

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 23.297. számú csekkszámjára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminiszter úr 200.705/1934. B. M. számú rendeletével („Belügyi Közlöny” 1934. 51. sz. 759. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Bajtársak! Olvasóink!

Az elmúlt év reményein csalódva, megpróbáltatásain megdöbbentve, nem szárnysegetten, hanem munkára, haragra készen tekint a magyar tűzoltóság az új esztendő elé. Rendületlen bizalommal, élő hittel várja az anyagilag kellően megalapozott új tűzrendészeti kormányrendelet kiadását, mely bizonyára valóra váltja a hozzáfűzött reményeket és meghozza az áldásos eredményt: a magyar tűzrendészet példátlan fejlődését.

A „Tűzrendészeti Közlöny” mint a múltban, az új évben is lankadatlan erővel igyekszik a tűzrendészet és tűzoltás ügyét előbbre vinni.

A sajtó, a nyilvánosság nagy hatalmával száll síkra a tűzoltói intézmény s minden testület érdekében, kiveszi a részét ebben a munkában oktatással, szakvéleménnyel, tanáccsal. Tudatában vagyunk annak, hogy a mai nehéz viszonyok között munkánk csak úgy lehet eredményes, ha a közös cél érdekében minden szövetség, testület és tűzoltó támogatását magunk mögött érezzük.

A „Tűzrendészeti Közlöny” szerkesztősége bizalommal fordul hozzátok, kérve, hogy a tűzrendészettel kapcsolatos eseményekről, testületi mozgalmakról, tűzoltási és tűztechnikai kérdésekről minél gyorsabban és kimerítőbben értesítsetek, mert lapunk színvonalát csak így emelhetjük, az ország tűzoltótársadalmát pedig csak így szolgálhatjuk kellően.

Lapunk előállítási költségei oly mérhetetlen terhet jelentenek az Országos Szövetség költségvetésében, hogy annak csökkentésére minden eszközzel törekednünk kell. Felkérjük minden bajtársunkat és jóakarónkat, hogy törekedjenek lapunk részére új előfizetőket gyűjteni és felkérni a községükben, városukban lévő ipartelepeket, gyárat hirdetéseiknek a „Tűzrendészeti Közlöny”-ben való elhelyezésére.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapját, a „Tűzrendészeti Közlöny”-t minden tagtestületének díjmentesen küldi, ha évi tagdíját befizette. A lap zavartalan megküldése érdekében is felkérjük tehát a Testületeket, hogy tagdíjukat folyó hó végéig feltétlenül fizessék be.

Teljesüljön ez esztendőben a tűzoltóság minden vágya, hozzon sokat szenvedett Hazánknak és minden magyar tűzoltónak boldogabb új évet, szebb jövőt!

Miben látja a tűzrendészet jövő fejlődését?

Rásó István Csonka hazánk tűzrendészete fejlődésének pillérei: a vármegyei alispánja tűzoltó szövetségek és a vármegyei tűzrendészeti felügyelet. Ezeket kell minél jobban kiépíteni és megerősíteni, mert hiszen az alispánok, mint vármegyei tűzoltó szövetségi elnökök elsősorban és leghatásosabban tudnak olyan működést kifejteni, amely a községek és a megyei városok tűzrendészetét még a mai súlyos anyagi helyzetben is előbbre viszi. A vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelők pedig fenntartják a közvetlen kapcsolatot a tűzoltóságok, valamint az I. és II. fokú tűzrendészeti hatóságok között, hogy az ország tűzrendészetének fejlődése a vármegyei szövetségektől és a tűzrendészeti felügyelőktől függ, annak igazolására csak arra hivatkozom, hogy ahol nincsen vármegyei tűzoltószövetség és nincsenek tűzrendészeti felügyelők, ott a tűzrendészet még gyermekcipőben jár, ott egy-két lelkes vezető alatt álló önkéntes tűzoltótestülettel eltekintve, még a tűzoltóságok sincsenek megszervezve, vagy ha meg is vannak, csak papíron.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek is oda kell hatni, hogy a tűzrendészeti törvényben megszerveztessenek a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelői állások, mert ez az állás egész embert kíván és mellékfoglalkozásként eredményesen ellátni nem lehet.

* * *

Barabás István Először is egy örvendetes jelen-
a M. Orsz. Tűzoltó-Szöv. ségre mutatok rá. Budapest
tisztelőbeli tagja székesfővárosunk tűzrendé-
szete oly magas fokon áll, hogy Európaszerte csodálat tárgya. Hazánk többi nagyvárosai is — saját áldozatkészségükkel — szinte egymással versenyezve, fejlesztik a tűzrendészetet. Törvényhatósági és megyei városaink közül még a kisebbek is szervezték az önkéntes- és magántűzoltóságok mellett a hivatásos tűzoltóságot is, és ellátták ezt a legmodernebb szerelvényekkel.

Elsősorban tehát nagyvárosaink előrelátó védő-mentő törekvéseiben látom a tűzrendészet jövő fejlődését, mert a városokban létrejött tűzbiztonság kívánatos például is szolgál az ország nagyobb zömét képező vidéki községeknek.

Hisz az eredmény bámulatos. Még nagyvárosban az eshetőség sokasága folytán gyakoriak is a gyulladások, az évi összes tűzkár sem ér föl egyetlen vidéki tüzeset veszedelmével, amikor egész falu válik füstté-hamuvá.

A városok szép példája azonban nehezen ver gyökeret a vidéken, ahol a legjobb belátás mellett is csak parancsszóval, törvényes rendelkezéssel lehet előrevinni bármiféle kultúrát.

Törvényes rendelkezésnek kell tehát jönnie, de mennél hamarabb, mert minden elszalasztott esztendő tömördek vagyont enged át a tüzek pusztításának.

A törvénynek egyebek közt szigorúan el kell rendelnie a következőket:

1. Minden község ellátandó a nagyságához és viszonyaihoz képest megállapítandó tűzoltószerekkel. Nagyközségekben és körjegyzőségben nem hiányozhat a motorfecskendő (legalább is aggregát).

2. A tűzoltókötelezettség az összes 20—60 éves férfiakosságra kiterjesztendő, bizonyos tűzoltódíj-váltság lehetőségével. A levante-testü-

let is kiképzendő a tűzoltási teendőkben és tűzesetknél ez mint segédcsoport, működésbe állítandó.

3. A tűzoltóparancsnok — amennyiben mint ilyen, díjazást nem kapna — megillető tiszteletdíjban részesítendő.

4. A járási tűzrendészeti felügyelőség a közigazgatás keretében okvetlen megszervezendő, és pedig oly díjazással, mely lehetővé teszi, hogy e nagy kiadással járó tisztségre köztisztelettel övezett, tekintélyes, igazi szakember vállalkozzék, aki nemcsak vendégszerepelget a járás községeiben, hanem a tűzoltóságokat szervezi, állandóan oktatja, gyakorolja és a községekben a tűzrendészeti szabványok betartását ellenőrzi.

5. A vármegyei tűzrend. felügyelő a járási felügyelők munkálkodását irányítja, időnkint ellátogat egy-egy járás egy-egy községébe (illetve körzetbe), nem azért, hogy éppen a tűzoltószerek és fölvonult tűzoltóság felett futólagos szemlét tartson, hanem egész napi szemlét annak megvizsgálására fordítsa, vajjon a tűzrendészeti szabványok betartatnak-e a községben (üzemekben, vállalatokban). Egyszersmind tervszerű taktikai feladattal próbára teszi a tűzoltók képzettségét, a vezérlők szaktudását, a bőséges vizszerzés lehetőségét, a tűzoltószerek elégséges és alkalmas voltát.

6. Az összes tűzrendészeti kiadások fedeztetése céljából az állam a tűzbiztosító intézetektől bruttóbevételeik 10 százalékát veszi be, vagy pedig állami kezelésbe veszi a tűzbiztosítást s ennek tiszta jövedelmét fordítja a tűzrendészeti szükségletek fedezésére.

Ha mindez meglesz, akkor fejlődni fog hazánk tűzrendészete.

* * *

Frühwald István dr A tűzrendészet fejlődésének többek között alkal-
kórházi főorvos, parancsnok, mázskodnia kell majd a ki-
vármegyei szövetségi tükár mazkodnia kell majd a ki-
alakuló lég- és gázvédelmi szervezethez. Tudva-
levő, hogy ennek az organizációnak végső sejtjei a lakóházak lesznek, amelyeknek házi tűzoltóságát már békeidőben ki kell képezni s az oltókészülékek, puttonyfecskendők, tömlők, stb. beszerzése is a békeévek munkája. Ez a szervezet a lakóházakban keletkező tüzeket a hivatásos tűzoltóság közbelépése előtt is lokalizálhatja s több ház tűzoltóközössége igen jelentős működést fejt ki. A nagyobb tüzesetek eloltása természetesen a jövőben is a hivatásos és önk. tűzoltóságok feladata marad, de a házi tűzorségek ezekben az esetekben is hatékonyan közreműködhetnek.

Nagyobb városban a tűzoltóság feltétlenül decentralizálendő, a vízvezetékeke esetleges megrongálódása miatt a városok kerületeit aggregátokkal fog kelleni ellátni s a légénység teljes gázvédelmi felszerelése is biztosítandó. A tűzoltóságok gépjárműveit hernyóvontatásuakkal is ki kell egészíteni, hogy azok az úttestek esetleges akadályain áthaladhassanak.

Fontos feladata lesz még a hivatásos tűzoltóságnak az épületek felülvizsgálata, vajjon a falak, a tetőzet, a padlás stb megfelelnek-e a légvédelmi követelményeknek, a házi tűzorségek felszerelése kielégítő-e stb. — egyszóval a megelőző tűzrendészeti rendszabályok ellenőrzése.

A hivatásos tűzoltóosztályos országos egységes egyenruha- és rangjelzési szabályzattervezete

Irta Jakobinyi József, Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóosztályos tiszte

III. Viselés és hordozási mód

42. §. *Tiszti szolgálati és díszöltözet:* Sötét-hamuszürke vagy sötétkék zubbony, mellény és ugyanolyan színű csizmanadrág. Mindkét esetben sötét-hamuszürke ing, ugyanolyan színű dupla alacsony puha gallér, saját manzsettával, hosszú fekete matt selyem nyakkendő. Fekete kerek, keményszárú csizma, tiszti tőr, hamuszürke vagy fekete sisak, fekete matt selyem öv, szolgálati rövid köpeny, barna bőr, vagy fehér szarvasbőr kesztyű, fekete sapka, esőköpeny, bunda, rendjelek, vagy rendsávok.

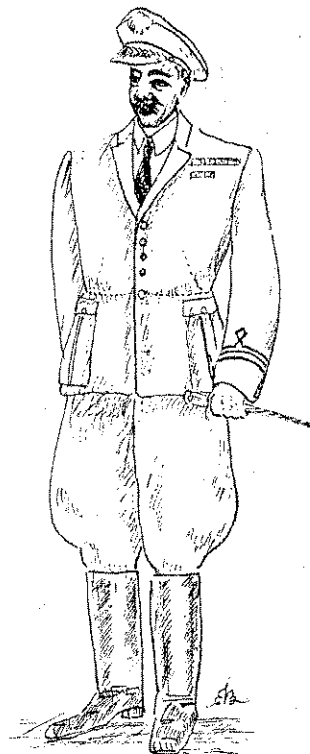
a) Díszöltözetben viselendő: Sisak, zubbony, mellény, csizmanadrág, csizma, tőr, deréköv, fehér szarvasbőr kesztyű, összes rendjelek, esetleg köpeny és pedig: minden alkalomkor, amikor csapatkivonulás díszben van elrendelve, a be nem osztottak is. Külön rendeletre, díszőrségek által mindenkor, szolgálati minőségből eredő bemutatkozások és látogatások alkalmával, szolgálati eskü letétele, valamint temetési kivonulások alkalmával, amikor a be nem osztottak tiszti szmokingban sisak nélkül, fekete sapkában jelenhetnek meg. Ugyancsak díszöltözetben történik minden esetben a csapat kivonulás szerezése is, kivéve a b) pont alatti készenléti szolgálatot. Az államfő, magasabb parancsnokok, szemlélő előljárók ünnepélyes fogadtatása alkalmával. A kivonult csapatok jelenlévő, de nem parancsnokló előljárói, ha csupán díszszakasz, díszőrség vonul ki, valamint a szemlélő előljáró és kísérete minden esetben „renden és soronkívül” állónak tekintendő és a megjelenés kis társasági és kényelmes öltözetben történik, ha csak külön rendelkezés nem intézkedik.

b) Készenléti szolgálatban viselendő: Fekete sapka, zubbony, mellény, csizmanadrág, csizma, barna kesztyű, rendsávok, esetleg szolgálati rövid köpeny, bunda és esőköpeny. Tűzi kivonulás minden esetben sisakban és derékövvel történik.

43. §. *Tiszti nyári szolgálati és díszöltözet:* Sötét-hamuszürke, vagy sötétkék és fehér vászonzubbony és ugyanolyan színű csizmanadrág. Szürke és kék öltözethez sötét-hamuszürke ing és puha alacsony duplagallér, míg fehér öltözethez puha fehér ing és gallér, saját manzsettával, hosszú fekete matt selyem nyakkendő. Fekete kerek keményszárú csizma, tiszti tőr, szürke, vagy fekete sisak, fekete matt selyemöv, barna vagy fehér kesztyű, szürke és kék öltözethez fekete, fehér öltözethez pedig fehér sapka, esetleg esőköpeny.

a) Nyári díszöltözetben viselendő: Sisak, fehér zubbony és fehér csizmanadrág, csizma, tisztitőr, deréköv, fehér kesztyű, rendsávok, esetleg esőköpeny és pedig: a 42. § a) pontjában felsorolt esetekben csak nyáron, kivéve a szolgálati minőségből eredő bemutatkozások és látogatások, valamint temetési kivonulásokat, amikor a 42. § a) pontjában előírt díszöltözetben történik a kivonulás.

b) Nyári készenléti szolgálatban viselendő: Fekete sapka, szürke, vagy kék zubbony, ugyanolyan csizmanadrág, csizma, barna kesztyű, rendsávok, esetleg esőköpeny. Tűzi kivonulás, mint fent.

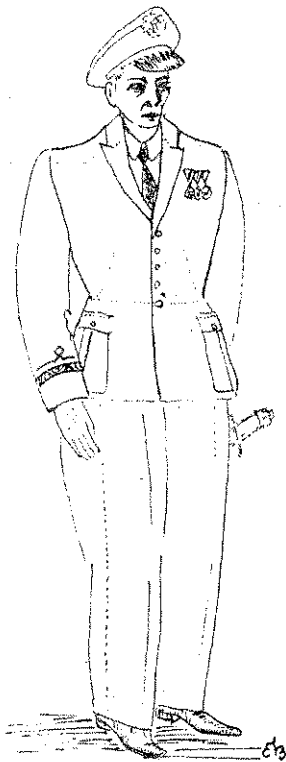

4. §. *Tiszti kényelmes öltözet:* Viselhető bármely fenti öltözetnem úgy a posztó, mint a nyári vászon, a sisak és deréköv kivételével, esetleg körgallér, és pedig szolgálatban, rendes foglalkozásnál, ha egyöntetű megjelenés külön elrendelve nincs, és szolgálaton kívül, ha más öltözet előírva nincs. Hivatalos eljárásoknál és szemléknél. Szolgálatban természetesen minden esetben derékövvel. Csizmában csak igen meghitt társaságban lehet megjelenni. Csizma sétahelyeken, a szokásos sétaidőben, kávéházban, éttermekben stb., délután és este nem viselhető.

45. §. *Tiszti társasági és külső szolgálati öltözet:* Sötét-hamuszürke vagy sötétkék zubbony, mellény és ugyanolyan színű pantallónadrág, sötét-hamuszürke ing és puha dupla gallér, vagy fehér puha ing és fehér kemény dupla gallér, saját manzsettával, hosszú fekete matt selyemnyakkendő, rendjelek, tisztitőr, deréköv, fekete egész és fél-, simafejű fűzős, valamint tiszti félcúgos bőr- és lakkecipő, fehér szarvasbőrkesztyű, fekete sapka, esetleg rövid vagy hosszú köpeny, bunda, körgallér és esőköpeny.

a) Szolgálatban, rendes foglalkozásnál, ha egyöntetű megjelenés külön elrendelve nincs és szolgálaton kívül, ha más öltözet előírva nincs, továbbá délutáni színházi, műkedvelői, cirkuszi, mozgósínházi előadásokon, hivatalos eljárásokon és szemléken a fenti öltözet sötét-hamuszürke ing és puha dupla gallérral, tőrrel; szolgálatban ezenkívül még derékövvel viselendő.

b) Esti színházi, műkedvelői előadásokon, nyilvános helyeken, éttermekben, kisebb ünnepélyes alkalmakkor, valamint szűkebb-

körű társaságban a fenti öltözet fehér puha ing és fehér kemény dupla gallérral, törrel; szolgálatban pedig még derékóvval viselendő.

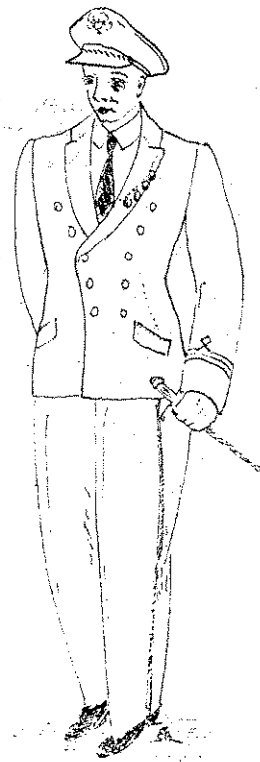
46. §. *Tiszti nyári társasági és külső szolgálati öltözet:* Fehér vászon vagy fehér szövet, gyapjúzubbony és ugyanolyan színű pantallónadrág, fehér sapka, fehér kesztyű, fekete kesztyű, fekete fűzős vagy félcúgos tiszti bőr- és lakkeipő, fehér puha ing és dupla puha alacsony gallér, saját manzsettával, fekete hosszú matt selyemnyakkendő, derékóv, rendsávok, esetleg esőköpeny.

a) Viselhető szolgálatban rendes foglalkozásnál, ha egyöntetű megjelenés külön elrendelve nincs, és szolgálaton kívül, ha más öltözet előírva nincs, továbbá délután kávéházakban, éttermekben, szűkebbkörű társaságban, valamint délutáni színházi, műkedvelői, cirkuszi, mozgósínházi előadásokon, hivatalos eljárásokon és szemléken. Szolgálatban természetesen derékóvval.

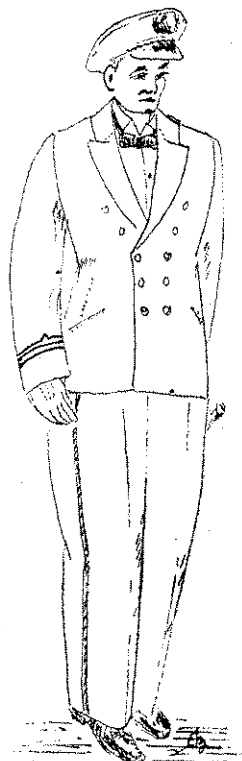
47. §. *Tiszti szmóking, illetve nagy társasági öltözet:* Szmókingzubbony, mellény, és nadrág, fekete sapka, fehér puha selyeming, fehér alacsony dupla gallér, saját manzsettával, vagy fehér kemény ing, alacsony szimpla kemény kihajtott gallér, kemény manzsettával, fekete hosszú matt selyem- vagy fekete selyem lepkenyakkendő, arany tisztivésű ing és manzsettagomb, fehér glaszékesztyű, magasszárú és fél fűzős símafejű vagy fél tiszti cúgos fekete lakkeipő, derékóv, esetleg hosszú köpeny és körgallér.

a) Nappalra, és pedig: Különböző ünnepélyes alkalmakkor, temetés, bankett, kisebb társadalmi összejöveteleken, általában oly alkalmakkor, amikor a polgári urak szmókingot és fekete zakót, a katonatisztek pedig kis társasági öltözetet viselnek, valamint külön rendeletre. Fenti öltözet puha fehér selyeming, saját manzsetta, fehér kemény

dupla alacsony gallér, hosszú fekete matt selyemnyakkendővel viselendő, esetleg körgallér. Szolgálatban ezenkívül derékóvval.

b) Estélyekre, és pedig: Nagyobb ünnepélyes alkalmakkor, mint pl. bálók, díszebédék, különös tiszteletet kifejezni óhajtó látogatások, esküvők, hangversenyek, díszelőadások, színházi premier, operaelőadás, előkelő nyilvános helyek, végül mindazon társasági alkalmakkor, melyeken a polgári urak szmó-

kingban vagy frakkban, s katonatisztek pedig általában jelennek meg, továbbá külön rendeletre stb. Fenti öltözet fehér kemény ing, fehér kemény, szimpla, alacsony, kihajtott gallér, fekete selyem lepkenyakkendővel és szmóking, zsebfedő behajtván viselendő, eset-

66. §. X. F. osztályban: Ugyanúgy, mint a 65. §-ban, de csak két darab, egyenként 9 mm széles aranypaszomány.

67. §. XI. F. osztályban: Mint a 66. §-ban, de csak egy darab 9 mm széles aranypaszomány.

FIZ. OSZT.	TISZTI RANGJELZÉSEK:	
	BEOSZTOTT	VEZETŐ
XI.		
X.		
IX.		
VIII.		
VII.		
VI.		
V.		

68. §. Tűzoltótiszt-gyakornok, aki tűzoltótiszt oklevéllel rendelkezik és valamelyik hivatásos tűzoltóságnál tisztiszolgálatot teljesít, a zubbony mindkét ujján, az alsó szélétől 6 cm magasságban teljesen körülfutó, egy drb 9mm széles, színezés nélküli sima, sárga paszományt viselhetnek. A tiszt oklevéllel nem rendelkező gyakornokok legénységi rangjelzést viselhetnek.

69. §. A hivatásos és fizetési osztályba sorolt tűzoltóorvosok ugyanolyan rangjelzést viselnek, mint a többi hivatásos tűzoltótisztek a megfelelő fizetési osztályban.

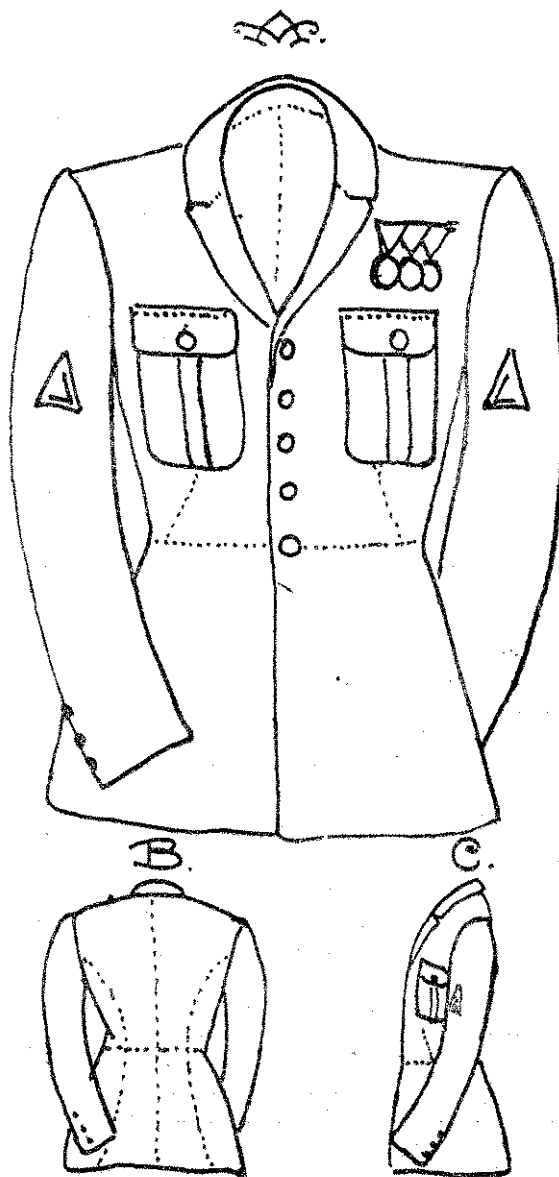
70. §. Minden város hivatásos tűzoltóságának vezető, hivatásos, fizetési osztályba sorozott tűzoltótisztjénél (parancsnok, főparancsnok stb.) a legfelső 9 mm széles aranypaszomány a kar külső felső részén egy drb négyszögletes alakra van kiképezve, míg a beosztott tisztoké hegyes szögben végződik. (Lásd mintarajzot.)

71. §. Hivatásos, fizetési osztályba sorolt tűzrendészeti felügyelők, valamint a felügyelők mellé esetleg kirendelt, beosztott és ott szolgálatot teljesítő tűzoltótisztek és tisztgyakornokok rangjelzései ugyanazok, mint a hivatásos tűzoltótiszteké, a megfelelő fizetési osztályokban.

72. §. A hivatásos és fizetési osztályba sorozott vármegyei, valamint az esetleg később megszervezendő kerületi és országos tűzrendészeti felügyelő rangjelzésénél a felső utolsó 9 mm széles aranypaszomány, miután hivatalvezetők, szögletes alakra kiképezendő, mint a városok hivatásos tűzoltósága vezető parancsnokainál.

Ad II. Hivatásos tűzoltótisztek és legénység egyenruházata

73. §. Legénységi és altiszti zubbony: Anyaga sötéthamuszürke vagy sötétkék fesű posztó. Az előrész gomblyuk nélküli kihajtással bír és a kihajtás hegyes szögben végződik. A fazón kivágása mélységben az ádámcsutkától 10—12 cm. A zubbony elején öt féllapos, tűzoltósisakkal ellátott fehér fém, alpaka zubbonygomb, egysoros gombolással. Az utolsó gomba a derékhajlásban levő varraton. A zubbony elől derékbaszabott, a hátrésznyaktól hátvarrással, hasíték (slitz) nélkül. A zubbony aljának feltűzése 2 cm magas legyen. Két felső faltnis síma fedővel ellátott és gombolható (sisakkal ellátott kis fehér fém-, alpakagombbal ellátva), feltűzött foltzsebekkel. A zubbony mindkét ujján az alsó szélén 3—3 sisakkal ellátott kis fehér fém-, alpakagomb. A zubbony testhezálló, de azért kényelmes legyen. A rangjelzés a zubbony mindkét ujjának külső és elülső részén, a felkar közép vonalában a zubbony ujjára felvarrt 9×10 cm nagyságú háromszögű tűzpiros posztóalpra felvarrt ezüst- (3 mm, és őrmesterek, törzs-őrmesterek részére 10 mm széles) paszományok. (Rajz szerint.)

74. §. Legénységi és altiszti nyári zubbony: Anyaga sötéthamuszürke vagy sötétkék vászon. Szabása, gombolása, kivitele stb. a már fent leírt legénységi posztózubbonyval mindenben megegyezik.

75. §. *Legénységi és altiszti zubbonymelvény*: Anyaga sötéthamuszürke vagy sötétkék posztó, mint a zubbonyé, mélyebb kivágással, hátulja fekete klot vászon, csatlóval. Elején két alsó zsebbel, kétsoros gombolással, 4—4 kis tűzoltói fehér fémgombbal, fazón nélkül.

76. §. *Legénységi és altiszti szolgálati csizmanadrág*: Sötéthamuszürke vagy sötétkék fésűs posztó, szokásos tűzoltói lengyelnadrág, alul két huszáros zsebbel, egy hátsó farzseb és egy órazsebbel, nadrágszíj viselésére belső vezetőekkel.

77. §. *Legénységi és altiszti nyári csizmanadrág*: Anyaga sötéthamuszürke vagy sötétkék vászon. Szabása, gombolása, kivitele stb. a már fent leírt legénységi posztónadrággal mindenben megegyezik.

78. §. *Altiszti pantallónadrág*: Sötéthamuszürke vagy sötétkék fésűs posztó, egyenes pantallószabású, oldalt nádlival (ráhajtással), paspoáll és alsó felhajtás nélkül, két alsó oldal-, egy óra- és egy hátsó farzsebbel. (Csak őrmesterek és törzsőrmesterek részére.)

79. §. *Altiszti nyári pantallónadrág*: Sötéthamuszürke vagy sötétkék vászon. Szabása, gombolása és kivitele a már fent leírt altiszti posztó pantallónadrággal teljesen megegyezik. (Csak őrmesterek és törzsőrmesterek részére.)

80. §. *Legénységi és altiszti jasszkabát (mikádó)*: Anyaga fekete, szálirányított köpenyposztó, egészen bélelt, félcombíg érő, egyenes szabású, egyhátú, 60 mm széles, alacsony, lehajtott, parolinélküli síma gallérral. A kabát elejét két sorban 5—5, tűzoltósissakkal ellátott félapós fehér fém, alpaka köpenygombbal, állig gombolható, mindkét oldalon felmetszéssel (baloldalt a balta számára), mely 3—3 kis tűzoltói fehér fémgombbal begombolható, mindkét oldalon egy-egy egyenes fedővel ellátott zseb van, míg a kabát belsejében egy nyitott mellzsebbel.

81. §. *Legénységi és altiszti bunda*: Fekete nehéz posztóból készül, síma hátrésszel. Félcombmagasságtól lefelé hátul kivágással. Az egyenes oldalzsebeken kívül, azok felett kissé rézsútosan, kivágott, fedélnélküli, két bujtató oldalzsebbel. Úgy a gallér, mint a belső bélés, fekete báránybőr.

82. §. *Legénységi és altiszti csököpeny*: Anyaga fehér vízhatlan anyaggal telített vászonból, elől öt egysoros zárgombolású, fehér csontgombokkal, kapuenival (csuklya), egyenes fedővel ellátott két alsó oldalzsebbel, hátul egy csontgombos átfogóval.

83. §. *Legénységi és altiszti sapka*: Sötétkék fésűs posztóból készül, tányértetejű, a karima magassága 5 cm. A tányér hossza és szélessége 56-os sapkánál 26 cm. Kisebb, illetve nagyobb méretű sapkánál aránylagosan kisebb vagy nagyobb. A félig hajlott bőrerényő 5 cm széles, mindkét oldalán lakkozott. A sapka elején 12 mm széles lakkvászon-rohamszíj van két fehér fémcattal és mindkét végén egy fehér fém, alpaka tűzoltói kis gombbal, továbbá fehér fémből készült 50 mm magas és 45 mm széles törvényhatósági, vármegyei és országos címer. A sapkának belül bőr izzasztója és klot bélése van. Az altisztek (őrmesterek és törzsőrmesterek) ugyanilyen anyagú és formájú sapkát viselnek, azonban a sapka elején a 12 mm széles lakkvászon-rohamszíj helyett, hasonlóan a tisztékéhez, fonott ezüstszinórt.

(Folytatjuk)

A jó tűzoltóparancsnok

január hóban

- Elméleti oktatást tart tűzoltói számára. Különösen foglalkozik a megelőző tűzrendészet, a tüzelési szabálytalanságok, kémenytüzek a téli vízkészlet és riasztás kérdésével.
- Felülvizsgálja a tűzoltószerkeket, különös tekintettel a fagy által okozható károokra és hogy a szertárkapu nincs-e hóval eltorlaszolva.
- Elkészítetteti a testület működéséről szóló évi jelentést és a leltárt.
- Megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. Részletes utasítás lapunk más helyén olvasható.
- Beküldi a testület tagdíját a vármegyei tűzoltószövetséghez, vagy ha ilyen még a vármegyében nincs, akkor közvetlenül az Országos Tűzoltó-Szövetséghez.
- Előfizet a Tűzrendészeti Közlönyre, illetve megújítja az előfizetést.
- A testület felszerelési alapjának gyarapítására műkedvelői előadást és farsangi táncmulatságot rendez.
- Felhívja tisztjeinek figyelmét a Tűzrendészeti Közlöny januári számában megjelent pályakérdésre és a pályázatnak február hó 15-ig való beküldésére.
- Tudósítást küld a Tűzrendészeti Közlöny részére a községben történt tüzesetekről és a tűzoltóságot érdeklő eseményekről.
- Beküldi hozzászólását az önkéntes, köteles és vállalati tűzoltóságok egyenruhatervezetéhez, Erdély Ernő dr (Győr, Tűzoltólaktanya) címére.
- Köteles tűzoltóságnál a tűzoltói szolgálatra, kötelezettek végleges jegyzékét a község előljárárságától kikéri és szorgalmazza a működő köteles tűzoltói szolgálat megválthatásának a község előljárársága által való közhírré tételét.

Tűzoltókat érdeklí,

- hogy a belügyminisztériumban a tűzrendészeti osztály vezetését január hó 1-vel ismét Tomcsányi Kálmán dr miniszteri osztályfőnök, a tűzoltóság régi, jóakaró barátja vette át.
- hogy a szomszédos Csehországban a gáz- és légvédelmet a tűzoltóság feladatkörébe utalták.
- hogy a gáz- és légitámadás, e fenyegető rém elleni védekezés kérdése mikor nyer végre hazánkban is rendszeres szabályozást.
- hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség történetét vitéz Roncsik Jenő dr debreceni főparancsnok megírta. A munkát most vizsgálja át az elnökség által kiküldött bizottság.
- hogy az országos tűzoltótisztképző tanfolyam VI. évfolyamát valószínűleg a folyó évben megnyitják.
- hogy Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége a nyár folyamán gyakorlati irányú továbbképző tanfolyamot rendez kerületi tanfolyamot végzett tűzoltótisztek számára.

Pályázati hirdetés

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Elnöksége a múlt évben kiírt pályázat sikerétől indítva, elhatározta, hogy az önkéntes, köteles és vállalati tűzoltótisztek továbbképzése érdekében pályakérdéseket tűz ki, s a beérkezett pályamunkákat díjazza is és pedig az I. díjat nyert pályamunkát 30 P, a II. díjat 20 P, a III. díjat 10 P pályadíjjal. A helyes megfejtést legjobban megközelítő, pályadíjat nem nyert munkákat dícséretben részesíti, mire vonatkozó iratot az illető szolgálati előljárója útján küldi meg az elnökség.

Ezúttal két pályakérdést tűz ki és pedig egyiket kizárólag önkéntes és köteles, másikat kizárólag vállalati (gyári, magán) tűzoltó tisztek számára. *A hivatásos tűzoltótiszt oklevéllel rendelkező tisztek mindkét pályázathoz ki vannak zárva.*

Az elnökség felhívja az ország összes érdekelte tűzoltó tiszteit, hogy a közölt pályázati feltételek szigorú betartásával, az alább felsorolt két pályakérdésre idegen kézzel írt, jelíges pályázataikat a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség címére (Budapest, IV, Bástya-utca 13.) 1935. évi február hó 15. napjáig postán küldjék be.

A pályázathoz a pályázó neve lezárt borítékban csatolandó és kívül a borítékon a pályázó jelíge fel tüntetendő. Egyszerűség okából kívánatos a borítékra azt is rávezetni, hogy „Dícséret esetén a levél felbontásához hozzájárulok.“

Az I. díjat nyert pályamunkát a Tűzrendészeti Közlöny is közölni fogja. A pályamunkák felett az szövetség elnöksége által kiküldendő bizottság javaslata alapján az elnökség dönt. Az eredmény legkésőbb az országos választmány ezidei közgyűlésén és a Tűzrendészeti Közlönyben kerül kihirdetésre. A pályázati határidő után beérkezett vagy a fent körülírt feltételeknek nem megfelelő pályamunkákat az elnökség bírálata alá nem fogja bocsátani.

I. Pályakérdés.

(Kizárólag önkéntes és köteles tűzoltótisztek számára.)

Készítsen a községi önkéntes, illetve köteles tűzoltótestületek számára alkalmas foglalkozási tervezetet — az őszi és téli hónapokra, november hó 1-től március hó 31-ig terjedő időre.

A tervezetnek részletesen fel kell ölelni a tűzrendészettel kapcsolatos tárgyakat, rendszeres órarend keretében.

II. Pályakérdés.

(Kizárólag vállalati, gyári és magántűzoltó testületek tisztjei számára.)

Egy nagyobb famegmunkáló gyár egyik gépének javításánál használt villamos hordozható lámpa vezetéke rövidzárlatot kapott, mitől a felgyülemlett forgács a gép mellett meggyulladt. A fűrészpont és forgácsot elszívó gép az égő forgács lángját behuzta és annak nagy szállító csővezetékén keresztül a tűz átterjedt a kazánházba. A kazán könnyű tetőszerkezete mellé épített bunkerbe (magas töltő tároló) felgyülemlett forgács és fűrészpont meggyulladt, melynek lángjától a kazánház alacsony fatető szerkezete is lángra kapott. Ez oly hirtelen történt, hogy a kazánfűtő a nagy világozássá lett figyelmes, rögtön kiszaladt a kazánházból, a tűzoltók riasztására. A tűz tehát pillanatok alatt a gyár két helyén egymástól kb. 40 m távolságra gyulladt ki.

A riasztott tűzoltóság azonnal kivonult, mikor a tűz helyére megérkezett, az asztalos műhelyben a munkások már igyekeztek a hirtelen keletkezett tüzet oltani.

Mi a teendője a kivonult gyári tűzörségnek?

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése

Budapest, 1934 december 15-én

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Napirend előtt Marinovich Imre dr ügyvezetőalelnök javaslatára elnökség elhatározta, hogy az országba érkezett nagyszámú menekültek segélyezésére 100 pengőt utalványoz.

Főtítkárral felolvasa a Kormányzó úr kabinet irodájának értesítését, miszerint az Országos Szövetség által táviratilag felterjesztett hódolatot a Kormányzó úr Ófőméltósága szíves köszönettel fogadni méltóztatott.

Ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a belügyminiszter úr Erdély Ernő győri, Papp Ferenc szegedi tűzoltófőparancsnokot az iskolai végzettség és az országos tűzoltótisztképző tanfolyam elvégzésének igazolása alól, továbbá vitéz Roncsik Jenő dr debreceni tűzoltófőparancsnokot az országos tűzoltótisztképző tanfolyam elvégzésének igazolása alól felmentette. Hozzászóló Lukács Zoltán dr kifejti, hogy amilyen örömdetesesen veszi tudomásul a felsoroltak s mindazok felmentését, kiknek ez csupán a fennálló jogszabályokban gyökerező szerzett jogok elismerését jelenti, ugyanolyan aggodalommal látja a kérvényezők nagy tömegét, kik minden jogalap hiányában ostromolják felmentésért a Szövetséget és a belügyminisztériumot. Elnökség elhatározta, hogy a felmentésre irányuló esetleges javaslatait a képesítésre fennálló rendelkezések legszigorúbb szem előtt tartásával fogja megtenni.

Főtítkárral bejelenti, hogy Békés vármegye alispánja 25 éves szolgálati jubileuma alkalmával hozzáintézett jókívánatokat megköszönte.

Marinovich dr ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a Miskolci Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület hatvanéves jubileumának megtartását a jövő 1935. évre halasztotta.

Főtítkárral javaslatára elnökség felkérte Papp Ferenc előadót, hogy a kismotorfecskeendő egyseges szerelési szabályzat-tervezetet a különböző testületektől beérkezett hozzászólások figyelembevételével dolgozza át.

Vitéz Roncsik Jenő dr előadó bejelenti, hogy a dícséretben részesítendő pályamunkák pályázói közül „Jó tűzoltó“ jelíges pályamunka megfejtője Daróczy Pál önkéntes tűzoltó szakasparancsnok, Hajdúböszörmény, „Fejlődünk“ jelíges pályamű megfejtője Barabás István alparancsnok Ercsi, „Piros kakas“ jelíges munka megfejtője Német Sándor önkéntes szakasparancsnok Eger, „Debreceni tanfolyamot végzett önkéntes tűzoltóparancsnok“ jelíges munka megfejtője Jávorfy Sándor tűzoltóparancsnok Pély, „Bősárkány“ jelíges pályamunka megfejtője Gósi Jenő tűzoltóparancsnok Bősárkány, felhatalmazták az elnökséget jelíges levelek felbontására. Elnökség elhatározta, hogy a dícséret iratokat nevezettek részére hatóságuk útján fogja megküldeni.

Marinovich dr ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a „Tűzoltó-Otthon“ telkének bérlete december hó 31-ével automatikusan megszűnik.

Jelenlegi bérlő hajlandó azt további egy évre bérbévenni. A bemutatott bérlési szerződést elnökség jóváhagyólag tudomásul vette.

Vitéz Roncsik dr előadó bejelenti, hogy évekket ezelőtt nyert megbízása alapján a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség történetének megírásával elkészült. Elnökség a mű bírálataira Marinovich Imre dr ügyvezető alelnök elnöklése mellett Erdély Ernő és Vida Pál előadókat, továbbá Lukács Zoltán dr-t, a hivatalos lap szerkesztőjét kérte fel.

Ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a belügyminisztérium a Tűzoltó-Szövetség „Díszjelvény”-re vonatkozó előterjesztett szabályzatát nem fogadta el, azzal az indokolással, hogy koronás magyar címerrel ellátott jelvény adományozása és alapítása az államfő hatáskörébe tartozik. Elnökség felkérte az országos elnököt, hogy a díszjelvény-szabályzat jóváhagyása érdekében járjon el a belügyminiszter úrnál.

Vitéz Roncsik Jenő dr előadó kérésére elnökség a debreceni tűzoltó múzeum részére átengedett 1 darab díszjelvényt.

Rosta Géza előadó által a gyári tűzoltóságok részére elkészített pályakérdést az elnökség elfogadta.

Id. Köhler István tűzoltószergyáros évekket ezelőtt elkészíttette gipszből Széchenyi Viktor gróf volt országos elnök mellszobrát, melynek bronzból készült másolatát felajánlotta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség számára. Addig is amíg ez lehetővé válik, Köhler István hozzájárult ahhoz, hogy a gipszszobor az Országos Tűzoltó-Szövetség tanácstermében nyerjen elhelyezést. Elnökség id. Köhler István tűzoltószergyáros, választmányi tagnak áldozatkésziségeért, köszönetét fejezi ki.

Főtitkár bemutatja Csanád-Arad-Torontál-vármegyei Tűzoltó-Szövetség átiratát, mely szerint az illetékes hatóságok a pénzügyminisztérium 1934. évi szeptember hó 11-i rendeletére való hivatkozással, az önkéntes tűzoltótestületek táncmulatság engedélyezése iránti kérelmek után bélyegilleték lerovását kérik. Dévényi előadó bejelenti, hogy birtokában van egy egész frisskeletű közigazgatási bírósági ítélet, mely szerint fenti tárgyú kérvények bélyegilleték alól mentesek, annak másolatát megküldi. Elnökség az ítélet másolatának beérkezéig az elintézését függőben hagyta.

Vitéz Roncsik dr és Erdély dr előadók javaslatára elnökség elhatározta, hogy a készülő tűzrendészeti szabályrendelet sürgős kiadását küldöttségileg fogja kérni a belügyminiszter úrtól.

Marinovich dr ügyvezető alelnök javaslatára elnökség elhatározta, hogy Breuer Szilárdnak a székesfővárosi tűzoltóság tulajdonában lévő olajfestésű arcképéről másolatot készített az országos szövetség tanácsterme számára.

Erdély dr előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy a Tűzrendészeti Közlöny legközelebbi számában felhívást intéz a tagtestületekhez, hogy az egyenruházati szabályzat tervezettséghez hozzászólásukat legkésőbb január hó 31-ig küldjék el Erdély Ernő dr elnökségi előadó címére (Győr, Tűzoltólaktanya), annál is inkább, mert a határidőn túl beérkező hozzászólások már nem vehetők figyelembe.

Marinovich dr ügyvezető alelnök örömmel jelenti be, hogy Miskolc városában a tűzoltó-parancsnoki állás szervezése megtörtént.

Marinovich dr ügyvezető alelnök az országos elnökség nevében melegen üdvözölte László

István Esztergom-Komárom vármegye tűzrendészeti felügyelőt, elnökségi előadót abból az alkalomból, hogy a Kormányzó úr Ófőméltósága legfelsőbb elismerésben részesítette. László István meghatva mondott köszönetet az üdvözlésért és ígérte, hogy a tűzoltó intézmény érdekeit ezután is szíven fogja viselni.

László István előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy átiratilag kéri fel a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy az 1925. évi 230.000 B. M. számú körrendeletben foglalt tűzoltótisztai állások betöltése iránt intézkedjenek.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beakasztotta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyző penztárának elnökségi ülése Budapest, 1934 december 15-én

Az elnöki széket Széchenyi József Igróf országos elnök foglalta el, aki azt ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Papp László tűzoltó (Berettyóújfalu) 28 P, Markó Ferenc tűzoltó (Kerkaszentkirály) 44 P, Mátész József tűzoltó (Böhönye) 26 P, Gönczi Pál tűzoltó (Bodrogkeresztúr) 16 P, Balogh J. István tűzoltó (Vértsekéthely) 6 P, Zsiga István tűzoltó (Tamási) 28 P, Hajdú Béla tűzoltó (Arnót) 16 P, Őri Alajos tűzoltó (Zalaegerszeg) 16 P, Antal István tűzoltó (Furta) 36 P, ifj. Unger János tűzoltó (Pusztavám) 36 P, D. Kalász József tűzoltó (Hidvégardó) 56 P, Német Antal tűzoltó (Bő) 20 P, Major Péter tűzoltó (Petneháza) 10 P, Sőki János tűzoltóörrmester (Csanádpalota) 16 P, Henyecz Sándor tűzoltó (Tállya) 48 P, Németh Kálmán tűzoltó (Vaspör) 28 P, Kozma Miklós tűzoltó (Fehérvárcsurgó) 10 P, Csizmadia Péter tűzoltó (Bálványos) 8 P, Lukács András tűzoltó (Kapuvár) 84 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Falussy titkár bejelenti, hogy Bécsi Károly nyírbozati önkéntes tűzoltó tűzoltás közben egy kiritésen átmászva, leesett, a beküldött orvosi bizonyítvány szerint sérvet kapott. Elnökség a sérülésre vonatkozó hatóság által látalmazott orvosi bizonyítvány beérkezéig függővé téve a segély kiutalását, a munkaképtelenség idejére kivételes méltányosságból engedélyezte.

Falussy titkár jelenti, hogy a Győr—Sopron—Ébenfurti vasúti műhelyben rendszeres tűzorségi körjáratot teljesítő Kovács Lajos tűzoltó elcsúszott és oly sérülést szenvedett, amely műtéti beavatkozást igényelt s a beküldött bizonyítvány szerint 30 napig munkaképtelen volt. Elnökség kivételes méltányosságból az igazolt munkaképtelenség idejére a napisegély kiutalását engedélyezte.

Falussy titkár jelenti, hogy Petrika János mándoki önkéntes tűzoltó a segélyzőpenztárnál biztosított tag szolgálatteljesítés közben gyilkosság áldozata lett. Elnökség a gyászoló testülethez részvétáviratot intézett. A bejelentést mély gyásszal vette tudomásul és felhatalmazást adott az alapszabály szerint halálesetre megállapított 1000 pengő segély kiutalására.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

FELHÍVÁS

A „Tűzrendészeti Közlöny“ 1934. évfolyamának októberi és novemberi számaiban részletesen közölte az önkéntes, kötelezett és vállalati tűzoltóságok „Új szervezeti, felszerelési és rangjelzési szabályzat“ tervezetét, hogy minden tagtestületnek módjában legyen ahhoz hozzászólni.

Felkérjük a tagtestületeket, hogy hozzászólásokat *legkésőbb folyó évi január hó 31-ig* a tervezet előadójának, Erdély Ernő dr. tűzoltó főparancsnok címére (Győr, Tűzoltóaktanya) annál is inkább küldjék meg, mert határidő után érkezett észrevételeket már nem vehet figyelembe a kiküldött bizottság.

Budapest, 1935 január 8.

Elnökség

RENDELETEK

A „Tűzrendészeti Közlöny“ ajánlása

A m. kir. belügyminiszter úr 200.705—1934. számú rendeletével (Belügyi Közlöny, 1934. évi 51. szám, 759. oldal) a „Tűzrendészeti Közlöny“-t ismételten ajánlja a vármegyék, a városok, a községek, törvényhatósági tűzoltószövetségek figyelmébe.

Tűzrendészeti Közlöny cím alatt a belügyminiszter szakközege, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség havonként megjelenő szaklapot ad ki. A szaklap a tűzrendészet és a tűzoltói intézmény időszerű kérdéseivel foglalkozik, ezenkívül hasznos tanácsokat is ad a tűz elleni védekezésre. Így tehát jó szolgálatot tesz mindazoknak, akik ezekkel a kérdésekkel foglalkozni hivatottak, a közönségnek pedig tájékoztatást nyújt az eredményes tűzvédelemről, amelyhez különösen a jelenlegi viszonyok között, minden tekintetben fontos érdekek fűződnek. Éppen ezért a belügyminiszter a „Tűzrendészeti Közlöny“-t a tűzrendészet és a tűzoltói intézmény iránt érdeklődők, a törvényhatósági tűzoltószövetségek és az önkormányzati közigazgatási testületek figyelmében ismételten ajánlja.

A lap előfizetési ára hat pengő, melyet a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) részére a 23.297. számú csekk számlára kell befizetni. A Szövetség a kötelekébe tartozó tűzoltótestületek részére a szaklapot külön előfizetés nélkül küldi meg.

Budapest, 1934 november 24.

A miniszter helyett:
Blaha dr. sk., államtitkár

172.466/1935. IX/a. sz. M. kir. belügyminiszter.

HIRDETMÉNY

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamra felvétel

A m. kir. belügyminiszter úr 172.466/1935. B. M. szám alatt — a feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetére — a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam VI. évfolyamának Budapesten, 1935. évi március hó 1-étől, hat hónapon át, megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már ezidőszent hivatásos tűzoltótiszt, illetőleg tűzrendészeti felügyelői állásban van-

nak, illetőleg az utóbbi teendőket látják el és akiket felettes hatóságuk küld ki a tanfolyamra; azután azokat, akiket valamelyik hatóság kíván tűzoltótisztté, illetőleg tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni; végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van, illetőleg a hadseregnél mint tisztek szolgálnak. A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot is teljesítenek.

A hallgatók a gyakorlati ismeretek (gyakornoki szolgálat) egy részét az arra kijelölt vidéki városokban sajátítják el.

A tanfolyammal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

a) felvételi díj	30 P
b) tandíj	200 P
c) vizsgadíj	85 P

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napján, a vizsgadíjat a vizsga napjáig kell befizetni a tanfolyam pénztárába, a tanfolyam parancsnokságánál kapható **47. számú postatakarékpénztári befizetési lapon.

A tanfolyam parancsnoksága felhívja mindazokat, akik a tanfolyamot elvégezni óhajtnak, hogy 2 (kettő) pengős okmánybélyeggel ellátott és a 254.300—1928. B. M. számú rendelet 9. §-ában felsorolt okmányokkal, valamint a felvételi díj befizetését igazoló befizetési lap-szelvénnel felszerelt kérvényüket legkésőbb 1935. évi február hó 28-ig a tanfolyam parancsnokságához (Budapest, VIII, Kun-utca 2. szám) nyújtsák be.

Budapest, 1935 január hó 11-én.

Magyar Országos Tűzoltótisztképző
Tanfolyam Parancsnoksága

Ütmutatás

a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyző-pénztára ügyeiben való mikénti eljárásra.

A m. kir. belügyminiszter úrnak 230.000—1925. B. M. sz. körrendeletének 11. §-a kimondja, hogy: „A község (város) az önkéntes és köteles tűzoltóság tagjait baleset ellen biztosítani köteles. A biztosítás a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélypénztára útján történik.“

A hivatásos (fizetett) tűzoltók a törvény értelmében az Országos Társadalombiztosító Intézetnél biztosítandók, de ezenfelül tagjai lehetnek a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség segélyzőpénztárának is.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség segélyzőpénztárának tagja lehet tehát minden tűzoltóság, mely egyben tagja közvetlenül vagy illetékes törvényhatósági (vármegyei) szövetsége útján a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek. A segélyzőpénztári tagság minden év január 1-ével megújítandó azáltal, hogy a tagok névsora beküldetik és a fejenként jelenleg 20 fillérben megállapított tagdíj az 57.453. csekk számlára egyidejűleg befizetetik. Névsornélküli tagdíj, avagy tagdíj névsor nélkül a belépést nem teszi megtörtétté, tehát nem adja meg a segélyezésre való igényjogosultságot sem. Minthogy pedig a tagsághoz szükséges kellék a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagsága is, leghelyesebben jár el a község, ha egyidejűleg befizeti tagdíját az illetékes Vármegyei Tűzoltó-Szövetséghez, vagy ha Vármegyei Tűzoltó-Szövetség ott nincs, úgy közvetlenül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. sz. csekk számlájára. Ezen

tagdíj ezidőszerint a községben levő házak száma szerint a következő:

1—100	4 P
101—300	8 P
301—700	16 P
701—1500	24 P
1501—2500	32 P
2501—4000	40 P
4001—6000	48 P
6001—9000	56 P
9001—12000	64 P
12001—15000	72 P
15001—20000	80 P
Budapest	100 P

Példa: Egy 450 házzal bíró község biztosítani kívánja 30 főnyi tűzoltóságát, akkor: 1. beküldi a 30 nevet tartalmazó névsort, melyhez nyomtatvány-ürlap a Tűzoltó-Szövetség irodájától (Budapest, IV, Bástya-utca 13. sz.) kérhető; 2. beküld az 57.453. csekkszámra a segélyzöpenztár címére 6 pengőt; 3. és az illetékes Vármegyei Tűzoltó-Szövetségnek tagdíj fejében 16 pengőt.

Ha vármegyei szövetség ott nincs, illetve nem működik, akkor az évi tagdíj a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséghez közvetlenül küldendő be 23.297. csekkszámra.

Évközben kilépett tűzoltók helyére ugyanannyi újonnan felvett tag jelenthető be díjtalanul, akik az év végéig elődeik jogait élvezik.

Az Országos Szövetség Segélyzöpenztára nem tévesztendő össze a Társadalombiztosító Intézettel, mert segélyzöpenztárunk nem ad sem betegsegélyt, orvosi díjat, gyógyszerkielcséget, sem ruha- vagy csizmamegtérítést, hanem *csak* az igazolt munkaképtelenség tartamára *napi 2 pengő segélyt*, ha e munkaképtelenség orvosilag igazoltan a tűzoltói szolgálat folyamán.

Ha tehát valamelyik bejelentett tag a tűzoltói szolgálatban és ennek folyamánként megbetegedik vagy megsérül és munkaképtelen lesz, akkor az eljárás a következő:

1. az eset megtörténte után a lehető legrövidebb idő alatt beküldendő a segélyzöpenztárhoz a tűzoltó-parancsnokság (község) által egy esetben bejelentés, mely leírja, hogy N N tag, X napon előfordult tűznél megsérült (beteg lett), miként történt a sérülés, miben áll az és előreláthatólag meddig tar a munkaképtelenség?

2. ha a munkaképtelenség véget ért, beküldendő a kezelőorvos zárójelentése, melyben közli a sérülés (betegség) mibenlétét és lefolyását, valamint a munkaképtelenségi napok számát.

Mindkét beadvány bétva mentes.

Hosszabb (120 napon felüli) munkaképtelenséggel járó eset, avagy haláleset elhírálása a segélyzöpenztár alapszabályai szerint végeztetik. Fővébkként minden egyes eset a segélyzöpenztár ellenőrzőorvosának véleményvezés végett adatik ki és a segélyösszeg mindenkor ennek alapján állapítottatik meg.

Elkésve bejelentett esetek, illetve az eset elhírálását lehetetlenné tevő bejelentési késedelmek a segélyvezési irodában elvesztését vonják maguk után.

Nem fordulható el oly haladás sem, mely valamely haláleset után és ennek segélyezése érdekében utólag küldetik be.

Minden a társasban felmerülő kérdésben eovábként az Országos Szövetség irodája készséggel ad felvilágosítást.

Budapest, 1935 január 8.

Marinovich Imre dr,
m. kir. h. államtitkár,
ü. v. alelnök

Nagy Sándor,
m. kir. kormánytanácsos,
főtítkár

FELHÍVÁS

a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeihez!

Felkérjük a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeit, hogy a folyó 1935. évben rendezendő kerületi tűzoltószaktanfolyamok körzetének megállapíthatása végett legkésőbb március 1-ig bejelenteni szíveskedjenek, szándékoznak-e ilyen tanfolyamot rendezni, s ha igen, hol és milyen időben?

Budapest, 1935 január 7.

Elnökség

VÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉGEK HIREI

A Hajdúvármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűlése. December 27-én délelőtt tartotta meg a Szövetség évi rendes közgyűlését. Rásó István alispán, szövetségi elnök vezetése alatt Debrecenben a vármegyei házában igen nagy érdeklődés mellett. A Szövetség 1934. évi működéséről vitéz Roncsik Jenő dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő számolt be rámutatva arra, hogy a súlyos gazdasági viszonyok miatt a fejlődés csak igen kis lépésekkel haladhatott előre, de a megalkotandó tűzrendészeti törvény és tűzrendészeti kormányrendelet nagyobb fejlődési lehetőségeket fog adni. Még a súlyos gazdasági viszonyok mellett is a vármegyei tűzrendészetét jónak kell mondani, ami Rásó István alispán megértésének és erélyének köszönhető, aki a tűzrendészet kérdéseit mindég az elsősorban megoldandók közé sorozta. A Szövetség közgyűlése vitéz Roncsik Jenő dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek önzetlen munkásságáért köszönetet szavazott.

Az 1934. évi zárszámadás és 1935. évi költségvetés letárgyalása után elhatározták, hogy az 1935. év tavaszán Debrecenben vármegyei versenyt rendeznek és az ott helyezést nyerteket kiküldik a törökszentmiklósi kerületi és a gyöngyösi országos tűzoltó versenyekre, kimondották továbbá, hogy az 1935. évben a kerületi tűzoltótanfolyam megtartására Debrecen sz. kir. város hivatalos tűzoltóságát újra felkérjük a tanfolyam eddigi nagy sikerére tekintettel. Tíz tanfolyamon ugyanis már 497 önkéntes tűzoltótiszt kapott Debrecenben bizonyítványt, ami az országban rendezett összes tanfolyamok résztvevőinek egynolcad részét teszi ki.

Számvizsgáló bizottsági tagokká megválasztották az 1935. évre Kovács István debreceni MÁV műhelyi, Marczek Béla téglási önkéntes és Bíró Imre hajduszávati önkéntes tűzoltóparancsnokot. Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés Rásó István alispán, szövetségi elnök elttetésével ért véget.

Pest vármegyei Tűzoltó-Szövetsége december hó 15-én tartotta rendes őszi közgyűlését a vármegyei háza kistermében. A hivatalos elfoglaltsága folytán megjelenésében akadályozott alispán helyett Marinovich Imre dr h. államtitkár, az Országos Tűzoltó Szövetség ügyvezető-alelnöke kéretett fel az elnöki szék elfoglalására.

Napirend előtt elnök üdvözölte a megjelent vendégeket, majd megemlékezett azokról a kiülőzött szerencsétlen magyar véreinkről, akiket egyik napról a másikra átdobtak a trianoni határon s akik ma kenyér és fedél nélkül állanak. Közgyűlés a kiutasítottak segélyezésére 100 pengőt utalványozott.

A titkári jelentésből kitűnt, hogy a vármegyei tűzrendészeti állapota, a súlyos gazdasági helyzet dacára, öröndetes fejlődést mutat, mely jórészen a

vármegyei szövetség által Vácon és Pestszenterzsébeten ingyenesen rendezett tanfolyamoknak és az alapos tűzrendészeti felügyeletnek tudható be.

A titkári jelentéshez hozzászóló Marinovich Imre dr. az Országos Szövetség ügyvezető alelnöke elismerőleg nyilatkozott a szövetség munkájáról, kiemelve a váci országos választmányi közgyűléssel egyidejűleg különös gonddal előkészített vármegyei tűzoltóverseny, nemkülönben az év folyamán a vármegyében mintegy 10 helyen rendezett járási verseny sikerét és elismeréssel állapította meg, hogy Petheó János és Lukács Zoltán dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelők céltudatos munkájával a vármegye tűzrendészeti állapotában lényeges fejlődés mutatkozott.

A titkár által előterjesztett 1935. évi költségvetés előirányzatot a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadta.

Lukács Zoltán dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy az 1935. évben egy kerületi és egy továbbképző tűzoltó tanfolyamot rendez. A továbbképző tanfolyamra csak kerületi tanfolyamot végzett hallgatókat vesz fel. A tanfolyam tervezetét a közgyűlés nagy tetszéssel fogadta, mert a továbbképzés anyaga különösen alkalmasnak látszik a tűzoltóparancsnokok munkájának és a tűzrendészeti rendelkezések gyakorlati alkalmazásának egyöntetű irányelvek szerint való kialakítására és irányítására.

A Hevesvármegyei Tűzoltó-Szövetség 1935. évi július hó 1-től 14-ig kerületi tűzoltótanfolyamot rendez.

Emre a tanfolyamra — a 254.300—1928. B. M. sz. rendelet 22. §-a értelmében — olyan magyar állampolgárokat lehet fölvenni, akik:

a) életöknek 20. évét betöltötték, de a 42. évét még túl nem haladtak; egészséges testűek és az előadások megértéséhez meg van a kellő képzettségük és szellemi képességük;

b) büntetlen előéletűek, nemzeti szempontból kifogás alá nem esnek s a tűzoltóságok vezetésére minden tekintetben alkalmasak.

A tanfolyamra való felvételhez szükséges lesz: születési anyakönyvi kivonat, rendőrségi erkölcsi bizonyítvány, hatósági orvosi bizonyítvány, iskolai bizonyítvány.

A tanfolyam díja 70 pengő lesz, amelyért a hallgatók tisztos teljes ellátást, könyveket kapnak, amely könyveket magukal viszik haza további képzés céljából.

A tanfolyam anyaga mindenben azonos a fenti számú belügyminiszteri rendeletben megállapított elmélet és gyakorlati résszel. (25. §.)

Tekintettel arra, hogy a most is idézett rendelet 17. §-ának utolsóelőtti bekezdése értelmében — „minden községnek, ahol legalább két képzett tűzoltó nincs, legalább egy hallgatót kell küldenie ily tanfolyamra, akiknek tandíját, úti- és ellátási díját a községi költségvetés keretében kell fedezni” — hangsúlyozottan hívom föl a községi előjáróságokat, hogy — ahol erre szükség van — alkalmas kiküldöttekről már most gondoskodjanak. Ez annál inkább elodázhatatlan szükség, mert a fentebb már többször is idézett rendelet 27. §-a szerint már 1931. május 30-tól „... önkéntes és járási tűzoltóság tisztje vagy parancsnoka csak az lehet, aki legalább a kerületi tanfolyamot elvégezte s arról bizonyítványt kapott”.

Pest vármegye alispánja, Pázmándy József pestszenterzsébeti, Mágli Gyula dr. prónayfalvai, Bakos István alsónémedi megválasztott önkéntes tűzoltóparancsnokokat ezen állásukban megerősítette.

FELHÍVAS

a „Tűzrendészeti Közlöny“ előfizetőihez a folyó évi előfizetési díjak beküldése tárgyában

A Tűzrendészeti Közlöny, mint a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja, a magyar tűzoltó-szaksajtónak legrégebb szerve, mely amellett, hogy az ország tűzoltótársadalmának érdekeit szolgálja, a hivatalos közleményeken kívül a tűzoltó-intézmény fejlődésének is szócsöve. Amidőn *multévi előfizetőinket az előfizetés megújítására felkérjük*, egyben figyelmüket arra a körülményre is felhívjuk, hogy az évi 6 pengő előfizetési díjnak a 23.297. számú postatakarékpénztári csekk számlára befizetési lap útján való beküldését minél előbb eszközölni szíveskedjenek, mert különben a lap küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

A Tűzrendészeti Közlöny-t a m. kir. Belügyminisztérium 200.705/1934. B. M. sz. rendeletével (Belügyi Közlöny 1934. évf. 51. sz. 759. oldal) ajánlotta előfizetésre a vármegyék, városok és községek számára.

Aki csak teheti, tartsa fenn előfizetését, mert csak így áll módunkban a súlyos nehézségekkel küszködő testületnek tagdíj fejében küldeni lapunkat.

A kiadóhivatal

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyed századon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta: Tóth Ferenc őrparancsnok (Nagykörös önk.)

Személyi hír. Teasdale Ottó Budapest székesfőváros h. tűzoltóparancsnok szabadságáról visszatérve, hivatalát elfoglalta.

Zala vármegye tűzrendészeti állapota. Zala vármegye alispánja a törvényhatóság elé terjesztett évnegyedes jelentésében a vármegye tűzrendészeti állapotáról a következőket jelenti: „A vármegye tűzrendészetét illetőleg jelentem, hogy az bár lassú, de állandó fejlődést mutat. A tüzesetek száma még mindig igen nagy, különösen a novai járásban; de az eddigi megtett intézkedések és rendszabályok jövőbeni fokozatos fejlődése reményt nyújt arra; hogy a tüzesetek számát a minimálisra szorítjuk. Kisszentgróton és Boncodföldén ez évben új szertárat építettek. A megye több községében vették tervbe, szertárat építését.

A bejegyzési tűzoltó testület nagy sikerrel adta elő „A nánai bíró lánya“ című 3 felvonásos népszínművet. Az előadást a szépszámu megjelent közönség végigtapsolta. A rendezés Dörnye László és Máthé Ferenc tanító munkáját dicséri. A dalbetéteket Holló Miklós gércsei jegyzőgyakornok kísérte hegedűvel.

Kitüntetés. A belügyminiszter Németh Gábor alsóuti tűzoltóparancsnoknak hosszú szolgálata jutalmául a királyi díszérmet adományozta. E kitüntetést vasárnap Alsóut község főterén nagyszámú közönség és a szomszédos tűzoltócsapatok jelenlétében, a főispán képviselőjében Vida Pál főtanácsos, tűzrendészeti felügy. hatásos beszéd kíséretében adta át a kitüntetett öreg tűzoltónak.

Ganz és Társa vasutıkocsigári önkéntes tűzoltótestület f. évi február hó 2-án, szombaton, bétsegélyző pénztára javára tűzoltó-bált rendez.

Életmentő tűzoltó kitüntetése. Bensőséges, meleg ünnepélynek volt szemtanúja múlt év november hó 11-én Röjtökmuzsaj község népe, ugyanis ekkor nyújtotta át a járás főszolgabírája az ottani önkéntes tűzoltótestület egyik derék tagjának, Bors János tűzoltónak a Kormányzó úr által adományozott bronz érdemérmét. A hős tűzoltó 1933. évi szeptember hó 18-án a szomszédos Nagylózs községben pusztító tűzvész alkalmával saját élete kockáztatásával mentett ki 5 embert egy égő házból. A kitüntetett érdemeit Cillinger főszolgabíró méltatta, majd felítzte az életmentő mellére a bronz érdemérmét. A község főjegyzőjének üdvözlő szavai után a Himnusz eléneklésével ért véget a szép ünnepély.

A Dozmati önkéntes tűzoltótestület 1934. év december 30-án ünnepelte fennállásának 25 éves évfordulóját. Az ünnepélyen résztvett Kiss Emil dr. tb. főjegyző, vármegyei tűzr. felügyelő, Szücs István dr. járási főszolgabíró, Stojanovits Jenő plébános, az egyesület elnöke, Pungor körjegyző, Németh Jenő igazgató-tanító, körzeti főparancsnok, a község előljárósága, a vidéki tűzoltóságok és a község lakosságának nagyrésze.

A jubileum ünnepi misével kezdődött, amelyet az egyesület elnöke, Stojanovits plébános celebrált, majd az ünnepelő közönség az iskolába vonult és megkezdődött a tulajdonképeni ünnepség. Az első pont a Magyar Hiszekegy eléneklése volt, amely után elnöklő Stojanovits plébános megnyitóbeszéde következett, amelynek végén felkérte Kiss Emil dr. tb. főjegyző, várm. tűzr. felügyelőt, mint Vas vármegye alispánjának képviselőjét, hogy egyrészt tartsa meg a jubileum alkalmával az ünnepi beszédet és ossza ki a királyi díszermeket Király István parancsnok, községbíró és Horváth Gyula szertáros részére.

Ennek megtörténte után Szücs István dr. járási főszolgabíró a járás nevében üdvözölte úgy a jubiláló egyesületet, mint a kitüntetett tűzoltókat. Majd a titkár felolvasta az egyesület 25 éves történetét és Németh Jenő a beteg járási tűzr. felügyelő helyet szintén üdvözölte az egyesületet, a kitüntetetteket és a megjelent hivatalos személyiségeket.

A hivatalos ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget.

Ezután a megjelent tűzoltók a kitüntetettek előtt díszmenetben vonultak el.

A makói önkéntes tűzoltótestület fényes külsőségek közt ünnepelte fennállásának 50 éves jubileumát. Annyira zsúfolt volt a program, hogy már a tulajdonképeni ünnepnap előtt, szeptember 22-én délután meg kellett kezdeni a versenyszámok lebonyolítását. Szitáló esőben és sárban kellett dolgozni a csapatoknak sártól megkeményedett tömlőkkel. A szerelési verseny itt dőlt el, a legjobb eredményt elért csapat vasárnap délután a nyilvános ünnepségen csak bemutató gyakorlatot végzett és a laikus közönséget nem untatták örökös szerelő számokkal. Ezek lezajlása után az elhalt tűzoltó bajtársak sírját látogatták meg és koszorúzták meg a versenyző csapatok tagjai. A közös vacsora után fáklyával vonultak végig a városon, szerenádot adva a főispánnak, alispánnak, polgármesternek és a volt elnöknek, Demkó Pál dr. kir. körjegyzőnek. A belvárosi református templom tornyán tárogatón magyar nótákat játszott Pallagi György tanító. Vasárnap reggel zenés ébresztő volt, majd templomokba vonultak a versenycsapatok. Ezután a hősi szobor előtt volt tisztelgés, hol Tamássy Árpád dr. ügyvéd tb. parancsnok mondott magasztalású gyűjtő beszédet. A városházai tűzoltólaktanya falán elhelyezett hősi emléktábla leleplezése következett, ahol Nagy Sándor volt parancsnok, testületi alelnök mondott beszédet. A jubiláris

közgyűlés a városháza nagytermében folyt le igen nagy érdeklődés mellett. Ünnepi beszédet Tarnay Ivor alispán szöv. elnök testületi díszelnök tartott, míg a megjelenteket Urbán György dr. ügyvéd testületi elnök üdvözölte. Majd a vármegyei szövetség tartotta rendkívüli közgyűlését, mely után díszebéd volt a gazdasági egyesületben. Délután a csanádmegyében már két éve bevezetett elméleti versennyel kezdődött a program, tisztek és legénység részére. Ez a versenyszám bevezetése igen jó hatással van az összes testületekre, mert többet iskoláznak elméletileg, nagyobb szellemi felkészültséggel látják el különösen megelőző tűzrendészeti feladatukat. Az elért eredmény bámulatos volt és nagy szellemi felkészültségről tettek tanulságot úgy a tisztek, mint a legénység. Délután szép napfényes időben a hatalmas főtér teljesen megtelt érdeklődőkkel, különösen vonzotta az embereket a felgyújtásra kerülő bódé és a földéaki apróságok tűzoltói gyakorlata. Csathó Kálmán tanító földéaki parancsnok érdeme ez, aki már az ifjú nemzedékbe beleneveli a tűzoltóság szeretetét, megbecsülését és szükségességét. Feszesen álltak a fiúk, mind sisakban és precízen hajtották végre a gyakorlatokat a közönség zajos ünneplése közben. Tarnay Ivor alispán emlékéremmel és cukorral jutalmazta őket. A bemutató gyakorlatok után a bódé felgyújtása következett, melyet a tótkomlói tűzoltók mótörös fecskendőjükkel pillanatok alatt eloltottak. A díjkiosztás és a szolgálati érmek átadása után díszmenetben vonultak el a tűzoltók a megjelent vezetőség előtt.

Részletes eredmények a következők:

Mozdonyfecskendő iskolaszerelés: 1. Mezőhegyes, 2. Kiszombor, 3. Tótkomlós, Apátfalva.

Mozdonyfecskendő gyorszerelés: 1. Apátfalva, 2. Tótkomlós, 3. Kiszombor.

Kocsifecskendő 5-ös iskolaszerelés: 1. Kevermes, 2. Kiszombor, 3. Csanádpalota.

Kocsifecskendő 5-ös gyorszerelés: 1. Kiszombor, 2. Apátfalva, 3. Ambrózfalva.

Kocsifecskendő 9-es iskolaszerelés: 1. Királyhegyes, 2. Kiszombor, 3. Földéák.

Kocsifecskendő 9-es gyorszerelés: 1. Kiszombor, 2. Apátfalva, 3. Királyhegyes és Békéssámszon.

Elméleti tisztverseny: 1. Bódi Menyhért (Szóreg), 2. Mátó Zoltán (Királyhegyes), 3. Ullmann Sándor (Kevermes), 4. Fodor Árpád (Mezőhegyes).

Elméleti legénységi verseny: 1. Majoros Imre (Kiszombor), 2. Szabó Pál (Szóreg), 3. Reich Zoltán (Kevermes), 4. Lukai György (Kevermes).

Kevermes csapata szerepelt az elméleti versenyen a legnagyobb létszámmal és így az elért legtöbb pontszámot ő nyerte. Parancsnokuk Ullmann Sándor községi állatorvos érdeme ez. Első tehát Kevermes, 2-ik Királyhegyes, 3-ik Szóreg és 4-ik Földéák csapata lett. Összegezve az eddigi eredményeket, legjobban szerepelt és legtöbb díjat nyerte Kiszombor csapata, ezért ő kapta a vármegyei szövetség hatalmas és e célra alapított ezüst vándorserlegét. 2-ik Királyhegyes, 3-ik Kevermes, 4-ik Apátfalva, 5-ik Szóreg, 6-ik Mezőhegyes, 7-ik Tótkomlós, 8-ik Ujszentiván 9-ik Ambrózfalva, 10-ik Földéák, 11-ik Csanádpalota, 12-ik Békéssámszon.

A hatvani főiskolás-tűzoltók fogadalomtétele. Lelkeket megfogó, gyönyörű látvány. A hatvani tűzoltótestület dísztermében a sokaság között ott áll testi és lelki vigyázzban 17 lelkes, délceg főiskolás magyar ifjú, lelkükben a fiatalság tiszta, szent tüze és cselekedni akarása, rajtuk a jövő magasztos hivatásukat jelző uniformis: a tűzoltó egyenruha.

Így áll a jövő és velük szemben 37 esztendő néhez tűzoltói munkájával vállán, deresedő fejfel a

hatvani Tűzoltótestület parancsnoka, Hirling Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, aki mielőtt útat engedne a lelkéből kibuggyanni készülő érzéseknek, végig-cirógatja meleg pillantásával hol az ifjú gárdát, akiben a jövőt látja, hol a vele lélekben összeforrott régi, hűségese csapatot.

Az atyai szív és szeretet szól részemről hozzátok, testvéreim, mely féltő gonddal viseli szívében a Ti sorsotokat, — hangzik a megszólítás a parancsnok ajkáról. A magyar ifjúság tűró és szenvedő lélekkel, bizakodva várja sorsának jobbrafordulását. Fel kell készülni, fel kell vértézve lennetek a harcra és valóra kell váltanotok azokat a reményeket, amiket veletek szemben táplálunk. Ti vagytok a magyar jövő, a reménység, nektek dolgoznotok kell, hogy visszaszerezétek, — ha kell, — életetek árán is az igazságtalannul elrabolt részeket; az ezeréves szép hazát.

Ti lesztek majd apostolai a tűzoltóság szent eszméinek, Ti fogjátok az öreg tűzoltó bajtársakat felváltani, Ti fogtok a jövőben a polgárság vagyona és életbiztonsága felett őrködni, s a Ti feladatotok, a Ti kötelességetek lesz a jövőben, hogy szívós munkátok után, s erős kitartástok révén a polgárság nyugodtan hajtsa le álomra a fejét, abban a tudatban, hogy vagyonuk és életbiztonságuk felett egy jól kiképzett, erős, hazafias érzésű tűzoltóság őrködik.

Ti, akik képzettségteknel fogva, vezetőszerpekre lesztek hivatva, *mintacsapat legyetek* az országban, jó példát mutassatok fegyelmezettségtekkel. Nektok istenfélőknek, és jó hazafiaknak kell lennetek, nektek áldozatot kell hoznotok a szent cél érdekében. Ma a tűzoltót nemcsak a katonai gyakorlatokban, nemcsak iskola- és gyorszerelésben, nemcsak taktikai támadásban kell kiképezni, nemcsak elméleti oktatásban kell részesíteni, nemcsak erős fegyelemre és tekintélytiszteletre kell nevelni, hanem a vezetőknek ma át kell formálni a lelkeket és odaadó lelkiismeretes munkájukkal, a hazafias szellem ápolásával nevelőhatást is kell elérni, hogy a megpróbáltatások nehéz idejében minden tűzoltó a hazafias céltől áthatva, erős hittel, becsülettel és meggyőződéssel álljon őrhelyén, s a társadalmi rend békéjét, bárkivel szemben is bátran védje meg. De meg kell védeni hősiesen, ha kell, a rombolás ellen, a felforgató elemekkel szemben is, mert csak ilyen példás magatartással felelhet meg a tűzoltó becsülettel nagy feladatának. Nektok, ifjú tűzoltó bajtársaim, a fenségesen szép tűzoltói munkásságon kívül szociális, kulturális és karitatív munkásságot is ki kell fejtenetek. Legyetek büszkék arra, hogy tűzoltók vagytok, és viseljétek büszkeséggel a tűzoltó uniformist.

Szent a hitem és erős a meggyőződésem, hogy becsülettel fogjátok szolgálni a szent célt. Nagy bizalommal és reménységgel tekintek működésetek elé. Isten áldása és kegyelme legyen önfelelőző nemes munkátokon!

A lelkeket megkapó, nemes tüztől áthatott avatóbeszédre válaszként itt is, ott is kicsordultak a meghatottság könnyei, s a parancsnok meleg, avatókészszerítése után a fogadalmat letett ifjak egyike, mindannyiok lelkéből röppentette ki ígéretüket, hogy „Testvéreként akarunk élni és dolgozni s letett fogadalmunkat mindenkor híven megtartjuk. Istentellem fog vezetni bennünket munkánkban. lángoló szeretettel az édes hazáért, kitartással a tűzoltóság nemes intézményéért és fiúi ragaszkodással parancsnokunk iránt.“

Nehéz, rögös ma a magyar ugar; de ahol a léleknek ilyen virágai fakadnak, ott bízhatunk a szebb magyar jövőben.

A Kispesti Önkéntes Tűzoltó Testület 1934. évi december hó 30-án tartotta tisztújító közgyűlését. Az ülésen a város képviselőjében megjelent

Mericzay Aladár polgármesterhelyettes és vitéz Varju Alajos dr. közigazgatási tanácsnok, a testület alapítótagjai közül nagy számban, a működőtagok pedig teljes számban jelentek meg. A közgyűlés parancsnokká: egyhangúan Zankó Antal városi hivatásos tűzoltóparancsnokot választotta meg, immár hatodízben. Alparancsnok: Reviczky Dezső városi tisztviselő, szakaszparancsnok: Papp János városgazda, segédtsizt: Tafferner Ferenc vízdíj ellenőr, mérnök: Herein Károly gépészmérnök, orvos: Rosenfeld Mátyás orvos, pénztáros: Szakács József kerületi kéményseprő mester lett. Számvizsgáló bizottságba: id. Mick Ferenc, Tafferner János és Valihora Lukács alapítótagok lettek beválasztva. A hivatásos parancsnok, ki már tizenöt éve egyben az önkéntes tűzoltók parancsnoka is, ezen hatodik ízbeni egyhangú megválasztása bizonyíték arra, hogy lehetséges a hivatásos és önkéntes tűzoltóságoknak működését összhangba hozni.

Makó megyei város területén 1934. évben 43 tüzeset volt. Ebből külterületen volt 18, belterületen 25. A tűz által okozott kár összege 6.554.40 P, a múlt évben 8495 P, amelyből biztosítás útján megtérült 3.279.40 P. A teljes tűzkár tehát 3.275 P.

A tűzhöz vonuló szerek által befutott útvonal hossza: 155 km.

Átlagban minden 8—9 napra esik 1 tűz, míg lélekszám szerint 813 emberre esik egy tűz.

A tűzoltóság évi költségvetése 20.922 P személyi és 6.520 P dologi kiadás.

A tűzoltók által végzett mentések száma 111. A mentőkoocsival megtett útvonal hossza: 567 km.

A felszerelésekben sajnos, változás nem történt.

Rendgyakorlatot tartottunk 156, szergyakorlatot 58, iskolát tűzoltó vonatkozásút 93, más tárgyat 13 ízben.

Nyilvános előadáson teljesítettünk 85 parancsnoki és 170 tűzoltói ügyeletet.

A tűzoltóság idegen hangzású névvel bíró tagjai nevüket ez évben mind megmagyarosították. Közös pénzen beszereztek egy rádiót s így reggelienként a rendgyakorlat helyett üdítő tornával izmosítják magukat.

A tűzoltóság ez évben ünnepelte meg a helybeli önkéntes testület 50 éves jubileumát, melyen 3 vármegye 18 községének, kb. 300 tűzoltója vett részt.

A testület 1 parancsnokból (Dévényi Endre) és 10 hivatásos tűzoltóból áll. Ezenkívül a városban 40 tagú önkéntes tűzoltóság is működik.

Karácsonyfa-ünnepet is rendeztek a tűzoltók a városháza nagytermében. Dévényi Endre tűzoltóparancsnok üdvözölte a nagy számban megjelent érdeklődőket. Haverda Ferenc római katolikus hitoktató emelkedett szárnyalású beszédben méltatta a karácsony-est s a karácsonyfa jelenlenségét. Keresztes Mancsi és Földeáki Ferenc, — tűzoltók gyermekei, karácsonyi verseket szavaltak, majd a tűzoltók betlehemi-játékokat adtak elő. Ezután került sor a karácsonyfa gyűjtésre. Impozáns látványt nyújtott a mennyezetig érő csillagszórós, csillogó karácsonyfa az alája rakott sok ajándékkal, amelyet a hivatásos önkéntes tűzoltók kaptak.

A villámhárítóvezetékek anyaga és méretezése; Modern kémiai oltószerek, valamint A tűzbiztos építkezés című folytatásos cikkeket, anyagtorlódás miatt legközelebbi számunkban folytatjuk.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII.	7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr.: Megelőző tűzrendészet, I. rész . . .	2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat	—60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	1.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, füzve	5.50 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

Techlár Ernő: Credo	2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra)	1.— P

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története	—50 P

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányürlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297. Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerekpárok varrógépek alkatrészek	Ékszeres zseb- és faliórák alpacca evőeszközök
Diadal Aruház	Svájci óraház
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38	
Megkönnyített fizetési feltételek mellett részletre is	
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK	

*A tűzoltótanfolyamok
gondos parancsnokai*
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyző Pénztáránál

**A
TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA**

ha hirdeti a

**TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-ben**

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendők. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkszámjára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-fecsekendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.

Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecsekendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízfordó- és öntöző-lajtokat, szerkoosikat.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket, a legmodernebb szempontok figyelembevételével, garanciával a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-, SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM- ÉS VAS ÖNTŐDÉJE ALAPITVA 1816. ÉVBEN

Seltenhofer Frigyes Fiai

m. kir. udvari szállítók • SOPRON • m. kir. udvari szállítók

MORZSANYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.

Gyárt: tűzoltó- és sportérméket,

zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumibélyegzőket

Alapítva 1870

WALSER FERENC Budapest, VI, Lomb-utca 34-36
Telefonszám: 91-3-46Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára.
Harang- és fémöntöde.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: 115. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

Hazai
gyártmány!**Minden
kapható**

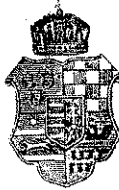
a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZ, FÉLEMELETGYÁRT
**RENDEJELEKET,
ÉRMÉKET,
ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-81**CORVIN ÁRUHÁZ RT.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 23.297. számú csekk számlájára lehet befizetni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő
A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminiszter úr 200.705/1934. B. M. számú rendeletével („Belügyi Közlöny” 1934. 51. sz. 759. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótötestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Tíz esztendő mérlege

Írta: Lukács Zoltán dr

Alig pár hónap múlva, május hó 4-én lesz tíz esztendeje annak, hogy Rakovszky Iván akkori belügyminiszter aláírta a tűzrendészet szempontjából oly fontos 1925. évi 230.000. B. M. számú rendeletet, mely hivatva lett volna a tűzoltószeretek beszerzése, a tűzoltóságok, a tűzrendészeti felügyelet és hivatásos tűzoltótisztai állások szervezése tekintetében gyökeres változásokat megvalósítani.

Sajnos, a közbejött gazdasági válság és a közületek súlyos háztartási gondjai megakadályozták kormányzatunkat abban, hogy a rendelet által körvonalazott dologi kiadások fedezése és a hivatásos tűzoltótisztai állások szervezése nagy általánosságban, kivétel nélkül végrehajtsák. A nehéz viszonyok figyelembevételével joggal felmerülhet a kérdés, hogy a szűkreszabott költségvetések keretén belül, melyik volna elsőrendűbb feladat a tűzoltószeretek és felszerelések beszerzése, vagyis a dologi kiadások fedezése, avagy a hivatásos tűzoltótisztai állások szervezése?

Hát bizony ennek eldöntése nehéz dolog, mert bajos egymástól elválasztani. Azonban tapasztalati tény, hogy a tűzrendészet dologi kiadásai a költségvetés összeállításánál, tárgyalásánál és felülvizsgálatánál majd minden esetben azért csökkennek le, vagy tűnnek el egészen, mert adott pillanatban nincsen senki kéznél, aki szakszerűen rávilágítana a beszerzés elengedhetetlenül szükséges voltára. Meggyőződésem, hogy olyan helyeken, ahol szervezett állásban lévő tűzoltótisztek ügyelnek erre, ott a kedvező alkalmak felhasználásával nagy mértékben ellensúlyozhatják a tűzrendészeti kiadások csökkentésére irányuló törekvéseket.

Elgondolásomat igazolja a pest megyei példa is, ahol a költségvetések gondos tanulmányozása és azok tételeinek pontos okadatolása folytán sikerült az utóbbi 2 év alatt — tehát a legnehezebb időkben — mintegy 22 használt, nagyforgasztású autó átépítésével, célszerű, komoly tűzoltószer birtokába jutni. Ezek a számok je-

lentősége akkor mutatkozik teljes egészében, ha összehasonlítjuk a statisztika hivatal 1932. évi kimutatásával, mely szerint az összes megyei városokban csupán 26 tűzoltószer volt forgalomban. Ha ebből levonásba hozunk néhány öntözési célt is szolgáló autót, viszont a másik oldalon tekintetbe vesszük a többi vármegyékben fenti mintára készült tűzoltószereket, akkor megállapíthatjuk, hogy dacára a nehéz viszonyoknak, az utóbbi két évben 100 százalékkal növekedett megyei városainkban a tisztán tűzoltó célt szolgáló autók száma, s ezzel nagymértékben fejlődött a gyors kivonulás lehetősége is. Megemlítem még, hogy az autóépítésénél, a kismotorfecskendő elhelyezésére szolgáló szekrény üresen ásitó toroka számos esetben teremtett lélektani szempontból kedvező helyzetet a fecskendő beszerzésére, illetve annak költségvetési biztosítására. Ezek azonban csak részleteredményeknek tekinthetők, mert általában a tűzoltószeretek és felszerelések beszerzésére és pótlására a költségvetésekben alig történt gondoskodás, minek bizonyossága a megtizedelt s még így is válsággal küszködő, csökkentett munkáslétszámmal dolgozó tűzoltószeripar.

A tűzoltótisztai állások szervezése tekintetében még szomorúbb eredményt tüntet fel a tíz év mérlege, bár az időközben rendezett országos tűzoltótanfolyamokon kiképzett szakemberek bőven állnának rendelkezésre, mert a végzett 93 hallgatónak alig egy negyedrésze van elhelyezkedve rangosztályba sorolt hivatásos tűzoltótisztai állásban.

Hivatásos tűzrendészeti felügyelői állást szerveztek: Békés, Pest, Szatmár és Vas vármegyékben, tehát csupán a vármegyék húsz százaléka. Újabbban Csanád és Esztergom-Komárom vármegyékben szerveztek alatt áll.

A 11 törvényhatósági város közül — Erdély Ernő dr 1933. évi kimutatása szerint — csak Miskolcon és Székesfehérváron nincs hivatásos tűzoltótiszt. Újabbban Miskolcon hivatásos parancsnoki állást szerveztek, tehát mint kivétel,

egyedül Székesfehérvár városa maradt hivatásos tiszttel nélkül.

A 44 megyei város közül csak 22-ben van szervezve hivatásos tűzoltóparancsnoki állás, vagyis 50%-ban.

A tíz év mérlegén szereplő sovány eredmény felett — késő bánat — kár volna reményünket veszteni, hanem sokkal inkább minden eszközzel arra törekedni, hogy az elkövetkező újabb évtized mérlege lényegesen jobb és szebb eredményt mutasson fel.

Ebből kiindulva, — de nem tévesztve szem elől a közületek súlyos helyzetét sem — meg kell találni az eredményhez vezető utat. Szövetségünk eddig is ismételtelen küldött szét körleveleket, melyben a hivatásos tűzoltótiszti és felügyelői állások szervezésére hívta fel az illetékes közigazgatási hatóságok figyelmét, azonban majd minden esetben eredmény nélkül.

Úgy vélem, az általános megkeresések helyett az erők összpontosításával, részletekben nagyobb siker volna elérhető s ezért javaslom, hogy minden év februárjában állítson össze az elnökség egy programot, tervbevéve két-három tűzoltóparancsnoki és két-három tűzrendészeti felügyelői állás szervezésének előmozdítását. A sorrend összeállításánál szem előtt tartandó: a város (vármegye) lélekszáma, pótdadjának magassága, teherbíróképessége általában, a tisztviselők normál- és jelenlegi státuszának száma, a tűzrendészeti kiadások terhére jelenleg is szereplő tiszteletdíjak és szolgáltatások (lakás, fűtés, világítás) stb. szempontok. A helyszíntre kiszállva, tájékozódjanak az elnökség arra kijelölt tagjai és személyes rábeszéléssel is igyekezzenek meggyőzni az illetékes hatóság felelős vezetőit az állások szervezésének szükségességéről. Ezen adatok birtokában és a helyszínen szerzett tapasztalatok alapján részletesen indokolt javaslattal forduljon az illető közigazgatási hatósághoz s ezzel egyidejűleg a belügyminisztériumhoz a szervezés érdekében. A vonatkozó közgyűlési határozatokat felsőbb hatóságai útján kísérje a legnagyobb figyelemmel, nehogy az útvesztőben mellékvágányra tévedjenek.

Elsősorban szóba jöhet a törvényhatósági városok hivatásos tűzoltótiszti állásainak szervezése, így mint fent is említettem, Székesfehérvár. Azután az említett sorrend figyelembevételével a vármegyei felügyelői és megyei városi tűzoltóparancsnoki állások.

A tűzrendészeti felügyelői állások szervezésének legnagyobb akadálya, hogy maga a szóbanlevő rendelet utal a törvényhatóságok nehéz helyzetére s annak megszervezéséig kifejezetten elismeri a tiszteletdíjas minőségben való működés lehetőségét, holott a nagyobb vármegyek, mint pl. Borsod, Somogy, Zala, bizonyára elbírnák még egy tisztviselő terhét.

Ezeknél sokkal nehezebb helyzetben vannak az 1920 óta gombamódon szaporodott 6—20.000 lélekszámú kis megyei városok, amelyekre vonatkozólag nem tartalmaz könnyítéseket a rendelet és amelyek súlyos anyagi nehézségekkel küszködve, valóban képtelenek az előírtaknak eleget tenni. Az ilyen kisebb lélekszámú, főleg mezőgazdasági jellegű, kizárólag megyei városokban a tűzoltóparancsnoki állások szervezésének megkönnyítésére javasolnám, hogy a városgazdai állások — mely majd minden városban amúgyis szervezve van — a tűzoltóparancsnokival egyesíttessenek. Vagyis a jövőben megüresedő városgazdai állásokat (XI. fiz. oszt.) szervezzék át tűzoltóparancsnoki állásra (X. fiz. oszt.), fel-

adatkörébe utalva a városgazdai teendők ellátását. Az átszervezés anyagi megterhelést nem jelentene a város számára, mert a két fizetési osztály közötti különbséget kiegyenlítené a parancsnoki teendőket ellátó egyén részére rendszerint megállapított tiszteletdíj. A városgazdai állás betöltésére különösebb képzettség előírva nincs, tehát egy érettségizett oklevelestűzoltótiszt bizonyára kifogástalanul látná el teendőit, ha másként nem, egy rövid gazdasági tanfolyam elvégzése után (amennyiben a város házi kezelésben gazdálkodik). A tűzoltóság is csak nyerne, különösen ott, ahol a létszám csekély, mert tűz esetén a fogatok, öntözőkocsik és emberek felett a tűzoltóparancsnok közvetlenül rendelkezhet. Ma már nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy lég- és gázvédelem szempontjából az átszervezés folytán rendelkezésre kerülő emberanyag szigorúbb fegyvelmezése elengedhetetlen, mert éppen ezek lennének hivatva — támadás esetén — a fertőzött városrészek erélyes locsolással és chlormészhintéssel való méregtelenítését elvégezni.

Ez utóbbival olyan kérdést érintettem, amely különös jelentőségénél fogva kétségtelenül nagy szerepre hivatott a jövő tíz esztendejében, de egyben rendkívül nyomós érv a hivatásos tűzoltótiszti állások szervezése mellett is.

A trianoni békeparancs az aktív védekezésnek még a lehetőségétől is megfosztott, légi haderőnk egyáltalában nincsen. Nem foszthat azonban meg bennünket semmiféle parancs a passzív védelem lehetőségétől, vagyis a pusztá élethez való jogunktól. A hasonlóan guzsbakötött Ausztriában — lépten-nyomon olvashatjuk, hogy — a szervezési munkák megindultak, a tűzoltóság bevonásával gázvédelmi gyakorlatokat tartanak, a közönség felvilágosítására a gáz- és légvédelmi liga népies előadás sorozatokban ismerteti a védekezés lehetőségét, a gázvédelmi folyóiratok állandóan felszínen tartják a szervezés és védekezés égető kérdéseit. Nálunk ezirányban — a szentgotthárdi tűzoltóság által rendezett gázvédelmi gyakorlattól eltekintve — semmi sem történt. A mindjobban sürgető kérdés megoldása itt sem képzelhető el másként, mint az a külföldön is bevált, a tűzoltóságok bevonásával. A tűzoltóintézmény nagy várostól kis faluig szétágazó szervei a tűzoltótestületek, eredeti hivatásukban eddig is harcoltak a légi támadások leghatásosabb eszközei a tűz, füst és gáz ellen. A támadó és védő eszközök hasonlósága, a veszélyben edzett, mindenütt felfalható szervezet fegyvelmezettsége, emberbaráti célkitűzése és nemzethűség szempontjából való megbízhatósága mind olyan értékes tényezők, amelyek úgyszólván nélkülözhetetlenné teszik a tűzoltóságot a gáz- és légvédelem ellátásának munkájánál. Az eredményes működésnek azonban szükségszerű előfeltétele a védőeszközök nagyobb méretű kiegészítése, pótlása, nemkülönben a megyei városokban és vármegyékben a hivatásos tűzoltótiszti állások szervezésének előmozdítása, hogy védelmi célokra és oktatásra elegendő eszköz és szakképzett vezető álljon rendelkezésre a vidéki kisebb központokban is.

A tíz év fordulóján ezekre a kérdésekre óhajtottam felhívni a figyelmet abban a reményben, hogy a várható hozzászólások között felszínre dobott életre való eszmék és javaslatok és nem utolsósorban a várható gazdasági fellendülés a tűzrendészet terén kedvezőbb légkört és eredményt teremtenek a következő tíz esztendőben.

A hivatásos tűzoltótisztikar országos egységes egyenruha- és rangjelzési szabályzattervezete

Írta Jakobinyi József, Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltótisztje

84. §. *Legénységi és altiszti csizma:* Magas, kerek, keményszárú, fekete box vagy zsíros csizma, fönt a szár szegélyén minden fonás és gomb nélkül. A szár magassága közvetlen a térdhajlás alá esik.

85. §. *Altiszti cipő:* Magasszárú, fekete, fűzős, simafejű boxcipő. (Csak őrmesterek és törzsőrmesterek részére.)

86. §. *Legénységi és altiszti ing:* Sötét-hamuszürke, dupla, alacsony, puha, hamuszürke gallérral. Anyaga télen flanell, nyáron libertin (mint a cserkészeké).

87. §. *Legénységi és altiszti nyakkendő:* Hosszú fekete matt libertin.

88. §. *Legénységi és altiszti kesztyű:* Bőr és szürke szövött kesztyű. Altiszt (őrmester és törzsőrmester) szolgálaton kívül fehér szövött kesztyűt is viselhet.

89. §. *Legénységi és altiszti sisak:* Anyagra és kiviteire teljesen ugyanaz, mint a hivatásos tisztí sisak, azzal a különbséggel, hogy a sárga aranyozott fémveretek, csattok stb. fehér fémből készülnek és a fehér fémrózsából kiinduló cserfalevél elhagyandó.

90. §. *Legénységi és altiszti gombok:* Azonosak formában, nagyságban és kiállításban a már fent, a 33. §-ban leírt tűzoltótisztí gombokkal, azon különbséggel, hogy anyaguk fehér, rozsdamentes fém, alpaka és a tisztí sisak helyett legénységi sisak, dombornyomással.

91. §. *Legénységi és altiszti mászóbalta:* Kovácsolt acélból készül, az egyik oldalán balta, a másik oldalán hegyes csákány. A balta teljes hossza 25 cm. A baltanyél 40 cm hosszú s a baltához két vaspánt erősíti. A baltatok fekete bőrből készül és a következő részekből áll: a balta élét és a csákány hegyét fedő börtök gumiszalaggal a nyéltokhoz erősítve. A nyéltok, melynek külső oldalán egy fehér fémgomb, míg felső széle a mászóöv szíjához való felfűzésre alkalmas. A nyéltok közepén az átfogó bőrnyelv nyúlik ki, mely a nyéltok gombjára gombolható.

92. §. *Legénységi és altiszti mászóöv:* 12 cm széles, fekete-piros (2 piros és 3 fekete) csíkos kenderöv, mindkét végén, valamint alsó csíkos kenderöv, mindkét végén, valamint alsó hosszvégén rávarrva 3 drb 3 cm széles szíjjal három csatt és átfogó, másik végén pedig a csattnak megfelelő 25 cm hosszú csatolósíj van. A csattos végtől kb. 20 cm-nyire van a szív-bőrrel megerősített zárkapocs. A szív-bőr a zárkapocs karikáját fogja át. A zárkapocsnak körteformája van, hosszátmérője 20 cm s belső rügőzása. A zárkapocs (lipcsei) tartására egy 4 cm átmérőjű szíjjal az öv legfelső csíkjára felvarrt fémkarika szolgál. A zárkapocstól kb. 20—25 cm-nyire van egy csattos és átfogós szíj, valamint az annak megfelelő 20 cm hosszú csatoló szíj, mely a baltatok felcsatolására szolgál. A csatolósíj hátsó végére fűzve egy 4 cm átmérőjű fémkarika szolgál a tömlőkötél zárkapocának becsatolására. Az összes szíjzatok varrásainál az öv belső oldalán bőrbélés van. Az öv belseje posztóval bélelt.

93. §. *Legénységi és altiszti deréksztyj:* Anyaga fekete bőr, 5 cm szélességben, egyik

végén fehér fém, alpaka tűzoltói csatt, valamint átfogóval, a másik végén a csatt bekapcsolására szolgáló füllel.

94. §. *Legénységi és altiszti derékszíjcsatt:* Anyaga síma fehér fém, alpaka, 5×8 cm-es nagyságban. A síma alapon, a csatt közepén megfelelő méretben, magából a fehér fém-övesattból készült dombornyomású tölgyágak közé foglalt, színezés nélküli pajzsalapon levő fáklya, lánggal, a pajzs felett szabályos és formás tűzoltói sisak fehér fém dombornyomása. Hasonlóan, mint a tisztí övesatt vésete.

95. §. *Legénységi és altiszti síp:* Kéthangú kis brémai csontsíp.

96. §. *Legénységi és altiszti sípzsínór:* Vörösfonatú, altiszteké ezüstfonatú, két végén hurokkal ellátott, makknélküli csavart zsinór, 35—40 cm hosszú és 2 mm szélességben.

97. §. *Jelzőkürt, trombita:* Sárgarézből készül, különálló szájdarabbal. A hozzávaló piros kürtzsinór 6 mm vastag, 2,5 méter hosszú és csukott bojtban végződik.

98. §. *Mentőszeg:* 15 mm, erős, kovácsolt acélszeg, melynek felül 20 mm átmérőjű füle van. A szeg hossza 14 cm. A mentőszeg viselésére s baltanyéltok aljára felvarrt, átfogó nyelvvel és fehér fémgommbal ellátott börtök szolgál.

99. §. *Mentőkötél:* 12 mm átmérőjű, 35 m hosszú, 12 fonálból sodort kenderkötél, egyik végén fülbefogva, míg másik végében egy 80 mm hosszátmérőjű lipcsei zártrügős zárkapocsal, melynek szűkebb vége a mászókötél befűzésére, zárt füllel.

100. §. *Csőkötél:* 35 m hosszú, 5 mm vastag, sodrott kenderkötél, melynek egyik végében 55 mm hosszátmérőjű lipcsei zártrügős zárkapocs van. A csőkötél orsóra feltekereselt.

101. §. *Füst- és gázálarc, és tartódoboz:* Bőrből készült szokásos füst- és gázálarc megfelelő betéttel, valamint hengeralakú, sarkos, zárható fedővel és csattos vállszíjjal ellátott bádog álarcdoboz.

Ad III. Hivatásos tűzoltóaltisztek és legénység egyenruházatának viselési és hordási módzatai.

102. §. *Legénységi szolgálati és díszöltözet:* Sötét-hamuszürke vagy sötétkék zubbony, mellény és ugyanolyan színű eszimanadrág. Mindkét esetben sötét-hamuszürke ing és ugyanolyan színű dupla, alacsony puha gallér, saját manzsettával, hosszú fekete matt nyakkendő. Fekete csizma, mászóöv baltával, sapka, hamuszürke vagy fekete sisak, jászskabát (mikádó), szürke kesztyű, csököpeny, síp, mentőkötél, mentőszeg, csőkötél, füst- és gázálarc, vörös-keresztes fehér karszalag, bunda, rendjelek vagy rendsávok.

a) Díszöltözetben viseendő: Sisak, zubbony, mellény, nadrág, csizma, mászóöv baltával, szürke kesztyű, síp, összes rendjelek, esetleg jászskabát és pedig: a 42. § a) pontban felsorolt esetekben és külön rendeletre.

b) Készenléti szolgálatban viseendő: Sisak, zubbony, mellény, nadrág, csizma,

mászóöv baltával, síp, rendsávok, jászkatát, mentőkötél, mentőszeg, csököttél, füst- és gázálarc, csököpeny, bunda, esetleg szürke kesztyű és pedig: minden készenléti és tűzi kivonulási esetben (Laktanyán belül természetesen sapkával kényelmes öltözet).

c) Külső szolgálatban viselendő: Sisak, zubbony, mellény, nadrág, csizma, mászóöv baltával, szürke kesztyű, síp, rendjelek, esetleg jászkatát és pedig: színházi, műkedvelői, cirkuszi, mozgószínházi és egyéb külső szolgálatban.

d) Mentői szolgálatban viselendő: Sapka, zubbony, mellény, nadrág, csizma, síp, deréköv, rendsávok vagy rendjelek, balkaron vöröskeresztes fehér karszalag, esetleg szürke kesztyű, jászkatát, csököpeny és pedig: minden mentői kivonulásnál (eseteknél és szállításoknál), sporttereken stb.

103. §. *Legénységi nyári szolgálati és díszöltözet:* Sötéthamuszürke és sötétkék zubbony és ugyanolyan tűzoltói lengyel csizmanadrág. Mindkét esetben hamuszürke ing és ugyanolyan színű dupla, alacsony puha gallér, saját manzsettával, hosszú, fekete matt nyakkendő. Fekete csizma, mászóöv baltával, sapka, hamuszürke vagy fekete sisak, szürke kesztyű, csököpeny, síp, mentőkötél, mentőszeg, csököttél, füst- és gázálarc, vöröskeresztes fehér karszalag, rendjelek vagy rendsávok.

a) Nyári díszöltözetben viselendő: Sisak, zubbony, nadrág, csizma, mászóöv baltával, szürke kesztyű, összes rendjelek, síp és pedig: a 43. § a) pont alatti esetekben.

b) Nyári készenléti szolgálatban viselendő: Sisak, zubbony, nadrág, csizma, mászóöv baltával, síp, rendsávok, mentőkötél, mentőszeg, csököttél, füst- és gázálarc, csököpeny, esetleg szürke kesztyű és pedig: minden készenléti és tűzi kivonulási esetben. (Laktanyán belül sapkával kényelmes öltözet.)

c) Nyári külső szolgálatban viselendő: Sisak, zubbony, nadrág, csizma, mászóöv baltával, szürke kesztyű, síp, rendjelek és pedig: a 102. § c) pont alatti esetekben.

d) Nyári mentői szolgálatban viselendő: Sapka, zubbony, nadrág, csizma, síp, deréköv, rendsávok vagy rendjelek, balkaron vöröskeresztes fehér karszalag, esetleg szürke kesztyű, csököpeny és pedig: a 102. szakasz d) pont alatti esetekben.

104. §. *Legénységi és altiszti kényelmes öltözet:* Viselhető úgy a posztó, mint a nyári vászon öltözet, zubbony, mellény, nadrág, sapka, csizma, szürke kesztyű, deréköv, jászkatát és pedig: mindenféle szolgálaton kívül, vagyis teljes szabadnap alkalmával. Altisztek (örmesterek és törzsörmesterek) szolgálaton kívül fehér kesztyűt, cipőt, pantallónadrágot és fállásáig érő hosszú köpenyt hordhatnak. A köpeny a tisztelkezéshez hasonló fekete posztó, szegélyezés nélküli, saját sáma paroli nélküli gallérral, elől 5—5 kétsoros tűzoltói fehér fémgombbal, hátul 1 fehér fémgombos dragónnal, két alsó sáma fedővel ellátott zsebbel.

105. §. A kesztyű hordása készségi és tűzi szolgálaton kívül minden esetben (színházi, mozgószínházi stb. szolgálatban, díszöltözetben és utcán) és mindenhol kötelező.

106. §. A deréköv a zubbonyon, jászkatáton (köpenyen), csököpeny és bundán kívül

viselendő. A tűzoltó legénységnek és altiszteknek az utcán az előírt deréköv nélkül megjelenésük szigorúan tilos, hordása minden esetben és mindenhol kötelező, nyilvános helyen nem tehető le, hanem felcsatolva tartandó.

107. §. A legénységi nyári ruhák és téli kabátok, bundák stb. idejének és alkalmának meghatározása a parancsnokságok hatáskörébe tartozik, azonban e tekintetben az egyöntetűsége a legnagyobb súlyt helyezték.

108. §. Családi és egyéb gyász esetén a gyászfátyolt a balkaron viselhetik, jászkatát (mikádó) felett is.

109. §. Autó és motorkerékpár sport üzésénél az 55. §-ban foglaltak az irányadók.

110. §. Küldönc szolgálatot teljesítő tűzoltók a derékövön kívül a balkaron egy 5 cm széles éles piros karszalagot viselnek.

111. §. Az egyenruha utcán vagy társaságban, feljebbvaló előtt és szolgálatban mindig teljesen zártan viselendő. Az egyenruhát polgári ruhával vegyesen viselni sem szolgálatban, sem szolgálaton kívül nem szabad.

112. §. Idegen tárgyaknak az egyenruhán való látható viselése szigorúan tilos. Ilyen tárgyak például óralánc, egyesületi tagsági jelvények stb.

Ad Hivatásos tűzoltólegénység rangjelzései és azok viselési módja

113. §. *Tűzoltótörzsörmester:* A zubbony mindkét ujjának külső és elülső részén, a felkar középvonalában, a zubbony ujjára felvarrt 9×10 cm nagyságú, háromszögű, tűzpiros posztóalpra felvarrt egy darab 10 mm széles és két 3 mm széles ezüstpaszomány.

114. §. *Tűzoltóörmester:* Ugyanúgy, mint a 113. §-ban, de csak egy 3 mm széles ezüstpaszomány a 10 mm széles paszomány mellett.

115. §. *Tűzoltófőgépező-soffőr:* Ugyanúgy, mint az örmester a 114. §-ban, de az utolsó 3 mm széles ezüstpaszomány mellett az üres piros mezőben egy fehér fém szárnyaskerék.

116. §. *Tűzoltócsővezető:* A 9×10 cm nagyságú háromszögű tűzpiros posztóalpra felvarrt három darab, egyenként 3 mm széles ezüstpaszomány.

117. *Tűzoltógépező-soffőr:* Ugyanúgy, mint a csővezető a 116. §-ban, de az utolsó 3 mm széles paszomány mellett egy darab fehér fém szárnyaskerék.

118. §. *Tűzoltósegédcsővezető:* A háromszögű piros posztóalapon két darab 3 mm széles ezüstpaszomány.

119. §. *Tűzoltósegédgépező-soffőr:* Ugyanúgy, mint a segédcsővezető a 118. §-ban, de az utolsó 3 mm széles paszomány mellett egy darab fehér fémszárnyaskerék.

120. §. *Véglegesített tűzoltó:* A háromszögű piros posztóalapon egy darab 3 mm széles ezüstpaszomány.

121. §. *Ideiglenes (újonc) tűzoltó:* A 9×10 cm nagyságú piros posztóalap minden rangjelzés nélkül.

122. §. A szolgálatvezető örmesterek és törzsörmesterek az utolsó 3 mm széles ezüstpaszomány mellett a piros mezőben egy fehér fém tűzoltói kis gombot viselnek.

123. §. A tűzoltókocsisok a háromszögű piros alapon egy fehérfémből készült löfejet viselnek.

124. §. Amennyiben véglegesített tűzoltó nyer megfelelő gyakorlat után gépész-soffőri

Legénységi és altiszti rangjelzések

Rangjelzés	Elnevezés
	Újonc tűzoltó
	Véglegesített tűzoltó
	Segédszervező
	Csővezető
	Örmester
	Törzsrörmester
	Tűzoltógépész-soffőr
	Tűzoltófőgépész-soffőr
	Szolgálatvezető örmester
	Szolgálatvezető törzsrörmester

beosztást, abban az esetben a háromszögű piros alapon egy-egy fehérfém szárnyaskereket hordhatnak kiegészítő gépész-soffőri elnevezéssel.

V. Rendjelek és érmek viselése.

125. §. Elsősorban az államfő által adományozott rendjelek viselendők ezeknek szabályai szerinti sorrendben. Ezek után következnek az esetleges külföldi államfők által adományozott kitüntetések, majd sorrendben a hazai és azután a külföldi tűzoltói szolgálati érmek és kitüntetések.

126. §. Tiszti szolgálati és társasági zubbonyoknál az érmek felfüggesztése a fazón nyílásától (fazón spictől) a váll ujja varrásig, a szokott szivarzseb vízszintes vonalával felvart szürke vagy fekete fonott zsinóron történik úgy, hogy az érmek egymást fedik. Csak a szalagok viselése esetén egy sorba négy-nél több nem kerülhet és borítva nem viselhető. Ha négy-nél több érem van, abban az esetben négyesével egymás alá kerülnek felfüggesztésre.

127. §. Tiszti szmókingokon az előírt miniatűr érmek vékony kis arany lánccon viselendők a szmóking fazónon úgy, hogy a lánc egyik vége a fazón nyílás és kazur sarkánál a fazón kihajtás alatt, míg az alsó vége pedig lent a kihajtásnál belül, a belső zsebbel szemben akasztandó be.

128. §. Legénységi zubbonyoknál az érmek és szalagok felfüggesztése úgy történik és úgy viselendők, mint a tisztelnél a 126. §-ban.

129. §. Emlék érmek vagy alkalmi érmek az egyenruhán nem viselhetők, csak az ilyen érmek által kifejezett alkalmak, illetve ünnepek tartama alatt.

VI. Ellenőrzés és felügyelet

130. §. Minden törvényhatóság első tisztviselője köteles a törvényhatósága területén a jelen szabályzatot az 1886. évi XXII. tc. 21. § g) pontjában foglalt joga alapján végrehajtani és gondoskodni arról, hogy jelen szabályzat büntető határozmányai alapján az alája rendelt közigazgatási hatóságok megfelelően eljárjanak.

131. §. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének kiküldött hivatásos tűzoltó tisztje minden tűzoltói vonatkozású helyi vagy tágabb körű összejövetelen, ünnepségen tartozik az összes jelenlévő hivatásos tűzoltótiszteken és legénységen, a helyzetnek megfelelő alkalmas módon ruhaszemlét tartani. Ugyancsak tartozik minden tűzoltói vonatkozású összejöveteleken és ünnepségeken jelenlévő legrangidősebb hivatásos tűzoltótiszt a fenti ruhaszemlét megtartani. A talált egyenruházati vagy rangjelzésbeli eltérést köteles a szemlét tartott felettes azonnal írásban bejelenteni a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségéhez, aki az illetőt az illetékes hatóságnál nyomban feljelenteni és a saját hatáskörében ezen felül alkalmazandó megtorlás iránt intézkedni tartozik.

132. §. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége tartozik bizonyos időközben egy magasabb rangú, de legalább VIII. fizetési osztálybeli hivatásos tűzoltótiszt kiküldöttje útján tudomást szerezni arról, hogy jelen szabályzat szakaszai az egyes városok tűzoltóságai, illetve törvényhatóságok által betartatnak-e és az eredményről írásbeli jelentést tartozik adni a Szövetség elnökségének, aki viszont a belügyminiszternek, mint aki a legfőbb felügyeleti jogot gyakorolja, szintén időközönként jelentést tenni tartozik erről. A szabályzat szakaszai ellen vétőket pedig az illetékes hatóságnál nyomban feljelenteni és ugyanakkor a szabálytalanságokat elkövető tűzoltóságokat, illetve törvényhatóságokat a szabálytalanságokra figyelmeztetni, figyelmét felhívni tartozik.

133. §. Minden hivatásos tűzoltóság hivatásos vezetője tartozik az alája rendelt tisztkarban évente kétszer és a legénységnél havonta ruhaszemlét tartani és örködni arra, hogy a szabályzat szakaszai szigorúan betartassanak és a szabálytalanságokat elkövetőkkel szemben tartozik a legszigorúbban eljárni.

134. §. Amennyiben a hivatásos kerületi tűzrendészeti felügyelői állások és az országos tűzrendészeti felügyelői állás megszerveztetik, az ellenőrzés és felügyeleti jog átszáll a kerületi tűzrendészeti felügyelőkre, illetve az országos tűzrendészeti felügyelőre.

135. §. Minden hivatásos tűzoltótiszt és legénységi állományba tartozó egyén köteles a 257.349—1930. VII. B. M. számú rendelet értelmében a szolgálati felsőbbsege által kiállított arcképes igazolványt állandóan magánál hordani. A rangban idősebb tűzoltó közeg által ilyen igazolvány nélkül talált egyenruhás tűzoltó, feljelentésre éppen úgy büntetetik az illetékes hatóság részéről, mint az, aki jogtalan egyenruhát visel. A rangban idősebb tűzoltó közeg (tiszt vagy altiszt) felszólítására köteles minden rangban alacsonyabb tűzoltó az arcképes igazolványát felmutatni és magát igazolni. Amennyiben pedig ezt megtagadná, a rangban idősebb köteles őt azonnal az illetékes parancsnokságnál, hatóságnál feljelenteni és a parancsnokság, illetve hatóság az eljárást ellene haladéktalanul megindítani és szigorúan megbüntetni tartozik.

VII. Büntető rendelkezések

136. §. Magyarország területén csakis a jelen szabályzatban előírt egyenruhák és rangjelzések viselhetők. Ettől a legkisebb eltérés úgy formában, színben, szabásban és hordásban a legszigorúbban tilos. Minden hivatásos tűzoltótiszt, hivatásos tűzrendészeti felügyelő és hivatásos legénységi, altiszt állományú egyén a fizetési osztályának és beosztásának megfelelő rangjelzést és egyenruhát köteles viselni.

137. §. Aki a fenti szabályzatban előírt egyenruházatot a szolgálati beosztásának meg nem felelő rangjelzést, vagy a jelen szabályzatban előírt egyenruhától egészben vagy bármely részletben eltérő ruházatot visel, az az 1879. évi XL. tc. 44. §-ába ütköző kihágást követ el, amely nálánál rangidősebb hivatásos tűzoltótiszt vagy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség feljelentésére az 1929. évi XXX. tc. 59. §-a szerint illetékes hatóság által büntetendő és ezenfelül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége által, a kihágás súlyossága és gyakorisága arányában, ezen szövetségnek betöltött tisztségének felfüggesztésére, megszüntetésére, mindennemű előadói működéstől eltiltásra, végül a Szövetségből kizárással büntetendő.

VIII. Záradék.

138. §. Úgy a tisztteknél, mint a legénység-nél a régi egyenruha viselése a jelen szabályzat életbelépésétől számított egy évig, szolgálatban pedig két évig viselhetők.

139. §. E szabályzat a m. kir. belügyminiszter jóváhagyásával lép életbe.

Jegyzet rovat: A szabályzat-tervezetből elírás folytán kimaradt a tisztí füst- és gázálc, valamint tartódoboz, amely ugyan olyan, mint a legénységi a 101. §-ban leírt legénységi azzal a különbséggel, hogy a doboz feketére fényezett és a csattok sárgarézéből készülnek.

A 70. §-ból pedig — a tiszték rangjelzéseinél a VIII., VII. és VI. fizetési osztályban a sapkán elől lévő arany fonott zsinór nem kettős fonású, mint a XI. X. és IX. fizetési osztályokban, hanem vastagabb hármassal fonású. Az V. fizetési osztályban pedig még ezenkívül a köpeny sáma fekete bársonygallérján az elülső részen és mindkét oldalon egy-egy 3 cm átmérőjű felfelé álló kis arany hímzett babérkoszorú.

Ezen jegyzet rovatban pótlólag közöltek az eredeti tervezetben bkenmfoglaltatnak.

Befejezésül nem akarok a tervezethez sok mondanivalót hozzáfűzni, ezzel nem untatom a bajtársakat, bár cikkem elején említettem, hogy majd a befejezés után fogom az összehasonlítást, illetve a katonai egyenruháktól való eltérést lefektetni, de miután részletesen rajzokkal illusztrálva lett a szabályzat leközölve, így azt hiszem, hogy ez teljesen felesleges, a rajz minden megmutat és így a bajtársak igen könnyen megállapíthatják a nagy eltéréseket, minek alapján hiszem, hogy ezen szabályzattervezet megvalósulásának az egyes minisztériumokban nem lesz semmi akadálya, de különösen pedig nem a bajtársak részéről.

Igyekeztem egyszerű, síma, de amellet katonás, ízléses komoly egyenruhát kidolgozni és pontosan, részletesen átdolgozott szabályzatot összeállítani, hogy a hivatásos tűzoltótiszt, tisztikar, bárhol és bármikor ízlésesen, elegánsan megjelenhessen és ne kellessen szégyenkeznie az öltözte miatt sem. Erre fektettem a fősúlyt a legénységi egyenruhág összeállításánál is, hogy a tűzoltó is katonás és amellet jó megjelenésű legyen.

Ha jól megfigyeli az olvasó, azt is észreveheti, hogy ez a fajta ruházatkodás sem fog majd többbe kerülni, mint a jelenlegi, vagy mint a polgári ruházatkodás, mert tulajdonképpen mindössze két öltözet ruha van rendszeresítve, a nyáriakon kívül, amely pedig mindenfajta ruhához szükséges, egy szolgálati és egy társasági. A különböző alkalmakra az egyes ruhadarabokat csak az ing, gallér és nyakkendő változtatásával tesszük alkalmassá. A szolgálati zubbony ugyanaz, mint a külső szolgálati és kis társasági, csak pantallónadrág és fehér ing viselése szükséges hozzá. A szmókingnak pedig egyedül az ing, gallér és nyakkendő változtatásával adjuk meg az estélyi jelleget, ami pedig túl nagy költséget nem jelent és még mindig sokkal olcsóbb, mintha ruhacserét is kellene eszközölni.

Megjegyezni kívánom, hogy a szabályzat-tervezethez tartozó összes rajzokat (minden újonnan tervezett egyenruhadarabról és felszerelési tárgyról) Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnoksága elkészíti és azokat az egyes hivatásos tűzoltóságoknak és bajtársaknak megfogja küldeni.

Ismételten arra kell kérnem minden elnökségi előadót, bajtársat és mindenkit, aki ebben az ügyben valamit is tenni tud, hasson oda, hogy ez a szabályzat-tervezet elfogadtassék és egyszer már megvalósulhasson a régen várt álmunk és óhajunk, az Országos Egységes Egyenruha és Rangjelzési Szabályzat, és adja Isten, hogy ez rövidesen meg is valósuljon.

Egyben felkérem a hivatásos tűzoltótiszt bajtársakat, hogy a tervezethez hozzászólásukat a legrövidebb időn belül a tűzoltófőparancsnokság (Debrecen, Csapó-utca 43) címére beküldeni szíveskedjenek. (Vége)

**Vásárlásnál
hivatkozzék
a
Tűzrendészeti
Közlönyre**

A villámhárítóvezetékek anyaga és méretezése

Írta: *Aujeszký László dr.*, kir. osztálymeteorológus

1. A villámhárítóvezeték látszólagos elektromos ellenállása.

Gyors váltakozású elektromos áramokkal szemben a vezetők úgy viselkednek, mintha ellenállásuk megnövekedett volna. Az így jelentkező „látszólagos ellenállást“ vagy „impedanciát“ egyszerű képlettel lehet kiszámítani.* Ez a képlet arra tanít bennünket, hogy gyorsváltakozású áramokkal szemben egyre alárendeltebb jelentősége lesz annak, vajjon a vezeték egyenáramellenállása kicsi volt-e, vagy nagy. Mert a képletben szereplő összeg első tagja rohamosan nő, amikor a váltóáram periódusszáma emelkedik; a második tag pedig változatlan állandó érték marad. Az összeg nagysága tehát elsősorban a használt váltóáram periódusszámától, továbbá az L -el jelölt önindukciós együtthatótól függ.

A villám pedig mindig úgy viselkedik, mint a nagyon nagy, többmilliósfrekvenciájú váltóáram; utolsó következtetésünk tehát a villámhárítóra különösen érvényes lesz: *a villámhárítóvezeték látszólagos elektromos ellenállását lényegében az L -tel jelölt önindukciós állandója szabja meg.*

Hogy a keresett impedanciaérték kicsi, vagy nagy lesz-e, az adott periódusszámú gyorsváltakozású áramnál már csak attól függ, hogy L értéke mekkora az illető vezetékre nézve. Egyforma alakú vezeték impedanciája a villámmal szemben lényegében csak azáltal fog függeni a használt anyagoktól, hogy az L együttható eltérő értéket mutat-e más és más anyagra.

A vas- és rézvezetékek elektromos impedanciájának kérdése tehát azon múlik, vajjon egyforma alakú vas- és rézvezeték L állandói egyformák lesznek-e, vagy nem.

A fizika azt tanítja, hogy a vezeték L önindukcióállandója csakis geometriai alakjuktól függ mindaddig, amíg a vezeték nincs mágnesezhető anyagból, vagy a közelben nincsenek mágnesezhető tárgyak. Mihelyt az utóbbi eset beáll, akkor az önindukciós képletekbe bevonul az ú. n. *mágneses permeabilitás* tényezője, olyan értelemben, hogy az önindukciós állandó általában nagyobb lesz, mihelyt mágnesezhető anyagok vannak jelen. De hogy mennyivel lesz nagyobb, az attól függ, vajjon a vezetékben futó áram mágneses erővonalai átmetszik-e a mágnesezhető testet, vagy nem metszik át. Ha nem metszik át, vagy csak igen csekély számban metszik, akkor az önindukció értéke változatlan marad.

Az tehát, hogy egy vasvezeték önindukciója nagyobb lesz-e, mint a rézből való, elsősorban a vezeték alakjától függ. Ha a vasvezeték *tekercest* alakítunk, akkor a mágneses erővonalak igen nagy számban metszik a vasanyagot és ezért az önindukció valóban lényegesen nagyobb lesz, mint rézvezeték esetében.** Ha ellenben a vasvezeték *csak egyszerű hurkot*, vagy esetleg éppen egyenes vezetópályát létesítünk, akkor az erővonalmetszések száma elenyészően csekély lesz. Végül, ha a vasvezeték *csőalakban* használjuk, akkor a cső belsejében egyáltalában nem

lesz mágneses erőter, a vas mágnesezhetősége tehát semmiféle hatással nem lehet többé az önindukcióállandó érték alakulására. Ugyanezt az eredményt kapjuk azonban akkor is, ha a cső helyett *tömör vashengert* használunk, de olyan nagy frekvenciájú árammal, amely a vasvezeték belsejében nem tud áthaladni, hanem csak a felületén. A vas és réz mágneses tulajdonságai közt lévő különbség ebben az esetben teljesen elsimul, mert az áram ilyen alkalommal, mint kifejtettük, úgy viselkedik, mintha a vasanyag belső részei jelen sem volnának, csakis a vezető felületén halad. Mágneses hatása a vezeték belsejében nincs, azt meg nem mágnesezi, következésképp a helyzet éppen olyan, mintha a vezeték anyaga nem is volna mágnesezhető.

Ez az oka annak, hogy a vas, amely a közönséges elektrotechnikában *nagyobb* önindukciót mutat, mint a rézvezeték, a villámárammal szemben nem tanúsít észrevehetően nagyobb látszólagos ellenállást, kivéve természetesen azt az esetet, ha a villámhárítóba fojtótekercest iktatnánk be, amit azonban sem vas- sem rézvezeték esetében nem szabad megtenni.

Hogy ezután mi indíthatta az igen tisztelt Hozzászóló Urat, hogy a vasvezetékeket pártoló megjegyzéssel szemben állást foglaljon, annak magyarázatát a következőkben látom. Utólag átolvasva idézett soraimat, magam is észreveszem, hogy azokat felre lehetett érteni. „Az egyszerű vasanyag . . . az egyenáramot sokkal rosszabbul vezeti ugyan, de a gyors váltakozású számára lényegesen könnyebb utat nyit.“ Ez a szövegezés nem volt szerencsés, mert tényleg lehetett úgy is értelmezni, hogy én a vasnak *kisebb* impedanciát tulajdonítok, mint az ugyanolyan alakú rézvezetéknek; ez pedig az előbbiektől értelmében nem állítható, mivel csak annyit lehet kimutatni, hogy a villámhárítóvezeték impedanciája nem lényegesen nagyobb, ha vasból van. De természetesen fenti soraink nem is ezt akarták kifejezni, hanem csupán annyit, hogy a vasvezeték *más előnyös tulajdonságai révén* könnyebb levezetést biztosít a gyorsváltakozású villámáram számára. Hogy mi nem *kisebb* impedanciát, hanem egyéb előnyös sajátságokat akarunk ebben a megjegyzésben állítani, az világosan kitűnik a közvetlenül utána következő mondatból, amely gondolatunkat részletesen kifejti: „A vas *kisebb* fajsúlya, nagyobb fajhője és magasabb olvadási hőmérséklete miatt is sokkal alkalmasabb volt a villámhárító céljaira.“

Újból összefoglalva tehát: *egyforma vas- és rézvezetékek impedanciája közt csak tekercestalakú vezetékben, továbbá nem túlságosan gyors váltakozású áramok alkalmazásával várható lényeges különbség. A villámhárító esetében azonban, ahol egyenes vezetékön a felületi áram (skin-effektus) jelensége mutatkozik, a kétféle anyag közt számottevő önindukciókülönbségek már nem tételezhetők fel.**

* Az I impedanciát a következő képlet szolgáltatja: $I^2 = (2\pi nL)^2 + R^2$, ahol n jelenti az áram periódusszámát, L a vezeték önindukcióját, R az ohmos ellenállását, π a Ludolf-féle számot.

** Ezért nem lehet használni a vashuzalokat pl. váltóáramú dinamók tekercestvezetékeinek készítésére.

* Igen sajnáljuk, hogy a hozzászólásban nincs utalás arra, miféle képlettel, vagy kísérlettel lettek megállapítva azok az adatok, amelyek a közölt ábrában szerepelnek. A nagy eltérés, amely ott a vas terhére mutatkozik, arra mutat, hogy a számításokhoz olyan képletet használtak, amely csak tekercestekre érvényes, továbbá olyan áramokra, amelyek a felületi áramlás (skin-effektus) még nem érvényesül kizárólagosan. Ebben az esetben azonban a közölt adatok villámhárítókra nem alkalmazhatók.

Ugy gondolom, hogy az előadottak a Hozzászóló Urat is (akiben kezdőbetűi után a *Tűzrendészeti Közlöny* egyik buzgó és nagyon értékes munkatársát vélem felismerni, akinek írásai magamnak is már sok tanulságot és élvezetet szereztek) meg fogják győzni arról, hogy a rézvezetékek ebben a tekintetben nincs említést érdemlő előnye a vasvezeték felett, míg minden más tekintetben — amint az alábbiakban részletezni fogjuk — a vasvezetékét találjuk lényegesen megfelelőbbnek.

Gyakorlati célokra úgy is fogalmazhatjuk legutolsó eredményünket, hogy *villámcsapás alkalmával a vasvezetékben nem fejlődik észrevehetően több hő, mint a rézvillámhárítóban*, mert a hőfejlődés tudvalévően a vezeték impedanciájával arányos jelenség. De azonnal látni fogjuk, hogy a fejlődő hő további sorsa a vasban sokkal kedvezőbb, mint a rézben. Az egyforma hőfejlődés tehát a vasvezeték javára fogja billenteni a mérleget.

2. Lehetően csekély olvadásveszély.

A vas és a réz olvadáspontja közt oly óriási eltérés van ($1530^{\circ}\text{C} - 1083^{\circ}\text{C} = 447^{\circ}\text{C}$ fok!) a vas javára, hogy azt lényegtelennek mondani semmiképpen nem lehet. Figyelembe kell azonban még vennünk, hogy a vas kerekén 20%-kal nagyobb fajhője következtében még sokkal nehezebben is melegedik fel. Egy kg 30 fokos réznek olvadáspontig való melegítéséhez 95.8 kalória meleg kell; egy kg 30 fokos vasnak az olvadáspontig való melegítéséhez ellenben 166.5 kalória, tehát majdnem kétszer annyi meleg volna szükséges.

Nem kerülte el természetesen a villámhárító szerkesztők figyelmét az a körülmény, hogy a réz lényegesen jobb hővezető, mint a vas. Az ú. n. *Wiedemann-Franz-féle törvény* szerint ugyanis két fém hővezetőképessége éppen úgy aránylik egymáshoz, mint az elektromos egyenáramra vonatkozó vezetőképességük. A réz tehát kerekén 6-szor jobban vezeti a meleget is, mint a vas. Ezért a *lassú melegítés* hatása valóban sokkal könnyebben széteszlik a rézen, mint a vason.

Nézzük azonban meg közelebbről, hogy miként alakul a melegvezetés a villámhárító esetében. Villámcsapás alkalmával szó sincs lassú melegítésről, hanem ellenkezőleg, legfeljebb ezredmásodpercekig tartó pillanatnyi hőhatásokról, ami a hővezetésbeli eltéréseket igen alárendelt szerepre szorítja. A vezeték vagy azonnal megolvad, még a fejlődött hő elvezetése előtt, vagy nem olvad meg. Különböző is, ha a vezeték helyesen van elkészítve (vagyis nincsenek rajta nagy impedanciájú, erős görbültségű részek) akkor a felmelegedés meglehetősen egyenletes lesz a vezeték teljes hosszában. Hiába jó hővezető tehát a vezeték anyaga, a keletkező meleget nem lesz hova elvezetni.* A vasnál azonban az említett okokból még nagy hőfejlődéskor is sokkal kisebb a megolvadás kockázata, mint a réznél.

A vasvezetékek ezek a nagy előnyei azért törpülnek el a Hozzászóló Úr szemében, mert meggondolásait arra a feltevésre alapítja, hogy a vasban *ötvényszer* annyi meleg fejlődik, mint a

* Hőelvezetésről legfeljebb a tartókampókon át lehetne szó, de itt meg egyenesen veszedelmessé válhat a réz jó hővezetése, hiszen gyakran elkerülhetetlen, pl a tetővezetékekénél, hogy a tartókampók fára legyenek erősítve. Ezeknek az alkotórészeknek az átmelegedése pedig már csak igazán nem kívánatos!

rézben. Természetes, hogy az ilyen arányú hőeltolódást (ha tényleg előfordulna), a vasnak semmiféle más előnye nem ellensúlyozhatná. Mivel azonban a fentiekből kitűnik, hogy a villámhárítóvezetékek esetében nincs lényeges különbség a vas és réz elektromos impedanciája között és így a két anyagban a hőfejlődés maga egyenlőnek tekinthető, azért a vasvezetékek ezek az előnyei ismét teljes horderejükkel esnek a mérlegbe.

3. Tartósság. Rongálódások a hőtágulásból. Rongálódások légköri szennyezésektől.

Azokat az aggodalmakat, amelyek a rozsdakérdéssel kapcsolatban a vasvezetékekkel szemben felmerültek, már fentebb elintéztük. A rézvezetékek azonban szintén vannak előnytelen tulajdonságai tartósság szempontjából. Az egyik a könnyű megolvadása, amelyet már letárgyaltunk. A másik erős hőtágulása, amely villámcsapás alkalmával alaposan próbára teszi a tartókampókat és nem egyszer letépte már a vezetékeket a falról. Vas esetén ez a kérdés is sokkal kedvezőbb alakul, mert a vas hőtágulási együtthatója mindössze 12.10^{-6} , míg a rézé 17.10^{-6} . Egy harmadik fontos hátránya a rézvezetékeknek: a kőszénfüsttel szemben való jóval nagyobb érzékenység. Ahova legjobban kell a villámhárító (az erősen használt, belül koromréteggel bevont magasan kiemelkedő gyárkéményekre), oda rézvezetékeket nem tanácsos tenni, mert sokkal gyorsabban pusztulnak el, mint a kellő rozsdavédelemmel ellátott vasvezetékek.

4. Ellenállás mechanikai behatásokkal szemben.

A villámhárítóvezetékek többféle erős erőművi igénybevételnek vannak alávetve. Ellen kell állniuk a szélviharoknak, az épület süppedéséből származó szilárdsági igénybevételeknek. Villámcsapás alkalmával szintén hatalmas erőket kell elviselniük: a villám erőművi hatásait, az ú. n. *elektrosztatikából* eredő anyagromboló erőket; végül a már említett jelentékeny hőtágulási erőket is el kell bírniuk.

E szempontokból a vasvezetékek és mindenfelett az acél ismét sokkal alkalmasabbak, mint a réz, amely erőművi hatásokkal szemben nem mondható túlságosan ellenállónak.

Itt ismét reá kell mutatnunk a réz kedvezőtlen sajátságainak halmozódására: először is jobban felmelegszik, azután a felmelegedés folytán még viszonylag is erősebben terjed ki; végül az erősebb kiterjedés romboló hatásainak nehezebben is tud ellenállni.

5. A súlykérdés.

Első pillantásra valóban úgy látszik, hogy az a kerekén 10% súlynyereség, amely egy rézvezetékeknek ugyanolyan méretű vasvezetékekkel való kicserélése alkalmával mutatkozik, nem nagyon jelentős érv a vasvezetékek alkalmazása mellett. Legalább is kisebb épületen, ahol a huzaloknak a helyszínre szállítása közönséges eszközökkel történik, ez a 10% súlymegtakarítás lényegtelennek mutatkozik. Ha azonban a villámhárítók különleges körülményeit mérlegeljük, akkor itt is komolyabb színben tűnnek fel a rézvezetékek hátrányai.

Egészen téves beállítása ugyanis a kérdésnek az, hogy a 10% vezetékfűtő többlet merőben elenyészik a tetőszerkezet megterhelése és a hőteher mellett. Mert amikor a villámhárító készítő súlykalkulációt végez, akkor sohasem attól tart, hogy az épület nem fogja elbírní a huzalok sú-

lyát (!), vagy hogy a huzalokra annyi hó rakódik le, hogy ebből az épületre nézve veszedelmes megterhelés állhatna elő. Mindig csak arról van szó, hogy a vezetópályáknak saját súlyukat kell viselniük és ha ez a súly nagy, akkor sok tartókampót kell alkalmazni. A sok tartókampó pedig nemcsak költséget jelent, hanem más kellemetlenségeket is, mert az épületnek mindenféle megsérülése (szélvihar folytán, beázásokból, villámcsapás okozta rázkódtatásokból, hőtágulásból stb.) itt kerülhető el legnehezebben.

Különben a súlymegtakarítás csak addig lesz mindössze 10% körüli, amíg a vassal pótolható vezetékek tömör huzalok. Mivel azonban a korszerű villámhárítón üres csöveket, vagy szalagalakú levezetópályákat tanácsos alkalmazni, azért ez a súlynyereség még tovább növelhető. Mert a rézből nem lehet olyan vékony falvastagságú csöveket és olyan vékony szalagokat alkalmazni, mint vasból, vagy éppen acélból. A réz olvadásveszélyessége és kisebb eróművi teherbírása határt szab ennek. Ezért a súlymegtakarítás korszerűen épített villámhárítóknál nagyobb lesz, mint 10%.

Ha még meggondoljuk, hogy 1 kg vas mennyivel olcsóbb 1 kg réznél, akkor a vasvezeték alkalmazásából eredő súlymegtakarítást még sem fogjuk olyan mellékes előnynek minősíteni. *A réz ára kg-ként kétszer akkora, mint a vasé.* Ez a szempont azért rendkívül fontos, mert az olcsóbb vasból több levezetópályát, sűrűbb rácsú fémkalitkát helyeztethetünk ugyanarra az épületre és ezzel a villámvédelmet igen lényeges mértékben fokozhatjuk.

6. Beszerezhetőség.

Az eddigiekben még nem is voltunk tekintettel azokra a reppant nehézségekre, amelyekbe a rézvezeték beszerzése belátható időn belül mindig ütközni fog. A megcsontított Magyarország gyakorlatilag csak a szomszéd államokból kaphat fémanyagokat és érceket. Fontos nemzetgazdasági érdek tehát, hogy ahol a rézvezetéköt vassal, vagy acéllal pótolni lehet, azt megtegyük. Az elektrotechnikának amúgyis óriási rézmennyiségekre van szüksége, amelyek behozatala tudomásom szerint csak nemes valuták ellenében lehetséges. Egyáltalán nem közömbös tehát, hogy valamilyen célra az olcsó vasat, vagy a drága rézet importáljuk-e az országba. Ez az állapot már ma is szinte leküzdhetetlen nehézséget támaszt, a jövőben azonban még lényegesen rosszabbá válhat, ha egy vámháború, vagy egy valószínű háború esetén határaink egy része teljesen le fog zárulni. Eppen ezért nagy felelősséget jelent rézanyagok használatát ajánlani olyan feladatok számára, amelyek más, könnyebben megszerzhető fémek segítségével is kielégítően megoldhatók.

Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a vas-, illetve acélvezetéseket mi egyáltalán nem mint pótlanyagokat javasoljuk a villámhárítópályák számára, hanem elsősorban és mindenekfelett azért pártoljuk, mert felsorolt sajátágaik miatt a beszerezhetőségtől egészen függetlenül is alkalmasabbnak látjuk őket erre a célra, mint a közönséges elektrotechnikában használt rézanyagokat.

Az előadottak folytán a Hozzászóló Úr által ajánlott alakú és anyagú villámhárítópályákat nem tudjuk magunkévá tenni, sőt javaslatait (kivált a villámhárító alakja és méretei tekintetében) kifejezetten veszedelmesnek kell tartanunk.

A tűzbiztos építkezés

Írta: *Biró Áron* okl. tűzoltótiszt, tűzoltótiszt-gyakornok

a) *Fűtés.* Amíg a kéményeket nem ismerték, a melegítés és főzés céljaira szabad tűzhelyet használtak. Kétségtelen az, hogy a fűtés megoldásánál a szabad tűzhely a legegyszerűbb, de tűzrendészeti szempontból a legveszélyesebb is. A szabad tűzhely tulajdonképpen, amint az nevében is kifejezésre jut — szabadon épített hely a tűzrakásra, mely fűtésre, továbbá megfelelő lábak és akasztók alkalmazásával főzésre is megfelelő. Azonban a kipattanó szikrák a szobában elhelyezett gyúlékony anyagokat, sőt a körülálló ruháját is igen könnyen meggyújthatja. Ilyen tűzhelyek alkalmazásánál kémény nem volt, a füst az ajtón távozott el. Természetesen, ha a tűzoltóságok statisztikáját nézzük, megállapíthatjuk azt, hogy most is előfordul az, hogy a kipattanó szikra tüzesetet okoz, azonban sokkal kevesebb a lehetősége természetesen ezen tűz keletkezési lehetőségének zárt tűz helyek mellett.

Minden körülmények között megkövetelendő az, hogy az építményekben tüzet csak zárt tűz helyben lehessen gyújtani. A tűz helyek tűzálló anyagból kell hogy készüljenek, melyeknek jól záródó és tűzbiztos anyagból (fém) készült hamutartója legyen.

A helyiségek fűtése többféleképpen történhetik, és pedig: kályhákkal, melegvízzel, gőzzel, levegőfűtési berendezésekkel; lehet gáz-, olaj-, szénpor-, fűrészpor-, petróleum és elektromos árammal való fűtés.

A fűtési módozatoknál gondoskodni kell arról, hogy a tüzelőterek úgy legyenek elhelyezve, hogy a sugárzó hő ne gyujthasson. Erre a körülményre a felsorolt fűtési módozatok mindegyikénél vigyázni kell. Vigyázni kell továbbá arra, hogy a fűtőtestekhez (kályha, szénpor, fűrészpor tüzelésnél) közel a tüzelőanyag úgy legyen elhelyezve, hogy a kipattanó szikra azt meg ne gyujthassa. Az elektromos fűtésnél az elektromos áramra előírt szabványok betartása a fontos.

Az égési termékek elvezetésére a kémények szolgálnak.

Már előbb említettem, hogy a legrégebbi idősokban kéményeket nem használtak. A kémény első fejlődési foka volt az úgynevezett füstölő kémény, ahol a nyílt tűz hely felett szabad tető, vagy koromfogó vezetett ki a szabadba. Erdély falvaiban még ma is gyakran használják az épületeket kémény nélkül, úgy, hogy a tüzelőterek füstcsöveit a mennyezeten át vezetik a padlástérbe, ahol a füst szétömlik. Minden további magyarázat nélkül is megérthető az ilyen berendezés nagyfokú tűzveszélyes volta.

A második fejlődési fok a mászó kémények. A mászó kémények anyaga téglá, vagy kő volt és belül a kémény falába épített vaslépcsőfokok (vaslétra szerű) voltak alkalmazva, hogy azokon lefelé haladva, a kéményseprő a tisztítást véggezhesse. Ilyen mászó kéményeket vidéken igen gyakran találhatunk még ma is. Azonban a mászó kéményeket az orosz kémények mind jobban kezdik kiszorítani és pedig azért, mert a mai emeletes építkezésnél különösen megkívántatik az, hogy minden emeletsornak külön kéménye legyen, s a mászó kémény igen nagy helyet foglal el. Az orosz kémények négyzet-, vagy körkeresztmetszetűek. A körkeresztmetszetű kémé-

nyek nagy hátránya az volt, hogy a kémény legolyózásánál a nagymértékben falazott téglák habarcs- és törmelékpótlékai leverődtek, mely körülmény a kémény falának átszakadását is okozta. Ujabban idomtéglaak alkalmazásával oldják meg a körkeresztmetszetű kémények építését.

Kéményeknél fontos az, hogy a kémények anyaga tűzbiztos legyen, s a tetőgerinc fölé úgy érjen fel, hogy bármely irányú szélnél kellő huzatja legyen. Vigyázni kell a kémények építésénél arra is, hogy a kémények ne legyenek annyira elhúzva, hogy azokat ne lehessen tisztítani és a huzatot hátráltassa. Nem szabad a füstöső bevezetést egymással szembe tenni, mert az a huzatot rontja. A kémény belvilágának a mérete olyan legyen, hogy a kéménybe vezetett tüzelőterek égési termékeit el tudja vezetni. Nem szabad a kéményt eldugaszolni, s vigyázni kell arra, hogy ilyen körülmény elő ne fordulhasson még véletlenségből sem, mert éppen a debreceni Árpád-téri templom belsejének égésénél láttuk azt, hogy milyen tűzkeletkezési okra ad alkalmat az ilyen eset akkor is, hogyha azon a kéményen csak meleg levegő távozik a szabadba.

Minden körülmények között vigyázni kell arra, hogy a kémény fala rendben legyen. Igen gyakran előfordul az a körülmény, hogy a nagy hőségtől és kéménytűzek, valamint kéményégések következtében a kémény téglái közül a habarcs kihullik, s hiányos a kémény vakolata is és az így keletkezett lyukakon erősebb tüzelés esetén a szikra a padlástérbe jut, s tetőtűzet okoz.

Feltétlenül nagy gond fodítandó a kémények tisztántartására. Ha a kémény kellően takarítva nincs, a kémény belső falára szurok rakódik le. Erősebb tüzelés, vagy viharos szeles időben, amikor a huzat nagyon erős a tüzelőtérből, a szikrák a kéménybe jutnak s az ott lerakódott szurkot meggyújtják, s kéménytűz keletkezik, mely körülmény igen gyakran — az előbb mondottak szerint — tetőtűzet okoz.

Általában vigyázni kell minden olyan körülményre, melyek a kémény huzatát befolyásolják, mert a rossz huzat erősebb fűtésre ösztökél s az erősebb fűtésnek kéménytűz a rendszerinti következménye.

Igen gyakran elő szokott fordulni a kéménybe épített gerenda. Az ilyenekre azért kell igen nagyon vigyázni, mert az ilyen esetekben a keletkezett tűz kitörni igen mehezen tud, s csak akkor, amikor már az égéshez megfelelő oxigénmennyiség a tűzhöz tud jutni. Ilyen esetekben, amikor már a tűz kitört, a gerenda annyira el van szenesedve, hogy már a rá helyezett terhet tartani nem tudja s beomlás következik. Annál veszélyesebb ez a körülmény, hogyha a beépített gerenda pld. a mennyezeti gerendák közül való és a gerenda nem is látható. Ilyen esetekben a tűzoltóság csak hosszas keresés után találja meg a tüzet, s a bontás elkerülhetetlen, ami sokkal több kárt okoz rendszerint, mint maga a tüzeset, eltekintve attól, hogy ilyen esetekben a mennyezet egy kis része mindig be szokott omlani, annál is inkább, mivel a házbéliek, szakértelem hiányában, addig is, amíg a tűzoltóság megérkezik, vödörrel igyekeznek a tüzet eloltani úgy, hogy a mennyezet beázik, azonban oltó hatása csak a legminimálisabb. A kémények mellett haladó gerendákra és faalkatrészekre annyira kell vigyázni, hogy a kémények külső falazata mellett 15 cm távolságnál közelebb ilyen alkatrészeknek lenni nem is szabad. Ha kikerülni a kéményt nem lehet, a gerendát ki kell váltani.

Olyan esetekben, amikor a gerenda úgy halad el a kémény mellett, hogy a kéményt a gerendától be lehet vakolni, illetve a vakolat épségét ellenőrizni és javítani lehet, de a gerenda a kémény külső falától számítva 15 cm-nél közelebb van, a gerendát a kémény szélességében vasbádogborítással kell ellátni. Ezekre a körülményekre vigyázni kell az új épületek átvétele alkalmával, valamint a kéményseprőnek a kémény tisztítása alkalmával.

Ujabban a kémény tisztítását a kéményseprő az építmény tetején létesített kéményseprőjárdáról végzi és pedig úgy, hogy a golyós aparátot a kémény tetejéről ereszti le. Ilyen esetekben gondoskodni kell arról, hogy a tetőzetten a kéményseprő részére megfelelő kijárat legyen készítve és minden körülmények között legyen a kéményseprőjárda mellett korlát. Földszintes épületeknél a kémény padlástéri részénél kéménytisztító ajtó van létesítve. Vigyázni kell arra, hogy a kéménytisztító ajtó kulccsal (kéménykulcs) zárható és dupla ajtó legyen. Ugyanis az idők során ezek az ajtók kiégnek. Hogyha az egyes, akkor a kiégett ajtón keresztül a szikra a padlástérbe jut. Azonban dupla ajtó esetén, akkor, amikor a belső ajtó már kiégett és a külső még jó, a szikra a padlástérbe jutni nem tud. A következő takarítás, vagy ellenőrzés alkalmával pedig észre veszik az ajtó hiányosságát. Bármely ilyen hiányosság esetén azonnal ki kell az ajtót cserélni, mert csak így lehet a tetőtűzet megakadályozni. Ugyanez vonatkozik a kémény legalsó pontján elhelyezett koromkiszedő ajtóra is.

A tüzelés minden körülmények között is csak tűzbiztosan épített kéménybe történhetik és nem szabad engedni azt, hogy a tüzelőterekből szabadba kivezetett füstcsövön távozzanak el az égési termékek.

b) *Világítás.* A világítás megoldására már az építmény felépítésénél gondoskodni kell. Vigyáznunk kell arra, hogy a világítás úgy legyen alkalmazva, hogy ne keletkezhessen belőle tűz. Petróleum, gáz s általában olyan világításnál, ahol ez előfordulhat, a sugárzó hőre, míg villamos világításnál a vezetékek elhelyezésére kell nagy gondot forítani. Legjobb a villamos világítás vezetékeit már az építésnél a falba, Bergmann-csőbe helyezni. Azonban semmi körülmények között sem szabad megengedni azt, hogy a villamosvezetékek könnyen gyúló alkatrészekre (fára) legyenek szerelve Bergmann-cső használata nélkül. Vigyázni kell a világítótestek elhelyezésénél és felfüggesztésénél is, hogy azok le ne eshessenek. Olyan helyiségekben, hol nagyobb embertömegek tartózkodnak, vigyázni kell arra is, hogy a helyiség tűz esetén világítás nélkül ne maradjon, tehát mellékvilágítást kell alkalmazni.

Vigyáznunk kell tehát arra, hogy a felépítményben tartózkodó egyének vész és pánik esetén, torlódás elkerülése mellett ki tudjanak jutni, továbbá, hogy a tűzoltóság munkájában akadályozva ne legyen. Legyenek megfelelő méretű és mennyiségű kijáratok. Éghető ajtók, ablakok kiégése esetén az épület állaga kárt ne szenvedjen, s végül törekedjünk minden erőnkkel arra, hogy a tűzkeletkezési lehetőségeket az építkezéssel, annak anyagával a minimálisra csökkentsük, továbbá törekedjünk arra, hogy minden esetben gátat tudjunk vetni a keletkezett tűznek, magával az épületbe beépített szerkezetekkel és anyagokkal.

(Vége)

Házinyomda és tűzveszélye

Irta: *Szolnoki Sándor* okl. tűzoltótiszt

A különböző újságok nap-nap után újabb és veszedelmesebb tüzesetekről számolnak be az olvasóknak. Bennünket is, akik tűzoltói dolgokkal foglalkozunk, néha igen meglep egyik-másik tüzeset, nemcsak azért, mert különös és új formában történt, hanem azért főképpen, mert mi tűzoltói szemmel nézzük, azaz fogjuk fel az esetet és akkor látjuk, mily óriási tere van a tűzoltásnak és a tűzrendészetnek még, amely kikutatásra, támogatásra, felkarolásra vár.

Éppen azért azt hiszem, nem lesz érdektelen, ha belenézünk tűzoltói szemmel a házinyomdával működő intézetek, nagyobb vállalatok, városok, megyék stb., életébe.

A házinyomda-gépet rendszerint irattárakban helyezik el, mint erre legalkalmasabb helyen. Ez maga már nem helyes, mert a nyomda-gép és főképpen a kellei igen tűzveszélyesek és nagy veszedelmet hozhatnak az irattárban amúgy is nagy mennyiségben felhalmozott papírmennyiségre.

Ma már sokfajta gép látott napvilágot s ezek közül a D. Gestetner-féle a legismertebb. A többi kisebb gép is majdnem hasonló működésű ezzel. A Gestetner-gépek meglehetősen drágák (3000) s a szerkezetükre, anyagukra vonatkozólag a kereskedők tartózkodóak s biztos bázisokra nem lehet helyezkedni, de az biztos, hogy meglehetősen tűzveszélyesek.

Ez a gép nem nagy, kb. $40 \times 50 \times 50$ cm nagyságú. Két nagyobb hengere van, amely be van vonva kaucsukszerű anyaggal. Ezeket van széjjelkenve a festék, amely szintén nagyon tűzveszélyes anyag. A két hengeren selyemszita van és erre jön rá a stencil. A stencilre gépelik rá a sokszorosítandó szöveget.

A stencil különösképpen tűzveszélyes! Anyagát nem lehet pontosan tudni, mert a gyárosok ezt féltve titkolják. De annyit sejtünk, hogy a stencil alapanyaga selyem, amit állítólag Japánban szőnek rendkívül finomsággal és azt (már Európában) bevonják egy vékony réteggel, talán illó olajban oldott steárral, amely a viaszhoz nagyon hasonlít. Hajlítható, gyűrhető, de nem törékeny.

A festéket, amit hozzá használnak, ugyancsak tűzveszélyes. A festékanyag is olajban van feloldva. Ezzel kenik a hengerek felületét és forgás közben egy alul elhelyezett gumihenger kipréseli a festéket a stencilen ütött nyílásokon a két henger között áthaladó papírra.

Ha már most a stencilen akaratlanul nyílás, karcolás, repedés képződik, akkor annak eltüntetésére a korrigálót használják. Ez kis üvegben kapható, színes folyadék. Rendkívül tűzveszélyes, még száradt állapotban is! Anyaga bizonytalan, kb. acetónban vagy éterben oldott nyersgumi-termék. Tűzveszélyességét nagyfokú lobbanékonysága nagyban fokozza.

A gép kezelésénél használatos a benzín és a petróleum is. Ezeknek a tűzveszélyét felesleges hangsúlyozni, hiszen számtalan megelőző intézkedést hallottunk már róla.

A munka végeztével, de különösen télen, a gépet kályha mellé teszik sok helyen, hogy a meleg járja át és reggel könnyen lehessen vele dolgozni. Ezt csak akkor szabad, ha van a gépnek jó vasbádóg takarója, amivel le lehet fedni és akkor sem ajánlatos egy méternél közelebb tenni a melegítő testhez. Máskülönben keressünk a

gépnek egy erre megfelelő biztos helyet, ahol állandóan tarthatjuk.

A stencilnek ugyancsak válasszunk ki egy helyet, amely legmesszebb esik a fűtőtesttől, mert ezek az olajjal, festékkel átitatott stencilnek igen veszélyesek.

A festékes tubusokat és a korrigáló üvegeket pedig a szekrényben helyezzük el, hogy megfelelő biztonságban legyenek.

Olyan helységben, ahol házinyomdagépet kezelnek, nem szabad nyílt lángot, petróleumlámpa világítást, vagy éppen karbid világítást megtűrni.

Ilyen helységben dohányozni nem szabad.

Ezekután láthatjuk, hogy bizony még itt is van egy olyan munkakör, amelyről eddig tudomást nem vettünk, vagy éppen elkerülte a figyelmünket, csak akkor lepődünk mi is meg, amikor egy újságcikk egykedvűen emlékezik meg egy városi vagy intézeti irattár leégéséről, amit a házinyomda-gép kezelője okozott vigyázatlanságból vagy éppen tudatlanságból.

A jó tűzoltóparancsnok

február hóban

- Felülvizsgálja a tűzoltószerkezetet, különös tekintettel a fagy által okozható károokra és hogy a szertárkapu nincs-e hóval eltorlaszolva.
- Elkészítteti a testület működéséről szóló évi jelentést és a leltárt.
- Megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. Részletes utasítás lapunk januári számában olvasható.
- Beküldi a testület tagdíját a vármegyei tűzoltószövetséghez, vagy ha ilyen még a vármegyében nincs, akkor közvetlenül az Országos Tűzoltó-Szövetséghez.
- Előfizet a Tűzrendészeti Közlönyre, illetve megújítja az előfizetést.
- Tudósítást küld a Tűzrendészeti Közlöny részére a községben történt tüzesetekről és a tűzoltóságot érdeklő eseményekről.
- Ellenőrzi, hogy a laktanya (szertár) kéményei rendben vannak-e, nincs-e a padláson gyúlékony anyag felhalmozva, nehogy a tető a tűzoltóság feje felett leégjen.
- Előadásokat rendez első segélynyújtásból a legénység részére, a tisztekkel pedig takarítási feladatokat oldat meg.
- Összeállítja a szolgálati- és királyi dísz-éremre jogosultak névjegyzékét. Jó előre gondoskodik a felterjesztéshez szükséges adatok összeállításáról és azok hitelesítéséről.
- Lapunk más helyén közölt felhívások értelmében még e hóban megteszi bejelentéseit az ezévi versenyekre és tanfolyamokra vonatkozólag.

**Az új
versenyszabályzat
megjelent**

Ara 60 fillér

Tűzoltókat érdeklí,

- hogy Newyork városában az 1934. évben 12.863 alkalommal, vagyis átlagban naponta 40-szer, riasztották hamis bejelentés alapján a tűzoltóságot.
- hogy a jövőben minden tüzesetjelentést azonnal továbbadnak rádióan a mozgószólgálatot teljesítő rendőrautóknak, hogy az esetleges hamis bejelentőt kézrekeríthessék.
- hogy nálunk ebből a szempontból sokkal fegyelmezettebb a közönség, mert az elmúlt évben Budapesten csupán 21, három nagy vidéki városunkban egyetlen esetben sem érkezett hamis bejelentés.
- hogy Miskolc városában megszervezték a hivatásos tűzoltóparancsnoki állást. Ezek után Székesfehérvár az egyetlen törvényhatósági város, ahol hivatásos tűzoltótiszt állás még sincsen szervezve, ma, 10 évvel a 230.000—1925. B. M. számú rendelet kiadása után.
- hogy annál a tüzesetnél, amely az egyik hollywoodi filmgyárban pusztított és amely több épületet hamvasztott el, a filmszínészek egész serege segédkezett a tűzoltóknak. Oltás közben tizenöt ember sebesült meg, közöttük hét halálosan. A kár az eddigi számítások szerint több mint félmillió dollár.

RENDELETEK

172.466/1935. IX/a. sz. M. kir. belügyminiszter.
HIRDETMÉNY

A Magyar Országos Tűzoltótisztképző
Tanfolyamra felvétel

A m. kir. belügyminiszter úr 172.466/1935. B. M. szám alatt — a feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetére — a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam VI. évfolyamának Budapesten, 1935. évi március hó 1-étől, hat hónapon át, megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már ezidőszertig hivatásos tűzoltótiszt, illetőleg tűzrendészeti felügyelői állásban vannak, illetőleg az utóbbi teendőket látják el és akiket felettes hatóságuk küld ki a tanfolyamra; azután azokat, akiket valamelyik hatóság kíván tűzoltótisztté, illetőleg tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni; végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van, illetőleg a hadseregben mint tisztek szolgálnak. A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot is teljesítenek.

A hallgatók a gyakorlati ismeretek (gyakornoki szolgálat) egy részét az arra kijelölt vidéki városokban sajátítják el.

A tanfolyammal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

a) felvételi díj	30 P
b) tandíj	200 P
c) vizsgadíj	85 P

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napján, a vizsgadíjat a vizsga napjáig kell befizetni a tanfolyam pénztárába, a tanfolyam parancsnokságánál kapható **47. számú postatakarékpénztári befizetési lapon.

A tanfolyam parancsnoksága felhívja mindazokat, akik a tanfolyamot elvégezni óhajtják, hogy 2 (kettő) pengős okmánybélyeggel ellátott és a 254.300—1928. B. M. számú rendelet 9. §-ában felsorolt okmányokkal, valamint a felvételi díj befizetését igazoló befizetési lap-szelvényvel felszerelt kérvényüket legkésőbb 1935. évi február hó 28-ig a tanfolyam parancsnokságához (Budapest, VIII, Kun-utca 2. szám) nyújtsák be.

Budapest, 1935 január hó 11-én.

Magyar Országos Tűzoltótisztképző
Tanfolyam Parancsnoksága

FELHÍVÁS

a törvényhatósági tűzoltószövetségek
elnökségeihez!

Felkérjük a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeit, hogy a folyó 1935 évben rendezendő tűzoltóversenyek napját legkésőbb március 1-ig bejelenteni szíveskedjenek, hogy a versenyeken való képviselétről megfelelő időben gondoskodhassunk.

Budapest, 1935 február 14.

Elnökség.

HÍREK

Fürst Endre dr

a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület orvosa, január hó 9-én elhunyt. Tisztelet emlékének!

Az alsófügödi önkéntes tűzoltótötestület megalakulása. *Marinovich* Imre dr, ny. h. államtitkár, az Országos Tűzoltó-Szövetség ügyvezető alelnöke, Abaúj vármegyében tett látogatása alkalmával meglátogatta a szikszói tűzoltóságot és résztvett az alsófügödi önkéntes tűzoltótötestület alakuló gyűlésén.

Szikszón tartott szemle után felkereste *Szent-Imrei* Pál alispánt, akivel az alakulóban levő vármegyei tűzoltószövetségről folytatott megbeszélést, majd Alsófügödre utazott. Alsófügöden az ünnepekkel délután 3 órakor kezdődtek. A Nemzeti Hísekegy elnéklése után *Thóbiás* Gyula dr tűzoltóparancsnok nyitotta meg rövid beszéddel a közgyűlést. Utána *Marinovich* Imre dr szólt fel, majd felavatta a húsz főből álló tűzoltószakaszt. *Szilva* István alsófügödi ref. lelkész felszólalásában a község háláját és köszönetét tolmácsolta *Thóbiás* Gyula dr tűzoltóparancsnoknak. *Thóbiás* dr zárószavai és a Szózat elnéklése után a felavatottak díszmenetben vonultak el a megjelentek előtt. Este *Thóbiás* Gyula dr parancsnok vendégül látta a csapatot.

Az aradi önkéntes tűzoltótötestület most ünnepelte fennállásának százéves évfordulóját.

Tűzoltóversenyek stb., augusztus 18—20-ig nem tarthatók.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Elnöksége f. évi február hó 9-én elnökségi ülést tartott, melynek jegyzőkönyvi kivonatát legközelebbi számunkban közöljük.

A budapesti tűzoltótötestületek szövetsége *Teasdale* Ottó elnökletével tartott választmányi ülésén a kiküldött bizottság javaslata alapján részletesen foglalkozott az önkéntes-, kötelezett- és gyári-tűzoltóságoknak tervbe vett egyenruházati-, felszerelési- és szervezési szabályzatának módosításával.

Kialakult vélemény szerint a mai nehéz viszonyok nem alkalmasak a lényeges módosítások keresztülvételére.

A kiküldött bizottság részletesen körvonalazta a módosítás esetleges végrehajtása esetén követendő irányelveket.

A választmányi ülésen megjelent Lukács Zoltán dr. Pest vármegye tűzrendészeti felügyelője is, aki a pestvármegyei tűzoltószövetségi állásfoglalását ismertette az egyenruhakérdésben.

Eszerint a pestvármegyei tűzoltó-szövetség elhibázottnak tart minden olyan törekvést, mely a jelenleg érvényben levő egyenruházatnak és egyéni felszerelésnek gyökeres változtatását célozza, mert a mai nehéz gazdasági helyzetben annak megvalósítása különösen a szegény vidéki testületek nagy tömegénél kivihetetlen és az eddigi különböző egyenruhák színfoltjait csak egy újabbal tarkítaná. Nem zárkozik azonban el néhány, főleg könnyítést célzó kisebb átalakítástól, valamint szervezési és rangjelzési kérdés módosításától, sőt ez utóbbiak sürgős megoldását kívánja.

Részletekre vonatkozólag a Szövetség elveti a hattarójú sisakra való átalakítást, mert indokolatlan és költséges. Helyes a rézborítás levétele és a sisak újrangjelzése. Szükséges volna elől egységes magyar tűzoltócímer viselése.

A zubbony nyakrészén az eddigi nyakat sértő zsinórzás helyett kényelmes, alacsony duplagallérrá való átalakítás volna kívánatos.

Nyári zubbonynál, bár anyagi szempontból nem kívánatos a változtatás, de tekintve, hogy elmebeteg, fegyencek, stb. is viselik, kényszerűségből hozzájárulnánk, a festés lehetőségének reményében.

Sapkánál a hivatásosok által elhagyott puha piros sapkák rendszeresítése volna legalkalmasabb, mert a köztudatba átmentek és az önkéntes és gyári testületek az eddigi előírás ellenére, úgy is nagy számban használták.

A rangjelzésben változás csak a felügyelőknél volna kívánatos, azért, hogy a nagyközönség által a pléhgallérokra gyakran tett gúnyos megjegyzéseknek elejét vegyük az egyenruháknek ezen feltűnő díszről való megfosztásával.

Méltányos a városi parancsnokoknak a községtől való megkülönböztetése, mert nem tartoznak a járási felügyelő hatáskörébe, tehát azzal egyenrangúak, — kézenfekvő tehát, hogy őket ugyanazon rangjelzés illeti meg.

A nyiregyházi szénatelep tüzesete. A m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandár parancsnokság 1934. évi december 27-én kelt 885/Eln. H. 1934. sz. átíratával az 1934. október hó 11-én a nyiregyházi fiók élmezőraktár szénatelepén előfordult tüzeset alkalmával kifejtett eredményes munkájáért a tűzoltóságának köszönetét és elismerését nyilvánította. Személyes bátorságukért és fáradsámat nem ismerő munkájukért elismerését fejezte ki a vegyesdandár-parancsnokság a hivatásos tűzoltóság tagjai közül vitéz László Árpád parancsnok, Hecsi András őrmester, Suhajda Pál csővezető, Leskó Mihály és Hepp István tűzoltóknak, továbbá a nyiregyházi Önkéntes Tűzoltótestületnek, különösképpen pedig: Tamáska Endre alparancsnok, Kiss József őrparancsnok és Nagy Sándor önkéntes tűzoltónak.

Amidőn erről az érdekelteket értesítem, nem mulaszthatom el, hogy úgy a magam, mint a város közönsége nevében őszinte köszönetemet és elismerésemet ne nyilvánítsam a hivatásos tűzoltóságnak és a Nyiregyházi Önkéntes Tűzoltótestületnek és a külön is megnevezett tiszt uraknak és tűzoltóknak.

Hogy a város képviselőtestülete is tudomást szerezzen tűzoltóságunk dícséretes munkájáról, a vegyesdandár-parancsnokság elismerő levelét a képviselőtestülethez bemutatni rendelem.

Nyiregyháza, 1935. január hó 23.

Szohor sk., h. polgármester.

FELHÍVÁS

a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeihez!

Felkérjük a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeit, hogy a folyó 1935. évben rendezendő kerületi tűzoltószaktanfolyamok körzetének megállapíthatása végett legkésőbb március 1-ig bejelenteni szíveskedjenek, szándékoznak-e ilyen tanfolyamot rendezni, s ha igen, hol és milyen időben?

Budapest, 1935. január 7.

Elnökség

Alkalmi vétel — eladás

Újpest megyei város hivatásos tűzoltóságának gépkocsikkal való felszerelése folytán a következő fölöslegessé vált lófogatú tűzoltószerek kerülnek eladásra:

1 drb. benzinmotor-fecskendő. Köhler-féle féle gyártmány, 4 kerekű, dugattyús szivattyúval, 90 mm. henger átmérővel, Csonka-Bánki-féle motorral. Teljes felszereléssel, 6 ember részére ülőhellyel;

1 drb. utána akasztható tömlőorsóval, 300 m. nyomótömlő részére dobbal;

1 drb. mozdony-fecskendő. Köhler I. által szállítva, előkocsis „Budapesti“ billenő fecskendővel, 100 mm. henger-fúratúval, az összes tartozékaival;

1 drb. utána akasztható tömlőorsóval 300 m. nyomótömlő részére dobbal;

2 drb. vészvonal-fecskendő, Köhler I. által szállítva, 4 kerekű, egyenkint 600 liter víztartályval, 85 mm. henger-fúratú fecskendővel, csuklós nyomókarokkal. Teljes felszereléssel, 5 ember részére ülőhellyel;

1 drb. szerkocsi, Köhler féle, golyós-csapágyal bíró 4 kerékkal, 4 kerékfékkel, tíz ember részére ülőhellyel. Kitűnő állapotban van;

1 drb. utána akasztható tömlőorsóval 300 m. ny.-tömlő részére dobbal;

1 drb. tolólétra, Braun-féle, nürnbergi egyen súlyos, 4 kerekes, 22 m. teljes magasságra.

Az összes szerek állandó gondozása mellett komoly használható állapotban az újpesti hivatásos tűzoltóság laktanyájában vannak és ott bármikor megtekinthető. Bővebb felvilágosítással szolgál:

Tűzoltó főparancsnokság, Újpest.

Miről írnak a szaklapok?

Der Brandschutz (1935. I.). Új típusú körzeti autófecskendőt ismertet. A motor 45 HP, sík terepen 70 km-es sebességgel haladhat. Vízzállítása körülbelül 800 perc-liter, 12 légkör mellett. Felszereléséhez tartozik egy kéthengeres, kétütemű, hordozható motoros aggregát is, továbbá 750 m tömlő. — *Zschr. d. Österreichischen Verbandes etc.* (1935. I.) A tűzoltóság „szükségjogá“-nak kérdésével foglalkozik. — *Mecklenburgische Feuerwehr-Zeitung* (1934. XI.). Ismerteti a német tűzoltók kiképzésének fejlődését és a jelenlegi kiképzési módszert. — *Zschr. für Gewerbe-Hygiene etc.* (1935. I.) Dr. Ph. Naoum-nak a bonni egyetemen tartott előadása nyomán ismerteti az ipari robbanó anyagokat. Röviden közli a múlt év novemberében, Düsseldorfban tartott „korrozio“ nagygyűlés eredményét. Ismerteti a fémek korrozióját előidéző okokat. Egy új bányászellőztető ventilátort ismertet. — *Tűzoltók Lapja* (felvidéki, 1935. I.). A tűzoltógyakorlatok által okozott károk felelősségének kérdésével foglalkozik. — *Vállalkozók Lapja* (1935. II. 6). Niebelung mérnök munkája nyomán az agyagiparban előforduló tűzálló anyagokat ismerteti.

Fogas kérdés?

Az eresi önkéntes tűzoltóság alparancsnokának kérdése:

Mélyen tisztelt Szerkesztő úr!

Elsősorban is bocsánatát kérem, hogy soraimmal zavarni bátorítottam. De mint illetékes fórumhoz, önhöz vagyok kénytelen fordulni felvilágosításért, mert ebben az ügyben tájékozatlan vagyok. Én ugyanis a megejtett kéményvizsgálatok alkalmával több padlásra rádióantennát találtam kifizítve. Tekintettel arra, hogy nem ismerem az idevonatkozó törvényt. Szabad-e avagy nem szabad? Mert nem emlékezem, hogy ilyen irányú intézkedés történt volna. Tehát nem is emeltem kifogást ellene. Arra kérem tehát a mélyen tisztelt szerkesztő urat, szíveskedjen engem értesíteni, hogy van-e erről írott jogszabály-törvény vagy miniszteri rendelet. És ha igen, mikor jelent meg, milyen szám alatt, mert szeretném áttanulmányozni. Mert én a magam részéről tűzveszélyesnek találom a padlás belső terében kihúzott antennát. Még a külső antenna is idézett már elő tüzesetet, amit a saját szememmel volt szerencsém végignézni. Az eset a következő: Június egyik hétfőjén este 8 órakor dalárdaórára gyülekeztünk a róm. kat. iskola folyosóján. De mivel az idő zivataros volt, szakadt a zápor, lassan jöttek össze. Mi, akik már ott együtt voltunk egy csoportban, valamiről vitatkoztunk. Az iskolával szomszédos ház udvarának hátsó részében egy magas akácfa állt. Az akácfa tetejéhez egy hosszú pózna volt erősítve, amelyre az antenna egyik vége volt ráerősítve, az akácfa törzséhez lent pedig sertésól volt nekirakva. A sertésólnak a teteje szalmából volt és az akácfanak támaszkodott. Az antenna másik póznája a tetőszékhez volt erősítve. Az antenna az ablakon volt bevezetve a rádióhoz. A föld — bizonyára hozzá nem értésből — nem a rádió előtt, hanem utána lett bekötve. Amint vitatkoztunk, arccal mind a szomszéd ház felé voltunk fordulva, egyszerre egy vakító villám fut szinte felénk. Az akácfa kötött póznánál kétfelé vált: az egyik végigfutott az antennán, kékes lánggal, sercegeve, levágta az ablakszárnyakat és éppen a rádiót félretenni akaró asszony kezét 3 helyen megégette, mire az az ijedségtől eszméletét veszítette. A másik része az akácfan lefutva, meggyújtotta az akácfanak rakott óltetőt, amely abban a pillanatban lángolni kezdett. Mire mi a pillanatig tartó meglepetésből magunkhoz tértünk és odarohanva letaszítottuk az óltetőt a kapitányvíz mellett lévő kapoccsal és szikraesapóval szétrángattuk, elventük. A szobából kimenekült kisfiú sírására lettünk figyelmesek, a szobába siettünk és az ott talált eszméletlen nőt a folyosóra hozva, eszméletre térítettük, aki azután elmesélte, hogy futotta őt körül a villám és hogy égette meg. Én tehát tapasztalatból tudom, hogy az antennán végigfutó villám milyen tüzet csinálhat és hogy olvasztotta össze a detektoros készülék fémrészeit.

Kérésemet ismételve, maradtam a mélyen tisztelt Szerkesztő úrnak igaz tisztelője

Barabás István

Válasz.

A padlásürben elhelyezett antenna tűzrendészeti szempontból nem kifogásolható, mert veszélyesebb, mint a padlás villamosvilágításának vezetéke, mert utóbbi okozhat tüzet, de a padlásantenna nem. Villámvédelmi szempontból sem kifogásolható, és ha egy épület villámcsapás ér, annak a padlásantenna nem lehet oka, inkább egy helytelenül szerelt magasantenna, kémény, tetődísz stb.

A vázolt villámcsapás oka az akácfa, illetve a fa törzséhez erősített pózna volt. Helyesebb lett

tűz, víz, légi támadás,
elemi veszély, idő jelzésére
minden nagyságban.

Egyedüli magyar gyártmány!

Leszállított árak!

Kérjen árajánlatot!

Jankovitch János

magyar műszaki és villamossági vállalat

Budapest, I, Döbrentei-utca 13

volna a fához erősített póznát felfelé meghosszabbítva, villámhárítónak kiképezni és a levezetést a fára szerelni, a földlemezt pedig a fa koronája által nem védett helyen elásni.

Ami a rádiókészülékek földelését illeti, meg kell alapítani, hogy az esetek legnagyobb részében nem kielégítő. Tűzrendészeti szempontból a rádiókészülék földelése mellékes, mert ha ez nem megfelelő, a készülék tulajdonosának az élvezetét rontja. Másképpen áll azonban a dolog az antenna villámhárítójának földelésével és ez nem azonos az előbbivel. Az antenna villámhárítóját (földelőkapcsoló, vagy szikraköz, vagy neonesó stb.) oda szerelendő, ahol antenna a házba belép. A villámhárító földvezetéke: lehetőleg egyenes vonalvezetésű legyen és rövid. Helytelen a villámhárító földelő vezetékét kacskaringós utakon, több szobán át vezetni, mert mint az említett eset is mutatja, a villám már az ablaknál, tehát belépési ponton tüzet okozott. Annak elkerülésére, hogy a villám az említett villámhárító-szerkezetnél ne szakadhasson ketté, másszóval, hogy az épület belsejétől távolartsuk, ajánlatos a szobába lépő antennavezeték legelején közvetlenül a villámhárító-szerkezet után egy 3—6 menetből álló tekercset (fojtótekercset) iktatni a vezetékbe (több menet erősen gyengíti a rádióvétele). A rádióantennák szerelésére vonatkozólag ezidőszereint csak az úgynevezett „Rádiórendelet” van érvényben, mely minden postahivatalban megtalálható.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a

„TŰZRENDESZET”

füzeteit, I—VII. Ára 750 P.

Részletes árjegyzék a 206. oldalon

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.,
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII. . . . . 7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1.— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . 2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész . . . . . 2.— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2.— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1.— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1.60 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10.— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2.— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —.30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 1.20 P
- Új tűzoltóverseny-szabályzat . . . . . —.60 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 1.— P
- Éremszabályzat . . . . . —.60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —.40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —.40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménytel rendelhető meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . 1.50 P
- Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, fűzve . . . . . 5.50 P

SZÍNŰ ÉS ZENEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2.— P
- Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra) . . . . . 1.— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhaj József főherceg élete . . . . . 3.— P
- Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története . . . . . —.50 P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként) . . . . . —.40 P
- Díszokmányúrlap . . . . . 2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként) . . . . . —.02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként) . . . . . —.40 P
- Bőrburkolatban (darabonként) . . . . . —.80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerékpárok varrógépek alkatrészek	Ékszeres zseb- és falórák alpacca evőeszközök
Diadal Áruház	Svájci óraház
BUDAPEST, VII., IHÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38	
Meggőnyített fizetési feltételek mellett részletre is	
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK	

*A tűzoltótanfolyamok
gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyző Pénztáránál*

**A
TŰZOLTÓSÁGOT
TÁMOGATJA**

ha hirdetés

**TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-ben**

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendő. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástyá-utca 13) 23.297. számú csekk számlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS
TÜZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRAGYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-
fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és
szivattyútelepeket a tűzoltás és üntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

Mindennemű
tűzoltófelszerelési cikkek
raktárról kaphatók**MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.**

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízhozó- és üntöző-lajtákat, szerkoosikat.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket,
a legmodernebb szempontok figyelembevételével,
garanciával a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett**Seltenhofer Frigyes Fiai**

m. kir. udvari szállítók

LEGELSŐ MAGYAR TÜZOLTÓSZER-, KÚT-,
SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM-
ÉS VASÖNTŐDÉJE
ALAPITVA 1816. ÉVBEN

m. kir. udvari szállítók

MORZSANYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.Gyárt: tűzoltó- és
sportérméket,zászlókat, zászlószege-
ket, mindennemű jelvé-
nyeket, felirati zománc-
táblákat, gumi-
bélyegzőket

Alapítva 1870

**WALSER
FERENC**

Budapest, VI, Lomb-utca 34-36

Telefonszám: 91-3-46

Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára.
Harang- és fémöntöde.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TÜZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.Hazai
gyártmány!

LEVÉLCÍM: 115. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

**Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZG, FÉLEMELET

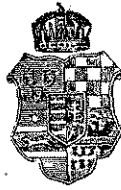
GYÁRT

RENDELEKET,**ÉRMEKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkfűrlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminiszter úr 200.705/1934. B. M. számú rendeletével („Belügyi Közlöny” 1934. 51. sz. 759. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltóttestületek a lapot tagdíj fejében kapják

MARINOVICH IMRE DR

A szövetségi ügyek rovatában beszámoltunk arról, hogy a legutóbbi elnökségi ülésen a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség országos elnöke, Széchenyi József gróf bejelentette, hogy a Szövetség fardadhatatlan ügyvezető alelnöke, Marinovich Imre dr ny. h. államtitkár, eredményteljes tűzoltói működésének 35. évét betöltötte. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség XXXV. éves szolgálati érdemének átnyújtása után a magyar tűzoltók összessége nevében meleg szeretettel üdvözölte a jubiláló ügyvezető alelnököt és kérte, hogy nélkülözhetetlen szeretetét, lelkes munkásságát a jövőben se vonja meg a tűzoltóintézménytől.

És bár az utóbbi időben kialakult felfogás — márcsak Közlönyünk szaklapjellegének kidomborítása miatt is — számúzta hasábjainkról a túlzott személyi áradozásokat (közel három éve csak elhunyt, érdemes tűzoltókat méltattunk vezérhelyen), ha most mégis kivételt teszünk, akkor se „túlzott áradozásokat”, hanem csupán a magyar tűzoltóársadalom őszinte, szívből fakadó háláját tolmácsoljuk Marinovich Imre dr ügyv. alelnöknek azért a szó szoros értelmében vett apostoli munkájáért, amit 3 és fél évtized érdemekben gazdag tűzoltói multja, de különösen az utóbbi másfél évtized alatt a tűzrendészet újjáépítése és a tűzoltóttestületeknek

az országos központhoz való közvetlenebb kapcsolat kiépítése érdekében kifejtett.

Minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy nincs még egy tűzoltó szerte az országban, akinek személyét és nevét a testületek körében jobban ismernék és becsülnék, mint Marinovich Imre dr-t, éppen azért úgy véljük, hogy eredményteljes életvonalának fontosabb állomásai joggal tarthatnak általános érdeklődésre számot.

Tűzoltói működését tulajdonképpen 1882-ben a Budapesti Önkéntes Tűzoltóttestületben mint szivattyús kezdte, de az ezen szolgálatban történt súlyos megbetegedése, majd felgyógyulását követően teljesített tényleges katonai szolgálata miatt a tűzoltói szolgálatában megszakítás állott be, mely csak a Budapesten tartott nemzetközi tűzoltókongresszus alkalmával ért véget, amikor a rendezőbizottságba behívták és a kongresszus sikere érdekében kiválóan tevékenykedett. Ettől kezdve

ismét bekapcsolódott a tűzoltói munkásságba, amelyben most már három évtizedet meghaladó időn át megszakítás nélkül működik.

Ezen idő alatt a polgári életben is a kiválóan juttató szép pályát futott be. Budapesten folytatott tanulmányai befejeztével és a volt cs. és kir. 24. vadászszázalékban, majd a m. kir. 7. verseci gyalogezredben mint tartalé-

kos hadnagy teljesített katonai szolgálata után, a m. kir. kincstári jogügyi igazgatóság kebelébe lépett mint fogalmazó-gyakornok. A jogtudori és ügyvédi oklevél megszerzése után, mindig soron kívül haladva, elérte a h. államtitkári és kir. kincstári jogügyi igazgatói állást, ahonnan szolgálati éveinek leteltével, 1922-ben nyugalomba vonult.

A tűzoltóéletbe való bekapcsolódásával bajtársainak bizalma csakhamar feléje fordult. Előbb az Országos Tűzoltó-Szövetség felügyelőbizottságába, majd a háború és az ezt követő események folytán működésében még szünetelő Magyar Tűzoltótisztek Országos Egyesületében pénztárossá, titkárrá, végül alelnökké választották meg. A háború után újjászervezett Országos Tűzoltó-Szövetség 1920 november 6-án tartott nagygyűlése egyhangúlag helyezte az Országos Szövetség alelnöki székébe, amely tisztét ügyvezetői minőségben, páratlan ügybuzgalommal látja el ma is. Erről a szerencsés választásról írta boldogult Markusovszky Béla egykorú vezércikkében, hogy „ami pedig a nagygyűlés által megválasztott új vezetőséget illeti, hát ehhez az ideális összeválogatáshoz a legőszintebben csak gratulálni lehet”.

Bár hivatali munkáját — úgy a polgári, mint a tűzoltói életben — mindenkor a legnagyobb lelkiismeretesség jellemezte, működésének súlypontja mégis az utóbbi másfél évtizedre esik, amikor a háború és az azt követő események folytán széthullott és szereitől megfosztott tűzoltóságot céltudatos munkával sikerült aránylag rövid idő alatt ismét egy táborba gyűjteni és működőképességét a béke színvonalára emelni. Jóllehet ebben a munkában egyenlő és hatalmas segítőtársa volt néhai Breuer Szilárd kiváló személyében, azonban a tagtestületekkel való közvetlen kapcsolat felvétele és gondos ápolása már teljes egészében Marinovich Imre dr alelnök vállaira nehezedett.

Néhai Balogh Dezső egyik cikkében mint a magyar tűzoltópropaganda nagymesterét aposztrofálja, és valóban, ha visszatekintünk a legutóbbi évtizedre, az ő személyét látjuk, az ő nevét olvassuk; amikor az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségét tűzrendészeti vizsgálatok, kiszállások alkalmával, tanfolyam-záróvizsgákon, tűzoltóünnepélyeken, versenyeken, jubileumi díszközgyűléseken, zászlószentelésen, zárógyakorlatoknál és felsőbb hatóságok előtt képviselni kellett. De túl az ország határán, az 1930. évben Bécsben tartott tűz-balesetvédelmi és mentőügyi kongresszuson megjelent számos nemzet képviselői között is személyében összpontosult a bizalom, amikor az államfő üdvözlésére a kongresszus őt kérte fel és nagyhatású beszédével öregbítette a magyar tűzoltóság hírét.

Ennek a tíz évnek közel félezer kiszállása szerte az országban, egyrészt egy-egy testület alapításának, újjászervezésének, fejlődésének, vagy különösebb életmozzanatának jelentős fordulópontját, határkövét jelenti, melyek kihatásaként a mindennél erősebb lelkesedés és bajtársi szeretet fonalával fűzte szorosabbra a Szövetség és a testületek között addig fennálló laza kapcsolatot; másrészt a mérleg másik nyelve rámutat arra a páratlan munkateljesítményre, mikor nem tekintve, hogy ünnep vagy hétköznap, forrón tűző napsütés, vagy zimankós tél, sokszor egyik helyről a másikra vonaton,

autón vagy zörgős kocsin utazva, közel másfél esztendőnek megfelelő időt töltött vidéki külszolgálaton, távol családjától, hogy magasan lobogtassa a tűzoltóeszmé fáklyáját és hirdesse az önzetlen emberbaráti, bajtársi és hazaszereget legnemesebb gondolatát tágabb, tűzoltó-családjá körében.

Az országos szövetségi életben céltudatos munkával igyekezett eltávolítani azokat az akadályokat, melyek a tűzrendészet és tűzoltói intézmény fejlődése elé tornyosultak. Széles jogi tudását és kodifikátori képességét a tűzoltó-intézmény érdekében hasznosította az 1925. évi 230.000. sz. rendelet előzetes tárgyalásainál, amibe — ha legalább részben is — sikerült belecsepegtetni azokat az elgondolásokat, amiket egykor, még a jó békevilágban, a tűzrendészeti felügyelet szervezéséről és kiépítéséről a Magyar Tűzoltótisztek Országos Egyesületében tartott értékes felolvasásában kifejtett. A tűzrendészet jelentőségének a felsőbb hatóságok által való felismeréséhez kétségtelenül hozzájárult a tárgyalások során tanúsított kiváló szókészsége és kristálytisza okfejtése is, előkészítve talaját az 1927. évi V. tc., az országos tűzoltótisztképző-tanfolyam és még egész sereg fontos tűzrendészeti rendelet megalkotásának és elvetve csíráját az előkészületben levő nagyjelentőségű tűzrendészeti kormányrendeletnek.

Közéleti működésében is elsősorban tűzoltó volt, mint a székesfővárosi törvényhatóság bizottságának tagja, a közgyűlésen történt ismételt felszólalásaival a budapesti hivatásos és önkéntes tűzoltótestületnek is hasznos szolgálásokat tett.

Nem csoda, ha hasznos munkájára a legmagasabb hely is felfigyelt. Tulajdonosa a III. osztályú vaskoronarendnek, s a tényleges szolgálatból való visszavonulása alkalmával a Kormányzó úr öfóméltósága legfelsőbb elismerésben is részesítette. Elnyerte ezenkívül kormányzói elismerés ezüstjelvényét, valamint a tűzoltói királyi díszérmét is.

Az egyes tűzoltószervezetek munkásságát ugyancsak elismerésben részesítették. Tulajdonosa a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség XXXV. éves ezüst szolgálati érmének, valamint a Szövetség díszérmének. Védnöke, illetve tiszteletbeli parancsnoka számos tűzoltótestületnek, végül tiszteletbeli tagja a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek, több vármegyei tűzoltószövetségnek, nemkülönben számos külföldi szövetségnek.

De túl a hivatalos megnyilatkozásokon, birtokosa a nagy magyar tűzoltóközösség ama osztatlan nagy szeretetének, mely a harmincöt éves tűzoltói munkásság határkövénel soha el nem múló hálával, érenél maradandóbban vési szívébe Marinovich Imre dr h. államtitkár, ügyvezető alelnök nevét.

Munkás életsikerének titka: tiszteletet parancsoló személyén túl, közvetlen emberi lénye, páratlan szívjósága és veleszületett istenáldotta szónoki képessége, amelyen keresztül mindenkor hozzáfért az elragadtatással hallgató tűzoltóinak szívéhez, a jobb jövő iránti bizalmat, kitartást lehelve a már csüggedő lelkekbe.

Adja Isten, hogy kiváló tehetségét még sokáig kamatoztassa a tűzoltóintézmény felvirágoztatása érdekében.

Lukács Zoltán dr

Modern kémiai oltószerek

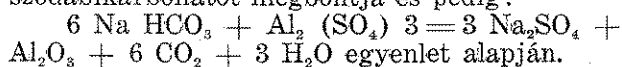
Irta: Szalay Lajos dr., a budapesti önk. tűzoltótestület parancsnoka

Érdekes helyet foglal el a folyadékkal való oltásnál a — habbal való oltás. Itt a vízzel, habképzőanyaggal, továbbá gázzal vagy levegővel egy félszilárd halmazállapotú anyagot állítunk elő, mely szilárd terítő gyanánt vonja be a tűz felületét, — hűtőhatásán kívül abszolút biztosan és szilárdan zárja el és tartja távol a levegőt az égő anyagtól, úgy hogy pillanatok alatt olt. Különösen alkalmas és majdnem 100%-os biztonsággal alkalmazható vízzel nem oltható tűzveszélyes folyadékok oltására. A habnak rendkívül alacsony fajsúlya (0.15—0.25) van, az a legkisebb fajsúlyú folyadéknál is annak felszínén úszik, félfolyékony állapotánál fogva összefüggő lepelt képez a folyadék felszínén és ha történetesen a folyadék mozgása, forrása, az égő folyadék gőznyomása a habtakarót egyes helyeken fel is szakítja, úgy az ismét rögtön bezáródik.

A habban tulajdonképpen három fázisú állapot van, amelyben a víz, folyadék és levegő (gáz) keverékét egy szilárd anyag oldata tart össze rendkívül finom elosztásban. A habképződésről, annak fizikai és kémiai tulajdonságáról ma már kötetekre menő tudományos vizsgálatok, leírások, értekezések számolnak be és különösen a kolloidkémia keretén belül foglalkoznak vele.

Tűzoltás céljára kétféle fogalom alatt ismeretes habelőállítás módot különböztetnek meg és pedig ú. n. kémiai és mechanikai habképzést. Az elsőnél — rendszeren egy- és kétfázisú — két edényben (tartányban) különböző száraz vagy oldott anyagok használatkor egyesüléséből, illetőleg egymáshatásából keletkezik a hab. Itt a száraz habképző anyag összessége egy tartányban van elhelyezve, melyet aztán a készülék közbeecsatolásával a tömlőcsőre csatolva, a folyó víztömegre adagolnak és a tömlőben képződik a hab. (Habgeneratorok.)

A habképző folyadékok anyagai egyrészt szodabikarbonátos oldat, melyben még saponin, szappangyökérkivonatot, édesfagyökér-kivonatot stb. vannak, melyek mind erős habképzők és habstabilizátorok, míg a szükséges gáz képzése pedig sav vagy savas hatást kifejtő sók hatására jön létre. Ez utóbbi célnak legmegfelelőbb az alumíniumszulfát, mely mint gyenge sav, a szodabikarbonátot megbontja és pedig:

Különösen előnyös az alumíniumszulfát használata azért is, mert a kiváltott Al_2O_3 vízzel hidroxiddá alakul át — ez nyálkás csapadék-szerű anyag — s így különös szilárdságot ad a habnak.

Használják kézikészülékben, hol a 2 folyadék külön tárolódik és használatkor a készülék felfordítására egyesülnek és képződik a hab. De készítenek nagyobb készülékeket is, melyek vagy szállítható, vagy pedig beépített stationer berendezések.

A szállítható nagyobb habképző generátorok vízvezetéki vagy fecskendő által szolgáltatott vízvezetékbe kapcsolhatók és így kitűnő szolgálati felszerelési eszközévé lettek a tűzoltásnak, míg a stationer habakkumulátorok különösen jó szolgálatot tesznek tűzveszélyes folyadékok tárolására szolgáló tankoknál, illetőleg azok feldolgozásával foglalkozó ipartelepeknél.

A kémiai hab készítésétől a mechanikai haboltó főként abban különbözik, hogy a hab-

képzést itt mechanikai úton állítják elő, levegőnek mechanikus úton (nyomással) való elkeverésével — víz és habképző anyaggal — mely utóbbiak rendszeren szerves anyagok, alkilozott ammionok vagy sulfo-derrivatok olajsavas vegyülete, vagy pedig saponin oldat. Habminősége úgy kémiai, mint a mechanikai habnak egyaránt megfelelő, mivel azonban az utóbbinak térfogathabelőállítási ára lényegesen olcsóbb a kémiai hab áránál, mindinkább nagyobb tért hódít a kémiaival szemben.

Különösen az az óriási előnye, hogy vízkárt alig okoz, könnyen és megbízhatóan előállítható, kevés anyag felhasználásával nagy felület teríthető be, miért is feljogosít annak feltételezésére, hogy használata rohamosan általánossá válik.

A magam részéről oly jövőt jósolok neki, hogy nem látom messze az időt, midőn a haboltás a tűzoltás azon eseteiben, midőn a legkisebb vízkárral is számolni kell, a vizet mint oltóanyagot ki fogja szorítani. Ma még természetesen sok akadálya van ennek, így elsősorban a beruházás drágasága, a habképző ára s nem utolsósorban a komoly adatok és tapasztalatok hiánya az oltásnál. Azt hiszem azonban, hogy ezen gátló okok rövidesen ki fognak küszöböltetni és az általános használatnak nem lesz semmi akadálya.

Következő típusa a kémiai oltószernak a porral való oltás, melynél a tűzre finom porfelhőt fuvatunk, mely azután ütőhatásnál, levegőkiszorító és hígító hatásánál fogva kitűnő oltóhatást fejt ki. Ha a por szodabikarbonát, úgy a fenti hatást erősíti még a bikarbonát azon tulajdonsága, hogy tűzben a bikarbonát megbomlik monokarbonatra és közben a bikarbonát súlytérfogatanak mintegy 300-szoros térfogatú szén-savgáz szabadul fel, mely az oltóhatást erősen fokozza.

Mivel a száraz por egyáltalában nem vezet az elektromosságot, előnyösen használható elektromos berendezések tűzeseteinél.

Használják kézikészülékekben, melynél a hengeralakú portartó összeköttetésben áll egy gáztartó palackkal, utóbbi expandált nyomásával a portartóból — keverve gázzal — erős, kötött sugárként szórja ki a port, mely pár méterre sűrű felhőként sűrűsödik és fejt ki erős oltóhatást. Kedvelt kézi beavatkozási készülék, egyszerű és hatásos voltánál fogva.

Az a törekvés, hogy a vízkárt még nagyobb tűzeseteknél is elkerüljük, de egyben speciális esetekben is felhasználható legyen, mint pl. tűzveszélyes folyadékok, vagy elektromos transzformátorok égésénél, — komoly teljesítőképeségű támadóeszközül szolgáljon, szerkesztettek egy nagyteljesítményű gépet poroltóban, a tűzoltóság rendelkezésére, — melynél a magával vitt nagymennyiségű szodabikarbonátot a motor működése folytán termelt kipuffogó gáz fújja ki, tehát folytonos működésbentartása biztosítva van és nem kell számolni a szénsavpalack nyomásának csökkenésével és annak kimerülésével. A gép ismertetése a Tűzrendészeti Közlönyben már megjelent, így azt mellőzöm, csupán annyit, hogy ezen a téren ilyen nagyteljesítményű gép konstruálása magyar tűzoltó érdeme és a magyar tűzoltóság dicsősége, mellyel méltó elismerést aratott külföldön is. A gép szerkesztője Szilvay Kornél budapesti tűzoltófőtiszt.

Megemlítem itt, hogy tervek vannak oly irányban, miszerint nagyobb vállalatok, áruházak, épületek, raktárak, sőt padlásaik is már eleve ellátassanak ilyen oltó gázpor bevezetésére alkalmas vezetékkel, olymódon, hogy a tűzoltóság a poroltóvezetéket egyszerűen csak rákapcsolja az utcáról kezelhető s a tűzoltóság által kinyitható vezetékre anélkül, hogy a helyiségbe be kellene menni, vagy a hosszadalmas bevezetési lehetőséget keresni és előkészíteni, s így az oltó gázpor egyszerűen benyomható. Kisebb helyiségeknél, üzleteknél csupán egy kis bevezető szerelvény van, csővezeték elmarad. Óriási perspektívája nyílik ilymódon a poroltásnak és kíváncsian várjuk fejlődésének eredményét!

Végül utoljára következik a gázoltás. Ennek képviselői: szénsav, nitrogén, kéndioxid, klór és ammóniákgáz. A gyakorlati életben a 3 utolsó egészségre káros hatásainál, a nitrogén pedig magas áránál fogva, számításba nem jöhetnek, marad tehát egyetlen gázoltóanyag, a szénsav, melyet „szénsavhó“ elnevezés alatt használnak tűzoltáshoz.

A szénsav magas nyomáson zárt palackban tartott sűrített gáz. A palack szelepének kinyitásakor a szénsav a nyomás alól felszabadulva, 100 atmoszféra körüli nyomása 1 atm-ra csökken. Ezen nagy expansiónál rendkívül hőmennyeiség nyelődik el, úgyhogy a szénsav fokozatosan lehül — 80° C körüli hőmérsékletre. A szükséges hőt a környezetből nem tudja elvonni, az lehül a dermedési hőfokra és ezen a hőmérsékleten szilárd állapotba megy át, azaz megfagy és finom szénsavpor, illetőleg hó alakjában kerül a tűz helyére, az ott elpárolgása folytán nagy melegmennyiséget von el, a tűz hőfokát erősen lehűti és a fejlődő és nagymértékben kitáguló gáz az oxigént elzárja az égő anyag felületétől és így a tűz elalszik.

A szénsavoltásra is készítenek kézikészüléket, szintűgy nagyobb teljesítőképességű szállítható készüléket is, sőt, stationär készüléket is felszerelnek, különösen elektromos berendezések tűzvédelmére — celluloid gyárok, film stb. üzemekre, valamint hajóknál. Magas feszültségű árammal dolgozó berendezések oltására különösen alkalmas oltóanyag, mert az áramot praktikusán véve — nem vezeti.

Ezzel be is fejeztem komolyan számbavehető ú. n. kémiai anyagú oltóanyagok általános leírását, melyek úgy mint preventív oltóeszközök, laikusok részére, első beavatkozásra, a vállalatok, telepek személyzete stb. által igénybevehető kéziszerzőkként jó hatást lehet elérni. De felhasználató tűzoltóságok részéről is mint készültési szerelvény, nagyobb teljesítőképességgel dimenzionált készülékekben. Azonban a tűzoltóság is szívesen igénybeveszi a kézikészülékeket, kisebb és speciális oltóanyagot igénylő tüzek (elektromos, tűzveszélyes folyadékok stb.) oltásánál.

(Folytatjuk)

**Az új
versenyszabályzat
megjelent**

Ára 60 fillér

A falu tűzoltósága

Írta: Benkó Dezső önk. tűzoltóparancsnok,
Kisterenye

Igen érdekes nyilatkozatokat olvastunk a „Tűzrendészeti Közlöny“-ben, hogy a tűzoltóintézmény vezetői „Miben látják a tűzoltóság jövő fejlődését“. Olyan férfiak szólnak hozzánk lapunk útján, akik erre igazán hivatottak, akik a tudás legtetefején állnak. Aki figyelmesen olvassa ezen közleményeket azt látja, hogy nagy a hiány, sok a pótolni való. Ha most már megkérdeznénk a falu tűzoltóságainak vezetőit, hogy hát ők mit szólnak ehhez, hát meggyőződésem szerint azt mondanák: „Szervezzük tovább és karoljuk fel a falu tűzoltóságát, mert a községekben legnagyobb a hiány, pedig talán itt legnagyobb a veszély“. Bizonyos az is azonban, hogy az utolsó évtizedben sokat fejlődött hazánk tűzoltósága, így a községi egyesületek is, de az is igaz, hogy ennek így kellett lenni, mert a háború, a forradalmak sok pótolni valót hagytak maguk után. Mindenki tudja, hogy még sok község van, ahol nincs tűzoltóság, de nem hogy tűzoltóság nincs, de a tűzifecskendő teljesen ismeretlen fogalom. Az olyan község, amely valamilyen szerrel nem rendelkezik, vész esetén a tűz martalékvá válik, mert mire a szomszédból segítség érkezik, földig éghet az egész falu. Istennek hála, az ilyen hely elég kevés, de még mindig számottevő. Teméntelen azután az olyan hely, ahol van ugyan kocsi, vagy mozdonyfecs-kendő is, de ember hozzá legfeljebb papíron van meg.

Van azután olyan hely is, ahol szerek is, emberek is vannak, de nincs igazi tűzoltóélet. A vész helyén megjelennek, a szereket a falusi kovács úgy-ahogy karban tartja, tehát működik is a fecskendő, de az ilyen helyen mindenki rendelkezik, mindenki parancsnok akar lenni, nincs aki engedelmességen s ha az asszonyoknak nem sikerül vödörrel eloltani a tüzet, hát az bizony ilyen helyen érzékeny kárt fog okozni a lakosoknak. Amely községben tűzoltóélet van, ahol a gyakorlatokat és elméleti oktatásokat komolyan veszik, ahol a közönség úgy van nevelve, hogy a tűznél mindenkinek segíteni kell, hogy üreskézzel még az asszonyok sem jöjjenek el otthonról, hanem ki-ki a vödört hozza magával, hogy a lángbaborult épület nem látványosság, hanem komoly veszedelem, ott kevesebb a baj, ilyen helyen sikeres mindig a tűzoltóság munkája.

Keressük most már az okot, hogy miért van az, hogy oly sok helyen hiányoznak még mindig a szerek s ha van is valamilyen szer, miért nincs tűzoltóság szervezve, s ha van is, miért nem él „tűzoltóélet“.

Mondjuk csak meg egész őszintén, hogy a tűzoltóság tehertételként szerepel a község költségvetésében. Tűz nincs mindennap s ha néha meg akad is, no akkor van egy kis felbuzdulás, de ezt hamar el is lehet felejteni. Sokszor hallottam, hogy a tűzoltóság parádézásra való csak, ahhoz nem kell tudás, hogy a tüzet hogyan kell eloltani. Az ilyen embereket még nem ért tűzkár, azért beszélnek ilyen felületesen. Sok helyen azt mondják, hogy nem lehet megszervezni a tűzoltóságot. Hát ez nem igaz!

Állítom, hogy mindenütt könnyen meg lehet szervezni a tűzoltóságot, csak el kell ta-

lálni a megfelelő alkalmat és bizony egy kis ügyszeretet, meg főképpen emberismeret is szükséges hozzá. A kötelező tűzoltóságon rajta van a „bélyeg“. Mint minden intézmény fenntartása, úgy az önkéntes tűzoltóságé is pénzbe kerül. Hát ezzel valóban számolnunk kell. A tapasztalat bizonyítja, hogy olyan helyen, ahol sikerül a tűzoltóknak egyenruhát, sisakot, szóval egyéni felszerelést szerezni, ott nem esik semmi nehézségbe az egyesület összetartása. Ez azonban manapság sok akadályba ütközik, de nem megoldhatatlan. Gyűjtés, mulatságok rendezése révén némi pénzre szert tehet az egyesület maga is, de mert tapasztalatom szerint a tűzoltó mindig szegény ember, méltányos lenne, ha a községi költségvetések felülvizsgálatakor nem nyirbálnák meg a „Tűzrendészet“ címen felvett összegeket. A miniszterközi bizottságra gondolok, amely bizottság a takarékoság címén minden alaposabb ok nélkül leszállítja, vagy éppen törölni szokta azokat a tételeket. Állítom, ha egy csapat ügyes parancsnokkal az élén fel van ruházva, úgy az egy év elteltével versenyképes. A községeknek itt áldozni kell, mert a tűzoltóságra szükség van s összetartani csak így lehet. A nyári foglalkozásokat kapcsoljuk össze kirándulásokkal.

És most eljutottam a tűzoltóság parádézásaihoz. Komolytalan emberek arcára gúnyos mosolyt csal, ha látják, hogy a tűzoltók valamilyen nyilvános ünnepen résztvesznek. Ilyen emberekről kár beszélni, legtöbbször az irigység az oka a gúnyos megjegyzéseknek. Hát igen is nagyon helyes, ha a tűzoltóság nagy ünnepeken, mint a húsvéti feltámadás, úrnap körmenet, szent István, Hősök napján testületileg vesz részt az Istentiszteleteken, mert vallásérkölcös szellemben is kell nevelnünk emebereinket. Természetesen ezt csak akkor tehetjük meg, ha az egyesület egyenruhával van felszerelve.

A falu tűzoltó létszáma kicsi, kell hát, hogy mások is, sőt az egész község lakosai segítségére siessen az egyesületnek vész esetén. Hát egy kis türelem kell hozzá, az igaz, mert sokszor és sok helyen kell felkeresni a lakosokat, hogy kioktassuk arról, mi hát a közönség kötelessége. A levante egyesületeket könnyű megtalálni mindenütt, tehát a levanték legyenek az első támogatói a tűzoltóknak. Gazdakör, vasárnapi iskola, iskolán kívüli népművelési előadások tartása mind alkalmas arra, hogy a lakosok oktatást nyerjenek, mi hát a dolguk, ha a vészharang megszólal.

A falu tűzoltóságának fejlesztése, fenntartása kétségtelenül fontos. Pénzbe is kerül, ami természetes is, pedig ezen az átkozott pénzen múlik sokszor egy-egy testület felbomlása. A falu egyesületének az élete; utoljára hagytam, pedig cikkem elején is megmondhattam volna, sokban függ a községi főjegyzőtől, vagy körjegyzőtől.

Bizonyítani tudom, hogy ott, ahol a körjegyző maga is volt tűzoltó s az intézményt megszerete, az a körjegyzősége területén nem nyugszik, amíg a községeiben nincs megszervezve, jó szerekkel ellátva a csapat. Ilyen helyen van tűzoltóélet, van tűzoltószolgálat s bizony mondom, nyugodtabban hajtja álomra a fejét minden falusi gazda, mert van aki vigyáz a termésre, mikor be van takarítva és a bogárhátú falusi házacskák tetejére nem mer felrepülni a vörös kakas.

Néhány szó a kéménytűzekről

A kémény a tüzelőtestben teljesen el nem égett termékeknek (gőz, gáz és szikraterestecskék) elvezetésére szolgál.

Az égési termékeknek egy része a léghuzat folytán a szabadba távozik, a másik része ellenben részben mint korom, részben mint szurok, a kéményben lerakódik. A korom a kémény aljába le hull, a szurok pedig a falakra rakódik le.

Köztudomású tény, hogy a tűzek ötven százalékát a kéménytűzek adják. Bár ezek a tűzek rendszerint nem veszélyesek, mert könnyű a lokalizálásuk és elfojtásuk, de sokszor fölösleges is minden beavatkozás. Mégis ez a nagy százalékszám, továbbá az a körülmény, hogy a kéménytűzek is többé-kevésbé csak megrongálják a kéményeket és ezáltal bizonyos százalékban a komoly tűzek száma is emelkedik, arra készítette az illetékes hatóságokat, hogy pl. nálunk, Magyarországon, a mesterséges kéménytűzeket, az úgynevezett sorégetést eltöröljék bizonyos kéménytípusoknál, külföldön pedig ez vetette felszínre azt a gondolatot, hogy gondoskodni kell olyan kéményépítésre használható anyagok kikísérletezéséről, amelyek a kéménytűzet — amelyet elkerülni úgysem lehet — veszélytelenné tegyék.

És míg Magyarországon a jelenben mindjobbar tökéletesítik a kéménytűzesetekhez kivonuló és beavatkozó felszereléseket és járműveket (kis autóra vagy motorkerékpárra szerelt Totál, kb. 40×60 cm-es szita, kéményajtókulcsok — különösen bevált a közös tengelyre szerelt, forgatható —, egy golyós és egy drótos *apparát*), addig nyugaton már a kémények anyagát forradalmat jelentő újszerűséggel megváltoztatták.

Érdekes például a Párisban tett kísérletezés. Ugyanis Párisban az elmúlt tíz esztendőben átlagosan ötezer kéménytűz volt. Ez vezette rá a biztosító társaságokat, az építési vállalkozók szövetségét és az építőanyaggyárosokat, hogy megkeressék a francia Kutatások és Találmányok Országos Hivatalát (Office National des Recherches et des Inventions), hogy állapítsák meg azokat a módokat, amelyeknek segítségével csökkenteni lehet a kéménytűzek számát.

A Kutató és Anyagvizsgáló Intézet, alapul véve a Párisban általánosan használt kéménytípusokat és kémények anyagát, a következők szerint járt el: 1. tíz darab, egyenként nyolc méter magas kísérleti kéményt építettek a jelenleg használatos építési anyagokból s a kémények vezetési vonalában is alkalmazkodtak a legáltalánosabb típusokhoz. Tömör téglá, gipsz, cement, beton, tűzálló agyag stb. a kísérleti kémények anyaga. 2. Ezeket a kéményeket sorban különböző tűzhelyekkel hozták kapcsolatba. 3. Mesterségesen kéménytűzeket idéztek elő ezekben a vezetékben s méréseket eszközöltek az előállott hőmérsékletre és a hőségnek az anyagra való hatására vonatkozóan. 4. Különbözőfokú légvonatokat állítottak elő s elemezték az égési maradványok összetételét.

A kísérletekből tényként megállapították, hogy a jelenleg használatos építési anyagok közül egyik sem ad elégséges ellenállást a kéménytűzek kb. 500° C hőmérsékletével szemben. A falazatokon repedések támadtak, az összeeresztések meglazultak és így az egész kémény elvesztette szilárdságát.

Új kéményépítő anyagok után kellett nézniük s ezek már a kémiai és fizikai vizsgálat után megfelelőnek mutatkoztak. Mikor az új anyagok kifogástalannak bizonyulnak, akkor a már megnevezett szervek kérik fogják, hogy Franciaországban a felfedezett kéményanyagok használatát kötelezően rendeljék el. Természetes, hogy a törvényhozás nem zárkozik el a megindokolt kérés törvényerőre való emelése elől.

Dévényi Endre tűzoltóparnok, Makó

Poros papirosok

Közli: vitéz Roncsik Jenő dr

Régi könyveket, öreg iratokat nézegetve igen sok érdekes dologra akad az ember még a tűzrendészet terén is. Ferde felfogások, hibás megítélések, amik a tudomány előrehaladása folytán megváltoznak, időelótti megérzések, amiket a tudomány haladása csak később igazol, történeti epizódok és sok más apró mozaik kerül felszínre, amikért kár volna, hogyha elkallódnának, amik a századok távlatából nézve is érdekesek a mai kor emberének. Egy pár ilyen érdekességet szedegtettem össze a régi és a közelmúltból a Tűzrendészeti Közlöny olvasóinak szórakoztatására.

Kéménytűz és zárt tűz oltása az 1700-as évek elején. Ha kéményben támad a tűz, pusztát kell a kéményben elsűtteni, a kémény felső nyílását nedves ronggyal el kell dugaszolni, vagy élő ludat kell a kéményben leeresztetni, vagy beáztatott rongyok jókora batyuját, kövekkel megterhelve.

Szobákba el lehet néha a tüzet fojtani, vagy a tovaaterjedését meglehető akadályozni az ablakok és ajtók szorgos betapasztása, vagy egyes épületrészek elfalazása által. (A nagyszombati jezsuita kollégium diáktűzoltóságának 1700-as évek körüli szabályzatából.)

Kéménytűz oltása a XVIII. század végén. Mikor a kéményben gyullad meg a korom, kapj elő egy csomó kéngyertyát, vagy csupa kénkövet s egy cserépben levő eleven széneen gyujtsd meg a kémény alatt, más pedig fusson fel a ház fedelén a kémény tetejéhez s dugja be azt sárral, vagy valamely vizes zsákkal, lebozsátani sem árt ilyenkor egynéhány csomó sárt a kéményen. Mert, ha a tüzet eképpen hamar meg lehet fojtani, sokkal jobb az, mint a vizet oda felhurcolni és öntözni. (Kömléi János: Szükségben segítő könyv. Pest, 1790.)

Debreceni diáktűzoltóság hőstette 1764-ben. Ez év június havában nagy tűz pusztított a városban s másnap a diáktűzoltók káráról Szentmiklósi Miklós főiskolai senior jegyzőkönyvet vett fel, a híres Hatvani István professzor pedig a sérültekről láttelelet. Harmincnégy diáktűzoltónak égett meg a ruhája, csizmája, huszonhárman sebesültek meg és hármat beteg hoztak el a tüztől, valószínűleg füstmérgezéssel. Lássuk a jegyzőkönyv néhány adatát: Gode Istvánnak és Szegedi Péternek a keze feje égett meg, Lázár Pál és Sós József, mikor az égő házból bútorokat mentettek, a hirtelen kicsapódó lángoktól földre zuhantak s csaknem halálos sebet kaptak, Tanódi András a machina (Fecskendő) körül teljes erejével dolgozott, csizmája és ruhái elégték, Kós János, hacsak egy szolga kezét nem nyújtja segélyül, a lángok martaléka lett volna, Fazekas István összes ruhái megégték, Szecsődi József a vízfordásban tüntette ki magát, Szelesi József egész nap fáradt a bútorok kihordásával, egy ház tulajdonosa látva a nagy buzgóságot, így kiáltott fel: Én Istenem, be boldog az, akinek deák ismerőse van! Simonyi János egytől hét óráig szüntelen dolgozott a machinával, a sarui elégték. Erdélyi Sándor pénzzel telt ládát az ablakon át mentett ki és így tovább. A debreceni diáktűzoltók az önfeláldozásnak, mint minden más alkalommal, most is gyönyörű példáját mutatták. (Debreceni főiskolai levéltár.)

Égési sebek gyógyítása a XVIII. században. A fejr mézet egy medencébe kell tenni, vizet reátölteni, felhabarni, s tajtékát levetni, azután rózsavízzel, tyúktojás fehérjével s bécsi olajjal összekeverni s azzal kenni, vagy: a juh vagy kecskeganéjt meg kell aszalni, porrá tenni s azzal kenni. Vagy: kendd meg faolajjal s hintsd meg szitált gléttel, melyet ruha által kell megszitálni, hintsd bé egynéhányszor. Vagy: óhajat téjfellet s tyúkmony székivel törj össze s azzal kendd, mind hivesíti s mind a fájdalmat enyhíti, jó csak téntával is kenni. Vagy: a meghántott hársat főzd meg téjben erősen s azzal mossák gyakorta. Vagy: főzd meg a rákot erősen, annak levében eressz vaját, igen jó kenni. Az égés után, amely var következik, nem kell erővel levájni, hanem vajas, meleg borral kell gyakran mosni és nyomogatni, míg magától leesik. (Házi különös orvosságok, melyek orvosok nélkül szükölködő betegeskedőknek vigasztalásokra nyomtatásokból és írásokból szedetettek egybe. Kolozsvár, 1773.)

Hogy gondolkoztak a villamosságról a XVIII. század végén? Ha a gyantát vagy spanyolviaszt posztóhoz, vagy egyébhez dörgölik, ami gyapjúból van csinálva, akkor a gyanta vagy spanyolviasz magafelé vonja a magához közel levő könnyű dolgokat, úgymint a tollat, hajszaát, papirost s hozzá tapadván egy kevéskorig rajta is marad s ha hozzá érnek, szikráznak.

Eppen így szikrázik a macska szőre is. A szikrázások a tűznek egy bizonyos neméből származnak, melyet gyantás tűznek nevezhetünk. Némeiy dolgokban, úgymint szurokban, üvegben, spanyolviaszban és bűdöskőben sok ilyen tűz vagy on, ellenben a vas, réz és más érciek, a víz és a levegő igen kevés ilyen tűzzel bírnak. Azt is tudjuk már a gyantás tűzről, hogy mindég arra foly, amerre ürességet lel s éppen innen tapogatták aztán ki a tudósok: mi legyen a mennykő? Tudniillik, mivel a fellegekben igen kevés, a levegőégben pedig igen sok gyantás tűz van, tehát a levegőégből a fellegekbe veszi magát és összeverődik sok ilyen gyantás tűz, amelyből az lesz, hogy mihelyt valamely felleg jól megtelik gyantás tűzzel, holmi körülötte levő fellegeket, amelyekben még semmi tűz nincsen, mindjárt oly sebesen magához von, mint a posztóhoz dörgölt spanyolviasz a hajszaát s mikor ezek az apró és könnyű fellegek a nagyhoz közelítenek, a nagy fellegekből hirtelen átrepülő gyantás tűz lángot vét — ez a villámlás — a levegőégnek nagy megmozgattatása pedig olyan nagy hangot ad, — ebből áll a mennydörgés. A lángot vetett gyantás tűz nem marad meg abban a kis fellegben, amelybe a nagyból repült, hanem onnan ismét másbama másba futkos, ezért látszanak úgy némely villámlások, mintha holmi össze-vissza húzott vörös pántlikák volnának, s oda fel szerté széjjel futkároznának.

A zivataros fellegek egyenesen lesietnek a föld felé s ekkor a villámló láng is egyenesen a földre száll le belőlük és csak ebből áll az, amit közönségesen mondunk, hogy tudniillik: léesett a mennykő! (Kömléi János: Szükségben segítő könyv. Pest, 1790.)

Védekezés a villámcsapás ellen a villámhárító feltalálásának idejében. A zivatar köze-

ledtère a szobát ki kell szellőztetni, hogy a levegő tiszta legyen és ne párás, mert ha a levegő párás, a villám rajta keresztül az emberi testet keresi meg, ha pedig a levegő tiszta, a villám a falakon fut le, tanácsos tehát a falaktól minél távolabb tartózkodni. Az izzadt test is magához vonzza a villámot, tehát szárazra kell törölni. Éjjeli zivatar alkalmával még az ágyból is fel kell kelni és a testet szárazra kell törölni. A legbiztosabb tartózkodási hely a szoba közepén van, mert távol van a vaskályha, a kilincs, az ajtózárr, az aranyozott szobapárkányzat s távol van minden egyéb más fémtárgy is. Az öregek a földalatti barlangokat és a bolthajtásokat használták fel menedékkül a villámok ellen, de ez nem helyes, mert azok a villámok, amelyek a földből a fellegekbe sülnek ki, éppen a bolthajtásokban és a barlangokban keletkeznek. A légvonatot is kerülni kell, mert a villám követi annak útját. (Verhaltunks-Regeln bei nahen Donnerwettern. Gotha, 1775.)

A haba-födél. Ezen haba-födél nem más, mint agyaggal összekevert szalmafedél, tovább tart, mint akárminémű szokásban vett födelek. Jobb a közönséges szalma-, nád-, zindely- és cserépfödeleknél. Annak nem árt sem szélvész, sem rossz idő, sőt, ami nagyobb, még tűz sem, hacsak a sáranyag közül kiálló szalmacsutkákat el nem égeti. De az éppen semmi ártalmára nem lehet a földélnék, sőt még az elrejtett tűz ellen is barátságosabb akármely más födeleknél, mivel az egész belső része úgyannyira meg van agyaggal tapasztva, hogy csak egy szála sem látszik ki a szalmának. Ezen födélnek külső részén lehet bizvást tüzelni is minden félelem nélkül, mert ha az imitt-amott kiálló szalmacsutkák egyszer elégnék, továbbvaló menetele a tűznek éppen nem léssen, sőt még a mennykőhullások is sokkal kevesebbet árthatnak néki, mint másféle szalmából, nádból, vagy zindelyből épített födeleknek. Nem kevés haszna nagyon az olyan történetekben is, midőn véletlenül az épületnek belső része meggyullad. Ha a padlásról támad a tűz, a szarufákban ugyan kárt tehet, de mindeztáltal a lécek meg nem gyulladnak, mivel belülről is agyaggal egészen betapasztatik. (Landgraf Ádám: A haba-födélnek, azaz agyaggal összetapasztott szalmafedélnek megmagyarázása. Eger, 1772).

Tanácsok a tűz tovaterjedésének megakadályozására a XIX. száza elejéről. Minthogy általában szalma-, nád- és deszkafedeleknél legnagyobb a tűzveszély, ez magától megkisebbedik, ha

1. Minél kevesebb ilyen fedelek építtetnek újonnan, a régiak pedig valamennyire megjobbítatnak: így minden közönséges szalma-, vagy nádfödél felönttetik tapasszal és vízzel, leeresztvén felül a tetőről, mely gyulladáskor kevésbé táplálja a födélben a lángot,

2. az épületek elszigetelése által, hogy a csűrök, takarmányszínek, széna és szalmakazlak a várostól, falutól vagy lakházaktól távolabb állíttassanak,

3. eleven sövények ültetése által a palánk, vessző és fasövény helyett, mely a tüzet közli s gyakran lehetetlenné teszi a segítséget az udvaron, mi a liceumnál, fűznél nem szokott megégni és kellemes tekintet is ad amellett,

4. új helységek telepítésénél hátráltatják ezt széles utcák, de a már telepített falukban is lehetne egy pár házat rontani és másutt felépíteni, hogy ezen veszedelem elkerültesse,

5. a fáknak az udvarra ültetésével, a ház elébe, mint szinte egész facsoportok és osztályok oda plántálásával, mint példánk van, hogy gyuladásoknál a fák gyakran egész utcákat megmenthettek. (Peteőfalvai Uzovics Sándor: Emberbaráti közlés éghetetlen újnemű házfedélről. Pozsony, 1835.)

Tűzoltóparancsnoki jelentés. Egy kis felvidéki faluban a jó béke időben az önkéntes tűzoltóparancsnok, aki szitakötőmester volt, a következő tűzjelentést adta be az előjáróságnak:

A tűz Varga István megboldogulása alapján keletkezett, vagy mert gyermekek őrizték a marhákat, a felől különféle hírek járnak a falut. A tűzilárma a harangok félreveréséből és a trombitajelekből származott — előírás szerint. A lovas tűzjelző eltévedte az utat, mert nagy volt a füst az országúton. A tűzben álló ház tulajdonosa nem eszközölhetett mentési kísérleteket, egyrészt, mert nem volt vize, másrészt, mert nem volt odahaza. A szomszédos falu tűzoltósága másfél kilométernyire megközelítette a veszedelem színhelyét, de ott visszafordult, mert visszakommandirozták. A tűz színterét két lámpás és a kisbíró világította meg. Az oltási munkálatokat az előjáróság vezette, mert magánál a tűzoltóparancsnoknál is tüzelt a felsőemelet. A lángok az egész tetőzeten elharapóztak. Mikor végre az a-i tűzoltóság is megérkezett, az égő ház csúcsa is meghajolt s az egész épület lángtengerben úszott. A fecskendőket eleinte a kárvallott istállójának gödréből tápláltuk, később azonban lányok hordtak vizet s ezeknek a vízzel locsoltuk a tüzet. Megmenthető mindössze csak egy rossz kanapé és egy tehén volt. Ez utóbbit azonban ellopták. Sok szarvasmarha rohant a tűz felé, amelyet bezártunk. Egy tűzoltónak a láng leégette a fülét, amely a sisakból kiállott. A lejárt tűz arra tanított bennünket, hogy a fecskendőháznak nem szabad nagy távolságban lenni a tűz színhelyétől. A községbeliek lusták és izgágák voltak. Az önkéntes tűzoltók eredménye azonban nagyszerű volt. Skvarka János s. k. tűzoltóparancsnok. (Tűzrendészeti Felügyelő című szaklap 1902. évf. 167. o.)

Ez aztán már vicc! Mezőtúron Kölyös Berci indítványt tett, hogy Szász István elnöklése alatt a tűzoltóegylet egy háromtagú tizesbizottságot küldjön ki, melynek kötelessége legyen minden támadó tüzet 24 órával előre — hogy a társulat könnyen működjék — bejelenteni. De miután annak lehetetlenségéről meggyőzték, visszavonta. (Üstökös élcslap, 1877. évf. 237. o.)

Más alkalommal majd többet.

A TŰZOLTÓSÁGOT TÁMOGATJA

ha hirdeti a

**TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNY-ben**

Könyvismertetés

Dipl. Ing. Hans Schossberger: Bautechnischer Luftschutz. (Grundsätze des Bautechnischen Schutzes gegen Fliegerbomben bei der Landesplanung, beim Aufbau der Gebäude und beim Schutzraumbau.) Bauwelt Verlag, Berlin, 1934. 240 old., 127 szövegekőzti ábra, 6 fényképtábla.

Nagyarányú forrásmunka fekszik előttünk egy olyan kutatási területről, amelynek összefoglaló tárgyalása eddig nem állt rendelkezésünkre, és amely kutatási területnek az emberi kultúra jövője szempontjából beláthatatlan jelentősége van. A gyújtóbombák, gázbombák és robbanóbombák ellen való védekezés tűzoltói szempontból is oly fontos kérdései döntő és mindenre kiható átalakulást fognak létrehozni az építkezésben. Új építőmérnöki tudományok van keletkezésben, a légvédelmi építéstan, amely bizonyos értelemben kiszélesítése és továbbfejlesztése a szép sikerekre visszatekintő tűzrendészeti építéstan. Ezt az érdekes és fontos tárgyat világos előadásban, gondos mérlegeléssel, az összes felmerült eszmék elbírálása közben vezeti elénk ez a munka. Az egyes bombafajok hatásmódját és fejlődési lehetőségeit, az ellenük fogatosítható sokféle, kisebb-nagyobb mértékben hatásos építészeti óvintézkedést behatóan ismerteti.

Fontos kiemelendő szempontja a könyvnek, hogy figyelemben részesíti a javasolt védőeszközök gazdasági megvalósíthatóságát, ami bármely intézkedésnek első és nélkülözhetetlen feltétele. Tudvalevően az eddig forgalomba került légvédelmi eszmék legtöbbször elérhetetlenül magas létesítési költségeket követelnek meg. Szerző következetesen kitart azon elv mellett, hogy a légvédelmi építkezések többletköltsége legfeljebb két százalékát feheti ki az összes építkezési költségeknél. Ilyen kikötés mellett is kielégítő védelmet tud ajánlani úgy a gyújtóbombák, mint a gázbombák ellen, sőt a répszhatású bombák távolhatásaival szemben is. A robbanóbomba telitalálataival szemben nem sikerül védelmet találni, mert ez úgy gazdasági, mint műszaki szempontból is lehetetlen.

Igen eszmekeltőek szerző fejtegetései a különböző bombafajok fejlődési lehetőségeiről. Sok légvédelmi javaslat csak a bombák jelenlegi teljesítő-képességére van tekintettel. Az ilyen megoldásokba fektetett összegek azonban rövidesen elértéktelennülhetnek, mielőtt a légi támadóeszközök tovább tökéletesednek. Másrészt a fejlődési lehetőségek túlbecsülése olyan követelésekre vezethet, amelyek gazdaságilag teljesíthetetlenek. Éppen ezért rendkívül figyelemreméltóak szerző fejtegetései, amelyekben határokat jelöl ki a bombatechnika számára; e határokat valószínűleg sohasem sikerül a haditechnikusoknak átlépniük. Ezen az alapon olyan légvédelmi építéstan szerkeszthető meg, amelynek elvei a jövőben is tartósan érvényesek maradnak.

Említést érdemel szerző felfogása a gyújtóbombáról. Ezt veszélytelenebbnek tartja, mint a robbanóbombát. Úgy véljük, rá kell itt mutatnunk arra, hogy a robbanóbombák, bármily pusztítóak legyenek is körülírt kis területen belül, mégis mindig csak körülhatárolt mezőben lehetnek hatásosak. Ezzel szemben a tűz (kedvező légköri viszonyok között és abban az esetben, ha a kellő időben való tűzoltói beavatkozás lehetetlenné válik) magától tovább terjeszkedik és terjeszkedésének gyakorlatilag nincs megjelölhető határa.

A világos, szakszerű és mégis közérthető fogalmazás, az új és helytálló eszmék nagy gazdagsága, a kitűnően sikerült képek és vázlatrajzok

bősége és a jelesen összeállított irodalmi jegyzék teljes elismerést érdemel. A munkát feltétlenül alkalmasnak tartjuk arra, hogy a magyar tűzoltó-tiszteknek — akik meggyőződésünk szerint a legfontosabb szerepet fogják betölteni a légvédelem életbevágóan fontos munkájában — hasznos és nélkülözhetetlen segítőtársa legyen nemzetmentő tevékenységükben. **Aujeszy László dr**

A jó tűzoltóparancsnok

március hóban

- Felülvizsgálja a tűzoltószertárt és tűzoltószereket, felszereléseket, különös tekintettel a fagy által okozott károkra. (Befagyott és a fagy által szétnyomott lajtak!)
- A hiányokról írásbeli jelentést tesz a községi előjáróságnak, egyben felhívja a község figyelmét a tűzrendészeti felügyelő vizsgálati alkalmával észlelt hiányok pótlására.
- Elkészíti a tavaszi, nyári időszak gyakorlati és elméleti oktatásának tervezetét, megállapítja azok időpontját és kifüggeszti a tűzoltószertárban, őrszobában.
- Ha eddig elmulasztotta volna, haladéktalanul megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. Részletes utasítás lapunk januári számában olvasható.
- Beküldi a testület tagdíját a vármegyei tűzoltószövetséghez, vagy ha ilyen még a vármegyében nincs, akkor közvetlenül az Országos Tűzoltó-Szövetséghez.
- Előfizet a Tűzrendészeti Közlönyre, illetve megújítja az előfizetést.
- Tudósítást küld a Tűzrendészeti Közlöny részére a községben történt tüzesetekről és a tűzoltóságot érdeklő eseményekről.
- Parancsnoki megválasztásáról szóló testületi jegyzőkönyvet a község útján felterjeszti az alispánhoz, állásában való meg erősítés végett.
- A testület létszámát főleg a leventék utolsó korosztályából kiegészíti.
- A folyó évre tervbe vett verseny, tűzoltóünnepély időpontját a vármegyei, illetve az Országos Tűzoltó-Szövetséghez bejelenti. A gyöngyösi nagygyűlés időpontjában, augusztus 18—20 között, semmiféle más közgyűlés, verseny stb. nem tartható.

Tűzoltókat érdeklí,

- hogy 1671 óta ég a tűz a fulhami kerámiai gyárban, ahol 264 évvel ezelőtt gyújtottak be a kemencébe először tapló és tűzkő segítségével s a tűz azóta sem aludt ki egy percre sem.
- hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a belügyminisztériumhoz felterjesztett új tűzrendészeti szabályrendelet-mintát és a lobbanó és robbanó folyadékok szabályrendelet-tervezetét kinyomatja és mérsékelt áron bocsátja a tűzoltóságok rendelkezésére.
- hogy Halpa városban az újonnan rendelt rézsisakok egyetlen tűzoltó fejére sem illettek, ezért a tanács elbocsátotta az egész tűzorséget és helyükbe olyan tűzoltókat fogadott, akiknek feje beillett a sisakba.

Alapító-levél

Ha Isten velünk, ki ellenünk!

A Széchenyi Nemzettség és a magyar tűzoltó intézmény között szent hagyományként fonódott közel hét évtizedes bensőséges kapcsolat arra indít, hogy a magyar tűzoltóság megteremtőjének nagynevű Ősömnek és az elnöki méltóságban elődömnök Széchenyi Ödön grófnak, áldott emlékét látható módon megörökítssem és tűzoltó bajtársaimnak hűséges szeretetébe ajánljam.

E célból a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének egyidejűleg egy, a Széchenyi Nemzettség címerével díszített, vert ezüsből készült művészi kivitelű dísztárgyat adtam át azzal a rendeltetéssel, hogy az az önkéntes tűzoltótestületek önzetlen munkájának serkentő növelésére örökös csapatverseny-vándordíjjal szolgáljon.

A vándordíj adományozására vonatkozólag a következő kikötéseket teszem:

1. A vándordíj csakis országos versenyekre és csakis önkéntes tűzoltóságok részére írható ki.

2. A díj odaítélésénél a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség versenyszabályzatának határozmányai irányadók.

3. A díjat örökös vándordíjnak minősítvén, az véglegesen tulajdonjogilag meg nem szerzhető.

4. A díjnak a nyertes tűzoltócsapat részére történő átadása alkalmával a versenybíróóság elnöke Istenben boldogult Ősömnek Széchenyi Ödön grófnak áldott emlékét idézze fel és rövid felszólalásban méltassa azt, a magyar tűzoltóság egyetemessége hálás kegyeletének kifejezése mellett.

5. Az örökös vándordíj első alkalommal az 1935. évben Gyöngyösön tartandó országos versenyre irandó ki.

Az Ég áldása kísérje ezt a díjat nemes pályafutásán és a mindenkori győztes testületen az isteni Gondviselés határtalan szeretete örökdjék!

Kelt Budapesten, az Úrnak 1935. évében.

Széchenyi József gróf sk.,
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
elnöke

Tűzoltókat érdekli,

- hogy Dunikowski mérnöknek állítólag sikerült egy meglehetősen nagy távolságban felállított repülőgépmintát néhány perc alatt titokzatos sugaraival felgyújtania. A találmány tökéletesítése határtalan lehetőségeket rejt magában, de az is bizonyos, hogy a jövő tűzoltójának még sok álmatlan éjszakát okoz.
- hogy az osztrák mentő- és tűzoltószaklapok híradása szerint minden iparosiskolában évente nyolc órán át előadásokat fognak tartani a légvédelemről.
- hogy a folyó évre meghirdetett országos tűzoltótisztaképző tanfolyamot kellőszámú jelentkező hiányában az idén nem tartják meg.

FELHÍVÁS

a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeihez!

Felkérjük a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeit, hogy a folyó 1935. évben rendezendő kerületi tűzoltószaktanfolyamok körzetének megállapíthatása végett haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek, szándékoznak-e ilyen tanfolyamot rendezni, s ha igen, hol és milyen időben?

Budapest, 1935 január 7.

Elnökség

FELHÍVÁS

a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeihez!

Felkérjük a törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségeit, hogy a folyó 1935. évben rendezendő tűzoltóversenyek napját haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek, hogy a versenyeken való képviselétről megfelelő időben gondoskodhassunk.

Budapest, 1935 február 14.

Elnökség.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése

Budapest, 1935 február 9-én

Az elnöki széket Széchenyi József gróf országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Napirend előtt elnök üdvözölte az ülésen először megjelent Kontz Endre dr. nyug. belügyminiszteri tanácsost, aki megjelenésével tanujelét adta annak a ragaszkodásnak, amellyel a tűzoltóintézmény iránt viseltetik. — Kontz Endre dr megköszönte az elnök üdvözlő szavait és kifejtette, hogy a magyar tűzoltók mindig számíthatnak reá, mert velük együtt érez s velük együtt akar dolgozni.

Elnök örömmel jelenti be, hogy a Szövetség fáradhatatlan ügyvezető alelnöke, Marinovich Imre dr ny. h. államtitkár, eredményteljes tűzoltói működésének 35. évét betöltötte. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség XXXV. éves szolgálati érdemének átnyújtása után a magyar tűzoltók összessége nevében meleg szeretettel üdvözölte a jubiláló ügyvezető alelnököt és kérte, hogy nélkülözhetetlen szeretetét, lelkes munkásságát a jövőben se vonja meg a tűzoltóintézménytől. — Marinovich Imre dr ügyvezető alelnök a szolgálati érmet meghatárolta, majd megköszönve az elnökség tagjainak kinyilatkoztatott szeretetét és őszinte ragaszkodását, ígéretet tett, hogy mindaddig, míg a tűzoltók bizalmát és szeretetét bírja és Isten egészségét megtartja, soha nem lankadó kitartással fog tovább dolgozni a tűzoltóintézmény szolgálatában. — Az elnökség egyhangú lelkesedéssel üdvözölte a jubiláló Marinovich Imre dr ügyvezető alelnököt.

Főtítkárral bejelent, hogy Budapest székesfőváros IV. kerületi előljárósága f. évi január hó 12-én hivatalvizsgálatot tartott és mindent a legnagyobb rendben talált. Elnökség a bejelentést tudomásul vette.

Főtítkárral jelenti, hogy beérkezett jelentések szerint a folyó évben május 15-től 30-ig Debre-

cenben, június 16-tól 29-ig Győrött, július 1-től 14-ig Szegeden vették tervbe. kerületi tűzoltó-tanfolyamok rendezését.

Vasvármegye Tűzoltó-Szövetsége bejelentette, hogy a leventeoktatói tanfolyamon két héten keresztül tűzrendészeti tárgyakat adtak elő. Elnökség a bejelentést tudomásul vette azzal, hogy az kerületi tanfolyamnak el nem ismerhető és a hallgatónak látogatási bizonyítvány ki nem adható.

Vitéz Roncsik Jenő dr bejelenti, hogy az Országos Szövetség történetének kézirata elkészült és azt az elnökség által kijelölt bírálóknak elküldte.

Főtítkárr bejelenti, hogy az Országos Szövetség előterjesztésére a belügyminiszter úr Rehák Tamás debreceni, Pruska István győri és Horváth István szegedi hivatásos tűzoltó-parancsnokokat a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam elvégzése alól a méltánylást érdemlő körülményekre való tekintettel, felmentette.

Főtítkárr az alapszabályok rendelkezései szerint bemutatta a tagdíjjal hátralékos tagtestületek kimutatását és kérte az elnökség döntését. Elnökség utasította főtítkár, hogy a tagtestületeket újból szólítsa fel hátralékos tagdíjuk befizetésére és a felhívás eredményéről tegyen jelentést az elnökségnek.

Marinovich dr ügyvezető alelnök javaslatára elnökség elhatározta, hogy a székesfővárosi városi vámszabályrendelet átdolgozása alkalmából a tűzoltók és mentők szolgálatában álló járművek vámmmentességi ügyében előterjesztéssel fordul a belügyminisztériumhoz.

Főtítkárr bejelenti, hogy néhai Breuer Szilárd, volt ügyvezető alelnök olajfestményű arcképe elkészült és az a tanácsteremben méltó helyen nyert elhelyezést. — Elnökség a bejelentést tudomásul vette s a kép költségeit utalványozta. A sikerült festmény osztatlan tetszést aratott.

Az Ongai Önkéntes Tűzoltótestület tagdíj-hátraléka ügyében elhatározta az elnökség, hogy Fazekas József dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőt kéri fel az ügy kivizsgálására.

Elnökség a Békési Önkéntes Tűzoltótestület királyi díszérem-igénylését visszadni rendelte a testület parancsnokságának azzal, hogy a királyi díszérem elnyerése iránti kérelmet a vármegyei tűzoltószövetség útján, a szolgálati út betartásával terjessze fel.

Erdély dr előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy a hivatalos lap útján felhívja a törvényhatósági szövetségeket, hogy a szövetségi közgyűlések és versenyek időpontját minél előbb állapítsák meg, mert az elnökségnek csak így áll módjában magát képviseltetni. Az országos nagygyűlés időpontjában, augusztus 18—20-ig, semmiféle közgyűlés vagy verseny nem tartható.

Marinovich Imre dr ügyvezető alelnök bejelenti, hogy az iroda a szolgálati érmeiket a jövő-

ben Walther E. budapesti cégnél fogja beszerezni, kinek ajánlata jóval kedvezőbb az eddigi szállítóénál s így némi megtakarítás is remélhető. Elnökség a bejelentést tudomásul vette.

Főtítkárr a székház első emeletének udvari lakását bérlő özv. Gerecze Péterné lakbérleszállítási kérelmét ismertette. Elnökség a mérséklés iránti kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

Vasvármegye Tűzoltó-Szövetségének Markó István járási tűzrendészeti felügyelő részére bejelentett királyi díszérem-igénylését az elnökség kedvezően véleményezte.

A Biztosítottak Országos Egyesületének kérését, hogy működési körükbe az Országos Tűzoltó-Szövetség is kapcsolódjék be, az elnökség teljesíthetőnek nem találta.

Elnökség tudomásul vette Marinovich dr ügyvezető alelnök bejelentését, miszerint a "Tűzoltó-Otthon" telkén közegészségügyi szempontból előírt berendezés létesítésére félévi halasztást kérelmezett.

Főtítkárr bemutatta Szeged és Kiskúnhalas városok tűzoltóságának múltévi, Békés vármegye tűzrendészeti felügyelőjének legutóbbi negyedévi működéséről szóló jelentéseit, valamint a Hajdúvármegyei Tűzoltó-Szövetség decemberi közgyűléséről felvett jegyzőkönyv másolatát. Papp Ferenc előadó célszerűnek látná az évi jelentések gondos tanulmányozását és ha a jelentésekből kitűnő nehézségek elhárítására esetenként javaslat tétetnék. Egyidejűleg rámutat arra, hogy a versenyrendezők nem küldték be jelentéseiket, melyből megállapítható volna, hogy az új versenyszabályzat mennyiben vált be. — Elnökség felkérte Erdély dr előadót, hogy az évi jelentések célszerű megszerkesztésére a hivatalos lapban útbaigazító cikket helyezzen el, a beérkező jelentések feldolgozására pedig vitéz Roncsik dr előadót kérte fel. Továbbá az elnökség utasította az irodát, hogy a múlt évben tartott versenyek rendezőit hívja fel, hogy az új versenyszabályzat alkalmasságára vonatkozólag tapasztalataik alapján, záros határidőn belül tegyék meg jelentésüket.

Erdély dr előadó a Szövetség díszjelvény-szabályzata tárgyában intéz kérdést az elnökséghez. Elnök bejelenti, hogy e kérdésben a miniszterelnök úrnál személyesen fog eljárni.

Vitéz Roncsik dr előadónak a Szövetség államsegélyének felemelése tárgyában előterjesztett indítványát elnökség az új tűzrendészeti kormányrendelet közeli megjelenésének reményében, napirendről levette.

Marinovich dr ügyvezető alelnök beszámolt a nagygyűlés előkészületei tárgyában Gyöngyösön folytatott tárgyalásáról. Az ülésen megjelent Makrányi Gyula dr, Gyöngyös város h. polgármestere, az Önkéntes Tűzoltótestület parancsnoka és meleg szeretettel hívta meg a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséget Gyöngyös városába és kérte a nagygyűlés és azzal kapcsolatos versenyeknek augusztus 18—20. napjaira való kitűzését, mert csak ebben az időpontban képesek a versenyre és nagygyűlésre érkezőket megfelelően elszállásolni. Elnökség az előterjesztéshez hozzájárult és a rendező testület részére a szokásos támogatást kilátásba helyezte.

Marinovich Imre dr ügyvezető alelnök bejelenti, hogy a Szövetség számvizsgáló bizottságának érdemdús elnöke, Darvas László szerencsi főjegyző, az elnökséghez intézett levelében, betegségeire való hivatkozással, az Országos Szövetségnél viselt eddigi tisztségéről lemondott. Elnökség őszinte sajnálattal vett tudomást a

Ne feledje el

tűzoltóinak biztosítását megújítani, névsor és lagonként

20 fillér

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyző-pénztára címére: Budapest, IV, Bástya-utca 13 (csekk számla száma 57.453 küldendő)

bejelentésről és elhatározta, hogy felkéri Darvas Lászlót elhatározásának visszavonására. Abban a nem várt esetben, ha a lemondást vissza nem vonná, elnökség úgy határozott, hogy a megüresedett helyre a megválasztott pótagokat, elsősorban Boros Imrét, ha nem vállalná, Horváth Józsefet hívja be. Ha ezek egyike sem vállalná a számvizsgálói tisztséget, akkor Breznay Imrét kéri fel az elnökség a megüresedett hely betöltésére. Végül az elnökség határozatilag kimondotta, hogy Darvas László érdemét az ülés jegyzőkönyvében megörökíti és lemondólevelét az ülés jegyzőkönyvéhez csatolja.

Vitéz Roncsik dr előadó indítványára elnökség elhatározta, hogy illetékes helyen lépéseket tesz a tűzoltó- és mentőgépkocsikon használatos szirénáknak a magángépkocsikon való szabálytalan alkalmazása tárgyában.

Elnökség Horváth István búcsúí tűzoltóparancsnok királyi díszérem-igénylését visszaküldte a vármegyei tűzoltószövetséghez, hogy nevezettnek a tűzoltás és mentés terén kifejtett érdemeit a kimutatásban tüntesse fel.

Vas vármegye alispánja 13 vasvári önkéntes tűzoltó számára igényelt királyi díszéremet. A beküldött kimutatás hiányos, mert nincsenek feltüntetve a felterjesztettek kiváló érdemei. Bendefy előadó hangsúlyozza a kimutatáson szereplők érdemeit. Elnökség nem tartja indokoltnak, hogy egy és ugyanazon testületből egyszerre 13 embert terjesszenek elő királyi díszéremre, mert ez a díszérem értékét csökkentené, különösen akkor, mikor az illetők kiváló érdemei ismeretlenek. Elnökség a kimutatást visszaküldte Vasvármegye Tűzoltó-Szövetségének azzal, hogy minden egyes felterjesztettre vonatkozólag egyénenként állapítsa meg rendkívüli érdemek alapján a jogosultságot és azokat ne egyidőben terjessze fel.

Főtájtár bemutatja Fűrész Gyula tanító, önkéntes tűzoltóparancsnok levelét, melyben feltárja azokat a nehézségeket, amelyekkel felsőbb támogatás hiányában megküzdni képtelen. Elnökség elhatározta, hogy a levél egyes pontjaira vonatkozólag kérdést intéz Vida Pál elnökségi előadóhoz és a beérkezett jelentés után ismét tárgyalja a kérdést.

Főtájtár jelenti, hogy Kopasz István szegedi hiv. tűzoltótiszt az országos tűzoltótiszt-képző tanfolyam elvégzése alól felmentést kért. A belügyminisztérium elvi okokból a kérelmet nem találta teljesíthetőnek, de nem zárkózik el attól, hogy az Országos Tűzoltó-Szövetség által felhozott érdemekre való tekintettel, a tanfolyam hallgatása nélkül — kérelmére — közvetlenül képesítő vizsgára bocsássa.

Papp Ferenc előadó a kismotorfecskendők szerelési szabályzatához beérkezett hozzászólásokat ismerteti. Részletes vita után elnökség felkérte Papp előadót, hogy a hozzászólások nyomán a tervezetet dolgozza át.

Papp Ferenc előadó a Tűzrendészeti Közigazgatás közeljövőben megjelenő második kötetének kinyomtatásával kapcsolatban felajánlotta az új tűzrendészeti kormányrendelet, a lobbanó és robbanó folyadékokra vonatkozó rendelet és a kéményseprési kódex tervezetének különlenyomatként való előállítását. Elnökség az első két rendelet tervezetét 1000—1000 példányban való kinyomtatását elhatározta.

Marinovich Imre dr ügyvezető alelnök örömmel jelenti be, hogy Széchenyi József gróf országos elnök az országos tűzoltóversenyekre egy értékes ezüsttárgyat adományozott. Az

alapítólevél szerint örökös vándordíj és csakis községi önkéntes tűzoltótestületek nyerhetik el, a bírálóbizottság döntése alapján. Elnökség köszönettel adózott az értékes adományért és Teasdale alelnök javaslatára elhatározta, hogy a díjat elnyert testületek a serleg domborművével ellátott plakettet kapnak, rávésve, hogy a testület a serleget metől meddig védte.

Erdély dr előadó bejelenti, hogy az egyenruha-tervezetbe több hozzászólás érkezett. E tárgyban egy szűkebb bizottság már tárgyalt és a hozzászólások alapján a tervezetet átdolgozza és a legközelebbi elnökségi ülés elé terjeszti.

Simon Pál kabai önk. tűzoltóparancsnok arra kérte az elnökséget, hogy a versenyek közlésénél a díjnyertes csapatok szerelési idejét is közölje a Tűzrendészeti Közlöny. Elnökség a javaslatához hozzájárult.

Lukács Zoltán dr szerkesztő rámutat arra, hogy a tíz évvel ezelőtt napvilágot látott 1925. évi 230.000. B. M. sz. rendelet rendelkező részei még a mai napig sincsenek végrehajtva. Javasolja, hogy az elnökség vegye tervbe évenként két-három tűzoltótiszt állás szervezésének előmozdítását, különösen azokon a helyeken, ahol erre a kedvezőbb háztartási helyzet és egyéb kedvező körülmények a siker reményével kecsegtetnek. Célszerűnek találná a kisebb lélekszámú megyei városokban a városgazdai munkakört a tűzoltóparancsnokival egyesíteni, vagyis hogy a jövőben megüresedő városgazdai állásokat tűzoltóparancsnoki állásokká szervezzék át. Javasolja, hogy a Szövetség a belügyminisztériót kérje ennek rendeleti szabályozását. Elnökség úgy határozott, hogy e kérdéssel ezidőszereint bővebben nem foglalkozhat, megvárja a készülőben levő új tűzrendészeti kormányrendelet megjelenését.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapest, 1935 február 9-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Kovács Lajos tűzoltó (Sopron, műh.) 60 P, Bondár János tűzoltó (Berettyóújfalu) 20 P, Németh József tűzoltó (Felsőmaróc) 42 P, Rozner István tűzoltó (Baracs) 38 P, Vadász Lajos tűzoltó (Gasztony) 14 P, Urbán János tűzoltó (Csenyete) 90 P, Artner József tűzoltó (Szeptek) 130 P, Horváth István tűzoltó (Fertőszentmiklós) 80 P, Németh József tűzoltó (Földeák) 16 P, Csányi Antal tűzoltó (Földeák) 12 P, Naschke Nándor tűzoltó (Sopron) 42 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Falussy titkár jelenti, hogy özv. Petrika Jánosnének, kinek férje tűzoltói szolgálat közben gyilkosság áldozata lett, 1000 P végkielégítés címén kiutaltatott. A pénz átvételéről szóló és a község elöljárósága által láttamozott elismervény beérkezett. Elnökség jóváhagyólag tudomásul vette.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

HÍREK

Vitéz leveldi Kozma Miklós felsőházi tagot, a Magyar Távirati Iroda elnökigazgatóját belügyminiszterre nevezték ki. A kiváló volt tényleges tiszt, a Szegeden megalakult nemzeti hadsereg egyik lelkes megszervezője, mint a Magyar Távirati Iroda elnökigazgatója, a magyar hírszolgálatot úgy külföldi, mint belföldi vonatkozásban teljesen modern alapokra fektette, számos értékes könyvet írt, tevékeny részt vett minden nagy nemzeti célt szolgáló mozgalomban és kitűnő szervezőerejével azokat győzelemre is vitte. Mint régi katonáember bizonyára különös súlyt fog helyezni a rendészeti szervek fegyelmezett működésére.

Midőn díszes és felelősségteljes állásában örömmel üdvözljük, egyben kifejezést adunk a magyar tűzoltóság azon óhajának, vajha az ő nevéhez fűződne a most kallódó, anyagilag megalapozott új tűzrendészeti kormányrendelet kiadása és a magyar tűzrendészet újjászületése.

Eckhardt Tibor dr., a makói tűzoltótestület díszelnöke. A Makói Önkéntes Tűzoltótestületet 1884-ben pozsonyi Eckhardt Oszkár, Eckhardt Tibor édesatyja alapította meg s 1903-ig volt elnöke és főparancsnoka az egyesületnek. Az iránta érzett halálból és Eckhardt Tibor genfi harcának nagyrabecsüléséekppen a makói testület Eckhardt Tibort örökös díszelnökévé választotta meg.

Február 7-én, az Uj Magyarország makói kultúrestijén Eckhardt Tibor is Makón volt. Ezt az alkalmat arra használta fel az egyesület vezetősége, hogy tisztiküldöttség jelent meg nála. A tisztiküldöttség élén Dévényi Endre tűzoltóparancsnok köszöntötte, mint díszelnököt, míg a díszoklevelet, melyet Csaba Zoltán szakaszparancsnok készített el, Nagy Sándor alelnök, aki már ötven éve tagja az egyesületnek és Eckhardt Oszkárnak is tűzoltója volt, nyújtotta át. A váratlan figyelem nagyon meghatotta a kiváló politikust, aki megígérte, hogy mindenkor segíteni fog az egyesületen, ha kell.

Polgári légvédelmi tanfolyam. Március 2-án fejeződött be az a két lég- és gázvédelmi tanfolyam, melyet az Országos Légvédelmi Parancsnokság kezdeményezésére részint állami és fővárosi tisztviselők, részint fővárosi és vidéki hivatásos tűzoltótisztek részére Budapest székesfőváros polgármestere rendezett. A tanfolyam a fővárosi tűzoltóság orczyúti mászóházánál megtartott gyújtóbomba tüzek keletkezésének és oltásának szemléltető bemutatásával ért véget. A mintegy 250 főre tehető nézőknek alkalmuk nyílt a különböző anyagokkal töltött gyújtóbombák hatását a nagy számban felállított csapos gerenda födémeiken és félnyeregű szerkezeteken megsejmelni. Különös érdeklődésre számíthat a fővárosi tűzoltóságnak már mintegy hat hete laboratóriumi kísérletekkel kezdődött, s ezen a bemutatón nyilvánosan is kipróbált impregnálási kísérlet sorozata, mely szoroson belekapcsolódik a gyújtóbombák elleni védekezés pontos, szakszerű kivizsgálásához. Az ez irányú kísérletek még tovább folynak, az egyes impregnáló anyagok kiértékelése még befejezést nem nyert, de ez a próba is már kétségtelenül igazolta, hogy az épületek faanyagának impregnálása úgy időben, mint terjedelemben a gyújtóbombák okozta tüzek tovaterjedésének kétségtelenül eredményesen gátat tud vetni. A kísérletek teljes befejezése után, azok részletes eredményére még visszatérünk.

Veszedelemes tetőtűz. A síófoki tűzoltóság január hó 25-én este féltíz órákor küldönc útján azt az értesítést kapta, hogy az Andrassy-úton, a

vasút mellett lévő Vágó-féle félemeletes villa tetőzetén sűrű füst tödul ki. A tűzoltó őrszobán éppen megbeszélés volt és így a parancsnok, az alparancsnok, egy szakaszparancsnok és 11 tűzoltó tartózkodott ott. A jelentés vétele után a vízvezeték szereléséhez szükséges vészvonat tömlőkocsival azonnal a jelzett helyre vonultak. Odaérve, a főparancsnok megállapította, hogy a tűz a mandzartetőn belül keletkezett és az egész belső rész már izzó lángtenger. „Időjárás: 9 fokos hideg és orkányszerű északi szél”. A főparancsnok látta a nagy veszélyt, a szerkocsik kivonulását is elrendelte és harangkongatás útján az egész tűzoltóság riasztását. Egyben a szerelésre is kiadta az intézkedést. Az Andrassy-úton lévő tűzcsapról egy sugár szereltetett, mely a főbejárati falépcsőn — fölhatolva a padlás bejáratig, hogy a tűz terjedését megakadályozza — állást foglalt. A második számú sugár a vasúti korzón lévő tűzcsapról szerelve, a támasztólétrán keresztül fölhatolva, a még nem égő tetőrészt átszakítva, szintén a padláson foglalt állást, hogy a tűz az épület északi, épségben lévő részére át ne terjedjen. A tűz terjedése a sugarak állásfoglalása után nyomban meg lett állítva és csak a bonyolult háromrészű mandzartető-szerkezet szétbontása és darabonkénti eloltása igényelt hosszabb időt. A parancsnokság, hogy a földszinten lévő bútorokat a vízkártól megóvja a helyszínen megjelent cserkészcsapat bevonásával azokat egy helyre rakva, vízmentes ponyvával takarta le és azokat a vízkártól megóvta. A tűz fél 12-re teljesen el lett oltva és őrség hátrahagyásával a tűzoltóság bevonult. Kár 6000 pengő, amely biztosítás útján megtérült.

Az Újpesti Önkéntes Tűzoltótestület február 28-án tartotta évi rendes közgyűlését. Csepreghy Pál elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket s a Hísekegy elimádkozásával megnyitotta a közgyűlést. Hernádi Árpád titkár ismertette az 1934. év eseményeit, többek között, hogy a testület rég óhajtott agregátját ünnepélyes aktus mellett üzembe helyezték s azóta már használatban is van. Majd rátért a testület igaz, önzetlen munkatársának, Jónák Gyula hiv. parancsnok negyvenéves tűzoltói jubileumának méltatására és indítványára, mindig odaadó és támogató munkásságáért, a közgyűlés örökös tiszteletbeli parancsnoknak választotta meg. További jelentésében a titkár örömmel jelentette, hogy a hivatásos tűzoltóság, illetve annak tisztikara és az önk. tűzoltóság, illetve annak tisztikara közötti együttműködés és őszinte bajtársias szellem biztosította a testület működését 1934-ben. Ezután a szolgálatvezető jelentette, hogy a működő tagok harminc gyakorlatot tartottak és 15 elméleti oktatásban részesültek. Az 1934. évben 15 esetben vonultak ki tűzhöz. A működő tagok rendes éjjeli szolgálatot tartanak és a tüzesetknél mindig derekasan megállották helyüiket. Majd Szabó István parancsnok nagy beszéd keretében adta jelentését, beszédében ismertette a testület működését és az eljövendő új nagy feladat megoldását egy esetleges gázháború esetén, mely az önk. tűzoltóságra hárul. Jónák Ernő hiv. tiszt, pénztáros bejelentette, hogy 1934-ben a bevétel 2568.68 P, a kiadás pedig 2568.68 P volt. Tiszta egyenleg átvitel az 1935. évre 967.29 P. Majd a számvizsgálóbizottság jelenti, hogy a zárszámadást a legnagyobb rendben találta. Az 1935. év költségvetése: bevétel 3713.17 P, kiadás 3713.17 P. Ebből tartalékalap 835. P és segélyalap 185 P. A költségvetést a közgyűlés elfogadta. A közgyűlés nagy lelkesedés mellett Mauthner Árpád parancsnoksági tagot pénztárosnak, majd Weischitzky Jánost szakaszparancsnokká választotta meg. A titkár indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel és közfelkiáltás-

sal semsei Semsey Aladár dr polgármestert díszelnöknek, Hess Pál dr h. polgármestert dísztagnak, Kasper Siegfried igazgatót és Krauze Károlyt tb. parancsnokoknak, Bettelheim Ottó mérnök, Wolf Emil dr vezérigazgatót, Faragó Lajos igazgatót, Dán Béla igazgatót, Tychó Rudolf cégvezetőt és Tihanyi Kálmán városi képviselőt tb. tagoknak választotta meg.

A Siófoki Önkéntes Tűzoltótestület január hó 20-án tartotta rendes évi és egyúttal tisztújító közgyűlését nagyszámú résztvevőkkel. Ugy az elnökség, mint a parancsnokság egyhangúlag három évre ismét megválasztatott: Elnök Szabó László, alelnök Bruck Mór, pénztáros Varga György, parancsnok vitéz Angyán János, alparancsnok Jelinek Pál, szakasparancsnokok Angyán Károly, Borbély János, Sóos Lajos, Szücs József, segéd-tiszt Peltzer Alfréd. A választás után a közgyűlés előtt ismertették a tabi járás főszolgabírójától érkezett dicsérő elismerést, amely a következő:

Igen tisztelt főjegyző úr! A mai nap délelőtt folyamán Som községben tűz ütött ki, amely a jelenlegi száraz és forró nyári szeles időjárásban súlyos következményekkel járhatott volna, ha a 13—14 km-re fekvő Siófok község derék tűzoltósága géperejű járművel ellátott tűzoltókocsijával és motorfecskendőjével kellő időben a szerencsétlenség színhelyére nem érkezik. Amidőn ezt leszögezem nem mulaszthatom el ezen jó magyar emberhez és kitűnően megszervezett tűzoltótestülethez illő önzetlen fáradozást és segítséget a Siófoki Tűzoltótestületnek és egyúttal a község főjegyzőjének is megköszönni, különben pedig kiemelni a siófoki tűzoltók érdemes munkáját és a helyszínre kivonult Jelinek Pál alparancsnok, Borbély János és Angyán Károly szakasparancsnok uraknak általam személyesen is tapasztalt azon higgadt és szakszerű eljárásukat, amellyel a tűzoltást vezették. Mindennek volt köszönhető az, hogy a tűzveszélynek három lakóházon, négy pajtán és néhány kazalon kívül más nem esett martalékvá, mert ugyanezen segítség tette lehetővé a gyorsan beállott vízhiánynak a közeli patak-vízének vétele útján történt pótlást is. Ezzel kapcsolatban Klész Miklós tűzoltói mentőegyesületi szakembernek igénybe vett segélyét is hálásan köszönöm a segélyben részesített három somi lakos nevében. Amidőn mindezen jó uraknak hálás köszönetemet és elismerésemet tolmácsolását is kérem, megjegyzem, hogy minderről az enyingi főszolgabíró urat is egyben értesítettem. Ezzel maradtam, Tab, 1934 május hó 10-én hazafias tisztelettel Kiss Elemér dr sk., főszolgabíró.

Ezután a parancsnok ismertette, hogy a tűzoltóság saját erejéből egy 16 tagból álló fúvós zenekart alakított, melynek betanítása nagyon szépen halad. Az anyagi kiadások fedezete az úgynevezett legénységi spórkasszából történik.

A tűzoltóparancsnokság a tél folyamán iskolán kívüli népművelési előadás keretében a polgári lakosság részére előadást tartott. Előadó Jelinek Pál alparancsnok volt. Az előadás főanyaga a megelőző tűzrendészet betartására vonatkozólag a szervezett tűzoltóság fontossága és annak a lakosság általi megbecsülése, a polgári lakosság viselkedése tüzesetknél, a tűzrendészet szempontjából a lakóházak körül a házirend betartása, a gyermeknevelés, tüzzel való játszás, a magukra hagyott gyermekek, lakásba való bezárásból származó veszély és büntető rendelkezések voltak. Az előadást nagyszámú közönség hallgatta érdeklődéssel.

Érdekes tüzeset. A Csurgói Önkéntes Tűzoltótestület tagjai január 13-án este a laktanya emeleti nagytermében Horváth Ferenc szakasparancs-

nok vezetése mellett elméleti oktatásra gyűltek össze. A nagyterem melletti, a laktanya északi frontján lévő egyszoba-konyhás lakásban, melyet az ottani Martinuzzi cserkészcsapat a tűzoltóságtól bérel, szintén összejövetelt tartottak. A nagyterem és a cserkészotthon között egy deszka válaszfalat húztak és az ajtóhoz a cserkészek egy szekrényt állítottak. Idősebb cserkészekről lévén szó, valószínűleg egy általuk eldobott cigarettavég veszedelmes és könnyen végzetessé válható tüzet okozott. A szekrényben csaknem egész vagyónuk, könyveik, irattáruk, sátorfelszerelésük stb. volt. A szekrény alatt a padló átégett és az égő szekrény az alatta lévő tűzoltószertárba, a szerkocsira zuhant, azt is meggyújtotta. A nagy robajra Kollár Imre szertárkezelő tűzoltó felébredt, a szertárba rohant, ahol a szerkocsin lévő létrák, ugróponyva, takaróponyva, csákány, csáklya és világítóeszközök, valamint a rázuhant szekrény hatalmas lángokkal égett. Tűzi lármát csapott és rögtön az oltáshoz fogott. Önfeláldozó bátorsága és leleményessége mentette meg az egész szertárt a benne lévő összes szerekkel. A riadóra a többi tűzoltók is elősiettek és Horváth József parancsnoksága mellett megfeszített munkával reggelre el is oltották. A kár biztosítás révén megtértült.

A Törökszentmiklósi Önkéntes Tűzoltótestület február 24-én délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a község háza dísztermében. A közgyűlésen a teljes számban jelen volt működő tagokon kívül nagy számban vettek részt a testület alapító és pártoló tagjai és más érdeklődők is.

Orosz András elnök a Hiszekegy elmondása után melegen üdvözölte a közgyűlésen megjelent Brandt Vilmos országgyűlési képviselőt, a testület díszelnökét, Muhoray Károly dr főszolgabírót és a testület alapító tagját, Szücs Istvánt. Visszapillantva az elmúlt év jelentősebb eseményeire, megállapította, hogy a testület a nehéz viszonyok dacára is, híven teljesítette társadalmi feladatát és hazafias kötelességeit. Legközelebbi célkitűzésként egy motoros fecskendő beszerzését helyezte kilátásba. Dicsérettel emlékezett meg a testület parancsnokának, tisztikarának és legénységének önfeláldozó, céltudatos munkájáról, amelyet mindenkor igaz lelkesedéssel és tűzoltóhoz méltó önzetlenséggel teljesítettek.

Ezután B. Kiss Márton parancsnok olvasta fel az elmúlt év eseményeit felölelő beszámolóját. Részletesen foglalkozott a tűzoltóság által az elmúlt évben végzett eredményes munkáról, szeretettel emlékezett meg tisztársairól és bajtársairól, akik önként vállalt kötelezettségüket mindenkor a legnagyobb odaadással teljesítették. Beszámolójában hálával emlékezett meg Muhoray Károly dr járási főszolgabíró és Orosz András községi főjegyzőről, akik mindenkor a legmesszebbmenő támogatást tanúsították a testülettel szemben. Ifjú Gonda István pénztárnoki jelentését terjesztette a közgyűlés elé.

Timár Lajos helyettes parancsnok mutatta be ezután a múltévi közgyűlés felhatalmazása alapján elkészített, 57. §-ból álló alapszabályokat, melyeknek felolvasása után a közgyűlés minden egyes pontját egyhangúlag elfogadta.

A testület hatvanéves fennállása alkalmából rendezendő jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban B. Kiss Márton parancsnok bejelent a közgyűlésnek, hogy azt augusztus hónapban, a vármegyei, illetve az Országos Tűzoltó-Szövetség közbejöttével egy megyei vagy kerületi tűzoltóversennyel kapcsolatban tartják meg. Muhoray Károly dr intézett ezek után lelkesítő beszédet a tűzoltókhoz úgy a maga, mint a község nevében elismerését fejezte ki a testület elnöksége, parancsnoksága és minden

egyek működő tagjának és további működésükre a jó Isten áldását kérte.

A felsőpatyi tűzoltótestület jól sikerült színelőadást rendezett a Kultúrház nagytermében. Az egyesület műkedvelői színre hozták „A fehérvári huszárok” c. háromfelvonásos operettet. Az előadás sikere Artner Ferenc tanító érdeme, aki a rendezésen kívül a díszleteket is saját maga festette. A táncokat és dalokat szintén ő tanította be. A kísérőzenét Rauch József igazgató, Zöldi Károly és Artner Ferenc tanítók nyújtották.

Felhívás a győri kerületi tűzoltószaktanfolyam látogatására. Győr szab. kir. város a magy. kir. belügyminiszter úr 230.000—1925. számú rendeletének 17. §-a és a 254.300—1928. sz. rendelete alapján Győrött, 1935 június 16-tól június 29-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot tart.

A belügyminiszter úr 254.300—1928. sz. rendeletének 27. §-a szerint önkéntes, vállalati, és köteles tűzoltóság parancsnoka vagy tisztje csak az lehet, aki ilyen kerületi tűzoltószaktanfolyamot sikerrel elvégzett.

A győri kerületi tűzoltószaktanfolyamra a jelentkezés határideje folyó évi május hó 30. Csak testileg alkalmas, az előadások megértéséhez kellő szellemi képzettséggel rendelkező, büntetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható jelentkezők vehetők fel. A hallgatók legkisebb létszáma 25, legnagyobb 50. A tanfolyam tandíja 40 pengő, amelyért a hallgatók díjtalan elszállásolását, tankönyveket és a szükséges felszerelést kapják. Akik együttes étkezésre igényt tartanak, azok erre a célra 35 pengőt tartoznak fizetni (tehát összesen 75 pengőt), amelyért bőséges reggelit, ebédet (3 tál étel) és vacsorát (húsétel) kapnak kenyérrel.

A jelentkezéshez mellékelni kell a 40 pengő tandíj megküldését igazoló bejelentést. A felvételtől legkésőbb június 2-ig értesítjük a jelentkezőket.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be, ennek sikeres elvégzéséről a hallgatók a 254.300—1928. B. M. rendelet 26. §-ában előírt országos érvényű bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, gyári és köteles tűzoltóságok parancsnoki és tiszti állásainak ellátására képesít.

A felvett hallgatók június 16-án délután 15—21 óra között tartoznak a győri tűzoltólaktanyában jelentkezni felszerelés céljából. A hallgatók a laktanyában teljesen tiszta katonai ágyat kapnak, szalmazsákkal, fejbáráccsal, lepedőkkel és pokróccal.

A tanfolyamon a m. kir. belügyminiszter úr rendeletei és a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tanfolyamszabályzata alapján járunk el. Látogatási bizonyítványt csak azok kapnak, akik a tanfolyamot lelkiismeretesen végighallgatják és az előadottakról az elméleti és gyakorlati vizsgálaton sikerrel beszámolnak. A záróvizsgán a m. kir. belügyminisztérium, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség és a szomszédos vármegyék képviselői lesznek jelen.

A győri kerületi tűzoltószaktanfolyam parancsnoksága

Alkalmi vétel — eladás

Veszünk használt, de jó karban levő vészszirénát, kézzel hajthatót, vagy villanyra kapcsolható. Ajánlóknak a használhatóságot garantálni kell. Az árajánlatokkal együtt részletes leírást is kérünk. Hangerősség 3 km széllel szemben. Önkéntes Tűzoltótestület, Fadd.

Miről írnak a szaklapok

február hóban?

A *Zalai Tűzrendészet* ismerteti Zala vármegye tűzrendészeti állapotát a múlt évről. Hiányok akadnak bőven; a községek 51 százaléka gyenge, vagy kiképzésben egyáltalában nem részesült, hiányos, vagy úgyszólván semmi tűzoltószer nincs a községek 86 százalékának birtokában, elhanyagolt, hasznavehetetlen, vagy egyáltalában hiányzik a szertár a községek 39 százalékában. Cikket közöl a kémiai háborúról. — *Tűzoltók Lapja* (az elszakított Felvidékről) a téli oktatásról, a statisztikai adatszolgáltatásról ír cikket. Ismerteti a szolgálati szabályzatot és a Felvidéki új országos tűzrendészeti rendeletet (a közelmúltban jelent meg). Megemlékezik Vajda Károly nagyidai parancsnok, járási tűzrendészeti felügyelő ötvenéves kántortanítói jubileumáról és Nickmann Rudolf tapolcsányi járási felügyelő haláláról. Tűzoltói tanácsadó címen Novák János dr. új rovatot nyitott. — *A Mentők Lapja* „Tűzelőbrendezéseink veszedelmei” címen a mérgezés és a tűz veszélyéről ír cikket, tanulságos esetekkel megvilágítva. A magyarországi mentőegyesületek 1931—1933. évi tevékenységéről összefoglaló kimutatásban számol be. — *A Vállalkozók Lapja* a gázvédelem építő technikai vonatkozásairól, a gázbiztos fedezékek kérdéséről és az agyagiparban előforduló tűzálló anyagokról, valamint az acélvázak, tűzbiztos fedélmennyezetről közöl értékes elmefuttatást. — *A Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny* (október—december) a tűzrendészet jövő fejlődéséről, a motorfecskenő téli kezeléséről és kéménytűzekekről közöl cikkeket. — *A Der Brandschutz, Der Gasschutz* a karintiai tűzoltóságok fejlődéséről, a higanygázok elleni védekezésről, az ausztriai gáz- és légvédelem kérdéseiről értekeznek. — *A Die Fabriks-Feuerwehr* a malmokban előforduló porrobbanás elleni védekezésről, a faanyagok impregnálásának kérdésével és a hordozható gáztartályok tűzrendészeti előírásaival foglalkozik. — *A Revue Internationale Du Feu* november—decemberi számában a nemzetközi tűzoltószövetség tevékenységéről, a portugál tűzoltóságról, a mesterséges hideg előállítására szolgáló készülékekről közöl tartalmas értekezést.

Szerkesztői üzenetek

Tűzoltóparancsnokság, Siófok. Beküldött tudósítást közöltem. Nem számolt be a tűz keletkezési okról és tűzvizsgálat eredményéről. A kézirat egyik oldalára írjon csak szöveget a jövőben. — **Nagy Z., Budapest.** Tudósítása lapzártá után érkezett. A fényképek nem elég élesek klisére. Másik cikket a következő számban hozom. Alkalom adtán nézzen be hozzám a Megyeházára. — **Parenthesy, Debrecen.** Valószínűleg a következő számban elkezdem. — **Dévényi, Makó.** Az építőanyagokról ne. A közölt testületnek küldöm a lapot. — **Lehoczky, Békéscsaba.** Egyenruházathoz hozzászólást egyáltalán nem közölhetek, mert annyi érkezett, hogy egy évig tartana leközlése a lapban, ha semmi más cikket, hírt nem hoznánk. Így inkább a jelentést ismertetem. — **Lengyel, Várpalota.** Ha megengedi átfésülöm és legközelebb egyiket hozom.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII.	7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet, I. rész . . .	2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	1.60 P 10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat	—60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	1.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, füzve	5.50 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

Teclár Ernő: Credo	2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra)	1.— P

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története	—50 P

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányürlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —70, igazolványlap —30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297. Segélyező pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerékpárok varrógépek alkatrészek	Ékszeres zseb- és falórák alpacca evőeszközök
Diadal Áruház	Svájci óraház
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38	
Mögkönyített fizetési feltételek mellett részletre is	
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK	

*A tűzoltótanfolyamok
gondos parancsnokai*
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyező Pénztáránál

„Lion Brand”
tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat

használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala
23.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.

Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár
és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén,
valamint a budapesti nagyobb színházaknál.
Irattárak, színházak, mozik, éttermek
berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.

Ismertetőt küld az egyedüli gyártó:
Eisner Gyula főpercegi
kamaraí droguista
Budapest, VI., Andrássy-út 37. szám

1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendők. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV., Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkzámlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS
TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA**GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-
fecsekendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és
szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T. Mindennemű
tűzoltófelszerelési cikkek
raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecsekendőket, mindenféle létrákat, mottólákat, vízfordó- és öntöző-lajtokat, szerkooskat.

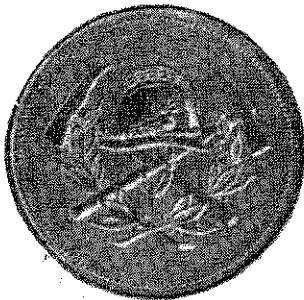
Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket,
a legmodernebb szempontok figyelembevételével,
garanciával a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett**LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-,
SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM-
ÉS VAS ÖNTŐDÉJE****Seltenhofer Frigyes Fiai**

ALAPITVA 1816. ÉVBEN

m. kir. udvari szállítók

• SOPRON •

m. kir. udvari szállítók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.Gyárt: tűzoltó- és
sportérméket,zászlókat, zászlószege-
ket, mindennemű jelvé-
nyeket, felirati zomán-
c-táblákat, gumi-
bélyegzőket

Alapítva 1870

**WALSER
FERENC**Budapest, VI, Lomb-utca 34-36
Telefonszám: 91-3-46**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára.
Harang- és fémöntőde.****FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: 115. POSTAHIVATAL, POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

**Hazai
gyártmány!****Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZG, FÉLEMELET

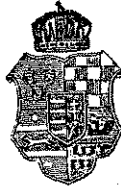
GYÁRT

RENDELEKET,**ÉRMEKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 28.297. számú csekkszámjára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminiszter úr 200.705/1934. B. M. számú rendeletével („Belügyi Közlöny” 1934. 51. sz. 759. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

A tűzoltószakoktatás rendszere

Írta: Lukács Zoltán dr

Hajdan, az első tűzoltóságok szervezése idején, ki gondolt volna — még álmában is — arra a páratlan fejlődésre, amelyre a legutóbbi évszázadban a tűzoltóintézmény fokról-fokra emelkedett?

A csupán „erős kar, bátor szív, tűzre víz” jelszavakban összesűrített tűzoltói ismereteket meghazudtolta a fejlődő élet vastörvénye és a technika csodával határos új vívmányai folytán előállott újabb tűzkeletkezési lehetőségek fokozottabb munkára serkentették a vész ellen ösztönszerűleg védekezni kívánó, gondolkodó emberi főt.

Munkahelyeken, otthon, vagy bárhol is a tűzzel, vagy tűzveszélyes anyagokkal való bánásmód nélkülözhetetlen elemi szükségletté vált és éppen ezen közvetlen kapcsolata a mindennapi élettel megkívánja, hogy a tűzoltószak tudás is lépést tartson a mindenkori fejlődéssel. A korszerű tűzoltóintézmény állandóan figyel és felhasználja a műszaki, természet- és szerte szétágazó tudományágak kutatásait, felfedezéseit s az ált. szerzett tapasztalatokat hasznosítja a tűz ellen használatos támadóeszközök tökéletesbítésével, a tűzkeletkezési lehetőségek kiküszöbölésére pedig az államhatalom útján jogi korlátokat emel a megelőző tűzrendészet előírásaival, kikötéseivel.

Ezekután nyilvánvaló, hogy a hajdani tűzoltóismeretek már nem elegendők a mai tűzoltónak, mert azzal minden pillanatban megoldhatatlan problémák előtt találja magát. De nem volt elegendő már 1890-ben sem, amielőtt az alakuló tűzoltóságok hosszabb-rövidebb időre gyakorló mestert kértek egy, már régebben működő tűzoltótestülettől, vagy az országos szövetségtől. Szükségessé vált a testületek vezetőinek alaposabb tűzoltói kiképzése, mely kezdetben a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület, majd később az Országos Tűzoltó-Szövetség által Budapesten rendezett országos tűzoltószak tanfolyamokon történt.

Már a világháborút megelőző időkben kitűnt, hogy a Budapesten tartott országos tanfo-

lyamokról évenként kikerülő 60—70 főnyi kiképzett tűzoltótiszt egy csepp volt a tengerben — különösen Nagymagyarországon — és mindinkább tért hódítottak a nagyobb vidéki tűzoltóközpontokban rendezett vármegyei és kerületi tűzoltótanfolyamok. A könnyebb megközelíthetőség, a vidéki olcsóbb élelmezés és csekély úti-költség, de nem utolsósorban a kiképzésnek a környező községek hasonló életviszonyaihoz való alkalmazkodása, szélesebb körben tették lehetővé a törekvő tűzoltótisztek számára a kerületi és vármegyei tanfolyamokon a tűzoltószakismeretek elsajátítását.

A községi testületek tűzoltótiszt gárdájának nevelésére a kerületi tűzoltótanfolyamok rendszere tökéletesen bevált — természetesen sajnálatos kivételek, mint mindenütt, itt is akadnak, ahol a tanfolyamot úgy az előadók, mint a hallgatók szórakozásnak, nyaralásnak, casus bibendinek tekintették, de nagy általánosságban szép eredménnyel komolyan dolgoztak — és a tanfolyamok sikere átment a köztudatba olyannyira, hogy az addig ügyesretetből rendezett tanfolyamok tartását az 1925. évi 230.000. B. M. számú rendelet kötelezőleg is előírta.

Ezen az általános jellegű intézkedésen túl, a magyar tűzoltószakoktatás rendszerének alapját az 1928. évi 254.300. B. M. számú, úgynevezett tanfolyamrendelet teremtette meg, amivel kiemelte a tűzoltótársadalmi szervek magánjellegű vállalkozásaiból és a belügyi kormány felügyelete alá helyezte a tűzoltószakoktatást, részletesen szabályozva a hivatásos tűzoltótiszt állások elnyeréséhez előírt Országos Tűzoltótiszt-képző, valamint az önkéntes, köteles és vállalati tűzoltótiszt állások betöltéséhez megkívánt kerületi tűzoltószak tanfolyamok szervezetét, időtartamát, tantervét és vizsgarendjét. Körvonalazza a testületi kiképzés mértékét, azonban az altiszt tanfolyam kérdése már — sajnos — nem nyert szabályozást és arra vonatkozólag csak általános keretet tartalmaz.

Az előkészületben levő új tűzrendészeti kormányrendelet kiadásával kapcsolatban tervbe

vették az önkéntes stb. tisztitanfolyamok időtartamának három hétre való emelését és a járási tűzrendészeti felügyelők szélesebbkörű kiképzését egy hathetes tanfolyam keretében, melynek tantervében helyet foglalna a polgári gáz- és légvédelmi oktatás is. Ezekután mindenképpen kívánatos volna, hogy az eddig szervezett és ezután szervezendő tanfolyamok a jövőben szerves rendszerbe foglaltassanak; lépcsőzetesen szabályozva és kiépítve a tűzoltói, altiszti, tiszti, járási felügyelői és hivatásos tűzoltótiszti szakoktatást.

A tanfolyamrendelet kiadása óta eltelt hét esztendő alatt rendezett öt országos tűzoltótiszt-képző és 79 kerületi tűzoltószaktanfolyam tapasztalatai elegendő alapot nyújtanak a leszűrt tanulságok összegezésére, melyek összegyűjtésén vitéz Roncsik Jenő dr. elnökségi előadó máris dolgozik, hogy a készülő tűzrendészeti kodexben a nyert tapasztalatok felhasználásával a tűzoltószakképzés tökéletes rendszerbe foglalva, a kor kívánalmainak megfelelően, végleg szabályoztassék.

A *tűzoltó* kiképzése úgy gyakorlati, mint elméleti téren továbbra is a testület feladata volna, a kötelezőleg részletesen előírt foglalkoztatási tervzet keretében.

Az *altiszt* tanfolyamon való kiképzése a jövőben elengedhetetlen feladat. Bebizonyult tény, hogy minden fegyelmezett szervezet sarkpontja a jól kiképzett altisztikar. A háború tanulságai is arra készítették a különböző államok illetékes tényezőit, hogy altiszti kiképzésre különös gondot fordítsanak. A kevésszámú tiszt távollétében, vagy megérkezéséig gyakran hárul altisztre az a feladat, hogy tűznél az első beavatkozás felelősségteljes munkáját vezesse, miért is szükséges, hogy az eddigi különböző mérvű és értékű testületi oktatáson felül tanfolyamon, rendszeres elméleti és gyakorlati kiképzésben részesüljön, minek előfeltétele, már csak az elméleti oktatás megértéséhez is, az írni-olvasni-tudás. A kiképzési idő 7—10 napban volna megállapítandó és szoros kapcsolatban volna a tiszti tanfolyammal.

A *tiszt* kiképzésére a jövőben előírandó háromhetes tűzoltótanfolyam első hete, vagy tíz napja az előbb említett altisztitanfolyam lenne, minek befejeztével a tisztek további 11—14 napi magasabb kiképzésben részesülének, miként az egyévi önkéntesek is az altiszti tanfolyam után kerülnek a tiszti iskolába.

Szükséges volna ennek megfelelően a tantervet úgy összeállítani, hogy a tanfolyam első felében a gyakorlati és elméleti kiképzésen felül a taktikai oktatás elemei is helyet kapjanak, második felében pedig a magasabb kiképzés: jogrendszer, megelőző tűzrendészet, különleges taktika, polgári gáz- és légvédelem stb. foglaljanak helyet. A sikeres oktatás előfeltétele azonban, hogy a hallgató az aránylag nagy tananyag megértéséhez bizonyosfokú iskolai képzettséggel, a tiszti tanfolyammal legalább IV. középiskolai végzettséggel rendelkezzen, mely egyébként is kívánatosnak látszik a tiszti tekintély megóvása szempontjából is.

A *járási felügyelők* (és esetleg városi önkéntes tűzoltóparancsnokok) részére tervbevett külön hathetes tanfolyam helyett — már csak anyagi szempontok figyelembevételével, de meg azért is, mert nem rendszeres állásokba kerülő egyéneket bajosan lehet egy hónapra vagy azt meghaladó időre elvonni polgári foglalkozásá-

tól — alkalmasabbnak vélem, ha az előbb említett altiszti és tiszti kiképzést magába foglaló háromhetes kerületi tűzoltótanfolyam felett a felügyelői tanfolyam, mint magasabb tiszti kiképzés illeszkedne a szakoktatás rendszerébe, újabb háromheti időtartammal.

E tanfolyam hallgatóinak sorából kerülnek majd ki az I. fokú tűzrendészeti hatóságok szakközegei, a járási tűzoltóságának és tűzrendészetének újjászervezői, a polgári gáz- és légvédelem oktatói, miért is a tanfolyam tantervének összeállításánál már magasabb szempontok az irányadók és ennek színvonalához alkalmazkodva, elengedhetetlenül szükséges a hallgatók középiskolai végzettsége.

A tanfolyamot kerületi székhelyeken, nagyobb városokban tartanák, hogy a magasabb kiképzésnek megfelelően, módjában legyen megismerkedni alaposan a hallgatóknak a korszerű tűzoltószerekkel és az ipartelepek tűzrendészeti berendezéseivel, valamint a megelőző tűzrendészet előírásaival.

A *hivatásos tisztek* (hiv. vármegyei tűzrendészeti felügyelők) számára rendszeresített Országos Tűzoltótiszt-képző tanfolyam eddig hat hónapban megállapított időtartamának meghosszabbítását is tervbe vették. Ez a kérdés legegyszerűbben és legcélszerűbben úgy volna megoldható, ha a tanfolyamra való felvételt az eddigieken felül a járási felügyelői tanfolyam előzetes elvégzéséhez kötnék és ezáltal tökéletes egységet teremtenének a tűzoltószakoktatás rendszerében. Ezek szerint a kiképzés időtartama így alakulna: altiszti, tiszti és j. felügyelői tanfolyamok másfél hónap, városi hiv. tűzoltóságnál gyakorlati szolgálat három hónap (ez csökkenthető volna két hónapra), tanfolyam hat hónap, összesen 10 és félhónap, amely elegendő idő a tanfolyam sikeres elvégzéséhez, figyelembe véve a polgári gáz- és légvédelmi kiképzés többletmunkáját is. Az eddigi tapasztalatok szerint is, a legnagyobb nehézséget főleg az okozta, hogy tűzoltószempontból analfabéták kerültek a legmagasabb tűzoltótanfolyamra, akiknek elemi kiképzése hosszú időt emésztett fel, mert az előzetes gyakoronoki szolgálattól a felvételnél legtöbb esetben eltekintettek. Egyébként a tanfolyam — tantervének a gyakorlati élethez való simítása és lényegtelen módosítása után — kifogástalannak mondható. Székhelye továbbra is csak Budapesten képzelhető el.

Ha az így szabályozott szakoktatás a kellő anyagi fedezetet is megkapja, akkor nem maradhat el az eredmény sem: a tűzrendészet páratlan fejlődése.

A tűzoltószakoktatás rendszere. (Tervzet)

A	Kiképzését ellátja a	A TANFOLYAM			Előírt iskolai képz.
		címe	székhelye	időtartama	
Tűzoltó	Testület	Testületi	Helyben	Előírás szerint	—
Altiszt	Vármegyei Szövetség	Vármegyei altiszti	Városokban	10 nap	4 elemi
Tiszt	Vármegyei Szövetség	Vármegyei tiszti	Városokban	11 nap	4 közép
Járási felügyelő, városi önk. parnok	Kerület	Kerületi	Kerületi székhely város	21 nap	8 közép
Hiv. tiszt, hiv. vm. felügyelő	Belfügymín. Országos Szövetség	Országos tisztképző	Budapest	2 hó gyak. szolg. után 6 hó	8 közép

Kéményseprőkódex a tűzrendészet nézőpontjából

Írta: Papp Ferenc

A Budapesti Közlöny február 27-i számában 1000—1935. K. M. sz. alatt hosszú tárgyalások és vajadások után megjelent a kéményseprő-kódex. A kódex elnevezést ez a rendelet már a megjelenése előtt kapta hivatalos részről és ezzel a névvel megy is át ez a rendelet a köztudatba. Kódexnek nevezik azért, mert állítólag az összes kéményseprési ügyek által érintett kérdéseknek összefoglalása, kodifikációja lenne. Sajnos, azonban mi, a tűzoltóvilág nem tekinthetjük kódexnek ezt a rendeletet, mert belőle igen sok olyan rendelkezés maradt ki, melynek tűzrendészeti nézőpontból jelentősége, sőt súlyos jelentősége lett volna és ebben a tekintetben az sem kielégítő válasz és magyarázat, amit erre nézve azzal kaptunk, hogy ami a kéményseprési kódexből hiányzik, majd belejön a tűzrendészeti kódexbe. Hogy a kódex szónál maradjunk, vizsgáljuk meg, milyen érdekeket kellett volna a kódexnek kielégíteni és összeegyeztetni ahhoz, hogy ezt az elnevezést méltán megérdemelje.

Véleményünk szerint és azt hiszem, hogy ebben nem is lehet vita, hogy legelsősorban a tűzrendészet minden érdekét, mert hisz ez a kéményseprőmesterség kiváltságosságának alapja. Ez az, ami miatt a kereskedői és ipari verseny teljes szabadságának korábban megmaradt és megmaradhatott egy olyan ipar, amelynek fennállását a fennmaradását törvény és törvényes rendelkezések biztosítják és amelyeknek biztosított jövedelméről a kódex oly gavallérosan gondoskodott, amit a mai rossz gazdasági viszonyok által sujtott kereskedői és ipari világ bármelyik ága megirigyelhet.

A második érdek, amit összeegyeztetni kellett a kéményseprőiparosok és segédek érdeke volt. Dícséretére legyen mondván a kódexnek, hogy ezeknek a régóta szemközt álló érdekeknek összeegyeztetése céljából tett a kódex legtöbbet és ezt a kérdést régóta szükséges új vágányra terelte. Látszat szerint ennek a kérdésnek az összeegyeztetése a kódexnek teljes megnyugvára sikerült is. Sajnálattal kell azonban megállapítani, hogy ez a megértés és megegyezés csak látszatszerű és egész biztosan rövid időre szóló lesz, mert mindössze csak annyi történt, hogy a nem egyenlő erővel küzdő ellenfelek egyik csoportjának — amelyik legalább harcolt annyit a kódex megjelenése érdekében, mint a másik —, koncot dobtak, hogy így az oldott kévét összefogva egyesült erővel vívják ki a rendeletet, illetőleg a kódex többi értékes vívmányát, amit a kódex a kéményseprőiparnak és különösen a kéményseprőiparosnak hozott.

Amikor ezek az egyeztető tárgyalások folytak a mesterek és segédek igényeinek összeegyeztetése érdekében, akkor is teljesen kikapcsolták a tárgyalások alkalmával a tűzrendészetet, pedig nem kizárólag a kéményseprőiparosok és segédek anyagi, illetőleg szociális ügye és kérdése az, hogy egy-egy kéményseprőkerületben hány segédet alkalmaznak, illetőleg, hogy hány kéményre vonatkozólag mondja ki a kódex egy-egy segéd alkalmazásának lehetőségét. Hanem ez ismét elsősorban tűzrendészeti kérdés lett volna, mert a tűzrendészet van érdekelve abban, hogy annyi kéményt osszanak egy kéményseprő segédre, amennyit ez a tűzrendészeti kívánalmaknak megfelelően seperni, égetni és

tisztán tartani tud és tűzrendészeti érdek lett volna annak a megbírálása, hogy vajjon kielégítő-e a kódex idevonatkozó 33. § 4. pontjának az a rendelkezése, mely szerint az alkalmazandó segédek számának megállapításánál a kéménytisztítást „rendszeresen“ végző iparos vagy üzletvezető egy segédnek számít. Hol van itt annak a megállapítása, hogy kit kell rendszeresen kéménytisztítást végző iparosnak tekinteni. Azt-e, aki kormos ruhában szedi be a díjakat és újév napján ebben köszönti meg a polgármestert, vagy azt, aki a hét hat napján ténylegesen kéményseprési munkát végez. Mert a kettő között nagyon nagy a különbség. És ha nincs, amint hogy nincs támpont a kódexben, hogy ki, mely hatóság és milyen elvek alapján állapítja meg ezt a vitás kérdést, akkor előre látszik, hogy minden kéményseprőiparos „rendszeresen“ dolgozó kéményseprőiparos lesz, csak hogy egy segédnek a bérét megtakarítsa. Ez ugyan még nem érintené a tűzrendészetet, de érinti az, hogy ezzel az egy segéddel kevesebb létszámú segédeknek kell a rendszeresen dolgozó kéményseprőiparos munkáját is elvégezni és ennek már a kéményseprés alapossága és tűzrendészeti szempontból való megfelelősége issza meg a levét.

Ha tehát ezeknek a két ellentétes érdeket képviselő ellenfeleknek vitájánál a tűzrendészeti tényezők véleményét is meghallgatták volna, lényegesen helyesebb végső eredmények jöttek volna bele ebben a tekintetben is a kódexbe, mint így.

A tűzrendészet, a kéményseprőiparosok és segédek kielégítése után még egy feladata lett volna a kódexnek ahhoz, hogy tökéletes legyen. És ez az, hogy legalább kísérlete volna meg, még egy másik, egymással nem kevésbé szöges ellentétben álló érdekek összeegyeztetését. Ez pedig a kéményseprőiparosok és háztulajdonosok érdekeinek az összeegyeztetése lett volna. Tudomásunk szerint ennek a két érdeknek az összeegyeztetésére még csak kísérlet sem történt. Az egész részletes tárgyalás folyamán ép úgy hiányoztak a háztulajdonosok képviselői, mint a tűzrendészet képvisellete.

Mint hogy azonban az előbbi, tehát a kéményseprő iparos és háztulajdonosok érdeke, majdnem kizárólag anyagiakban nyilatkozik meg, ez a tűzrendészetet különösen nem is érdekli, azért erről nem sok szót kívánok itt vesztegetni. Ez itt csak szociális kérdés, a gyengébb és erősebb fél érdekeinek az egyeztetése, vagy mondjuk inkább, hogy a gyengébb fél védelme kellett volna, hogy legyen. És akármilyen furcsán hangzik is, ki kell mondani, hogy e kettő közül ezidőszerint nem a kéményseprőiparos — akit régebben tényleg a háztulajdonosokkal szemben hatósági díjszabásokkal kellett védeni — a gyengébb fél, hanem a nagyot fordult világkereke következtében a háztulajdonos. Mert bármily szomorú, de való és tudomásunk is van arról, hogy emeletes házak tulajdonosai étkeznek a népkonyhán és kapnak hatósági bizonyítványokat arról, hogy ezt vagy azt a kötelezettségüket nem elegendő és a helyi napszámért meg nem haladó jövedelmük folytán teljesíteni nem képesek.

Amikor így általánosságban rámutattunk, hogy mi az, ami a kéményseprési kódexből

hiányzik ahhoz, hogy kódexnek, vagyis az összes idevonatkozó érdekeket szabályozó rendeletnek nevezhető legyen, térjünk rá mégegyszer azokra a kérdésekre, amelyek a rendeletből tűzrendészeti nézőpontból hiányoznak.

Itt mindjárt kezdjük az ellenőrzésnél. Minden akkora jelentőségű munkát, mint amekkorára jelentősége a kéményseprésnek tűzrendészeti szempontból van, hatóságilag a legszigorúbban ellenőrizni kell. Erre vonatkozólag a múltban számtalan rendelkezés található is. A kódex azonban ebben a tekintetben csak annyit mond a 21. §-ban, hogy kis- és nagyközségben sorseprésnél elegendő a közhírré tétel és ha valakinek panasa volna a kéményseprő ellen, akkor azt még a kéményseprőnek a községből való távozása előtt be kell jelenteni. A sorseprés pedig az előjáróság igazolja. Vajjon, hogy tegyen panaszt az a háztulajdonos, aki éppen azért, mert nála például nem járt a kéményseprő, csak két nap múlva tudja meg, hogy a kéményseprő a faluban volt.

Törvényhatósági jogú és megyei városok területén a munka elvégzését a kéményseprő a háztulajdonossal vagy megbízottjával igazoltatja és ez az igazolás csak elháríthatatlan akadály esetében maradhat el a kódex szerint. Ez a kéményseprő ellenőrzésének a legősibb formája, mely a gyakorlatban úgy fest, hogy minden hónapban kell, hogy legyen a kéményseprő könyvben egy aláírás, de hogy ez kitől származik, azzal már sem sokat törődik sem a kéményseprő, sem a háztulajdonos és vajjon hogyan állapítja meg ezt az iparhatóság, ha ugyan ilyesmivel törődni kíván.

Nézzük meg, hogy tűzrendészeti szempontból milyen ellenőrzést igényelhet a kéményseprés. Ellenőrizni kellene azt, hogy előírt időben minden kéményt a kéményseprő tényleg megseprett-e? Szükségszerűen minden kéményt idejében kiegészített-e? Ellenőrizni kellene azt, hogy ez a seprés és égetés a tűzrendészeti kívánalmaknak megfelelően történt-e és végül ellenőrizni kellene azt, hogy a kéményseprő iparos megfelel-e a 22. §-ban ugyancsak hiányosan előírt annak a kötelezettségnek, hogy ha a tűzrendészeti szabályoknak meg nem felelő helyzetről szerez „közvetlen” tudomást, arról az illetékes hatóságnak haladéknélkül jelentést tett-e?

Vajjon kimeríti-e a kódexnek az ellenőrzési, illetőleg az igazolási kényszere a szükséges ellenőrzésnek itt felsorolt mértékét. Egyáltalán nem lehet vitás erre a felelet, hogy nem. Már egy magában annak a körülménynek a kifogástalan ellenőrzéséhez, hogy minden kéményt, minden arra előírt időben a kéményseprő tényleg megseprett-e, szükséges lett volna a kódexben olyan rendelkezés, mely előírja, hogy legalább a törvényhatósági jogú és megyei városokban minden háznál legyen olyan kéményseprési ellenőrzési ív, melyben maga a kéményseprő írja bele azt, hogy ekkor és ekkor megjelent, ennyi és ennyi kéményt seprett vagy égetett és hogy ilyen és ilyen kéménynél ilyen és ilyen tűzrendészeti szabálytalanságot észlelt és csak ennek a pandantjaként volna a másik félértékű igazoló pótlék a kéményseprő igazolási könyve, melyet viszont a háztulajdonos vagy megbízottja írta alá.

Szükséges lett volna annak az elrendelése, hogy a kéményseprő iparos legalább minden évben egyszer előírászerűen ellenőrizze segédeinek munkáját. Meggyőződjön arról, hogy

minden házban rendszeresen megjelentek-e a munka elvégzése céljából segédei, aláírták-e a háznál lévő ellenőrzési nyilvántartást. A kémények átvizsgálása útján meggyőződne arról, hogy a segédek munkájukat megbízható módon, kifogások nélkül jól végezték-e el. Végül minden évben legalább egyszer megnézné, tehát „közvetlen” tudomást szerezne arról, hogy van-e a háznál, különösen a kémények és tüzelések közelében olyan tűzveszélyes szabálytalanság, amelynek rendbehozatalára hatósági intézkedést kell provokálni. És szükség lett volna olyan szervezet hatósági ellenőrzésre is, mely a fenti munkák, köztük a kéményseprő iparos ellenőrzési munkájának elvégzését is megbírálni tárgyává tenné, de különösen, mint legfontosabb szempontot, felülbírálni azt, hogy mennyiben tettek eleget a kéményseprősegédek és az iparos a tűzrendészeti szempontból előírt kötelezettségeknek.

Hogy ki legyen ez az ellenőrző tényező, az nem is vitás, mert ennek 99 százalékában tűzrendészeti kérdésről lévén szó, az eljáró közeg nem is lehet más, mint a kéményseprő iparos hatóságának, a iparhatóságnak megbízásában a tűzoltóparancsnok és tűzrendészeti felügyelő.

Mit ér a kéményseprési munka tűzrendészeti nézőpontból mindezek nélkül az ellenőrzések nélkül?

A kéményseprési műveletnek a tűzbiztonság szempontjából miként való végzéséről a 23. szakasz intézkedik. Erre nézve a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a kódex készítéséhez tervezet adott és pedig gyakorlati tapasztalatok alapján összeállított tervezetet, melynek sok részlete érthetetlen okból kimaradt a kódexből. Mely részletbe menőnek tekintette, úgylátszik a kódex készítője azt, hogy előírja, hogy miképpen kell a kéményseprő iparosnak a golyóját a kéménybe alkalmazni. Pedig csak akiknek már az egész ágyneműjük ment miatta egyszerre mosásba, akik a száradásra kiterített levéltésztajukat nem tudták ebédre befőzni és akiknek az irodában a munkaasztalon felejtett irataikat kellett emiatt újra írni, tudják megmondani azt, milyen kellemetlenség lehet abból, hogy miként helyezi be és miképpen mozgatja a kéményben a kéményseprő a golyóját. Céltudatosan és gondossággal, vagy haragból, mérgesen, sőt esetleg kárt okozni akaró célzattal-e?

Nem kell egyéb, csak az, hogy emeletenként elhelyezett koromkiszedő ajtók esetén a kéménybe eresztett golyót jól megpuffogtassa a kéményseprő a kémény alján összegyűlt por-korom között, hogy egész fellegként jöjjön ki a korom a kályhacsónél, a kályhaajtón, a koromajtón és minden egyéb szemmel fel sem fedezhető nyíláson, hogy tönkre tegyen mindent a szobában. Nem kifejezett tűzrendészeti kérdés ez, de azt hiszem, hogy a mindenről intézkedni kívánó kódexnek ilyen lehetőség ellen védelmet nyújtó javaslatát a magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek nem lett volna szabad kihagyni.

Számtalanszor tapasztalja a tűzoltóság, hogy egy-egy helyen, ahonnan panaszt tesznek, azért nem tudnak tüzelni, mert a kéményben sokszor több méter magasságra emelkedik fel az évek, sőt évtizedeken át ki nem szedett korom, addig, amíg végül eltorlaszolja a tüzelő cső betorkolási nyílását. Miért fordul ez elő? Azért, mert egy eldugott, elrejtett, talán be is falazott

kéménytisztítónyílást éveken át nem fedez fel a kéményseprő, és így nem tisztítja ki belőle a kormot. A magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ilyen hibák, sőt tűzrendészeti szabálytalanságok elkerülésére azt javasolja, hogy vétessék be a kódexbe: „A kéményseprőnek a kéményeknek a háztetön való összeolvasása útján arról is meg kell győződnie, hogy a házban minden használatban lévő kéményt megseprett-e?” és ugyaniből szedje ki a kormot is. Mit vétett vajjon ez a javaslat, hogy kimaradt a kódexből, vagy talán nem szorosan vett kéménysepréssel kapcsolatos intézkedés-e ez?

Azt is javasolta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, hogy vétessék bele a kódexbe „A kéményseprési munkáknál szándékosan, gondatlanságból vagy szakavatatlanságból a kéményseprő vagy alkalmazottja által okozott mindennemű kárért a kéményseprő iparos vagyonjogilag felelős. A ténykedés közben megrongált kéménytisztító ajtót tartozik a kéményseprő saját költségén megjavíttatni“. Érthetetlen okból ez is kimaradt.

A kéményvetés módját illetőleg is volt a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek néhány javaslata azokon felül, amiket a kódex megemlít. Ezek is kimaradtak, pedig tűzrendészeti értékük és súlyuk meg volt.

Teljesen kimaradt a kódexből azoknak a tűzveszélyes szabálytalanságoknak a felsorolása, amelyekre a kéményseprőnek munkája végzése közben a figyelmét ki kell terjesztenie. Ezeknek a szakaszoknak a kódexbe való felvételét és 23 pontban való részletes felsorolását tűzrendészeti szempontból azért tartotta szükségesnek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, hogy ne a kéményseprő iparos megítélésétől, ne a háztulajdonos és lakóval való jó vagy rossz viszonyától függjön az a körülmény, hogy vajjon bejelent-e a szabálytalanságot vagy sem.

Nincs helye a 25. §-ban való általánosításnak akkor, amikor tűzrendészeti szempontból hivatott tényezők pontos, részletes felsorolást tudnak adni, aminthogy idevonatkozólag adtak is.

Sok régi szabályrendeletben, melyek pedig szintén a kereskedelmi miniszter által kiadott mintaszabályrendeletek alapján annak a szó szerinti szövegével jelentek meg, benne van az a szöveg: „Ha tűz támad, köteles a kerületi kéményseprő vagy akadályoztatása esetén a segédje megjelenni és a szakmájába vágó felvilágosításokat megadni tartozik“. Ez is teljesen kimaradt a kódexből. Nem állíthatom, hogy ezáltal a kódex értéke tűzrendészeti szempontból emelkedett volna.

Mindezekkel csak nagy vonásokkal adtam azokat az észrevételeket, amelyek feltűntetik a kéményseprési kódex tűzrendészeti nézőpontból való fogyatékoságait. Nem akarom állítani azonban azt, hogy ne volna a kódexnek olyan intézkedése, melyet tűzrendészeti szempontból is haladásnak lehet elkönyvelni. De teljesen érthetetlennek tartom, miért végzett a kódex fél munkát, miért éri be féleredménnyel akkor, amikor tűzrendészeti szempontból minden javaslat és javaslatot adó tényező készséggel rendelkezésre állott és állott volna a tárgyalások során is és nagyban megkönnyíthette volna a feladatok megoldását is éppen azért, hogy nem a szemközt álló anyagi érdekeket, hanem azt választotta volna irányadó tényezőnek, amit erre nézve a törvény kijelöl, „a tűzrendészetet“.

Megjegyzések

„A falu tűzoltósága“ című közleményhez

Írta: Labiner Gyula, Rákospalota
m. város tanácsnoka, tb. parancsnok.

Benkó Dezső kisternyei tűzoltóparancsnok „A falu tűzoltósága“ című közleménye megérdemli, hogy azzal bővebben foglalkozzunk s az előadott módozatok kiegészítésére s újabb gondolatok felszínrehozására is komoly súlyt helyezzünk. Az a megállapítás, hogy „szervezzük tovább és karoljuk fel a falu tűzoltóságát, mert a községekben legnagyobb a hiány, pedig talán itt a legnagyobb a veszély“, tényleg fennáll. Tény az is, hogy sok község még mindig tűzvédelmi alakulat nélkül a „legnagyobb kétségbeesés közepette szorong tűzvész esetén. Sok helyen még fecskendő sincs, vagy ha volna is, kiképzett kezelők nincsenek. Az is igaz, hogy vannak olyan községek, ahol szerek és tűzoltóegyletek is léteznek, de nincs igazi tűzoltóélet, nincs megfelelő egyéni felszerelés, nincs parancsnok, aki tűzvész esetén kellő tekintéllyel és súlylyal tudná a tűzvédelmet irányítani, a fegyelmet fenntartani. Cikkíró tehát keresi az okokat, hogy miért nincs sok helyen tűzoltószert, miért nincs tűzoltóság és miért nincs megfelelő tűzoltóélet és mit lehetne tenni.

Az önkéntes tűzoltótestületek megszervezése nem a legkönnyebb feladatok közé tartozik és pedig azért nem, mert társadalmi egyesület lévén, a községekben nem nagy azoknak az intelligens embereknek a száma, akik az egyesület alakításával járó fáradságos, mindenre kiterjedő ügyszeretetet és odaadást igénylő munkásságot áldoznának érte. Mert bizony mondjuk meg őszintén, hogy ezek nélkül a készségek nélkül egyesületet, pláne tűzoltóegyesületet megalakítani nehéz. A tűzoltóegyesületek megszervezésének tehát hatósági segédlettel és ha ez nem megy, hatósági beavatkozással kellene megtörténnie. Nem vagyok barátja az erőszakos intézkedéseknek, azonban amikor az ország tűzrendészete megkívánja, akkor mint végső eszközt, a magam részéről szívesen látnám a hatósági beavatkozást.

Nem vitás, hogy a tűzoltótestület megalakításával csak a községben tekintéllyel és befolyással bíró, közszeretnek örvendő egyén foglalkozhat eredményesen. Ilyen egyéniség a jegyző, az orvos, gyógyszerész, tanító, gazdatiszt stb. Természetesen a legmegfelelőbbnek a jegyzőt tartom azért, mert ha ő komolyan akarja az egyesület megalakítását — az intelligencia bevonása mellett — meg is tudja oldani a feladatot. Hiszen a jegyzőre mindenkinek szüksége van a községben s rendszerint tengelye a falusi társadalmi életnek. Igaz, hogy ehhez szív, emberismeret és főleg ügyszeretet szükséges, már pedig a jegyzőnél, aki a falu közönségének bizalmából tölti be pozícióját — ezek a kellékek nem hiányozhatnak. Már a közigazgatási jegyzői tanfolyamokon kell belenevelni a tűzrendészet és a tűzoltóságok iránti szeretet a jegyzőgyakornokokba. Nagyon természetes, hogy a megszervezéshez a közigazgatási hatóság segítségére is szükség van. Értem ezalatt a járási és megyei hatóságokat. Nem hinném, hogy akadna jegyző, aki a főszolgabíró kívánságára meg ne szervezné az önkéntes testületet. Ha mégis akadna ilyen, itt kellene az előbbemlített szigorúbb hatósági beavatkozást igénybevenni

s rendeletileg szorítani a jegyzőt a soronkívüli megszervezésre.

Az elnök ilyenformán a jegyző lenne, esetleg parancsnoka is a testületnek s a vezetőség többi tagja a falubeli intelligencia, előkelőbb iparos, kereskedő és gazdaközönség köréből kerülne ki. Felmerül ezek után a kérdés, hogy a működő tagokat honnan toborozzák. A felelet egyszerű. Minden községben megvan a leventealakulat s abból a 18—21 éves korban levőket tűzoltónak és mentőnek kell kiképezni, amint ezt már több helyen megteszik s mondhatom, hogy az eredmény szenzációs, mit az eddig megtartott levente-tűzoltóversenyek is igazolnak. Az önkéntes tűzoltócsapat törzse tehát adva van. Bizonyára akad majd a leventeoktatók és tantestületi tagok közt megfelelő csapattiszt, esetleg katonai kötelezettségüknek eleget tett iparos vagy földműves altiszt is, aki — látva a megszervezés komolyságát, szintén részt fog venni a munkában. A megalakítás adminisztratív része nem probléma, mert az egész országra szóló egységes minták állnak rendelkezésre.

Idáig eljutva, pénzre van szükség. Az én elgondolásom szerint az lenne az első teendő, hogy minden háztulajdonost pártoló tagul kell beléptetni az egyesületbe. Tudom, hogy ez sem egészen könnyű kérdés, de ha az elnök rendes időzével behívja a község házára a háztulajdonosokat és röviden és velősen megmagyarázza a célt, úgy egyetlen belépési nyilatkozat sem marad aláíratlanul. Évi tagdíj házanként 50 fillér, esetleg 1 pengő lenne. Olyan kis tétel ez, amelyet még a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyok dacára is mindenki adhat. Akad bizonyára olyan háztulajdonos is, aki ennél az összegnél többet ajánl fel. A községi költségvetés tárgyalásánál majd a jegyző, — aki egyszersmind a testület elnöke vagy parancsnoka is — gondoskodik megfelelő összeg beállításáról s mindent elkövet, hogy a beállított tétel jóvá is hagyassék s egészen bizonyos — amennyiben a tűzrendészeti kiadások címén (szerek beszerzése, stb.) nem túlzott összeg lesz beállítva és a vonatkozó képviselőtestületi határozat alapos, mindenre kiterjedő indokolást kap, a jóváhagyásnak akadálya nem lesz. Elvégre a községi képviselőtestület felelős elsősorban a község tűzbiztonságáért s a felettes hatóság ezen felelősséget fedezni tartozik s mert a kiadott tűzrendészeti kormányrendeleteket anyagi erő hiányában végrehajtani képtelenek a községek, a vármegye, felelőssége tudatában a miniszterközi bizottságnál is mindent elkövet a tétel jóváhagyása érdekében. Egészen természetes, hogy mulatságok rendezésére is súlyt kell helyezni, hogy a testület a közönséggel állandó kapcsolatban legyen s bevételhez jusson a testület s tűzoltóit egyenruházattal, azaz egyéni felszereléssel elláthassa. Az egyenruházat fegyelem szempontjából nélkülözhetetlen és szükséges azért is, mert nem kívánhatjuk tűzoltóinktól, hogy a gyakorlatokat és tűzvész alkalmával a munkálatokat saját ruhájukban végezzék.

A testület aktív tagjainak a rendes kiképzési időn kívül hetenként egyszer össze kell jönniök, hogy gondolataikat kicserehessék. Igaza van cikkiró bajtársunknak abban is, hogy ünnepi körmenetekben a testületek részt vegyenek. Az irigykedő gúnyolódás megszűnik, ha a csapat fegyvelmeztelen és komolyan — mondjuk katonásan — viselkedik.

A tűzoltótestületek tekintélyének fokozására, igen üdvösnek mutatkoznék, ha a törvény-

hozás az 1886. évi XXII. tc. 63. §-ának 2 szakaszában foglalt rendelkezéseit a tűzoltóparancsnokra is kiterjesztené, aki ezzel a községi képviselőtestületnek hivatalból tagja lenne. A parancsnok képviselőisége a tűzoltótestület szempontjából tekintélyemelő hatású lenne, tűzrendészeti szempontból kiszámíthatatlan előnyt jelentene a község egyetemére nézve. A testület működő tagjait a községi közszolgáltatások alól mentesíteni kellene. A községi háztartásban például a közmunkának elengedése igazán nem jelentene különös megterhelést, mert csekélyeségről van szó, azonban a tűzoltó ebben egyéniségének elismerését s azt is látná, hogy a közöt, emberszeretetből fakadó odaadó, egészségét, sőt életét kockáztató közhasznú tevékenységéért a többi lakos fölé helyezi. A kormányának a legközelebbi tűzrendészeti intézkedéseivel ezen szempontokra is figyelemmel kell majd lenni. Ugyanakkor gondoskodnia kellene arról is, hogy a biztosító intézetek a községekből befolyó tűzbiztosítási díjak bizonyos százalékát a tűzoltótestületeknek adják át. Igazán kis tételre gondolok, de végtére meg kell értetni a biztosítókkal, hogy az a régi óhaj, amely e kérdés körül időről-időre az országban felhangzik, most már teljesíttessék s ezzel a tűzoltótestületek újabb bevételi forráshoz juthatnának.

Megjegyzésemnek ezzel végére is értem és nagyon örülnék, ha bajtársaim újabb gondolatok felvetésével az önkéntes testületek fejlesztése érdekében — a vitát folytatnák.

Tűzoltókat érdeklí,

- hogy egyik németországi zárdában kiütött tűznél a kolostori épületekből alakított tűzoltóság a mentésnél és tűzoltásnál sikeresen működött közre.
- hogy Faliszvevszky varsói egyetemi tanár állítólag olyan készüléket talált fel, mely a fojtógázok mérgező hatását néhány másodpercen belül megszünteti szabadban éppúgy, mint zárt helyen. A készülék gépkocsin könnyen szállítható és rendkívüli jelentősége volna, mert a milliókra menő költséget jelentő gázálcok használatát megtakarítaná.
- hogy London utcáján feltűnt az első, most divatos áramvonalú tűzoltó gépkocsi. A fecskendő és a kiszolgáló legénység zárt helyen nyertek elhelyezést, hogy ne legyenek kitéve az időjárás szeszélyeinek, mint az eddigi nyitott kocsikon.
- hogy a Nógrád vármegyei Tűzoltó-Szövetség tűzoltói célra átalakított kis motorfecskendővel és kiegészítő felszereléssel ellátott autót vásárolt. A körzeti fecskendő céljait szolgáló autó a balassagyarmati tűzoltóságnál nyert elhelyezést.
- hogy a jövő háborújában a németek tervebe vették női háztűzoltóságok felállítását a légitámadás elleni védekezésre.
- hogy Németországban az 1933. évben a rozoga, hibás, helytelenül alkalmazott létrák és azok kezelőinek gondatlansága következtében 13.886 baleset történt, melyből 86 halálos kimenetelű volt. Tűzoltók! intő példa, hogy különös gondot fordítsunk létráink karbantartására és a magas kiképzésre.

A villámhárítóvezetékek anyaga és méretezése című cikkhez utolsó hozzászólás¹

Lapunkban hasonló címmel megjelent újabb értekezés a szeptemberi számban megjelent rövid hozzászólással foglalkozva, olyan megállapításokat olvas ki abból, melyek abban nincsenek bent és elavult felfogásokra hivatkozva vitába száll a legújabb kutatások eredményeivel.

Tekintettel arra, hogy *elvi kérdésekről* van szó, mellyel sok minden áll vagy bukik, kénytelen vagyok ezen újabb értekezéshez is hozzászólni annál is inkább, mert az értekezés azt állította, hogy az, amit én javasoltam „kifejezetten veszélyes“.

1. *A villámhárítóvezetékek látszólagos elektromos ellenállása.* Ezen kérdéssel kapcsolatban felhozott érvek az első pillanatban helyesnek látszanak. A kiindulási pont: a képlet, közölt formájában, azonban tévedésbe ejtethet*. Ezért célszerűbb lett volna például, a Kohrausch által is közölt képletet** kiindulási pontul választani, mert ebből kitűnik, hogy a permeabilitás egyenes vezetónél is befolyásolja az impedanciát. Nem áll fenn tehát az értekezésnek azon megállapítása, hogy a permeabilitás csak egyszerű „Formfaktor“, mely egyenes vezetónél nem jön számításba.

Mielőtt a csőalakú vezetőkkel foglalkoznánk, meg kell emlékezni a felületi hatásról (skin-effektus), mint az ellenállásnövekedés egyik főtenyezőjéről. E jelenséget következőképpen magyarázzák: a vezető belsejében haladó áramvonalak legnagyobb része, kölcsönhatás következtében, kiszorul a vezető belsejéből és a vezető felületéhez közel eső rétegekben helyeződik el, ott halad. Ez az oka annak, hogy a vezető ellenállása megnagyobbodik, mert az áram sokkal kisebb keresztmetszeten kénytelen haladni, mint haladhatna, ha nem volna felületi hatás.

Első közelítésben tehát azt mondhatjuk, hogy az áram a vezető felületéhez közel eső rétegekben egy csövet alkot. E megismerés következménye volt a csőalakú vezető alkalmazása bizonyos esetekben.

Ha két azonos anyagból készült, egyenlő átmérőjű egyenes vezeték vizsgálunk, melyek közül az egyik tömör henger, a másik hengeres cső, a cső ellenállását nagyobbak fogjuk találni, mint a tömör vezetőét. Ennek oka fentiek szerint abban rejlik, hogy míg a tömör vezetónél

* A közölt képlet ugyanis csak addig érvényes, míg az önindukciós-együttható (L) állandó. Esetünkben ez nem áll fenn.

** Kohrausch szerint: egyenes és jó vezető esetén, igen nagy frekvenciáknál a skin-hatás $\sqrt{1/2 \omega \gamma}$. Ha a vezető permeabilis anyagból van, akkor: $1/\gamma$ helyett μ/γ veendő, hol ω a körfrekvencia, γ 1 cm vezető ellenállása CGS egységekben, μ : a mágneses permeabilitás.

¹ Szerkesztő megjegyzése. Olvasóink zömének érdeklődési körén túlmenően, immár negyedszer, készséggel adtunk helyt hasábjainkon a villámhárítóvezetékek anyaga és méretezése körül felmerült értékes vitának. Ennek a kérdésnek tárgyalása a tüzoltók legnagyobb érdeklődésére tartott számot akkor, ha az illető szaktudomány által folytatott kísérletezések során kialakult végleges álláspontról nyújt hasznos felvilágosítást, hogy a jövőben ehhez alkalmazkodva, milyen követelményeket szabjon a villámhárítók, létesítésénél.

Tüzoltó olvasóink nem lehetnek hivatott bírálói annak, hogy a villám, az elektromos jelenség, vagy a meteorológiai tünemény szemszögéből tekinthető-e helyesebben, de meg lapunk szűk terjedelme is kényszerít, hogy a nagy munkával és tudományos felkészültséggel előtűnt lefolytatott magas színvonalú eszmecsereéért Avujeszy László dr. kir. osztálymeteorológus és Prohászka Lipót okl. tüzoltóoszt. uraknak hálás köszönetet mondva, — a vitát lapunk hasábjain bezárjam.

a vezető belsejében fellépő elektromos erők kényszerítik az áram legnagyobb részét egy lényegesen kisebb keresztmetszet elfoglalására, addig a csőnél a vezető belsejéből hiányzó anyag miatt nem haladhat az áram máshol csak a külső rétegekben (a cső falában), tehát ismét egy lényegesen kisebb keresztmetszeten, mint előbb. Ezenkívül a cső falában kénytelen utat keresni az áramnak az a része is, mely tömör vezető esetén a vezető belsejében haladt.*

Ha a cső falvastagságát vékonyra vesszük, annak ellenállása külső erőművi behatásokkal szemben nulla lesz; ha pedig vastagabbra vesszük a cső falát, ismét fellép az említett felületi hatás. Arról, hogy milyen körülmények között tekinthetünk el a vas permeabilitásától, később fogok beszélni.

Általam közölt és az értekezés által tévesnek nyilvánított értékeket Rein—Wintz által közölt képlet alapján számítottam ki. A képlet — éppen úgy, mint a munka maga — szakkörökben ismert. A képlet egyenes vezetőkre vonatkozik, én pedig ilyenekről beszéltem. A kapott értékeket ellenőriztem a Kohrausch-féle képlettel és jó egyezést kaptam. Megemlítem még, hogy az első értekezésre írt hozzászólásom megjelenése után, egy külföldi folyóiratban S. A. Schelkunofftól származó értekezés jelent meg, mely különféle anyagokból készült vezetők impedanciájának vizsgálatával foglalkozik. Schelkunoff arra a megállapításra jut, hogy a réz- és vasvezetők impedanciáinak aránya (szóban forgó esetre alkalmazva) 1:48, míg általam közölt diagramm szerint 1:50-hez. Ezekkel szemben az értekezés azt állítja, hogy nincs lényeges különbség! A számolás tehát megcáfolja azt az ismételt hangoztatott állítást, hogy e kétféle vezető között, nagyfrekvenciájú áramok és egyenes vezető esetén lényeges különbség nincs. Egyébként számolni sem kell, mert a képlet puszta meg szemlélése is elárulja ezt.

2. *Olvasásveszély.* Az értekezés abból indul ki, hogy a vasban nem fejlődik észrevehetően több hő, mint a rézben és ezen „lényegtelen“ különbséget bőven fedezi a vasnak egyébként kiváló tulajdonságai. Ebből egyszerű okoskodással következik, hogy: ha mégis sokkal több hő keletkezik a vasban, mint a rézben, akkor a vas kevésbé jó. Az értekezés szerint a vasnak olvadáspontig való felmelegítéséhez majdnem kétszer annyi melege van szüksége, mint a réznek. Ez eddig igaz. De viszont a vasnak már ohmos ellenállása is közel hatszor olyan nagy mint a rézé, tehát hatszor akkora hőmennyiség fog keletkezni a vasban, mint keletkezik a rézben. Figyelembe véve az olvadáspont és fajhő különbségeket, azt látjuk, hogy a vas már egyen-áram esetén is három és félszer hamarabb fog megolvadni, mint a réz. Ez gyakorlatilag annyit jelent, hogyha a villámot tisztán egyenáramú jelenségnek tekintenők, akkor is három és félszer akkora keresztmetszetű vasvezetékkel kellene alkalmazni, hogy az olvadásveszély ne le-

* Zennek szerint az áram legnagyobb része a felülethez közel eső rétegekben halad ugyan, de a vezető belseje sem árammentes, itt is halad áram, csak igen kevés.

gyen nagyobb, mint a réznél.* Ha visszatérünk a gyorsváltakozású áramokhoz, mely esetben fentiek szerint és az ismert feltételek mellett, közel ötvenszeres ellenállás növekedéssel kell számolnunk (előbbi hatszorossal szemben) a hőfejlődés is ennek megfelelően nagyobb lesz.

Első hozzászólásomban több vékony huzalból (1—2 mm átm.) sodrott kábelszerű vezetőt ajánlottam e célra. Erre azt állítja az értekezés, hogy az rossz, sőt veszélyes(?) Azt is állítja, hogy az ilyen vezető felülete nem nagyobb, mint a burkoló görbéé. Ez alkalmasint ismét egy fogalmazási hiba lesz, mert ez a megállapítás azt jelenti, hogy az összes gyorsváltakozású áramokkal foglalkozó szakemberek nem értik mesterségüket. Az azonban bizonyos, hogy nem mindegy, hogyan vannak az egyes részvezetők (szálak) egymással elsodorva! Erre a kérdésre részletesen itt nem térhetek ki, részletesebb adatok találhatóak Kyser munkájában. Itt csak annyit említek meg, hogy az elsorolásnál főleg két elvet kell szem előtt tartani: 1. a sodrott vezető minden egyes részvezetője a keresztmetszet minden egyes pontján áthaladjon. Ezzel elérjük, hogy az egyes szálak között feszültségkülönbség nem lesz, 2. az emelkedési magasság nagy legyen. Ezekre előbb azért nem tértem ki, mert feltételeztem, hogy az értekezés szerzője otthonos e téren.

Vörösréz vezetőnél (fővezeték) az általános gyakorlat szerint 50 mm² keresztmetszetű vezetőket szokás venni, az 1. alattiak figyelembevételénél ennek a három és félszeresét kell venni, ha sikerül a mágneses hatás káros befolyását teljesen kiküszöbölni. A kiküszöbölés módja csónél a falvastagság helyes megválasztásában rejlik: a falnak ne legyen elektromos vastagsága (Schelkunoff). Ez esetünkben keresztülvihetetlen ugyan, de azért nézzük, hogy milyen méreteket kapunk, ha a falvastagságot 0.1 mm-re vesszük? Egy 48 cm-es csövet. Erről természetesen szó sem lehet már a falvastagság miatt sem. Ha a falvastagságot 1 mm-re vesszük, 16 cm átmérőjű csövet kapunk, de még ez is igen tekintélyes méret és ha nem is kifejezetten csúnya, de szépnek talán mégsem mondható. A nagyobb baj azonban ott van, hogy ilyen falvastagságnál a felületi hatás már erősen mutatkozik. Szalag alkalmazásánál ugyanezen elvek irányadók.

Ezekután legnagyobb sajnálatomra kénytelen vagyok ismételtelen leszögezni, hogy a réz mégis csak jobb, mint a vas. A vas legfeljebb csak, mint póttanyag jöhet szóba, káros tulajdonságai komoly figyelembevételével. Félreértések elkerülése céljából meg kell még jegyezniem,

* Ezenfelül nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az egyenáram a bekapcsolás pillanatában úgy viselkedik, mint a gyorsváltakozású áram, először csak a legfelső rétegekben halad és csak később foglalja el a teljes keresztmetszetet.

hogy a villám egy bizonyos töltésmennyiséget vezet le, tekintet nélkül a levezetőpálya ellenállására.

3. *Tartósság.* A vas és réz rozsdásodása más-más természetű. A rézrozsdá felületi rozsdá, a vas azonban egész tömegében átrozsdásodik, és ennek megakadályozása nem olyan egyszerű, mint azt az értekezés elképzeli, különösen vékony falvastagságú csövekknél (például belülről terjedő rozsdáknál). A hőkiterjedéssel kapcsolatos aggályok meg éppen a cső ellen szólnak. A csővezeték csak hosszirányban tud kiterjedni, oldalt nem engedik a tartók. Ezzel szemben a kötélszerű vezető az egyes tartók között oldalt kihajlik, tehát nem fogálja sem a tartókat sem az épületet, mint azt az értekezés állítja.

4. *Ellenállás mechanikai behatásokkal szemben.* E pont alatt felsoroltakra fentiekben már válaszoltam.

5. *Súlykérdés.* E pontban sincs új dolog. Annyiszor több vas kell, ahányszor nagyobb az ellenállása a réznél. Hogy ez mennyi, arról fentebb már volt szó. Ezzel megdőlték az értekezés 5. pontja alatt felsoroltakoztatott érvek. Van azonban még e pont alatt még néhány más kérdés is, amit nem hagyhatok figyelmen kívül, hogy lehet vékony szalagokat ajánlani, mikor ezek élein a kárhóztatott „corona“-veszteség fokozottabb mértékben jelentkezik, mint a 10—12 mm vastag rézkábéleken? A vékonyfalú cső jobban ellenállna a villám mechanikai és termikus hatásának, mint a rézkötél? Kétlem! Végül pedig nem tudok olyan háztulajdonost elképzelnéni, aki beleegyezne abba, hogy otromba vascsövekből készült „kalitkába“ burkolja házát.

6. *Beszerezhetőség.* Ezt a kérdést kár volt felvetni, mert a vita nem azon kezdődött, hogy a külkereskedelmi mérleg alakulása szempontjából vasból vagy rézből készüljön-e villámhárító, hanem egy tévedésen, amit én tisztázni óhajtottam. Ez a tervem a bajtársakkal szemben azt hiszem sikerült, de az értekezés szerzőjével szemben nem. Azért nem, mert egy tudományos kutatásokon alapuló vitatkozásnál helytálló érvek híján egyszerűen „behozatali nehézségekre“ hivatkozni annyit jelent, hogy nem tud helytálló érveket felhozni, tévedését viszont nem akarja helyreigazítani.

Azért, amit írtam, vállalom a felelősséget, mert a legújabb kutatások figyelembevételével írtam. Azért pedig, hogy a villámot elektromos jelenségnek tekintem, nem pedig meteorológiai tüneménynek, továbbá hogy a múlt évszázad idevonatkozó elavult felfogását nem osztom, nem terhelhet felelősség, feltéve, hogy pártatlan helyről jön a bírálalat.

Befejezésül köszönetet kell mondanom — legalább magam részéről — a szerkesztő úrnak a vitával szemben tanúsított jóindulatú türelméért.

p. l.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán gyorsváltakozású iraton igazolandó. A segélyösszeget felül más költségek nem téríttetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

Modern kémiai oltószerek

Írta: Szalay Lajos dr., a budapesti önk. tűzoltótestület parancsnoka

Nagyon régi gondolat a kémiai anyagok felhasználása tűzoltásra, mégis a komolyan nevezhető módok és anyagok kb. 35—40 évvel ezelőtt jelentek meg és ezek között legelső a szódabikarbonátsavas vízzel oltó készülék volt. Ezt követte a haboltó és csak később kapcsolódtak be a tetra, por, szénsavhó, stb. anyagok.

Ha a négyévtizedes fejlődést nézzük, meg kell állapítanunk azt, hogy bár a tudomány óriási mértékben haladt, fejlődött, különösen a háború után, mégis kémiai tűzoltóanyagokban alig van fejlődés. Pedig mit sem vár annyira a világ tűzoltósága, mint egy oly anyagot, melynek oltóhatása a víznél nagyobb s univerzálisan lehetne használni mindenfajta és rendű tűznél, a vízzel való oltás minden hátránya nélkül. Nem valószínű, hogy ilyen anyagot valaha is a tűzoltóság rendelkezésére tudjanak adni, mert ennek mindenesetre gátat fog vetni annak ára és a víznek ezen előnyét egy anyag sem fogja leküzdeni tudni.

Nagyobb fejlődést mutat azonban a kémiai oltóanyagokhoz szükséges készülékek konstruálása. Bár itt is csupán kisebb célszerűségi módosításokról lehet beszélni, lényegesebb fejlődést inkább abban lehet látni, hogy a kis kézikészülékek mellett szállítható, nagyteljesítményű készülékeket bocsátanak a tűzoltóság rendelkezésére, úgyhogy azok kifejlődött — különleges oltóanyagot kívánó — tűznél megbízhatóan igénybevehetőek. Sajnos, itt is hosszú idővel kell még számolunk arra, hogy ezek a készülékek oly mértékben egyszerűsödjenek le és ezáltal olcsóbbodjanak, hogy ne csak gazdag államok, metropolisok tűzoltóságának legyen módjában ilyeneket beszerezni, hanem általános bevezethetőségének az ára ne legyen akadály. Mindenesetre könnyebb lesz a helyzet, ha a leszűródött tapasztalatok alapján tudjuk, hogy melyik az az anyag, amely tűzoltás szempontjából leginkább előtérbe tolandó és ha ezen tapasztalat eredménye végérvényes lesz, úgy reméljük, hogy itt is akad majd egy „Ford“, aki a készülékek szeriájával még a legszegényebb tűzoltóságnak is lehetővé teszi annak beszerzését.

A rohanó tudományos és technikai fejlődés szükségessé teszi mégis, hogy a tűzoltóságok bármilyen esetekre is felkészülten tölthessék be hivatásukat. A nyugati és különösen az iparilag és kereskedelmileg fejlettebb városok tűzoltósága ezt tudva, a legnagyobb áldozatok árán is felszerelte magát valamilyen fajta, komoly speciális oltóanyagú készülékkel, jóllehet a nagyobb vállalatok sajátmaguk is bőkezűbben gondoskodnak telepük tűzbiztonságáról, speciális tűzvédelmi berendezkedettséggel, főképp különleges tűzoltási tudást és kezelést nem igénylő stationer-készülékek beállításával, melyek a tűzoltók munkáját lényegesen megkönnyítik.

Vizsgáljuk e szempontból a hazai tűzoltóságok helyzetét. Igen szomorú képet fogunk látni!

Budapest székesfőváros tűzoltósága az egyetlen, mely a város gazdagságánál, de reprezentálási kötelezettségénél fogva is, tűzoltóságát olymértékben tette moderné, hogy nemcsak szűkebb hazánkban nézhetünk büszkeséggel rá, de külföldi viszonylatban is tisztas helyet foglal el. Rendelkezik ma már négy olyan *nagyteljesítményű* univerzális kémiai oltóanyagú géppel,

melyeknek segítségével gáz-, por-, hab- és vízoltást tetszés szerint eszközölhet. Nem beszélve a nagyteljesítményű habgenerátorairól és megfelelő számú kézikészülékről, a további fejlődésig is minden helyzetben felkészültnek mondható.

Vidéki nagyobb városaink, nem is beszélve kisebb városok tűzoltóságairól, ezzel szemben — bár taktikai felkészültségük megfelelő is — kénytelenek megelégedni kis kézikészülékekkel, ugyanakkor, midőn az ipar decentralizálási folyamaton megy keresztül és vidéken is mindinkább alakulnak nagyobb ipartelepek, melyek speciális oltóanyagot kívánnak.

A trianoni Magyarország majdnem minden gramm ipari nyersanyagát külföldről kénytelen beszerezni. Hogy ez mit jelent, tudjuk! Akkor pedig semmi sem elég nagy áldozat arra, hogy az országban levő s főleg tágabb értelemben vett kémiai és ipari értékeinket, melyek megsemmisülés esetén Magyarországon nem pótolhatók, megvédeni tudjuk és tűzoltóságainkat olymértékben modernizáljuk, hogy feladatának teljes mértékben tehessen eleget. Tehát feltétlenül szükséges, hogy ott, ahol nagyobb kereskedelmi és ipari telepek, de ott is, ahol nagyobb értékek — műértékek — vannak, s ahol a vízkárt ki kell kerülni, minden körülmények között kémiai oltóanyagú felszereléssel láttassék el a tűzoltóság.

Ha feltesszük azt a kérdést, hogy melyik az az oltóanyag, mely a fenti követelményeknek leginkább megfelel és tűzoltóságunk anyagi oldalát és alapulvéve, leginkább gondolhatnánk annak beszerzésére, azt hiszem, teljes tárgyilagossággal azt mondhatom, hogy be kell rendezkedni elektromos tüzek oltására kézi por- vagy gázoltó-készülékkel, míg a kifejlődött tüzeknél haboltásra. Kétféle szempont az, mely erre az álláspontra mutat. Először a gazdasági oldala, nevezetesen a kémiai oltóanyagokhoz szükséges berendezések, a tűzoltóságok igényeit teljesen kielégítő nagyságban, kivitelben, szállíthatósággal és egyéb üzemi megbízhatósági követelményekben oly nagy investációt igényelnek úgy a folyadékos, mint a gázzal vagy porral való oltási módnál, hogy azok több ezer, sőt tízezrekbe kerülnek. Hangsúlyozom, ha nem kézikészüléket, hanem komolyteljesítményű gépet akarunk. A haboltásnál lehetséges az investációt a legalacsonyabb mértékre redukálni. A folytonos üzemhez, tehát hosszabb időre szükséges használathoz ugyanazt a habgenerátort és ugyanazt a rendes vízhez is szolgáló tömlőket használhatom fel, nem úgy a gáznál, tetránál vagy pornál. A készülék úgy kémiai, mint mechanikai habhoz 1000—2000 P között már ezidőszert is kapható.

Másik indokolásom, hogy a hab mellett török pálcát, az, hogy az elektromos tüzeiktől eltekintve, majdnem mindenfajta tűznél teljes megbízhatósággal vehető igénybe kitűnő oltóhatásánál fogva a tűzoltóság részéről, mert nincs annyi kedvező feltételek jelenlétéhez kötve (zárt helyiség, szélerősség, csövezetői ügyesség stb.), mint akár a tetra, por, de különösen a gáz. Ezenkívül nem kell a tűzoltóságnak súlyban oly nagy mennyiséget vinni a habképző-anyagból, mint a többi kémiai oltószerekből, mert hiszen kevés anyagból nagy térfogatú hab

képződik és így nagy területet kevés anyaggal fedhetünk be.

A vegyi anyaggal való oltást az teszi drágává, hogy az oltóanyag nagyrésze részben a kedvezőtlen égési körülmények, részben a csővezető helytelen megítélése miatt hatástalanul vagy rossz hatással dolgozik, mondhatjuk elpazarlódik. Ez a haboltásnál ki van zárva, mert a hab, mint félfolyó tömeg, pontosan a tűzre irányítható, az pontosan behatárolható. Hol egyszer befedte a tüzet, onnan nem folyik tovább, tehát végleges oltást nyújt, újból való begyulladás veszélye nincs. A csővezető látja közvetlenül, hogy hol helyezkedett el a hab és így rendszert tud tartani az oltásnál. Szél nem zavarja az oltás biztonságát.

Azt hiszem, minden tűzoltással foglalkozó szakember előtt tisztán látható az előnye!

Ellenvetés lehet még a habképző anyagok drágasága. Ez igaz is lehet, mert ma még akár a kémiai haboltóanyagot, akár a mechanikai habanyagot vesszük, az előbbiért kg-ként kb. 1.50—2, az utóbbiért pedig 2—3 P-t kérnek. Összehasonlítva azonban a többi oltóanyag árával és az oltáshoz szükséges mennyiséggel, oly kedvező eredményt kapunk a hab javára, ami már egyedül is javára billenti a mérleget.

Mivel a mechanikai habképzés egy mechanikai folyamat, melyet egész egyszerű alapon elő lehet állítani, fel kell tennem azt, hogy hazai technikusaink módot fognak találni arra, hogy a tűzoltóságok birtokában levő fecskendőket — különösen a kismotorfecskendőket — egész elenyésző költséggel oly kiegészítő szerelvényvel tudják felszerelni, melynek segítségével hab előállítható és ezzel a hazai tűzoltóságunknak ezirányban parancsolóan szükségeszerű fejlődését előmozdítják. Ugyanez áll a habképző anyagra. Olcsó és jó habképzőanyagot pedig hazai kémikusainknak kell szolgáltatniuk.

Egy bizonyos! Ha valaha kötelessége volt a magyarságnak a magyar javakat megőrizni és megmenteni, úgy ez ma fokozottabb mértékben érdeke és kötelessége. Tűzoltóságunk részére tehát ma fokozottabb felelősség hárul a fenti cél betöltésével. S nem mentesíti őket hivatkozás a gazdasági helyzetre s hasonló, ma már szokásos közhely.

A statisztikát olvasók tudják azt, hogy a tűzkárból kifolyólag a tényleg tűzből keletkező kár az összkárnak csupán 20—30 százalékát teszi, míg a többi 70—80 százaléka tűzoltási kár, ebből is legnagyobb rész a vízkár. Viszont a tűzoltók is tudják, hogy speciális felkészültség nélkül, habár egész taktikai készségüket is harcbevetik, mily csekély oltási eredményt érnek el speciális tüzeseteknél (tankégés, benzín, petróleum stb.).

S ha ezeket tudjuk, nem nyugodhatunk bele abba a takarékoságba, melyet tűzoltóságainknál oly szigorúan keresztülvisznek, hanem minden erőnket megfeszítve, hazai tűzoltóságunk célszerű modernizálását, a kémiai oltóanyagok bevezetését szorgalmazni kötelességünk!

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TŰZRENDESZET”
 füzetait, I—VII. Ára 750 P.
 Részletes árjegyzék a 63. oldalon

Ujságtűzek — mindenünnen

Írta: Szolnoki Sándor okl. tűzoltótiszt

Amint a kezembe veszem egyik-másik napilapot itt is, ott is egy tüzesetről beszámoló rövidke néhány sor tűnik szemem elé. Természetesen sohasem kerüli el figyelmemet, különösen akkor, ha a szerkesztő nem helyezett különösebb súlyt egyes kifejezésekre és bizony így vagy homályos vagy kétértelmű lesz a hír.

Tűzoltói szemmel nézve az akaratlanul is becsúszo, véletlen hiba rögtön feltűnik. Mi megértjük a maga valóságában is, azonban nem érti meg a nagyközönség és sokszor félreértve azt, kárhóztatja a tűzoltóságot. Valójában el sem gondolja az, aki nem ismeri a tűzoltóság életét, hogy mily sok tennivaló, mennyi munka van csak a riasztástól addig, amíg vízzel be tudunk avatkozni a tűzvész helyén.

Egy ilyen hír, ami éppen kezembe került a következő:

„A nagy szélben a tűz rohamosan terjedt úgy, hogy mire az x-i tűzoltók odaértek, már a szemközti utcáson is égett”. Kétféleképpen lehet érteni, mivel teljesen a hanghordozástól függ. Először gondolhatja az olvasó úgy, hogy akármilyen gyorsan is ott teremtek a tűzoltók, akkorra már a szemközti utcáson házaira is átterjedt a tűz. Másodszor pedig — legtöbbször — így is gondolhatja, hogy a késedelmes, kapkodó tűzoltók mire odaértek, már természetesen a szemközti utcáson is égett!

A közönségnek — mivel őseink egcista törekvései által elkövetett baklővéseiből képződő válaszfal még nem tört meg annyira, mint külföldön, ahol szeretettel öleli keblére a nép tűzoltófiát, addig nálunk, bár mind csekélyebb mértékben az irónia még az uralkodó — tehát lehet azon csodálkozunk, ha ők természetesen az utóbbit teszik magukévá és a tűzoltóságot kárhóztatják?

Mіндеzen mi magunkat túltesszük, mert a kultúra, a haladás ügyis magával rántja azokat, akik még nem tudják helyesen megítélni egyes szervek rendkívül nehéz munkáját.

Más. Messze Japán egyik városában óriási tűzvész pusztított. Attól tartottak, hogy ezer ember pusztult el a lángokban. A tüzet a vihar által ledöntött kémények okozhatták. Ebben a szigetországban, ahol a sűrűn előforduló földrengések veszélyeztetik a népet, elképzelhető mily óriási jelentőségű ez a pár soros hír nekünk tűzoltóknak, mert látjuk, mily óriásivá tudnak kifejlődni a vihar által hajszoit, korbácsolt lángnyelvek, amelyek a féltveőrzött emberéletből ezret képesek elvenni. Azonban ha csak a felét vesszük vagy éppen negyedét, még akkor is soknak találjuk azt, ha összehasonlítást teszünk a mi tűzkárstatisztikánkban a tűzvész által okozott halálos áldozataink száma és ezen egy eset között.

Hogy mily nagyfontosságú a különböző egyesületek, cserkészek, bajtársak tűzoltói kiképzése, ezt az adódó példák maguktól megmutatják és a vezetők figyelmét felhívják erre. A múlt évben a hárshegyi tüzet az ott táborozó 350 cserkészőrsvezető oltotta el. A cserkészek rendszeres tűzoltói kiképzése pedig éppen kívánatos volna, mivel az önkéntes tűzoltótörszervezetek és a cserkészcsapatok munkájának közös bázisa van.

Az amerikai méretekhez mi nehezen tudunk hozzászokni, de mi általában, ami rendesen

nagyobb formát ölt, azt bármi legyen, megrendszabályozzuk.

Egy amerikai szálló konyhájában öt gallonos üstben zsírt főztek, amely kifutott és percek alatt lángra lobbanította a konyhát, tíz perc múlva az egész épület lobogva égett. A cikk bővebben nem ír arról, hogy külső avagy belső tüzelésű volt e az üst. Mi már erre vonatkozóan előírjuk, hogy olyan helyeken, ahol ily nagy üstökben (kávéházak, szállodák), akár zsírt, akár szappant vagy más egyebet főznek ott a tüzelés az üst alá kívülről történjen, mert a forrásban levő folyadék ki-kifut és lefolyik az üst oldalán. Ha tehát belső tüzelésű az üst, úgy hamar lángra lobban a lefolyt zsír és az egész üst tartalma pár perc alatt lángban állhat. Ennél az esetben egyen haltak meg.

Nemcsak régebben, hanem még manapság is divik a máglya. Legtöbbször a szobabeli bútort összehordja az öngyilkosjelölt, azokat leönti petróleummal vagy benzinnel s meggyújtva ráfekszik és rendszerint a ház fekete üszkei között lelik meg elszenesedett holttestét. Az ilyen esetekben ki kell oktatni a tűzoltóbajtársakat a gyanus körülmények szemmel tartására, mert előfordulhat rablógyilkosság is ilyen körülmények között. Gyakran észleltek is ilyen eseteket, melyeknél a gyilkos, hogy ne kerüljön a bűntényre.

Egyik cikk arról számol be, hogy egy autóbusz vásárról jövet húsz-huszonezer pengő értékű áruval megrakva hirtelen kigyulladt. Ilyen esetekben mutathatja ki legjobban minden tűzoltó rátermettségét, erre hivatottságát, mert volt már eset arra, hogy nem technikai vagy üzemi hibából eredt a tűz, hanem mint később kiderült, gyújtogatás okozta a tüzet. Tűzkárstatisztikánkban sokszor előfordulnak az ilyen „véletlen-akarattal” csinált tüzesetek.

Ugyancsak egy pár sor emlékezik meg egy boszniai falu tűzveszélyéről és a falu lakossága tehetetlenül nézte a tűz rettenetes pusztítását, mivel a rossz állapotban levő fecskendőkkel a tűz oltásához hozzá nem foghatott.

Ez nem Magyarországon történt, remélhetőleg nálunk már annyira ki van építve a tűzoltóság áldásos intézménye, hogy hasonló esettől nem kell tartani, mert ez bizony szomorú eset. De még szomorúbb olvasni azt a kis hírt, amely egy volt magyar faluban most megszállott területen történt. A paplak kigyulladt és a nagy szélben a szomszédos házakat, templomot, iskolát elhopték a lángok és minthogy a falu legtöbb háza fából épült és tűzoltóság a faluban nem volt, a lakosság tehetetlenül nézte az egész falu megsemmisülését. Azt hiszem nem kell hangsúlyoznom, mily óriási értéke lett volna ott egy kis önkéntes testületnek is, melynek működésével nem került volna a falu koldusbotra.

A törtető és a találmányokért lihegő XX. század embere kezéből nap-nap után különböző félelmetes konstrukciók kerülnek napvilágra, amelyek a tűzoltóság létjogosultságát, nélkülözhetelenségét mindjobban alátámasztják.

Mind sűrűbben hallunk rakéta-motorokról. Egy pár sor éppen egy rakétás repülőgépről emlékszik meg. Szép körökben emelkedett, de egyszer csak az egyik rakéta robbanásától lángbaborult az egész rakétás repülőgép, természetesen szénégett vezetőjével együtt lezuhant.

Ez még ma is csak kísérletezés, azonban lehet, hogy már holnap a feltétlen tökéletes, üzembiztos rakéta-motor hirdetik.

Végül ugyancsak a homályból ködlik felénk a titokzatos sugarakkal való bánás. Pár nappal ezelőtt olvastam, hogy a „titokzatos sugarakkal” meglehetősen nagy távolságban elhelyezett repülőgép-mintát néhány perc alatt sikerült felnyújtani egy feltalálónak.

Úgy érzem tűzoltói szempontból, tűzrendészeti szempontból ennek tulajdoníthatok legnagyobb szerepet és a legfelbecsülhetetlenebb jelentőséget. Hogy milyen találmányok kerülnek napvilágra még, azt nem tudjuk, de nem is tudhatjuk, annyi azonban bizonyos, hogy a jövőben, az elkövetkezendő idők forgatagában a tűzoltóságnak meglehetősen nagy szerep jut. És hála képzett tűzoltógárdánknak, reméljük, hogy az elkövetkezendő időkben, bármilyen nehéz lesz is az, sikeresen megálljuk helyünket a hazáért, a becsületért és magunkért!

A jó tűzoltóparancsnok

április hóban

- Felülvizsgálja a tűzoltószerterít, tűzoltószereket és felszereléseket.
- A hiányokról írásbeli jelentést tesz a községi elöljáróságnak, egyben felhívja a község figyelmét a tűzrendészeti felügyelő vizsgálatára alkalmával észlelt hiányok pótlására.
- Elkészíti a tavaszi, nyári időszak gyakorlati és elméleti oktatásának tervezetét, megállapítja azok időpontját és kifüggeszti a tűzoltószerterítben, órszobában.
- Összehívja testületét és megvizsgálja a tűzoltók ruházatát, egyéni felszerelését, az ujoncok ruházatát felszerelését elismervény mellett kiadja.
- Kitézi a tavaszi közgyűlés időpontját és arra a tagokat meghívja.
- Közgyűlésen a tűzoltóktól ünnepi formában veszi ki a fogadalmat.
- Tavasszal a tömlőfektetéstől kezdve ismételi a tűzoltógyakorlatokat és azokat megelőzőleg fegyelmező rendgyakorlatokat tart.
- A vármegyei versenyen legalább III. díjat nyert csapatot előkészíti az augusztus 20-án Gyöngyösön tartandó országos tűzoltóversenyre.
- Ha eddig elmulasztotta volna, haladéktalanul megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. Részletes utasítás lapunk januári számában olvasható.
- Beküldi a testület tagdíját a vármegyei tűzoltószövetséghez, vagy ha ilyen még a vármegyében nincs, akkor közvetlenül az Országos Tűzoltó-Szövetséghez.
- Előfizet a Tűzrendészeti Közlönyre, illetve megújítja az előfizetést.
- Tudósítást küld a Tűzrendészeti Közlöny részére a községben történt tüzesetekről és a tűzoltóságot érdeklő eseményekről.
- Parancsnoki megválasztásáról szóló közgyűlési jegyzőkönyvet a község útján felterjeszti az alispánhoz, állásában való megerősítés végett.
- A testület létszámát főleg a levétek utolsó korosztályából kiegészíti.
- A folyó évre terbe vett verseny, tűzoltóünnepély időpontját a vármegyei, illetve az Országos Tűzoltó-Szövetséghez bejelenti. A gyöngyösi naggyűlés időpontjában, augusztus 18—20 között, semmiféle más közgyűlés, verseny stb. nem tartható.

Meghívó

Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye Tűzoltó-Szövetsége f. évi április hó 27-én (szombaton) 11 órakor tartja rendes tavaszi közgyűlését, ezt megelőzőleg választmányi ülését a Vármegyeháza kistermében. Ezen közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az 1934. évi jelentés előterjesztése és tárgyalása.
2. Az 1934. évi zárószámadás tárgyalása.
3. Kerületi és továbbképző tanfolyamok rendezése.
4. Országos tűzoltóverseny. Járási tűzoltóversenyek rendezése.
5. Esetleges indítványok tárgyalása, amelyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az elnökséghez nyújtandók be.

Budapest, 1935. évi április hó 3-án.

Balás dr sk., Erdélyi dr sk., Petheő sk.,
titkár. alispán, elnök. üv. alelnök.

Előfizetési felhívás

A Tűzrendészeti Közlöny-t a m. kir. Belügyminisztérium 200.705/1934. B. M. sz. rendeletével (Belügyi Közlöny 1934. évf. 51. sz. 759. oldal) ajánlotta előfizetésre a vármegyék, városok és községek számára.

Felkérjük multévi előfizetőinket az előfizetés megújítására. Az előfizetés díja évi 6 pengő, mely összegnek a 23.297. számú postatakarékpénztári csekk számlára való befizetését kérjük, annál is inkább, mert különben a lap küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

Aki csak teheti, tartsa fenn előfizetését, mert csak így áll módunkban a súlyos nehézségekkel küszködő testületeknek tagdíj fejében küldeni lapunkat.

A kiadóhivatal

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyed századon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta: Elefánty Kálmán j. tűzrend. felügyelő (Aszód), Gyalog János csővezető (Budapest hiv.), Bogisich Gyula elnök (Péremarton önk.), Lackovits János parancsnok (Répevis önk.).

Neuschloss-Knüsli Kornél dr meghalt. A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület érdemdús igazgatósági tagja március hó 26-án elhunyt. A magyar tűzoltóság őszinte részvétellel osztozik a testvér mentő intézmény mély gyászában.

Zala vármegye alispánja a novai járás területén Huhn Gyula bazitai, a zalaegerszegi járás (II. kör) területén pedig Mihalkovics Géza zalaegerszegi lakosokat a járási tűzrendészeti felügyelettel megbízta.

A Hatvani Önkéntes Tűzoltó- és Mentőtestület folyó évi július 7-én, vasárnap tartja meg ötven éves jubiláns közgyűlését Hatvanban, s ugyanott tartja meg ez alkalommal Heves vármegye Tűzoltó-Szövetsége választmányi gyűlését és évi rendes közgyűlését.

Az ötvenéves jubileumi ünnepségre már nagyban folynak az előkészületek.

A Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület március hó 19-én, 22-én és 26-án tartotta meg az egye-

sület iskolatermében (V, Markó-utca 22) első polgári gáz- és légvédelmi előadássorozatát. Az előadó: Körmöczy Emil dr igazgató főorvos volt, aki az első előadáson a légitámadások veszélyeiről és a világháborúban használt mérgezőgázokról beszélt. Vetített képeken mutatta be, hogy a védetlen emberi szervezetben milyen pusztításokat okoznak a különféle harcágazok.

A második előadás tárgyát az egyéni és a kollektív védekezés módjai képezték. Előadó ismertette és bemutatta a különböző légszűrős és oxigénes légzőkészülékeket, beszélt a gázvédő ruházatról és a bőrvédő kenőcsökről.

A harmadik előadáson Körmöczy dr a gáz- és bombabiztos ovóhelyeket ismertette, felsorolta, hogy melyek azok a követelmények, amelyekkel ezeknek rendelkezniök ell. Fali táblákon szemléltette a külső szellőzésű (légszűrős) és a belső szellőzésű (légtisztító) ovóhelyek szerkezetét és felszerelését.

A légitámadások másik veszélyéről a gyújtóbombákról szólva megemlítette, hogy ezen a téren legfontosabb a padlások alapos kitisztítása és az éghető részek impregnálása lenne. A németek által tervbe vett női házitűzoltók felállítását nem tartja megfelelőnek, mert szerinte ezek aligha állanak meg helyüket a veszedelmek idején.

Szó volt még a gázszűrőknél nyújtandó első segítség módjairól is. Az előadás befejezése után a hallgatóknak módjukban volt gázálarcok gyakorlatilag is kipróbálni a mentők gáz-szobájában, ahol előzőleg brómacetont (könnygáz) párologtattak el.

Körmöczy dr igazgató főorvos az előadás befejeztével a gáz- és légvédelmi kormányrendelet kibocsátását sürgette és megígérte, hogy a közel jövőben a mentők újabb tanfolyamokat tartanak.

Átlátszó gázálarc. A gumi, bőr, vagy impregnált vászon gázálarcoknak közös hátránya az, hogy nem átlátszók. Viselőjüket nem lehet felismerni, de a jó látást is nagy mértékben korlátozzák. Ezért nagyjelentőségű a németországi Stolzenberg-gyár szabadalma: az átlátszó gázálarc.

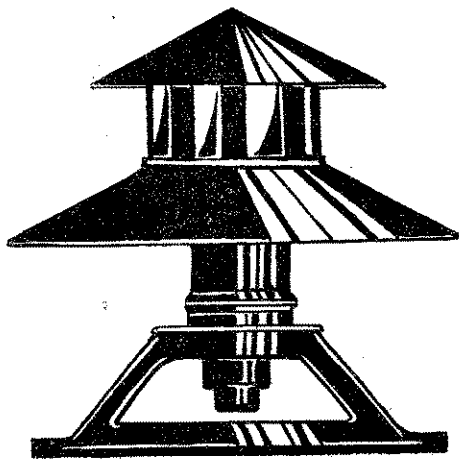
Az álarc anyaga 1.5—2 mm vastag cellonlemez, amelyet a bőrből készült zárókeretre gombokkal lehet felerősíteni.

A szájkamra rozsdamentes könnyű fémből készült és olyan csavarmenettel van ellátva, hogy az álarc szűrőbetéttel vagy oxigénpalackkal egyaránt használható.

Az átlátszó cellon gázálarcnak előnye az is, hogy igen könnyű (körülbelül 150 gr), továbbá, hogy vízzel jól mosható, a szabad látást egyáltalán nem akadályozza, korlátlanul raktározható és hogy aránylag olcsó.

A Budapesti Tűzoltótestületek Szövetsége havonkénti előadás sorozatában február hó 23-án Szalay Lajos dr vegyész mérnök, a budapesti önkéntes tűzoltótestület parancsnoka „A gyújtóbomba és a vele kapcsolatos polgári légvédelem főbb irányelvei” címén, március hó 23-án pedig Práger Jenő, a Gizella Malom üzem-mérnöke, a malom tűzveszélyességéről tartott vetített képekkel egybekötött, értékes felolvasást, mely a megjelent nagyszámú hallgatóságnak mindvégig élénk érdeklődése mellett folyt le.

A Várpalotai Tűzoltótestület tervbe vette, hogy tanulmányi kirándulást rendez Budapestre. A parancsnokság érintkezésbe lép a budapesti főparancsnoksággal, hogy tegye lehetővé a felszerelés, az ügyrend stb. megtekintését. A budapesti Önkéntes Tűzoltótestület pedig a szállás és kalauzolás ügyében keresi meg. A testület tagjainak körülbelül egyharmadrésze venne részt a kiránduláson.

V
I
L
L
A
M
O

SZIRÉNÁK

tűz, víz, légi támadás,
elemi veszély, idő jelzésére
minden nagyságban.

Egyedüli magyar gyártmány!

Leszállított árák!
Kérjen árajánlatot!

Jankovich János

magyar műszaki és villamossági vállalat

Budapest, I, Döbrentei-utca 13

Kecskemét thjf. város területén az 1934. évben 82 tüzeset volt, amelyből a város belterületére 20, külterületére 62 tűzkár esik. A 82 tüzeset folytán károsult 82 egyén, kik közül biztosítva volt 56, nem volt biztosítva 26 károsult.

Tüzeset folytán egy haláleset és egy könnyebb sebesülés fordult elő.

A tűzoltóság felszerelése nem változott, a városnak ma is csak egy motoros (aggregát) fecskendő áll rendelkezésére, a többi fecskendő kézi-erővel működő.

Annál örvedetesebb, hogy a múlt évben elkészült végre a tűzoltóság minden igényét kielégítő, hét tűzoltószer elhelyezésére alkalmas új tűzoltószertár, mert a régi inkább fé'szernek volt nevezhető és valóban nem szolgált a „hírös város” tekintélyének emelésére. A szertár tornya úgy van kiképezve, hogy az nemcsak a mászó- és mentőgyakorlatokra, hanem tömlőszáritásra is felhasználható. Az építés költségei a lebontott használható anyagok felhasználásával 13.500 pengőt emésztettek fel.

Kónya Imre, aki a kecskeméti tűzoltóságnak 3 és fél évtizede ügybuzgó parancsnoka, évijelentésében megemlíti, hogy a kivonulási szer gyanánt magukkal vitt mozdonyfecskendőt egyszer sem vették igénybe, ami azt bizonyítja, hogy az emberi erővel működésbe hozható fecskendők alkalmazását a motorfecskendők e városban is rövid időn belül teljesen feleslegessé fogják tenni.

Légteljesebb mértékben helyesellhető ez a felfogás, sőt mi még rámutatnánk a géperejű járművek gyorsaságának előnyére is, szemben a lóvontatással, különös tekintettel a város széles határára.

Békéscsaba megyei város hivatásos tűzoltóságának jelentése szerint az elmúlt 1934. évben 45 tüzeset fordult elő, melyből 30 belterületre, 15 külterületre esik. Becslés szerint az összes tűzkár 6469 P, melyből biztosítás útján 5782 P térült meg. Ezen adatokat a jelentésben közzétett diagrammok könnyen áttekinthetőkké teszik.

1934. évben 196 elméleti oktatás, 171 gyakorlat tartatott a legénység részére. Ezenkívül 40 főnyi katona-tűzoltószakasz, 23 főnyi levante-tűzoltószakasz és 12 főnyi levante-tűzoltókerületi szakasz nyert kiképzést.

A parancsnokság az év folyamán 38 ügyszakaszt intézett el, mint előadó. Saját iktatószáma 193 volt.

A testület létszámát 1 parancsnok, 1 tiszt, 1 segéd tiszt, 2 őrmester, 2 csővezető, 3 segédcsővezető, 3 I. o. tűzoltó, 7 II. o. tűzoltó, ezeken kívül 3 önkéntes tűzoltó képezték. Ezenkívül 2 rendes és 2 kiegészítő mentő is a tűzoltóságnál nyert elhelyezést.

A városi tűzoltóság az 1934. évben a következő szerekkel volt felszerelve: 1 drb tisztiautó, 450 pliter aggregátal és a szükséges összes felszereléssel; 1 drb autószenkocsi, 600 pliter turbófecskendővel, létrával és az összes szükséges felszereléssel; 1 drb kétkerekű tolólétra (megbízhatatlan, életveszélyes); 1 drb műszaki mentőkocsi; 6 drb különböző, kézi meghajtású fecskendő; 1 drb Roth-motor; 1 drb DKW motor; 1 drb Benz-Gaggenautótank, 3850 l. vízzel; 1 drb targoncafecskendő; 1 drb pinceszivattyú.

Végül Lehoczky László hiv. tűzoltóparancsnok javasolja a 43 évvel ezelőtt vásárolt és már teljesen hasznavehetetlen tolólétrának újjal való pótlását, valamint a város területén lévő artézikutak szabadon elfolyó vizének földalatti tartályokba való összegyűjtését, annál is inkább, mivel egyes kerületekben a tűzoltóság gyakran küzd vízhiánnyal.

A kiskúnhalasi tűzoltóság céltudatos munkája az adott viszonyokhoz képest is meghozta a maga múltévi gyümölcsét. Használt, de kifogástalan állapotban, kevés pénzért vásárolt, 80 lovas motorral ellátott Fiat-kocsit, az előző autószerépítéssel közben leszűrt tapasztalatok felhasználásával építették meg. A cél az volt, hogy a nehéz útviszonyoknak megfelelően, tehát túlterhelt ne legyen és mégse hiányozzon semmi olyan berendezés, szerszám, melyre az első beavatkozásnál szükség lehet. Az autószerre házilag alakították át aggregátá, egy régebben lóvontatású motorfecskendőt, az autó motorjának magas löerőszáma pedig minden körülmények közt biztosítja a gyors, könnyed mozgást.

Az öntözőautóra egy kiegészítő villamos aggregátot szereltek, miáltal lehetővé vált az utcáknak aránytalanul olcsóbb öntözése.

A jövő feladata a szél által kidöntött, amúgy is rozzant mászótorony pótlása, mi a város polgármesterének támogatásával még ez évben remélhető.

A megelőző tűzrendészeti fokozottabb keresztülvitele folytán a múlt évben mindössze 8 tüzeset volt, s az autó- és motorszerek gyors és hatásos beavatkozásával a kár jelentéktelenül csekély.

Kispest megyei város területén az 1934. évben történt 30 tüzeset közül 19-nél fordult elő jelentékenyebb tűzkár és pedig 56.805 P értékben. Ebből biztosítás útján 53.175 P térült meg.

A hivatásos tűzoltóság gyakorlati és elméleti kiképzésére 165 szengyakorlatot és 197 elméleti oktatást tartottak. A gyors felkészülés kellő begyakorlására a készenléti őrseg több ízben volt riasztva.

Zankó Antal parancsnok kezdeményezésére városi tűzoltóversenyt tartottak, melyen első helyezést a hivatásos, másodikikat az önkéntes és harmadikat a levante tűzoltók érdemelték ki. Az ilyen versenyek alkalmasak arra, hogy a külön-

böző szervezetű tűzoltóságok tagjai között a nemes vetélkedést felkeltsék, aminek viszont a gyakorlati készségben és tudásban látja hasznát a tűzoltóintézmény.

A szűkreszabott költségvetés tűzrendészeti kiadásaiból a városban egy lélekszámra kb. 39 filér esett. Ez olyan csekély összeg, hogy ebből tűzrendészeti fejlődésről szó sem lehet, — de még a meglévő javak fenntartásának költségei sem nyernek fedezetet.

Az önkéntes tűzoltótestület, mely már 47 éve működik a város területén és szerves tartaléka a hivatásos tűzoltóságnak, az elmúlt évben is hathatós segítséget nyújtott a kislétszámú és kevés felszereléssel rendelkező hivatásos tűzoltóságnak. Minden kivonuláson szereikkel résztvettek és hasznos munkájuk a tűzoltóság működésében számottevő.

Az Etesi Önkéntes Tűzoltótestület 1934 november 25-től 1935 május 30-ig tartó házi altiszti tanfolyamot rendezett, melyen 20 hallgató vett részt. A tűzrendészet és tűzoltás minden ágát felölelő tananyagot nagy gonddal állította össze Csöke Rezső joghallgató. Az előadók: Sirkó Lajos parancsnok, községi irodatiszt, Csöke Rezső alparancsnok, jegyzőgyakornok és Zámbo István szakasparancsnok. Az előadásokat vasárnap délutánonként tartják az előadók.

Alkalmi vétel — eladás

Veszünk használt, de jó karban levő vészszirénát, kézzel hajthatót, vagy villanyra kapcsolható Ajánlóknak a használhatóságot garantálni kell. Az árajánlatokkal együtt részletes leírást is kérünk. Hangerősség 3 km széllel szemben. Önkéntes Tűzoltótestület, Fadd.

A Pécsvárdai Önkéntes Tűzoltótestület venne legalább 12 darabból álló komplet fúvós hangszert, melyben nagydob is van. Nagyobb zenekari felszerelést is meg venne, de kisebbet nem. Ha netán valamelyik testvéregyesület zenekara feloszlott volna, vagy más zenekar megszűnte folytán tudna eladó teljes zenekari felszerelésről, úgy kérem tudassa az ár és fizetési feltételek pontos megjelölésével a Pécsvárdai Önkéntes Tűzoltótestület parancsnokságával.

Tiszakeszi Önkéntes Tűzoltótestület 1 darab szerkocsija, aláfördíthető kerekkel, kovácsolt szögvas alvással, az alváz alatt a kerek között elhelyezett nagy szerelékkládjával, mely a kocsit két oldalán nyitható és a hajtókerek között elhelyezett kisebb szerszámládjával eladó. Érdeklődni lehet a község elöljáróságánál.

Szerkesztői üzenetek

Forró, Pécsvárad. A jövőben több időt hagyunk a pályamunkák elkészítésére. A gödöllői tanfolyamon helyesen tanulta, hogy hivatásos tisztgyakornok csak az lehet, aki az Országos Tűzoltótiszt-képző tanfolyamot elvégezte. Ide viszont csak középiskolát végzett hallgatókat vesznek fel. Az országos tanfolyamot megelőzőleg a tanfolyamrendelet alapján hivatásos tűzoltóságnál 3 havi gyakorlati szolgálatot teljesítő egyén jogosan legfeljebb a hivatásos tisztgyakornok-jelölti címet használhatná, mert a tanfolyam elvégzésétől függ, hogy valóban lesz-e belőle tiszt. Az új tűzrendészeti kormányrendelet lesz hivatva az e téren fennálló abuzusokat végleg megszüntetni, bár feljelentésre a jogosulatlan címhasználatról most is eltiltható. Híreit legközelebb hozom.

Miről írnak a szaklapok

március hóban?

A *Zalai Tűzrendészet* gyakorlati foglalkoztatási tervezetét közöl március 21-től szeptember 29-ig terjedő időszakra, a községi tűzoltóságok részére. Ismerteti a szolgálatközben történt megbetegedések-nél szegényjogon igényelhető gyógyszerellátás módzatait.

Tűzoltók Lapja (az elszakított Felvidékről) a kéményégetés kérdéséről közöl értekezést és a felvidéki országos tűzrendészeti rendeletet ismerteti. A felvidéki tűzoltószövetség május 26-án, Tapolcsányban tartja országos közgyűlését, melynek tárgysorozatán szerepel a szövetség alapszabálymódosítása, új országos parancsnok választása és a kézi, motoros fecskendők, mentőszerek, rendgyakorlatok új gyakorlati szabályzatának megalkotása. Az országos tűzoltószövetség rendes évi közgyűlését az idén július 5—7-én tartják Ungváron.

Mentők Lapja a mesterséges lélegeztetés új módszereit és mentéstörténelmi adatokat, továbbá tanulságos eseteket ismertet.

Kéményseprők Országos Központi Értesítője ismerteti az április 1-én életbe lépett 1000—1935. K. M. sz. rendeletet a kéményseprőipar gyakorlásáról, vagy ahogy röviden nevezik, kéményseprési kodexet.

Der Brandschutz — Der Gasschutz az osztrák gáz- és légvédelmi szövetség társadalmi megmozdulásáról számol be. Ismerteti a svájci gáz- és légvédelmi rendelet intézkedéseit, a gázmérgezéseknél nyújtandó első segély irányelveit, sürgeti a kisebb községeknek légzőkészülékkel való ellátását. Cikket közöl a létrák baleseti veszélyéről. Kérdés — Felelet rovatában Vinzenz Höllriegel azt kérdi (137. Kérdés.): Hogy áll az ismételten beharangozott tűzoltó-reform ügye? (Hát bizony ezt kérdezhetnénk mi is!) Kíváncsiak vagyunk a lap következő számában megadandó válaszra.

Die Fabriks-Feuerwehr Wheeler professzornak a porrobbanásról tartott előadását és néhány különleges ipari tüzesetet ismertet.

Revue Internationale Du Feu január-februári számában a lengyel tűzoltóság kiképzéséről, villamos tűzjelzőberendezésről és a gázmérgezetek részére nyújtandó első segély nyújtásáról közöl tartalmas értekezést.

Zeitschrift des Österreichischen Verbandes für Feuerwehr und Rettungs-Wesen az osztrák tűzoltószövetség és számos testület múltévi tevékenységéről számol be. Tűzoltóság és sport című közleményben a tűzoltók sportszerű foglalkoztatását, szíkkiképzését ismerteti. Sürgeti a tűzoltók egységes felszerelését és egységes kiképzését. Lampl dr a német tűzoltóiskolák egységes szabályozása ügyében 1934 októberében, Münchenben folytatott tanácskozást ismerteti.

Természettudományi Közlöny az ágyúval felszerelt, legújabbrendszertű vadászpilótát ismerteti.

Magyar Katonai Szemle a felderítés és bombázó feladatairól, a repülőgép rádiójáról és villámcsapási veszélyéről értékes szakcikkekben számol be. Ismerteti a harcigázbombázás hatásfokát és rámutat arra a kialakult nézetre, hogy a gyújtó és repeszhatású bombázás hatásfoka sokkal jobb, mint a gázbombázásé és hogy a jövő háborújában légítámadással lépten nyomon mindenütt kell számolni.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII. . . . . 7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1.— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . 2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész . . . . . 2.— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1.— P
- Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1.60 P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10.— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2.— P
- A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —.30 P
- Szolgálati szabályzat . . . . . 1.20 P
- Új tűzoltóverseny-szabályzat . . . . . —.60 P
- Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 1.— P
- Éremszabályzat . . . . . —.60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —.40 P
- 254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —.40 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . 1.50 P
- Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, fűzve . . . . . 5.50 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2.— P
- Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra) . . . . . 1.— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhaj József főherceg élete . . . . . 3.— P
- Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története . . . . . —.50 P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként) . . . . . —.40 P
- Díszokmányürlap . . . . . 2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)
- Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként) . . . . . —.02 P
- Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként) . . . . . —.40 P
- Bőrburkolatban (darabonként) . . . . . —.80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.
- Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű **kerékpárok** | **Ékszer**
varrógépek | zseb- és faliórák
alkatrészek | alpacca evőeszközök

Diadal Áruház | **Svájci óraház**

BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38

Megkönyvített fizetési feltételek mellett részletre is
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK

*A tűzoltótanfolyamok
gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyző Pénztáránál*

„Lion Brand”
tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat

használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala
22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.

Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.

Ismeretét küld az egyedüli gyártó:
Eisner Gyula főhercegi
kamári droguista
Budapest, VI, Andrássy-út 37. szám

1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendők. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkszámlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS
TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRAGYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-
fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és
szivattyútelepeket a tűztűzés és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T. Mindennemű
tűzoltófelszerelési cikkek
raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó- és öntöző-lajtákat, szerkesztőket.

Gyártja a tűztűzés körébe tartozó összes szereket,
a legmodernebb szempontok figyelembevételével,
garanciával a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett**Seltenhofer Frigyes Fiai**

m. kir. udvari szállítók

LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-,
SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM-
ÉS VASÖNTÖDÉJE
ALAPITVA 1816. ÉVBEN

m. kir. udvari szállítók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST
ESKŰ-ÚT 5. SZ.Gyárt: tűzoltó- és
sportérméket,zászlókat, zászlószege-
ket, mindennemű jelvé-
nyeket, felirati zománc-
táblákat, gumi-
bélyegzőket

Alapítva 1870

**WALSER
FERENC**Budapest, VI, Lomb-utca 34-36
Telefonszám: 91-3-46Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára.
Harang- és fémöntöde.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

Hazai
gyártmány!**Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZ 6, FÉLEMELET

GYÁRT

RENDELEKET,**ÉRMÉKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség „Tűzrendészeti Közlöny” 23.297. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekkürlep minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha a közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. Belügyminiszter úr 200.705/1934. B. M. számú rendeletével („Belügyi Közlöny” 1934. 51. sz. 759. old.) a vármegyék, városok és községek számára

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótörségek a lapot tagdíj fejében kapják

Szent Flórián napján

Irta: Lukács Zoltán dr.

„És járt és jár szerte az angyal, — a tűz angyala“.

Beköltözött az ember hajlékába, belopta magát az ember lényébe, ott volt és van mindig, mindenütt: benne, körülötte. Létfeltételünké vált, s jótékony, hasznos voltát oly gyakran érezteti mindnyájunkkal.

A rohanó élet azonban halad, mérőföldes lépteivel nem ismer korlátokat és igájába hajtja még a szunynyadó pokol tüzeit is, mely álnok módon várja, lesi az alkalmat, hogy visszaüssön orvul felszabadítójára, a gyarló emberre.

Tűz és láng messze tájon, az egész világon káprázatos fényben világítja szörnyű bosszújának művét; az egykor békés családi fészek, a kenyéradó gyár, üzem, termés virágzó helyén feketén üszkösödő romokat, a földönfutóvá vált özvegyek, árva jajgatását és végtelen könnyeik árját.

A mindenható képére teremtett embernek legszebb adománya a könnyörületesség és felebaráti szeretet ereje az a mindennél erősebb összetartó szál, mely képes egy táborba gyűjteni azokat a szó legszorosabb értelmében vett férfiakat, akik túl a saját portájukon vagy községük határán is, kiállanak a gátra és felveszik a harcot a korlátaiból kiszabadult féktelen elem, a tűz pusztításával szemben.

Élet és vagyon mentésével enyhíteni a kárt, letörölni sok-sok könnyet.

A tűz ellen küzdők ezen lelkes seregének, a tűzoltóknak védszentje a Diokleciáni keresztény üldözés alkalmából vértanúhalált halt egykori római centurió, Szent Flórián, aki a jámbor legendák szerint imádságával már gyermekkorában megmentett egy égő házat a pusztulástól.

Felé száll a hívők hő imája, hogy óvja meg családjukat, vagyonukat a tűz pusztításától, oltalmát kéri a tűzoltók a vész válságos perceiben.

Szent Flórián napját május 4-én ünnepli tisztelőinek nagy serege. Nem véletlen tehát, hogy Szent Flórián vitézei, a magyar tűzoltók, évtizedes hő vágya, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség 60 esztendőes tőrekvése, a tűzrendészeti törvény közeljövőbeni megalkotására ezen a napon kapott biztató ígéretet az arra legilletékesebb magyar királyi belügyminiszter szájából az előtte tisztelgő látogatáson megjelent Országos

Tűzoltó Szövetség elnöksége előtt.

Teljes díszben, mellükön összes kitüntetésekkel, feszes vigyázzban sorakoztak fel az elnökség tagjai a miniszteri díszes fogadóteremben a belügyminiszter üdvözlésére. Lelki szeméi előtt talán mindenkinek végig vonult az a hős szű, áldatlan, meddő harc, amit a magyar tűzoltóság intézményének törvényerejű intézményes szabályozásáért a mai napig hiába folytattott. De már megjelenik a miniszter, akinék markáns, komoly egyénisége pillanatok alatt

eloszlatja a kishitúséget és újból feltámad a — remény.

Ez alkalommal Marinovich Imre h. államtitkár, h. elnök a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöksége nevében a következő beszédet intézte a belügyminiszterhez:

Nagyméltóságú Miniszter Úr!
Kegyelmes Urunk!

A Magyar Országos Tűzoltószövetség, mely hat évtizedet meghaladó idő óta a m. kir. Belügyminiszteriumnak, mint legfelsőbb tűzrendészeti hatóságnak s ezen keresztül az összkormányának tűzrendészeti ügyekben szakközege, mély tisztelettel üdvözlő Nagyméltóságodat belügyminiszterré történt kinevezése és illetőleg hivatalba lépése alkalmából. Az itt megjelent elnökség a magyar tűzoltóintézménynek vezérkara, amely a tűzrendészetet irányítja. Az elnökség tagjai teljesen díjtalanul, anyagi ellenszolgáltatás nélkül dolgozzák fel a szövetségnek kiadott ügyeket, mégpedig a szövetségnek — mondhatni — megalakulása óta. Az Országos Szövetség kebelében 2535 testület tömörül, amelyek törvényhatósági szövetségekben is csoportosítva vannak, úgy, hogy a tűzoltószervezet hármass tagozódású: legalsó fokon állván a testületek, középen a törvényhatósági szövetségek és felső fokon az Országos Tűzoltó-Szövetség. Az így megszervezett intézményben a törvényhatósági szövetségek, a testületek és az országos szövetség közötti összekötő kapcsot képezik. Országos szövetségünk a belügyminiszteriumhoz harmadfokú elintézés végett felterjesztett tűzrendészeti ügyekben véleményt ad, amely vélemények a harmadfokú elintézés alapjául szolgálnak. Hazánkban a tűzrendészeti ügyek elintézésével foglalkozó testületek túlnyomóan önkéntesi alapon működnek, hűségesen őrizve azokat a nemes hagyományokat, amelyeket elődeinktől átvettünk. A jelenlegi szervezet tehát mint társadalmi alakulat teljesen önzetlenül működik, munkásságával a belügyminisztériumban legalább is egy ügyosztálynak megszervezését takarítja meg tevékenysége, tehát az állami költségvetés szempontjából is számottevő hasznot jelent. Ezenfelül a lelkesedésből és ügyszeretetből végzett munka elismerően nagy értékkel bír és így, szerény nézetünk szerint, a mostani szervezetnek, mint társadalmi alakulatnak fenntartása már csak gazdaságossági szempontból is felette kívánatos. Igen kérjük ezért Nagyméltóságodat, hogy méltányolja intézményünknek közel hét évtizedes múltját, melyben a tűzrendészetet hazánkban oly magas fokra emelte, hogy az a művelt nyugat legkiválóbb szakférfiainak elismerését is kivívta és méltóztassék azt jelen alakjában fenntartani. A tűzoltóság ugyanis nemcsak vagyonvédelmi, de nemzet- és honvédelmi szempontból is mindenkor odaadással teljesítette kötelességét, úgy békében, mint a világháborúban, ahol a tűzoltóságok kötelékébe tartozó honfiak példásan megállották helyüket. Intézményünk altruisztikus; tagjai éppen a nincstelenek, akik nem a maguk, de a mások vagyonát védik és mentik. A magyar tűzoltó intézmény nagy események előestéjén áll. A légi támadások ellen megszervezendő polgári védelem elsősorban az ő vállain kell, hogy nyugodjék, és biztosíthatjuk Nagyméltóságodat arról, hogy ezen a téren is meg fogja tenni kötelességét. Jól tudjuk, hogy ebből a szempontból bizonyos reformokra szükség van, s a reformkormány által életbeléptetendő újításokat

kat kötelességszerűen el fogjuk fogadni. Arra kérjük mégis Nagyméltóságodat, hogy ezek a reformok szövetségünknek és ezen keresztül intézményünknek önkormányzatát csak a legszükségesebb mértékben érintsék. Legyen szabad befejezésül megemlítenünk, hogy kilencvenöt ezer magyar tűzoltó odaadó, önzetlen és önfeláldozó szolgálatait Nagyméltóságodnak mély tisztelettel rendelkezésére bocsátjuk és felajánljuk.

Marinovich Imre dr. h. elnök üdvözlő szavaira vitéz leveldi Kozma Miklós m. kir. belügyminiszter a következő beszéddel válaszolt:

Kedves Barátaim!

Mindenekelőtt fogadják őszinte köszönetemet szíves megjelenésükért, amely annál is inkább örömmel tölt el, mert a tűzoltóságok működését mindig nagyra értékeltem és értékelem ma is, amikor nagy feladatok megoldása vár a tűzoltóságra. Helyesen mutatott rá a szónokuk a légi támadások elleni polgári védelem megszervezésének szükségességére, mert ebben a gyermekkorban levőktől kezdve az aggastyánokig mindenkinek részt kell vennie, a vezérszerepet pedig a tűzoltóságnak kell betöltenie. Én a tűzoltószervezetben fennálló hármass tagozódást helyeslem és elfogadom. Nem is szándékozom a jelenlegi szervezet alapjait érinteni, de szükségesnek látok bizonyos reformokat, amelyeket életbe fogok léptetni s amelyek létrehozásához a tűzoltóságok közreműködését kérem. A felajánlott szolgálatokat köszönettel elfogadom, tudom, hogy önökre mindig számíthatok és viszont biztosítom arról, hogy nemes célkitűzéseikben és törekvéseikben mindenkor támogatni fogom. Szónokuk utalt a magyar tűzoltóintézmény küzdelmeiben, de sikereiben is gazdag múltjára. Kérem, maradjanak ehhez a múlthoz méltók, önök is támogassák a reformkormányzatot, hogy ily módon vállvetett munkával az ország érdekét előbbre vigyük és a polgárság javát szolgáljuk. A tűzoltóságoknak a vagyonvédelmi feladaton kívül nemzetvédelmi hivatásuk is van, amelynek betöltésénél önöket, mint munkatársaimat szívesen és szeretettel üdvözlöm.

Valóban a tűzrendészet közigazgatásunk azon elhanyagolt ágazata, amely gyökeres reformra szorul. Vannak rendeletei, hogy minden városban hivatásos, minden községben önkéntes vagy kötelezett tűzoltóság, minden vármegyében hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelet legyen. Van törvénye, mely a tűzoltószerek beszerzését községi feladatnak nyilvánítja. Mihaszna, ha nincs mindenütt végrehajtva.

Reformokat kér, gyökeres reformokat vár a tűzoltóság, olyan reformokat, mely megszünteti végre a szépen virágzó papíros tűzoltóságok és a csak papíron szereplő, de soha fel nem használt tűzrendészeti költségeloirányzatok rendszerét, mely magában rejt minden pillanatban Fertőhomok, Takácsi pusztulásának rémét.

Tűzoltók védője, óh Szent Flórián, bár idei ünneped indulás volna magyar seregid győzelméhez és meghozná a gyötrelmesen várt — magyar feltámadást!

A győri celuloidraktár meggyújtása

Írta: Erdély Ernő dr

A cellulóze a faanyagok és a legtöbb növényi anyagnak, gyapotnak, pamutnak, kendernek, lennek, jutának főalkatrésze. Könnyen gyúló (360 Celsiusfok) anyag, zsíros vagy olajos állapotban hajlamos az öngyúlásra. Ha egy rész tiszta cellulózet (gyapotot) egy rész salétromsavban és 2—3 rész kénsavban áztatunk és kimosva megszáritjuk, nitrocellulózet kapunk. A hadviselésben használt lögyapot főképpen trinitrocellulóze, a celuloide és nitrolakkok nyers anyaga főképpen dinitrocellulózeből áll. A dinitrocellulóze (kollodiumgyapot) $n C_6 H_5 O_5 (N O_2)_2$ körülbelül 11% nitrogéntartalommal. A trinitrocellulóze (lőgyapot) $n C_6 H_7 O_5 (N O_2)_3$ körülbelül 14% nitrogéntartalommal. A lőgyapot száraz állapotban 137—139 fok között, sajtolt állapotban 186—200 fok között robban. Ha a kollodiumgyapotot alkoholéterben oldjuk, a kollodiumot kapjuk. A lőgyapot acetóban vagy alkoholéterben zselatinálva, szárítva és felvágva a füstnélküli lőport adja. A kollodiumgyapot és nitroglicerin keveréke Nobel nitroglicerin pora. A kollodiumgyapotnak alkoholéterben való oldata s a masszának eleinte nedves, később száraz fonása adja a Chardonnét műselymet, mely még kénammóniákkal való denitrálása után is tűzveszélyes. Ma már ezt a műselymfajtát a textiliparban alig használják.

Ebből a híres rokonságból származik a celuloide. Amint látjuk, elég híres familia, minden tagja oly mérvben robbanó és tűzveszélyes, hogy a veszélyes anyagok legnagyobb csoportjának számítjuk. A család főtagjai: a kénsav H_2SO_4 és a salétromsav HNO_3 , mely együtt adja a nitrálásavat, amelyben a pamutáztatással a nitrogéncsoport belép a cellulose molekulájába s így jutunk a híres nitrocellulózehez, a lőgyapothoz.

Ha a kollodiumgyapotot 20—40% kámmforral keverjük, kapjuk a celuloidot, amely annál tűzveszélyesebb, minél kevesebb benne a kámmfor. Az elektromos szikrák nehezen gyújtják meg, ütés, lökés, dörzsöléssel szemben érzéketlen, 150 C fok fölött öngyúló. Gyulladásai pontja igen alacsony, 120 C fok. Már 80—90 foknál megpuhul, ilyenkor lehet hajlítani, megmunkálni, 140 C foknál elveszti átlátszóságát, 145 foknál szétbomlik s szénoxid, kéksav és nitrogázokat bocsát ki magából, amelyek mérgesek, halált is okozhatnak s 35—60%-os arányban a levegővel keveredve robbannak. A celuloide a tüzelő- és világítóanyagok sugárzó hőjétől is meggyúl. Miután molekuláiban már nagyon sok oxigén van, csak kis mértékben van utalva a levegő oxigénjére s meggyújtva, feltűnő nagy gyorsasággal s nagy lánggal ég. A magas hőfok mellett nagy tömegben keletkező gázok erős nyomást gyakorolnak s ez a hirtelen keletkező nyomás robbanó hatást idéz elő. Már 1100 foknál négy légkör nyomás keletkezik.

A celuloidot ma az élet minden megnyilvánulásában használják. A ruházati cikkek díszsei, gyermekjátékszerek, fésűk, csattok, gombok, fogkefenyelek nagyobb részét ebből készülnek, mert hajlékonyságuk könnyűvé teszi a megmunkálást, könnyű színezésük és átlátszóságuk széppé teszik az ebből készített tárgyakat s olcsóságuk minden más anyagot könnyen pótol. Lehetne ugyan helyette a majdnem ég-

hetetlen cellont használni (acetilcellulóze), amely celuloizenek jégecet és ecetsavas anhidriddel való keveréséből készül, de ez sokkal drágább s így nehezen lángoló volta dacára, nem tudja kiküszöbölni a celuloidot.

A celuloidot sok alkalmazhatósága mellett leginkább a filmek gyártásánál használják. Ma minden faluban van mozgófényképszínház s így minden faluban találhatóunk filmet s számolhatunk az ezzel járó veszéllyel. A film is celuloide, de ennek egyik veszélyesebb fajtája. Amíg ugyan a celuloidot kámmforral való vegyítés után nyerik s a kámmfor a tűzveszélyességet jelentékeny mérvben csökkenti, addig a filmnél a kámmfort nem igen használhatjuk, mert aránylag hamar elpárolog az anyagból, ami törékennyé teszi a vékony szalagot s így hamar tönkremegy. Ezért a filmszalagok gyártásánál a nitrocellulózet triceszilfoszfáttal, palatinollal (phatalsavas származékok) vegyítik s így sokkal hajlékonyabb, puhább gyártmányt kapnak. Azonban a kámmfor gyúlékonyságot csökkentő hatása is elvész az új vegyületeknél s ezért a filmeket sokkal veszélyesebb anyagnak ismerjük a közönséges celuloidnál.

A vegyészek egy része vitatja, hogy a celuloide veszélyesebb, mert a kámmfor a celuloidból elpárolog s az arány a nitrocellulóze és kámmfor között eltolódik, míg a filmnél nem.

A film veszélyességét látjuk is. Mümliswillben (Svájc) 1915 okt. 20-án celuloide égésénél 32 ember pusztult el, Hamburgban 1921 november 20-án a mozgófényképszínház vetítőkamrájában keletkezett tűznél 11 gyermek esett áldozatul s nagyon sok megsebesült. Budapesten a Fecske-utca 45. számú házban celuloidegyulladás következtében 15 munkás pusztult el. 1926 december 1-én a budapesti Kossuth Lajos-utcában történt Fanamet filmégésnél még a lépcsőház is beomlott. Montreálban 1927 január 9-én a mozgófényképszínház égésénél 78-an estek áldozatul a tűznek. Pathéék newyorki filmfelvevő műtermében 1929 december 10-én 9 halottat követelt a filmégés, Solton 1928 március 18-án történt filmégésnél 6 halott volt, Paisleyben (Anglia) 1929 Szilveszter estéjén a mozgósínház égésénél 69 áldozatot követelt a gondatlanság, Simanahiban (Japán) 1931 május 13-án 15-en pusztultak el a mozgósínház égésénél, Zágrábban 1932 március 30-án 8 halott jelezte a filmégés nagy veszedelmét. Csak néhány, az utolsó 15 évből összeszedett adat Roncsik Jenő összeállításából.

Győrött 1925 május 25-én a Grab-gyár telepén robbant fel celuloide-raktár. Teljesen az előírásnak megfelelően, sőt túl az előírásán, téglából épült 50 négyzetméter alapterületű, teljesen tűzbiztos mennyezetű, két kijáratú, felső szellőzővel ellátott raktárban tartottak két egymástól, a tetőn felül emelkedő, téglafalal elválasztott helyiségben 6800 kg. celuloidot. A raktár teljesen magánosan állt, a legközelebbi épület tőle 25 méter távolságban volt. A raktárban részben szabadon, részben jutazsákokban volt a celuloide raktározva. Ugyanitt tartottak egy ballonban acetont is. Napok óta nagy meleg volt Győrött s ezen a napon különösen tikkasztó nyári hőség volt. Két munkásasszony 11 óra 25 perckor járt a raktárban egy mester felügyelete alatt s onnan anyagot hozott ki. Az ajtót, mint

a tűz után tartott vizsgálat megállapította, bezárták. Délben 12 óra 20 perckor hatalmas robbanás rázkódtatta meg a gyárat s a környező épületeket, hatalmas lángnyelv csapott fel s aug két-három perc múlva a nagy raktárápület eltűnt a föld színéről, a tőle 25 méter távolságra eső Grabiol-gyár oldalfalát a robbanás teljesen kinyomta, a gyár többi épületének tetőzetét, ablakait többé-kevésbé megrongálta, az ott elhelyezett gépeket tönkretette, a város területén három kilométer körzetben több mint ezer ablakot megrongált s még a várostól 30 kilométer távolságban levő falvakban is elhallatszott a robbanás. En a városházán voltam éppen, annak ablakait is megrázta, részben betörte a robbanás. Autóba ugrottam s az első órséggel egyidejűleg értem ki a helyszínére s hét sugárral a szomszédos épületekben keletkezett tüzeket nedvedőrán belül eloltottuk.

Miből keletkezett itt a tűz, s mi a magyarázata a nagy robbanásnak? Az első hírek arról szóltak, hogy az asszonyokkal benn volt mester dohányzott s cigarettát dobott el. Ennek ellene szólt, hogy a gyár csak megbízható munkaerőt alkalmazott, akik ismerték a celuloid veszélyét s kizárt dolog, hogy ő könnyelműsködött volna. Egyébként a tűz közel egy órával a benn-tartózkodás után keletkezett, ennyi ideig pedig nem lappanghatott a celuloid-raktárban tűz. A másik arról szólt, hogy az ajtó nyílásán, vagy valamelyik ablakrészen szállt be a közel levő kéményből egy szikra és az gyújtotta meg a filmet. Ez ellen szól az, hogy a tűzvizsgálat alkalmával megtalált ajtók zárjainak nyelve künn volt, tehát az ajtók zárva voltak, törött ablakot pedig a gyárban nem türtek. Maradt tehát két feltevés: az egyik, hogy a zsákok, melyben a film raktározva volt, zsírosak vagy olajosak voltak. (Akkor még nem ügyeltek annyira, mint ma, hogy csak tiszta zsákokban raktározzák a hulladékfilmet.) Mint fent említettem, napokon át rekkenő hőség volt Győrött s így ezeknek a zsákoknak öngyúlése idézhette elő a tüzet. Esetleg a feldől s széttörött acetón-palack még segítette. A másik ok az lehet, hogy az egyik ablak volt domború vagy hólyagos s ennek lenncsézése gyújtotta meg a filmet. Ezt fogadta el a vizsgáló-bizottság is, mert más elfogadható okot nem találtak. A tűznél 7 munkás sebesült meg súlyosabban s könnyebben s még többen a szerteszálló üvegszilánkoktól.

Mi volt az oka annak, hogy a gyors tűz helyett ily hatalmas robbanás következett be? Szerintem az, hogy szilárd falú és mennyezetű volt az épület, a keletkezett gázok a kevés szelőlőző nyíláson eltávozni nem tudtak, a hatalmas hőség folytán a gázok oly mérvben terjeszkedtek, hogy nyomásuk nemcsak szétdöntötte a falakat, hanem terjedelmében veszélyeztetett minden épületet, amelyhez hatása elért.

A nagy robbanás után a város hatósága a gyár területén csak kisebb mennyiségű celuloid raktározását engedélyezte, míg a többit a városon kívül kellett elhelyezni.

1933. év december 30-án délután újból robbanás volt a győri Grab-féle gyárban. A kikészítő osztályban, ahol tehát már nem nyers celuloid, hanem annak feldolgozott tömegét használták fel gyártás céljaira, az egyik speedingépnél a szerves oldószerpárlatok valószínűleg statikai elektromosság hatása alatt felrobbantak s megsemmisítették az áru nagy részét. Érdekes volt ez a robbanás tanulmányi szempontból. A gyárápület szilárd épület, téglafalú és

szilárd mennyezetű volt. A gyártási ágak elválasztására gipsztáblafalak szolgáltak s az a helyiség is, ahol a készítést végezték, ily gipszfalakkal volt kétoldalt határolva. A robbanás ki döntötte a gipszfalat, eltört néhány ablak, de a szomszédos helyiségben nem okozott már semmiféle kárt sem. Itt a gázok terjeszkedésének a falak és ablakok kitörésével elég helye volt s ezt találom annak magyarázatául, hogy a robbanás hatása oly csekély volt.

A győri Grab M. és Fiai műbőr- és viaszos-vásonárugyár Magyarországon az egyetlen ilyenemű gyár s egyike Középeurópa legnagyobb celuloid, illetve filmfeldolgozó gyarainak. A helyesen vezetett üzem s a gondos gyártási technika eredménye, hogy a külföld legtöbb államába szállítja termékeit. Ez az eredmény a termelési mennyiség emelkedését vonta maga után s így a nyersanyagul szolgáló celuloid- és filmhulladékok tömegének raktározása vált szükségessé. Természetesen gyárváros lévén, a fejlődést nem hogy megakadályozni, hanem inkább segíteni kötelességünk, azonban csak annyira, hogy ez a biztonság rovására ne történjék. A múlt évben 8000 kg celuloid, illetve film raktározására kapott a gyár engedélyt, mégis azzal a megszorítással, hogy egy helyiségben 3000 kg-nál több nem raktározható s külön helyiségben köteles tartani a nyersfilmet, külön a megmosott, tehát gyártásra előkészített filmet s külön helyiségben a celuloid-hulladékot. Ezek a raktárhelyiségek üzemi célokra nem használhatók, ott sem fűteni, sem világítani nem szabad, tehát csak nappali világításnál szabad bemenni. Az épületek téglából készültek, mennyezetük nincs, a tetőszerkezetet tartó faalkatrészek impregnálандók. Raktározásra csak tiszta, új, vagy mosott zsákot szabad alkalmazni, amelyekben olaj- vagy zsírmaradvány nincs. Természetesen ezenkívül elrendeltük mindazokat a kikötéseket, amelyeket a 78.244/1923. sz. kereskedelmi miniszteri rendelet előírt.

Az így engedélyezett mennyiség azonban a gyárnak nem elég, további raktározásra kért engedélyt. Igaz, hogy a kereskedelemügyi miniszterium fent hivatkozott rendelete a raktárat egészen 20.000 kg-ig megfelelő elosztással engedélyezi, azonban a két robbanás tapasztalatai arról győzték meg, hogy a rendelet 3. §-a nem nyújt elegendő biztonságot a robbanás ellen. Ez a § a következőket mondja: „A helyiségnek szilárd, meglévő épületeknél legalább 30 cm-es tűzálló falakkal minden oldalról zártnak kell lenniök. A mennyezeteket és ajtókat tűzbiztos anyagból kell készíteni, vagy ilyenekkel burkolni“. Az 1925. évi nagy robbanás ilyen raktárban történt s bár a mennyiség, amit ott raktáron tartottak, jóval alul volt a 8000 kg-on, mégis hatalmas pusztítást okozott s az egész várost rémülettel töltötte el. Megállapítottuk akkor azt is, hogy a robbanás nem annyira felfelé, mint inkább oldalt fejté ki romboló hatását.

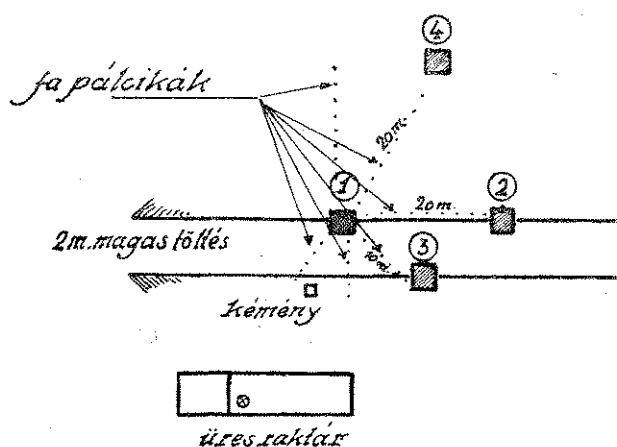
Ezek az indokok vezettek, amikor a gyár vezetőségét arra kértem, hogy tegyünk kísérletet könnyebb raktározási móddal a film felgyújtásával s lássuk a szükséges óvintézkedések megtételével annak hatását. A gyár erre készséggel vállalkozott.

Előbb kisebb kísérletet végeztünk. 1935 március 22-én 20 kg (mintegy 3000 méter) lazán összerakott hulladékfilmet helyeztünk el 0.80 négyzetméter alapterületű, 60 cm magas ládában s ezt deszkafedéllel lezártuk. Tíz méter

távolságról vezettünk oda gyújtófilmet, mely 1 perc 35 másodperc alatt gyújtotta fel a ládában levő filmet. A láng másfél méter széles átmérővel 10 méter magasra csapott fel, élénk narancssárga színnel s erős füsttel. A film 10 másodperc alatt égett el. Utána a láda égését eloltottuk. A meggyújtott ládától 10 méter távolságban levő, ugyancsak ládában elhelyezett 20 méter film s a 6 méter távolságban levő deszkakerítés nem gyulladt meg. Mi húsz méter távolságban állottunk s csak enyhe felmelegedést észleltünk. Robbanásszerű hatás egyáltalában nem volt.

Az első kísérlet eredményeként megállapítottuk, hogy a kis ellenállással raktározott film égése egyáltalában nem veszélyes, nem robban, sugárzó hője oly kicsi, hogy tőle hat méter távolságban sem gyújt.

Az első kísérlet ösztönzött az újabb szabású kísérlet előkészítésére. Most már nagyobb mennyiségű film felgyújtását határoztam el. 1

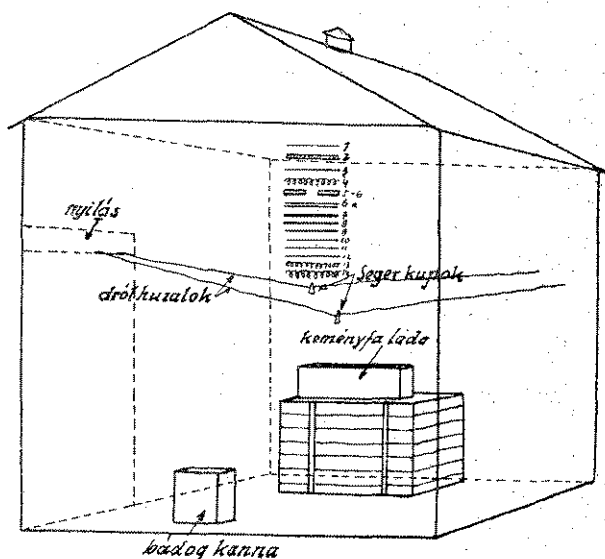

ábra. Építettünk a gyár külső részén, ahol a filmraktározást tervezik, egymástól 20 méter távolságra, négy darab kis faházikót, 2×2 m. alapterülettel, 2 méter magasságban, kátrány-papírral fedett nyeregtetőt s rajta 45 cm magas, 30 cm átmérőjű bádoggal szellőztető kürtőt fedővel. A házikókból hármát két méter magas földszánc oldalában helyeztünk el úgy, hogy a ház három oldala egész az ereszig földszáncal volt körülveve, míg a negyedik oldalon volt az ajtó. A negyedik házikót szabadon állítottuk fel s ennek a meggyújtandó házhoz vezető oldala üvegfalból volt, hogy esetleg robbanó hatásokra érzékenyebb legyen. A kísérleti háztól a három régi filmraktár 75, 85, 95 méter távolságra, a filmmosó üvegház 90 méterre volt. A kísérleti háztól minden két-két méter távolságra két méter magas, két cm átmérőjű fapálcikákat helyeztünk el a másik három ház irányában s ezeken 2, 1,5, 1 méter magasságban 25 cm hosszú filmszalagokat helyeztünk el, a sugárzó hő mérésére. (2. ábra.) A meggyújtandó házi-

kótól 15 és 50 méter távolságra volt egy szabadon álló kémény, ugyancsak a robbanó hatás megfigyelésére.

A meggyújtandó ház külső részét karbolinummal mázoltuk, deszkázatának belső részét két oldalon vízüveggel, a harmadik oldalon mészszel impregnáltuk, míg a negyedik oldal, ahol az ajtó volt, nyers fa maradt. (3. ábra.) A házikó

belső oldalán 1—14 számig 50 cm hosszú, egymástól 10 cm távolságban szigetelt vörösréz-huzalt, 10 cm átmérőjű Bergmann-csövet, 2,8 milliméteres alumínium huzalt, 1 mm. vastag vörösréz esztergapad-forgácsot, 0,9 mm. horgonyozott vaslemezt, 0,6 mm-es horganylemezt, 2,6 mm-es kemény sárgaréz-huzalt, 1 mm-es félkemény sárgaréz-huzalt, 0,6 mm-es kemény sárgaréz-huzalt, 0,6 mm-es ólomhuzalt, 1,8 mm-es vasforgácsot, 1 mm-es acélrugót, 1 mm-es villanyhuzalt foglalattal felfüggesztve alkalmaztunk. A hőmérséklet mérésére 15 darab Seeger-kúpot is elhelyeztünk fémhuzalon felfüggesztve a film közé. A házikóba 500 kg filmet (75.000 méter) helyeztünk el szabadon és zsákokban, tekercsekben és lazán összerakva, továbbá celuloidot, három kg cellont. A film közé egy filmmel telt puhafaladára 2,5 milliméter vastag gyalult, $50 \times 26 \times 27$ nagyságú bükkfaladát tettünk, amelyet 20 kg filmtekerccsel töltöttünk meg. A ládát gondosan leszegeltük. Tettünk ezenkívül bádogedényben légmentesen elzárva ugyancsak 20 kg filmet a padlózatra. A másik három házikóban 100—100 kg. filmet, a filmmosóban 300 kg filmet helyeztünk el.

A kísérlettől 100 méter távolságon túl levő gyári épületek védelmére négy sugarat szereltünk. Az első sugarat a lakkfőző előtti tűzcsapról 100 méter tömlővonalal, célja a főzőműhely felé eső kísérleti ház és kerítés védelme. A második sugarat a pamutraktár előtti tűzcsapról szereltük 160 méter hosszú tömlővonalal a filmmosó védelmére és a kísérleti ház esetleges megtámadására. A harmadik sugár a bolyhozó előtti tűzcsapról indult 60 méter hosszban a nagy filmraktár védelmére. A negyedik sugarat az ártezi kútból táplált 2. számú autófecskenőről szereltük 200 méter hosszban a kísérleti háztól kelet felé eső épületek védelmére, iránya a szénapajta volt. A 3. számú autófecskenő 1000 méter tömlővel és a mentőautó a gyár telepén tartalékban állottak. A központban az 1. számú autófecskenő, 5. számú kis autófecskenő,

autótolólétra és a motoros agregat ezalatt ké-szültségben állottak.

A kísérleti ház tetőzete hat szeggel lazán volt az oldalfalakra téve, míg az ajtót négy fa-szorítóval erősítettük fel.

A kísérleten megjelent Marinovich Imre dr orsz. szöv. ügyvezető alelnök, Némethy Károly dr székesfővárosi tanácsnok, Teasdale Ottó budapesti főparancsnok, orsz. szöv. alelnök, Papp Ferenc Szeged, vitéz Roncsik Jenő dr Debrecen, László István Esztergom, Lukács Zoltán dr Budapest, orsz. elnökségi előadók, Falussy Károly orsz. szöv. titkár, Kéler Dénes budapesti tűzoltó-tiszt, Supper Ferenc soproni vasúti tűzrendé-szeti felügyelő, Zepkó Ferenc Sopron, Királyi Miklós Komárom, Fidler Rezső Komárom, Csom-or Gyula Piszke, Endrédi László Lábatlan, tűzoltóparancsnokok, Zar tábornok, osztrák tűz-rendészeti főnök, Schmiedt bécsi tűzrendészeti tanácsnok, König bécsi hivatásos főparancsnok, Stanzig bécsi hivatásos parancsnok. Győrből a város hivatalos vezetősége Velsz Aladár dr ta-nácsnok, Farkas Imre városi műszaki tanácsos, Höfer Andor dr és Dalló Gyula jegyzők, Müller városi mérnök, Zwinkl Gyula és Hanzély Vilmos iparkamarai elnök, Jausz Lajos Rábaszabályo-zási főmérnök, Wohrab Géza földmérési fel-ügyelőségi főmérnök, Török Károly dr rendőrfő-tanácsos tisztikarával, a honvédség és utász-tisztikar nagy számban. A gyár egész vezetősége és az érdeklődő szakközönség. A közönséget a bolyhozó előtti részen helyeztük el, míg a tűz-oltók a sugaraknál voltak.

A meggyújtás összesodort három film-szalaggal, mint kanóccal történt 10 mé-ter távolságról a szél irányával ellenkező oldal-ról. Bevezetése a kísérleti ház felső részén tör-tént a film közé. A kísérlet előtt tartós záporosó volt, mely a kísérlet megkezdésére teljesen el-állt. A filmszalagot 15 óra 15 perckor gyújtottuk meg. A nedves szalagon öt perc és hét másod-perc alatt ment végig a láng, amikor a kísérleti házban levő filmtömeg meggyult. Hirtelen, mint-egy tíz méter magas, öt-hat méter széles láng-oszlop csapott ki a házikóból, hatalmas fényt és füstöt árasztva. (4. ábra.). A kísérleti ház

ajtáját egy méter távolságra kivágta alig hall-ható zajjal. A sűrű fekete füst élénken világos-sárga lánggal végigsimította a környéket s mintegy 10 méter hosszban ráfeküdt a földre 1 méter magasságban anélkül, hogy a legkisebb robbanás zaja is hallatszott volna. Mindenütt fe-szült figyelem, de még ropogás sem volt. Az égés feltűnő gyors. Az egész filmtömeg 16.2

másodperc alatt égett el, semmiféle szálló film-darab, röptűz nem volt. Röviden utána a lángok lelohadtak s a házikó farészei kezdtek égni, hal-latszott az ismert faégés ropogása. A nézők leg-többjének alig volt módja a részleteket figyelni, oly gyorsan bonyolódott le. Az égő házikót su-gárral támadtuk meg, hogy a benne elhelyezett kísérleti tárgyakat lehetőleg épen kapjuk meg. 49 másodperc alatt teljesen el is oltottuk s a jelenlevő szakértőkkel vizsgálat alá vettük a tűz hatását.

Megállapítottuk, hogy a kísérleti ház tető-zete, jóllehet csak hat szeggel volt felerősítve, helyén maradt. A vízüveg és mésztejjel történt impregnálás között alig volt különbség. Az ajtó másfél méterre feküdt a háztól. A ház farészei belül 2—5 milliméter mély égést szenvedtek. A padlón csak kis égésnyomok voltak. Keresztül-égés csak a felső összeerősítésnél volt három he-lyen egy-egy négyzetdeciméter nagyságban. A film és celuloid a zsákokkal együtt tel-jesen elégett, míg a cellon összezsugorodva, de teljesen épen maradt, égésnek nyoma sem volt rajta. A beforrasztott bádogedény elzárását a bentkeletkezett gázok kinyom-ták, a film teljesen kiégett belőle. A ke-ményfaláda külső részén félmilliméteres külső égés nyomai, több helyen pedig szinte kormo-zódásszerű vékony égésréteg volt. Kibontottuk a faládát s benne teljesen épen volt az elhelye-zett film. A faláda tehát teljesen biztosan véd. A kifeszített huzalok közül teljesen elégett az alumínium (égési fok 600—700 C fok), a csengő huzal (800 fok), elolvadt a horganylemez (230—412 fok) és az ólomhuzal (325 fok), a többi rész-ben megmerevedett, törékennyé vált, részben megnyúlt. A rézhuzalok (1080 fok) sértetlenek maradtak. A Seger-kúpok közül a 600 fokos 022-es félig elolvadt, a 710-es 018 felső-része letört, a többi rész kisebb égési nyo-mokkal, a 900-as 010-es meggyömbült, az 1000-es 05a erős beégésekkel meggyömbült, az 1200-as 6a erősen megégett, az 1300-as 10 fémfelületet kapott, megégett az 1410-es erős beégéssel, az 1500-as 18 több he-lyen erősen égési nyomokkal, az 1610-es, 1710-es és 2000-es teljesen sértetlen maradt. A többi elhelyezett Seger-kúpot nem találtuk meg. A kifeszített villamosvezeték szigetelése leégett, de a huzalok kapcsolója és a porcellán ép ma-radt. A húsz méter körzetben elhelyezett három másik házikó közül egyik sem gyulladt meg. Az üvegfalon nem repedt meg egy üveg-tábla sem. A két-két méter távolságban el-helyezett fapálcikák közül a szélirányban esők öt méter távolságig 2—3 milliméteres be-égést szenvedtek, a fapálcikákra erősített film-szalagok 10 méter körzetben leégtek, 15 mé-terig a felsők leégtek, de a középsők és alsók megmaradtak. Igazolása annak a katonai elv-nek, hogy a robbanásszerű égés főereje két mé-ter magasságban hat a legjobban.

A kísérlet után még egy bemutatót tartot-tunk a film oltásának igazolására, szemben a német tűzoltómérnökök egyesületének meg-állapításával, akik azt bizonyítják, hogy a celuloidot nem lehet eloltani. Meggyújtottunk 50 kg lazán összerakott hulladékfilmet s azt tíz másodpercnyi égés után sugárral támadtuk és két másodperc alatt eloltottuk. Eredménye: a film egy része megmaradt. Természetesen ez a kísérlet függ a kísérleti anyag tömegétől és minőségétől. Ha sok film és nagy hő van jelen,

esetleg más eredményre juthatunk. A bemutató történetéhez tartozik még az, hogy a Magyar Film Iroda a világhíradó részére is eszközölt felvételeket.

A kísérlettel igazoltuk a következőket:

1. A film és celuloid raktározására a legalkalmasabb az impregnált faházikóban történő olyan elhelyezés, ahol megfelelő szellőzéssel, könnyű tetővel és oldalfalakkal tartjuk a filmet. Tűz keletkezhetik, de robbanás nem, szemben a téglafalú épülettel, melyben robbanás keletkezik. Ennek a tűznek sugárzó hője 15 méteren túl nem hat. Kedvezőtlen szélviszonyokra számítva az egyes házikók egymástól 20 méter távolságban legyenek.

2. A filmraktárakat nem egymás mellett, hanem egymástól 15 méter távolságra kell elhelyezni, tehát nagyobb telken.

3. A film meggyújtásánál és égésénél keletkező hő az 1500 fokot nem haladja meg.

4. A kisebb filmmennyiségek raktározására a bádogtartályok nem alkalmasak, viszont a keményfaladák minden tekintetben beválnak.

5. A film és celuloid égése egy percen belül lezajlik, tehát oly oltóeszközöket kell alkalmazni, amelyek a legrövidebb időn belül, 5—10 másodperc alatt, üzembe helyezhetők.

6. A film vízsugárral oltható, illetve a még nem égő rész meggyűlése megakadályozható, ha a film lazán van elhelyezve és a jelenlevő hőfok alacsony.

Veszélyes anyag a celuloid. Sok súlyos szerencsétlenségnek és nagy pusztulásnak volt az előidézője, gyors égése rombol és hamvaszt. Kemény ellenségünk, fel kell fegyverkeznünk ellene, nehogy urrá legyzen rajtunk. Könnyű játékszer azonban, ha megismerjük és megtanuljuk pusztításának határait. Az elrendelt óvintézkedéseket szigorúan tartsuk meg és tartassuk meg, ellenőrizzük minden alkalommal raktározását, hogy ezzel szerencsétlenségeket akadályozzunk meg. Minden faluban, minden háztartásban találunk belőle, vigyázzunk rá. Egy-egy mozgófényképszínházban tíz-tizenöt kilót tartanak, kellő gondossággal mellett nem okozhat bajt, de hanyagság esetén nemcsak a vetítőkamrát pusztíthatja el, hanem a nézőközönség között is sok szerencsétlenséget okozhat. Oktató volt a kísérlet, azt mutatta, hogy óvatos kezelés mellett nem ötszáz, de öt-ezer kilogramm sem okozhat bajt, de oktató az a sok hatalmas tűzvész is, amit cikkem elején ismertettem, hogy a legkisebb mennyiség is milliókat hamvaszthat el s emberéletet is követel áldozatul.

Úgy érzem, a kísérlettel előbbrevittem egy lépéssel a celuloid és film helyes raktározásának kérdését s bízom abban, hogy használtam vele nemcsak a tűzoltóknak, hanem azoknak a vállalatoknak is, akik eddig könnyelműen nemcsak a Fecske-utcában, hanem sok más helyen rakják halomra ezt a veszélyes családból származó anyagot s ezzel a szerencsétlenségek fenyegető rémét hívjuk felénk.

Ökörítő

Írta: Lukács Zoltán dr.

1910. évi március hó 27-ikét követő hajnalon a távíró szárnyán szörnyű szerencsétlenség híre járta be az országot, mely sajnálatos világhírré emelte az eldugott szatmármegyei falucska, Ökörítő addig nem is ismert nevét.

Ezen a napon Ökörítő fiatalsága jótékony célú táncmulatságot rendezett a nagykorcsma udvarán álló, gerendákból összerótt, náddal fedett csűrben, hogy az új rezesbanda hangjainál élvezze a boldog békevilág gondtalan szórakozását. Hogy a kellő számú kijárat megvolt-e? Ugyan ki törődött volna azzal 1910-ben, amikor nem a községben, de még a járás területén is alig volt tűzoltóság. (Szatmár vármegye 114 községéből ma is csak 6 bejelentett tagtestülete van az Országos Tűzoltó Szövetségnek.) Egyébként a kijárat elegendő is lett volna, azonban a négy méter oldalnyílású, kétszárnyú kaput becövekeltek, hogy jegy nélkül senki be ne surranhasson, ezért a közlekedés csupán egy-méteres kisajtóra szorítkozott.

Javában állt a bál, mikor „egyszerre meggyulladt az egyik hólyaglámpás. Egy huszár a kardjával hozzávágott a lámpához, hogy lecsapja azt, de nem sikerült és a következő pillanatban a száraz fenyőgallyakon és színes papírláncokon végigszaladt a tűz“. A lángok csakhamar elérték a nádfedelet, majd elpattant a petróleumlámpa s égve szétfolyó tartalma meggyújtotta a ruhákat is.

A többi azután szabatosan úgy folyt le, amint az történni szokott. Az életét féltő megvadult emberáradat az egyetlen szűk kijárat felé torlódott, az erősebb tiporta a gyengébbeket, akikből az ajtó előtt formális gát keletkezett, pár perc alatt hullák hegye. Mikor a lecövekelte nagykaput utolsó erőfeszítéssel kidöntötték, akkorra a kapuval együtt kidőlt a vályogfal is. A támasztékát veszített, égő nádfedél beszakadt a tömegre s máglyává vált az egész csűr és benne 292 elszenesedett, halálos áldozat, a megelőző tűzrendészet elhanyagolásának szerencsétlen áldozatai.

Ennek a negyedszázad kódébe és távlatába vesző borzalmas eseménynek egykorú krónikása a hasonló esetek megakadályozására a tűzrendészeti törvény mielőbbi megalkotását sürgette lapunk hasábjain. Sajnos, az első felbuzdulás hamar végetért, jött a háború és maradt minden a régiiben.

De most bizalommal hisszük és reméljük, — belügyminiszteri ígéret alapján —, hogy negyedszázad mulasztása után, végre ez évben tető alá kerül a tűzrendészeti törvény és annak nyomán megindul a tűzoltóságok szervezése még a legkisebb községekben is. — Erre talán az ökörítői tűzhalált szenvedett áldozatok lelkei is megnyugszanak.

ÉRTESEÍTÉS!

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség irodájában a *szombati és ünnepnapok előtti délutánokon* hivatalos irodai szolgálat további értesítésig nincsen.

Marinovich Imre dr, h. elnök új lakcíme: Budapest, VIII., Sándor-utca 6. Új telefon: 43-3-43.

Megjegyzések „A falu tűzoltósága” című közleményekhez

Írta: Várkői Alajos, Gyula m. város önkéntes tűzoltó-parancsnoka.

Miután a fenti címen közzétett közlemények csak úgy képezhetnek egészet, ha ahhoz többen is hozzászólnak és az eszmét több oldalról megvilágítják, mert csak így lehet meg a lehetőségére annak, hogy az esetleges hibák kiküszöbölhetők, vagy megszüntethetők lesznek, — miután továbbá a közlemény felhívja a bajtársakat a hozzászólásra — én is hozzászólók a kérdéshez.

Nagyon helyesnek tartom az előttem közölt cikkek íróinak érveléseit és a tűzoltótestületek megalkotása és fejlesztése érdekében írt közleményeit, különösképpen pedig azt, hogy a 18—21 éves leventekötelesek közül szervezzük meg az önkéntes tűzoltókat, illetve ezek kiképzésével állítsuk fel és egészítsük ki a vidéki önkéntes tűzoltótestületeket.

Kénytelen vagyok azonban rámutatni arra, hogy ez csak úgy volna lehetséges, ha a 18—21 éves leventék közül elsősorban azok nyernének kiképzést, akik erre önként vállalkoznak. Azok ugyanis, akik önként vállalkoznak az önkéntes tűzoltói szolgálatra, mindenkor nagyobb ügyszeretettel igyekeznek eleget tenni vállalt kötelezettségeiknek, mint azok, akik erre csupán kijelöltetnek.

Ámde vajjon kik vállalkoznak önként a tűzoltói kiképzésre és általában az önkéntes tűzoltói szolgálat ellátására akkor, ha azt a leventefoglalkozáson eltöltött időn túl kell végezniök. Valószínűleg senkisé, vagy ha akad is néhány közülök, nem nagyon fog igyekezni, mert hiszen 2 órán keresztül már foglalkoztak vele és elvették az idejét, éppen ezért sem kedve nem lesz a további foglalkozásra, sem pedig nem fogja áthatni az ügyszeretet, ha a foglalkozáson mégis megjelenne. Már pedig ügyszeretet nélkül eredményes munkát végezni nem lehet.

Ha azonban, azok a 18—21 éves életkorban

lévő leventekötelesek, akik önként vállalkoznak a tűzoltói kiképzésre és akik a leventefoglalkozás alól — éppen úgy, mint a cserkészek — felmentést nyernek, ezek a tűzoltói kiképzést komolyan fogják venni és azt igyekezni fognak tőlük telhető legnagyobb igyekezettel ellátni.

De tegyük fel, hogy ezek mindegyikében sem lesz meg a kellő ügyszeretet és nem hatja át a tűzoltói intézmény nemes hivatása, akkor még mindig lesz rá mód, hogy az ilyen egyént a parancsnok a tűzoltói szolgálat alól felmentse és erről a leventeegyesület vezetőségét értesítse. Ez is éppen úgy történne, mint a cserkészeknél. Már több ízben megkíséréltem azt, hogy önkéntes tűzoltói szolgálatra jelentkezett 20 éves leventeköteles egyént a leventefoglalkozás alól felmentessem, azonban minden igyekezetem hiába valónak bizonyult. Bár kétségtelen, hogy a tűzoltói intézménynél az önkéntes tűzoltók ugyanolyan fegyelemben részesülnek, mint a leventékénél, s bár hivatkoztam arra is, hogy a cserkészek mentesítve vannak a leventefoglalkozás alól, még sem tudtam meggyőzni a leventeintézmény vezetőségét.

Itt valamit tenni kell! Tenni, még mielőtt a tűzrendészeti kodex megjelenik, hogy abba vétessék fel legalább ez a jogos kívánságunk, hogy a leventeköteles korban lévő és legalább a 20-ik életévét betöltött leventekötelesek, amennyiben önkéntes tűzoltói szolgálatot teljesítenek, s igazolják, hogy az önkéntes tűzoltóság létszámában mint működő tagok fel vannak véve, *mentesítsenek a leventefoglalkozás alól*. Ezt az egyenlő elbánás elvénél fogva is meg kell kívánnunk, mert nem lehet a cserkész-intézmény tagjainak nagyobb kedvezményt adni, mint a tűzoltói intézmény tagjainak, annál is inkább, mert a tűzoltói intézmény kebelében működő tagok a nemzeti vagyonvédelem szolgálatát látják el, amely nem más, mint honvédelmi szolgálat.

Állítom, hogy a tűzoltóintézmény közérdekű működése mindenkor van olyan, mint a cserkész-szervezeté és foglalkozik úgy a működő tagokkal, mint a cserkész-, vagy levente-alakulat.

Kérem tehát ezúton az arra illetékes tényezőket, hassanak oda, hogy az önkéntes tűzoltóságnak ez a kívánsága mielőbb valóra váljék és így az önkéntes tűzoltói intézmény életerős, mindenkor tettekre kész, fiatal egyénekhez jusson.

A székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy a címükre küldött állami sorsjegyeket, ha megtartani kívánják, a mellékelt postatakarékpénztári befizetési lapnak felhasználásával azok árát mielőbb fizessék be. Akik a részükre küldött sorsjegyeket nem kívánják megtartani, szíveskedjenek a küldött portómentes küldésre jogosító visszboríték felhasználásával visszaküldeni ahhoz, akitől kapták. Az állami sorsjáték jótékony célt szolgál s akik a megtartani nem kívánt, birtokukban levő sorsjegyet vissza nem küldik, a jótékony célt károsítják meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

64. MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Főnyeremény **40.000** aranypengő
17.000 nyeremény 250.000 ar. P értékben

Nyeremények:

20.000 ar. P

10.000 ar. P

2-szer **5.000** ar. P

4-szer **2.500** ar. P

6-szor **2.000** ar. P

10-szer **1.000** ar. P

és még számos nagyobb és kisebb nyeremény, melyek mind közpénzben fizetettek ki.

Húzás június 12-én.

Sorsjegyárak:

Egész ar. P **3.—**

Fél ar. P **1.50**

Kapható minden sorsjegy- és főarufőnál, valamint az összes dohánytözsdékben. Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesít a Székesfővárosi M. kir. Pénzügyigazgatóság, Budapest, V. Szalay-utca 10.

Levél a szerkesztőhöz

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

A tűzrendészet ma már annyira szétágazó, hatalmas szervezet, mondhatnám tudományág, amelyben kutatni és tanulni még holta napjáig sem tud eleget a tűzoltó. Szövevényében kiigazodni nagy feladatot ró a tűzoltótisztre, különösen akkor, ha más élethivatás mellett, önkéntes vagy köteles testületben becsülettel kívánja ellátni tisztét. Ezek számára úgyszólván nélkülözhetetlenné vált a Tűzrendészeti Közlöny, — különösen mióta az Országos Tűzoltó Szövetség áldozatkészségéből tagdíj címén rendszeresen küldik a tagtestületek részére —, mert mindenkor részletes felvilágosítást nyújt a tűzoltóság időszerű tevékenységéről, közleményeiből pedig úgy a városi, mint a községi testületek vezetői megtalálhatják az őket különösen érdeklő kérdések szakszerű ismertetését.

Sajnos, de való, hogy ez az áldozatkészség még sok helyen ma sem termette meg gyümölcsét és nem szűnt meg a betűvel szemben megnyilvánuló fásult közöny. Egy ilyen esetre kívánok a következőkben rámutatni.

H. . . községben történt, ahol az autóm felmondta a szolgálatot. Másfélórás unalmas várakozásra lettem volna kárhozthatva, ha jó falusi szokás szerint, 8—10 bámuló körül nem veszi a kocsit. Előkerült a bíró, na meg a tűzoltóparancsnok is. Soffőrömet jó tanácsokkal látták el és mikor megtudták, hogy én is tűzoltó vagyok, melegebb lett a barátság. Mindenről előjött a szó, a meleg télről, a jugoszláviai menekültekről és az új egyenruha-tervezetről. Az utóbbit én említettem meg. Először azt hitték, hogy katonai egyenruháról beszélek, de mikor végre megértették, hogy tűzoltó egyenruháról van szó, — csodálkoztak. — Hát olvasta az úr? — kérdi tőlem az alparancsnok úr. — A Tűzrendészeti Közlönyben — mondom én. Ilyen lapot, ő szegény, bizony soha nem látott és nem is tud létezéséről, bár húsz éve tűzoltó.

Igazat megvallva, elképedtem. Tűzoltóalparancsnok és nem olvas hivatalos lapot, — hát hol vagyunk? És előadja, hogy már közel 20 éve tűzoltó, de a Tűzrendészeti Közlönyről még soha nem is hallott.

Igen tisztelt Szerkesztő -r! Hát kinek a számára írják a szakcikkeket, hát ki olvassa el azokat az értékes közleményeket, amelyeket a legjelesebb szakférfiak írnak, ha nem a tűzoltóalparancsnok úr és beosztottjai? Hát érdemes akkor a cikkeket megírni, ha éppen azok nem olvassák, akiknek legnagyobb szükségük lenne rá? Szegény vezetők, azt hiszik, hogy éjjelt is nappallá tevő munkájukat megbecsülik, írásukat tudásszomjas tűzoltótisztek várják, lesik és kisül a végén, hogy az alparancsnok úr H-ban nem ismeri a lapot. Hát ez elszomorító!

Ezek után csak örömmel üdvözölhetjük Szerkesztő úrnak a tűzoltószakoktatás rendszeréről legutóbb közölt tervezetét, mert a tűzrendészet gyökeres fejlődése csakis kellő szellemi készséggel és szakképzettséggel rendelkező, a betűtől nem irtózó, olyan tűzoltótisztikartól remélhető, mely nem megy el semmi mellett nemtörődomséggel, amit tűzoltó-szemnek meg kell látni, amit tűzoltó-fülnek meg kell hallani és tűzoltó-szívnek meg kell érezni. És ha az első tűzoltótisztától kezdve az utolsó nyomoszámig minden tűzoltó meg fogja tenni a kötelességét

mindenhol és mindenkor, úgy meg vagyok győződve, hogy a hivatalos lap cikkeit nem hiába írják, a szakkönyvek nem hevernek porosan a polcokon és a tűzoltóeszmé ragyogni fog.

Soraim közléséért Szerkesztő úrnak hálás köszönetet mondva, kívánok tűzoltó bajtársaimnak szebb jövőt.

Lengyel György

Ö. t. titkár, Várpalota.

A jó tűzoltóparancsnok

május hónapban

- Elkészíti a tavaszi, nyári időszak gyakorlati és elméleti oktatásának tervezetét, megállapítja azok időpontját és kifüggeszti a tűzoltószertárban, az őrszobán.
- Összehívja testületét és megvizsgálja a tűzoltók ruházatát, egyéni felszerelését, az ujjoncok ruházatát, felszerelését elismervény mellett kiadja.
- Kitűzi a tavaszi közgyűlés időpontját és arra a tagokat meghívja.
- Közgyűlésen a tűzoltóktól ünnepi formában veszi ki a fogadalmat.
- Tavasszal a tömlőfektetéstől kezdve ismételi a tűzoltógyakorlatokat és azokat megelőzőleg fegyelmező rendgyakorlatokat tart.
- A vármegyei versenyen legalább III. díjat nyert csapatot előkészíti az augusztus 20-án Gyöngyösön tartandó országos tűzoltóversenyre.
- Ha eddig elmulasztotta volna, haladéktalanul megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. Részletes utasítást lapunk januári számában olvasható.
- Beküldi a testület tagdíját a vármegyei tűzoltószövetséghez, vagy ha ilyen még a vármegyében nincs, akkor közvetlenül az Országos Tűzoltó-Szövetséghez. (Moson és Zala vármegye az 1934. évre hátralékban van.)
- Előfizet a Tűzrendészeti Közlönyre, illetve megújítja az előfizetést.
- Tudósítást küld a Tűzrendészeti Közlöny részére a községben történt tüzesetekről és a tűzoltóságot érdeklő eseményekről.
- Parancsnoki megválasztásáról szóló közgyűlési jegyzőkönyvet a község útján felterjeszti az alispánhoz, állásában való megerősítés végett.
- A testület létszámát főleg a leventék utolsó korosztályából kiegészíti.
- A folyó évre tervbevetett verseny, tűzoltó-ünnepély időpontját a vármegyei, illetve az Országos Tűzoltó-Szövetséghez bejelenti. A gyöngyösi nagygyűlés és országos tűzoltó verseny időpontjában, augusztus 18—20 között, semmiféle más közgyűlés, verseny, stb. nem tartható.

Biztonsági benzin, benzinpótlók és a szilárdbenzin

Írta: Nagy Zoltán okl. tűzoltótiszt, pilóta

A gyakori benzintüzek és robbanások arra ösztönzik a vegyészeket és szakembereket, hogy vagy egy olyan veszélytelen folyadékot állítsanak elő, amely a benzint minden téren pótolná, vagy találjanak egy olyan eljárást, amellyel a benzin veszélyességét csökkenteni lehetne.

A megelőző tűzrendészet szigorú intézkedései megszorították a robbanékony gőzök leadó folyadékok használatát, mégis azt látjuk, hogy a benzinnel — legtöbbször tudatlanság, vagy gondatlanság miatt — különösen könnyelműen bánnak.

Háztartásokban, tisztítóüzemekben elejét lehetne venni sok balesetnek és szerencsétlenségnek a benzinpótló szerek használatával. Ilyen elsősorban a széntetraklorid, amely éppen olyan hatásos és amelyet épúgy kell felhasználni, mint a benzint. Tisztító hatása is ugyanolyan, maradék nélkül, gyorsan párolog, a zsírokat kitűnően oldja és nem gyúlékony. Hasonló jó benzinpótló a triklóretilén és a tetraklórszéneg (benziniform).

Biztonsági benzin név alatt forgalomba hoztak egy 25% széntetraklorid és 20% benzolt tartalmazó keveréket, ez a folyadék azonban éppen olyan veszélyes, mint a tiszta benzin!

Mint motor-üzemanyagot a benzint a mai napig sem sikerült veszélytelenebb anyaggal pótolni. A nyersolaj és a petróleum — bár lobbanási pontjuk alacsonyabb — nem sokkal több biztonságot nyújtanak; a Diesel-motorok igen lassan terjednek a mindennapi használatban.

Ferraguti tanár faszénrel, illetve széngázzal hajtott jármű-motora tűzrendészeti szempontból is nagyjelentőségű, jelenleg azonban még csak biztató kísérlet.

Több eljárással próbálkoztak, legalább a szállítás és raktározás idejére csökkenteni a benzin veszélyességét. Így megkísérelték kovaföld segítségével — nitroglicerintől dinamit mintájára — szilárd benzint is előállítani. A kovaföld sok benzint vesz fel (100 gr kb. 70—75 gr-ot), azonban azzal kémiai vegyület nem képez. Az így előállított szilárdbenzin robbanásmentes, meggyújtva csendesen ég el. Nyomás, vagy centrifugálás által a benzin újra kivonható. Maga az előállítás eléggé veszélyes és hosszadalmas, a szilárd maradék pedig a benzin nyomait nagyon sokáig tartja.

Évekkel ezelőtt egy magyar gyógyszerész is állított elő szilárdbenzint, bizonyos gelatinizáló anyagok hozzáadásával. Az újra folyékonnyá tett benzinből azonban nem tudta tökéletesen kiüleptíteni a szilárdító alkotórészeket. Az ő eljárása alapján készülnek az újabb nálunk is kapható, öngyújtók töltésére való tubusok.

Legutóbb egy francia mérnöknek sikerült részint kémiai, részint mechanikai úton tökéletes szilárdbenzint előállítani. Az előállítás egyszerű készülékkel és olcsó vegyszerekkel történik, amelyek bármikor beszerezhetők.

A nyergumi-keményességű szilárdbenzin vagy tömbökben, vagy granulált alakban, tet-szésszerinti nagyságú — egyik tartóedényből a másikba önthető — szemcsékben készül. Mindkét formájában zsírpapírba csomagolva, jól szállítható és évekig raktározható.

Egyébként a következő előnyös tulajdonságai vannak:

1. Nem robban;
2. lobbanásmentes. Meggyújtásakor csak azon a ponton ég, ahol meggyújtották, ott is kis lánggal, amely vízzel könnyen oltható;
3. Párolgása majdnem semmi;
4. hideggel és meleggel szemben érzéketlen;
5. folyékony állapotba gyorsan visszaállítható;
6. az ilyen módon nyert folyékony benzin az eredetivel kémiailag teljesen azonos és tökéletesen tiszta.

A folyékony állapotba történő visszaalakítást egy „dispositiv“ készülékkel eszközlik, olyan biztonsággal, hogy gépjárművek üzemanyag-tartalva szilárdbenzinnel tölthető és csak a motor porlasztója előtt alakíttatik vissza a szükséges mennyiség folyékonnyá.

A találmánynak nagy jelentőséget ad a szilárdbenzin könnyű és olcsó, veszélytelen szállítási lehetősége. Nincs szükség biztonsági edényekre, különleges szállítójárművekre és tárolóberendezésekre. Szilárdbenzinből bárhol, akár lakóházban is olyan mennyiség raktározható, amelyre folyékony benzinnel gondolni sem lehetne.

Hadászati szempontból kiszámíthatatlan előnyöket jelentene. A jövő háborújában az ellenséges repülőgépek támadásai elől az ország belterületén felhalmozott benzinkészleteket megvédeni nem lehet. Nem lehet azért, mert a repülőgépek fokozott sebességükkel és működési sugaruk megnövekedésével az ellenséges belterület legtávolabbi pontját is könnyűszerrel elérhetik. London és Párizs légi nagygyakorlata bizonyította be, hogy nagyobb kiterjedésű holtcélakat repülőgépek ellen se a földi, se a légi légvédelem nem képes megoltalmazni. Azokat a károkat, amelyek benzintelepek bombázásából származnak, szilárdbenzin használatával el lehet kerülni.

Megszűnne az az örökös veszély is, amit a katonai járműveknek: harcokocsiknak, repülőgépeknek a gyúlékony és robbanékony benzinnel töltött tartalvaik jelentenek.

A találmány hadászati jelentőségeit felismerve, a Párizsban ez év januárjában megtartott bemutató után egy központi nagyhatalom már megvette, a francia katonai hatóságok pedig azon igyekeznek, hogy annak egyedüli birtokosai legyenek.

Reméljük azonban, hogy a szilárdbenzint nemcsak hadászati és katonai célokra fogják felhasználni, hanem lehetővé teszik, hogy általános elterjedésével végre megszűnjenek a sorozatos benzintüzek és robbanások, amelyek már annyira nagyon- és emberáldozatot követeltek.

Tűzoltókat érdekli,

— hogy a legutóbbi elnökségi ülés határozatából kifolyólag a Tűzrendészeti Közlöny legközelebbi számától kezdve állandó mellékletet adunk „Polgári lég- és gázvédelem“ címen.

hogy a miskolci tűzoltóparancsnoki állás betöltésére meghirdették a pályázatot. Hírek rovatában közöljük a hirdetményt.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltószövetség elnöksége május 4-én tartott ülésében hozott határozatával a Széchenyi József gróf lemondása folytán megüresedett országos elnöki tisztségbe dr. Marinovich Imre h. államtitkárt, a szövetség eddigi ügyvezető alelnökét behelyettesítette.

Ez alkalommal a szövetség elnöksége testületileg tisztelgett a belügyminiszternél, mint a legfőbb tűzrendészeti hatóság vezetőjénél és kérte a tűzrendészeti törvény mielőbbi megalkotását, végül felajánlotta a szövetségben tömörült 95 ezer főnyi magyar tűzoltóság odaadó és önzetlen szolgálatait.

A miniszter az előterjesztést nagy figyelemmel és megértő jóindulattal hallgatta, kilátásba helyezte, hogy a tűzrendészeti törvény ez év őszén tető alá kerül s egyben a szövetség nagyértékű támogatását a jövőre is kikérte.

Ugyanekkor az elnökség dr. Tömcsányi Kálmán államtitkárnál és Csatóry Pál dr. miniszteri osztályfőnöknél — akik a tűzrendészeti ügyek intézésétől kineveztetésük következtében megváltak — búcsútisztelgésen völt és őszinte köszönetet mondott azért a mindenkor tapasztalt jóindulatáért, melyben a Tűzoltószövetséget részesítették és ennek eredményes munkásságát lehetővé tették.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség f. évi május hó 4-én tartott elnökségi ülés jegyzőkönyve lapunk zártáig nem érkezett be, ezért legközelebbi számunkban közöljük.

Miskolc thj. város polgármesterétől.
11.078—ki. 1935. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY.

Miskolc thj. városnál rendszeresített és a törvényhatósági bizottság közgyűlése által betöltendő hivatásos tűzoltóparancsnoki állásra pályázatot hirdetek.

A hivatásos tűzoltóparancsnoki állás betöltéséhez legalább középiskolai (vagy azzal egyenrangú egyéb iskolai) végzettségen felül az Országos Tűzoltótisztai Tanfolyam elvégzésének és a tűzoltótisztai képesítő vizsga sikeres letételének igazolása is szükséges.

A tűzoltóparancsnoki állással az állami rendszerű IX. fizetési, mint alapfizetési osztállyal megállapított illetmények vannak egybekötve.

A pályázati kérvényhez a magyar állampolgárságot, az előírt képesítést, az eddigi működést igazoló, továbbá erkölcsi, valamint a forradalom és az u. n. tanácsköztársaság alatt tanúsított magatartást igazoló okmányok csatolandók.

Az ilymódon felszerelt és bélyeggel ellátott pályázati kérvények 1935. évi május hó 25. déli 12 óráig Miskolc thj. város főispánjához címezve, a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Fenti határidő letelte után beadott, vagy keletően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vehetők.

Szolgálatban álló tisztviselők pályázati kérvényeikhez hivatali felsőbbségük által kiállított működési bizonyítványt is csatolni kötelesek.

Miskolc, 1935 május hó 4-én.

Hodobay Sándor dr sk.,
polgármester.

H Í R E K

Előfizetési felhívás

A Tűzrendészeti Közlöny-t a m. kir. Belügyminisztérium 200.705—1934. B. M. sz. rendeletével (Belügyi Közlöny 1934. évf. 51. sz. 759. oldal) ajánlotta előfizetésre a vármegyék, városok és községek számára.

Felkérjük a multévi előfizetőinket az előfizetés megújítására. Az előfizetés díja évi 6 pengő, mely összegnek a 23.297. számú postatakarékpénztári csekkszámlára való befizetését kérjük, annál is inkább, mert különben a lap küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

Aki csak teheti, tartsa fenn előfizetését, mert csak így áll módunkban a súlyos nehézségekkel küzdő testületeknek tagdíj fejében küldeni lapunkat.

A kiadóhivatal

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta:

Máthé-Tóth Jenő elnök és Baranyai József őrmester (Kalocsa, önk.), Varga Gyula őrmester (Rákospalota hiv.), Farkas Mihály parancsnok, Forgács Zoltán alparancsnok (Ózd, váll.), Kovács Dániel (Budapest, hiv.), Tass Árpád elnök (Csanád vm., Tűzoltó szöv.), Zemann Vince parancsnok, Stattner István alparancsnok és Beringer Mátyás őrparancsnok (Bpest, M. Textilfestőgyári), id. Neuhauser János rajparancsnok (Szarvas, önk.), Markó István j. tűzrend. felügyelő (Körmend), Staudt József parancsnok (Pestújhely, önk.), Horváth István parancsnok (Bucsu, önk.).

Berta József, a kecskeméti hiv. tűzoltóság őrparancsnoka f. évi április hó 22-én meghalt. Testületében mint a köteleességteljesítés mintaképét emlegették. Béke emlékére.

Lázár Lajos, az orosházi önkéntes tűzoltótestület parancsnoka, az orosházi járás tűzrendészeti felügyelője f. évi április hó 23-án elhunyt. A tűzoltóság egyik lelkes harcosa dőlt ki ismét sorainkból. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Rákospalota megyei város hivatásos tűzoltósága 1934. évben 25 tűz- és műszaki mentési esetben nyújtott segítséget. A tűzkar összege becslés szerint 3170 pengő.

1934. évben 58 elméleti és 168 gyakorlati oktatásban részesült a legénység. Ezenkívül 50 főnyi levante-szakasz nyert tűzoltó- és mentőkiképzést.

Mult esztendőben (1934. évben) készült el a tűzoltóság második házilag készült autószerelvénye, mely a modern tűzoltás minden követelményének megfelelő, mivel 400 percliteres agregátfcस्कendővel, nagyteljesítményű folytonos működésű habgenerátorral, 80 kg oltóport tartalmazó poroltókészülékkel és nagyfényerősségű fényszóróval van felszerelve. Ezen különleges felszereléseket a város területén levő olaj-, szappan-, nyomdafesték és gumigyár tesz szükségessé. Ezekon kívül nem hiányzik a szerzől semmiféle olyan felszerelés, amelyek az első beavatkozáshoz szükségesek.

A tűzoltóság jelenlegi felszerelése: 2 tűzoltóautó, 2 drb 400 percliteres agregátfcस्कendő, 1 drb habgenerátor, 1 drb 80 kg oltóport tartalmazó poroltókészülék, 2 drb gyengeáramú, 1 drb erősáramú fényszóró, a szükséges mászó- és bontófelszerelések, gázálarok a különféle szűrőbetétekkel, 1200 méter tűzi tömlő. A tűzoltóság felügyelete alá tartozik 800 percliteres turbófcस्कendővel és 4 köbméteres víztartánnyal rendelkező öntözőautó. A régi felszerelések:

3 drb lovasszer kézihajtású fecskendővel és 1 drb pinceszivattyú.

Sándorfi Sándor tűzoltóparancsnok a város polgármestere elé terjesztett 1936. évi költségvetési javaslatával kapcsolatosan több esztendőre szóló tervezetet készített, melynek célkitűzéseiben egy műszaki mentőautó házi építése és a tűzoltóságnek a gáz- és légvédtelemből való intézményebb bekapcsolódása, a laktanya bővítése, továbbá szerezneinek kiegészítése is szerepel.

A Pest-Pilis-Solt-Kiskúnnvármegyei Tűzoltó-Szövetség április hó 27-én tartotta rendes tavaszi közgyűlését, melyen 67 tűzoltótestület igazolt képviselője vett részt. Az elnöki szék elfoglalására Marinovich Imre dr. h. államtitkár, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség ügyvezető-alelnöke kéretett fel, akinek javaslatára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a hivatalos elfoglaltságuk folytán az ülésen való megjelenésükben akadályozott vármegyei főispán és alispánnak azért a hathatós támogatásáért, amellyel a vármegye tűzrendészetét közismerten magas színvonalára emelték.

A vármegyei számvevőség által felülvizsgált és rendben talált 1934. évi zárszámadásra vonatkozó felmentvényt a közgyűlés a felelős számadóknak megadta.

Az előterjesztet titkári jelentés beszámolt a múlt év jelentősebb eseményeiről, így elsősorban az országos választmányi közgyűléssel egyidejűleg Vácson rendezett vármegyei és számos járási tűzoltóverseny sikeréről, melyekből bizonyos mértékű nyújtott a tűzoltótestületek, melyek és átlagosan felülkötéséről. A súlyos gazdasági helyzet dacára, a múlt évben jelentősebb szerbeszerzések történtek és néhány új szertár is épült.

Petheő János ügyv.-alelnök, vármegyei tűzrendészeti felügyelő javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy a folyó évben június hó 17-től kezdődőleg kerületi tűzoltótanfolyamot rendez, Vác székhellyel. A továbbképző tanfolyam végleges tantervének kidolgozását, székhelyének és időpontjának megállapítását, valamint a hallgatók behívását a közgyűlés a vármegyei tűzrendészeti felügyelők hatáskörébe utalta.

Rosta Géza elnökségi előadó felkérte a tagtestületeket, hogy a versenyek rendezése után közöljék az országos szövetséggel az új versenyszabályzat alkalmazása körül felmerült esetleges nehézségeket, vagy hiányokat.

Marinovich Imre dr. elnök zárószavaiban elismerőleg nyilatkozott a szövetség és a tűzrendészeti felügyelők eredményes munkájáról. Kiszállásai során is módjában volt ismételtlen meggyőződni a vármegyei tűzrendészetének öröndetes fejlődéséről és a tűzoltóságok alapos kiképzéséről. A további munkához a sikert kívánja, az ülést zárta.

A szombathelyi tűzoltótanfolyam záróvizsgálata.
A vármegyei szövetség által a szombathelyi járás (tűzoltótisztjei számára rendezett tanfolyam (február 10—23) záróvizsgáját Kiss Emil dr. parancsnok elnökle alatt február hó 23-án tartották meg. A tanfolyam záróvizsgáján résztvették az előadókon kívül Horváth Kálmán dr. alispán, szöv. elnök, Ujváry Ede dr., Szombathely város polgármestere, Szűcs István dr. j. főszolgabíró, Timár Zsigmond ezredes, vm. testnevelési felügyelő stb. A vizsgát 60 tűzoltótiszt tette le, s az eredmény fölött úgy a vármegyei alispánja, mint a megjelent előkelőségek a legnagyobb megelégedésüket fejezték ki.

A zalaegerszegi önkéntes tűzoltótestület közgyűlésén előterjesztett titkári jelentés szerint a nehéz gazdasági viszonyok és a város mostoha bánásmódja miatt az egyesületnél némi visszafejlődés ta-

pasztalható. A városi segély nagymérvű csökkenése folytán az egyesület létszáma csökkent, a ruházat és felszerelés lerongyolódott. A testület 30 gyakorlaton, 17 tüzesetnél és 10 kivonuláson vett részt.

Tisztújítás során a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg a következő tisztikart:

Elnök: Boschán Gyula, alelnök: Kaszter Ödön dr., jegyző: Szilágyi Németh Gyula, pénztáros: Léránth István, parancsnok: Mózes László, alparancsnok: Léránth István, szakasparancsnok: Bakányi Kálmán, Faragó Mihály, Fodor István, Schmidt János, szertárnok: Hegyi Kálmán, ügyvéd: Wollák János dr., orvos: Németh János dr.

A tisztikar és a választmány nevében Boschán Gyula köszönte meg a bizalmat, megígérve, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is lelkiismeretesen fognak dolgozni az egyesület érdekében.

A pécsváradi önk. tűzoltótestület a múlt hó 10-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyet Rozgonyi Ádám közs. főjegyző, testületi elnök nyitott meg bensőséges szép szavakkal. Majd Forró János kir. telegkönyvvezető, ö. t. parancsnok tette meg parancsnoki jelentését, melyből kitűnt, hogy a testület az 1934. év folyamán 47 napon 93 órát foglalkozott gyakorlati, elméleti és taktikai támadási kiképzéssel. Tüzesethez kivonulás volt június hó folyamán, telefonhívásra, Berkesd községbe, azonban fecskendővel beavatkozni már nem kellett, mert a tüzet a helybeli tűzoltóság időközben eloltotta. Október hó 16-án éjjel 2 óraker hatalmas szélviharban gyulladt ki Karl Antal pécsváradi lakos házának tetőzete. A tűzoltóság Forró parancsnok és Madár alparancsnok ügyes taktikai megoldásának és Madár kezében a tüzet rövidesen elkapták a másodórás kemény munka árán el is oltotta. Mivel Karl tűzoltóbajtárs háza biztosítva nem volt, a tűzoltóság vezetősége gyűjtést rendezett a kárt szenvedett bajtárs részére, mely 1000 pengő készpénzt és az ipari munkások ingyenes munkasegítségét eredményezte, úgy hogy mire 8 nap múlva az erős esős idő bekövetkezett, bajtársunk háza, aki 30 éve küzd a mások vagyonaért, tető alatt állott.

Felejthetetlen volt az augusztus 20-án tartott járási verseny, melyen a pécsváradi tűzoltóság Forró parancsnok vezénylete mellett, első díjat nyert 18 csapat közül. A vármegyei verseny Pécsen, szeptember 4-én volt, melyen a csapatot Madár Mihály jegyző alparancsnok vezényelte, a csapat ezüstserleget nyert.

Lélekemelő ünnepek keretében ülte meg a testület 35 éves fennállásának évfordulóját, mely alkalommal lett felszentelve a testület zászlaja, a zászlóanyai tisztséget, vitéz Horváth Istvánné főszolgabíró neje vállalta, aki gyönyörű és felejthetetlen szavakkal kötötte fel szalagját a zászlóra, azzal, hogy „véssz idején előre, bátran, hittel, becsülettel és buzgalommal a köztért”. Majd vitéz Keresztes-Fischer Miklós tartott tartalmas zászlóavató beszédet, rámutatva arra, hogy a béke katonái a tűzoltók, akik örök harcban állnak a pusztító elemekkel, kiemelve a testület mostani vezetőinek érdemeit, mely lehetővé tette azt is, hogy későn, 35 év után, de szimbólumhoz jutott a zászlóval a testület.

Ugyanez nap lett felavatva a világháborúban hősi halált halt 8 bajtársunk emlékét kegyelettel megörökítő emléktábla is, melyet Kollmann Jenő bonyhádi iparművész készített el, díjmentesen. Áll a tábla, hogy hirdesse örök időkre a magyar tűzoltók lángoló hazaszeretét: „Édes és dicső a hazáért meghalni!” Szem nem maradt szárazon, midőn a művészi alkotásról a lepel lehullott. Az ünnepély külsőségében, — fellobogózt főtér — mint bensőségességében felejthetetlen napja lesz igen hosszú

éveken át Pécsvárad közönségének. E nap fontos és szép megrendezéséért az érdem Forró János parancsnok, Madár Mihály alparancsnok élén, az egész tűzoltóságé. Forró parancsnok a közgyűlés színe előtt a legteljesebb elismerését és háláját fejezte ki úgy a tisztikarnak, mint az általuk vezetett csapatnak. Majd Rozgonyi Ádám főjegyző indítványozta, hogy úgy a parancsnoknak, mint a tisztikarnak jegyzőkönyvi elismerés fejeztessék ki. Ezután következett a tisztújítás, melyen parancsnok lett: Forró János, alparancsnok Madár Mihály, s. tiszt: Vadon József, titkár: Kis B. József, szakaszparancsnok: Paydek Pál, Lerch János, Karl Antal, Fülöp Péter. Elnök: Rozgonyi Ádám főjegyző.

Komárom-Esztergom vármegyei Tűzoltó-Szövetség április hó 26-án tartotta meg ezidei első választmányi ülését. Reviczky ügyv.-elnök meleg szavakkal üdvözölte az ülésen megjelent főispánt és alispánt, kiknek ezen megtisztelő megjelenése súlyt és tekintélyt ad a tűzoltók munkájának s abban a szövetség zászlaja alatt tömörült önkéntes tűzoltók megbecsülését, önzetlen fáradozásuk elismerését látja. Utána Frey dr alispán emelkedett szólásra abból az alkalomból, hogy a közgyűlés határozata értelmében Reviczky ügyvezető-elnök és László vármegyei tűzr. felügyelő megfestett arcképe a szövetség otthonában elhelyeztetett. Röviden méltatta nevezetteknek a vm. tűzrendészetének fejlesztése körül kifejtett érdemes tevékenységét, úgymond, a szövetség ezen két kiváló férfiú arcképének itt történt elhelyezésével példát akar adni a jövő nemzedékének, hogy miként lehet és kell szeretni ezen nemes emberbaráti intézményt és hogy mint kell önzetlenül dolgozni a köz érdekében. A jó Isten áldását kérte rájuk, hogy hasznos munkájukat a vármegye közönsége minél tovább élvezhesse.

A rendes tárgysorozatra áttérve, a folyó ügyek elintézésén kívül elhatározta a választmány, hogy a folyó évben közgyűlését Tatabányán, június 29-én tartja meg, megyei versenyekkel karöltve, s hogy ez év nyarán, a jelentkezők számához képest, egy vagy két altiszti tanfolyamot és egy tiszti továbbképző tanfolyamot rendez, amelyeken a hallgatók gáz- és légvédelmi kiképzést is nyernek.

Megbeszélés tárgyát képezte továbbá a folyó évi gyöngyösi nagygyűlésen való részvétel, s elhatározta a választmány, hogy az országos versenyen a pizskei önkéntes testület csapata, amely a mult versenyen első díjat nyert, részt vegyen. Az ülés befejezése után a jelenvoltak még hosszabb ideig együtt maradtak s elbeszélgettek különféle aktuális tűzrendészeti kérdésekről.

Komárom és Esztergom vármegyei Tűzoltó-Szövetség f. évi június hó 29-én Tatabánya községben vármegyei tűzoltóversenyt rendez. A verseny tárgya egységes kocsi-, vagy mozdonyfecskendő 5-ös, illetve 9-es iskola és gyorszerelése. Támadási gyakorlat az elnökség által megállapított és a helyszínén kiadott feladat megoldása.

A versenyben csak legalább járási versenyen már résztvevő és I. vagy II. díjat nyert megyebeli tűzoltóságok vehetnek részt.

Azon községek tűzoltóságai, melyek a szövetségi tagdíjjal hátralékban vannak, vagy amelyek a tűzoltókat a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyző pénztáránál a folyó évre baleset ellen nem biztosították, a versenyben nem vehetnek részt.

A nevezési díj 10 pengő, mely a tűzoltó-szövetség 34.093 sz. postatakarékpénztári csekk számlájára fizetendő be.

Nevezési határidő: május 30. Cím: László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Esztergom, Baross Gábor-út 7.

A nevezésben megjelölendő, hogy a csapat milyen fecskendővel óhajt szerelni.

A versenyben résztvevő tűzoltók névjegyzékét, a rangjelzés feltüntetésével, a verseny megkezdése előtt a zsűri elnökének be kell adni.

A szerelési eljárásra nézve a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség egységes gyakorlati szabályzatában foglalt előírás mindenben betartandó.

A testületeknek versenyben való részvételi sorrendje húzás útján lesz eldöntve. A versenyzőket az iskola- és gyorszerelésnél a zsűri elnöke, a támadásnál a vezénylő osztja be.

A verseny egyéb feltételeire nézve a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség új versenyszabályzatában foglalt rendelkezések irányadók.

Bármilyen felvilágosításért a testületek forduljanak László István vármegyei tűzrendészeti felügyelőhöz.

Felhívás a váci kerületi tűzoltótanfolyam látogatására. Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyei tűzoltó szövetsége Vácon, folyó évi június hó 17-től július 1-ig kerületi tűzoltó szaktanfolyamot rendez.

Tekintettel arra, hogy az 1928. évi 254.300—B. M. számú rendelet 27. §-a értelmében a tűzoltóság tisztje és parancsnoka csak az lehet, aki legalább kerületi tűzoltó-szaktanfolyamot végzett, a folyó évi tanfolyamra elsősorban a községekben működő azon tűzoltótestületek parancsnokait hívom be, akik még tanfolyamot nem végeztek, illetve akik túljelentkezés folytán hely hiányában a mult évben rendezett tanfolyamokra felvételt nem nyerhettek.

Felhívom tehát a községek előjáróságait, hogy a tanfolyamok egyikére a fenti B. M. rendelet 22. §-ára való figyelemmel egy-egy hallgatót küldjenek ki.

Felhívom a községi előjáróságokat (polgármestereket), hogy a kiküldött hallgatók nevét, foglalkozását, iskolai végzettségét és egyéb személyi adatait annak feltüntetésével, f. évi június hó 1-ig jelentsék be.

A tanfolyam a vármegyei tűzoltószövetség kötelékébe tartozó testületek tagjai részére teljesen díjmentes, a hallgatók elszállásolásáról és ételmezéséről a tanfolyam parancsnoksága gondoskodik, melynek költségeit a vm. tűzoltószövetség viseli.

A szomszédos törvényhatóságok területéről is jelentkezhetnek hallgatók, ezek azonban a jelentkezéssel egyidejűleg ételmezési és elszállásolási költség címén 50 pengő térítési összeget tartoznak befizetni a Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség 35.272 csekk számlájára.

Kívánatos, hogy a kiküldő község (város) a kiküldött hallgató részére kívánság esetén anyagi veszteségének némi kárpótlása címén a látogatási bizonyítvány felmutatása után lehetőleg 20 pengő térítési összeget fizessen ki.

A tanfolyam utolsó napján a vármegyei tűzoltószövetség elnöksége és a hatóság kiküldöttjei jelenlétében megtartott záróvizsga után a végzett hallgatók országos érvényű „Bizonyítványt” kapnak. A tanfolyamra felvett hallgatókat a községi előjáróság (polgármester) útján egyénenként fogom behívni.

A Hevesvármegyei Tűzoltó-Szövetség folyó évi július 1—14-ig kéthetes kerületi tűzoltótanfolyamot rendez Hatvanban.

E tanfolyamra a 254.300—1928. B. M. sz. rendelet 22. §-ában előírt feltételeknek megfelelő jelentkezők legkésőbb 1935 május 31-ig hozzám, és írásban nyujtsák be a főlvételekre vonatkozó bélyegtelen kérvényüket, amelyhez okmányaikon kívül csatolni kell postai feladóvevényt arról, hogy a tanfolyam költségeinek fedezésére 70, azaz hetven pengő

Erdélyi József siketnémaintézeti tanár, tűzoltószövetségi pénztáros címére, (Eger, Vécsey-utca) a kérvényező részéről és részére beküldöttek.

Akiket a tanfolyamra fölvesz a vármegyei Szövetség, erről 1935 június 15-ig minden teendőre nézve részletes utasítással értesíti Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam parancsnoka, aki egyébként minden, a tanfolyamra vonatkozó felvilágosítást szíves készséggel megad minden érdeklődőnek.

A tanfolyam költségeire beküldött hetven pengő ellenében a hallgatók a tanfolyam tartama alatt teljes ellátást nyernek, azonkívül szakkönyveket kapnak mintegy tíz pengő értékben.

A tanfolyam anyaga mindenben azonos a fentemlített belügyminiszteri rendelet 25. §-ában megállapított elméleti és gyakorlati résszel.

Az elméleti előadásokat reggel 7-től 11-ig, a gyakorlatokat 15 órától 19-ig tartjuk. A hallgatókat ezenkívül beosztjuk laktanya-őrségi szolgálatra.

A felvett hallgatók rangjelzés nélkül, szabályszerű egyenruhában, sisakkal és övvel tartoznak jelentkezni a hatvani tűzoltó-laktanyában, 1935 július elsején (hétfőn) reggel 6-tól 8-ig.

A tanfolyamot záró vizsgálat fejezi be s ennek sikeres elvégzéséről a hallgatók országos érvényű bizonyítványt kapnak, mely önkéntes, gyári és kötelezett tűzoltóságok parancsnoki és tiszti állásainak betöltésére képesít.

Okolicsányi Imre sk., alispán.

A szegedi Tűzoltótestületek Szövetsége Szegeden 1935. júl. hó 1-től júl. hó 14-ig kerületi tűzoltói szaktanfolyamot rendez, és e tanfolyamon alkalmas kiküldöttek útján való részvételre a vármegyék, városok, községek hatóságait, testületeket stb. ezennel felhívja.

Jelentkezési határidő 1935 június hó 15.

A szegedi kerületi tűzoltó szaktanfolyam díja 40 pengő, mely összegben a tandíj, a tankönyvek és az elszállásolás költségei is bennfoglaltatnak. Élelmezésről mindenki maga gondoskodik.

Jelentkezni írásban, vagy személyesen a Szegedi Tűzoltó Testületek Szövetsége elnökségénél (Szeged, Tűzoltó laktanya) kell. Ez alkalommal be kell mutatni a születési anyakönyvi kivonatot, erkölcsi bizonyítványt, orvosi bizonyítványt és iskolai bizonyítványt vagy azok másolatát és be kell fizetni 40 pengő tandíjat, vagy be kell küldeni ennek feladását igazoló postai vevényt.

A felvételtől a hallgatók a Szövetség elnökségétől legkésőbb június hó 26-ig értesítést kapnak. A fel nem vett hallgatók okmányait és a befizetett tandíját visszakapják. Akik azonban felvételtek, azok a befizetett tandíj visszafizetésére még abban az esetben sem tarthatnak igényt, ha a tanfolyamon nem vesznek részt.

A tanfolyamra felvett hallgatók június hó 30-án d. u. 15—20 óra között tartoznak a tűzoltó-laktanyában jelentkezni, kötelesek szabályszerű legénységi nyári egyenruhát, sisakot és övet magukkal hozni és annak viselése a tanfolyam ideje alatt kötelező.

A tanfolyamot záróvizsga fejezi be, ennek sikeres elvégzéséről a hallgatók a 254.300—1928. B. M. rendelet 26. §-ban előírt országos érvényű „Bizonyítvány”-t kapnak.

Kerületi tűzoltószaktanfolyam Győrött. Győr város törvényhatósága 1935 június 16-tól 28-ig országos érvényű kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez Győrött, melyre a jelentkezési határidő május 31. A részletekről készséggel ad felvilágosítást a győri tűzoltófőparancsnokság.

Zalalövő önkéntes tűzoltótestülete ez év június hó 16-án fennállásának 50 éves jubileumát ünnepli. Az ünnepség alkalmából a vármegyei tűzoltószövetség itt tartja rendes évi közgyűlését, továbbá tervbe vették körzeti tűzoltóverseny rendezését is.

Miről írnak a szaklapok

április hóban?

A *Zalai Tűzrendészet* vitéz Roncsik Jenő dr. elnökségi előadónak hozzászólásra szétküldött járási felügyelői tanfolyam-tervezetét közli. Ezenkívül a „Tűzrendészeti Közlöny” márciusi számában „Tűzoltókat érdeklí” rovat alatt megjelenteket szóról-szóra, azonos tipografiai kiállítással hozza, anélkül, hogy legalább a forrást érdemesnek tartaná megjelölni. — A *Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny* 40-ik évfolyamába lépett. A negyven év előtti szerkesztő, Barabás István, aki korát meghazudtolva, ma is eleven szerkesztője a lapnak, érdekes visszapillantást közöl a negyven év küzdelmeiről, fejlődéséről. A cserkészek részére kérdés-feleletekben ismerteti a tűzoltás elemi ismereteit. — *Tűzoltók Lapja* (az elszakított Felvidékről) a tűzoltó-sajtó fontosságáról, a légi támadás elleni védelemben a tűzoltóság szerepéről és a szomszédos falvak kölcsonős tűzoltósegítségéről értekezik. Folytatja az önkéntes tűzoltótestületek szolgálati szabályzatának ismertetését. — *Mentők Lapja* a polgári légvédelemről közöl értekezést és ismerteti a svájci légvédelmi rendelet fontosabb rendelkezéseit. — *Országos Mentőügyi Közlöny* a tömeges baleseteknél nyújtandó elsősegélyről közöl értekezést. — *Magyar Katonai Szemle* a gáz- és légvédelemről, a korszerű légvédelmi figyelő szolgálatról közöl szakszerű értekezést.

Alkalmi vétel — eladás

Eladó egy 100 mm-es, egységes kocsifecskendő és egy 100 mm-es mozdonyfecske — mindkettő jó teljesítményű és kifogástalan állapotban — sürgősen, olcsó áron. Érdeklődni lehet: Felmayer-gyári tűzoltóság parancsnokságnál, Székesfehérvár.

Használt, de jó karban levő lőfogató mentő (betegszállító) kocsit igen olcsón eladó. Tűzoltó-parancsnokság, Sashalom, Pest megye.

Szerkesztői üzenetek

Papp József, Rábatótfalu: Levelében foglaltakra közbenjárásunk illetéktelen beavatkozás volna. Bennünket a kérdés csak a tűzrendészet nézőszögéből érdekel, bár szociális szempontból igazat adunk önnek. — **Parenthézy, Debrecen.** Cikke ki van szedve, eddig anyagtorlódás miatt maradt ki. — **Dévényi, Makó.** Levélben már többször kifejtettem álláspontomat. Nem közölhetem.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TÜZRENDESZET”
füzeteit, I—VII. Ára 750 P.
Részletes árjegyzék a 79. oldalon

Felölös szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII.	7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet, I. rész	2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat	—60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	1.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és lobbanó anyagok tartására, rak-tározására és szállítására	—30 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, fűzve	5.50 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

Techlár Ernő: Credo	2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólámra)	1.— P

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség története	—50 P

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányűrlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerékpárok varrógépek alkatrészek	Ékszer zseb- és faliórák alpacca evőeszközök
Diadal Áruház	Svájci óraház
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-88	Megkönyvitett fizetési feltételek mellett részletre is SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK

A tűzoltótanfolyamok gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyző Pénztáránál

„Lion Brand“ tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat
használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala 22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.
Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.
Ismertetőt küld az egyedüli gyártó:
Eisner Gyula főhercegi kamarai droguista Budapest, VI., Andrassy-út 37. szám
1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m ² terület tűzmentesítésére elegendő

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendő. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV., Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkzámlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.

Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízhordó- és öntöző-lajtákat, szerkocsikat.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket, a legmodernebb szempontok figyelembevételével, garanciával a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

Seltenhofer Frigyes Fiai

m. kir. udvari szállítók

LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-, SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM- ÉS VAS ÖNTŐDÉJE

ALAPÍTVÁ 1816. ÉVBEN

m. kir. udvari szállítók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.

Gyárt: tűzoltó- és sportérméket,

zászlókat, zászlószegőket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumbélyegzőket

Alapítva 1870

**WALSER
FERENC**

Budapest, VI, Lomb-utca 34-36

Telefonszám: 91-3-46

**Tűzoltási szerek és szivattyúk gyára.
Harang- és fémöntöde.****FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

**Hazai
gyártmány!****Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZG, FÉLEMELET

GYÁRT

RENDJELEKET,**ÉRMEKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST
IV, Bátya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bátya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

FIGYELMEZTETÉS! A m. kir. kereskedelemügyi miniszter megengedte a MATEOSz-nek, hogy a gyöngyösi nagygyűlésre utazó, egyenruházott tűzoltókat teherautókon Gyöngyösre és vissza szállíthassa.

40 éves a Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny

Írta: Lukács Zoltán dr

A napokban hozta meg a posta a Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny folyó évi január-márciusi egyesített számát, amelynek fejlécén a XXXX. évfolyam díszelleg. 40 év nagyidő az emberi életben, de még nagyobb egy szaklap életében, különösen akkor, ha az a szakma a tűzoltósággal azonos, mert hazánkban egyik sem büszkélkedhetik tűzoltó támogatással, hanem inkább közönnyel.

Tulajdonképpen, ha az országos Tűzrendészeti Közlöny jogelődjét, a Tűzoltó Közlönnyt figyelmen kívül hagyjuk, akkor ma Vas vármegye Közlönye a legrégebb tűzoltó szaklap, melynek bölcsőjénél már ott állott a jelenlegi ősz szerkesztő, Barabás István, aki a 40 év emlékeztetőn a tőle megszokott közvetlenséggel írja le visszaemlékezéseit. Vas vármegye akkori tűzrendészetéről és a lap megindításának eszméjéről.

„Ajka Zoltán, a Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség akkori nagyon ügybuzgó és szakjartós alelnöke vetette föl az eszmét, hogy indítson meg Szövetségünk egy szaklapot, mely könnyen megérthető módon közölje a legszükségesebb tűzrendészeti és tűzoltói tudnivalókat és lelkes munkára serkentse a tűzoltókat.

Meg is indult lapunk negyven évvel ezelőtt. Vármegyénk legkiválóbb néhány szakembere is támogatta a lapot jó cikkekkal. Kedves olvasmányja lett a lap a tűzoltóságnak. És a hatás csakhamar mutatkozott is. Először is arra észlelt rá a falusi tűzoltóság, hogy lám, a tűzoltás nemcsak alkalmi szórakozás, de tudomány is, amihez érteni kell. Ennek folyamán fölébredt a tűzoltóság jobbjaiban a tudásvágy, a szakértésre irányuló hajlam. Meg lehetett indítani eleinte az egynapos körzeti képzőtanfolyamokat, majd a többnapos járási tanfolyamot s később még a megyeközponti két-háromhetes tanfolyamokat is. E tanfolyamok révén emelkedett vármegyénk tűzrendészete országszerte elismert magas színvonalra. Lapunk révén jutott e szép

eredményhez s lapunk munkálkodott azután is tervszerűen azon, hogy tűzrendészetünk ne csak megmaradjon az elért színvonalon, de még tovább is fejlődjék.

De nem lépem át talán szerénységünk korlátját akkor, ha ki merek terjeszkedni arra, hogy lapunk részt vett és részt vesz irányítói szerepében a hazai tűzrendészet fejlesztésében és. Szívesen olvassák lapunkat más vármegyék tűzoltói is és fölvetett eszméink közül sok meggyökerezett vasi határokon túl is, amit jólesően igazoltak előkelő szaktekintélyek a hozzánk juttatott írásaikban. Maga a M. Orsz. Szövetség is érdemes méltatásban részesítette lapunkat, többször vett át egy-egy cikket lapunkból az orsz. közlönybe“.

Valóban ez a tárgyilagos önbírálat eléggé bizonyítja, hogy a Közlöny az elmúlt 40 év alatt mindenkor méltóan felelt meg abbéli feladatának, hogy a tűzoltás, tűzrendészet ügyét eredményesen szolgálja. Az ujság, a lap azonban csak eszköz az irányító fej, az ember kezében. Ennek a lapnak irányítóját szerencsés kézzel választották meg, mert közvetlen stílusával a tűzoltó szakírók közül csak boldogult Markovszky Béla mérközhett. De szerencsésnek mondható azért is, mert az elmúlt 40 esztendő alatt az idős emberek maradiságával szemben soha nem hátra, hanem mindig előre tekintett. A haladás zászlóvivője minden írásában, szaklapokban, szakkönyvekben, melyek közül a „Szépligeti Tűzoltóság“ című szakmunkájával nemcsak a Szövetség első díját, de a vidéki tűzoltóságok örök halálját nyerte el.

Negyvenéves szerkesztői tevékenységének évemlékeztetőjén a tűzoltás nagy oktatója, Barabás István előtt a magyar tűzoltóság meghajtja zászlaját, a feltörekvő fiatal tűzoltó-nemzedék pedig borostyánt helyez lábai elé, azzal a hó kívánsággal, hogy Isten tartsa friss egészségben családját és tágabb tűzoltócsaládját hasznára és örömére.

Vezénylés kar-, illetve fényjelzéssel

Írta Erdély Ernő dr.

A tűzoltóságok fejlődésében gázálarcok és légzőkészülékek bevezetésével új irányt kell megkezdni és számítanunk kell arra, hogy a gázálarccal felszerelt tűzoltótiszt előszóval, síppal nem tud vezényelni, mert a hang az álarcon keresztül nem hallatszik, sípot pedig nem tud úgy elhelyezni, hogy azt az álarcban megszólaltassa.

Kísérleteket végeztünk abban az irányban, hogy a gázálarc kilélegző szelepéhez kéthangú sípot szerelünk s a kilélegzésnél eltávozó levegő szóltassa meg a szelepnél jobbra- vagy balraforogatásával az ott elhelyezett sípot. A legpontosabb kísérletek és próbák azonban megfelelő eredményre nem vezettek s kénytelenek voltunk megállapítani, hogy ilyen módon a kérdést megoldani nem tudjuk. Pedig ezzel alaposan kell foglalkoznunk, mert nem számíthatunk arra, hogy a vezénylő gázálarc nélkül legyen olyan veszélyeztetett területen, ahol a tűzoltó sem tud légzőkészülék nélkül dolgozni és előrehaladni.

A megoldásnak négy módja kínálkozik.

Az első a *kötéllel* való jeladás, melyet már a régebbi időben alkalmaztunk a hosszabb pincékbe és kamrákba küldött tűzoltóknál úgy, hogy balkarjára kötöttünk egy hosszabb kötelet, amelynek vége a szabad levegőn levő vezénylőnél vagy altisztánél van s ennek rángatásával adta meg a jelet a tűzoltó. Eddigi gyakorlataink szerint a négy legfontosabb jelet ezen az úton meg tudtuk adni. Egy rántás a vizet, két rántás víz állj-t, három rántás tömlőhosszabbítást, folytonos rángatás nagy veszélyt, tehát azonnali visszavonulást jelent. A jeladást úgy szabályoztuk, hogy a vezénylő a megadott jel után 15 másodperc szünetet tart s azután a jelet megismételte. Erre a csővezető, illetve akinek a karjára a kötelet erősítettük, viszonzta a jeladást negyedpercen belül, annak igazolásául, hogy a kapott parancsot megértette. Ugyanez volt a gyakorlat, ha a csővezető akarta a fenti négy parancs közül az egyiket a csapathoz továbbítani. A gyakorlatban ez a jelzés kifogástalanul bevált akkor, amikor akár szabad gyakorlótéren, akár pedig egyszerű pincében, raktárban végeztük a kísérletet. Amint azonban zeg-zúgos pincében vagy raktárban folytattuk a próbákat, ez az esetek legnagyobb részében csődöt mondott. Ugyanis az élesebb sarkoknál, fordulónál, küszöböknel a rántás nem ment tovább s így a parancsot adó hiába adott jelet, azt nem kaphatták meg. Különösen megnyilvánult ez a hátrány akkor, amikor nem a karra erősített kötéllal, hanem tömlővel próbáltuk a jeladást. Ennek csavarpárjai állandóan elakadtak. Megnyilvánult a kötéllal való vezénylés hátránya abban is, hogy csak a négy legfontosabb vezényszóra szorítkozott s bizony gyakran előfordult más parancs kiadásának szükségessége is, esetleg a szerkezet megnevezése, létrának, puttonyfecskendőnek kérése, előrehaladása, segédszámok kérése, amelyekre már jelet nem tudtunk alkalmazni, mert ha a kötélrándítás számát fokoztuk, abból oly zavarok származtak, hogy a kapott parancsot a legkivételesebb esetben hajtották végre kifogástalanul.

Kísérleteinket most *karjelzésekkel* folytatjuk. Itt minden vezényszót a jobb-, illetve balkar felemelésével, vízszintes irányba való helyezésével

vel a test előtt vagy oldalán történt forgatással meg tudtunk oldani s minden tekintetben tudunk a gyakorlati szabályzatokban előírt vezényszavakhoz alkalmazkodni. Az első látszatra ez a kérdés meg is oldódott. Nagyon szépen mentek a gyakorlótéren a szerelések, sőt támadási gyakorlatok is s már azon a ponton voltunk, hogy a gázálarcban végzett gyakorlatok helyes vezénylését megoldottuk. A komplikáltabb vezényszavakra mindkét kart helyeztük megfelelő irányba, illetve mozgattuk megfelelően, úgyhogy nemcsak a szerek, létrák, hanem még az egyes ablakok megjelölésére is találtunk módot. Amikor a gyakorlatokat a pincében kezdtük folytatni, különösen pedig amikor füsttel teltettük a pincét, ez a vezénylés is csődöt mondott. A taktikailag rendelkezésünkre álló minden segédeszköz igénybe vettünk, tehát a szerelőszámkat köteleztük a parancsok továbbadására s többször el is jutott a pincében levő csővezetőig a parancs, de nagyon gyakran helytelenül, sőt megtörtént, hogy ép az ellenkezőt végezte a csővezető, mint amire a parancsot kapta.

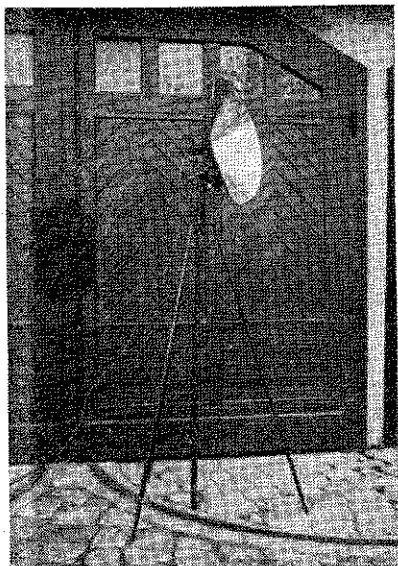
Új kísérlethez folyamodtunk. A vasútnál ma alkalmazásban levő *zöld és piros lámpákat* vettük próba alá. Akármilyen kis akkumulátoros lámpát át tudtunk alakítani, úgyhogy kétféle színű fényjelt adjon. Kereskedésben is kaptunk egész egyszerű s nagyon olcsón beszerezhető olyan kis zseblámpát, amelyeknél a lámpa elé piros, zöld vagy fehér üveget tudtunk tölteni és a két, főleg a három szín variációjával a lámpáknak 1—2—3 fényjeladásával s annak fej felett, derékban és lábnál, tehát különféle magasságban való alkalmazásával és mozgatásával minden támadási parancsot el tudtunk a fényjelzésekkel mondani. Két nehézség mutatkozott itt. Az egyik ami a karjelzésnél, hogy minden segédszámot fel kellett ilyen lámpával szerelni, hogy a parancsot, illetve a csővezető részéről kifejezett kérést továbbítani tudjuk, a másik pedig, hogy a segédcsővezetőnek állandóan hátra kellett figyelni, hogy kap-e valami jelet és így tulajdonképpen hivatásától — a csővezetőre való felügyeletől — elvontuk. Némileg hátrányos volt még a színeknek a füsttel telt pincében való megkülönböztetése, bár a zöld és piros fényeknél zavar nem mutatkozott, azonban amint a fehér fényt is bekapcsoltuk, ennek a zöld fénytől való megkülönböztetése a füstön át nehézséget okozott. Némi zavart az is keltett, amikor a pincében tüzet gyújtottunk, ennek időközönként felcsapódó lángja azt a látszatot keltette, mintha a csővezető adna jelzéseket.

A negyedik mód látszik a legcélravezetőbbnek. Közönséges *kéthangú jelzőre gumilabdát szereltünk* és így kéthangújelekkel érintkezni tudott a vezénylő a csővezetővel, illetve megfordítva. Minden parancsot, ahogy a gyakorlati szabályzatok előírják tudtunk továbbítani és fel-fogni. A segédszámokat sem kellett nagyobb mértékben igénybevenni s a gázálarcban történő gyakorlatoknál és támadásoknál akár a gyakorlótéren, akár füsttel telt pincében végeztük azt, jó eredményre jutottunk. Bár én régóta ellene vagyok a sípjelzéseknek, mert félreértésekre adhat okot, itt azonban meg kellett állapítanom, hogy ez volna a legcélravezetőbb. Némi hátrány persze itt is mutatkozik. Az egyik,

hogya a csővezető, ha jelzést akar hátra adni, mind a két kezét szabaddá kell tenni, mert egyik kezével a dudát nyomja, a másikkal a kéthangú jelet szabályozza. Ezt meg tudtuk úgy oldani, hogy a jeladásokat a segédcsővezetőre bíztuk s az érintkezés a csővezető és segédcsővezető között, akik egymásmellett vannak, hang útján történik. A második hátrány abban nyilvánul meg, hogy erre a célra készített kis sípunk nem volt. Nagy autódudák két hanggal álltak ugyan rendelkezésre, azonban ezeket az egyéni felszereléshez nem csaphatjuk, mert nagyobb területet foglalnak el s a gázálarctáskába megfelelő módon nem tehetjük.

Új kérdést vettem fel. Meggyőződésem, hogy érdemes vele foglalkozni s a gyakorlati szabályzatok átdolgozásánál ezt is meg kell oldani. A légitámadás elleni védekezéssel van tele az egész ország, mondhatnám az egész világ. Nálunk ezt a kérdést a tűzoltóságokra kell bízni, mint az egyetlen szervezetre, amelynek kiépített hálózata az ország minden részében megtalálható s amely rátermettségénél, kiképzésénél fogva erre minden tekintetben alkalmas. Társadalmi alakulatok kísérletet tesznek, hogy a légitámadás elleni védekezést maguknak sajátítsák ki, azt hiszem azonban ez teljesen céltalan, mert nélkülünk, tűzoltóság nélkül megoldani nem tudják. Át kell éreznünk azt, hogy e feladat megvalósítása ránk vár. Ennek tudatában mindenre el kell készülnünk. A legtöbb tűzoltóság felszerelésében ott találjuk már a gázálarcot, nagyon soknál az oxigén légzőkészüléket is, meg kell tehát helyes vezénylést is oldanunk. A katonaságnál ma még az a gyakorlat, hogy a tiszt élőszóval vezényel az álarcban lévő legénységnek. Ez azonban az életben aligha lesz keresztülvihető. Valószínű, hogy a katonaság a karjelzésre tér át, hiszen a legtöbb esetben szabad terepen éri őket a gáztámadás. A mi munkánk azonban zárt területen történik. A csővezetőt mindig a belső részekbe kell küldenünk s a legtöbb esetben a vezénylő sem maradhat füsttől, gáztól védett szabad levegőn. Ez győzött meg arról, hogy ily esetekben történő vezénylést szabályoznunk kell.

Az első lépést megtettem. Jól esnék, ha bajtársaink is foglalkoznának ezzel, kísérleteket folytatnának s tapasztalataikat akár lapunk hasábjain, akár az elnökség útján közölnék a tűzoltóságokkal.

Világítás

Írta: Géczy László,

Rákospalota m. v. hivatásos tűzoltótisztje.

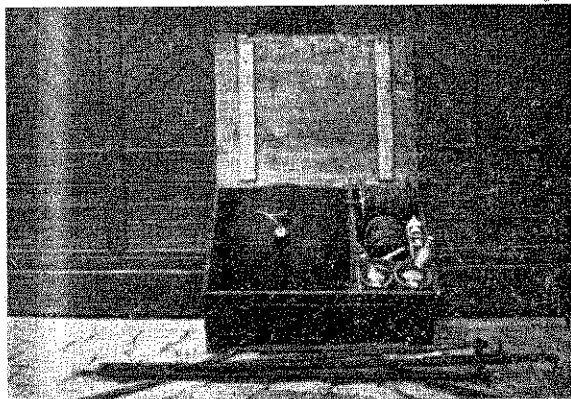
A világítás éjszakai tüzeseteknél nem elsőrendű szükséglete a tűzoltóságnak, de annak fontossága, azt hiszem, egyik bajtársam előtt sem kétséges. A világítás kérdése a kis költség-előírányzattal rendelkező testületek részére még nincs teljesen megoldva s így azt hiszem e szerény cikkemmel, ha nem is sokkal, de legalább egy lépéssel előbbre segíthetem.

Tűzoltóink éjszakai tüzeknél a lángok leverése után, a hirtelen beállott sötétségben csak botorkálhatnak, bizonytalankodnak és sokszor még a mellettük levő társaikat sem látják. A végleges oltásnál, takarítási munkálatoknál itt-ott fénylik a parázs s ilyen világításnál, bizony sok sérülés éri a tűzoltókat és a munka is lassan halad. Az éjszakai tüzeknél a világítás sok gondot okozott és okoz a mai napig is, minden tűzoltóparancsnoknak. A lángok leverése után beállott sötétség megszüntetésére, a végleges oltásnál, a takarítási munkálatoknál dolgozó tűzoltók körüli tér megvilágítására szolgáltak és használatosak, a fáklyák, karbidlámpák, kézi elektromos-lámpák különféleiségei (pincetüzeknél az utóbbiak nagyon hasznosak). Ezek csak egy-egy tűzoltó körül levő területet és nem az egész égő objektumot világítják meg, míg a nagyobb rész és ezzel a többi tűzoltó sötétségben marad.

Az éjszakai tüzeknél alkalmazott világításnak olyannak kell lenni, hogy fényével az egész égő objektumot vagy legalább nagyrészt bevilágítsa, egy-két emberrel gyorsan szerelhető legyen s kezelése csak egy embert vegyen igénybe. Ezen követelményeknek tökéletesen megfelelnek a hordozható benzinmotoros meghajtású vagy a gépkocsi motorjával meghajtott áramfejlesztők fényosztorai, melyek nagyobb távolságra, nagy területet bevilágítanak és a tűzoltók munkáját megkönnyítik.

Ezek beszerzése — sajnos — költséges és szerény költségvetéselőírányzattal rendelkező tűzoltóságok nem tudják megvásárolni, mert sok esetben a legfontosabb szükségleteikre is alig telik. A világítás kérdése azonban szerény költségvetéselőírányzattal rendelkező testületek részére is megoldható és alig 80—100 pengőből házilag elkészíthető.

Rákospalota megyei város hivatásos tűzoltósága már 1931. évben készített magának világítási hálózatból táplált fényosztorot, mely azóta több esetben nagy segítségül szolgált éjszakai tüzeknél és műszaki mentéseknél. Ez a világítási felszerelés igen egyszerű és 25—30 m. átmérőjű területet cca. 30 m. távolságból nagy-

szerűen bevilágít és a világítási hálózatba könnyen bekapcsolható. Világítási felszerelés áll: a vetítő részből, egy darab állványból, az összekötő-vezetékéből, egy darab leágazó foglalatból, 2 darab izzólámpából és a szerelési ládából.

A vetítő-rész 58 cm. átmérőjű, 16 cm. mélységű tányéralakura formált vasbádóg-lemez, melyben ugyanilyen alakú és nagyságú vetítő, fényes tükröbádóg vagy alpacca-lemez helyezendő. Ezen vetítő-rész középpontjában egy nyílás marad, ahová egy ledótokba helyezett közönséges izzólámpafoglalat szerelhető. A vetítő-rész külső vasbádóglemezeire szerelt konnektor-aljzat a foglalattal sérülés, horzsolás, vágás, nyomás és kopás stb. ellen védett vezetékkel van összekötve.

Az állvány, a fényképező-gép háromlábú állványához hasonló. A lábakat összekötő felső-rész lapjába egy gömbvas-darab van helyezve, melynél fogva a vetítőrészt függőleges és oldalirányban lehet mozgatni. A gömbvas darab felsőrésze úgy van megszerkesztve, hogy egy közönséges szárnyascsavarral, a vetítőrészrel összeköthető és így a vetítőrész csuklószerűen mozgatható.

Az összekötő-vezetéknek a nedvesség és nyomás ellen védettnek kell lenni. Ennek megfelelően a horgonyozott spirálhuzallal védett műhelykábel, vagy a vastag gumifallal körülvett vezeték. A hosszúsága a helyi viszonyoknak megfelelően lehet 25—50 m. Ezen hosszúságú vezetéknek jobb kisebb, 10—15 méteres részekre elosztani és függő konnektorokkal, mint csatlakozókkal ellátni.

A leágazófoglalat bármely izzólámpa helyére elhelyezhető, az izzólámpa is becsavarható és így az összekötő-vezeték a világítási hálózatba kapcsolható.

Izzólámpaként kisebb terület megvilágításához 300 Wattos, távolabbról és nagyobb tér megvilágításához 500 W-os égő használható. 500 W-os terhelést bármely lakás világítási hálózata elbírja, áramfogyasztás szempontjából egyenlő a villanyvasalóval.

Az egész felszerelés, az állványt kivéve, egy erre a célra készült ládában könnyen elhelyezhető, csak az izzólámpák elhelyezése igényel egy kis figyelmet. Az izzólámpákat külön-külön filccel bélelt és a ládába rögzített bádóghengerbe kell elhelyezni, úgy, hogy abban azok meg ne mozdulhassanak. A bádógtok alja és az izzólámpák feletti rész vattával párnázandó és így erős rázásnak kitéve, rossz utakon szállítható, anélkül, hogy az izzólámpáknak valami baja esnék.

Az előállítási költsége részletezve:

5 mm-es 650×1000 mm-es vaslemez	5.— P
fényes tükröbádóg-lemez	7.— „
35 m. 1.5 mm-es horgonyozott spirál huzallal védett műhelykábel	29.— „
2 drb izzólámpa (300 W. és 500 W.-os,	20.— „
1 drb foglalat, 1 drb leágazófoglalat,	
4 drb függő-, 1 drb rendes konnektor	5.— „
Az állványhoz szükséges anyag	10.— „
A szerelési láda anyaga és festék	10.— „
összesen:	86.— P

Ilyen formában a világítási hálózatba kapcsolható fényszóró házilag nagyon könnyen elkészíthető és a fenti részletezés szerint a szerény költségvetési keretek között működő testületek részére is megoldható.

Mégegyszer a falu tűzoltóságáról

Írta: Benkó Dezső önkéntes tűzoltóparancsnok, Kisterenye

A nyári időszak beköszöntével megkezdődnek a tűzoltói életben a gyakorlati kivonulások. A falu szertára előtt gyülekezni kezdenek a tűzoltók s azután szépen kimennek a falu rétvjére, vagy más alkalmas helyre, kísérve az érdeklődőktől és folytatják munkáikat ott, ahol elhagyták. Az ügyes parancsnok a kiléptek helyét már pótolja s a régiak bizonyos anyáskodó jóindulattal kezelik az újakat. hiszen ők már mégis csak szerzett joggal bírnak az egyesület életében, ők már tapasztaltak és hát szívesen is adnak tanácsot, útbaigazítást az újoncnak. Régebben foglalkozom már a falusi tűzoltósággal, megállapíthatom hát azt, hogy a falu népe igen szívesen részt vesz a tűzoltói munkában, hogy igen fogékony eziránt az intézmény iránt és hitem szerint sokkal könnyebb falun az egyesületet megszervezni, nevelni, tűzoltó életre tanítani, mint olyan helyen, amely nem falu, de még, nem is város. Én azt állítom, hogy a magyar embert könnyen lehet fegyelmezni egy egyesület keretén belül. Azt tapasztaltam, hogy a magyar ember, különösen azok, akik katonák is voltak, szívesen örmömel veszik, ha van aki nekik parancsot oszt, ha azt teljesíthetik, ha ezek a parancsok a magyar ember józanságát túl nem haladó kereteken belül vannak kiadva. Nem tudok esetet, amikor a falusi tűzoltó szembe mert volna helyezkedni parancsnokával s nem is fog soha, ha a parancsok osztogatásánál nem fogunk elkövetni valami megfontolatlan könnyelműséget. Érdekes megfigyelni egy ilyen falusi csapatnak a gyakorlati foglalkozását. Azok az emberek, akik a mindennapi életben is gyakran érintkeznek, szívesen végzik együtt a szereléseket, egymást a gyakorlat közben soha nem figyelmeztetik, nem sürgetik, de a gyakorlatot le ne rontsa senki, mert azt bizony ugratni fogják.

Most, hogy versenyek előtt állunk, örmömel mondhatom, hogy igen nagy az igyekezet, nagy a készülődés, szóval olyan az egyesület élete, amilyennek lenni kell. Mikor azután híre jön, hogy a járási, vagy megyei tűzrendészeti felügyelő esetleg meglátogat, hát akkor csak azt kívánják, csak addig ne jöjjön, amíg egyikét szerelést nem csinálunk, azután jöhet.

Most beszélhetünk a tűzoltócsapatok foglalkozásának az ellenőrzéséről. Bizony ez ritkán fordul elő. Még a szertárt csak meglátogatják, de a foglalkozást vajmi ritkán. Sietek megjegyezni, hogy bizony erre a tűzrendészeti felügyelőnek ideje sincs, tehát igen merész dolog lenne azt kívánni, hogy egy csapatot többször is meglátogasson. A foglalkozások is vasárnap vannak s ez mégis csak pihenő nap a tűzrendészeti felügyelőnek is. A gyakorlatokat is egy időben tartják a csapatok, ha meglátogat egyet, ott annyit fognak tőle kérdezni, vagy annyi sokat kell neki csiszolni, hogy bizony azt veszi észre, hogy este van s egy csapatnál többet nem látott. Ezen egyelőre változtatni nem lehet, fogadjuk el ezt a mostani helyzetet, amint van. A csapatok parancsnokainak kell megtalálni a helyes megoldást. Hát már ezt, hogy lehet? Megpróbálok rá felelni, szem előtt tartva, hogy önkéntes csapatról van szó. Körvonalazzuk, hogy mikor, mely helyen működik eredményesen egy testület.

A TŰZRENDÉSZETI KÖZLÖNY
ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
BUDAPEST, IV. BÁSIYA-UTCA 13. SZÁM

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ SZÖVETSÉG
MEGBÍZÁSÁBÓL SZERKESZTI ÉS KIADJA
LUKÁCS ZOLTÁN DR

1935 június 15
ELŐFIZETÉSI ÁRA A TŰZRENDÉSZETI
KÖZLÖNNYEL EGYÜTT ÉVI 6—PENGŐ

Beköszöntő

Irta: Teasdale Ottó

Végy a kezembe kedves olvasóm akár milyen bel- vagy külföldi lapot, ülj be szórakozás céljából bármelyik moziba, ott találod mindennap a különböző országok háborús készülődésének hírért, s ott pereg le előtted a külföldi híradók programjában a legújabb ágyúszörnyetegekkel, árkot-bokrot legyőző páncélos gépkocsikkal, hajókolosszusokkal és gépmadarakkal megívott hadgyakorlatok képe. És ez nem fantázia, nem trükk kedves olvasóm, hanem a valóság. Csonk hazánk határaitól sok ezer ágyú torka ásít felénk, a határok mögött ott sorakoznak a tankok százai, s nyitott szárnyakkal indulásra készen áll 7000 darab repülőgép, mint a jövő háborújának legfélelmetesebb harceszköze.

Légi háború! A Verne, Jókai fantáziájának immár testet öltött eszközei, a repülőgépek, egészen új perspektíváját nyitják meg a jövő háborújának. Míg azelőtt az otthonmaradt harcban szállt férjéért, fiaiért, szeretteiért aggódott csak, mert saját létét nem fenyegette veszély, addig ma már senki sincsen biztonságban. A repülőgépek gyorsaságának, teherbírásának és akció rádiuszának növelésével nincsen ma már fronttal elzárt határország, s a repülőgépeknek legfontosabb célja lesz a frontmögötti hátszágban a háborús ipart megbénítani, s a lakosság állandó nyugtalanításával a háborús akaratot, a lelkesedést, a kitartást megtörni. Az ipartelekre, közlekedési gócpontokra, sűrűbben lakott városokra szórt robbanó, gyújtó vagy gázbombák, illetve gázpermetezés sikere védelem nélkül nem kétséges. Csak vegyük figyelembe azt, hogy egy repülőgép ma már vagy 2000 kg robbanó-bombát, vagy 500—2000 darab gyújtó-bombát, vagy 2000 kg súlyú gázanyagot képes sok száz kilométerre szállítani.

Joggal kérdezheted kedves olvasóm, hogy van-e ez ellen védelem? Van! Az elmúlt világháború tapasztalatai megjelölték azokat a módokat, amelyekben a hatásos védelem felépíthető. Az angolok, a franciák és a németek a háború vége felé erősen csökkenteni tudták a légi támadások hatásait, s ezt az eredményt a légvédelem megszervezésével érték el. A védőeszközök felsorolása, azoknak a szervezetbe való beillesztése a nagy anyagra való tekintettel nem

állítható be e kis elmefuttatás keretébe, s azért e helyütt csak annyit, hogy a védelem megszervezése az államhatalom, a hatóságok és a társadalom közös vállvetett munkájára szorul. Ezt látjuk azokban az államokban, amelyek a gáz- és légvédelmet már megszervezték. Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország, Lengyelország, Oroszország, Ausztria és a kis entente országai a gáz- és légvédelmet már megszervezték, s csak mi, megint csak mi állunk védtelenül és szervezetlenül.

Ezen a hiányon segítő, helyezte kilátásba a kormány azt, hogy a polgári gáz- és légvédelem törvényerejű rendezése a legelső sorban végrehajtandó feladata lesz, s ez indította az Országos Légvédelmi Parancsnokságot is arra, hogy a hatóságoknak tartott ismeretterjesztő előadásorozataival a közönyt felrázza, s megjelölje azokat az irányokat és feladatokat, amelyek a hatóságokra, a hatósági intézményekre és a társadalomra hárulnak. Nem árulok el titkot azzal, hogy a tűzoltóságokra nagy és súlyos feladatok fognak hárulni, s ezeknek a feladatoknak csak akkor tudnak majd megfelelni, ha arra felkészülnek és e készültséget állandóan fenn is tartják. Az új ismeretlen feladatkör, amely a társadalom feladataival is ölelkezik, a kezdet nehézségei és az egyöntetűség miatt irányításra szorul, s ez adta a gondolatot ahhoz, hogy a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöksége, hivatalos lapjának mai számával a „Polgári lég- és gázvédelem” című állandó mellékletét jelenteti meg.

Amikor nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy ezt a mellékletet beköszöntővel útjára bocsájthatom, hozzátok fordulok Bajtársak! A tűzoltó-társadalmat az önzetlenségtől fűtött egyszerűen kívül rendíthetetlen hazaszeretet jellemezte, s ez adott számára megbecsülést a nagyközönség előtt. Hatáskörötök egy új, igen fontos olyan feladattal bővül, amely a tűzoltót még közelebb hozza a nagyközönség szeretetéhez. Ezt a szeretetet kiérdemelni a magyar tűzoltó kötelessége, s hiszem, sőt tudom, hogy a nagyközönség nem fog csalódnai a magyar tűzoltóban!

Légítámadás!

A repülők harca földi célok ellen

Írta: Nagy Zoltán okl. tüzoltótiszt, pilóta

Nagyon sok szó esik mostanában a jövő-háborújáról. Mindenütt háborús készülődésekről hallunk és olvasunk. A sajtó nap-nap után közöl ijesztő híreket titokzatos találmányokról, borzalmas harcázókról, amelyek elől nincs menekülés; csalhatatlanul biztos halálsugarakról, amelyek mindent elpusztítanak. Ha ezek a hírek — legtöbbször — nélkülöznek is minden komolyabb alapot, annyi bizonyos, hogy a jövő-háborúja: a korszerű háború harceszközeiben és a hadviselés módjában is egészen más lesz, mint a világtörténelem eddigi hadjáratai voltak. Bár a nemzetközi tiltó egyezményeket minden állam elfogadta, mégis számolnunk kell mind a vegyi-, mind a gázháborúval, amelyek nem is annyira a hadszíntereken küzdő feleket, hanem sokkal inkább az ellenséges háterszág polgári lakosságát fogják veszélyeztetni.

A korszerű háború célja az, hogy a rendelkezésre álló minden eszközzel és erővel az ellenség ellenállását megtörje és így akarátának erőszakkal is érvényt szerezzen.

A légihaderő — amelyet mozgásában természetesen akadály nem gátol és amelyet mesterséges akadály (ellenséges légelhárítás!) is csak zavarni, de feladata végrehajtásában megakadályozni nem tud — a harcok színtere felett messze behatol az ellenséges területre és ott a belső erőforrások elpusztításával és a polgári lakosság morális erejének felőrlésével el fogja dönteni a háború sorsát.

A légierőknek ezt a sorsdöntő fontosságát felismerve minden nemzet legfőbb céljának tekintti egyrészt a repülő-fegyvernem korlátlan fejlesztését, másrészt a katonai (aktív) és a polgári (passzív) légvédelem sürgős megszervezését.

Bennünket, magyarokat a még mindig érvényben lévő békeszerződés eltiltott a repülő-fegyvernem és a katonai légvédelem felállításától, sőt az 1926. évi párisi légügyi egyezmény még a sportrepülésünk fejlődésének is szigorú gátakat szabott.

Nem akadályozhatják meg azonban a honi polgári légvédelmünk megszervezését és kiépítését, amely — a külföld államaihoz képest kissé megkésvé ugyan — az utóbbi hónapokban úgazi magyaros lendülettel indult meg.

Mi tüzoltók mindig megtettük kötelességünket, amellyel bajbajutott embertársainknak tartoztunk és segítőkészet fogunk nyújtani akkor is, ha majd a pusztulást és halálhozó ellenséges repülőrajok megjelennek városaink felett! Feladatunk kétfős. Elsősorban céltudatos munkával már most fel kell készülnünk a fenyegető veszedelmekre, másodsorban pedig alkalmas intézkedésekkel a polgári lakosságot kell az egyéni és a tömeges (kollektív) védekezés módjaira kioktatnunk.

Célunkat azonban csak akkor érhetjük el, ha tisztába vagyunk a légítámadások eszközeivel és módjaival, ha megismerjük a repülők földi célok elleni harcának különböző fajtáit. Tudnunk kell azt, hogy a repülőerőkkel általában háromféleképpen intézhetnek ellenünk támadást. Ezek:

- a) légítámadás lőfegyverekkel,
- b) légítámadás bombákkal,

c) légítámadás vegyi anyagokkal (gáztámadás!).

Bármelyik támadást intézhetik azonban más légítámadási módokkal egyidejűleg is (kombinált légítámadás), amikor a támadások hatásai összegeződnek. Az időpont szerint megkülönböztetünk éjjeli- és nappali légítámadást.

a) Légítámadás lőfegyverekkel.

Földi célok ellen lőfegyverekkel főként csatarepülők harcolnak, de szükség esetén bármelyik gép résztvehet a támadásban, mert géppuskával (géppágyúval, nehézzéppuskával) minden repülőgép fel van szerelve.

A géppuskákat beépítési és irányzási módjuk szerint különböztethetjük meg. Minden repülőgép a fegyverzetéhez tartozik rendszerint két mereven beépített, előre tüzelő támadó géppuska és egy (esetleg több) körsínen futó; hátra, oldalt, fel- és lefelé is irányítható védő géppuska. A csatarepülőket ezeken kívül még — kizárólag földi célok hatásos megtámadására — lefelé irányított csövű, mereven beépített géppuska csoportokkal is felszerelik.

A támadó géppuskák a pilóta ülése előtt két oldalt mereven vannak beépítve és vagy a légszavartengelyéből, vagy a légszavartengely között tüzelnek. A légszavartengely között tüzelő géppuskákat, hogy a légszavarban a kilőtt lövedékek kárt ne okozhassanak, a motor által hajtják meg. (Kényszermeghajtású géppuskák!) A géppuska minden egyes lövését a motor (illetve a vezérmű) váltja ki. A vezérművet a légszavartengelyére szerelt bütykös tárcsa hozza működésbe és ez adja meg alkalmas pillanatokban a géppuska elsütőszervezetén az egymást követő, lövestkiváltó nyomásokat. Lövedék — még utólobbanás esetén is — csak akkor hagyhatja el a csőnyílást, amikor a légszavartengely helyzete azt megengedi. (Amikor a légszavartengely függőleges helyzetben van!)

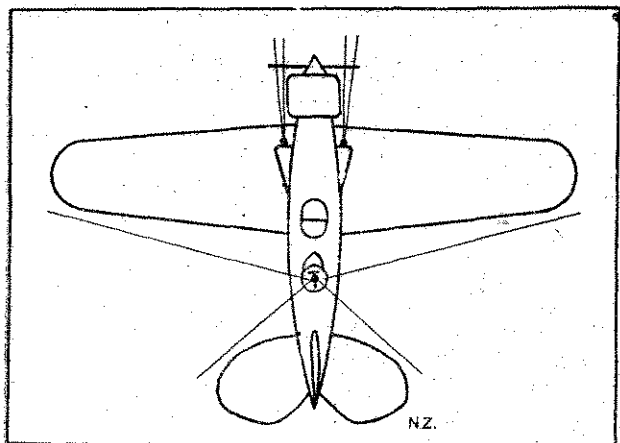
A támadó géppuskával a célzás — körirányzék segítségével — magának a repülőgépnek az irányításával történik. Az elsütőbillentyűk a kerék- vagy botkormányra vannak szerelve. Ujjnyomással a jobb-, vagy a balgéppuska vagy egyszerre mindkettő működtethető.

A lőszer bevezetését kender vagy fém hevederek segítségével a gép automatikusan végzi. Egy-egy hevederben 500—1000 darab töltény van és ezeket kellő nagyságú tölténytartókban a gép alján kétoldalt helyezik el.

A repülők a szabványos géppuskalőszeren kívül használnak még nagy átütőképességű

acéltüske lövedéket, foszforral töltött gyújtólövedéket és a röppályát vékony füstszállal (éjjel: izzó vonallal) mutató nyomjelző lövedéket is.

A védő géppuska célja, hogy a repülőgépet bármely irányból jövő támadás ellen is meg lehessen védeni, ezért az függőleges és vízszintes tengelykörüli is mozgatható. Rendszerint a második (megfigyelő) ülés köré erősített, kör-sínen csúszó és csappal rögzíthető talpra erősítik, melynek jármái (ágai) között a géppuska fel- és lefelé is lendíthető. A védő géppuska-állvány keretének azokat a pontjait, ahonnan a repülőgép bizonyos részei: a szárnyak, a törzs, a hátsó vezérsíkok és kormányfelületek a tüzelés alatt veszélyeztetve lennének, ütköző határolókkal látják el, amelyek a géppuska korlátlan mozgathatóságát megakadályozzák.

A töltény bevezetése ezeknél a puskáknál tölténydobokkal történik. Egy-egy tölténydobban 100—200 darab töltény van elhelyezve. A tüzelés közben kiürült dobokat a géppuska-kezelő cseréli ki. A védő géppuskával rátartással, vagy irányzékkal lehet célózni. A rátartásos célzást nagyon megkönnyíti, ha a tölténydobot úgy tárolják, hogy minden harmadik töltény nyomjelző legyen. Ilyenkor tüzelés közben a füstcsíkkal jelölt röppályát kell a célra irányítani.

A védő géppuskát nagyobb lögyorsaság és hatásosabb tüzelés kifejtése céljából párosával egybeépítve is alkalmazzák. Ezek az ikergéppuskák egyszerre, vagy külön-külön is működtethetők.

A géppuskacsoport puskái a repülőgép belsőjében egy- vagy kétsorban egymás mellett és mögött lefelé és kissé előre irányított csővel mereven vannak beépítve. Tartásukra és rögzítésükre külön keretet alkalmaznak a törzs alján, amelyből — a légellenállás csökkentésére — csak a géppuskák csővégei állanak ki. A géppuskákat egyenként, vagy egyszerre lehet működtetni. A puskák nem mozgathatók és nem irányíthatók, tüzeléskor a repülőgép alatt elterülő terepet a repülési irányban lövedékeikkel hosszant beszórják (pásztázzák), tehát csak a gép repülési irányának megválasztásával irányíthatók.

A géppuskatámadásokat a támadó repülőgépek általában kis magasságokból végzik. „A csatarepülőeknek mélyen kell repülniök, hogy géppuskáikat használhassák és a saját csapatukat az ellenségtől megkülönböztethessék. Zárt repülési alakzat növeli az erkölcsi hatást. A támadás morális hatása a romboló hatást messze felülmúlja“. (Harc. szab. I. 923.)

A géppuskatámadás legelőnyösebb céljai a hosszú, vagy nagy kiterjedésű fedetlen, vagy gyengén fedett élő célok (menetelő, pihenő, átkelő csapatok, vonatoszlopok, kirakodóhelyek stb.), de hálások a kis ellenállású, könnyen sértendő holtcélok is. (Benzintartályok, lőszerkészletek, kazánok, gépkocsik, vasutikocsik stb.)

A meglepetésszerű támadás csak igen kis magasságokból hatásos (50—200 m) ezt azonban a terep, az időjárási viszonyok és az ellenséges légelhárítás erőssége befolyásolhatja. (Hegyes, dombos terepen a repülés magassága általában nagyobb, eső, hó, köd, rossz látási viszonyok megnehezítik ugyan a tájékozódást, de lehetővé teszik az egész alacsony repülést, a meglepetés hatásosságát pedig fokozzák. Az ellenséges légelhárítás a magasság csökkentésével fokozódik, az alacsonyan repülő gép a földi tüzeszközök összesített tűzét vonja magára.)

Repülők földi célok ellen egyrészt a gép állandó gyors mozgása, másrészt a fegyverzet beépítési módja miatt vagy zuhanórepülésben, vagy vízszintes repülés közben támadhatnak. Az első esetben támadó géppuskával, a második esetben pedig a védő géppuskával, vagy a géppuskacsoport puskáival tüzelnek.

Zuhanórepülésben a repülőgépek nagy magasságból (500—1000 m) a kiszemelt célra alácsapnak és irányukat pontosan betartva a zuhanás tartama alatt célzott tüzet adnak. A találatok sűrűn fedik a célt, hatásuk összpontosított. A gép a támadás befejezése után — sokszor egészen a föld felett — éles fordulóval, vagy ugrással újra a magasba szökik, egyúttal alkalmat adva a védő géppuska tüzeinek megnyitására, amely ilyenkor főként a légelhárító tüzeszközök lekötésére szükséges. (Ezért alkalmasabb csatarepülőnek a kétüléses gép.)

A gép sebessége és a tüzelés tartama szerint a találatoknak hosszabb vagy rövidebb mélységi szórása van. A tűz pontosan célzott nem lehet, hatása is szétszórt, ezért csak nagyobb kiterjedésű (mélységben tagolt) célok leküzdésére alkalmas. (Menetoszlopok.) A célt a támadó gép többször is átrepülheti, vagy fellette keringve védő puskáival huzamosabb ideig is tűz alatt tarthatja, mindaddig, amíg lőszer tart.

A géppuskával való légitámadás bármilyenre is hatásos, hátránya az, hogy csak nyílt terepen tartózkodó (harcoló) élő célok leküzdésére alkalmas, kevésbé érzékeny holt célokat (épületek, raktárak, hidak, vasutak) lőfegyverekkel legfeljebb megrongálni, de elpusztítani nem lehet. Ezeket a nagyobb ellenállású célokat a repülők bombáikkal támadják meg.

(Folytatása következik.)

Kisebb közlemények

92.000 angol fontot vettek fel az angol belügyi költségvetésbe a polgári gázvédelmi berendezések és a lakosság gázálarccal való ellátásának céljaira.

Érdekes a lengyel gázvédelmi szabályzat azon előírása, hogy mindaddig, amíg az ellenség nem kezdeményezi, addig a hadsereg nem alkalmaz gázharcot.

Külföldi gyárak, hogy munkásaikat egy esetleges háborús légitámadás ellen megvédjék, a gyár udvarán az épületekhez közel, bombabiztos fedezékeket építenek. A fedezékek oldalfalait és tetejét vaslemezből, padlóját pedig betonból készítik.

Anglia ellen a németek — hivatalos angol jelentés szerint — 1916-tól a világháború befejezéséig 57 esetben vezettek éjjeli repülőátmadást. Kiszámíthatatlan anyagi károk mellett, amit hatalmas tüzek, robbanások, házak, gyártelepek rombdöntése által okoztak, áldozataik száma a 2900 embert is meghaladta.

A svájci légvédelem megszervezésével kapcsolatban a múlt év szeptemberében kiadott rendelet fontosabb intézkedéseit kivonatolva a következőkben közöljük.

Az 5000 lelken felüli, valamint olyan kisebb községeknek is, melyek közlekedési és ipari fontossággal bírnak, polgári légvédelmi szervezeteket kell alakítaniok.

Ahol a helyi viszonyok megengedik, a hatóságok beleegyezésével több község is alkothat egy légvédelmi szervezetet.

A megalakult légvédelmi szervezetek feladata lesz a polgári légvédelem előkészítése és háború esetén annak végrehajtása.

A légvédelmi szervezetek vezetőségében helyet kell foglalni a közigazgatási hatóság, a tűzoltóság, az egészségügyi hatóság képviselőinek, jó, ha a bizottságban helyet adnak egy építész és egy vegyész szakértőnek is. Ahol a légvédelmi egyesület székhelyén katonaság van, ott a helyi parancsnokság egy szervének is bent kell lenni a bizottságban.

A légvédelmi egyesület vezetőségébe lehetőleg olyan férfiak választandók, kik már nem katonakötelesek és nincs valami fontos polgári kötelezettségük.

A légvédelmi egyesület vezetősége 40.000 lélekszámnál többel bíró községnél úgy legyen megállapítva, hogy minden 1000 lakóból 3—6 hívandó be a bizottságba. Kisebb községnél minden 1000 lakóból 7—15 egyént kell behívni.

A helyi légvédelmi alakulatok, ha azok nagysága megfelelő, a következő alosztályokra oszlanak:

a) Helyi közigazgatás. b) Riasztási osztály. c) Rendőrség és segédrendőrség. d) Tűzoltóság és segéd-tűzoltóság. e) Egészségügyi szolgálatot végzők. f) Mérgeket megsemmisítő osztály. g) Műszaki csapatok. h) Küldönc csapatok. i) Megfigyelő csapatok.

A csapatok létszáma úgy legyen megállapítva, hogy a személyzet kétötöde a tűzoltóságra, egyötöde a rendőrségre, egyötöde az egészségügyi csapatokra jusson. A többi csapatok létszáma együttvéve tegye ki a hátralévő egyötödöt.

Nagyobb városok több légvédelmi kerületekre osztandók. Ezen kerületek egymással összeköttetésben kell, hogy álljanak. A különböző kerületek működését egy központ irányítsa egységesen.

A segédcapatok összeállításánál irányadó le-

gyen, hogy azok egyharmada: a) már ne legyen katonaköteles korban; b) még ne legyen katonaköteles korban vagy azok nők legyenek; c) végül egyharmada olyan legyen, kik katonai segédszolgálatra kötelezettek.

Fontos légvédelmi helyek védelmére szükség esetén a katonai hatóság katonákat, illetve katonai szakértőket rendelhet ki.

A csapatok különleges ruházatáról, illetve a csapatok tagjainak megjelöléséről a helyi hatóság gondoskodik.

A légvédelmi csapatokba való beosztás nem mentesít senkit sem a katonai szolgálat alól.

A légvédelmi bizottságok 1935 április 30-ig megalakítandók.

Legkésőbb május közepéig a beosztottak felvilágosítandók köteleességükről és teendőikről. Ugyanez alkalommal kiosztandók a szolgálati jelvények is. Mentők Lapja IV. sz.

Könyvismertetés

Hogyan védekezzen a polgári társadalom a légi és gázveszély ellen? Írta és szerkesztette a Zemplén vármegyei Move Rákóczi Lövész Egylet lég- és gázvédelmi bizottsága. Ára: 1.— P.

Kétségtelen, hogy a tájékozatlan polgári társadalom és a tömegek tudatlansága a légi- és gázharc lehetőségeit sokkal feketébb, borzalmasabb színben látja, mint ahogy az a valóságnak megfelelne. A tájékozatlanság természetesen magában rejtje a pánik veszélyét éppen akkor, amikor a legnagyobb józanságra és megfontoltságra volna szükség.

Ezt a veszélyt csak a polgári társadalom felvilágosításával és célszerű szervezésével lehet, ha nem is végleg kiküszöbölni, de hathatósan enyhíteni.

A felvilágosító munka nagy fontosságának tudatában, határozta el a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, hogy a Tűzrendészeti Közlöny állandó mellékleteként „Polgári lég- és gázvédelem” címen közleményt adjon és ezt a célt szolgálja a fent említett könyvecske is, mely világos, mindenki által érthető átnézeti képet ad a lég- és gázvédelem jelenlegi állásáról és részletes, hasznos útmutatást a védelem célszerű és olcsó megvalósításának eszkozeiről és lehetőségéről.

Ez a könyv — mint Barna Géza dr előszavában kifejti — Magyarország minden rendű és rangú polgárát megtanítja arra, hogyan kell gáz- és bombabiztos helyiségeket készíteni és berendezni.

Ebben a könyvben mindenki megtalálja azt, amit tudnia és tennie kell légi támadás esetén önmagának és családjának biztonsága érdekében. Szól ez egyrészt azoknak, akiknek módjukban áll beszerezni a gázok ellen tökéletes biztonságot nyújtó felszereléseket, anyagokat, másrészt — de főként azoknak az embereknek, akik mindennapi betevő falatjukat verejtékes munkával keresik. Végül támpontokat nyújt a városok és községek gáz- és légvédelmére.

A könyvecske 4-ik fejezetében érdekes kimutatást közöl, melyben a tanyától a nagyvárosig, mindenki megtalálhatja, hogy foglalkozásához és keresetéhez mérten, mit kell beszerezni, illetőleg háztartásában minnek kell lenni, hogy légi- és gázta- madás ellen védekezhessen.

A könyvben előforduló és szakszempontból is sikerült rajzokat Keviczky Kálmán készítette.

Lukács Zoltán dr

Ott, ahol megfelelő csapatfelszerelés van, ahol az embereknek megvan a ruhájukon kívül az egyéni felszerelésük is, ahol a parancsnok nincs magára hagyatva, hanem elsősorban a helybeli előljárási is szíven viseli az egyesület ügyeit, ahol nem felejtették el az utolsó pusztító tüzesetet és végül, ahol a parancsnok vérbeli tüzoltó. Emberekről nem is beszélek, mert ahol az előbb felsorolt kellékek megvannak, úgy ott ember mindig lesz elég.

A csapatfelszerelés úgy-ahogy mégis csak megvan mindenütt, de az egyéni már igen hiányos, a ruha pedig, ami egyedüli vonzó erő, bizony sok helyen nincs meg, ha van is, hát az nem komoly testület egyenruházatára emlékeztet. Szent meggyőződésem az, hogy egyenruházat nélkül a falusi tűzoltóság problémáját megoldani nem lehet. Amíg nincs egyenruha, nincs tűzoltóság, mihelyt van egyenruha, van egyesület is.

Érdemes-e az önkéntes tűzoltóság az egyenruhára? Igen is érdemes. Nem lehet azt kívánni, hogy szegény emberek, akik idejüket, tudásukat önzetlenül állítják a közérdek szolgálatába, azok ne kaphassák meg a megfelelő egyenruhát, mert senkisé fogja a magáét használni a gyakorlatokon, mert ha „ünneplő“ ruhában van az a falusi tűzoltó, hát az akkor nem fog szerelni, köznapiban pedig nem megy gyakorlatra.

Hogy tegyen szert egyenruhára az egyesület? Hát ez már nehéz dolog. Faluhelyen összehozni, tehát társadalmi úton az erre való pénzt megszerezni nem lehet. Sokan megkísérelték, de a sapkánál tovább nem jutottak. Akármilyen nehezen is, de ezeket a terheket a politikai községnek kell vállalni. Legtöbb helyen erre azt mondják, hogy van úgyis elég kiadása a falunak, sok az adó, stb. Hát ez igaz, mert a község háztartása elég terhet ró a lakosokra, de hiszen nem kívánnak a tűzoltók sem minden évben új ruhát. Meg azután nem is olyan nagyon drága a felszerelés. Egy embernek a felszerelése 55—60 pengőből telik, ezen összeget két-három év alatt meg lehet takarítani a községi előljárásiagnak s hosszú időre meg van oldva a tűzoltóság problémája. A legnagyobb baj azonban az, hogy a vármegye ilyen kiadásokat nem szokott engedélyezni, ruhára különösen nem ad pénzt. Tudja Isten mi annak az oka, de a községi költségvetésekből ilyen tételeket mindig kihúznak, vagy legjobb esetben annyira megkisebbitenek, hogy azzal ugyan semmit nem lehet kezdeni. Hallottam olyan hangokat is, hogy a felettes hatóságok azt mondták, hogy lássa el magát az egyesület ruhával, ahogy tudja, semmi közünk hozzá. Ez el nem hihető, komoly ember, felelősségteljes állást betöltő egyén ilyet nem mondhatott!

Mekkora legyen a falu tűzoltóságának létszáma? Minél több, annál jobb, mert faluhelyen, különösen nyári időben a lakosok jelentékeny része a határban dolgozik, természetesen a tűzoltók is s míg az ilyen helyen a csapat akcióképes, addig sok idő telik el. Ha többen vannak, valaki mégis csak marad otthon. Törvényes úton kellene ezt szabályozni, hogy pl. a legkisebb csapat létszáma 25 fő legyen. Ezt a 25 főből álló csapatot ott gondolom, ahol egyetlen szer van. Ahol több szerrel rendelkezik a csapat, úgy minden további szer után 5—5 fővel szaporítanám a létszámot. Végeredményben egy 30—35 főből álló csapat nem olyan nagy létszámú. Tessek csak elképzelni, hogy komoly tűz esetén, mikor utcáorok állanak lángban, micsoda nagy

a kapkodás a szomszédos községek tűzoltósága után. Mire segítség érkezik, akkorra régen hamu és rom az egész szerencsétlen község. De hát százszor is ezek az érvek, a tűzoltóság pénzbe kerül, drága és mert drága, hát minden marad a régiiben.

Vannak azután dícséretes kivételek, ahol sok minden megvan, ahol szép tűzoltóélet folyik. Ritka az ilyen hely, de mégis csak akad egynéhány. Az ilyen helyen sem boszorkányok a tűzoltók, csupán a köteles támogatásban részesülnek a község és hatóság részéről.

Most pedig elérkezett a falu tűzoltósága is a gázháborúhoz. Lapunk hasábjain gyakran lehet olvasni ilyen, vagy ehhez hasonló cikkeket. Hej! Uram Isten, — sóhajt fel egy ilyen nehéz kérdés után a parancsnok — hát ez meg már mi? Komoly-e, vagy valaki az ördögöt akarja a falra festeni? Hát igenis, túlon-túl komoly! Ha valaki hivatott ilyen irányban a mentésre, hát-faluhelyen nem lehet más, csak a tűzoltótestület. De hol vannak a falusi testületek ettől? Igaz, hogy egy kis falu nem olyan szembezőkő, mint egy nagy ipartelep, de hát ezt így elintézni mégsem lehet.

Valakinek a tűzoltótestületek hóna alá kell nyúlni s azokat a megfelelő magaslatra kell emelni. Nem injekciózásra gondolok, itt már operálni kell, mert a régi dolgok már elárvultak. Ilyen üdvös újítás lenne, ha a parancsnok hivatalból tagja lehetne a képviselőtestületnek, akkor a tűzrendészeti dolgokat nem csapná agyon a felületesség. A tűzrendészeti vizsgálatokhoz több köze legyen, mint eddig. A hatóságok hívják meg a parancsnokokat a megtartandó bejárásokra, telepengedélyezésekre stb., sőt minden új épületet vizsgáljon felül tűzrendészeti szempontból is. Több támogatást a hatóságoktól, de nemcsak támogatást, hanem nagyobb érdeklődést is!

Lehetne még beszélni arról is, hogy milyen legyen a parancsnok falun és ki legyen hát az?

A parancsnoknak sokoldalú embernek kell lennie. Az a jó parancsnok, aki kitűnően tudja a dolgát, szívesen foglalkozik a csapatával, de egyben pontosan is. Aki a gyakorlatokat maga vezeti, vagy személyesen ellenőrzi annak lefolyását. Akinek a szertára ragyog a tisztaságtól. Aki jól megtanult engedelmeskedni, mert parancsolni csak az tud, tehát csak katonaviselt ember legyen. Legyen bátor is, de ne vakmerő. Aki tud vigyázni embereinek épségére. Nyugodt, de erélyes legyen. Barátságos, közkedvelt, jó modorúnak is kell lennie, hiszen barátság útján többet keresztül tud vinni, mint „hivatalosan“. Hazaszerető, istenfélő is legyen, mert embereit hazafias és valláserkölcsös szellemben kell nevelnie. Az legyen a parancsnok, aki mindezekkel az erényekkel rendelkezik, annak a csapata minden körülmények között megállja a helyét, annak az emberei is egész emberek lesznek.

Jelen cikkem feldolgozása közben kaptam meg lapunkat. Igaz szeretettel köszöntöm Labiner Gyula bajtársunkat, végtelenül jól esik, hogy ő is megállapítja azt, hogy a falu tűzoltóságának léte elsősorban a falu jegyzőjének az ügyszeretétől múlik. A vita tehát megindult, én ezt akartam. Mielőtt cikkemet befejezném, csak azt kívánom, bár járná át minden falusi jegyzőnek a lelkét az a mély érzés, amely Arany János lelkét is úgy átjárta, mikor Nagyszalonta égését oly szívbeemarkolóan leírta.

A kerületi tűzoltótanfolyamokból leszűrt tapasztalatok

Irta: vitéz *Roncsik Jenő* dr

A Tűzrendészeti Közlöny ez évi negyedik számában Lukács Zoltán dr, felelős szerkesztő vezércikket írt a tűzoltó szakoktatás rendszeréről, rámutatott e kérdés nagy fontosságára s javaslatot is tett a megoldásra, megkülönböztetve testületi, vármegyei altiszti, vármegyei tisztii, kerületi és országos tisztképző tanfolyamokat.

Ez alkalommal — elismerve a tanfolyamok ilyen módon való tagozásának szükségességét — nem bocsátkozom vitába a tanfolyamok időtartamának megállapítását illetőleg, hanem csak az eddig tartott kerületi tűzoltó tanfolyamokból leszűrt tapasztalatokat hozom nyilvánosságra. A tanfolyamok parancsnokságaihoz, illetőleg a rendező szervekhez megkeresést intéztem, magam is részt vettem már sok tanfolyamon, mint előadó s a kapott válaszokon kívül saját tapasztalataim alapján is beszélhetek. Felsorolom a tanfolyamok hibáit anélkül, hogy az egyes tanfolyamokat megemlíteném, mert a tanulságok levonásánál nem az a fontos, hogy hol voltak hibák, hanem az, hogy hibák voltak, amelyeket orvosolni kell a szakképzés nagy fontosságára tekintettel.

Tudjuk, hogy az u. n. kerületi tűzoltó tanfolyamokat az 254.300/1928 B. M. rendelet rendszeresítette. Ezt megelőzőleg is voltak ilyen tanfolyamok, de törvényes rendszabály nem volt rájuk. Ez a rendelet a komoly szakoktatásnak vetette meg az alapját s ki akarta küszöbíteni, — hogy durván fejezzem ki magamat — az u. n. „zugtanfolyamok“ tartását, amelyek nem folyt komoly oktatás megfelelő előadók és taneszközök hiányában. Az országos szövetség ezen a súlyos hibán úgy akart segíteni, hogy minden kerületi tanfolyamra egy-egy elnökségi előadót küldött ki szakfelügyelőnek, azonban, — ne tömjénezzünk — ez sem segített minden esetben, nem minden elnökségi előadónak volt meg az a tekintélye és szaktudása, amelyet, mint elnökségi előadótól, joggal el lehetett volna várni. Így is nagy különbségek voltak tehát az egyes kerületi tűzoltó tanfolyamok között.

Lássuk az eddig tapasztaltakat és a többség leszűrt véleményét.

A tanfolyamok hallgatóinak létszáma nagyon különböző volt. Volt olyan is, ahol 120-an vettek részt. Hogy lehet itt eredményes gyakorlati kiképzést adni? Hiszen még az elméleti előadásokhoz megkívánt figyelmet sem lehet ilyen tömegben biztosítani. Általános felfogás az, hogy a kerületi tűzoltó tanfolyamokon a legkisebb létszám 25 fő legyen, de 40-nél ne legyen több hallgató, ezt megkívánja a kiképzés alapossága.

A gyakorlati kiképzésnél alakítandó csoportokban levő tűzoltók számát illetőleg különbözők a vélemények, egyben azonban valamennyi megegyezik: hogy a tanfolyam hallgatói a rendeletben megállapított óraszámok mellett teljes kiképzést nem tudnak kapni s az önálló vezetésben sem tudnak kellő gyakorlatra szert tenni még akkor sem, ha az első perctől kezdve maguk a hallgatók vezényelnek, — természetesen, az előadók szigorú felügyelete mellett. Tehát a gyakorlati óraszámot fel kell emelni, áll ez úgy a tűzoltószerek szerelésére, mint a taktikai kiképzésre.

A tanfolyam tekintélye megkívánja, hogy

az egyes csoportokat tiszték oktassák és vezessék, ne pedig altisztek. Ahol a helyi testületnél nincsen elég tiszt, ott más városból kell hozni gyakorlati tisztii oktatókat. Az egyes gyakorlati előadók fölé főelőadót kell helyezni, aki a kiképzés egyöntetűségét ellenőrizze. Ne történhessen meg az, hogy az egyes gyakorlati előadók pl. ugyanannak a fecskendőnek a szerelését más és másféleképpen tanítják. Gyakorlati szabályzat csak egy van, ahhoz mindenkinek ragaszkodni kell, de szükséges az is, hogy a gyakorlati oktató teljesen otthonosan mozogjon a szabályzatban és ne történhessen meg az, hogy az oktatást a szabályzat egyszerű felolvasásával végezze. Ezt az is meg tudja tenni, aki soha tűzoltószert nem látott, de tud hangsúlyozva felolvasni. Az altisztek legfeljebb az egyes szerelési fogások bemutatásánál segídek lehetnek.

Nagy létszámú csoportokat alakítani nem szabad, mert ebben az esetben a szerelők jó része pihen, ez még nem volna baj, de nem figyel a szerelésre, a hibákra s így az oktatásra amúgy is szűkre szabott időt nem tudjuk kellőképpen kihasználni. A beérkezett válaszok 10, 12, 15 és 20 főből álló csoportokat ajánlanak. Tömlőfektetésnél és fecskendő 5-ös szerelésnél kisebb csoportokat alakítunk, a fecskendő 9-es szerelésénél legjobban a 15-ös csoport, 9 szerelős szám, 4 nyomólegénység, 1 vezénylő, 1 felügyelő altiszt, akinek a beosztását állandóan változtatni kell. Ha van elég gyakorlati és képzett előadó, a fecskendő szereléssel párhuzamosan és egyidejűleg az idő gazdaságos kihasználása végett egyik csoport létraszerelést végezzen.

Pest és Vas vármegyéktől eltekintve, ahol a tanfolyamok összes költségeit főúri gesztussal a vármegyei tűzoltó szövetség viseli, más helyeken a hallgatókat kiküldő községek, városok, testületek, gyárak fizetnek be a tanfolyam pénztárába hallgatónként 80—100 pengőt, amely összegben az ellátási (lakás, élelem) költségek is bene vannak. A hallgatók napi ellátási költsége meglehetősen különböző, 2.50 P-től 4.28 P-ig terjed aszerint, hogy milyen élelmiszer árak vannak a városban és hogy milyen élelmiszert és elszállásolást kapnak a hallgatók.

A napi élemezés személyenként 1.10 P és 2.60 P között váltakozik. Bizony ez sok helyen nem volt megfelelő, ahol a tanfolyamparancsnokság, hogy máshelyről is odacsalogassa a hallgatókat, leszállította, vagy alacsonyan állapította meg a részvételi díjat, ezzel szemben a két héten keresztül erős testi és szellemi munkát végző tanfolyamhallgatóknak a gyomrán igyekezett takarékoskodni. Általában azonban az élemezés megfelelő volt, sőt volt olyan hely is, ahol a hallgatók mind a tíz kerületi tanfolyamon át elsőrendű vendéglőben étkeztek étlap szerint, ebédre 3, vacsorára 2 tál ételt kaptak.

A csoportos étkezés megfelelőbb. Ha idegen előadók is vannak, étkezzenek azok is a hallgatókkal és ne külön, hogy bennük ne csak a feletttest, az előadót, hanem a bajtársat is lássák a hallgatók. Ha a tanfolyamparancsnokság a község által küldött tanfolyamdíjból kiadta a hallgatóknak az étkezési pénzt, sok esetben megtörtént, hogy azt pár nap alatt elköltötték, sokan ellumpolták s vagy kölcsön kellett kérniük, ha volt kitől, vagy pedig igen gyengén táplálkoztak a tanfolyam végéig. Így az étkezési pénzt

csak a helybelieknek és a gyomorhajósoknak lehet kiadni, akiknek diétás kosztot kell élni. A csoportos étkezés összeszoktatja a hallgatókat s étkezés közben komoly viták is folynak a hallottak és tanultak felett, a jelenlévő és velük együtt étkező előadó pedig csak helyes irányba terelheti a vitát és megadja a további felvilágosításokat.

Az elszállásolás is legyen csoportos a bajtársi szellem ápolása végett, valamint azért is, mert a hallgatókat éjjel csak így lehet ellenőrizni. A magánházaknál kettessel, hármassal való elszállásolás nem vált be. Természetes, hogy a helybenlakók saját otthonukban laknak, ha azonban e miatt mulasztanak, ki lehet rájuk mondani a bentlakási kötelezettséget. Legmegfelelőbb volna az elszállásolásra a tűzoltó laktanya. Ezt azonban helyszűke miatt nem lehet mindenütt igénybe venni, ilyen esetben a laktanya közelében levő iskolát, internátust, cserkészotthont, diákszállót, vagy más nagyobb terem kell felhasználni, azonban a hallgatók egészségügyi szempontokból ne legyenek összehúzóva.

Sok helyen gondot okoz az ágynemű kérdése, mert újabban a katonaság nem ad kölcsön, miért is egyes helyeken kötelezik a hallgatókat arra, hogy szalmazsákot és ágyneműt vigyenek magukkal, amit nem tartok helyesnek. Más helyeken vagy a vármegyei tűzoltó szövetségnek, vagy a rendező testületnek van ágyneműje és ágya. Földreszórt szalmán, vagy egymásmellé zsúfoltan elhelyezett szalmazsákokon a kifáradt hallgatók pihenni nem tudnak, az ilyen elszállásolás ellen a kiküldött elnökségi előadónak tiltakozni kell.

Az elméleti előadásokra külön tanterem álljon rendelkezésre. Hálószobákban ágyakon, szalmazsákokon és földön ülő hallgatóknak nem lehet előadást tartani, mert jegyezni sem tudnak és alszanak, az ilyen elveszi teljesen a tanfolyam komolyságát, — de nem lehet első elemi osztályos padok tetejére sem felültetni őket (padokba t. i. nem fértek be) — mint ahogy ezek már megtörténtek.

Nagy gondot okozott a tanfolyamhallgatóknak egyenruhával való ellátása. A községek, testületek sokszor polgári ruhában küldik ki hallgatóikat, annak ellenére, hogy a felhívásban benne van, hogy mindenki vigyen magával nyári vázson egyenruhát. Az ilyen polgári ruhás hallgatókat egyes tanfolyamparancsnokságok elfogadták, egyenruhával őket ellátni nem tudták s ha a csapatot végignézte az ember, látott ott egyenruhát sisakkal, nyári polgári vázsonruhát szalmakalappal, hajadonfővel, egyenruha zubbonyt sapkával rikító sárga nadrággal és láb- szárvédővel, keménykalapot, sárgacipőt, csizmát, fehér tenniszcipőt s még csak cilinder kellett volna, hogy teljes legyen a farsangi, vagy cirkuszi felvonulás. Ilyeneket megengedni nem szabad. Vagy rendezkedjen be a tanfolyamot rendező vármegyei tűzoltó szövetség, esetleg testület arra, hogy a hallgatókat egyenruhával elláthassa, mint ez már sok helyen meg is van, amikor azt kölcsönzési díj ellenében kapják meg, vagy pedig, ha nincs kölcsön egyenruha, kötelezni kell a hallgatókat arra, hogy a tanfolyamon egyenruhában jelenjenek meg és aki polgári ruhában jön, visza kell utasítani. Kölcsönzési díjat azért szednek, hogy abból az elszakadt ruhákat kijavíthatassák, illetve pótolhassák. Az elméleti és gyakorlati órákon azonban a

hallgatóknak csak rangjelzés nélküli legénységi egyenruhában lehet megjelenni, itt nincs parancsnok, alparancsnok és tűzoltó, egyedül csak „tanfolyamhallgató“.

Igen nagy hibája volt egyes tanfolyamoknak, hogy takarékoskodási okokból nem látták el a hallgatókat szakkönyvekkel s így azok, hazamenve, a továbbképzésükre nem tudtak kellő gondot fordítani, a hallottakat elfelejtették, a tanfolyam két heti oktatásának tekintélyes része tehát kárba vészett. Nem szabad a tankönyveken sem takarékoskodni, hiszen azokat az országos szövetség a tanfolyamok részére úgyszólván adják. Kapja meg minden hallgató legálább a Tűzrendészet I—VII. füzetét, a gyakorlati és szolgálati szabályzatot. Egyes tanfolyamok a szorgalmasabb hallgatók részére még más könyveket is adnak.

A 254.300/1928. B. M. rendelet 25.§-ában megállapított elméleti és gyakorlati óraszám az idők folyamán sehol sem bizonyult elégnak, ezért kivétel nélkül minden tanfolyam felemelte azok számát, ami aztán a hallgatók súlyos testi és szellemi megterhelésére vezetett. De nemcsak a megállapított tantárgyak óraszámát emelték fel, hanem a szükséghez képest új tantárgyakat is iktattak be, ilyenek voltak: a villamosság, leventeügy, céllövészet, nemzeti munkavédelem, tűzoltóparancsnok magatartása, gyakorlati ügykezelés, tűzrendészeti jog, kémények tűzrendészete, mezőgazdasági tűzrendészet, lég- és gázvédelem, — amely tantárgyakat más tantárgyak keretén belül — tekintettel a megállapított csekély óraszámra — előadni nem lehetett. Általános kívánság tehát az, hogy fel kell emelni az egyes tantárgyak óraszámát és új tantárgyakat is be kell iktatni a tantervbe, ezek között, mint egyik legfontosabbat, a lég- és gázvédelmet, legalább 15—20 órás időtartammal.

Egyes községek, városok a kiküldött hallgatókat ellátták napidíjjal is a tanfolyam tartására, vagy bizonyos költségmegtérítést utaltak ki, míg más helyen ez nem volt meg, ami csak irigységet váltott ki, ha a hallgatók tényleg kapnak bizonyos összeget, ez azonban országosan egységesen kell majd rendezni.

Az óraszámok felemelése és újabb tantárgyak beiktatása szükségessé teszik a tanfolyam időtartamának felemelését legalább 3 hétre, ez általános kívánság, amelyet az új tűzrendészeti kormányrendelet méltányolni is fog. Ez azonban maga után vonja a tanfolyam díjának felemelését is, erre számítani kell, amikor a napi 8 órás foglalkozást le lehet szállítani 7 órára és a hallgatók sem merülnek ki annyira, mint a mostani rendszer mellett a túlszűfolt órákon.

További kívánság az, hogy csak ott lehessen tanfolyamot tartani, ahol a szerek, oktató-ábrák, előadók rendelkezésre állnak. Ne forduljon elő az, hogy a tanfolyamparancsnok a tanfolyam megnyitása előtt pár nappal azt írja az egyik felkért előadónak: „úgy hallottam, megjelent valami új könyv tavaly a taktikáról, légszíves megszerezni azt és annak az alapján megtartani az előadásodat“. Véget kell már egyszer vetni a barátsági alapon kijelölt tanfolyam-tartó helyek megválasztásának is.

Kerületi tanfolyamokra ne lehessen felvenni csak azt, akinek meg van a kellő előképzettsége, hogy az előadásokat megértse, rendszeresíteni kell a továbbképzést, hogy a kerületi tanfolyamot végzettek ne maradjanak el a kortól tudásban s az előadók is mindig tűzoltó tisztek le-

gyenek, mert az idegen előadók nem veszik tekintetbe a tűzrendészeti szempontokat és pl. hosszasan magyarázzák a cement keverési arányát, de azt nem mondják meg, hogy mi is az a tűzfal.

A szövetség feladata lesz, hogy az új tűzrendészeti kormányrendelet megjelenése után összeállítsa a kerületi tanfolyamok részére a szükséges tananyagot kivonatossan, esetleg kérdés-felelet alakban, ami az otthoni továbboktatásnál is vezérfonalul szolgálna.

Ezek volnának azok a tanulságok, amiket a beérkezett válaszokból le lehet szűrni. A 3 hetes kerületi tanfolyam órabeosztására szintén körkérdest intéztem a bajtársakhoz s a beérkezett válaszokat az országos szövetséghez terjesztem be állásfoglalás végett, amely aztán az új tűzrendészeti kormányrendelet megjelenése után reméljük, hogy a közel jövőben.

Pest vármegye alispánjától.

26.104—35. kig. sz.

Pályázati hirdetés.

A törvényhatósági bizottság 82.790/1929. kig. —19. kgy. 1930. számú véghatározattal alkotott és a belügyminiszter úr 121.745/1930. VIII. számú rendeletével jóváhagyott vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet 56. §-ában szervezett egy vármegyei tűzrendészeti felügyelői állásra pályázatot hirdetek.

Minősítési kellékek és az 1925. évi 230.000 B. M. számú rendelet 14. §-ában előírt hivatásos tűzoltó tiszti állásra vonatkozólag előírt képesítés és feltételek. A 36. életévüket betöltötték a vármegye tűzrendészeti szabályrendelet 56. §-a értelmében ezen állásra ki nem nevezhetők.

Pályázó a vármegyei főorvos részéről kiállított igazolvánnyal bizonyítani tartozik azt, hogy testi fogyatkozásban nem szenved és oly egészségi állapotban van, hogy az állandó kiszállásokat, helyszíni vizsgálatokat ellátni képes.

A vármegyei tűzrendészeti felügyelők illetményei és kiküldetési díjaira vonatkozólag a megfelelő illetmény csökkentések figyelembe vétele mellett az 1929. évi 259.591. és 260.917. B. M. számú rendeletek az irányadók.

Felhívom mindazokat, akik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy pályázati kérvényüket, születési, erkölcsi, illetőségi és minősítést igazoló bizonyítvánnyal, valamint a vármegyei főorvos által kiállított bizonyítvánnyal felszerelve a vármegye főispánjához címezve, hivatalomhoz folyó évi június hó 22-ig annál is inkább nyújtsák be, mert az elkéssetten, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az állást kinevezés útján a vármegye főispánja tölti be.

Budapest, 1935. évi május hó 16-án.

Erdélyi Lóránd dr sk., alispán

A jó tűzoltóparancsnok

június hónap

- A községben és a szertárban tartott alapos szemle után a takarékoság figyelembe vételével összeállítja a tűzrendészet és tűzoltóság jövő évi szükségletének költségelőirányzatát és e hónapban benyújtja a községi elöljáróságnak azzal a kérelemmel, hogy azt az 1936. évi községi költségvetés megfelelő fejezetén állítsa be. (Részletes utasítás lapunk 89. oldalán található.)
- Összehívja testületét és megvizsgálja a tűzoltók ruházatát, egyéni felszerelését, az ujoncok ruházatát, felszerelését, elismervény mellett kiadja.
- Az elkészített nyári gyakorlati oktatás tervezete szerint a tömlőfektetéstől kezdve ismételi a tűzoltógyakorlatokat és azokat megelőzőleg fegyelmező rendgyakorlatokat tart.
- Jól kiképzett csapatával benevez a járási, vármegyei, kerületi tűzoltóversenyre.
- A vármegyei versenyen legalább III. díjat nyert csapatot előkészíti az augusztus 20-án Gyöngyösön tartandó országos tűzoltóversenyre.
- Ha, eddig elmulasztotta volna, haladéktalanul megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. A kerületi tűzoltószaktanfolyam parancsnoka szintén biztosítja hallgatóit az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyző Pénztáránál. Részletes utasítás lapunk januári számában olvasható
- Beküldi a testület tagdíját a vármegyei tűzoltószövetséghez, vagy ha ilyen még a vármegyében nincs, akkor közvetlenül az Országos Tűzoltó-Szövetséghez. (Moson és Zala vármegye az 1934. évre hátralékban van.)
- Előfizet a Tűzrendészeti Közlönyre, illetve megújítja az előfizetést.
- Tudósítást küld a Tűzrendészeti Közlöny részére a községben történt tüzesetekről és a tűzoltóságot érdeklő eseményekről.
- A testület létszámát főleg a leventék utolsó korosztályából kiegészíti.
- Közbenjár, hogy a leventék egy csoportjából tűzoltószakosztályt alakítsanak.
- A folyó évre tervezett verseny, tűzoltóünnepély időpontját a vármegyei, illetve az Országos Tűzoltó-Szövetséghez bejelenti. A gyöngyösi nagygyűlés és országos tűzoltóverseny időpontjában, augusztus 18—20 között, semmiféle más közgyűlés, verseny stb. nem tartható.

ÉRTESÍTÉS!

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség irodájában a szombati és ünnepnapok előtti délutánokon hivatalos irodai szolgálat további értesítésig nincsen.

Marinovich Imre dr, h. elnök új lakcíme: Budapest, VIII., Sándor-utca 6. Új telefon: 43-3-43.

A költségvetésről

Írta: Lukács Zoltán dr

Bár nem tartozik a szorosan vett tűzrendészeti, illetve tűzoltási ismeretekhez, azonban miként a háborúhoz is elsősorban három dolog: pénz, pénz és újra pénz szükséges, úgy a tűzrendészet és a tűzoltóságok sem nélkülözhetik anyagi feltételeik megfelelő biztosítását.

A költségek fedezetéről törvényes jogszabály szerint a testület illetékes közülete (község v. város) köteles gondoskodni. Vonatkozik ez úgy a hivatásos, fizetett, önkéntes, valamint köteles tűzoltóságokra is.

Az 1927. évi V. t.-c. 45. §-a szerint minden város és község köteles a szükségleteinek megfelelő tűzrendészeti kiadásainak fedezéséről költségvetésben gondoskodni. Tűzrendészeti kiadások alatt a szükséges tűzoltói felszerelés megszerzésével, azok karbantartásával és pótlásával, végül a kellő számú tűzoltószemélyzet díjazásával járó kiadásokat kell érteni.

Ezt a törvényt a tűzoltóparancsnokok és tisztek, különösen az újabb kerületi tűzoltószaktanfolyamot végzetek, nagyrésze jól ismeri és éppen ezektől gyakran halljuk a panaszt, hogy a községi előljárásságok a törvény ellenére sem gondoskodnak a tűzrendészet szükségleteiről. És valóban ez a panasz gyakran alapos, amikor egyes szüklátókorú községi előljárásság „itt nem volt tűz 20 éve“ jelszóval egyedül a jó Isten segítségére támaszkodva, figyelmen kívül hagyja a segítség magadon Isten is megsegít elvét és elzárkózik a tűz elleni küzdelemhez szükséges felszerelések beszerzése elől.

Elismerve ezeket a sérelmeket, — amely esetekben legcélszerűbb panasszal fordulni a felsőbb hatóságokhoz, vagy a tűzrendészeti felügyelőhöz — rá kell mutatni arra is, hogy nagyon sok esetben csak vélt sérelemről van szó, amikor a községi előljárásság egyik napról a másikra önhibáján kívül, valóban nem képes eleget tenni a testület által előterjesztett anyagi kívánalmaknak.

Ez esetekben nem az előljárásság, hanem a testületi vezető a hibás, mert nem veszi a fáradságot, vagy nem tudja megérteni, illetve nem tanulta meg a magán és közületi gazdálkodás közötti különbséget. A magángazdaságnál, ha elegendő saját, vagy kölcsön pénz áll rendelkezésre, akkor zsebéből azonnal, minden ellenőrzés nélkül kivetheti és fizethet. A közületek sok ezer kisadófizetője által befizetett filléreket rendszeres háztartási gazdálkodás és ellenőrzés mellett fordítják a gondos mérlegelés alapján előre elkészített költségvetés keretében a legszükségesebbekre.

A költségvetés magában foglalja a községnek egy évi, a szükségletekhez mért összes kiadását és remélhető bevételét. legkülönbözőbb irányú munkatervét, célját, szóval az egész község életrezdülését. Ennek a hatalmas adathalmaznak összeállítója nem ismerheti pontosan minden intézménynek szükségletét, amit ha azok idejében nem közölnek vele, akkor legjobb esetben fenntartja a régi szűkebb kereteket.

A következő évi községi költségvetéseket minden év szeptemberében terjesztik fel jóváhagyásra a vármegyéhez, azonban a költségvetések nyers adatainak összegyűjtése már a folyó június hóban kezdetét vette. A tűzoltóparancsnoknak is még e hó folyamán össze kell állítani igénylését.

Lássuk tehát, milyen irányelveket kövessen „a jó tűzoltóparancsnok“, hogy testületének jövő évi anyagi szükségletét a község költségvetésében biztosítani tudja.

A községben és a szertárban tartott alapos szemle, esetleg a parancsnoksági tagok bevonásával tartott megbeszélés után, a nehéz gazdasági viszonyok és a takarékoság figyelembe vételével összeállítja a tűzrendészet és tűzoltóság jövőévi költségelőirányzatát és még a folyó, június hónapban benyújtja a községi előljárásságnak azzal a kérelemmel, hogy azt a költségvetés megfelelő fejezetén állítsa be.

Az igényléseknél ne kívánjon lehetetlent, mert az veszélyezteti az előirányzat komolyságát. Legyen tekintettel a súlyos gazdasági helyzetre, a község teherbíró képességére, különösen akkor, ha a költségvetés az 50%-os pótdótot meghaladja. Ügyeljen a szükségletek sorrendjére: 1. szertár, 2. tűzoltószerek, 3. felszerelés, ruházat.

A községi költségvetés III. fejezete a tűzrendészet. Nézzük most ennek egyes tételeit. Személyi kiadás csak akkor állítható be, ha az érvényben lévő községi tűzrendészeti szabályrendelet pl. a tűzoltóparancsnok, vagy szergonozó részére évi tiszteletdíjat állapított meg. Dologi kiadások között szerepel: 1. a tűzoltószerek beszerzése és karbantartás költségei, 2. a kéményseprési díjak, mely háztartási szempontból bennünket nem érdekel, mert a tűzrendészet céljaira régebben levont 5%-ot a céladóztatás megszűntével többé igénybe nem vehetjük, végül 3. különféle alatti állíthatók be a tűzoltók kötelező biztosítása, szaklapok, szakkönyvek, versenyek, jutalmazások, tanfolyamra kiküldetések stb. költségei, valamint a szövetségi tagdíjak is. Ez utóbbinál megjegyzem, hogy a nehéz helyzetbe jutott önkéntes testületek tagdíját az utóbbi időben szintén a községi költségvetésben fedezik abból az elvből kiindulva, hogy az önkéntes testület hiányában rendeltszerűleg életbe léptethető kötelezett tűzoltóság felállítása esetén amúgy is a községnek kellene azt fizetni.

A felsorolt kiadási tételek mindenikéhez kívánatos külön-külön részletes indokolást fűzni, mert a költségvetés tárgyalásánál és felülvizsgálatánál nagyon megkönnyítjük vele az előadó munkáját. Amennyiben a tűzrendészeti felügyelők javaslata alapján, a hatóságok szerek beszerzését vagy pótlását rendelték el, akkor az indokolásnál az ügyirat számára hivatkozni kell.

A tűzoltóparancsnok igyekezzen meggyőzni a beszerzések szükségességéről az előljárásságot és a községi képviselőtestület néhány tekintélyesebb tagját. A költségvetésnek a vármegyéhez történt felterjesztése után kérje meg az illetékes tűzrendészeti felügyelőt, hogy kísérelje figyelemmel a költségvetés sorsát.

A költségvetés jóváhagyása után ismételten érdeklődjön a községi előljárásságnál, hogy a beszerzéseket mikor lehet eszközölni, mert a beszerzés lehetősége mindenkor attól függ, hogy a költségvetés bevételi oldalán szereplő adók, szolgáltatások stb. miként folynak be. Az adófizetés nálunk rendszerint aratás és szüret után indul meg, ilyenkor résen legyen a tűzoltóparancsnok és kellően képviselje testületének érdekeit.

Ugyancsak éberem figyeljen minden év végén, hogy a költségvetésbe felvett összegek felhasználottak-e. Ha lehetséges, még az év végéig le kell vásárolni, különben ez az összeg mint költségvetési megtakarítás elvész a tűzoltóság számára. Ha készpénz hiányában nem lehet levásárolni a megrendelést, akkor is fel kell adni és a cégtől kapott szabályszerű számla alapján az előjáróság a költségvetés zárszámadásában, mint kiadási hátralékot tünteti fel, mely esetben az összeg mégis felhasználható.

Tehát, bár kétségtelen, hogy sok csínjábanja van a költségvetésnek, de végeredményben nem ördögi mesterség. Meggyőződésem, hogy azok a bajtársaim, akik az itt felsoroltakat figyelembe veszik és fáradságot nem kímélve járnak el testületük érdekében, azoknak munkáját siker fogja koronázni.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Budapest 1935 május 4-én

Az elnöki széklet Marinovich Imre dr ügyvezető alelnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Ügyvezető alelnök napirend előtt bejelenti, hogy Széchenyi József gróf országos elnök levelet intézett az Országos Szövetséghez, melyben közli, hogy az elnöki tisztségtől véglegesen visszavonul. Mivel az Országos Szövetség befejezett tények előtt áll, elnökség a bejelentést a legnagyobb sajnálattal vette tudomásul és a változásról írásbeli jelentést tett a belügyminisztériumnak.

Elnökség felkérte Marinovich Imre dr ügyvezető alelnököt, mint az elnök alapszabályszerű helyettesét, hogy a legközelebbi tisztújító közgyűlésig az elnöki teendőket helyetteselői minőségben lássa el. Marinovich Imre dr a helyetteselői tisztséget elvállalta.

Teasdale alelnök javaslatára elnökség bizottságot küldött ki az új tűzrendészeti törvénytervezet tanulmányozására. A bizottság javaslata alapján a szövetség részletesen indokolt észrevételeit a belügyminisztérium elé terjeszti.

Főtájtár bejelenti, hogy Tomcsányi Kálmán belügyminiszteri államtitkár, Csatóry Béla dr miniszteri osztályfőnök és Karay-Krakker Kálmán dr, Pest vármegye főispánja, a kinevezésük alkalmából hozzájuk intézett üdvözlést meglehangú levélben köszönték meg.

Főtájtár bemutatja a szegedi, gyöngyösi és veszprémi tűzoltóság 1934. évi működéséről és Békés vármegye tűzrendészeti felügyelőjének folyó évi első negyedéről szóló jelentését.

Elnökség elhatározta, hogy házbértartozás fejében lefoglalt, a szövetség tulajdonát képező bútort Teasdale alelnöknek 60 pengőért eladja.

A m. kir. államrendőrség főkapitánya az Országos Szövetség megkeresésére arról értesítette az elnökséget, hogy az alárendelt rendőrhatalóságokat a közúti forgalomban résztvevő gépjárműveknek a 25.000—1929. B. M. sz. rendelet 58. §-a 1. bekezdésének g) pontjában foglalt tilalom szempontjából fokozottabb mértékben való ellenőrzésére rendelettel felhívta.

Elnökség elhatározta, hogy a zalalövői önkéntes tűzoltótestületet femállásának 50 éves évfordulója alkalmából átiratilag üdvözlö.

Az Országos Szövetség által a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelői állások betöltése tárgyában szétküldött körlevelekre beérkezett válaszok szerint Szabolcs vármegye súlyos anyagi helyzetére való tekintettel megszervezni egyelőre képtelen, Borsod, és Jász-Nagykun vármegyék a tiszteletdíjas felügyelők működését elegendőnek tartják, míg Csongrád vármegyében az állás szervezését a belügyminisztérium a vármegye súlyos helyzetére való tekintettel nem engedélyezte.

Elnökség elhatározta, hogy König és Stanzig bécsi tűzrendészeti tanácsosok országos szövetségi dísztagságára tesz előterjesztést a gyöngyösi nagygyűlésnek azért a megbecsülhetetlen szolgálatokért, amit a tűzoltótisztképző tanfolyam hallgatóinak elhelyezése és kiképzése körül — bécsi tanulmányútjuk alkalmából — kifejtettek. Továbbá elhatározta, hogy Kiss Emil dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőt a vasvármegyei tűzoltó hősihalottak emlékoszlopának felállítása körül kifejtett érdemeiért az Országos Tűzoltó Szövetség tiszteletbeli tagjává leendő megválasztásra terjeszti elő.

Főtájtár bejelenti, hogy május hó 5—19-ig Veszprémben, június hó 16—29-ig Győrben, június hó 16—29-ig Vácán, július 1—14-ig Hatvanban, július hó 7—21-ig Keszthelyen, augusztus hó 26-tól szeptember 7-ig Pécsen rendeznek kerületi tűzoltó tanfolyamokat.

Főtájtár ismerteti, hogy a beérkezett jelentések szerint Hajdú vármegye tűzoltó szövetsége május hó 26-án Debrecenben vármegyei versenyt, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzoltó szövetsége augusztus hó 4-én Törökszentmiklóson kerületi versenyt, Baranya vármegye tűzoltó szövetsége Siklóson, Mohácsoson, Szentlőrincen és Sásdon járási tűzoltó versenyeket rendeznek.

Erdélyi Ernő előadónak a légi támadások elleni védekezés alkalmával szabályozandó vezénylés kérdésében előterjesztett javaslatát elnökség Teasdale alelnöknek adta ki felülbírálás és véleményes javaslat tétel céljából.

Elnökség elhatározta, hogy a fajszi önkéntes tűzoltó testület 3 tagja, a somogyszent-andrási testület parancsnoka, Freischmidt Ferenc nagykanizsai önkéntes őrparancsnok, Farkos Ferenc j. tűzrend. felügyelő beérkezett királyi díszérem igénylését pártolóan terjeszti fel. A törökszentmiklósi testület igénylését hozzájárulásra kiadta a Vármegyei tűzoltó szövetségnek. Kun István ciházházi önkéntes őrparancsnok kérelmét az elnökség elutasította, mivel 25 éves szolgálatát még nem töltötte be. A mágócsi és óladi önkéntes testületek tömeges királyi díszérem kérelmét az elnökség visszaadta azzal, hogy csak a legkiválóbbakat terjeszszék fel.

Szabó Péter Bal volt tűzoltóparancsnok egykori tűzoltó működéséről hivatalos bizonyítványt kért. Elnökség a kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

Főtájtár ismerteti a Budapesti Mérnöki Kamarának a belügyminisztériumhoz intézett felterjesztését, melyben kéri, hogy a törvényhatósági szabályrendeletek alkotási jogának megóvása mellett, egységesen előkészített tűzrendészeti szabályrendeletekben a tűzvizsgálatoknál a kamarák fegyelmi felügyelete alatt álló mérnökszakértők igénybevétele intézményesen biztosíttassék. Elnökség felkérte Teasdale alelnököt a kérdés tanulmányozására.

Marinovich dr. helyettes elnök bejelenti, hogy a Drezdában rendezendő németbirodalmi, a tűzoltás, mentés, tűzbiztosítás és polgári légvédelem minden ágazatára kiterjedő kiállításra meghívás érkezett. Sajnos, a szövetség anyagi helyzete nem enged meg, hogy saját erejéből a tanulmányi kiállításon képviseltesse magát. Elnökség elhatározta, hogy anyagi támogatásért fordul a belügyminisztériumhoz, amivel lehetővé tenné azt, hogy a tűzoltó szövetség a Drezdában rendezendő kiállításon magát képviseltesse.

Marinovich Imre dr. helyetteselnök bejelenti, hogy hozzá érkezett bejelentés szerint Eger város képviselőtestülete a hivatásos tűzoltóparancsnoki állás megszüntetését, illetve tisztü állássá való visszafejlesztését határozta el. A tényállás tisztázására elnökség Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelőt kérte fel.

Főtitkár ismerteti a jász-nagykun-szolnok-vármegyei tűzoltó Szövetség átiratát, melyben a szolgálati érdemek alapján mérséklését kéri. Elnökség a kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

Főtitkár ismertette Nógrád vármegye alispánjának átiratát, mely szerint Balassagyarmat és Salgótarján megyei városokban a hivatásos tűzoltóparancsnoki állások megszervezése ezidőszereint pénzügyi nehézségek miatt nem lehetséges.

Marinovich dr. helyettes elnök bejelenti, hogy a miniszterelnökség a folyó évben Gyöngyösön rendezendő nagygyűlés és országos verseny költségeihez 1000 pengővel hozzájárult. Elnökség elhatározta, hogy ez összegből 500 pengőt utal a gyöngyösi testület parancsnokának az előkészítési költségeire, a fennmaradó 500 pengőt pedig Versenydíjak vásárlására fordítja.

Vitéz Roncsik dr. előadó bejelenti, hogy a szövetség 60 éves története c. munkáját a bírálóktól visszakarta, észrevételeiket keresztülvezette. Elnökség elhatározta a munkának 1000 példányban való kinyomtatását a legolcsóbb ajánlattevő Debreceni Városi Nyomdánál. Az elkészített mű 1—1 példányát az elnökségi előadóknak, a vármegyei tűzoltó szövetségek elnökeinek, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőknek és városi tűzoltó parancsnokságoknak megküldi. Végül vitéz Roncsik dr. előadó részére a szerzői tiszteletdíj kifizetését elrendelte.

Papp Ferenc előadó bejelenti, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet és a robbanó, lobbanó folyadékokra vonatkozó rendelettervezet rövid idő múlva kikerül a sajtó alól.

Papp Ferenc előadó bemutatja a Magyar Kender-, Len- és Jutaipar gyárában készült igen jóminőségű füstszürke nyárivászon mintadarabot, amelyet a nyári egyenruhák céljára alkalmasnak tart. Elnökség Erdély előadót kérte fel, hogy a legközelebbi elnökségi ülés tárgysorozatára kitűzött új egyenruhatervezet ügyével együtt tegyen javaslatot.

Elnökség elhatározta, hogy átiratilag üdvözöli Barabás István tiszteletbeli tagot abból az alkalomból, hogy a Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlönyt 49 év óta szerkeszti és a tűzrendészet fejlesztése körül kifejtett, négy évtizedet meghaladó eredményes munkásságáért legmelegebb elismerését nyilvánította.

Lukács Zoltán dr., a hivatalos lap szerkesztője, előterjeszti a hivatalos lap mellékleteként

kiadásra tervbevetett gáz- és légvédelmi közlemények költségvetését, melynek nyomdai szerkesztési stb. költségei egy évre körülbelül 1800 pengőt tesznek ki. Elnökség elhatározta, hogy egyelőre próbaképpen a folyó év júniustól az év végéig „Polgári lég- és gázvédelem” címen a hivatalos lap mellékleteként négy oldal terjedelemben megjeleneteti.

A jászárokszállási önkéntes tűzoltó testület javaslatára elnökség elhatározta, hogy Katona Gyula dr. egyesületi orvos részére — aki 10 év óta a testület orvosa és a testület tagjait díjmentesen kezeli — a tízéves szolgálati érmet kiadja.

Főtitkár bemutatja a tagdíjhátralékosok névsorát. Elnökség elhatározta, hogy a hátralékos testületeket felhívja kötelezettségük teljesítésére annál is inkább, mert június hó 1-től az Országos Szövetség által nyújtott jogokat és előnyöket a hátralékosok nem élvezhetik.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Segélyzöpméntárának elnökségi ülése Budapesten 1935 május 4-én

Az elnöki széket Marinovich Imre helyettes elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Andor Mihály tűzoltó (Vészto) 50 P, Horváth Ernő tűzoltó (Tótkomlós) 20 P, Bécsi Károly tűzoltó (Nyirbogát) 104 P, Madai Sándor tűzoltó (Nyirbogát) 46 P, Kaiser Antal tűzoltó (Gyula) 30 P, Széplaki Sándor tűzoltó (Nagykálló) 20 P, Király József tűzoltó (Szerencs) 24 P, Kis Tóth István tűzoltó (Hencse) 28 P, Antal Gábor tűzoltó (Kup) 16 P, Vikker Ferenc tűzoltó (Pápa) 24 P, Simon József tűzoltó (Zalalövő) 40 P, Szécsi János tűzoltó (Anarcs) 70 P, Kollár Péter tűzoltó (Kiszombor) 24 P, Kovács József tűzoltó (Kiszombor) 24 P, Szekeres Lajos tűzoltó (Kiszombor) 22 P, Bányász János tűzoltó (Mezőberény) 14 P, Blahó Pál tűzoltó (Nagytétény) 114 P, Fibinger Lajos tűzoltó (Pestújhely) 40 P, Horváth Sándor tűzoltó (Dombóvár) 28 P, Horváth István tűzoltó (Dombóvár) 14 P, Jónás István tűzoltó (Petneháza) 60 P, Sándor Elemér tűzoltó (Söjtör) 22 P, Takács István tűzoltó (Söjtör) 32 P, Szücs József tűzoltó (Tomor) 40 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyva tudomásul vette.

Falussy titkár ismerteti a törökszentmiklósi tűzoltótestület kérelmét, melyben Zafir Miklós volt testületi szertárnok hátramaradottai részére segély kiutalását kéri. Elnökség az alapszabályok 18. §-ában foglaltak szerint a kérelmet nem teljesíthette.

Falussy titkár bejelenti, hogy Sebők Gyula sajtóforgóci tűzoltó parancsnok gyakorlat közben elesett és a beküldött orvosi bizonyítvány szerint sérvműtét vált szükségessé. Ellenőrző szakorvos szerint a sérv kifejedéséhez nem elegendő valamely külső behatás (elesés, emelés), hanem az illetőnek belső, alkati elváltozása is szükséges. Elnökség ezért a segély iránti kérelmet nem találta teljesíthetőnek.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

Marinovich dr helyettes elnök bejelenti, hogy a Drezdában rendezendő németbirodalmi, a tűzoltás, mentés, tűzbiztosítás és polgári légvédelem minden ágazatára kiterjedő kiállításra meghívás érkezett. Sajnos, a szövetség anyagi helyzete nem engedi meg, hogy saját erejéből a tanulságos kiállításon képviseltesse magát. Elnökség elhatározta, hogy anyagi támogatásért fordul a belügyminisztériumhoz, amivel lehetővé tenné azt, hogy a tűzoltó szövetség a Drezdában rendezendő kiállításon magát képviseltesse.

Marinovich Imre dr helyetteselnök bejelenti, hogy hozzá érkezett bejelentés szerint Eger város képviselőtestülete a hivatásos tűzoltóparancsnoki állás megszüntetését, illetve tisztü állássá való visszafejlesztését határozta el. A tényállás tisztázására elnökség Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelőt kérte fel.

Főtítkárr ismerteti a jász-nagykun-szolnok-vármegyei tűzoltó szövetség átiratát, melyben a szolgálati érmek árának mérséklését kérik. Elnökség a kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

Főtítkárr ismertette Nógrád vármegye alispánjának átiratát, mely szerint Balassagyarmat és Salgótarján megyei városokban a hivatásos tűzoltóparancsnoki állások megszervezése ezidőszent pénzügyi nehézségek miatt nem lehetséges.

Marinovich dr helyettes elnök bejelenti, hogy a miniszterelnökség a folyó évben Gyöngyösön rendezendő nagygyűlés és országos verseny költségeihez 1000 pengővel hozzájárult. Elnökség elhatározta, hogy ez összegből 500 pengőt utal a gyöngyösi testület parancsnokságának az előkészítés költségeire, a fennmaradó 500 pengőt pedig versenydíjak vásárlására fordítja.

Vitéz Roncsik dr előadó bejelenti, hogy A szövetség 60 éves története c. munkáját a bírálókól visszakapta, észrevételeiket keresztülvezette. Elnökség elhatározta a munkának 1000 példányban való kinyomtatását a legolcsóbb ajánlattevő Debreceni Városi Nyomdánál. Az elkészített mű 1—1 példányát az elnökségi előadóknak, a vármegyei tűzoltó szövetségek elnökségének, a vármegyei és járási tűzrendészeti felügyelőknek és városi tűzoltó parancsnokságoknak megküldi. Végül vitéz Roncsik dr előadó részére a szerzői tiszteletdíj kifizetését elrendelte.

Papp Ferenc előadó bejelenti, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet és a robbanó, lobbanó folyadékokra vonatkozó rendelettervezet rövid idő múlva kikerül a sajtó alól.

Papp Ferenc előadó bemutatja a Magyar Kender-, Len- és Jutai par gyárában készült igen jóminőségű füstszürke nyárvászson mintadarabot, amelyet a nyári egyenruhák céljára alkalmasnak tart. Elnökség Erdély előadót kérte fel, hogy a legközelebbi elnökségi ülés tárgysorozatára kitűzött új egyenruhatervezet ügyével együtt tegyen javaslatot.

Elnökség elhatározta, hogy átiratilag üdvözöli Barabás István tiszteletbeli tagot abból az alkalomból, hogy a Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlönyt 40 év óta szerkeszti és a tűzrendészet fejlesztése körül kifejtett, négy évtizedet meghaladó eredményes munkásságáért legmelegebb elismerését nyilvánította.

Lukács Zoltán dr, a hivatalos lap szerkesztője, előterjeszti a hivatalos lap mellékleteként

kiadásra tervbevett gáz- és légvédelmi közlemények költségvetését, melynek nyomdai szerkesztési stb. költségei egy évre körülbelül 1800 pengőt tesznek ki. Elnökség elhatározta, hogy egyelőre próbaképpen a folyó év júniustól az év végéig „Polgári lég- és gázvédelem“ címen a hivatalos lap mellékleteként négy oldal terjedelemben megjelenteti.

A jászárokszállási önkéntes tűzoltó testület javaslatára elnökség elhatározta, hogy Katona Gyula dr egyesületi orvos részére — aki 10 év óta a testület orvosa és a testület tagjait díjmentesen kezeli — a tízéves szolgálati érdmet kiadja.

Főtítkárr bemutatja a tagdíjhátralékosok névsorát. Elnökség elhatározta, hogy a hátralékos testületeket felhívja kötelezettségük teljesítésére annál is inkább, mert június hó 1-től az Országos Szövetség által nyújtott jogokat és előnyöket a hátralékosok nem élvezhetik.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapesten 1935 május 4-én

Az elnöki széket Marinovich Imre helyettes elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkárr a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Andor Mihály tűzoltó (Vésztő) 50 P, Horváth Ernő tűzoltó (Tótkomlós) 20 P, Bécsi Károly tűzoltó (Nyirbogát) 104 P, Madai Sándor tűzoltó (Nyirbogát) 46 P, Kaiser Antal tűzoltó (Gyula) 30 P, Széplaki Sándor tűzoltó (Nagykálló) 20 P, Király József tűzoltó (Szerencs) 24 P, Kis Tóth István tűzoltó (Hencse) 28 P, Antal Gábor tűzoltó (Kup) 16 P, Vikker Ferenc tűzoltó (Pápa) 24 P, Simon József tűzoltó (Zalalövő) 40 P, Szécsi János tűzoltó (Anarcs) 70 P, Kollár Péter tűzoltó (Kiszombor) 24 P, Kovács József tűzoltó (Kiszombor) 24 P, Szekeres Lajos tűzoltó (Kiszombor) 22 P, Bányász János tűzoltó (Mezőberény) 14 P, Blahó Pál tűzoltó (Nagytétény) 114 P, Fibinger Lajos tűzoltó (Pestújhely) 40 P, Horváth Sándor tűzoltó (Dombóvár) 28 P, Horváth István tűzoltó (Dombóvár) 14 P, Jónás István tűzoltó (Petneháza) 60 P, Sándor Elemér tűzoltó (Söjtör) 22 P, Takács István tűzoltó (Söjtör) 32 P, Szücs József tűzoltó (Tomor) 40 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyva tudomásul vette.

Falussy titkárr ismerteti a törökszentmiklósi tűzoltótestület kérelmét, melyben Zafir Miklós volt testületi szertárnok hátramaradottai részére segély kiutalását kéri. Elnökség az alapszabályok 18. §-ában foglaltak szerint a kérelmet nem teljesíthette.

Falussy titkárr bejelenti, hogy Sebők Gyula sajtóalgóci tűzoltó parancsnok gyakorlat közben elesett és a beküldött orvosi bizonyítvány szerint sérvműtét vált szükségessé. Ellenőrző szakorvos szerint a sérv kifejedéséhez nem elegendő valamely külső behatás (elesés, emelés), hanem az illetőnek belső, alkati elváltozása is szükséges. Elnökség ezért a segély iránti kérelmet nem találta teljesíthetőnek.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

RENDELETEK

M. kir. kereskedelemügyi miniszter
37.929/III—1935. szám.

Magyar Teherautófuvarozók Országos Központi
Szövetkezete t. Igazgatóságának,

Budapest

Mészáros-utca 19.

Folyó évi június hó 6-án kelt felterjesztésére megengedem, hogy folyó évi augusztus hó 17-től 21-ig terjedő időszakban a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség gyöngyösi nagygyűlésére annak egyenruhában utazó tűzoltócsapatait a Szövetkezet gépkocsijaival az ország különböző részeiből Gyöngyösre és vissza szállíthassa.

A szállítás alkalmával betartandók a 157.000—1933. B. M. számú rendelet kikötései.
Budapest, 1935 június 10.

A miniszter rendeletéből:

Ladányi dr sk., min. tanácsos

HÍREK

Tóth Gábor pákozdi önkéntes tűzoltó május hó 5-én meghalt. A testületnek 40 évig működő, önzetlen tagja volt. Nyugodjék békében!

A Budapesti Tűzoltó Testületek Szövetsége folyó évi május hó 25-én tartotta a központi tűzoltó-laktányában ezévi rendes közgyűlését, melyet választmányi ülés előzött meg a közgyűlés tárgysorozatának előkészítése és az előterjesztendő jelentések és javaslatok letárgyalása végett.

Mindkét ülést a szövetség elnöke, Teasdale Ottó h. főparancsnok vezette.

A közgyűlés határozatképességének megállapítása után elnök átadta a főpolgármester nevében a 25 éves királyi díszérmeket a Magyar Textilfestőgyár R.-t. tűzoltó testületéből Zehmann Vince parancsnoknak, Stattner István alparancsnoknak és Behringer Mátyás őrparancsnoknak, a gyár több alkalmazottja jelenlétében.

Napirend előtt meleg szavakkal emlékezett meg a távollévő Mátrai Antal alelnök betegségről és a közgyűlés elhatározta, hogy az ülés jegyzőkönyvében kifejezett jókívánságait levélben is eljuttatja a közszeretben álló alelnök betegágyához.

A mult évi közgyűlési jegyzőkönyv bemutatása és a hitelesítő bizottság — Karkos Adolf és Poldermann Lajos parancsnokok — megválasztása után Vágó Zoltán titkár előterjesztette az évi jelentést, melyet a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadott.

Kemény Lajos gyáros felolvasta a számvizsgáló bizottság jelentését, majd pedig a Miakich Ernő pénztáros által előterjesztett 1934. évi zárószámadás részleteinek meghallgatása után a közgyűlés megadta a felmentvényt az elnökségnek és a számvizsgáló bizottságnak.

A pénztáros előterjesztette ezután az 1935. évi költségelőirányzatot, melybe a közgyűlés a belföldi kiküldetések céljára nagyobb összeget az előirányzottnál veit fel.

Ugyancsak a költségvetésbe vette fel annak a versenydíjnak értékét is, melyet a választmány javaslatára a közgyűlés a Magyar Országos Szövetség által rendezett gyöngyösi versenyekre ajánlott fel.

A közgyűlés ugyanis megbízta az elnökséget, hogy az országos szövetséggel egy felajánlandó

versenydíj ügyében lépjen érintkezésbe, hogy ezáltal is kimélyítse a főváros és a vidék testületei között szépen fejlődő bajtársi viszonyt.

Poscher Frigyes pártoló tag részéről beérkezett a szakfelolvasások jutalmazására vonatkozó indítványt a közgyűlés az elnökségnek adta tovább elbírálás és a legközelebbi választmányi ülésig való módosítás végett.

A számvizsgáló bizottság megbízásának letelével Hajnal Henrik, Berecz Vilmos és Füredi Árpád személyében új bizottság választottott egy évre.

A közgyűlés még megválasztotta az elnökség javaslatára a szövetség tiszteletbeli tagjává: dr Kontz Endre ny. miniszteri tanácsost, dr Némethy Károly szfv. tanácsnokot és Barabás István vasvármegyei tűzrendészeti felügyelőt, a választmány tagjává pedig Felcsiki (Fettich) Nándor állami gépgyári tűzoltóparancsnokot.

A közgyűlés az elnök buzdító zárószavaival ért véget.

Bács-Bodrog Vármegye Tűzoltó Szövetsége Baja thj. város közreműködésével a m. kir. Belügyminiszter Ur 177.356—935. sz. engedélye alapján Baján, 1935. évi június hó 24-től július hó 7-ig bezárólag kerületi tűzoltói szaktanfolyamot rendez. A tanfolyamhallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után országos érvényű bizonyítványt kapnak. A tanfolyamra legkésőbb 1935. évi június hó 18-ig kell jelentkezni. A jelentkezésre irányuló és Bács-Bodrog Vármegye Tűzoltó Szövetsége elnökéhez, mint a kerületi tanfolyam felügyelőjéhez címzendő kérvényeket, — amelyekhez csatolni kell 1. a születési anyakönyvi kivonatot, 2. az erkölcsi bizonyítványt, 3. a hatósági orvosi bizonyítványt, 4. az iskolai bizonyítványt, — Bács-Bodrog Vármegye Tűzoltó Szövetségének ügyvezető-alelnökéhez (Baja, Deák Ferenc-u. 3. sz.) kell beküldeni. Esetleges érdeklődésre ugyanitt kapható felvilágosítás. A felvételtől minden jelentkező írásbeli értesítést kap.

Minden felvett hallgató köteles lehetőleg az értesítés kézhezvételekor, de legkésőbb a tanfolyam megkezdéséig a tanfolyam költségeire 75 pengőt készpénzben Bács-Bodrog vármegye Tűzoltó-Szövetsége pénztárába (Jóházi István irodavezető, Vármegyeháza) befizetni, amely összeg vissza nem téríthető. Ebben az összegben bennfoglalatik a hallgatók laktanyaszertű elszállásolásának a költsége, napi háromszori étkezés, tandíj, továbbá tankönyvek.

A Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület e hó 5-én tartotta tisztújító közgyűlését a központi tűzoltó laktányában levő hivatalos helyiségében.

Elnöki megnyitójában Szalay Lajos dr parancsnok megemlékezett a Breuer Vilmos örvezető által sajátkezűleg készített trianoni tábláról, mely vörösrézről készült és az órszoba falára erősítve állandó figyelmeztetésként szolgál arra, hogy a csonkaország fiatalai a trianoni határokba belenyugodni sohasem fognak. Eme hitük kifejezéséül a jelenlevők elmondták a magyar Hiszekegyet.

A megnyitó után Marinovich Imre dr ny. h. államtitkár, a testület tb. parancsnoka tolmácsolta a MOTSz elnökségének üdvözlését, azután lelkes, buzdító szavak kíséretében átadta a húszéves szolgálati érmeket Fischer Dezső dr és Vágó Zoltán szakasziparancsnokoknak, az öt éves érmeiket Ács József segédtitkár, Staubach Vilmos őrparancsnoknak, Hasch Antal, Orlovits Károly, Pinczelt József, Szabó Gábor, Révész Béla és Teichengraber Bertalan örvezetőknek.

Ezután kiosztották a szokásos jutalmazásokat, melyek során dicsérő okiratokat kaptak szorgalmuk elismeréséül: Kovács Gyula, Blazsek András, Boskovitz Miksa, Skulda Aladár, Staubach Vilmos, Enyedi Lajos és Schuster György őrparancsnokok, Antal József csővezető, Hodicska Tibor őrvezető és Böszörményi András szivattyús.

Pénzbeli jutalmakban részesültek: Boskovitz Miksa és Staubach Vilmos őrparancsnokok és Rácz Károly őrvezető.

Csővezetőkké előléptek: Pinczelt József, Szabó Gábor és Szajdán János őrvezetők.

A jutalmazások után Vágó Zoltán ttkár előterjesztette a parancsnokság évi jelentését, melynek során kegyeletes szavakkal emlékezett meg a testület néhai nagyevés vezetőiről: Sziflár és dr Balogh Dezső parancsnokokról, amely megemlékezést a jelenlevők állva hallgattak végig. A jelentés beszámolt az 1934. évi testületi eseményekről, a testület működéséről, a parancsnokság tevékenységéről és a lépő parancsnokság nevében kérte a felmentvény megadását.

Az évi jelentéshez történt több hozzászólás és a jelentés elfogadása után Áfrány Dezső őrparancsnak a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő a szertár- és pénztárvizsgálatról és annak alapján javasolta a felmentvény megadását, amit a közgyűlés meg is szavazott.

Az 1935. évi költségelőirányzat ásmertetése és elfogadása után a közgyűlés két beérkezett indítványt tárgyalta le rövid idő alatt.

A lépő parancsnokság részére a közgyűlés ezután megadta a felmentvényt, majd pedig a közgyűlést vezető dr Szalay Lajos parancsnok átadta a helyét a közgyűlés által választott korelnöknek, Marinovich Imre dr. orsz. szöv. h. elnöknek.

Korelnök bejelentette, hogy a testület az új alapszabályok értelmében most először választ testületi elnököt, mely tisztség betöltésére a maga részéről Teasdale Ottó székesfőváros helyettes főparancsnokot ajánlotta. A közgyűlés kitörő lelkesedéssel tette magáévá egyhangúlag a korelnök indítványát és a testület elnökévé Teasdale Ottó helyettes főparancsnokot választotta.

Amíg a kijelölt küldöttség eltávozott, hogy az új elnököt meghívja a közgyűlésre, az ülés felfüggesztetett. Rövid idő múlva megjelent a küldöttség kíséretében nagy éljenzés közepette az új elnök, akit gyönyörű beszéddel üdvözölt Marinovich Imre dr korelnök, és azzal a kéréssel iktatta új tisztségébe az elnököt, hogy a szép multtal rendelkező, jó hírű testületet vegye pártfogásába és emelje fel a régi, dicső nívóra, amelyben a nagyhírű elődök vezették.

Az új elnök megköszönvén az üdvözlést és a testület bizalmát, megígérte, hogy a testületet édes gyermekének fogja tekinteni és ha munkájában a régi szeretettel, támogatással és ügybuzgalommal fogják támogatni a testület tagjai, úgy a testület megújítási korszaka következik el. Ezután az új elnök vezetésével következett a tisztújítás, melynek során egyhangúlag közfelkiáltással parancsnokká és alparancsnokká az eddigi vezetőt Szalay Lajos dr vegyész mérnök és Varszegy Ferenc BSzKRt tűzrendészeti felügyelő választották.

I. szakasparancsnok Falussy Károly MÁV tűzrendészeti felügyelő, II. Fischer Dezső dr orvos, III. Vágó Zoltán vállalati tisztviselő, IV. Ács József kéményseprőmester lett.

Ttkár: Vágó Zoltán szakasparancsnok, szolgálatvezető: ifj. Schuster György műegyetemi hallgató, pénztáros: Ács József szakasparancsnok és

szertárnok Falussy Károly tiszteletbeli alparancsnok lettek.

Testületi orvosá Fischer Dezső dr szakasparancsnok, mérnökökké Hollub János m. kir. hm. műszaki tanácsos és Práger Jenő okl. gépészmérnök, ügyésszé Genle Sándor dr ügyvéd választották.

A parancsnokság tagjaivá Mátrai Antal gyáros, Nagy Sándor országos szövetségi főtitkár, Lukács Zoltán dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Devécs del Vecchio Gyula kéményseprő ipartestületi elnök és Elefánti Kálmán választották.

A parancsnokság javaslatára a testület tiszteletbeli tagjaivá megválasztotta Kontz Endre dr ny. min. tanácsost, Némethy Károly dr szfv. tanácsnokot, tiszteletbeli parancsnokokká Erdély Ernő dr Győr sz. kir. város tűzoltófőparancsnokát és Sturm István szfv. hiv. tűzoltófőtisztet.

A számvizsgálóbizottság megválasztása és néhány felszólalás után a közgyűlés lelkes hangulatban ért véget, mindvégig megőrizvén azt a komolyságot és bajtársias szellemet, mely a testület tagjait áthatva ezt a népszerű testületet mindig jellemezte.

A Tiszaroffi Önkéntes Tűzoltótestület páratlan sikernel adta elő május 11 és 12-én a Polgári Olvasókör nagytermében „A püsködi mennyasszonyok” című népszínművét.

A tűzoltó és levante szereplők tudásuk és tehetségük legjavát adták, s játékluk a nagyszámú közönség lelkes és megdöbbent tapsát váltotta ki.

A rendezés és betanítás kábját Vajda Gyula parancsnok és ifj. Kovács Béla tb. parancsnok együttesen végezték, mely a sikeren felül szép anyagi eredményt is hozott a vezetésük alatt álló testületnek, önmaguknak pedig a közönség zugó tapsát és lelkes éljenzését. Előadás után tancmulatság következett, mely reggelig tartott állandó hangulat mellett.

Tűzoltói kitüntetések színhelye volt Florián napján a nógrádverőcei község háza nagyterme. Akkor adták át ünnepélyes díszközgyűlés keretében Laczusa Titusz járási tűzrendészeti felügyelőnek és Waltz András szakasparancsnoknak a belügyminiszter által adományozott királyi díszermeket, szervezési munkálataikat és 25 éves működésüket méltányolva. A jubilánsokat Hamary Géza dr MÁV főfelügyelő, a verőcei önkéntes tűzoltótestület újonnan választott elnöke, majd vitéz Vadas Rezső járási főszolgabíró üdvözölte. Aztán felolvasták az üdvözlőiratokat, elsősorban azt, amelyben az Orsz. Tűzoltó-Szövetség köszöntötte a két érdemes tűzoltót. A gyűlést 60 terítékű díszebéd követte, melyen résztvettek a vidéki küldöttségek, a járás hivatalos vezetői és Verőce társadalma.

A Hajdúvármegyei Tűzoltó-Szövetség május hó 26-án Debrecenben rendezte idei vármegyei tűzoltóversenyét, melynek eredménye beigazolta, hogy a hajdúmegyei városi és községi önkéntes tűzoltóságok kiképzése és testületi szelleme a korszerű követelményeknek megfelel és országos viszonylatban is kimagasló.

A versenyek reggel 8 órakor kezdődtek a tűzoltólak tanya udvarán és annak tárgyai községi és városi mintájú kocsai, illetve mozdonyfecskendő szerelések, majd feltételezett tüzek támadása és oltása volt.

A versenyeredményeket elbíró versenybírótság elnöke vitéz Zombory József sátonaljaújhyi hiv. tűzoltóparancsnok, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiküldött képviselője, tagjai pedig Bojtor István biharmegyei tűzrendészeti felügyelő, Aranyoss István szabolcsmegyei tűzrendészeti felügyelő,

vitéz László Árpád nyiregyházi hiv. parancsnok, Arany Sándor derecskei szakasparancsnok mellett a hajdúmegyei és szomszédos megyebeli tűzoltó-tisztek voltak.

A versenyen megjelent maga Rásó István alispán is és a versenyző csapatok nagyrészenek községi előljárásiágán kívül szépszámu érdeklődő közönség is.

A hősök napjára tekintettel vitéz Zombory versenyelnök számanyaló szavakkal és hazafias tüzrel emlékezett meg a hősök érdemeiről és az önzetlenül a közért dolgozó önkéntes tűzoltó-tisztek és tűzoltók előtt kiemelte azt, hogy ebben az áldozatos szellemben kell a tűzoltóságoknak és mentői intézményeknek is szolgálni a közt és hazájukat, mert hiszen a tűzoltóságokra a jövőben még nagyobb szüksége van a köznek és hazának, mint eddig. Gondoljunk csak a polgári lég- és gázvédelem terén a tűzoltóságokra váró feladatra. Eppen erre figyelemmel a városi csapatok támadási versenyénél légitámadás utáni tűzoltó és mentőmunka volt a verseny tárgya, — míg a községi csapatoknak egy falusi templom feltételezett tüzet kellett leküzdeni. Úgy e feltételezett tűzoltói és mentői munkát, valamint a jó kiképzés elbírálását célzó fecskendő-iskola és gyorszereléseket a csapatok általában helyesen oldották meg, amiért a versenyelnök elismerését nyilvánította.

A verseny részletes eredményei a következők:

Községi csapatok versenyében első díjat nyert: Egyek (vezénylő: Bánk István parancsnok), másodikat: Püspökladány (vezénylő: Lakatos Benjamin alparancsnok), harmadikat: Hajdúszovát (vezénylő: Bíró Imre parancsnok). Dícséretet nyertek: Hajdúsámson, Téglás, Földes és Józsa.

Városi csapatok versenyében első díjat nyert: Hajdúnánás (vezénylő: Pauliny Béla parancsnok, másodikat: Kaba (vezénylő: Dede Kálmán segéd-tiszt), harmadikat: Hajdúdorog (vezénylő: Bába Pál alparancsnok). Dícséretet nyert: Hajdúböszörmény.

Egyéni díjként — szakkönyveket nyertek — a következő vezénylők: Dede Kálmán segéd-tiszt, Kaba, — Lakatos Benjamin alparancsnok, Püspökladány, — Laskay István parancsnok, Hajdúsámson, — Pauliny Béla parancsnok, Hajdúnánás.

A díjnyertes csapatok díszes ckeveleket kaptak szép teljesítményeikért.

A verseny eredményeként Egyek és Hajdúnánás tűzoltóságai fogják a törökszentmiklósi kerületi, majd pedig a gyöngyösi országos versenyeken a hajdúmegyei tűzoltóságokat képviselni. Egyek ezúttal is elsődjnyertes csapata már a három év előtti györi országos tűzoltóversenyeken a második díjat nyerte, ami kimagasló teljesítmény.

Az ünnepségek alkalmul szolgáltattak arra is, hogy a debreceni hívatásos tűzoltóság 11 éremjogosult tagja tűzoltói szolgálati éremmel nyerjen kitüntetést.

A verseny délután 3 órára nyert befejezést, mely után a többszáz tűzoltótiszt és tűzoltó a Gambriusban közös ebéden vett részt.

Tűzoltókat érdeklí,

— hogy az új tűzrendészeti törvényt a belügy-miniszter az ősz folyamán terjeszti a képviselőház elé.

— hogy Petheő János pestvármegyei tűzrendészeti felügyelő, tb főszolgabíró, Szentendre megyei városban polgármesterré választották.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék Tűzoltó-Szövetsége Balassagyarmaton f. évi június hó 17-től két hétig tartó kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez.

A tanfolyam díja 100 pengő, amelyért a hallgatók díjtalan elszállásolást, szabályzatokat, a szükséges felszerelést és teljes ellátást kapnak.

A tanfolyamot záró vizsga fejezi be, annak sikeres elvégzéséről a hallgatók a 254.300—1928. B. M. számú rendelet 26. §-ában előírt bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, kötelezett és gyári tűzoltóságok, parancsnoki és tiszti állásainak betöltésére képesít. A jelentkezők rangjelzés nélküli szabályszerű egyenruhában, sisakkal és övekkel június hó 16-án este 7 órakor a balassagyarmati tűzoltólaktanyában jelentkeznek. Akinnek egyenruhája vagy felszerelése nincs, annak a tanfolyamparancsnokság bocsát rendelkezésre.

Zala vármegye Tűzoltó-Szövetsége a m. kir. belügyminiszter 176.178—1935. számú engedélye és a 230.000—1925. számú rendeletének 17. §-a alapján Keszthelyen, 1935 július 7-től 21-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot tart, melynek célja a városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére, kiképzésére és vezetésére alkalmas tűzoltó-tisztek kiképzése.

A keszthelyi kerületi tanfolyamra a jelentkezés határideje f. évi június hó 15-e. Csak 20 és 42 év közti testileg alkalmas, kellő szellemi képzettséggel bíró, büntetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható jelentkezők vehetők fel. A tanfolyam költségeire a jelentkezéssel egyidejűleg, de legkésőbb folyó évi június hó 15-ig 80 pengő fizetendő be. Úgy az összes személyi adatokat tartalmazó bélyegtelen, hatóságilag láttamozott felvételi kérelem, mint tanfolyamköltség „Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség, Zalaegerszeg“ címre küldendő.

A tanfolyamköltségben benne foglaltatik a hallgatók laktanyaszerű elszállásolási költsége, ágyneművel együtt, reggeli, ebéd (három tál étel) és vacsora ára, vendéglőben való étkezéssel, tankönyvek és a tanfolyam egyéb összes kiadásai, kivéve a tanfolyamra való utazás és visszautazás költségeit.

A tanfolyam július 8-án délelőtt 9 órakor kezdődik, a hallgatók július hó 7-én délután 5 óratól 11 óráig tartoznak jelentkezni.

A m. kir. belügyminiszter 254.300—1928. B. M. számú rendelete alapján szervezett tanfolyam hallgatói a tanfolyam végével „Bizonyítvány“-t nyernek.

Az elméleti előadások hétköznapokon reggel 7 órától 12 óráig, a gyakorlatok pedig délután 3 órától 6 óráig tartanak. Részletes tanrendet a felvételi értesítéshez mellékeljük.

Minden érdeklődésre készséggel ad felvilágosítást a Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség, Zalaegerszeg.

Alkalmi vétel — eladás

Használt, de jó karban levő lófogató mentő- (betegszállító) kocsit igen olcsón eladó. Tűzoltó-parancsnokság, Sashalom, Pest megye.

Mozdonyfecskendőhöz jó karban lévő használt előkocsit vásárolna: Községi előljárásiág, Gátér (Pest m.).

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII. . . . . 7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
- I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1.— P
- II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész . . . . . 2.— P
- III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2.— P
- VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működés zavarái . . . . . 1.— P
- Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10.— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —.30 P
Szolgálati szabályzat . . . . . 1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat . . . . . —.60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 1.— P
Éremszabályzat . . . . . —.60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETÉK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —.40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —.40 P
Az új tűzrendészeti rendelet (kódex) tervezete . . . . . 1.— P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, rakározására és szállítására . . . . . —.30 P

Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezményrel rendelhetőek meg.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297. Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, fűzve . . . . . 5.50 P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1.60 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólámra) . . . . . 1.— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhaj József főherceg élete . . . . . 3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története . . . . . —.50 P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként) . . . . . —.40 P
Díszokmányürlap . . . . . 2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként) . . . . . —.02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként) . . . . . —.40 P
Bőrburkolatban (darabonként) . . . . . —.80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályozott névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a csekkszámaink szerint elosztva, a következő számlákra: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297.33. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerékpárok varrógépek alkatrészek	Ékszer zseb- és falécek alpacca és egyéb eszközök
Diadal Áruház	Svájci Áruház
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38	BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38
Megkönnyített fizetési feltételek mellett részletekre is	Megkönnyített fizetési feltételek mellett részletekre is
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK	SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK

A tűzoltótanfolyamok gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 30 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyző Pénztáránál

„Lion Brand”
tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat

használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala 22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.

Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.

Ismertetőt küld az egyedüli gyártó:

Eisner Gyula főhercegi kamarai droguista
Budapest, VI., Andrássy-út 37. szám
1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati értem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendőek. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV., Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkszámára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-fecskenőket, tűzoltószerkezet, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.

Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskenőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízhorzó- és öntöző-lajtokat, szerkoosikat.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket, a legmodernebb szempontok figyelembevételével, garanciával a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-, SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM- ÉS VAS ÖNTŐDÉJE
ALAPITVA 1816. ÉVBEN**Seltenhofer Frigyes Fiai**m. kir. udvari szállítók • **SOPRON** • m. kir. udvari szállítók**MORZSÁNYI J.**BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.

Gyárt: tűzoltó- és sportérméket,

zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumbélyegzőket

Alapítva 1870

MEGJELENTAz új tűzrendészeti rendelet **P 1.-**
(kodex) tervezete . . . . .A tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, raktározására és szállítására vonatkozó rendelettervezet. Ára 30 fill.
Tűzrendészeti felügyelők, tűzoltóparancsnokok számára nélkülözhetetlen.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

Hazai gyártmány!

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

Minden kapható

a

Párisi Nagyaruház-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZ, FÉLEMELET

GYÁRT

RENDJELEKET,**ÉRMEKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**

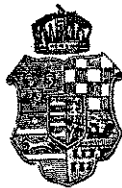
a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakcikkeknek, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

FIGYELMEZTETÉS! A m. kir. kereskedelemügyi miniszter megengedte a MATEOSz-nek, hogy a gyöngyös nagygyűlésre utazó, egyenruházott tűzoltókat teherautókon Gyöngyösre és vissza szállíthassa.

1935. évi augusztus hó 18–20-án Gyöngyösön országos választmányi közgyűlés, XXV. nagygyűlés, országos tűzoltóverseny

Jelentés

a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének
1934. évi működéséről.

Mindenekelőtt szövetségünk vezetőségében történt változásról számolunk be, Széchényi József gróf, elnökünk 1935 április 12-én az elnökséghez intézett levelében bejelentette, hogy szövetségünk vezetőségétől azonnali hatállyal visszalép, Budapestről elköltözik és kérte, hogy megbízatásának lejártá az idei nagygyűlés alkalmával őt az elnöki állásra való jelölésnél mellőzzük, mert ez idő szerint nem kíván részt venni szövetségünk vezetőségében.

A folyó évi május hó 4-én tartott elnökségi ülésünk, bár elnökünk visszalépését nagyon sajnálja, rokonszenves elnöklését, szövetségünk vezetésében tanúsított kiváló képességeit és áldozatkészségét hálással elismeri, elhatározását mégis a felhozott nyomós okokra való tekintettel kénytelen volt tudomásul venni és hogy szövetségünk vezetésében fennakadás ne legyen, egyhangú határozattal felkértük Marinovich Imre dr ügyvezető-alelnök urat, hogy a nagygyűlésig a helyettes elnöki tisztséget is vállalja el. Ügyvezető-alelnökünk a megbízást készséggel vállalta és ezen tisztséggel járó teendőit is mindenki teljes meglegedésére híven teljesíti.

Folyó évi május hó 17-én lesz tíz esztendeje, hogy a 230.000/1925. B. M. sz. tűzrendészeti kormányrendelet kibocsátott. Pillantsunk vissza az elmúlt tíz esztendőre és vizsgáljuk meg, hogy milyen fejlődést könyvelhetünk el erre az időre. Évi jelentésünk ezen okból valamivel bővebb lesz, mint szokott lenni.

A szóbanlevő tűzrendészeti új kormányrendelet adta meg az alapot arra, hogy a világháború alatt majdnem teljesen megsemmisített tűzvédelmi intézményeinket nehéz és kitartó munkával ismét talpra tudtuk állítani, sőt azt nem is remélt mértékben tovább tudtuk fejlesz-

teni. Ekkor indult meg a tűzoltótestületek újra-szervezése, a tűzoltószerek beszerzése, a megszállítás és forradalmak alatt el nem hurcolt tűzoltószerek üzemképessé tétele, a tűzrendészeti felügyeleti közegek beállítása és a rendes tűzoltói szolgálat felvétele. A 254.300/1928. B. M. sz. rendelet alapján felállított Budapesti Magyar Országos Tűzoltótisztképző tanfolyam szerte csónkahazánkban évről-évre megszerveztették a kerületi, a törvényhatóságok területén a vármegyei, járási és testületi tanfolyamok. Megkezdődött a tűzoltói kiképzés. Mindig több és több művelt ember vonatott be a tűzrendészeti közigazgatásba és a tűzoltótársadalomba. A tűzrendészeti felügyelők és a tűzoltóparancsnokok tekintélye növekedett.

Tíz esztendő az ember életében számottevő idő. Nemzetünk életében a háború utáni rohamos fejlődés, a gyorsírási, mindent legázoló diadalmas élet egy rövid, de türelemmel és szenvedéssel teljes periódusa volt. A fejlődéssel együtt a tűzrendészeti is fokozottabb mértékben kellett tökéletesedni. A tűzoltótechnika terén a fejlődés el nem vitatható. Az utolsó tíz évben jöttek használatba a kissúlyú, nagymunkaképességű benzomotorhajtású turbófecskendők, a száraz poroltók, a fojtógázzal oltó készülékek és a kézioltókészülékek egész serege, a mérgezőgázok elleni védőeszközök és gépek fejlődése, tökéletesítése és az ezen téren való haladás ellen nem panaszkodhatunk, de nagy hiányát érezzük a tűzrendészeti közigazgatás terén való fejlődésnek. A 230.000—1935. B. M. számú tűzrendészeti kormányrendelet, melynek utolsó szakaszában (28. §) az van írva, hogy „Ezen rendelet pontos és lelkiismeretes végrehajtásáért a törvényhatóságok első tisztviselőit saját személyükben feyelmi- leg is felelőssé teszem“, még ma sincsen egészen

végrehajtva. Pedig ezen, immár tízéves kormányrendelet is ma már túlhaladott rendelkezés. A rohanó idő, a fejlődés már újabb rendeleteket követel.

Elnökségünk kötelességszerűen figyelemmel kíséri mindent, ami a tűzvédelemre vonatkozik. Látjuk azt, hogy szomszédainknál és a közép-európai nagy államokban milyen mértékben követi a rohamos fejlődést a tűzvédelem. Tudjuk azt, hogy közvetlen szomszédunkban, a békeparancs által szintén szörnyen megcsönkített Ausztriában már a legjelentéktelenebb, pár száz lakossal bíró kisközségekben is motorhajtású tűzifecskendő áll a tűzoltóságok rendelkezésére.

Mindezeket megfontolva, mi is törekszünk, hogy a tűzvédelem terén el ne maradjunk. Még az 1933. év folyamán kidolgoztuk elfogadás és jóváhagyás végett, illetékes helyre fel is terjesztettük: 1. a kéményseprőipar gyakorlásáról szóló rendelettervezetet; 2. a tűzveszélyes és lobbanóanyagok tartására, raktározására és szállítására vonatkozó rendelettervezetet, és 3. a tűzrendészet és vele kapcsolatos kérdések egységes szabályozására vonatkozó rendelettervezetet.

Elmult az egész 1934. év anélkül, hogy a felsorolt rendelettervezetek bármelyike is megjelent volna. A folyó 1935. év március havában a Beltügyi Közlöny 10. számában, 1000—1935. K. M. szám alatt végre megjelent a kéményseprőipar gyakorlásáról szóló rendelet. Ezen rendeletből azonban sok olyan tűzvédelmi vonatkozású rendelkezés maradt ki, melyek a tervezetben fel voltak véve. A kiadott rendelet szakszerű, beható és részletes méltatása Papp Ferenc elnökségi előadónk tollából hivatalos lapunk, a Tűzrendészeti Közlöny 1935. évi áprilisi számában megjelent.

A 2. és 3. alatti rendelettervezeteink valahol a bürokrácia útvesztőjében vannak, még csak nem is sejtjük, hogy mikor adatnak ki. Olyan híreket kaptunk, hogy a 3. alatti új tűzrendészeti kormányrendeletet nem lehet kiadni, mert pénzügyi nehézségek vannak és hogy tűzrendészeti törvény fog kiadatni. Tehát tovább várunk, pedig égető szükség volna a folytonos, soha nem szünetelő haladásra. A megállás, a veszteglés már visszaesés, mert az idő és vele együtt az élet rohanása magával hozza a napról-napra való megújulást, a fejlődést.

Nem várhatjuk ölbetett kézzel a majdnem bizonyosan eljövendő veszedelmeket. A tűzfogó és robbanó anyagok mindig szélesebb körben terjednek, a benzinkutak, a robbanó anyagokkal hajtott motorok, a repülőgépek mindig szaporodnak a pusztító, káros tüzek kitörésének valószínűsége még békekéses időkben is mindig nagyobbodik és ha ezen nagyarányú fejlődést a tűzrendészet és tűzvédelem és fejlődése nem követi, a tűzkárok a nemzeti vagyonban súlyos károkat okozhatnak. Hát még egy fegyveres konfliktus esetén, egy váratlanul kitörő háborúban, amikor már a mozgósítás első napján megjelenhetnek az ellenséges légi járművek és egész csonka országunk területére szórhatják a robbanó és gyújtó bombákat. Jobb volna erre nem is gondolni. De az erre való nemgondolás csak azoknak sikerül, akik még nem voltak soha a pusztító tüzzel hadilábon, akik még sohasem voltak abban a helyzetben, hogy kötelességszerűen a tüzzel szembeszálljanak, az oltási és mentési munkákban résztvegyenek, azt vezessék, akiknek még nem volt alkalmuk a fullasztó sűrű füst és mérges égési termékek ellen védekezni. Akik mindig mosolyogtak, ha tűzoltókról

volt szó és azt mondták, hogy a tűzoltó a parádé katonája és akik nem is tartózkodtak annak a kimondásától, hogy tűzoltóság tartása nagy fényűzés. Sajnos, hogy az így gondolkozókat csak a legközelebbi háború borzalmi és rettentő tűzkárai fogják téves véleményükből kiemelni és helyes belátásra bírni.

A tűzvédelmet nem tiltja semmiféle békeparancs. Mődunkban van a tűzkárok elleni védekezés. Ma, amikor már a tűz a pusztító harci eszközök között szerepel és amikor a tűzoltóságokat a honvédelem a légi és gáztámadások elleni polgári védekezésbe is bevonja, a tűzvédelem a nemzetvédelem, a honvédelemhez tartozik.

Egész tűzoltótársadalmunkra nagy feladatok várnak, melyekre fel kell készülni, hogy az esetleg kitörő háború veszedelme ne lepjen meg bennünket, ne rajtaütésszerűen, váratlanul érjen.

Arra az ellentmondásra, hogy erre nincsen fedezet, nincs költség. Azt mondjuk, hogy erre is meg lehet találni a fedezetet, csak akarni kell, de ennek tárgyalása már eltérne az évi jelentésünkkel kapcsolatos elmefuttatástól, erre már nem térhetünk ki, de hogyha ezen kérdést tűznék ki tárgyalásra, rá tudnánk mutatni azokra a pénzforrásokra, melyekből bőségesen lehetne meríteni.

Úgy vagyunk mint a gátőr, aki folytonosan figyelemmel kíséri az ár növekedését és mikor már látja, hogy a töltés, a gát nem elég magas, rövidesen átsap rajta a víz, kiabál: emberek vigyázzatok, mert nagy baj lesz, mindent elönt a szennyes áradat, fel kell tölteni a gátakat, meg kell előzni a veszedelmet! De senki sem akarja hallani a figyelmeztető szót, mindenki el van foglalva a mindennapi keserves életével, kenyérkereső munkájával és arra bízta magát, hogyha közveszély van, majd intézkedik az állam, a kormány, a közigazgatás. Közben fokozódik az áradás, nagyobbodik a veszedelem és a gátőr figyelmeztetése kiáltó szó a pusztában.

Bárhogy forduljon nemzetünk sorsa, szövetségünk mindenkor meg fogja tenni kötelességét, tovább is őrt állunk, és ha közeledik a veszedelem, felkiáltunk, jelt adunk.

Ezek után vessünk egy pillantást szövetségünk vagyoni helyzetére, hasonlítsuk össze a tíz év előtti és a mostani állapotot. Anyagi érdekeinket mindig védelmeztük, takarékoskodtunk, ennek folyamánként örömmel jelenthetjük, hogy az a szégyenletes és lealázó szegénység, melyben a háború után 1925-ig sínylődtünk, hála Istennek, elmult. Az 1925. évben már olyan helyzetben voltunk, hogy a legszükségesebb kiadásainkat a háború előtt beszerzett szakkönyvek eladási árából fedeztük a VII. Rákóczi-út 38. sz., IV. emeletén levő szövetségi irodánk lakbérért, pedig tanácstermünk albérletbe adásából tudtuk csak kifizetni. Volt idő, midőn hivatalos lapunkat, a Tűzrendészeti Közlönyt, költséghiány miatt nem tudtuk havonként megjelentetni. A lap félesztendeig csak kéthavonként egyszer jelent meg 8 oldal terjedelemben, évi 6 pengő előfizetési díjért.

Most pedig, tíz évvel később, saját egyemeletes székházunkban lakunk (IV. Bástya-utca 13). Ingatlanaink évi jövedelme 4800 pengő. Az inséges esztendőben eladott szakkönyveket új kiadásokkal pótoltuk, úgyhogy szakkönyveink leltári értéke ma 19.597 pengő. A szakkönyvek árát időközben leszállítottuk. Hivatalos lapunkat 1932 óta ingyen, illetve az évi tagdíjhányad fejében adjuk tegtastületeinknek. A lap pontosan

minden hó 15-én, 16 oldal terjedelemben, 3100 példányban jelenik meg.

Amint az előadottakból látható, abban a független anyagi jólétben, mely Országos Szövetségünket megilletné, még nem vagyunk, de minden reményünk megvan, hogy további szigorú takarékossgal vagyonunk és ezzel egész tűzoltótársadalmunk tekintélye is növekedni fog.

Az 1934. évi gazdálkodásunkról évi zárószámadásunk és a számvizsgálóbizottság folyó évi jelentése ad felvilágosítást.

Ezen bevezető után az alapszabályok 27. § 17. pontjában előírt jelentéseinket a következőkben terjesztjük elő.

Halottaink

Beszámolóinkban elsősorban a tűzoltótársadalmunkat ért veszteségeinkről tesszük meg jelentésünket, mert a jelennek a múlt az alapja és erre épül fel a jövő. Az elmúlt időszakban a hozzánk érkezett szomorú jelentések, hírlapi közlemények és egyéb forrásokból tudomásunkra jutott elhalálozásokról a következőkben emlékezünk meg.

Chikány Sámuel, a koldsi Önkéntes Tűzoltótötestület áldozatkész elnöke, 1933 december 7-én meghalt.

Tóth Sándor, a derecskei Önkéntes Tűzoltótötestület alparancsnoka, 1933 december 9-én elhunyt.

Rosenfeld Emil, a gyöngyösi Önkéntes Tűzoltó- és Mentőtötestület parancsnoka, tb. vármegyei tűzrendészeti felügyelő, 1934 február 23-án elhalálozott.

Barabás Béla, Erdély magyarságának lelkes vezére, Aradon, 79 éves korában elhunyt. Fiatalkorában az aradi tűzoltóbajtársak között élénk és harcos tevékenységet fejtett ki és magasan ívelő pályáján a magyar képviselőházban többször felszólalt a tűzoltóság érdekében.

Tolnay István, okleveles tűzoltótiszt, okleveles gépészmérnök, Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltótisztje, volt balassagyarmati járási tűzrendészeti felügyelő, 1934 május 26-án, 50 éves korában meghalt. Kiválóan képzett, lelkes tűzoltótiszt volt.

Body Tivadar dr. ny. polgármester, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület alelnöke, 1934 május 14-én elhunyt. A budapesti mentők egyik legerősebb támasza volt.

Goldschmidt József, a csákvári Önkéntes Tűzoltótötestületnek 40 éven át alparancsnoka, 1934 május 30-án meghalt.

Schmidt Milosláv, az eiszakított felvidéken alakult Szlovenszói Országos Tűzoltó-Szövetség alapítója és országos parancsnoka, 1934 május 8-án elhalálozott.

Szabó Illés, a sándorfalvai Önkéntes Tűzoltótötestület parancsnoka, 1934 szeptember 9-én elhunyt. A boldogult 26 éven át volt a tötestület parancsnoka.

Petrika János önkéntes tűzoltó Mándokon, 1934 november 11-én, szolgálatának teljesítése közben, gyilkosság áldozata lett és nyomban meghalt.

Solymosi Benő, a majosházai önkéntes tűzoltótötestület szakaszparancsnoka, 1934 november 25-én elhalálozott.

Faragó Mihály járási tűzrendészeti felügyelő Zalaegerszegen meghalt.

Elköltözött bajtársaink, kik embertársi szeretetből kifolyó kötelességüket önzetlenül és híven teljesítették, rászolgáltak arra, hogy emléküket megőrizzük és szívünkbe zárjuk. Nyugodjanak békében.

Ügymenet és az iroda működése

Az 1934. esztendőben nyolc elnökségi ülést tartottunk, melyen 150 iktatmány tárgyalatott.

Az 1934. évi rendes országos választmányi közgyűlésünket 1934 szeptember 8-án, Vácon, a Váci Önkéntes Tűzoltótötestület fennállásának 60. évfordulója alkalmával, mely jubileumi díszközgyűléssel és a pestpilissoltkiskunvármegyei tűzoltóversenyekkel volt egybekötve, tartottuk meg.

Az országos választmányi közgyűlés és a vele kapcsolatos ünnepségek részletes leírása hivatalos lapunk, a Tűzrendészeti Közlöny 1934. évi 9. (szeptember havi) számában megtalálható.

Az elmúlt 1934. évben is három iktatókönyvet vezettünk:

a köziktatóban	2635	(2422)*
a segélyzőpénztári iktatóban	3734	(3683)
a „Tűzrendészeti Közlöny“ iktatójában	264	(330)

Összesen: 6633 (6435)

iktatmányunk volt.

Országos választmányunk 1932. évi közgyűlésének határozata alapján hivatalos lapunkat, a Tűzrendészeti Közlönyt, 1933 január 1-től kezdve tagtötestületeinknek a tagdíjhányad ellenében adjuk, ezért számláját a folyó pénztárba beolvasztottuk és 1935 január 1-től kezdve erről külön iktatókönyvet nem vezetünk.

Belügyminiszteri véleményezések

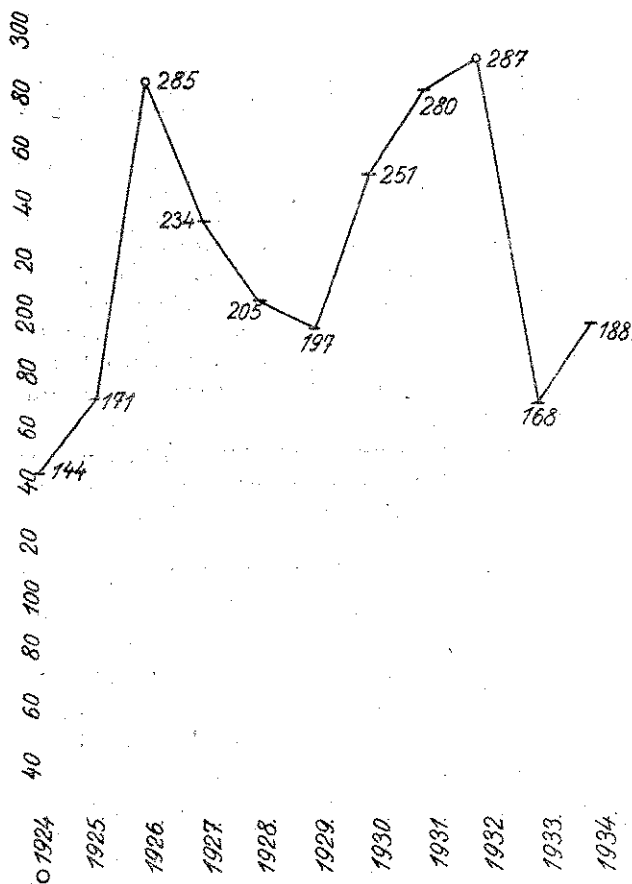
Az elmúlt 1934. évben a m. kir. belügyminiszter úr 188 (168)* ügydarabot küldött véleményezésre és pedig:

31 (33)	tűzrendészeti felülvizsg. kérelem,
18 (20)	telepengedély,
6 (8)	építési engedély,
2 (2)	tűzrendészeti szabályrendelet,
22 (29)	kéményseprési szabályrendelet,
5 (5)	mozgósínház,
51 (29)	kir. díszérem és egyéb kitüntetés,
22 (9)	önk. tűzoltótötestületi alapszabály,
5 (2)	tanfolyam,
4 (7)	tűzoltószerbeszerzés,
22 (24)	különbéle egyéb tűzrendészeti ügyben.

Négy különféle ügyben intéztünk felterjesztést a m. kir. belügyminiszter úrhoz, melyek elintéztést is nyertek.

Az elmúlt tíz évben a m. kir. belügyminiszter úrtól véleményezésre leküldött ügydarabok számának mikénti változásáról készült az alábbi grafikon, melyből pontosan megállapítható, hogy gazdasági életünk intenzitásának növekedését és csökkenését miképpen követte a véleményezett ügyiratok száma.

* A zárjelben írt számok az előző évi adatokat jelentik.

Kormányintézkedések és egyéb rendeletek az 1934. évben.

A m. kir. belügyminiszter 163.891—1933. sz. rendelete a „Tűzrendészeti Közlöny“-re való előfizetés tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 164.430—1933. sz. rendelete a Magyar Országos Tűzoltóképző Tanfolyamra való jelentkezés és felvétel tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 161.002—1933. sz. rendelete a hordozható tűzifecskendőhöz használatos benzinmotorok hazai gyártása tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 198.100—1934. számú rendelete a már alkalmazásban lévő hivatásos tűzoltótisztek és altisztek képzése tárgyában.

A m. kir. belügyminiszter 198.593—1934. sz. rendelete tűzoltóknak a biztosítási intézetek részéről tűzbiztosítási ügyletek megszerzésénél való felhasználása tárgyában.

Kinevezések, kitüntetések, kir. díszermek és tűzoltószolgálati érmek (időrendben)

Kormányzó úr Ófőméltsága Gööz Bertalan, a putnoki önkéntes tűzoltótestület parancsnokának kiváló és hasznos szolgálatának elismeréséül az V. oszt. érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Ófőméltsága Mischler Kornélnak, a váci önkéntes tűzoltótestület tb. parancsnokának buzgó szolgálatának elismeréséül az V. oszt. Magyar Érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Ófőméltsága Müller Ignácnak, a váci önkéntes tűzoltótestület alparancsnokának buzgó szolgálatának elismeréséül az V. oszt. Magyar Érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Ófőméltsága Jancsó Kázmér Jász-Nagykún Szolnok vármegyei tűzrendészeti felügyelőjének 40 évi buzgó közszolgálatának elismeréséül az IV. oszt. Magyar Érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Ófőméltsága Goldschmidt József csákvári járási tűzrendészeti felügyelőnek

nyugalombavonulása alkalmából, sok éven át kifejtett buzgó munkásságának elismeréséül az V. osztályú Magyar Érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Ófőméltsága Bors János önkéntes tűzoltó, röjtöknyizsai lakosnak, önfeláldozó magatartással véghezvitt életmentésért a Magyar Bronz Érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Ófőméltsága Kelecsényi Tibor gazdasági intézőt a tápiósági önkéntes tűzoltótestület parancsnokát m. kir. gazdasági tanácsossá nevezte ki.

Kormányzó úr Ófőméltsága megengedte, hogy Dobos Gyula városi főszámvevőnek a nagykörösi önk. tűzoltótestület parancsnokának, a tűzoltóság érdekében kifejtett parancsnokának, a közvédelemért elismerése tudtul adassék.

Kormányzó úr Ófőméltsága Herkovits Antal, soproni hivatásos tűzoltónak négy évtizedet meghaladó értékes szolgálataért a Magyar Érdemkeresztet adományozta.

Kormányzó úr Ófőméltsága megengedte, hogy László István esztergomi városi tanácsnok, Komárom-Esztergom vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek a tűzrendészeti fejlesztése érdekében kifejtett szolgálataért elismerése tudtul adassék.

A magyar királyi belügyminiszter úr Habrányi Béla, a kunszentmártoni önkéntes tűzoltótestület parancsnokának a tűzoltói intézmény érdekében több mint négy évtizeden át kifejtett fáradhatatlan és eredménydús működése elismeréséül adassék.

A magyar királyi belügyminiszter úr Magyar Sámuel, a tiszaföldvári önkéntes tűzoltótestület alparancsnokának a tűzoltói intézmény érdekében több mint négy évtizeden át kifejtett fáradhatatlan és eredménydús működéséért elismeréséül adassék.

A magyar királyi belügyminiszter úr Pirnitzer Manó szekszárdi lakos, kereskedőnek az önkéntes tűzoltóság megalakításánál kifejtett eredményes közreműködéséért és a tűzoltóság iránt tanúsított áldozatkészségeért elismeréséül adassék.

A magyar királyi belügyminiszter úr dr. Frűhwald Istvánnak a szentgotthárdi önkéntes tűzoltó és mentőegyesület parancsnokának, a múlt évben megtartott szentgotthárdi gáz- és légvédelmi gyakorlat sikeres rendezése és végrehajtása körül kifejtett kiváló tevékenységéért elismeréséül adassék.

Belügyminiszter úr Ófőméltsága az 1934. év folyamán a tűzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszermek és a következő bajtársaknak adományozta. (Időrendben):

Ocskó Dezső Kiskőrös, Sámson Ferenc Császártöltés, Flóró Lajos, Barthó Lajos, Szoljár József, Pusckmann Gyula, Csermák Ferenc, Kivádi István, Kunz Pál, Zatroch János és Jancsik Ödön salgótarjáni acélgyár, Németh Gábor és Papp József Alcsut, Unterweyer János Ráckeve, Áfrány Dezső budapesti, Ö. T., Mátrai Antal és Kemény Lajos Budapesti, Tűzoltótestületek Szövetsége, Kovács Sándor Szigetvár, vitéz Boronyai István budapesti hivatásos, Lázár Lajos Orosháza, Gyalog István budapesti hivatásos, Kollár János gyöngyösi hivatásos, Venczel Géza Diósgyőr vasgyári, d. Bodó Jenő főorvos budapesti mentőegyesület, Kocsis Lajos Vésztő, Pinezics Lajos sárvári cukorgyár, Csiszár Gyula, Hajba Antal és Tóth Ferenc Nemeskolta, Pittner

László és Ivony István Jászárokszállás, Molnár János Répceszentgyörgy, Harmann Pál Sur, Bokor János Csénye, Stocz József Vásárosmiske, Fodor György Osló, Kiss Aurél budapesti hivatásos, Balogh Gyula Gőr, Remete János és Remete Béla Rábabogyzó, Lacuska Titusz és Walcz András Nógrádverőce, Plöchl Mátyás Sopronbánfalva, Szabó István Nagysimonyi, Revisnyei Reviczky Elemér Esztergom, Volmuth Lajos és Czobor Gyula Veszprém, Timár Antal budapesti hivatásos, Farkas István, Gerse Károly, Mohr János, Maráczy György, Nagy József I, Steininger József, Kecskeméthy István, Moger István és Masát Mihály Sárvár, Galambos József Viszák, Kalmár Ferenc, Kővári Pál és Gerencsér György budapesti hivatásos, Várnai Ferenc és Keller Jakab Szászvár, Vida Sándor, Varga Miklós, Varga József és Kiss Gyula Zsigmond Felsőpaty, Bonnet Kálmán és Pajdek Pál Pécsvárad, Jáger Mátyás Levél, Lukács Pál és Laczó József Ispánk, Saly József Jákfa, Viszket József és Horváth Pál I. Nagygenes, Regös János Szécsény, Tóth Gyula, Lukács József és Berzsenyi József Gyöngyösorosi, Hornyák Béla és Toldy József Gyöngyös, dr. Szendrődy Károly orvos Szigetvár, Király István és Horváth Gyula Dozmat, Erőss János és Kádi József budapesti hivatásos, Dobos Gyula, Hajdu Jenő Gyula, Boros Ferenc és Kóte Ferenc Nagykőrös, Varga Lajos Kúnsziget, Tóth Ferenc Nagykőrös. Összesen 92. (1933. évben 199).

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánja nemes Petheó János pestvármegyei tűzrendészeti felügyelőt tb. főszolgabíróvá nevezte ki.

Békés vármegye alispánja Dévényi Endre makói hivatásos tűzoltóparancsnokot a makói járás tűzrendészeti felügyelőjévé nevezte ki.

Heves vármegye alispánja Hirling Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, országos tűzoltószövetségi előadót és Breznay Imre vármegyei tűzrendészeti felügyelőt a hevesvármegyei tűzoltószövetség tb. alelnökeivé nevezte ki.

Tűzoltói szolgálati érdemek Szövetségünk elnöksége által az 1934. év folyamán kiadattak:

Ötéves 780 darab, tízéves 392 darab, tizenötéves 90 darab, húszéves 60 darab, huszonötéves 71 darab, harmincéves 31 darab, harmincötéves 19 darab és negyvenéves 11 darab. Összesen: 1454. (1933. évben összesen 1412 darab.)

Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam

Amint a múlt évi jelentésünkben már bejelentettük az V. Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam az 1934. év március hó 5. napján kezdődött ünnepélyes keretek között, ahol a m. kir. belügyminiszter urat dr. Kontz Endre miniszteri tanácsos úr képviselte. A tanfolyamra 19 rendes és 2 rendkívüli hallgató jelentkezett, kik az elméleti oktatás befejeztével Győrött és Szegeden végezték el a vidéki gyakorlatokat. Ezenkívül Budapesten a tűzrendészeti eljárásokon, továbbá Wienben a tűzoltóság tanulmányozásával egészítették ki ismereteiket.

A záróvizsgálatok dr. Csatóry Béla miniszteri osztályfőnök jelenlétében és elnöklete alatt 1934 szeptember hó 4—7-én, a záróünnepély pedig szeptember hó 8-án folyt le a központi tűzoltó laktanyában, amikor dr. Csatóry Béla miniszteri osztályfőnök, a tanfolyam felügyelője lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át a végzett hallgatóknak az okleveleket. A tanfolyamhallgatók nevében a rangelső Benczur József tb. fő-

szolgabíró, vármegyei tűzrendészeti felügyelő mondott köszönetet.

Tűzoltótiszt minősítést nyertek rangsorban a következők: Benczur József (Miskolc), Vaskó Kálmán (Székesfehérvár), Breuer Tibor (Budapest), Marinovich Endre (Budapest), Decsényi Lajos (Tokaj), Andréka Bertalan (Piszke), Nemere Alajos (Szeged), Nagy Lajos (Nagykőrös), Barcsay László (Budapest), Gáspár István (Székesfehérvár), Petheó Béla (Pestszenterzsébet), Glós Károly (Miskolc), Széll Elemér (Szombathely), Sántha József (Eger), Illés Lóránt (Budapest), Rózsa Bertalan (Kaposvár), vitéz Csaba László (Makó), Kálvay Gyula (Szeged) és Halász Béla (Szeged).

Az eddig megtartott Országos Tűzoltótisztképző öt tanfolyamon összesen 91 tűzoltó bajtárs nyert tiszti oklevelet.

Kerületi tűzoltótanfolyamok

Az 1934. év folyamán az alább felsorolt helyeken tartattak kerületi tűzoltó tanfolyamok:

1934 április 16-tól 29-ig Nagykanizsán 53 hallgatóval. Tanfolyam-parancsnok: Vecsera Antal.

1934 április 26-tól május hó 9-ig Debrecenben 52 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: dr. vitéz Roncsik Jenő elnökségi előadó.

1934 május 7-től 20-ig Veszprémben 32 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Halász János vármegyei tűzrendészeti felügyelő.

1934 június 10-től 23-ig Győrött 23 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: dr. Erdély Ernő elnökségi előadó.

1934 június 11-től 24-ig Balassagyarmaton 29 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Halmosy Andor vm. tűzrendészeti felügyelő.

1934 június hó 17—30-ig Vácott 29 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Lukács Zoltán dr. vm. tűzrendészeti felügyelő.

1934 július 2—15-ig Keszthelyen, 31 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Mózes László tűzoltóparancsnok.

1934 július 17—31-ig Miskolcon, 43 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: dr. Bojársky Béla önk. t. o. parancsnok.

1934 augusztus 15—30-ig Sátoraljaújhelyen, 29 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: vitéz Zombory József vm. tűzrendészeti felügyelő.

1934 augusztus 20-tól szeptember 2-ig Berettyóújfalun, 32 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Bojtor István vm. tűzrendészeti felügyelő.

1934 augusztus 21-től szeptember 4-ig Pestszenterzsébeten, 35 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Petheó János vm. tűzrendészeti felügyelő.

1934 augusztus 22-től szeptember 4-ig Pécsen, 39 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Makucz Jenő tb. városi tanácsnok vm. tűzoltószövetségi alelnök.

1934 szeptember 10—24-ig Pécsen, 27 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Makucz Jenő tb. városi tanácsnok vm. tűzoltószövetségi alelnök.

1934 szeptember 24-től október hó 7-ig Salgótarjánban, 25 hallgatóval. Tanfolyamparancsnok: Halmosy Andor vm. tűzrendészeti felügyelő.

Egyéb tűzoltótanfolyamok

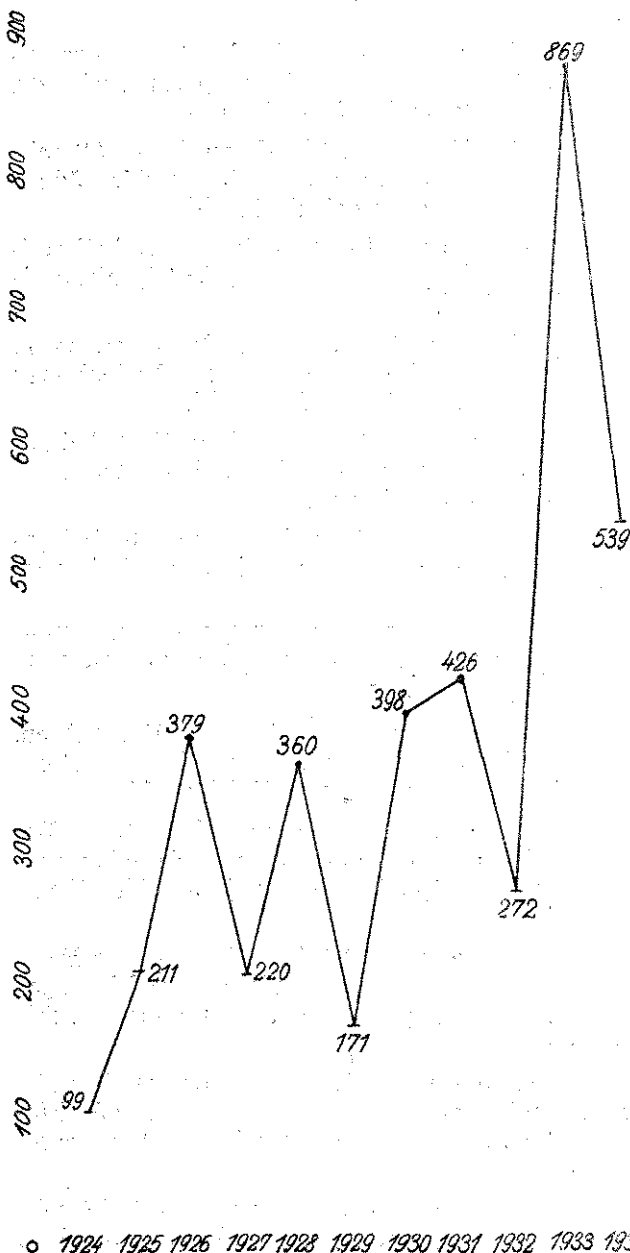
A Szegedi Kir. Kath. Tanítóképzőintézet igazgatójának felkérésére Papp Ferenc szegedi tűzoltóparancsnok, elnökségi előadónk 1934 június 14—28-ig terjedő időben az 1891. évben kiadott 49.749 V. K. M. számú rendeletben előírt tűzoltói kiképzésben részesítette a Szegedi kir. Katholikus Tanítóképzőintézet 22 negyedéves hallgatóját.

1934 február 18-tól március 4-ig Sárváron a Vasvármegyei Tűzoltószövetség rendezésével, 73 hallgatóval járási tűzoltótanfolyam tartatott. Tanfolyamparancsnok: dr. Kiss Emil, vm. tűzrendészeti felügyelő.

Az itt felsorolt tanfolyamokon az 1934. év folyamán 539 hallgató nyert tűzoltói altiszti és tiszti kiképzést.

1925-től 1934-ig rendezett különböző tanfolyamokon 3845 tűzoltó nyert kiképzést.

A különböző tanfolyamokon közreműködött tanfolyamparancsnokok és előadók értékes tanító munkájukért fogadják ezen a helyen is hálás köszönetünket.

o 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934

Grafikon az országos tisztképző, kerületi, közigazgatási és tanítóképzőintézet, valamint a vármegyei tűzoltótanfolyamokon kiképzettek számáról az 1924—1934. évig terjedő időben.

Kiszállások

Az elmúlt 1934-ik esztendőben versenyeken, zárógyakorlatokon, jubileumokon és egyéb tűzoltóünnepélyeken a következő helyeken jelentünk meg, illetve képviselőt küldtünk:

1934 április 29-én *Berettyóújfaluban* az önkéntes tűzoltótestület három tagjának miniszteri elismerő oklevelekkel való kitüntetése alkalmával.

1934 június 29-én *Dorogon*, az Esztergom, Komárom vármegyei tűzoltó szövetség díszközgyűlésén és 25 éves jubileumán.

1934 június 29-én *Kevermesen*, az ottani önkéntes tűzoltótestület 30 éves jubileumán.

1934 július 8-án *Orosházán*, az önkéntes tűzoltótestület 60 éves jubileumán.

1934 augusztus 5-én *Szigetváron*, az önkéntes tűzoltótestület 50 éves jubileumán.

1934 augusztus 19-én az északmagyarországi megszállt területen lévő *Párkányon*, az önkéntes tűzoltótestület zászlószentelési ünnepélyén és 50 éves jubileumán.

1934 augusztus 26-án *Szigetújfalun*, az önkéntes tűzoltótestület zászlószentelési ünnepélyén.

1934 szeptember 2-án *Szombathelyen*, a Vas vármegye tűzoltóhősihalottjainak emlékére emelt emlékmű leleplezési ünnepélyén.

1934 szeptember 8-án *Hevesen*, az önkéntes tűzoltótestület 50 éves jubileumán.

1934 szeptember 9-én *Vácott*, az önkéntes tűzoltótestület 60 éves jubileumán és a Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegyei tűzoltóversenyeken.

1934 szeptember 16-án *Abonyban*, járási tűzoltóversenyeken.

1934 szeptember 16-án *Gödöllőn*, az önkéntes tűzoltótestület autófeckendőjének felavatási ünnepélyén.

1934 szeptember 22, 23-án *Makón*, az önkéntes tűzoltótestület 50 éves jubileumán és kerületi tűzoltóversenyeken.

1934 szeptember 23-án *Nagykőrösön*, az önkéntes tűzoltótestület 40 éves jubileumán zászlószentelési ünnepélyén és járási tűzoltóversenyeken.

1934 október 7-én *Alagon*, az önkéntes tűzoltótestület zárógyakorlatán.

1934 október 21-én *Pestújhelyen*, az önkéntes tűzoltótestület közgyűlésén és zárógyakorlatán.

1934 október 21-én *Mátyásföldön*, az önkéntes tűzoltótestület záró gyakorlatán.

1934 október 28-án *Újpesten*, az önkéntes tűzoltótestület zárógyakorlatán.

1934 október 28-án *Pestszenterzsébeten*, az önkéntes tűzoltótestület zárógyakorlatán.

Dr. Marinovich Imre m. kir. h. államtitkár, ügyvezető-alelnökünk hervedhatatlan érdemeit tűzoltói szolgálatának 35 évfordulóján hivatalos lapunk a „Tűzrendészeti Közlöny“ 1935 évi 3. számában annak vezetőhelyén Lukács Zoltán dr. lapszerkesztőnk már méltatta; nem akarjuk ismétlésekkel évi jelentésünk tartalmát növelni, mégis kötelességünknek tartjuk itt is bejelenteni, hogy majdnem minden alkalommal, — amikor elnökünk más irányú elfoglaltsága miatt akadályozva volt — szövetségünket ügyvezető alelnökünk képviselte, amikor nem lankadó agitálásával, ékesszólásával rendkívül értékes propaganda munkát fejtett ki. Ezért fogadják ezen a helyen is hálás köszönetünket.

Azokon a helyeken, ahol elnökünk, vagy ügyvezető-alelnökünk torlódás, vagy egyéb akadály miatt nem lehetett jelen, elnökségünket

nem képviselheték, ott Falussy Károly, Dévényi Lajos Erdélyi Ernő dr, László István, Petheó János, vitéz Roncsik Jenő dr elnökségi tagok és Breznay Imre országos választmányi tag vállalták ezen tisztséget, melyért fogadják elnökségünk köszönetét.

Tűzoltószeretek műszaki felülvizsgálata és kipróbálása

Az 1934. év folyamán a budapesti tűzoltószergyárosok telepein és a soproni Seltenhofer Frigyes fiai gyártelepén a megrendelő testületek és a községi előjáróságok kérelmére 16 darab kézihajtású és 1 darab motorhajtású tűzfecskendőt próbáltunk ki. A próbabizonylatokat közvetlenül a megrendelőknek küldtük el.

1925 július havában jelent meg a 232.288—1925. B. M. sz. körrendelet, mely a tűzoltószeretek beszerzésének és javításának ellenőrzése tárgyában intéztetett valamennyi vármegye alispánjához.

Ezen idő óta a megrendelő tűzoltótestületek és községi előjáróságok kérelmére a soproni és budapesti tűzoltószergyárak telepén átvettünk:

1925 évben	18		
1926	118	(Ebből 3	mótoros)
1927	77	(„ 1	„)
1928	152	(„ 12	„)
1929	128	(„ 7	„)
1930	60	(„ 3	„)
1931	29	(„ 2	„)
1932	8	(„ 2	„)
1933	20	(„ 1	„)
1934	17	(„ 1	„)

Szomorú tény, hogy a tűzoltószeretek beszerzése az utóbbi években majdnem teljesen megakadt. Leromlott gazdasági helyzetünket mutatja, hogy míg 1925-ben 8 nagy gyár és kereskedelmi vállalat foglalkozott tűzoltószeretek gyártásával és eladásával; míg most csak 4 ilyen gyárunk van csonkahazánkban, ezek is nagyon lecsökkentett munkáslétszámmal és csökkentett munkaidővel dolgoznak.

Szakkönyvek

Múlt évi jelentésünkben megírtuk, hogy a „Tűzrendészet“ IV. „Tűzjelzés“ és VI. „Vízszerezés“ című füzetek elfogyott és hogy ezek új kiadásának megírására Erdély Ernő dr előadó urat, szakírónkra kértük fel. Azt is kilátásba helyeztük, hogy ezen új szakkönyvek remélhetőleg az 1934. év végére elkészülnek.

Igérteinket nem tudtuk betartani, mert napról-napra vártuk az új tűzrendészeti kormányrendelet megjelenését, melynek rendelkezései alapján akarta szakírónk az új könyveket megírni. Reméljük, hogy a jövő évben már bejelenthetjük az új könyvek megjelenését.

A „Tűzrendészeti Közlöny“ és egyéb szaklapok

Hivatalos lapunk, a „Tűzrendészeti Közlöny“ 3100 példányban minden hónap 15-én pontosan megjelenik. A lap felelősszerkesztője és kiadója, Lukács Zoltán dr pestvármegyei tűzrendészeti felügyelő, aki lapszerkesztői tevékenységét nagy szaktudással és lelkiismeretes gondossággal végzi. Szaklapunk terjedelmében mindinkább bővül, nívója emelkedik, szakíróink száma növekedik; célját, — mely a tagtestületek és szövetségünk közötti kapcsolatok kimélyítése, szakkikkekkel a tűzoltói és az ezzel járó műszaki ismeretek terjesztése, gyarapítása és egész tűzoltótársadal-

munk állandó ébrentartásában nyilvánul, — mindinkább megközelíti.

Hivatalos lapunkon kívül csonkahazánk területén még három tűzoltó szaklap jelenik meg, és pedig:

1. „Vármegyei Tűzoltó Közlöny“, havonta egyszer, Berettyóújfaluban megjelenő szaklap. Szerkesztője: Bojtor István biharvármegyei tűzrendészeti felügyelő.

2. „Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny. Negyedévenként, Szombathelyen megjelenő szaklap. Szerkesztője: Barabás István, Szövetségünk tiszteletbeli tagja.

3. „Zalai Tűzrendészet“, havonként Zalaegerszegen megjelenő szaklap. Szerkesztője: Mózes László hivatásos tűzoltóparancsnok.

Végül az ezidőszerint még külföldnek számító Szlovenszkóban megjelenik havonta egyszer a „Tűzoltók Lapja“ Túrócszentmártonban, mely a Szlovenszkói Országos Tűzoltó-Szövetség magyar nyelvű hivatalos közlönye. Szerkesztője: Voldán Béla bajtársunk, a Szlovenszkói Országos Tűzoltó-Szövetség helyettes parancsnoka.

Törvényhatósági, illetve vármegyei Tűzoltó-szövetségek és tagtestületeink létszáma.

Tagnyilvántartónk alapján az alábbi kimutatás, melyből a törvényhatósági, illetve vármegyei tűzoltószövetségek és tagtestületeink létszáma, valamint az elmúlt évben történt változások pontosan megállapíthatók.

KIMUTATÁS

a tagtestületek létszámáról 1935 január 1-én

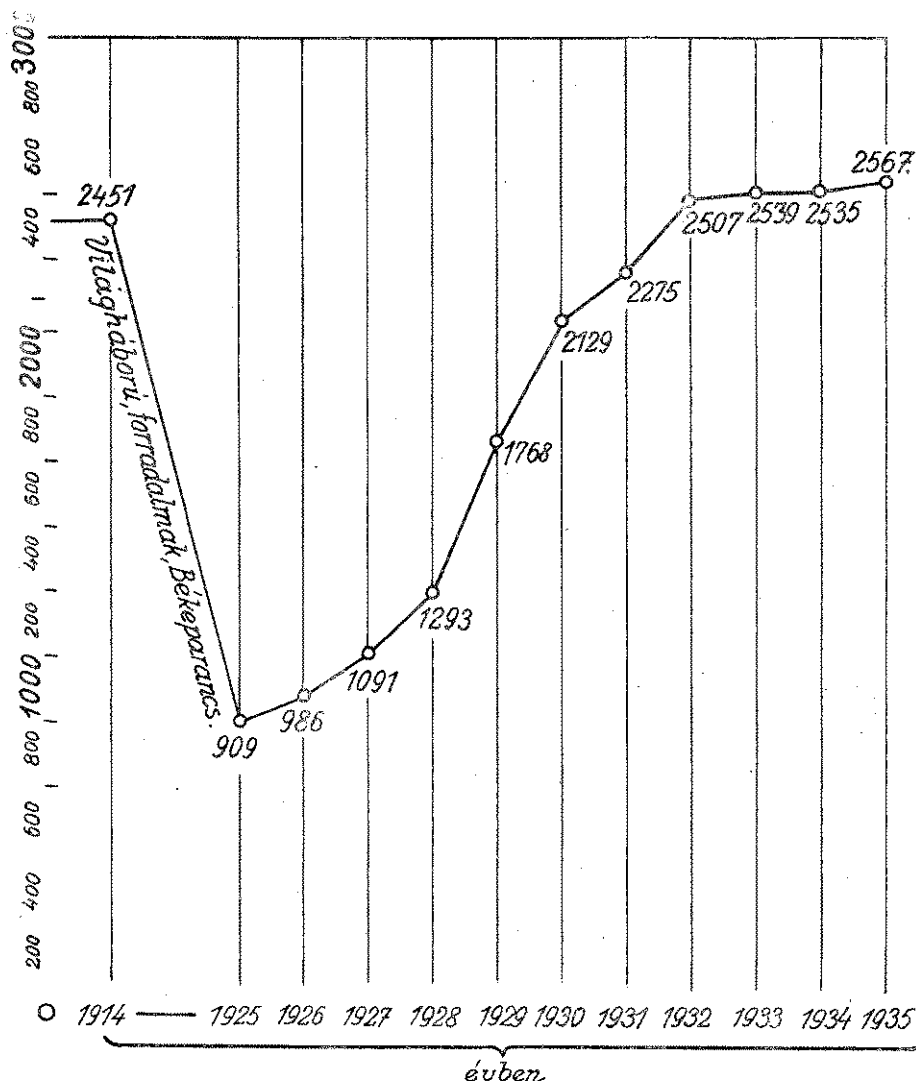
Folyó szám	A vármegyei, illetve törvényhatósági tűzoltószövetség neve	Van-e a várm.-ben tűzoltó szövetség?	A tagtestületek száma:	A vármegye összes városainak és községeinek hány %-a tag?	Észrevétel
1.	Abauj-Tornavármegyei	nincs	4	3 %	+ 1 (3)*
2.	Bács-Bodrog vármegyei és Baja thj. város	van	27	100 %	+ 1 (26)
3.	Baranya vm. és Pécs thj. város	„	211	68 %	
4.	Békés vármegyei	„	32	100 %	+ 1 (31)
5.	Bihar vármegyei	„	61	100 %	
6.	Borsod-Gömör-Kisbent vm. és Miskolc thj. város	„	202	100 %	
7.	A budapesti tűzoltótestületek szövetsége		41	—	
8.	Budapesti Székesfőváros Hiv. Tűzoltótest.	közvetlenül tagt.	1	—	
9.	Csanád-Torontál-Arad vm. szövetsége	van	43	100 %	+ 3 (40)
10.	Csongrád vm. és Hódmezővásárhely thj. város	nincs	6	30 %	
11.	Fejér vm. és Székesfehérvár thj. város	van	109	100 %	
12.	Győr vármegyei és Győr thj. város	van	64	80 %	
13.	Hajdu vármegyei és Debrecen thj. város	„	21	100 %	
14.	Héves vármegyei	„	119	100 %	+ 2 (117)
15.	Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei	„	56	100 %	+ 4 (52)
16.	Komárom—Esztergom vármegyei	„	77	100 %	+ 1 (76)
17.	Moson vármegyei	„	31	88 %	+ 1 (30)
18.	Nógrád-Hont vármegyei	„	157	100 %	- 2 (159)
19.	Pest-Pilis-Solt Kiskun vármegyei — Kecskemét thj. város	„	254	100 %	+ 2 (252)
20.	Somogy vármegyei	„	310	100 %	- 3 (313)
21.	Sopron vármegyei és Sopron thj. városi	„	119	100 %	- 1 (120)
22.	Szabolcs—Ung vm.	„	40	80 %	+ 8 (32)
23.	Szatmár-Bereg-Ugoosa vármegyei	„	6	5 %	+ 3 (3)
24.	Szeged és Szeged thj. városi	„	8	—	
25.	Toina vármegyei	„	32	27 %	+ 2 (30)
26.	Vas vármegyei	„	288	100 %	+ 2 (286)
27.	Veszprém vármegyei	„	185	100 %	- 4 (189)
28.	Zala vármegyei	„	47	11 %	+ 12 (35)
29.	Zemplén vármegyei	„	18	22 %	+ 1 (17)
Összesen			2567		
1934 január 1-én volt			2535		
szaporodás			32		

* A zárjelben írt számok a múlt évi adatokat jelentik.

Ezen kimutatás szerint az elmúlt esztendőben tagtestületeink létszáma 32-vel gyarapodott. Tehát 1935 január 1-én 2567 tagtestületünk volt, az 1934. évi 2535 tagtestülettel szemben.

Tagtestületeink 10 év alatti szaporodását

rajzban is bemutatjuk, az alábbi grafikonnal, melyből látható, hogy 1914 január 1-én 2451 taglétszámunk a világháború, forradalmak és a békeparancs miatt 1925-ben 909-re csökkent, tehát 1542 tagot veszítettünk.

Grafikon tagtestületeink létszámáról

De ha visszapillantást vetünk az elmúlt 10 esztendőre, akkor nagy örömmel állapíthatjuk meg, hogy a világháború kitörése előtt, 1914 január 1-én tagnyilvántartónk szerint csak 2451 tagtestületünk volt, tehát 116-al több tagtestületünk van a mai lecsonkított országunkban, mint volt a 10 év előtti Nagymagyarországban. Nem dicsekvésképen jelentjük, de vitán felül áll, hogy ezen nagy fejlődés nemcsak az 1925. évben megjelent 230.000 B. M. számú tűzrendészeti kormányrendeletnek, nemcsak a m. kir. belügyminisztérium állandó hathatós támogatásának, hanem központi irodánk kitartó lelkes tevékenységének és propaganda-utazásainknak is köszönhető.

Minden reményünk megvan arra, hogy rövid idő alatt, amikor Abaúj-Torna, Csongrád, Szabolcs, Szatmár, Zala és Zemplén vármegyékben is teljes erővel megindul a tűzoltói szervező munka, csonkahazánk minden helységének tűzoltócsapata be lesz szervezve vármegyei szövetségünk útján Szövetségünkbe, amikor körülbelül 100 ezer tűzoltóbajtárs fog Országos Szövetségünkbe tömörülni.

Évi jelentésünket azon jóleső érzéssel zárjuk le, hogy elnökségünk minden tagja megtette kötelességét, kivette részét a munkából és ha tovább is ezen az úton haladunk, Országos Szövetségünket erőssé, naggyá, tekintélyessé és csonkahazánk társadalmában számottevő tényezővé fogjuk tenni.

Kérjük jelentésünk szíves tudomásulvételét.
Budapest, 1935 május 10.

Teadale Ottó sk.,
Budapest székesfőváros hivatásos főparancsnoka, alelnök

Marinovich Imre dr sk.,
m. kir. h. államtitkár,
h. elnök

Nagy Sándor sk.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtitkár

ÉRTEŚÍTÉS!

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség irodájában a szombati és ünnepnapok előtti délutánokon hivatalos irodai szolgálat további értesítésig nincsen.

Marinovich Imre dr, h. elnök új lakcíme: Budapest, VIII., Sándor-utca 6. Új telefon: 43-3-43.

A TŰZRENDESZETI KÖZLÖNY
ÁLLANDÓ MELLÉKLETE

BUDAPEST, IV, BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ SZÖVETSÉG
MEGBÍZÁSÁBÓL SZERKESZTI ÉS KIADJA

LUKÁCS ZOLTÁN DR

1935 július 15

ELŐFIZETÉSI ÁRA A TŰZRENDESZETI
KÖZLÖNNYEL EGYÜTT ÉVI 6—PENGÓ

Törvényjavaslat a légvédelemről

Irta: Lukács Zoltán dr

Amit Közlönyünk hasábjain évek óta hirdetünk, hogy a lég- és gázvédelem törvényes szabályozást igényel, megvalósításhoz közelg.

Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök, mint honvédelmi miniszter, a képviselőház folyó évi június hó 18-i ülésén benyújtotta a légvédelmi törvényjavaslatot.

A javaslat rendelkezései szerint minden tizenharmadik életévét betöltött magyar állampolgárt, nemre való tekintet nélkül, a légitámadás elleni védekezésben alkalmasságának megfelelő személyes szolgálat teljesítésére és evégeti a kiképzésben részvételre lehet kötelezni. A védekezés érdekében — ideértve a kiképzést és a gyakorlatot is — szükség tartamára a mozgási szabadság rendészeti természetű intézkedésekkel korlátozható és a lakosság különleges rendelkezése megtagadására kötelezhető. Ezeket a korlátozásokat és különleges rendelkezéseket rendeletben állapítják meg.

A honvédelmi miniszter állapítja meg, hogy mely városokat és községeket és ezek területén belül külön mely intézményeket és vállalatokat kell légvédelmi intézkedésekkel és berendezésekkel ellátni. Azt, hogy a légvédelmi eszközök beszerzéséről és a berendezések létesítéséről ki, mily mérvben, mennyi idő alatt köteles gondoskodni, valamint azt, hogy a légvédelmi eszközök és berendezések költségeihez magánosok, városok, községek, intézmények, vagy vállalatok milyen mértékben kötelesek hozzájárulni, esetenként a minisztérium állapítja meg. E kötelezettség nem teljesítése vagy nem megfelelő teljesítése esetében a teljesítés iránt a kötelezett terhére a honvédelmi miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértően intézkedik. A magánosokra, természetes és jogi személyekre kirótt költségeket közadók módjára kell behajtani.

Amennyiben a cselekmény súlyosan büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, és két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a légitámadás elleni védekezésben való kötelezettségének nem tesz eleget; az a munkaadó, aki alkalmazottját e téren való köteletségének teljesítésében akadályozza, vagy őt e kötelezéseknek teljesítése miatt indokolatlanul hátránnyal sújtja és az, aki a kormánynak errenézve kiadott rendeletét megszegi vagy kijátssza. Az eljárás a közigazgatási hatóságok és a magyar királyi rendőrség hatáskörébe tartozik; a harmadfokú elbírálás szempontjából érdekelt szakminiszter-

nek a honvédelmi minisztert kell tekinteni.

Azok a büntető rendelkezések, amelyeket a büntető törvények a távirdák vagy tartozékai megrongálására, használhatóságuk félbeszakítására, vagy gátlására megállapítanak, kiterjesztetnek a légvédelmi berendezések és tartozékaik megrongálására, használhatóságaik félbeszakítására és gátlására.

A javaslat 1. szakasza alapján személyes szolgálatra igénybevett egyéneket az 1930:III. tc. 79. szakasza alkalmazása szempontjából úgy kell tekinteni, mint akik katonai vezetés alatt kötelesek szolgálat vagy munkálat teljesítésére.

A törvényjavaslathoz a honvédelmi miniszter hosszú megokolást fűzött, amelyben kifejti, hogy a légi fegyverek a békeszerződések által nem korlátozott legtöbb államban a szárazföldi és tengeri haderők mellett ezekkel teljesen egyenrangú légi haderővé egyesítettek. A légi haderő egyenjogúságát a repülőfegyvernem fejlődése és önálló alkalmazásának lehetősége okolja meg. A légi erők ma már a szárazföldi és tengeri haderőhöz hasonlóan a háborút önállóan is képesek eldönteni. E haderő félelmetessége, alkalmazásának időben és térben adott lehetőségein alapszik.

Különösen ki van szolgáltatva ilyen támadásoknak Magyarország, amelynek nincs légi hadereje. Területe minden szomszédos állam légi erejének kedvező hatáskörébe esik, nincs oly területpontja, amely ne lenne légitámadás veszedelmének kiszolgáltatva. Teljes védtelenség és kiszolgáltatottsága miatt egyenesen csábítja szomszédait a légierők megtorló vagy támadó fegyverének alkalmazására.

A légitámadás elleni védelmi szervezet mindaddig, amíg nemzetközi szerződések a légi erők hadi alkalmazását ki nem zárják — amire nincs remény —, az állam önvédelmére épp oly fontos élő és működő szerve kell hogy legyen, mint a közbiztonság intézményei. A légitámadások ellen megalkotandó védelem szervezése és állandó működőképességének biztosítása az államra, a polgári lakosságra már béke idején jelentős anyagi és dologi terheket ró, sajátossága révén pedig a személyes szabadság jelentős mérvű korlátozásával jár. Intézményes megalkotása az államhatalomra, az ország lakosságára, köz- és magánintézményeire háruló korlátozások és terhek, valamint a magánjogba való beavatkozása miatt csak törvény útján biztosítható.

Légítámadás!

A repülők harca földi célok ellen

Írta: Nagy Zoltán okl. tüzoltófisz, pilóta

b) Légítámadás bombával

A földi célok elleni harc leghatásosabb módja, az ellenséges hátország ellen intézett támadások legfélelmeesebb eszköze: a bombatámadás.

A bombázó légierők az ellenség termelő-, feldolgozó- és szállító szerveit igyekeznek megbénítani és sikeres működésükkel már a mozgósítást és az ellenséges csapatok felvonulását is súlyos feladatok elé állíthatják. Az első támadások ezért elsősorban a távoli, fontosabb katonai központok, parancsnokságok, laktanyák, raktárak, repülőállomások, másodsorban pedig a közlekedési gócpontok és a felvonulás útvonalai ellen irányulnak. A későbbi támadások célja pedig az utánpótlás (emberanyag, hadianyag) meggátlása illetőleg feltartóztatása.

Bombatámadásoknak vannak tehát kitéve a fontosabb gyárak, ipartelemek, vágóhidak, malmok, nagyobb sütődék, stb. Ezek a telepek rendszerint nagyobb városokban, sűrűn lakott helyeken vannak, ezért a bombatámadások a belső ország polgári lakosságát is sújtják. Mivel azonban minden város ipari és kereskedelmi központ, — közvetve — katonailag is fontos, nyílt városok is lehetnek légi bombatámadások kimondott céljai. A megmegújuló légítámadások a bombák által okozott rombolásokon kívül a város lakosságában a védtelenség nyomasztó érzését keltik, úgyhogy azok munkaképessége jelentékenyen csökken, sőt hosszabb, vagy rövidebb ideig teljesen szünetelhet is.

A légi bombázás általában csak nagyobb kiterjedésű célok ellen sikeres. Keskeny célok bombázása még kis magasságból is nehéz, kis célok megtámadása pedig nem gazdaságos. A repülőbomba holt célok ellen a hatásosabb, élő célok ellen csak akkor, ha azok tömörek (ütegállások, tartalékok, stb.) vagy ha fedettek. (Épületekben, házakban tartózkodnak.)

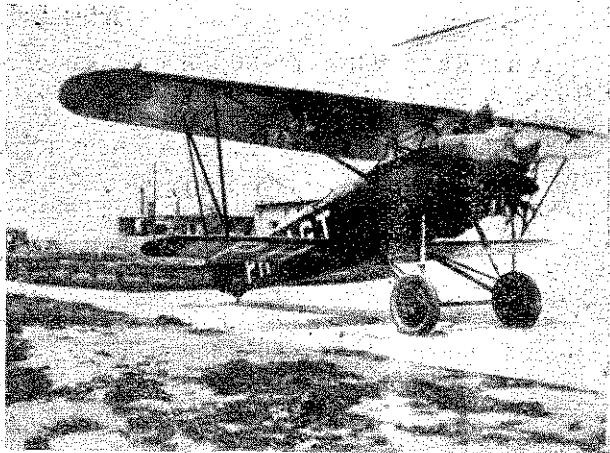
A légítámadások csak akkor hozzák meg a várt romboló és erkölcsi hatást, ha a bombák valóban a célba jutnak. Mivel azonban a célok nagy távolságra fekszenek és mivel a támadás hatása a ledobott bombasúlyal arányos, eredményes bombázáshoz nagy hatótávolságú és nagy teherbírású repülőgépek szükségesek.

A hatótávolság (működési sugár) és a teherbírás (hasznos bombasúly) fokozása csak a repülőgép méreteinek növelésével lehetséges, a méretek növelésével azonban a gép más repülőtulajdonságai (sebesség, mozgékonyosság, jó emelkedőképesség) romlanak. A fokozott követelmények és az ellenséges léghárítás hevesége miatt kétféle bombázó repülőgép-típus alakult ki. Az egyik a mozgékonyabb, kisebb teherbírású és hatótávolságú, a másik pedig a nehezebben mozgó, de nagy teherbírású és nagy hatótávolságú bombarepülő. Az egyiket nappal, a másikat, főként éjjel alkalmazzák. (Nappali bombázógép, éjjeli bombázógép).

„A bombarepülőgépek nagy teherbírásuk következtelen nagyszáguk miatt az ellenség légi és földi légvédelmével szemben különösen érzékenyek. A nappali bombarepülőgépnek ezért nagy emelkedőképességre és gyorsaságra, valamint zajtalanságra van szüksége. Teherbírása ennek megfelelően csekélyebb. Az éjjeli bomba-

repülőgép rendszerint órásgép. Nagy teherbírása miatt gyorsasága és repülési magassága az előbbinél kisebb, leghosszabb repülőútja azonban eléri a 800 km-t is, sőt — a bombasúly rovására — 2000 km-ig is terjedhet és 2000 kg bombasúlyt is elbír”. (Harc. szab. I. 24.)

A nappali bombázógép leggyakrabban két- vagy háromüléses, az éjjeli bombázógépeknek hat, nyolc, tizenkét, esetleg tizennyolc főnyi személyzete van. (A két pilótán kívül irányító tisztek, megfigyelők, rádiósok, géppuska lövészek nyerhetnek beosztást.) A nappali bombázó rendszerint egymótoros, az éjjeli bombázó pedig két-, négy-, vagy hatmótoros repülőgép.

Minden bombarepülőgép fel van szerelve kellő számú géppuskával (gépágyúval), rádió adó-vevőkészülékkel, fényképezőgéppel, fény-szóróval, világítóbombákkal és pisztolyokkal, végül bombavető és célzókészülékkel is.

A bombavetőkészülék a bombák felfüggesztésére és azoknak alkalmas pillanatban való kioldására szolgál. A bombák a gép szárnyai és törzse alá, csúcsukkal előre, vízszintesen, vagy a törzs belsejében egymás mellett függőlegesen vannak elhelyezve. Felfüggesztésükre bombatartó kamók és hevederek, kioldásukra pedig egy fogasívvall ellátott kar szolgál. A kioldó kar vagy huzalok meghúzásával, vagy elektromos áram bekapcsolásával teszi szabaddá a kiválasztott bombát. A bombák egyenként, vagy egyszerre vethetők alá. Esési pályájuk egy ballisztikai görbe vonal, amely a bombák repülőgéptől nyert sebességéből és a függőleges pályából adódik és amelyet a dobás magassága, a bomba súlya és alakja, a szél iránya és sebessége is befolyásol.

A bomba tehát nem a repülőgép alatt függőlegesen ér földet, hanem attól bizonyos távolságban előre és oldalt fog felcsapódni. Hogy a bomba a célba essen, azt — a gép és a szél irányának és sebességének figyelembe vételével — bizonyos előretartási szöggel, a cél előtt kell kioldani. Az előretartás mértékének és a dobási tényezőknek pontos meghatározására és mérésére a bombacélzókészülékek szolgálnak.

A célzókészülékek pontos optikai műszerek, lényegük egy fonálkereszttel, vagy beosztással ellátott célzókeret, vagy irányzó távcső. (Zeiss, Goerz stb.) A mellékelt táblázatról, vagy az irányzó távcsőre szerelt kis tolokás számológép-

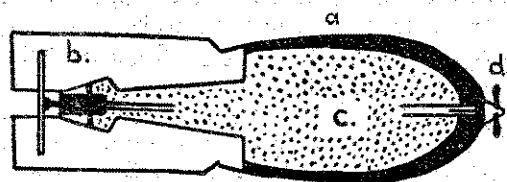
ról az előretartási szög egyszerűen leolvasható. A szél irányának a megállapítása úgy történik, hogy a célzókészüléken a terepnek a gép haladási irányához viszonyított eltolódását megfigyelik és lemérik. A repülés tényleges magassága a magasságmérő által jelzett magasság és a kiindulási magasság összegével egyenlő.

Sikeres bombatámadáshoz szükséges, hogy minden cél ellen annak minőségéhez és ellenállásához mért legmegfelelőbb fajtájú és súlyú bombát használjanak. Hatásuk szerint vannak:

1. repeszhatású bombák,
2. rombolóhatású bombák,
3. gyújtóbombák,
4. gázbombák és
5. különféle egyéb hatású bombák.

Szerkezetiileg minden bomba: hüvelyből, töltetből és gyújtóból áll.

A hüvely anyaga öntöttvas, vagy acél, gyújtóbombáknál rendszerint elektron-fém, falvastagsága a cél szerint vastagabb, vagy vékonyabb. A bombahüvely a káros légellenállás csökkentése miatt cseppalakú (torpedóalak), vagyis elől gömbölyű, hátul pedig csúcsban végződik. A bombatöltet és a gyújtó befogadására

Repülő bomba keresztmetszete:

a = hüvely   c = a töltet
b = vezető síkok   d = biztosító csavar

megfelelő, csavarmenettel ellátott nyílás szolgál. A hüvelyre erősített három, vagy négy, egymásra merőleges vezérsík zuhanás közben a bomba egyenletes mozgását és függőleges esését biztosítja. Ha ezek a lapok kissé íveltek, akkor a bombát estében — a hosszanti tengelye körül — gyors forgó mozgásra is kényszerítik.

A bombatöltet a kívánt hatás szerint változik. Minden bombának van gyújtótöltete és hatóanyaga. A gyújtótöltet rendszerint durranóhigany, a hatóanyag pedig a célnak legjobban megfelelő robbantószer (trinitrotoluol, ekrazit, donarit, hexa, stb.) gázanyag, világítóanyag stb. A töltet felrobbantására a gyújtószerveket szolgál.

A gyújtó lehet: csapódó, időzített, vagy késleltető, aszerint, hogy a felcsapódás pillanatában, vagy a bombának a célba behatolása után robban. A csapódógyújtó gyújtóhüvelyből és rúgóval fékezett ütőszegből áll. Becsapódáskor az ütőszeg, tehetetlensége miatt összenyomja a rúgót, ráítt a gyújtótöltettel telt hüvelyre és azt felrobbantja. Mivel azonban az ütőszeg szállítás és repülés közben ütés, rázkódás érheti, biztosítószeggel, vagy biztosítócsavarral rögzítik. A biztosítószeg dobás előtt egy huzal meghúzásával kell eltávolítani, a biztosítócsavart pedig a bombára szerelt és a légáram hatására forgásba jött négyágú légcsavart hajtja le az ütőszegről. (Carbonit, Skoda, Wölkersdorf, stb. bombák.)

1. A repeszhatású bombák főként élő célok ellen hatásosak. Súlyuk körülbelül 5, 10, vagy 15 kg. Csapódógyújtóval vannak felszerelve és csúcsokra vasrudat erősítenek, hogy a föld felett robbanjanak. Töltetük hevesen robbanó anyag,

a bombahüvelyt apró darabokra szaggatja, amelyek a föld felett szétrepülve nagy körzetben sebeznek. (A franciák 9.5 kg-os repeszhatású bombája például 1500, a németek 12.5 kg-os PW bombája pedig 1400 darabra szakadt. Az amerikaiak 25 fontos bombája becsapódási helyétől még 100 yard távolságra is sebezett.)

2. A rombolóhatású bombák nagyobb ellenállású holt célok (szilárdabb épületek, fedezékek, hidak, stb.) lerombolására valók. Súlyuk 25, 50, 100, 500, sőt 1000 kg is lehet. A kisebb súlyúak csapódó-, a nagyobbak késleltető gyújtóval vannak ellátva. Ezek a célba hatolnak és csak bizonyos idő elteltével robbannak. Hatásuk súlyuktól és a dobási magasságtól is függ. Az 50 kg-os bomba kisebb épületet rombadönt, szilárdabb házat is megrongál. A 100 kg-os bomba háromemeletes ház összes emeleit átszakítja, földbefuródva pedig hatalmas gödröt vág. Az 500 kg-os bomba a vasútvonalat 60 m hosszúságban szaggatja fel. Egyetlen 1000 kg-os bomba egész utcasorokat, háztömböket pusztít el és a legmélyebben fekvő, gondosan épített „bombabiztos” fedezéket is eléri.

3. A gyújtóbombák épületek, házak, raktárak, benzintartályok, takarmánycsűrők stb. felgyújtására szolgálnak. Súlyuk 1, 2, 5 és 10 kg között változik. Hüvelyük éghető elektron-fém-ből készül, töltetük pedig különféle, igen magas hővel égő és nagy gyújtóképesseégű anyag. A világháborúban benzollal, petróleummal, szurokkal, később foszforral, thernittel, vagy elektron forgáccsal töltött gyújtóbombákat használtak. Gyújtójuk késleltető. Hatásuk a súlyuktól és a töltőanyag minőségétől függ. A gyújtóbombák tüze vízzel nem oltható, mert olyan magas hővel égnek, hogy a rájus bocsa-tott — aránylag kis mennyiségű vizet — azonnal elbontják, a keletkezett gázok pedig (hidrogén és oxigén) az égést csak fokozzák. (Egy 2 kg-os thernit vagy foszforbomba átüti a háztetőt, belefuródik a födémbe és felrobbanva gyújtótöltetét az egész padlástérben szétszórja. Nemcsak a tetőszerkezetet gyújtja meg, hanem — főként, ha a padláson sok éghető anyag is van — a födém gerendáit is átégetheti.)

4. A gázbombák szerkezetük és súlyuk szerint a tűzérési gázlövédékekhez hasonlók. Kizárólag élő célok ellen használhatók, mérgező hatással bírnak. Súlyuk 100—1000 kg-ig terjed. Felcsapódásra robbannak és a harcázt finom por, vagy permet alakjában szórják szét.

5. Különleges hatású bombák közé sorolhatók a világítóbombák, amelyeket éjjeli bombázásnál pontos célzásra, az elhárítóútegek, fényszórók kezelőinek elvakítására, éjjeli felderítésre és fényképezésre használnak. Töltetük nagy fényvel égő anyag (magnézium stb.) Gyújtójuk segítségével tetszésszerű magasságban robbanthatók és hogy hosszabb ideig világítsanak, ejtőernyővel vannak felszerelve.

A vizalatt robbanó aknahatású bombák főként tengeralattjárók ellen használhatók, a különleges gyújtóbombák pedig léggömbök, lég-hajók felrobbantására alkalmasak.

A fertőző bombák (baktérium-bombák) főként folyóvizek, tavak vizének megfertőzésére valók. (A világháborúban alkalmazásukra nem került a sor és bár a nemzetközi tiltó egyezmények használatukat szigorúan tiltották, a korszerű háború harceszközei között valószínűleg szerepelni fognak.)

Légvédelmi propaganda és oktatás tévutakon

Írta: *Rehák Tamás* tűzoltóparancsnok, Debrecen

A magyar sajtó általában, úgyszintén a szak-sajtó már huzamosabb ideje élénk propagandát fejt ki azirányban, hogy a nagyközönséget a légiháború veszélyeire és a védekezés megszervezésének szükségességére felhívja. A szak-sajtóban dicséretesen előljárnak tűzrendészeti szaklapjaink is. Mikor e sorokat írom, terjesztette be a kormány a *légvédelmi törvényjavaslatot* és nem kétséges, hogy a legközelebbi időn belül törvény is lesz és megindul az eddigénél is komolyabb, mostmár hivatalos propaganda, oktatás és tényleges védelmi be rendezések és felszerelések megszervezése.

A szakértőknek is el kell ismerni, mi tűzoltók pedig nyomatékosan hangoztatjuk, hogy a *polgári légvédelmi munkában munkában a magyar tűzoltóságoknak vezető szerepe kell, hogy legyen.* Ez így is volna rendjén.

De! — és itt álljunk meg egy szóra! *Ne felejtjük el, hogy a légvédelem annyira új és — merem állítani — aránylag bonyolult probléma, hogy itt nem elég csak a jóakarát, hanem e nehéz terén bizony nagy munka vár a tűzoltóságokra is. A nagy többségnek sokat kell tanulni és tapasztalni, hogy a reá váró nehéz és felelősségteljes — de szép — feladatnak meg tudjon felelni.*

Eppen ezért, mert a *légvédelem számtalan vonatkozásban még ki nem forrott* és attól eltekintve is meglehetősen nehéz szervezeti és műszaki problémákat ölel fel, a bajtársak és a nagyközönség „*felvilágosítására*” és oktatására csak az *vállalkozzék* és lépjen a nagy nyilvánosság elé, pláne a szak- és napisajtóban, akinek tényleg komoly mondanivalója van és mondanivalóit komoly — *megelőző* — ismeretszerzés és tapasztalatok alapján *viheti az érdekeltek és érdeklődők elé*...

Mindezek elmondása annyiban időszerű és kívánkozik a nyilvánosság elé, mert a közelmúltban az egyik vidéki nagyváros napilapjában egyik „*okleveles tűzoltótiszt*” bajtársunk helyezett el „*Lég- és gázvédelem*” cím alatt egy felvilágosító és oktató célzatú közleményt, amelyben annyi és oly kirívó — enyhén szólva — durva „*tévedés*” van, amely alkalmas arra, hogy az azt olvasó nagyközönség egy részét — nem beszélve a kérdéshez értőket — mosolyra késztesse és azt a hitet keltse, hogy a magyar tűzoltóságok tisztjei szakképzettsége — különösen a légvédelem terén — általában ily nívón mozog. Már pedig ily tévhit elterjedése mérhetetlen kárt okozna a tűzoltóügynek és a magyar tűzoltók egyébként elismert rátermettségének és szakképzettségének...

A cikkben foglalt kirívó „*tévedésekre*” — minden személyi éltől menten — tisztán helyesbítés és oktatási céllal a következőkben térek ki.

A cikk felsorolja a légítámadás harceszközei között a bombavető repülőgépeket is és ezt írja:

„*A bombavető repülőgép: 6000 lőerős, 12 motoros, magassági rekordja 14 km, óránként elért sebessége 710 km, szilánkálló fémmadár.*”

Egy légítámadás esetén 200—300 ilyen gép, melyek mindegyike 200 darab 1 kg-os thermit (gyújtó) bombát képes magával vinni, igen rövid idő alatt teliszórja a város területét gyújtóbombával. — (!?) —

„*Bármennyire rohamosan halad is a világháború óta a repülőgéptechnika, a cikkben említett és*

óránként 710 km sebességre képes repülőmonstrum egyelőre még a mesék birodalmába tartozik. Azt ugyanis még a laikus közönség nagyrésze (és a minden rekordot számottartó mai diák) is tudja, hogy a 710 km-es óránkénti repülősebesség (amelyet egyébként az olasz Angello pilótaörrmester, majd hadnagy az olasz tavakon állított fel) csak *kivételesen erre a célra szerkesztett gépmadarral és kivételes repülőtalentummal*, (amilyen az olasz repülőfiú, akinek Mussolini még a nősülést is csak azután engedte meg, miután a fenti sebességet hosszas kísérletek, küzdelmek és áldozatok után sikerült elérni és aki mellől az olasz aviatika nem egy büszkesége dőlt ki és merült el gépével az olasz tavak mélyére) *érhető el, de nem egy katonai 6000 lőerős, 14 km emelkedőképességű bombavető géppel (!).* Ha rohamosan haladunk is, *hol vagyunk még ettől a teljesítménytől...*

Vagy mily furcsa a cikk azon megállapítása, hogy e rettentő teljesítményű gépmadár *mindössze 200 darab 1 kg-os* azaz mondd és írd: *összesen tehát 200 kg (?) terhelést képes magával vinni...* Azt már a laikus újságolvasó is tudja, hogy a most Budapesten is megfordult osztrák-magyar sportrepülőverseny filigrán kis gépecskéje is elvisz ily terhelést. Ezért igazán nem volna érdemes súlyos pénzembe kerülő bombavetőgépet építeni, mert ez igazán a hegyek vajudása volna csak azért, hogy egy egér szülessék... Azt már a laikusok és a felvilágosítandó naiv újságolvasók nagyrésze is tudja, hogy nemcsak a katonai bombavető órásgépek *képesek magukkal vinni nem száz, hanem ezer kg-oknak megfelelő súlyt*, sőt köztudomású, hogy a békés utasszállító német óriásgép a DO—X 160 személylyel is repült, ami mindenesetre több, mint 200 kg.

Továbbmenőleg — az egyéb sorozatos tévedések között — azt mondja a cikk, hogy a *mustárgáz* és vele rokon harc-gázok, illetve folyadékok *által okozott és nehezen gyógyuló sebek: „ragályosak”.* A légvédelmi propagandával már odajutottunk, hogy a laikus közönség között is igen sokan tudják azt, hogy a mustárgáz és társai már a világháború idejéből ismeretes harc-gázok, amelyek ártatlan harc-gáznak nem tekinthetők ugyan, mert súlyos és nehezen gyógyuló és égési sebekhez hasonló sérüléseket okoznak, de „*ragályos*”-nak azért már *mégsem mondhatók!* Ily állítás háború esetén kimerítené a „*rémhírterjesztés*” fogalmát...

Más helyen azt mondja az oktató cikk, hogy a klór, foszgén, klórpikrin és az *arzen vegyületek „nagyobb mennyiségben már halálosak”,* — később meg azt állítja, hogy a „*klark*”-gázok „*nem halálosak*”. Pedig hát ez utóbbiak is a családba tartoznának...

A *polgári lég- és gázvédelem terén a magyar tűzoltóságra végtelen fontos hazafias és közérdekű feladat vár.* Erre azonban fel kell készülni. Bizony nincs más segítség: *tanulni, tanulni és még egyszer tanulni!* És csak igazán szakértők *legyenek a tanítók is!*

Ebben a gondolatmenetben felette hasznos munkát végzett és végezhet a MOTSz, amikor a „*Tűzrendészeti Közlöny*” *állandó mellékletében légvédelmi szakkérdésekkel is foglalkozik.* Amint az elmondottakból látjuk, bizony helyénvaló és időszerű volt ez az elhatározás...

Az elnökség jelentése

a „Segélyzópénztár“ 1934. évi működéséről

Segélyzópénztárunknak az elmúlt 1934. évi működéséről szóló jelentését a következőkben van szerencsénk előterjeszteni.

A multévi közgyűlést Vácon, 1934. év szeptember hó 8-án tartottuk meg.

Az elmúlt 1934. évben kilenc elnökségi ülést tartottunk, melyen 182 ügydarab és segély iránti kérelem tárgyalatott.

Az 1934. évi segélyzópénztári iktatókönyvünkbe 3726 darab iktatmányt vezettünk be (1933-ban 3683 számunk volt).

Segélyzópénztárunknak az 1934. évben 3210 tagtestülete volt 86.772 taggal (1933. évben 3180 tagtestület volt 87.205 taggal). Tehát a tagok száma az előző évhez képest mintegy 5°/_{oo}-kel csökkent.

Tűzoltás és egyéb tűzoltói szolgálat közben baleset folytán megsérült, illetve megbetegedett 134 biztosított tag, akik részére 5388 pengő baleseti segély és végkielégítés utalványoztatott (1933. évben 132 tag, akik részére 5038 pengő baleseti segély, és végkielégítés utalványoztatott).

Tűzoltás közben szenvedett sérülések és megbetegedések:

Zúzott seb a kézen	38	esetben
Zúzott seb a lábfejen	4	„
Zúzott seb a térden	2	„
Zúzott seb a derékon	3	„
Zúzott seb a mellen	4	„
Zúzott seb az arcon	11	„
Zúzott seb a fején	3	„
Zúzott seb a hason	4	„
Zúzott seb a bokán	2	„
Zúzott seb a lábszáron	2	„
Szúrt seb a kézen	2	„
Szúrt seb a lábon	2	„
Vágott seb a kézen	1	„
Vágott seb a lábon	1	„
Kartörés	2	„
Karficam	2	„
Kézorsó-csonttörés	2	„
Bokarándulás	1	„
Kézrándulás	1	„
Lábrándulás	2	„
Derékrándulás	2	„
Agyrázkódás	1	„
Égési sérülés kézen	10	„
Égési sérülés lábon	9	„
Égési sérülés arcon	1	„
Szemsérülés	8	„
Mellkaszűzódás	5	„
Astma	1	„
Mellhártyagyulladás	2	„
Tüdőgyulladás	3	„
Influenza	3	„
Herelob	1	„
Gyomor- és epehurut	1	„

Gyakorlatozás és egyéb tűzoltói szolgálat közben történt balesetek (sérülések) és megbetegedések:

Zúzott seb a kézen	11	esetben
Zúzott seb a lábfejen	5	„
Zúzott seb a térden	2	„
Zúzott seb a combon	2	„
Zúzott seb az arcon	3	„
Zúzott seb a fején	2	„

Zúzott seb a bokán	2	„
Zúzott seb a lábszáron	3	„
Bordatörés	1	„
Bokarándulás	2	„
Tüdőgyulladás	1	„
Bélhurut	1	„

Szomorú kötelességünk bejelenteni, hogy Petrika János mándoki önkéntes tűzoltó bajtársunk 1934 november 11-én, amidőn a kisvárdai és mándoki önkéntes tűzoltó testület által rendezett műsoros estélyen mint rendező közreműködött, gyilkosság áldozata lett. Özvegyének végkielégítésül egyezer pengőt utalványoztunk

Segélyzópénztárunk vagyoni állapotáról az 1934. évi zárószámadás ad felvilágosítást.

A 230.000—1925. B. M. számú tűzrendészeti kormányrendelet 11. § utolsó bekezdése szerint: „A község (város) az önkéntes és köteles tűzoltóság tagjait baleset ellen segélyzópénztárunknál biztosítani köteles“. Ezen rendelkezés 1925. évben adatott ki, tehát 10 év múlt el azóta. Vizsgáljuk meg az 1925 óta elmúlt időszakban miképpen változott a baleset ellen biztosított tűzoltók létszáma:

1925-ben volt 15.047 biztosított tűzoltó
1926-ban volt 20.460 biztosított tűzoltó
1927-ben volt 38.865 biztosított tűzoltó
1928-ban volt 65.723 biztosított tűzoltó
1929-ben volt 82.051 biztosított tűzoltó
1930-ban volt 85.388 biztosított tűzoltó
1931-ben volt 86.574 biztosított tűzoltó
1932-ben volt 82.980 biztosított tűzoltó
1933-ban volt 87.205 biztosított tűzoltó
1934-ben volt 86.772 biztosított tűzoltó

Ezen számok azt mutatják, hogy segélyzópénztárunk is örvedetesen gyarapszik, mert a 10 év előtti taglétszám ma több, mint ötszörösére (5.7) emelkedett.

Kérjük jelentésünk szíves tudomásulvételét.

Budapest, 1935 január 10.

Teasdale Ottó s. k., Marinovich Imre dr s. k.,
szföv. h. tűzoltófőpar., m. kir. h. államtitkár,
alelnök. h. elnök.

Nagy Sándor s. k.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtitkár.

Vásárlásnál hivatkozzék a Tűzrendészeti Közlönyre

Cseledoboka község venne egy egységes kocsifecskendőt. Árajánlatok vételi kötelezettség nélkül, 1935 szeptember 1-ig a somberekai körjegyzőséghez nyújtandók be.

ZÁRÓSZÁMADÁS

BEVÉTEL

A folyópénztár 1934. évi bevételei és kiadásairól

KIADÁS

	P	f		P	f
1. Maradvány az előző évről	2.720	78	1. Fűtés, világítás, takarítás, telefontdíjak	1.448	95
2. Államsegély	2.500	—	2. Elnökségi tagok napidíjai, úti-költségei	4.318	42
3. Tagsági díjakból	8.319	05	3. Tisztviselők tiszteletdíjai	1.660	—
4. Szolgálati érmek eladásából	7.418	28	4. Szakkönyvek és könyvtár gyarapítása	1.751	02
5. Szakkönyvek és nyomtatványok eladásából	3.956	16	5. Székház költségei	775	42
6. Székház bérjövödelmeiből	2.799	99	6. Irodai kiadások	158	91
7. Tűzoltó Otthon telek bérjövödelme	2.400	—	7. Postai kiadások	517	63
8. Takarékpénztári betétek kamatai	52	25	8. Kezelési nyomtatványok	402	75
9. Vegyes bevételek	293	95	9. Szolgálati érmek árának visszatérítése	273	20
10. Átfutó bevételek	535	68	10. Tagsági díjak visszatérítése	480	10
11. Alapok kamatai	37	52	11. Vegyes kiadások	2.607	88
			12. Szakkönyvek árának visszatérítése	27	66
			13. Alapok kamatainak elkülönítése	37	52
			14. Szolgálati érem, szalag, igazolvány beszerzése	3.197	36
			15. Hozzájárulás a Tűzrendészeti Közlöny kiadásaihoz	2.000	—
			16. Nemzetközi Tűzoltó - Szövetség tagdíja	83	80
			17. Átfutó tételek	503	68
			18. Bizományba vett könyvek íróinak	204	90
			19. Az 1934 december 31-én maradvány mint egyenleg	10.584	46
	31.033	66		31.033	66
Az 1935 január 1-én maradvány, egyenleg	10.584	46			

Budapest, 1934 december 31-én.

Marinovich Imre dr. sk.
m. kir. h. államtitkár,
ügyvezető alelnök

Nagy Sándor sk.
m. kir. kormánytanácsos,
főtiszt

Keresztes János sk.
pénztáros

Falusy Károly sk.
ellenőr

Darvas László sk.
számvizsgálóbizottsági elnök

Aranyoss István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

Bojtor István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

ZÁRÓSZÁMADÁS

BEVÉTEL

a Segélypénztár 1934. évi bevételei és kiadásairól

KIADÁS

	P	f		P	f
1. Maradvány az előző évről	23.963	53	1. Baleseti segélyezésekre	5.388	—
2. Biztosítási tagdíjakból	17.425	23	2. Tisztviselő illetménye	1.920	—
3. Takarékpénztári betétek kamataiból	1.031	24	3. Tisztviselő betegbiztosítása	248	61
			4. Ellenőrző orvos tiszteletdíja	400	—
			5. Postai kiadások	393	25
			6. Kezelési nyomtatványok	264	18
			7. Hozzájárulás a Tűzrendészeti Közlöny kiadásaihoz	1.000	—
			8. Hozzájárulás a folyópénztár adminisztrációs kiadásaihoz	1.660	—
			9. Tagsági díjak visszatérítése	70	80
			10. Vegyes kiadások	2	30
			11. Az 1934. évi december 31-én maradvány mint egyenleg	31.122	86
	42.470	—		42.470	—
Az 1935 január 1-én maradvány, mint egyenleg	31.122	86			

Budapest, 1934 december 31-én.

Marinovich Imre dr. sk.
m. kir. h. államtitkár,
ügyvezető alelnök

Nagy Sándor sk.
m. kir. kormánytanácsos,
főtiszt

Keresztes János sk.
pénztáros

Falusy Károly sk.
ellenőr

Darvas László sk.
számvizsgálóbizottsági elnök

Aranyoss István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

Bojtor István sk.
számvizsgálóbizottsági tag

1281—1935. szám.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ELNÖKSÉGE 1935 augusztus 18-án (vasárnap), Gyöngyösön, délelőtt 9 órai kezdettel ELNÖKSÉGI ÜLEST tart, melyre az elnökség tagjait ezúton is tisztelettel meghívjuk.*

Az ülés napirendje:

1. Megnyitás
2. Jegyzőkönyvhitelesítő két tag kijelölése.
3. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
4. Az országos választmányi közgyűlés, ill. a nagygyűlés tárgyainak előkészítése.
5. Esetleges indítványok tárgyalása.

Ezúton értesítjük az elnökség tagjait, hogy a Budapesten lakó elnökségi tagok 1935 augusztus 17-én, a Keleti-pályaudvarról délután 4 óra 10 perckor induló gyorsvonattal utaznak Gyöngyösre.

A nagygyűlés után az új elnökség 1935 augusztus 20-án déli 12 órakor, Kékesen alakul meg.

Budapest, 1935 június 25.

Teasdale Ottó s. k.,   Marinovich Imre dr s. k.,
szföv. h. tűzoltófőpar.,   m. kir. h. államtitkár,
alelnök.   h. elnök.

Nagy Sándor s. k.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtítká.

* Névre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

1282—1935. szám.

Meghívó

Kapcsolatban a XXV. nagygyűlésünkkel, 1935 augusztus 18-án (vasárnap) délután 4 órakor Gyöngyösön, az anyavárosháza nagytermében, hivatkozva a m. kir. belügyminiszter úrnak 1928 január 17-én kelt 301.726—1927. VIII. sz. rendeletére, tűzrendészeti felügyelői értekezletet tartunk, melyre a vármegyék és törvényhatóságok tűzrendészeti felügyelőit tisztelettel meghívjuk.*

Ezen értekezleten a törvényhatóságok első tisztviselője által kirendelt tűzrendészeti felügyelők vehetnek részt.

Az ülés tárgyai mindazon tűzrendészeti kérdések, melyek megbeszélésére az ülés napjáig javaslat érkezik be a tűzrendészeti felügyelők részéről.

Budapest, 1935 június 25.

Teasdale Ottó s. k.,   Marinovich Imre dr s. k.,
szföv. h. tűzoltófőpar.,   m. kir. h. államtitkár,
alelnök.   h. elnök.

Nagy Sándor s. k.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtítká.

* Névre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

1283—1935. szám.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség ORSZÁGOS VÁLASZTMÁNYA 1935 augusztus 18-án (vasárnap), Gyöngyösön, az anyavárosháza nagytermében, délután 3 órakor tartja ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT, melyre az országos választmány tagjait tisztelettel meghívjuk.*

A közgyűlés napirendje:

1. Jegyzőkönyvhitelesítő két tag kijelölése.
2. Az elnökség jelentése az 1934. évi működésről.
3. Az 1934. évi zárószámadás bemutatása, a számvizsgálóbizottság jelentése és a zárószámadás feletti határozathozatal.
4. Az 1935. évi költségvetés feletti határozathozatal.
5. Elnökségi bejelentések és indítványok.
6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést 20 nappal megelőzően az elnökséghez írásban beadandók.
7. A versenygyakorlatok zsűrijének megválasztása.

Alapsz. 19. §. Az országos választmány tagjai:

1. Az elnökség;
2. Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltóságának igazolt képviselője;
3. a törvényhatósági tűzoltószövetségeknek tisztviselőik közül vagy választmányi tagjaik sorából kiküldött, meghatalmazással ellátott egy-egy képviselője;
4. a hatóság által kinevezett, illetve megválasztott vármegyei tűzrendészeti felügyelők vagy hatóság által választott, illetve kinevezett helyetteseik;
5. Budapest székesfőváros, továbbá a törvényhatósági és megyei városok hivatásos tűzoltófőparancsnokai, illetve vezető parancsnokai vagy azok tiszti rangban levő igazolt helyettese;
6. Budapest székesfőváros és a törvényhatósági és megyei városok önk. tűzoltóparancsnokai, vagy azok tiszti rangban levő igazolt helyettese;
7. a nagygyűlés által a tűzrendészet iránt érdeklődők sorából választott 30 tag.

Budapest, 1935 június 25.

Teasdale Ottó s. k.,   Marinovich Imre dr s. k.,
szföv. h. tűzoltófőpar.,   m. kir. h. államtitkár,
alelnök.   h. elnök.

Nagy Sándor s. k.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtítká.

* Névre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

1285—1935. szám.

Meghívó

Gyöngyösön, illetve Mátraházán 1935. évi augusztus hó 20-án (Szent István napján) délelőtt 11 órakor az új országos választmány alakuló közgyűlést tart, amelyen további három év tartamára megválasztja az elnökségi előadókat, a szövetségi főtítkárt, a titkárokat, a pénztárost a lapszerkesztőt és azoknak tiszteletdíját megállapítja.

Ezen gyűlésre tisztelettel meghívja az országos választmány alapszabályszerinti és újonnan megválasztott tagjait.

Budapest, 1935 június 25.

Teasdale Ottó s. k., *Marinovich Imre dr* s. k.,
szföv. h. tűzoltófópar., m. kir. h. államtitkár,
alelnök. h. elnök.

Nagy Sándor s. k.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtítkáár.

1284—1935. szám.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1935 augusztus 20-án (Szent István napján) fél 10 órakor, Gyöngyösön, a kat. Kultúrházban tartja XXV. NAGYGYŰLÉSÉT, melyre a tagtestületeket, hatóságokat, társszövetségeket és a tűzoltóintézmény barátait és pártfogóit tisztelettel meghívjuk.*

A nagygyűlés napirendje:

1. Elnöki megnyitó.
2. A nagygyűlés üdvözlése a helyi hatóságok és testületek részéről.
3. Igazolóbizottság jelentése.
4. Kéttagú jegyzőkönyvhitelesítő bizottság kiküldése.
5. Az elnökségnek a szövetség működéséről és az ország tűzrendészeti állapotáról szóló jelentése feletti határozathozatal.
6. Az orsz. választmány által előterjesztett zárószámadások feletti határozathozatal és a számvizsgálóbizottság jelentésének kapcsán az orsz. választmány részére a felmentvény megadása.
7. A következő nagygyűlésig terjedő időre a legkisebb tagsági díjak és az országos szövetséget ebből megillető részesedések megállapítása és az évi költségvetések feletti határozat.
8. A nagygyűlést 20 nappal megelőzően az elnökséghez írásban beadott indítványok tárgyalása.
9. A fellebbezések tárgyalása.
10. A tiszteletbeli tagok megválasztása.
11. A szövetségi elnök, egy alelnök, három rendes, két póttagból álló számvizsgálóbizottság megválasztása.
12. Harminc választmányi tag megválasztása.
13. A versenygyakorlatok zsűrijének jelentése és a versenydíjak kiosztása.
14. A jövő nagygyűlés helyének megállapítása.
15. A nagygyűlés berekesztése.

A nagygyűlés tagjai:

1. Az országos választmány tagjai.
2. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kötelekébe tartozó és tagsági díjjal hátralékban nem lévő tűzoltóságok egy-egy képviselője.
3. A jelenlevő, hatóságilag kinevezett, vagy törvényhatósági tűzoltószövetségek által választott összes tűzrendészeti felügyelők és a jelenlevő hivatásos tűzoltótisztek, amennyiben szövetségük, illetve testületük az országos szövetségnek tagja.

Az 1. és 3. pontok alatt felsorolt tagsági jogosultság személyi jog lévén, meghatalmazott útján nem gyakorolható.

A törvényhatósági szövetségek jogosítva vannak tisztviselőik, választmányi tagjaik, illetve

a tűzrendészeti felügyelők vagy hivatásos tisztek közül, amennyiben tagtestületeinek száma ötvennél kevesebb, egy, ha száznál nem több, két, ha pedig ezen számon felül van, három tagot képviselőletükre kiküldeni.

Minden meghatalmazott tartozik képviselőtére vonatkozó jogosultságát testülete által kiállított és kebelbeli tisztí minőségét, illetve állását igazoló szabályszerű igazolvánnyal tanúsítani. A képviselők igazolása — a megjelölt okiratoknak személyesen eszközölt bemutatása útján — az elnökség által kiküldött bizottság előtt történik.

Egynél több szavazati jogot senki sem gyakorolhat.

Minden igazolt tag ismertető jelvényt kap, melyet felszólításra előmutatni tartozik.

A nagygyűlés határozatképes, ha azon legalább 30 igazolt tag van jelen, ezen számban azonban az elnökség és a választmányi tagok bent nem foglaltatnak.

Budapest, 1935 június 25.

Teasdale Ottó s. k., *Marinovich Imre dr* s. k.,
szföv. h. tűzoltófópar., m. kir. h. államtitkár,
alelnök. h. elnök.

Nagy Sándor s. k.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtítkáár.

* Nèvre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

3384—1935. szám.

Meghívó

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNztÁRA 1935 augusztus 20-án (Szent István napján) délelőtt, Gyöngyösön, a kat. Kultúrházban (közvetlenül a nagygyűlés befejezése után) tartja ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT, melyre a tagtestületek meghatalmazott képviselőit tisztelettel meghívjuk.*

A közgyűlés napirendje:

1. Jegyzőkönyvhitelesítők kiküldése.
2. Az elnökség 1934. évi jelentése.
3. A zárószámadás feletti határozathozatal. A számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása.
4. Az elnökség által beterjesztett költségvetési előirányzat feletti határozathozatal.
5. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség számvizsgálóbizottságának a folyó évre a számvizsgálattal való megbízása.
6. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége és tisztikarának a Segélyzöpénztár ügyeinek vezetésével három év tartamára való megbízása.
7. Az elnökség által előterjesztett indítványok feletti határozathozatal.
8. Baleseti segélyezések ügyében bejelentett fellebbezések végérvényes eldöntése.
9. A tagtestületek által a közgyűlés előtt legalább nyolc nappal az elnökséghez írásban beadott esetleges indítványok tárgyalása.
10. Jegyzőkönyvhitelesítő két tag kiküldése.

Budapest, 1935 június 25.

Teasdale Ottó s. k., *Marinovich Imre dr* s. k.,
szföv. h. tűzoltófópar., m. kir. h. államtitkár,
alelnök. h. elnök.

Nagy Sándor s. k.,
m. kir. kormánytanácsos,
főtítkáár.

* Nèvre szóló külön meghívókat nem adunk ki.

A nagygyűlés és az ezzel kapcsolatos ünnepségek sorrendje:

1935 augusztus 17-én, szombaton

D. e. és d. u. az érkező vendégek fogadása és elszállásolása.

Este 20 órakor ismerkedési estély.

Este 21 órakor 100 dalos hangversenye.

1935 augusztus 18-án, vasárnap

8 órakor tábori mise az Országzászlónál és ünnepi istentisztelet a református és izraelita templomokban.

9 órakor a régi elnökség ülése az anyaváros-háza nagytermében.

Fél 12 órakor a testület hősi halottai emléktáblájának leleplezése.

12 órakor a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltó- és Mentőtestület gázvédelmi bemutató gyakorlata repülőtámadással kapcsolatban.

13 órakor ebéd.

15 órakor a régi országos választmány közgyűlése, versenyzsűri megalakulása és az igazoló-választmány ülésének megkezdése.

15 órakor a „Gyak“ sporttelepén, népünnepély kezdete.

16 órakor törvényhatósági tűzrendészeti felügyelők gyűlése.

17 órakor a Magyar Tűzoltótisztek Orsz. Egyesületének közgyűlése.

20 órakor vacsora.

1935. augusztus 19-én, hétfőn

D. e. 7 órától az országos versenyek iskola-és gyorszerelése 3 csoportban. A kismotoros-fecskendővel és a mozdonyfecskendővel szerelő csapatok a lovassági laktanya udvarán, a kocsi-fecskendővel szerelő csapatok a Gyöngyösi Atlétikai Klub sporttelepén. A versenyek részletes feltételeit a testületek részére szétküldött meghívókban közöltük.

13 órakor ebéd.

14 órakor a támadási versenygyakorlatok. Csapatok gyülekeznek a délelőtti versenyek helyein.

20 órakor vacsora.

1935 augusztus hó 20-án, kedden, Szent István napján

D. e. 8 órakor ünnepi istentisztelet a róm. kath., református és izraelita templomokban.

9 órakor a versenyzsűri záróülése és az igazolóválasztmány folytatólagos ülése.

Fél 10 órakor nagygyűlés a kath. Kultúrházban.

11 órakor az új országos választmány közgyűlése Mátraházán.

12 órakor az új elnökség megalakulása Kékesen.

13 órakor ebéd.

14 órától kirándulás a Mátrába, Mátraházára, a Kékestetőre, továbbá sportverseny.

1935 augusztus 21-én, szerdán

D. e. és d. u. elutazás, a vendégek búcsúztatása.

1. *Kongresszusi díj.* Minden nagygyűlésen résztvevő 4 pengő kongresszusi díjat fizet, amelynek ellenében díjtalanul kapja a nagygyűlési igazolványt, részletes programot tartalmazó füzetet, csoportos elszállásolást, lakóhelye legközelebbi állomásától, vagy az országhatártól Gyöngyösre és vissza érvényes kedvezményes vasúti-jegy váltására jogosító igazolványt, a nagy medencés uszodába, mozgóképzőházba, a tűzoltókiállítás, bemutatások, tűzpróbák, előadások, versenyek, gyakorlatokra érvényes igazolványt, Gyöngyös belső városrészének térképét, kedvezményes étkezési és kedvezményes szállodai elszállásolásra (akik ilyent kívánnak), jogosító igazolványt. Az országos versenyben résztvevő csapatoknak kongresszusi díja személyenként 2 pengő.

2. *Kedvezményes vasúti igazolvány.* Az 1935. évi augusztus hó 18. és 21-ike között Gyöngyösön tartandó tűzoltói országos nagygyűlés és országos tűzoltóversenyen résztvevő tűzoltók az összes magyarországi vasutak vonalain menetkedvezményt kapnak. A kedvezmény csak memenettértijegy váltása esetén vehető igénybe és a visszautazásra csak abban az esetben érvényes, ha az e célra kiadott igazolványt a nagygyűlés vezetősége lebélyegezte. Az odautazás 1935 augusztus hó 16-ának 0 órájától, augusztus 21-ének 12 órájáig, a visszautazás pedig 1935 augusztus hó 18-án 12 órájától augusztus hó 23-ának 24-ik órájáig történhetik. Ennek az ára 50 fillér. Ezt az igazolványt igazolványos kongresszusi tagok kapják.

3. *Elszállásolás.* Az érkező és előre bejelentett vendégek részére a rendezőség csoportos és külön elszállásolást biztosít. *Csoportos* elszállásolás az iskolákban. Mindenki részére külön szalmazsákot, fejpárnát, pokrőcot biztosítunk. A szalmazsák és a takaró koptatási díja fejében azonban összesen 50 fillér térítendő meg. *Külön* elszállásolás szállodákban és magánosoknál. Egy szobában, legfeljebb 2 személy. Ennek ára, kedvezményesen naponként és személyenként, 2—3 pengő. Minden előre bejelentett kívánságot figyelembe veszünk és teljesítünk. A díjakat előre kell beküldeni.

4. *Kiállítás.* A nagygyűléssel kapcsolatosan Gyöngyösön tűzoltókiállítást tartunk és felkérjük a gyárosokat, iparosokat, kereskedőket és tűzoltóságokat, hogy tárgyaikat a kiállításra küldjék el és ezt a kiállítandó tárgy részletes leírásával legkésőbb július hó 15-ig jelentésük be. Minden kiállítani szándékolt tárgy részére alkalmas helyet biztosítunk. A kiállításon őrzési, helyfoglalási díj nincs, azonban az ide és visszazállítás, a kiállítót terheli. A kiállításra küldött tárgyaknak a vasútról a kiállítás helyére és vissza történő szállítását a gyöngyösi rendezőség vállalja. A kiállításra a belépő díj 50 fillér. Igazolványos kongresszusi tagok részére díjtalan.

5. *Tűzpróbák, bemutatások.* A nagygyűléssel kapcsolatban az összes tűzoltókészülékek, tűzoltószerek, tűzbiztosanyagok ismertetésére és bemutatására gyakorlatot tartunk. Felkérjük az összes gyárosokat, iparosokat, kereskedőket és tűzoltóságokat, akik ebben részt kívánnak venni, hogy részletes programjukat július hó 15-ig jelentésük be. A bemutatásokat a Gyöngyösi Atlétikai Klub sporttelepén tartjuk. Belépődíj 50 fillér, igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

6. *Szakelőadások.* A nagygyűlés tartama alatt szakelőadásokat tartunk a Kat. Legényegyletben. Felkérjük azokat, akik ily előadások tartására vállalkoznak, hogy az előadandó anyag megjelölésével legkésőbb július 15-ig a gyöngyösi rendezőségnek jelentsék be. Az előadásokra a belépődíj 50 fillér, igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

7. *Medencés uszoda.* Az uszoda kongresszusi tagoknak rendelkezésére áll. Belépődíj 50 fillér. Igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan, csak 10 fillér borralalót kell fizetni.

8. *Díszelőadások.* A nagygyűléssel kapcsolatban a gyöngyösi mozgófényképszínházban tűzoltói tárgyú filmek bemutatásával díszelőadást tartunk. Belépődíj 50 fillér. Igazolványos kongresszusi tagoknak díjtalan.

9. *Kirándulás.* Mátrafüreden, Mátraházán keresztül a Kékestetőre, Csonka-Magyarország legmagasabb hegycsúcsára, ahonnan látható az elszakított Magas-Tátra. Mátravasúton Gyöngyösről Mátrafüredig. MÁV-autóbuszon Gyöngyöstől Mátrafüredig, Mátraházáig és Kékestetőig.

Mátraházára és Kékestetőre MÁV-autóbuszokon kedvezményes viteldíjak mellett szállítja rendezőségünk vendégeinket. Tekintettel a férőhelyek korlátozott számára, kérjük, hogy autóbusz helyre való igényüket előre bejelenteni szíveskedjenek 1935 július 31-ig.

10. *Repülőtáborozás.* Az első magyar motor nélküli repülőtáborozást augusztus 10, augusztus 26-ig Gyöngyös mellett a Pilis-hegyen tartják, amelynek keretében versenyek kerülnek lebonyolításra. A pilóták a Szent Anna környékén sáortáborban nyernek elhelyezést. Részletes programot az egyesületek jelentkezése után adunk.

11. *Futbalmérkőzés.* A nagygyűléssel kapcsolatban a Gyöngyösi Atlétikai Klub az egyik I. osztályú budapesti profizionista csapattal futbalmérkőzést rendez, amelyre a belépődíj 20 fillértől 1.50 pengőig.

12. *Étkezés.* Az előre bejelentett vendégek részére a rendezőség kedvezményes ellátást biztosít szállása közelében lévő étteremben, vendéglőben. Napi háromszori étkezés, az ár borralalóval ital nélkül 3 pengő és 2 pengő naponként. Reggeli a 3 pengős étkezésnél kávé, vagy tea 2 süteménnyel és vaj, ebéd: leves, sült körettel (étlap szerint) és salátával, tészta; vacsora: sült (étlap szerint) körettel. A 2 pengős étkezésnél reggeli kávé 2 süteménnyel, vagy kolbász, vagy szalonna zöldpaprikával, kenyérrel; ebédre leves, főzelék feltéttel, vagy sült körettel, tészta; vacsora: sült körettel. Hangsúlyozza a rendezőség, hogy a 2 pengős étkezés minden tekintetben kielégítő lesz. Jó, ízletes és bőséges. A magasabb ár, a nagyobb éttermekre vonatkozik. Az étkezési díjat előre kell befizetni, az előreláthatólag nagy számban érkező bajtársakra tekintettel, feltétlenül kérjük az előzetes bejelentést; azok részére, kik kellő időben — július 31-ig nem jelentkeznek, nem tudjuk az étkezést biztosítani.

A Hungária luxus szállóban a verseny egész tartamára korlátozott számban 50 személyig napi 7 pengő (10 százalék kiszolgálás) ellenében háromszori étlap szerinti étkezéssel és lakással való ellátás biztosítva. Akik erre igényt tartanak, 1935 július 31-ig igényüket feltétlenül jelentsék be!

13. *Gyűlések.* Az összes gyűlések nyilvánosak és azon bárki, még nem tűzoltó is részt vehet.

14. *Laktanya megtekintése.* Gyöngyös megyei város tűzoltólaktanyája bármikor megtekinthető. Az ügyeletes tisztek minden alkalommal készséggel állanak a vendégek rendelkezésére úgy bemutatásra, mint felvilágosításra.

15. *Felvilágosítás.* A gyűlésekkel és az országos versennyel kapcsolatos bármilyen ügyben készséggel ad felvilágosítást szóban vagy írásban

Önkéntes Tűzoltótestület, Gyöngyös

HÍREK

Iovag Mátrai Antal

kereskedelmi tanácsos, tűzoltószergyáros, a nagy Szent Gergely-rend lovagja június hó 17-én elhunyt.

A magyar tűzoltóság mély fájdalommal tekint a kihűlt porhüvelyeket magában rejtő sírhantra, mert valóban igaz embert, izig-vérig tűzoltó bajtársunkat veszítettük el személyével.

Mint tűzoltószergyáros élénk kapcsolatban volt a tűzoltóságokkal, melyek évtizedeken keresztül szerezték be jóhírű gyárából tűzoltószerkeiket teljes megalégedésre.

Közismert tény azonban, hogy az üzleti kapcsolat csakhamar bajtársi viszonyra fejlődött és arany szívébe fogadta a tűzoltóság minden gondját, baját. Kiváló tűzoltó szaktudásával, gyakran anyagi támogatással is elősegítette a tűzrendészet fejlesztését, melynek előnyeit a régebbi nehéz viszonyok között közlönyünk is élvezte.

Mint a Budapesti Tűzoltó-Testületek Szövetségének alelnöke, a MOTSZ választmányi, a „Tűzrendészeti Közlöny“ kiadóbizottsági tagja, lelkes, önzetlen munkájával érdemelte ki azt az őszinte tiszteletet és bajtársi ragaszkodást, mely a tűzoltóság közismert kedves „Tóni bácsi“-ját előttünk örökre feledhetetlenné teszi.

Ez az őszinte ragaszkodás nyilvánult meg temetésén is, amikor derék tűzoltóinak tömege kísérté utolsó útjára, hogy hű hitvesétől búcsút véve, tragikusan fiatalon elvesztett fiaihoz a Mindenható kegyelmére térjen.

Áldott emlékét szívünkbe zárjuk.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Minden egyes versenyző csapat igen értékes díjat megjelenésének és a versenyen elért eredményének tanuságtételére.

A versenyre való jelentkezéseket 1935 július 20-ig, egyéb jelentkezéseket 1935 július 31-ig annál is inkább kérjük eszközölni, mert ezen határidő után jelentkezők részére sem az étkezést, sem az elszállásolást biztosítani nem tudjuk.

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI

SZAKKÖNYVEK:

- A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII. . . . . 7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók.)
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész . . . . . 2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartóké-
kai és Erdély: A tűzoltószerek ki-
próbálása, gondozása és működési
zavarai . . . . . 1.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás ve-
szélye . . . . . 10.— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivona-
tata . . . . . —.30 P
Mótoros fecskendők egységes gyako-
rati szabályzata . . . . . —.50 P
Szolgálati szabályzat . . . . . 1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat . . . . . —.60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabály-
zat, színes ábrákkal . . . . . 1.— P
Éremszabályzat . . . . . —.60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETÉK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti
kormányrendelet . . . . . —.40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányren-
delet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —.40 P
Az új tűzrendészeti rendelet (köz-
tervezete . . . . . 1.— P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és
lobbanó folyadékok tartására, rak-
tározására és szállítására . . . . . —.30 P
Fenti kiadványok tanfolyamok részé-
re a tanfolyam-
parancsnokság útján 50%-os kedvez-
ménytel rendel-
hető meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása . . . . . 1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők
és szerek, fűzve . . . . . 4.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1.60 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongó-
rára és két énekszólámra) . . . . . 1.— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhaj József főher-
ceg élete . . . . . 3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Orsz.
Tűzoltó-Szövetség története . . . . . —.50 P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestüle-
tek részére (darabonként) . . . . . —.40 P
Díszokmányürlap . . . . . 2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez
(darabonként) . . . . . —.02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolat-
ban (darabonként) . . . . . —.40 P
Bőrburkolatban (darabonként) . . . . . —.80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX.
éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—,
XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabály-
szerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján
előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmá-
val a beküldendő pénzüsségeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő szá-
mokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyom-
tatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297,
Segélyző pénztári tagsági díjak 7.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű **kerékpárok**
varrógépek
alkatrészek
Diadal Áruház
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26.
Mekényített fizetési feltételek mellett
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK

Ékszerék
zseb- és
alpaca faliórák
evőeszközök
Svájc óraház
SZ. TEL. 40.4-88
részletre is

A tűzoltótanfolyamok
gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyző Pénztáránál

„Lion Brand”
tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat
használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala
22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.
Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár
és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész terü-
letén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál.
Iratárak, színházak, mozik, éttermek
berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.
Ismeretőt küld az egyedüli gyártó:
Eisner Gyula főhercegi
kamarai droguista
Budapest, VI., Andrássy-út 37. szám
1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő.

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal
az óhajtott határidő előtt be kell küldendők. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, érem-
szalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
(Budapest, IV., Bástyá-utca 13) 23.297. számú csekk számlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS
TÜZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRAGYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-
fecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és
szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

Mindennemű
tűzoltófelszerelési cikkek
raktárról kaphatók**MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.**

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízfordó- és öntöző-lajtákat, szerkecsikát.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket,
a legmodernebb szempontok figyelembevételével,
garanciával a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett**Seltenhofer Frigyes Fiai**

m. kir. udvari szállítók

LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-,
SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM-
ÉS VASÖNTÖDÉJE
ALAPÍTVÁ 1816. ÉVBEN

m. kir. udvari szállítók

MORZSÁNYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.Gyárt: tűzoltó- és
sportérméket,zászlókat, zászlószege-
ket, mindennemű jelvé-
nyeket, felirati zománc-
táblákat, gumi-
bélyegzőket

Alapítva 1870

MEGJELENTAz új tűzrendészeti rendelet P 1.-
(kodex) tervezete . . . . .A tűzveszélyes és lobbanó folyadékok
tartására, raktározására és szállítására
vonatkozó rendelettervezet. Ára 30 fill.
Tűzrendészeti felügyelők, tűzoltó-
parancsnokok számára nélkülözhetetlen.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méreteken és nyomásig.Hazai
gyártmány!

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

**Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV.
HARISKÖZG, FÉLEMELETGYÁRT
**RENDJELEKET,
ÉRMÉKET,
ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-81

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkszáma iránt lehet beküldeni. Csekkülép minden postai hivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

FIGYELMEZTETÉS! A m. kir. kereskedelemügyi miniszter megengedte a MATEOSz-nek, hogy a gyöngyös nagygyűlésre utazó, egyenruházott tűzoltókat teherautókon Gyöngyösre és vissza szállíthassa.

1935. évi augusztus hó 18-20-án Gyöngyösön országos választmányi közgyűlés, XXV. nagygyűlés, országos tűzoltóverseny

Gondolatok a XXV. nagygyűlés alkalmából

Magyarországnak, mint hyugati kultúr-államnak megteremtője, Szent István királynak napján sereglenek össze a magyar tűzoltók a re-gényes és virágos Mátra alján, Gyöngyösön, hogy a háromévenként tartandó s ézévben esedékes nagygyűlésen határozzanak az immár közel hét-évtizedes Országos Tűzoltó-Szövetség további sorsa felett. A nagygyűlések sorozatában ez a XXV. évi összejövetel kedves alkalmat nyújt arra, hogy visszapillantva a közelmúltba, a törté-ntek felett elmélkedjünk.

I. A világegés és az ezt követő rettenetes események elmúltával, 1920-ban szövettségünk is új életre kelt. A szörnyen megcsonkított hazá-ban szövettségünk is összesorvadt és valóban a tűzoltót jellemző lelkierőre volt szükség, hogy a pusztulás romjainak eltakarításával az új építke-zés meginduljon.

Első teendő volt az aléltsá-gban levő tűzoltó-testületeket új munkára serkenteni. E célból nagyvonalú propaganda tevékenység indult meg, még pedig nem körlevelek, hanem személyes érintkezés útján. A Szövetség kiküldötteinek vidéki kiszállásai, melyeknek nagy erkölcsi súlyt adott az a körülmény, hogy azokban a legfőbb tűzrendészeti hatóságnak, a m. kir. belügyminisz-ternek képviselője is résztvett, nyomban sikerrel jártak. A közigazgatási hatóságokkal való köz-vetlen tárgyalások ugyancsak nagy lendületet adtak a fejlődésnek, mert a Szövetségnek gondja volt arra, hogy a tűzoltóintézmény úgy lelki, mint nemzetvédelmi és gazdasági jelentőségének ki-domborításával a közvélemény rokonszenvét annak megnyerje. A központi vezetőség hívó szavának élénk visszhangja támadt a hazában és bajtársaink szeretettel soraköztek az újból kibontott zászló alá, mely hivatalva volt új lelke-sedést önteni az elcsüggedt szívekbe.

Megindult a közérdeknek szentelt önzetlen munka, melynek a szakszerűség mellett minden-

kor vezérszavaként volt a trianoni békediktátum elleni meg nem alkuvó, de békés eszközökkel vívott küzdelem.

Az újonnan megszervezett csapatok lelkébe csepegtettük, hogy a tűzoltótestületek működése nem merül ki a tűz romboló hatalma elleni küz-delemben, hanem szent kötelességüket kell, hogy képezze a magyar állami eszme, a magyar nemzeti Géniusz határtalan szeretetétől áthatott szolgálat, egyszóval a tűzoltói tevékenységnek hazafias szellemmel való megtöltése. És az új tűzoltósereg átérzte ennek a vonalvezetésnek nagy jelentőségét, mert a dicsőséges múlt szent hagyományait szem előtt tartva, mint mindenek-felett álló célt kitűzte maga elé az elszakított területeken senyvedő bajtársaknak és ezzel az elszakított területeknek visszacsatolására irá-nyuló munkában való közreműködést.

Ennek a nemes törekvésnek méltánylását láttuk a legfelsőbb tűzrendészeti hatóság, a m. kir. belügyminiszter úr által 1925. évi május hó 4-én 230.000. B. M. szám alatt közreműködésünk-vel kiadott új tűzrendészeti kormányrendeletben, amelyet valóban a magyar tűzoltóintézmény és tűzrendészet megújulásának mondhatunk. Az ebben foglalt rendelkezések — bár sajnálatos módon egész teljességben végrehajtva nincsenek — a fejlődésnek oly folyamatát indították meg, melynek eredményére büszkén tekinthetünk. Hiszen amíg Nagymagyarországban 1914-ben mindössze csak 2451 tűzoltóttestület működött, addig Csonkamagyarországon ma 2567 testület szolgálja nemes intézményünket, amely szám még mindig emelkedőben van. Nagy érdeme van e fejlődésben annak a megértő és a legnagyobb jóindulatról tanuskodó szellemnek, mellyel a köz-igazgatási tényezők a testületeket s az ezek által alkotott törvényhatósági tűzoltószövetségeket pártfogásukba vették s bár az anyagi eszközök-nek a súlyos közgazdasági helyzet által okozott

nagymértékben korlátolt volta az ezirányú munkát a legnagyobb mértékben megnehezítette, mégis elismerésre méltó eredmény elérését tette lehetővé.

A legutóbbi időkben tartott csapatszemlék erről fényes bizonyosságot tettek. A csapatok úgy létszám, mint felszerelés, fegyelmezettség és kiképzés szempontjából igazán lelket gyönyörködtető látványt nyújtanak, amit számos esetben szeretett honvédségünknek az ily alkalmakkal jelenlevő képviselői is készséggel elismertek.

Ezért a szép eredményért pedig az elismerés a csapattisztek mellett a tűzrendészeti felügyelői kart illeti meg, mert az általa adott példa buzdítólag hat a csapatokra. Egyik legutóbb tartott vármegyei verseny alkalmából összpontosított tűzoltócsapatoknak a hősi emlékmű előtt elvonnuló díszmenete — mely a fegyelmezettség szempontjából valóban próbatétel — még a legnagyobb mértékben felfokozott követelményeket is kielégíthette.

A lendületes fejlődést továbbá a magyar kir. belügyminiszter úr, mint legfelsőbb tűzrendészeti hatóság által, Szövetségünk közreműködésével, 1928 május 30-án 254.300. B. M. szám alatt kiadott s a tűzoltótisztképzésről szóló kormányrendelet is elősegítette. Úgy az országos, mint a kerületi tisztképző-tanfolyamok a hozzájuk fűzött várakozásoknak megfeleltek. Az eddigi országos tanfolyamokon tűzoltótiszt oklevelet nyert 91 hivatásos tisztjelölt olyan gárdát képez, mely alkalmas arra, hogy elhelyezkedése esetén a közületeknek és intézményünknek valóban kitűnő szolgálatokat tegyen. Sajnálandó, hogy ez az elhelyezkedés még mindig nehézségekbe ütközik, remélhető azonban, hogy az új tűzrendészeti törvény ezen a bajon is segíteni fog. A kerületi tanfolyamokon kiképzést nyert bajtársak az

önkéntes, kötelezett és magántűzoltóságok színvonalának örvendetes emelkedését mozdítják elő és tevékenységük üdvös eredménye máris szépen kibontakozik. Ezek a bajtársak igazi apostoli munkát végeznek, amikor a tanfolyamokról otthonukba visszatérve, a csapatokba új szellemet és komoly tudást visznek bele.

Nagyjelentőségű esemény volt Szövetségünk életében, hogy saját otthon szerzett, melyben lankadatlan ügyszeretettel intézi közel száz-ezerfőnyi tűzoltócseregek ügyeit.

A multa tehát megelégedéssel tekinthetünk s az elért eredményért hálás köszönettel adózunk a legfelsőbb tűzrendészeti hatóságnak, mely atyai gondossággal ennek elérését lehetővé tette.

II. Ami a jövőt illeti, ez igazán nagy és új feladatok elé állítja intézményünket és Szövetségünket. A polgári gáz- és légvédelemnek megszervezése, a lakosságnak és a csapatoknak e szolgálati ágra való kiképzése elsősorban a tűzoltóságok vállaira nehezedik és célszerűbb megoldás nem is képzelhető. Egy minden áldozatra kész, önzetlenül dolgozó szervezet állítható be erre a nagyjelentőségű szolgálatra, amely szervezetről a múlt tapasztalatai alapján joggal feltételezhető, hogy a hozzáfűzött várakozásoknak mindenben meg fog felelni. A tűzoltócsapatoknak úgy tisztjei, mint legénysége örömmel állanak a hazafias munkakör rendelkezésére és gondolat, szóval és tettel azon lesznek, hogy a lég- és gáztámadások borzalmainak lehető megszüntetése, de legalább is enyhítése körül hasznos szolgálatokat tehessenek. Ehhez erőt ad mindnyájunknak az Istenbe vetett törhetetlen hit, a magyar haza rendületlen szeretete és szent meggyőződésünk szerint nemzetünknek egy szebb jövőre való jogos elhivatottsága, amelynek eljövételében fanatikusan bízunk! —e

A gyujtogatásról

Írta: *Bíró Áron* okl. tűzoltótiszt, tűzoltótiszt-gyakornok

Minden, tűzoltókat érdeklő szakkérdésről olvashatunk a Tűzrendészeti Közlöny hasábjain szakcikkeket, azonban a gyujtogatásról a legkevésbé sem ezért úgy gondolom nem lesz érdektelen, hogyha a gyujtogatásról próbálok egy pár adatot a tűzoltó bajtársak elé vinni. Természetesen nem az a célom, hogy a gyujtogatások módozatait ismertessem, mert hiszen az emberi elme eléggé kifejlett ahhoz, hogy minden egyes alkalommal újabb és újabb módozatait találja ki e vész felidézésére, s ez annál is inkább sem volna célravezető, mivel a gyujtogatás módozatainak ismertetése egyenértékű volna a gyujtogatás tanításával és buzdítás a gyujtogatásra, mely nem lehet célom nekem éppen úgy, mint a Tűzrendészeti Közlönynek, hanem inkább célunk az, hogy a gyujtogatásról és a gyujtogatás által okozott tűzvész kiderítésének biztos módozataival oda hassunk, hogy a tűzoltó bajtársak a gyujtogatás által okozott tűz eredetét felismerjék, s azok megszüntetésére, jobban mondva azok megtorlására szolgáló intézkedéseket ismerjék.

A régebbi időkben, amikor még a tűzbiztosító intézetek ismeretlenek voltak, a tűzoltóságok vagy nem voltak, vagy csak olyan kezdetleges szaktudással rendelkeztek, hogy a gyujtogatásból okozott tűzvész keletkezési okát felis-

merni nem tudták, igen gyakran fordultak elő gyujtogatások bosszúból. Tény és való az, hogy a gyujtogatás volt az a módszer, mellyel a haragosan a legjobban és a legkönnyebben bosszút lehetett állni, s neki hatalmas anyagi kárt okozni. Azonban a bosszúból eredő gyujtogatásoknak éppen a tűzbiztosító intézetek keletkezése volt a megszüntetője — ha nem is teljes egészében —, mert hiszen a gyujtogató az első esetekben mindjárt látta, hogy nem kárt okoz haragosának, hanem éppen ellenkezőleg anyagi hasznot hajt, mert hiszen a felgyujtott biztosított épületért, vagy ingóságért a biztosító társaságok fizettek.

Ez a körülmény azonban különösen most, amikor gazdasági válság is van azt eredményezte, hogy a biztosítottak maguk gyujtják fel épületeiket, vagy vagyontárgyaikat, mert azt tapasztalták, hogy így anyagi haszonhoz tudnak jutni. Most már ott tartunk, hogy az öngyujtók ellen kell védekezni. Így került a gyujtogatás az egyik végtől a másikba. Azonban ma már annyira fejlett a tűzoltóságok szaktudása és nyomozóhatóságok biztossága, hogy az ilyen öngyujtók sokkal hamarabb kerülnek a törvény büntető kezébe, mint némely esetben a bosszúból gyujtogató egyén.

Míg a régi időkben a gyujtogatók leg-

nagyobb százaléka büntetlenül úszta meg tétét, addig ma igen kevés bűnöző van, aki ne kerülne előbb, vagy utóbb az igazságszolgáltatás elé s el ne vegye tette miatt méltó büntetését. A régi időkben igen gyakran előfordult az is, hogy míg a bűnös szabadon járt, addig ártatlan embert halálra kínoztak, vagy pedig bizonyos elvek alapján bűnösnek mondták ki tárgyi bizonyíték nélkül azt akinek semmi köze nem volt a gyujtogatáshoz. (Boszorkányok stb.) Azonban ma már ilyen nem fordulhat elő, pedig a bíróságok gyujtogatás büntetésében nem mondanak ki bűnösnek addig senkit, amíg erre tárgyi bizonyíték nincsen, aminek megszerzése pedig a nyomozóhatóságok érdeme, mert igen ritka eset az, hogy a bűnös büntetlenül maradjon.

A legrégebbi ókori jogokban a gyujtogatást külön nem is büntették, a gyujtató csak vagyongoroglás miatt esett esetleg büntetés alá. A római jog a XII. táblás törvény idején egyenjogúvá tette a gyujtogatást a gyilkossággal. A régi jogokban és pedig a germán népfajoknál igen gyakran találkozhatunk olyan népjoggal, mely a gyujtogatást a lopással teszi egyenrangúvá, amikor például azt nevezi gyujtató-nak, aki másnak a házába tüzet lop be. Ennek az eredete ott keresendő, hogy a gyujtogatás végrehajtása is olyan alattomosággal történt, mint a lopásé. Az angolszász nép egyenesen tolvaj-nak minősíti azt, aki a másnak a házába tüzet lop be. Az ilyen gyujtatókat tettenérés esetében azonnal meg lehetett ölni, ha pedig bíró elé került az ítélet rendszerint tűzhalál volt. A jog további fejlődése folytán már mindinkább előtérbe szorult a gyujtogatás súlyossága olyan szempontból, hogy gyujtogatás által közveszély idéztetik elő. Azonban a gyujtató büntetése még mindig rendszerint tűzártali halál.

A hazai jogban Szent István idejéből is találunk adatokat a gyujtogatásra, Mátyás király pedig egyenesen a hűtlenségi esetek közé sorozza a gyujtatókat. Debrecen város 1774-ből való tűz elleni rendeletei a gyujtogatás kiderítésére a következőket rendeli el:

XXV. Mikor Gyuladás történik, ha valakihez csak legkisebb gyanu járul is, aki gyanusodik, vagy valamit észreveszen, minden halogatás nélkül jelentse be az Elöljáróknak. Ha valaki olyan embert jelent be, aki Tűzzel fenyegetődzött, vagy Gyujtogatáshoz készült, 10 forint jutalma leszen, ha olyant jelent bé, aki a gyuláskor valamit ellopott, egy Arany jutalma leszen, annak pedig 50 forint, aki Gyujtatót jelent bé, úgy, hogy a Gyujtogatás reá is bizonyosodik. Ezen jutalmak a Domestika Cassából fognak kifizetődni.

Büntetőtörvénykönyvünk a tűzvész okozásával elkövetett cselekményeket két részre osztályozza és pedig: gyujtogatás büntetést követi el az aki: 1. olyan házat, kunyhót, malmot, vagy bármely épületet vagy helyiséget, mely emberek lakásul szolgál, vagy erre van rendelve, vagy pedig több ember összejövetelére használtatik, olyan időben szándékosan gyujt fel, midőn abban senki sem tartózkodik; 2. raktárt, gazdasági épületet, szabad téren fekvő nagyobb mennyiségű áru- vagy terménykészletet, a földtől el nem vált vagy garadában vagy halomban lévő gabonát, erdőt, nagyobb mennyiségű építési vagy tüzelésre szolgáló anyagkészletet, hidat, hajót, vagy bányát szándékosan felgyujt. Ugyancsak gyujtogatás büntetést követi el az, aki templomot, közkönyvtárt, közlevéltárt, vagy

olyan épületet, melyben közhasználatra szolgáló tudományos vagy művészeti gyűjtemények tartatnak, vagy melyben lőpor vagy más gyujtató vagy robbanó anyagok készítettnek vagy tartatnak. Tűzvész okozás vétségét követi el az, aki a fent megjelölt tárgyak valamelyikét gondatlanságból gyujtja fel.

Akkor is gyujtogatás büntetést követi el valaki, ha a fent felsorolt tárgyak a saját tulajdonát képezik, mert hiszen a fősúly nem az anyag, illetve vagyongoroglás, hanem a közveszély van. Azonban ezen törvény utolsó bekezdése kimondja, hogy nem alkalmazandó a jelen szakasz, ha a felgyujtott tárgy a felgyujtó tulajdona és annak minősége, vagy fekvése olyan volt, hogy felgyujtása másnak sem személyére, sem vagyongoroglásra nézve, veszélyt nem okozott. Ez azonban nem csak a tulajdonosra vonatkozik, hanem büntetlenséget élvez az is, aki a tulajdonos felbujtására gyujtatót, ha egyébként az utolsó bekezdésben foglaltaknak eleget tett, illetve az abban foglalt követelményeknek megfelel.

Azonban abban az esetben, hogyha az a vagyontárgy, amit a tulajdonos felgyujt, biztosítva van, a tulajdonos biztosításcsalásért még akkor is felel, hogy ha a felgyujtott tárgy minősége, vagy fekvése olyan volt, hogy másnak sem személyére, sem vagyongoroglásra nézve veszélyt nem okozott.

Minősített gyujtogatásnak nevezi törvénykönyvünk az olyan eseteket, amikor a gyujtató tettének elkövetésével életveszélyt idéz elő, továbbá, amikor közbecsülésben álló, illetőleg nagy pusztítást előidézni alkalmas tárgyat gyujt fel; mindezek a minősített gyujtogatás enyhébb esetei, míg a második csoportba az emberélet pusztító és egyéb okokból rendkívül súlyos gyujtogatás kerül.

Életveszélyes, illetve életveszélyt felidéző gyujtogatást akkor követ el a tettes, amikor olyan házat, kunyhót, malmot stb. gyujt fel szándékosan, olyan időben, amikor abban több ember tartózkodik; a közbecsülésben álló, illetve nagy pusztítást előidézni alkalmas tárgyak felgyujtásánál, akkor is minősített gyujtogatást követ el a tettes, hogyha ezekben a helyiségekben nem tartózkodott senki.

Emberéletet pusztító gyujtogatás akkor jön létre, ha a gyujtás idejében a felgyujtott helyiségben levő személy a tűz által életét veszítette, amennyiben a gyujtató azt, hogy azon helyiségben valaki van, beláthatta, és cselekménye nem gyilkosság. Természetesen minősített eset akkor is, hogyha a felgyujtott helyiségben halálát lelt ember nem szószerint a tűz által, azaz égési sebek, elevenen való megégés következtében halt meg, hanem egy lezuhanó gerenda agyon ütötte, olyan súlyos füstmérgezést szenvedett, hogy annak következtében a halál beállt, vagy pedig menekülni akarván, az ablakon kiugrik és halálra zúzza magát. Az egyetlen eset, ahol kétség merülhet fel, az, amikor az illető ijedség folytán hal meg. Minősített gyujtogatásnak számít az az eset is, amikor a gyujtató, tehát egy és ugyanazon személy egy időben, vagy rövid idő alatt több gyujtogatást, vagy egy gyujtogatást többek szövetségében követ el. Azonban, ha egy személy egy gyujtogatást követett el, mely sikerült is, a többi azonban nem sikerült, tehát csak kísérlet maradt, akkor a gyujtogatás — ha az egyébként a minősítés kritériumát nem foglalja magában, — nem minősített.

Tehát a gyújtogató mindenképen eléri megérdemelt büntetését, sőt olyan szigorítások is vannak, hogy igen sokszor előfordul az az eset, amikor a gyújtogató tudtán kívül minősített gyújtogatást követ el. Például: felgyújt egy raktárt, melyben ember nem lakik, de beláthatta a gyújtogató, hogy ezen helyiségben ember tartózkodhatik, habár a tett elkövetésének alkalmával nem tudta azt, hogy ott tényleg ember tartózkodik és az ott lévő ember a tűz következtében a fentebb felsorolt módozatok szerint halálát lelta a felgyújtott épületben.

A gyújtogatás egyik igen értékes esete főleg fenn Debrecenben. Ezt az esetet leírhatom teljesen nyugodtan, mert hiszen maga a tett elkövetése annyira kezdetleges volt, hogy nem hinném azt, hogy e sorok elolvasása után azt valaki meg is próbálná.

A ház tulajdonosa annyira el volt adósodva, illetve adóssága, melyet fizetni nem tudott, már oly nyomasztó volt, hogy a házra árverést tettek ki. A ház rendes értékre volt biztosítva, azonban a biztosított összeg a házra táblázott adósságnál jóval nagyobb volt. A tulajdonos úgy gondolkodott, hogyha háza leég, akkor felveszi a biztosítási összeget és abból a házon lévő adósságot könnyen kifizeti, sőt még marad is annyi, hogy új házat tud magának építtetni. Éjszaka, a már nappal előre elkészített, 9 tűzfészket (puhafa-szilánk papírral, petróleummal leöntve) elhelyezte a padláson az eresz alatt és azokat, illetve azokból nyolcat, — mivel a keletkezett füstben a kilencediket nem találta meg, — meggyújtott és akkor nyugodtan lefeküdt. Megjegyezni kívánom azonban azt, hogy a házban a tulajdonoson kívül még két család lakott. Szerencsére a lakók a tüzet a keletkezés pillanatában észrevették és azt jelezve, sikerült a tűzoltóságnak úgy eloltani a tüzet, hogy az épület állagában számot tehető kár nem is keletkezett és minden tűzfészek pontosan megállapítható volt. A kilencedik pedig úgy, ahogy el lett helyezve, találatot meg. Ha a lakók a tüzet a keletkezés pillanatában nem is veszik észre, akkor is megállapítható a kétségtelen gyújtogatás, mert hiszen az egész ház tetőzete egyidőben égett volna, ami normálisan be nem következhetik és tekintettel az árverésre és a magas biztosítási összegre — a tartozással szemben — minden kétséget kizárólag megállapítható lett volna a gyújtogatás, csak a tettes kinyomozása okozott volna kicsit nagyobb nehézséget, illetve vett volna több időt el a tárgyi bizonyítékok összegyűjtése. Most az érvényben lévő törvény, illetve jogszabályok szerint a tulaj-

donos tulajdonképpen a minősített gyújtogatás büntetnének kísérletét követte el. Azonban tekintettel arra, hogy ilyen esetben kísérlet nem mondható ki, mivel a törvény határozottan kimondja, hogy csak abban az esetben minősített a gyújtogatás, hogyha abban emberélet is áldozatul esett, marad végeredményben a gyújtogatás kísérletének büntette. Minden esetre súlyosbítja az esetet az a körülmény, hogy a házban több személy volt, amit a gyújtogató nem csak tudhatott, illetve sejtethetett, hanem abban bizonyos is volt, továbbá súlyosbító körülmény az, hogy a ház építése olyan gyenge és minimálisra méretezett, hogy ily nagy tetőtűz esetén az oltóvíz következtében feltétlenül a mennyezet beszakad és ezáltal idegen tulajdon vagyronrongálását is idézi elő, továbbá súlyosbító körülmény az is, hogy a gyújtogatással biztosítási csalást is követett el. Természetesen a bíróság dolga elbírálni az esetet, s a bíróság ítélete a döntő, azonban az ítélet meghozatala után, amennyiben módomban lesz, igyekezni fogok erre az esetre egy külön cikk keretében újra kitérni, amikor is ezt az egy esetet, illetve ebben az esetben hozott ítéletet fogom a tűzoltó bajtársak tudomására hozni.

Nem azért tartottam szükségesnek ezen dolgok leírását, mintha a gyújtogatás büntetnének kimondásánál a tűzoltóságoknak nagy szerepe, vagy egyáltalán a véleményadáson kívül más szerepe is volna, ellenben szükséges az, hogy némi fogalmunk legyen a gyújtogatás büntetnének ismeretében, mert hiszen a vizsgálatoknál a tűzoltóság véleményt ad, a bírósági tárgyalásoknál a tűzoltóság tanúként lesz kihallgatva, s mint ilyennek, nagyon kell vigyázni arra, hogy ne forduljon elő az az eset, hogy a gyújtogató a biztos távlatból nézi azt, hogy helyette más ártatlan ember szenved, s ne mondjuk rá olyan esetekre, — amint azt a napilapok a vidéki tüzeseteknél rendszerint közlik, — hogy a tüzet gyújtogatás okozta, mert hiszen esetleg, hogyha tévedtünk, egy ártatlan ember meghurcolását idézi elő, hanem alaposan igyekezzünk a tűz keletkezésének okát kikutatni, mindjárt a tűz eloltása után és csak olyan esetben adjunk határozott véleményt, amikor bizonyosat is tudunk. Természetes az, hogy ez a körülmény nem azt jelenti, hogy minden tüzesetet, mely nézetünk szerint gyújtogatás következménye, más keletkezési oknak tulajdonítsunk, csak azért, hogy valakit a meghurcolástól megszabadítsunk, hanem igenis igyekezzünk arra, hogy szaktudásunkkal szinte biztos pontossággal meg tudjuk állapítani a tűz keletkezési okát.

Tapolca tűzkatasztrófája

(Részlet Fülöp László tűzoltóparancsnok cikkéből. Zalai Tűzrendészet 1935. VII. sz.)

Június 12-én szélvihar tombolt a kupaalakú bazalthegyekkel körülvett tapolcai medencében. A szél erőssége a déli órákban érte el tetőfokát. A kánikulai hőségtől kiszáradt vidék porát óriási felhőkben hömpölygette az észak-déli szél, mely különben e vidéknek uralkodó szele. Délután fél 2 óraker megszólt a tűzoltóság tűzjelző szirénája. Majd tíz percig bűgött. Vészes hangja betöltötte a várost és a vidéket. Az emberek fejvesztetten szaladtak ki házaikból. Mindenki érezte, tudta, hogy a mai nap gyászos napja lesz Tapolcának. Azonnal szájról-szájra járt a hír, ég a

város északkeleti része, lángokban áll a Vörösmarty-utca, a város legtűzveszélyesebb, legszegényebb és legsűrűbben lakott része. Megismétlődik 1908, amikor a község délkeleti része égett le 120 lakóházzal és melléképületeivel. Akkor elpusztult e községrész lakosságának mindene, egész évi fáradságos munkájának gyümölcse is, mert a tűz betakarulás után volt. Most leégett 69 lakóház a melléképületekkel, de megmaradt a termés, mert minden még lábon állt. Emberéletben nem esett kár. Elpusztult négy sertés és nagyszámú szárnyasállat.

A tűz a Halápi-út 1. szám alatt lévő Rédl-házban keletkezett, mely jelenleg az Általános Takarékpénztár tapolcai fiókjának tulajdona. A padlásürben egy fekvő kémény van elhelyezve, mely kettős cilinderek kéménybe torkollik. Ez a kémény gyulladt ki, ennek égő zsarátnokait vitte a szélvihar a Rédl-féle háztól délre, a szél alatt lévő házakra. A tüzlés azonnal kivonult négy fecskendővel. A tűz színhelyére való megérkezéskor már három ház lángokban állott. I. számú fecskendőn a Vásártéren szerelt, támadta, ill. védte a még nem égő, náddal fedett épületet. A gépet a Kisfaludy-utcai vízcsap táplálta. Ugyanazon vízcsapról egy közvetlen sugár a Rózsa- és Viola-utca sarkán lévő szalmás házat védte. A II. számú fecskendőn a Vásártéren, Rózsa-utcán keresztül a Vörösmarty-utca felé felhatolni, ahol 5—6 ház égett. Azonban nem bírtunk előremenni. A földön hömpölygő lángtenger, mely egyik házsortól a másik házsorig ért, az óriási füst és hőség lehetetlenné tették a tűz megközelítését. A Rózsa- és Vörösmarty-utca keresztezésénél védőállást vettünk fel. Megszálltuk és védtük a még nem égő szalmás házakat. De már mögöttünk délre égnek a házak. A röptüzek 80—100 méter távolságban gyújtják fel az épületeket. A tűz rohamosan közeledik. Kis kocsis fecskendőnk nem bír ellentállni a dühöngő elemnek. Visszavonulunk. Újabb védelmi állást veszünk fel a Vörösmarty-utca déli részén lévő három csepepes házat követő szalmás háznál. De csak pár pillanatra. Délebbre kell vonulni. III. számú fecskendőnk még lejjebb vonult. Mindkét gép a Kossuth Lajos-utcaiban lévő hidránsból táplálkozott. IV. számú gépünk többszöri helyzetváltozás után a Kossuth Lajos-utca és Viola-utca sarkán lévő Pauk-féle épülettömbnél szerelt és a polgári fiúiskola előtt lévő hidránsból szerezte a vizet. Ugyanarról a tüzcsapról egy direktsugarat szereltünk a Viola-utcaiba.

Ebben a felállásban sikerült útját állani a tűz további pusztításának. A városrész leégése maximum egy óra hosszáig tartott.

A tűz keletkezése után, látva annak gyors terjedését és a szél erejének fokozódását, azonnal segítséget kértünk a szomszédos községektől, valamint Keszthely, Sümeg és Zalaegerszeg városoktól is. Délután fél 3 órára a vehemens égés megszűnt, megközelíthető volt a Vörösmarty-utca is és kezdetét vette a tűz végleges eloltása és a takarítási munkálatok befejezése. A segítő csapatok megérkezése után a Kossuth Lajos-utcaiban lévő hidránsnál, mely addig Tapolca IV. számú gépét táplálta, Stáding Ferenc keszthelyi parancsnok aggregátja két sugarat szerelt. Egyik sugár a Viola-utcaiban, a másik pedig a Vörösmarty-utcaiban dolgozott. A kapolcsi tüzlés aggregátja a Kisfaludy Sándor-utcaiban lévő 14 méter mély barlangból nyomta a vizet, udvarokon keresztül vezetve a Viola-utcaiba. Mózes László zalaegerszegi parancsnok aggregátja a Kisfaludy-utcaiban lévő hidránsnál egy sugarat szerelt és a Vásártéren, Rózsa-utcán keresztül vezetve, a Vörösmarty-utcaiban dolgozott; valamint a szomszédos községek: Gyulakeszi, Zalaahálp, Kisapáti, Diszel, Lesencetomaj, Lesencei István, Káptalanóti, Nemesgulács kocsis fecskendői a Vörösmarty-utcaiban lettek elosztva és mivel abban az utcában vízvezeték nincs, a kutak pedig mélyek, tüzlőtől szempontból nem használhatók, lajtókból táplálkoztak, valamint a városban tartózkodó szombathelyi híradószázad autói szállított hordókból és a katonák által hordott vízből.

A tűz végleges eloltása délután hat órára befejeződött, a vidéki tüzlők elvonultak és csak Tapolca tüzlőtisége maradt két géppel és megfelelő vízmennyiséggel a tűz színhelyén és ott másnap reggelig tartózkodott.

Dícséret illeti a tűznél megjelent összes tüzlőt, mert valamennyien emberfölötti munkát végeztek. Odaadó, bátor munkájukat igazolja az is, hogy csak a tapolcai tüzlőtisége tagjai közül huszat kellett orvosi segélynyújtásban részesíteni. Dícséretet kell mondani a hadsereg tüzhöz hoz kivezényelt tagjainak is derék munkájukért.

A pályakérdések eredményhirdetése

A Magyar Országos Tüzlő-Szövetség elnöksége elhatározta, hogy az önkéntes, köteles és vállalati tüzlőtisztek továbbképzése érdekében pályakérdéseket tűz ki s a beérkezett pályamunkákat díjazza is és pedig az I. díjat nyert pályamunkát 30 P, a II. díjat 20 P, a III. díjat 10 P pályadíjjal. A helyes megfejtést legjobban megközelítő, pályadíjat nem nyert munkákat dícséretben részesíti, mire vonatkozó iratot az illető szolgálati elöljárója útján küldi meg az elnökség.

Ezúttal két pályakérdést tüzlött ki és pedig egyiket kizárólag önkéntes és köteles, másikat kizárólag vállalati (gyári, magán) tüzlőtisztek számára. A hivatásos tüzlőtiszti oklevéllel rendelkező tisztek mindkét pályázatból ki vannak zárva.

A pályázat részletes feltételei megjelentek a Tüzlőrendészeti Közlöny folyó évi januári számában.

A beérkezett 33 pályamunkát az elnökség által kiküldött bírálóbizottság átvizsgálta és javaslatuk alapján a Magyar Országos Tüzlő-Szövetség elnöksége folyó évi június hó 15-én határozott a pályadíjak odaítéléséről.

Az első pályakérdés megfejtéséért az első díjat Tomor Mihály gyórásszonyfai önkéntes tüzlőparancsnoknak, a második díjat vitéz Losonczy György bajai önkéntes tüzlőparancsnoknak, a harmadik díjat Vizslovszky László géderlaki önkéntes tüzlőparancsnoknak ítélte oda.

Dícséretben részesíti: Tóth Gyula farmosi önkéntes tüzlőparancsnokot, ifj. Csicsok István mecsekszabolcsi tüzlőparancsnokot, Mohos József kátolyi tüzlőparancsnokot, Bánfalvi Lajos szentesi, Mélykúti Elemér mélykúti, Szlavik Sándor vasadi, Keményfi György szigetvári, Daróczy Pál hajdúböszörményi, Havas Sándor rákosszentmihályi, Ágoston Ödön pestszentlőrinci, Csutár László alsóvadászi, Barabás István ercsi önkéntes tüzlőparancsnokokat, Kollár Péter kiszombori önkéntes tüzlősegédtsiztet, Tafferner Ferenc kispesti önkéntes segédtsiztet, végül Kállóczy József rempehollói tüzlőparancsnokot.

A második pályakérdést kifogástalanul egyik pályázó sem oldotta meg, azért az elnökség csupán dícséretben részesíti Homoki István nyergesújfalusi „Eternit-művek“ gyári tüzlőparancsnokát. A dícséret iratokat az illetőknek szolgálati elöljárója útján küldi meg az elnökség.

A pályakérdések helyes megoldását helyszűke miatt legközelebbi számunkban közöljük.

Levél a szerkesztőhöz

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Azt hiszem, hogy mindnyájan, akik olvastuk Benkó parancsnok bajtárs cikkét, teljes egészségben magunkévá tesszük mindazokat, amiket az egyenruha beszerzésének szükségességéről írt. Erdemes és kell is, hogy minden csapatnak egyenruhája legyen. Az az ember, akin egyenruha van, egészen másként gondolkodik, más a fellépése, fegyelmesebb a magatartása. Az is méltányos óhaj, hogy mindenütt a politikai község gondoskodjék az egyenruha beszerzéséről. Hiszen az önkéntes tűzoltócsapatok teljesen önzetlenül állanak a köz szolgálatában és amikor a vöröskakas megjelenik, csak akkor tűnik ki, hogy milyen nagy szükség van egy jól felszerelt és fegyelmezett tűzoltócsapat segítségére. Nem lehet kívánni, hogy az önkéntes tűzoltócsapatok tagjai munkájukon, idejükön kívül még anyagi áldozatokat is hozzanak a politikai község érdekében.

Nagy hiányossága az új közigazgatási törvénynek az, hogy a tűzoltóparancsnokot nem teszi automaticæ a közjogi képviselőtestület tag-

jává. A parancsnok felelős sok mindenért. Ő ismeri legjobban a szükségleteket, hiányokat és tudja az orvoslás módját is. A községi előjáróságok és képviselőtestületek mindjárt nagyobb megértést tanúsítanak a tűzoltóság munkájával és szükségleteivel szemben, ha soraikban ott lenne a tűzoltóparancsnok, aki szakszerű és tárgyilagos felvilágosításával mutatná meg mindig a hiányokat. Mivel a törvény nem gondoskodik arról, hogy a tűzoltóparancsnok tagja legyen a képviselőtestületnek, gondoskodjon róla minden községi előjáróság. Emeljék ezzel is a tűzoltóság tekintélyét és fontosságát. Ne történjék meg sehol az az eset, ami legutóbb a falunkban is megtörtént, hogy a tűzoltóparancsnokság tudta nélkül tartanak — egyszerre két helyen is — táncmulatságot.

Nagyon kívánatos lenne, ha az augusztusban tartandó nagygyűlés foglalkozna ezekkel a kérdésekkel és felirattal fordulna a belügyminisztériumhoz.

Tóth Gyula

önk. tűzoltóparancsnok,
Mezőörs

Színházak tűzrendészete

Irta: *Parenthesy Géza* okl. tűzoltótiszt,

Debrecen sz. kir. város hiv. tiszt-gyakornoka

Szaklapjainkban már számtalan szakkérdést vitató cikket olvastam, azonban amelyik a színházak tűzrendészetével behatóbban foglalkozott volna, alig talákoztam. Pedig ez érdeke nemcsak a szakembereknek, hatóságoknak, hanem magának a közönségnek is, hogy tájékoztatva legyen a színház tűzrendészeti berendezéséről s egy esetleges tűz alkalmával a színház nézőterének elhagyási lehetőségeiről.

Ez készített arra, hogy a mai nehéz viszonyokat véve alapul, foglalkozzam a színházak tűzrendészetével, főképpen most, amikor sem az évi javításokra, sem a hiányok pótlására úgy a tulajdonosnak, mint a színházak bérlőinek pénzüik nincs.

Pedig ezzel a kérdéssel kell, hogy behatóbban foglalkozzunk, mert nemcsak a nemzeti vagyon egy részének elpusztulásáról van szó egy esetleges tűz esetén, hanem a színházban tartózkodó emberek életének megmentését is szem előtt kell tartanunk, illetve a menekülési lehetőségekkel kell tisztában lennünk. Mert hiába a sokféle megelőző intézkedés, hiába a sok hatósági rendelkezés, amelyek a különféle hiányok pótlására vonatkoznak, ha azokat nincs aki betartsa, végrehajtsa.

Tudnunk kell azt, hogy a színházak — talán az összes nyilvános előadások befogadására szolgáló helyiségek között — a legtűzveszélyesebbek. Tűzveszélyességén kívül azonban nagymértékben játszik szerepet az életveszély is, ha a színház nincs kellően felszerelve tűzbiztonsági szempontból. Tűzveszélyessége főképpen abban rejlik, hogy a színházban van felhalmozva a legtöbb tűzveszélyes anyag (díszletek, függönyök, színpadi hátterek, festék és ragasztóanyag stb.), melyeket ha nem gondolunk, azokra csekély gondot fordítunk, idézik elő a legnagyobb veszedelmet.

Ahhoz azonban, hogy ismerjük a színházak tűzrendészetét s tisztában legyünk a biztonsági

berendezésekkel, ismernünk kell a színház belsőjét, annak tagozódását, építési szabályait s annak belső berendezését. Mert nem elég azt hinnünk, hogy a színház tűzveszélyes, de tudnunk kell a megfelelő intézkedésekről, melyek betartásával el tudjuk háritani a tűz kitörésének lehetőségét.

Ha azonban úgy fogjuk fel a dolgot, ahogyan általában az emberek gondolkozni szoktak, hogy 15 évig nem volt baj és így is jó volt, nem lesz a tizenhatodikban sem, nagyon rosszul gondolja bárki, mert soha nem tudja a gyarló ember, hogy a sors különös játéka folytán éppen a tizenhatodik esztendőben történik a baj, egy meg gondolatlan pillanat, egy titokban, a színpad elé nyúló ember kezében levő cigaretta kihulló paraszának valamelyik eldugott sarokba eső szikrájától, mely tönkreteszi 15 év fáradhatatlan munkáját s tönkreteszi a színházat, annak bérlőjét, esetleg tulajdonosát úgy erkölcsileg, mint anyagilag.

Az utóbbi években előfordult nagyobb színházi tüzek okait is csaknem mind abban találjuk, hogy vagy nem voltak meg a tűzrendészeti és biztonsági berendezések, vagy ha meg is voltak, a vizsgálatok alkalmával előírt tűzbiztonsági intézkedéseket nem tartották be — éppen a fenti maradi felfogásból kifolyólag —, sőt sok esetben megmosolyogták azokat, akik azok betartását igyekeztek s hivatva voltak előmozdítani.

Statisztikailag kimutatható, hogy 1810-től 1910-ig, tehát egy évszázad leforgása alatt, az egész világon 1368 színházi tüzeset fordult elő, amelyeknél 11.239 ember vesztette életét, s amely tüzesetek oka legtöbb esetben az emberi gyarlóság volt, mert a nemtörődömség miatt nem tartották be azokat a megelőző intézkedéseket, amelyeket a hatóság részükre előírt.

A nagyobb és tűzoltói szempontból érdekesebb esetekből egypárat felemlíték, mielőtt rá-

térnek a színház tűzrendészeti szempontból való tárgyalására.

Ma sem felejtette el senki az 1881-i bécsi színháztűzetet, a Ringtheater égését, ahol a megállapítás szerint 384 ember vesztette életét. De ez a szám sem lett volna ilyen nagy, ha a veszedelemben akad csak egy ember is, aki nem veszíti el a fejét, aki nem veszíti el lélekjelenlétét, hanem energikus fellépésével — ha kell erőszakkal is — olyan hatást tudott volna gyakorolni a megvadult tömegre, hogy a pánik elkerülhető lett volna. Mert esetleges tűz esetén a rendőrség és tűzoltóság kötelessége és feladata megnyugtatni a tömeget, ha lehetséges szép szóval, de ha nem, akkor erélyesebb rendszabályokhoz nyúlva, előmozdítani a közönség eltávozását lehetőleg úgy, hogy onnan mindenki nyugodtan távozhassék.

Ma hazánkban a tűzoltóintézmény annyira fejlődött, hogy büszkén mondhatjuk, hogy a tűzoltótiszt az, akinek egy esetleges tűz esetén helyén kell, hogy legyen a szíve, józanul kell a helyzetet pillanatok alatt megítélni, intézkedéseit meggondolva, parancs formájában kiadni, de úgy, hogy mindig szem előtt tartva a közönség testi épségének megóvását, úgy azonban, hogy emberei is mindig biztonságban legyenek a tűz tovaterjedésével szemben. Ha érzi és tudja, hogy közvetlenül őt fenyegeti a veszély, soha azt mutatni nem szabad, azért, hogy a közönség körében a pánikot elkerülje. Ő pedig, ha ember a talpán — márpedig ma egy tűzoltótisztnek annak kell lennie —, akkor minden helyzetben kell, hogy megtalálja a módot a mentés lehetőségére. Így a tűzoltó higgadt fellépése nemcsak a veszélyezett közönség épségben való megmentését eredményezheti, hanem biztosítja a tűz lokalizálását is, nagyobb anyagi kár bekövetkezése nélkül.

A másik nagyobb, említésre méltó tűz 1903-ban, a csikágói Iroquois (Irokéz) színház égése volt, ahol 571 ember pusztult el.

De érdeklődésre tarthatnak számot az utóbbi években hazánkban történt tüzesetek is, ahol csupán a hatóságok által elrendelt óvintézkedések mentették meg minden alkalommal a színházat attól, hogy a tűz kifejlődhessék és pusztító munkáját elvégezhesse. Ilyen érdekesebb eset — amely valószínűleg pánikkeltésre volt szánva — 1932. évben a szegedi színházban történt, amikor valaki a karzatról benzinnel telített égő vattacsomót dobott a közönség sorai közé. Itt is a jelen volt rendőr- és tűzoltótiszt hirtelen beavatkozása és gyors intézkedése mentette meg a közönséget a pánik kitörésétől.

Azonban bármilyen erővel is dolgozunk a preventív intézkedések betartásán, igyekezetünk száz százalékban nem hozza meg gyümölcsét, mert ha keressük, hogy ez miért van, meg kell figyelniünk a színészek s általában a színház kötelékébe tartozó emberek lelkivilágát. Bármilyen nehéz az élet, bármilyen rosszak a viszonyok, bármilyen mostoha is hozzánk a sors, a színész nem érzi úgy — számtalan esetben tapasztaltam —, őt az nem érinti oly súlyosan, mint más embert, mert ő egy teljesen — előtünk ismeretlen — légkörben él, mely lelkivilágot mi, hogy úgy mondjam, külső emberek, soha megérteni nem fogunk. Ők valahogyan ki tudják magukat kapcsolni az élet forgatagából, a színészt nem érintik oly erővel az apró-cseprő kellemetlenségek, melyeket a sors kiszámíthatatlan játéka gördít az emberek munkája elé, ő felül tud helyezkedni a mai ember mindennapi

életén s túl tudja magát tenni a napi események kissé szokatlanul nagy kilengésein. Ezért hívják a színészt ma is bohémnek.

Szerintem ez magyarázza meg azokat az apróbb színpadi tüzeket, amelyek az utóbbi időben előfordultak.

Ilyen eset fordult elő nemrégiben a debreceni Csokonai-színházban is, mikor a díszletező, illetve színpadi nyelven: a kellékes, a villanykörtére ráarkta a fűvet imitáló vékony, zöld papírszeleteket. A vékony papír az erős villanykörtétől felmelegedett, majd azt meggyújtotta s az ügyeletes tűzoltó leleményességének volt köszönhető — aki közben anélkül, hogy azt a közönség észrevette volna, beavatkozott, az égő papírt kiemelte —, hogy a tűz további táplálékot nem kapván, annak tovaterjedése meg lett akadályozva.

Ez az eset iskolapéldája annak, hogy mennyire nem törődnek, illetve nem gondolkoznak az emberek komolyan, mert ha ez az ember csak egy kicsit gondolkozva cselekszik, akkor ilyen eset nem fordulhatna elő. Ez annyira elemi dolog, hogy a laikus ember is tisztában van annak következményeivel. Ezt más esetben lehetne rosszakaratnak is minősíteni, ebben az esetben azonban nem, mert aki ismeri ezeknek az embereknek lelkivilágát, az tudja, hogy az nem rosszakaratból cselekszik, hanem az egy egyébként jólelkű, jóindulatú, bohém embernek a munkája.

Ilyen és hasonló tűzkezelési okot számtalant tudnék felhozni, de csak az érdekesebbeket említem.

Igen érdekes megfigyelni a színházban a dohányzást is. Mindenki, aki a színház kötelékébe tartozik, tudja, hogy a színházban dohányozni nem szabad. Azonban olyanok, mint a rossz gyerekek. Amikor annak is meg van tiltva a dohányzás, még az ágyban, a takaró alatt is rágyújt, csak azért, mert nem szabad. A színházhoz tartozók is így vannak, úgy a férfiak, mint a nők. Sőt a nők még inkább mint a férfiak. Ők sem tudnak, vagy nem akarnak uralkodni a szenvedélyeiken. Pedig nagyon jól tudják, hogy milyen bajnak lehetnek az okozói. Amikor nemcsak a saját életük foroghat veszélyben, hanem vigyázatlanságuk és gondatlanságuk folytán a társai, esetleg a közönség életét is veszélyeztetik. De nem törődik vele s aki nem tud magán uralkodni, lépten-nyomon rágyújt, a színpad sarkában, az öltözőben, a folyosón, a mellékhelyiségben s ahol csak arra mód és alkalom van.

Szemtanuja voltam az alábbi esetnek. Nem tudtuk elképzelni, hogy honnan jöhet a füst az öltöző mennyezetének repedésein keresztül. Kerestük az okot s nem tudtunk rájönni. Majd tüzetesebb vizsgálat után megállapítottuk, hogy a fölöttünk levő öltözőben tartozkodó színész maszkirozás közben, rendszeresen dohányzik s ha már ott a tiltott helyen dohányzik, legalább a mosdóba, a vízbe lökné el a cigarettavéget. De nem, hanem, hogy ne tudják meg, rendszeresen bedugta a padló deszka rései közé a cigarettavégeket. Az ott idők folyamán felgyülemlt és megszáradt cigarettavégek, szemét és egyéb hulladék, tüzet fogott, füstölni kezdett s a füst nemcsak abban az öltözőben terjengett, ahol ő öltözött, — de ahonnan ő kiment a színpadra — hanem az alatta levő öltöző mennyezetének repedésein is utat talált magának, az alsó öltözőbe.

De mindennél érdekesebb volt az az eset, amikor a művész az égő cigarettavéget a színpadon eldobta, ahelyett, hogy azt az asztalon

levő, vízzel telt hamutartóba lökte volna. Az eldobott cigarettából a kókuszszőnyeg apró, vékony szálai füstölni kezdtek, mit a másik szereplő hamarosan észrevett, teljes lelkinyugalommal felvette a még füstölő cigarettavéget, a kókuszszőnyegen levő kis parazsat eltaposta s bemondta a művésznőnek, hogy máskor legyen szíves és ne dobja el az égő cigarettáját. Ez olyan rendes volt a színpadon s annyira nem volt feltűnő, hogy a közönség soraiból senki észre nem vette.

A következő eset szintén érdekesen világítja meg a színházi személyzet lelkivilágát.

Egy alkalommal az ügyeletes tűzoltótiszt, vizsgálata alkalmával, kopogtatás után — benyitott az egyik női öltözőbe. — Mivel ez a legritkább esetekben fordul elő, az ott levő hölgyek annyira meglepődtek, hogy hirtelen nem is tudták a szájukban s újjaik között lévő égő cigarettát eldobni s tétlenül álltak az ügyeletes tiszt előtt, kit szintén meglepett a nem várt látvány. Majd kellő igazolás után, kihágás feljelentést tett a tiszt a hölgyek ellen, kiket meg is büntettek. Ez az eset később oly mértékben kiszélesedett, hogy a fővárosi lapok is foglalkoztak vele, szakkörökben az a nézet alakult ki, hogy tekintettel a színház, s főképen a színpad tűzveszélyességére, az ügyeletes tűzoltótiszt bemehet a női öltözőbe is, de előzetes kopogtatás után.

Egy esetleges tűzpusztítás általi óriási károkat véve tekintetbe, az egyes országok külön-külön is foglalkoztak a színházak tűzrendszetével. Hazánkban Markusovszky Béla székesfővárosi hivatásos főtiszt foglalkozott először 1903-ban ezzel behatóbban s megalkotta a székesfővárosi tűzrendészeti szabályrendeletet, melynek alapja az 1882-i színházi szabályrendelet volt.

A fentemlített apró kilengések, mérhetetlen bajok és károk okozói lehetnek.

Ezekkel az apró momentumokkal igyekeztem rámutatni arra, hogy a színházaknál mennyire szükségesek az óvintézkedések, mennyire fontos az állandó és az előadás alatti ügyeleti szolgálat s milyen kiszámíthatatlan bajok okozói lehetnek azok az emberek, akiknek vigyázatlanságai s nemtörődömsége folytán tűz támad.

Most már rátérek, — tekintetbe véve a felsorolt eseteket, — hogy hogyan lehet s hogyan kell azok ellen védekezni.

Elsősorban maga a színház épülete, illetve annak építési módját kell letárgyalni.

Itt főképen két szempontot kell figyelembe venni és pedig először a közönség biztonsága, másodsor a színház épülete és a környező épületek biztonsága.

Ha a befogadó képességét nézzük a színháznak, megkülönböztetünk kis és nagy színházat. Kis színház az, amelynek befogadó képessége nem haladja meg a 600 személyt, az ezenfelüli nagy színháznak számít.

A színház építésénél tekintetbe kell venni: az épület elhelyezését, a helynek kiválasztását, a színpad, a nézőtér és a biztonsági berendezéseket.

Ezek után azt kérdezhetné valaki, hogy milyen legyen végeredményben egy színház. Erre a felelet: tűzbiztos. A laikus azonban most sem tud többet, mert nem érti, hogy mi az a tűzbiztos. Tehát maga a színház épülete és a berendezése — a lehetőséghez mérten — legyen tűzbiztos anyagból építve,

a) az épület elhelyezése, a hely kiválasztása.

A színházat lehetőleg úgy kell építeni, hogy az szabad téren, minden oldalról utcával határolva legyen. Fontos ez főképpen a közönség, a színház személyzetének — esetleges tűzvész esetén — menekülés lehetősége és a tűzoltóság támadási szempontjából, mert baj esetén több oldalról lehet az épületet támadni.

A mai modern színházak már nem annyira tűzveszélyesek, mint a régié, mert ma már a tűzbiztonsági szempontokat tekintetbe véve, építik a színházat. A színház építésénél tekintetbe kell venni azt is, hogy egy esetleges tűzvész esetén a szomszédos épületeket lehetőleg ne veszélyeztesse az égő épület és viszont. Ha a színház környező valamelyik ház gyuladna ki, a színház ne legyen annak a veszélynek kitéve, hogy a tűz a színházat is veszélyeztessen. Ezt szintén elérhetjük, ha az épület elhelyezésénél tekintettel vagyunk arra, hogy a színházat minden oldalról utca határolja. (Folytatjuk.)

A jó tűzoltóparancsnok

augusztus hónapban

- A községben és a szertárban tartott alapos szemle után a takarékoság figyelembe vételével összeállítja a tűzrendszet és tűzoltóság jövő évi szükségletének költségelőirányzatát és e hónapban benyújtja a községi elöljáróságnak azzal a kérelemmel, hogy azt az 1936. évi községi költségvetés megfelelő fejezetén állítsa be. (Részletes utasítás lapunk 89. oldalán található.)
- Az elkészített nyári gyakorlati oktatás tervezete szerint a tömlőfektetéstől kezdve ismételi a tűzoltógyakorlatokat és azokat megelőzőleg fegyelmező rendgyakorlatokat tart.
- Jól kiképzett csapatával benevez a járási, vármegyei, kerületi tűzoltóversenyre.
- A vármegyei versenyen legalább III. díjat nyert csapatot előkészíti az augusztus 20-án Gyöngyösön tartandó országos tűzoltóversenyre.
- Ha eddig elmulasztotta volna, haladéktalanul megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. A kerületi tűzoltószaktanfolyam parancsnoka szintén biztosítja hallgatóit az Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyző Pénztáránál. Részletes utasítás lapunk januári számában olvasható.
- Elméleti előadásokat rendez elsősegélynyújtásból a legénység részére, a tisztekkel pedig taktikai feladatokat oldat meg.
- Összeállítja a szolgálati és kir. díszérmekre jogosultak névjegyzékét és jóelőre gondoskodik a felterjesztéshez szükséges adatok összeállításáról és azok hitelesítéséről.
- Lapunk más helyén közölt felhívások értelmében még e hónapban bejelentést küld az évi versenyekre és tanfolyamokra vonatkozólag.

A TŰZRENDSZETI KÖZLÖNY
ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
BUDAPEST, IV. BÁSTYA-UTCA 13. SZ. SZÁM

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ SZÖVETSÉG
MEGBÍZÁSÁBÓL SZERKESZTI ÉS KIADJA
LUKÁCS ZOLTÁN DR

1935 augusztus 15
ELŐFIZETÉSI ÁRA A TŰZRENDSZETI
KÖZLÖNNYEL EGYÜTT ÉVI 6—PENGŐ

Légítámadás!

A Repülők harca földi célok ellen

Írta: Nagy Zoltán okl. tűzoltótiszt, pilóta

A bombázó légierők feladata a saját tűzerő lőtávolságán kívül eső, nagyobb kiterjedésű (holt) célok hatásos megsemmisítése. Feladatuk végrehajtása közben a földről az ellenséges légelhárító tüzeszközök, a levegőben a légvédelmi vadászrepülők veszik fel ellenük a harcot. Mivel azonban a földi elhárítás csak zavaró, a légi légvédelem azonban gátló (megsemmisítő) hatású, a bombatámadások módját és idejét elsősorban az ellenséges (és a saját) légi helyzet határozza meg. (A harci repülőgépek száma, minősége, készenléti állásának foka, stb.)

A hatásos bombatámadásnak (de a sikeres légvédelemnek is) a legfőbb biztosítéka a légi fölény lenne, amelyet azonban — mivel mindenkor csak ideiglenes és helyi jellegű — a támadás helyén és idejében esetről-esetre kell kivívni.

A bombarepülőgépek nagyobb teherbírásuk és hatótávolságuk miatt lassabbak és kevésbé mozgékonyak, ezért a földi elhárító eszközök hatása ellen vagy nagy, vagy igen kis magasságok felkeresésével, az erősen védett helyek elkerülésével, az ellenséges légvédelmi repülők ellen pedig főként tüzellel védekeznek, legtöbbször azonban vadászrepülők védelmére szorúlnak.

A nappali bombarepülő-kötelékek egységes vezénylet alatt álló, vegyes elrendezésű csoportok, amelyek a kijelölt cél ellen: bombarepülő-ekkel, a földi léghárító tüzeszközök ellen: csata-repülőgépekkel, a légvédelmi repülők ellen: vadászgépekkel támadnak.

A nappali bombarepülőcsoport erejére a feladat, összeállítására nézve a légihelyzet a mérvadó. Egyrészt tehát a cél távolsága, nagysága, minősége és védettsége, másrészt az általános légihelyzet és az időjárás azok a tényezők, amelyeket a felsővezetés támadási intézkedése alapján a repülőparancsnoknak a bombarepülőcsoport összeállításakor mérlegelnie kell.

A sikeres nappali bombázás rendszerint csak légiharc árán a gépek zárt együttműködésének és tűzerejének kihasználása mellett lehetséges, ezért a bombarepülő-csoport — elvileg — mindig zárt kötelékben repül. A csoport zömét a bombarepülőgépek képezik és ezekhez csatlakoznak a vadász- és csata-repülők.

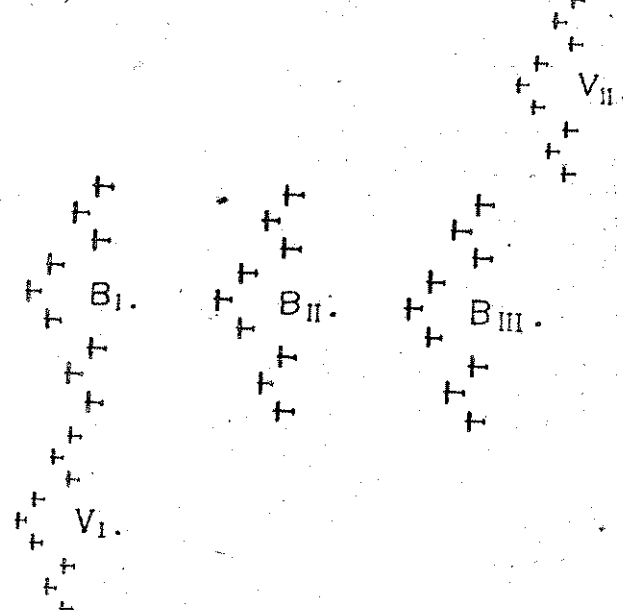
„Nappali bombarepülő-századok zárt alakzatban, — magasságban lépcsőzve — repülnek, hogy ellenséges vadászrepülőkkel sok géppus-

kát helyezzenek szembe. Ellenséges légvédelmi ágyúk tüze által ne szakítsa szét magát a repülőszázad, mert akkor egyes repülőgépek ellenséges vadászrepülőknek könnyen áldozatul eshetnek.“ (Harc szab. I. 925.)

A támadócsoportot alkotó bombázó, csata- és vadászegységek a támadási parancsban kiadott időpontban repülőtereikről egyidejűleg szállanak fel, a kijelölt gyülekezési hely fölé és ott megalakítják a kívánt repülési alakzatot.

A nappali bombatámadást elvileg egy három hullamba osztott bombázó osztály végzi, amelynek minden hulláma egy bombázó századból áll. (Egy-egy század három, vagy négy raj, vagyis 9—12 gép.)

A századok magasságban és szélességben lépcsőzve, egymástól kb. 300 m tér- és távközre, ékalkatban repülnek. A vadász- és csata-repülők ugyancsak zárt alakzatban (ék, vagy vonal) kísérik a támadócsoportot és azt — gépeik nagyobb sebességének kihasználásával — előre, oldalt és hátrafelé védik és ha kell, légiharc árán is biztosítják. (A bombázó osztályok, ha közös célok ellen támadnak, egymást kb. 1000 m távközre követik és nappali bombázóezredet alkotnak.) L. 6. ábrát!

Nappali bombázó-osztály támadása.
B I, B II, B III = Nappali bombázó századok
V I, V II = Biztosító vadász-századok

csátás céljából az ellenséges arcvonalhoz lehetőleg közel és minél nagyobb számban helyezik el. A gázipalackok megnyitása után azoknak nyomás alatt levő gáztartalma kitódul, a föld felszínén szétterjed és kedvező szél által hajtva gázfelhő alakjában az ellenséges állások felé hőmpölyög". (Gáz. ut. I. 26.)

A fűvéljárásnak hátránya az, hogy csak kedvező szél esetén alkalmazható és hogy sikere a terep minőségétől nagy mértékben függ. A nehéz gázipalackok szállítása — háborús viszonyok között igen nehezen megoldható feladat, jó ellenséges felderítés mellett a meglepetésszerű támadás majdnem kizárt.

Gázlövessel való gáztámadásra a tüzérség használható fel leghatásosabban, bár aknavetőkkel, különleges gázvetőkkel, sőt kézi- és puskagázgránátok alkalmazásával is értek el sikereket.

„Gázharcban a tüzérség gázlövedékeket lő. A tüzérségi gázlövedékeknek két jellegzetes fajtáját különböztetjük meg: a gázgránátot, amelyben a robbanó töltet vagy hiányzik, vagy csak a lövedék felnyitásához elegendő és a repeshatású gázgránátot, amely a gázhatást a repeshatással egyesíti". (Gáz. ut. I. 38.)

(Befejezése köv.)

Kisebb közlemények

Gázdédőköpenyek gyártását kezdte meg a németországi Stolzenberg-gyár. A köpenyek könnyű, egyik oldalán gumizott szövetanyagból készülnek, fejreborítható, az arc előtt cellon-ablakkal ellátott kucsmákkal. A köpeny bő, gallérszerűen szabott, ujjak nélküli. Előnye, hogy könnyű és összehajtogatva kis helyen elfér, gáztámadás esetén pedig gyorsan fel lehet öltetni.

A régebbi, maró hargázok ellen védő, egybeszabott gumiruhákkal szemben előnye, hogy sokkal szellősebb, kényelmesebb és hogy lényegesen olcsóbb.

A gázzal (mustárcseppek) fertőzött köpenyeket két-három órai használat után el lehet dobni, egyrészt mert védőképességüket elvesztik, másrészt mert fertőtlenítésük igen körülményes és költséges.

A zürichi légvédelmi kiállítás hatalmas és igen tanulságos anyagát két csoportra osztották fel, ú. m. katonai (aktív) és polgári (passzív) légvédelmi részre. Az aktív légvédelmi osztályon korszerű léghárító tűzgépek, repülőgépek, célzóberendezések és különféle bombatípusok szerepeltek, magyarázó feliratokkal, hatástáblázatokkal és nagyszerű fényképanyaggal.

A kiállítás passzív légvédelmi része szemléltetően mutatta be a modern figyelő, jelentő és riasztó szolgálat szervezetét, a szükséges felszerelésekkel együtt.

Az egyéni gázdédőeszközök közül feltűnést keltek a svájci haditechnikai intézet által kiállított gázálarok, amelyek szűrőbetéttel és oxigénpalackkal is egyaránt fel vannak szerelve. A résztvevő államok közül különösen a franciák szerepeltek nagyobb anyaggal.

Az orvosi és mentési osztályon a különböző mentő- és szállítóeszközökön kívül nagyon sok fényképet és rajtot, sőt viaszfigurákat is bemutatnak,

melyeken a hargázok által okozott sérüléseket szemléltették.

A kiállításon természetesen több minta-övőhelyet is bemutatnak, amelyek nemcsak biztonságot, hanem már bizonyos fokú kényelmet is nyújtanak.

A kiállítással kapcsolatban gázvédelmi bemutató gyakorlatokat is tartottak, amelyen gyújtó-bombadobás, ködfeljesztés, gázkutató és terepfertőtlenítő járógyakorlatok szerepeltek.

Ágyúval felszerelt vadászipülőgépekkel kísérleteznek az angol Westland hadianyag-gyárban. Az együléses, egyfedelű repülőgép „Persus“-motorral van felszerelve, 296 km-es óránkénti sebességet ért el és tekintélyes mennyiségű lőszert képes magával vinni. A 37 mm-es öbnagyságú ágyú a törzs bal oldalán nyert beépítést. A cső hosszanti tengelye a repülés irányával azonos, de a repülőgép törzsének tengelyével bizonyos szöveget alkot. A kísérleti eredmények igen jók.

A London felett rendezett légihadgyakorlaton összesen 375 repülőgép vett részt és a gépek több mint négyezer órát töltöttek a levegőben. A légügyi minisztérium által kiadott jelentésből megállapítható, hogy a támadó félnek ezúttal is sikerült feladatot végrehajtani, mert a ledobott bombáknak 85 százaléka „talált”. A jelentés szerint Londont csak *légvédelmének gyökeres átszervezése* árán lehet repülő-támadások ellen megvédeni.

A légihadgyakorlat tapasztalatai alapján a következő újításokkal foglalkoznak:

a) A légvédelmi parancsnokok ezután a hadműveleteket nem a földről, hanem repülőgépekről fogják irányítani.

b) A megvédendő városrészek fölött állandóan levegőben tartózkodó és időnként leváltott légvédelmi vadászipülő-őrjáratokat kell szervezni, mert a korszerű, gyors bombarepülőök olyan rövid idő alatt elérhetik céljaikat, hogy a légvédelmi vadászipülőket felszállásukban megelőzik.

c) A jelenleg rendszeresített légvédelmi vadászipülőgépeket gyorsabb, jobb emelkedőképességű és nagyobb tűzerejű, lehetőleg lövegekkel felszerelt egységekkel kell felcserélni.

d) A földi léghárító tüzérséget újrendszerű, messzehordó léghárító ágyúkkal és olyan modern fűlőkészülékkel látják el, amely az ellenséges támadórepülőgépek közeledtét már egy órával előbb jelzi.

Hír szerint a kormány újabb összegeket fog ajánlani a légvédelmi erők átszervezésének költségeire.

Életmentő gáztöltényeket állítanak elő az Egyesült-Államokban, amelyeket füst- és gázmérgezések-nél használnak. Minden ilyen mérgezési esetben ugyanis az életmentés mesterséges lélegeztetéssel indul meg, a mesterséges légzés pedig annál hatásosabb, minél mélyebb lélegzeteket vesz a balesetes. Azt tapasztalták, hogy ha a belélegzett levegőhöz bizonyos mennyiségű szénsavat kevernek, sokkal mélyebben, sokkal erőteljesebben indul meg a lélegzés. Normális állapotában ugyanis a vér szénsavtartalma szabályozza a légzés folyamatát, azzal, hogy a szénsav az agy légzési központjára ingerlőleg hat és a légzőszerveket erőteljes légzésre serkenti. Az agy légzési központját megfelelő szénsavada-gó-lással mesterségesen is lehet befolyásolni. Ezt a célt szolgálják ezek a gáztöltények, amelyek csavarmentes zárral vannak ellátva. Ha a zárat eltávolítják, a szénsav vékony kis sugárban lövel ki, amelyet a balesetes szája előtt fel és lefelé mozgatnak mindaddig, amíg erős légzés indul meg.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Budapesten 1935 június 15-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr h. elnök foglalta el, aki az ülést határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Elnök felolvasta Széchenyi József gróf volt Országos Szövetségi elnöknek az elnökséghez intézett búcsúlevelét. Elnökség legnagyobb sajnálattal vett tudomást az elnök lemondásáról.

Elnök bejelenti, hogy a tűzoltótanfolyam hallgatóinak utazási kedvezménye tárgyában a MÁV Igazgatóságához előterjesztett kérelemre válasz érkezett, mely szerint utazási kedvezményben, csak a rendszeresen beiratkozott tanulók részesülnek, így a tanfolyam hallgatók részére, utazási kedvezmény nem engedélyezhető.

Főtítkárral jelenti, hogy Győr Vármegye Tűzoltó-Szövetsége folyó évi június hó 9-én a győrszentiváni Önkéntes Tűzoltótestület 60 éves tűzoltói jubileumával kapcsolatban Vármegyei tűzoltóversenyt rendezett. Az ünnepélyen az elnökség képviselőjében megjelent Marinovich dr h. elnök, a verseny sikeréről számolt be.

Petheő János elnökségi előadó, szentendrei polgármesterré történt megválasztása alkalmából, az elnökség által hozzá intézett jókívánságokat, levélben megköszönte.

Főtítkárral jelenti, hogy a Csehszlovák Tűzoltó-Szövetség július hó 5—7-én Ungváron tartandó ünnepélyére meghívót küldött. Elnökség elhatározta, hogy a meghívást átírásban köszöni meg.

Főtítkárral bejelenti, hogy belügyminiszteri engedély alapján június hó 17—29-ig Vácott, június hó 24-től július 7-ig Baján, június hó 14-től 28-ig Szegeden (a kir. kath. Tanítóképző Intézet IV. éves hallgatói részére) kerületi tűzoltói szaktanfolyamot rendeznek. Elnökség felkérte Marinovich dr h. elnököt, hogy a tanfolyamok záróvizsgáin, a vizsgabiztosi teendőket lássa el.

Erdély Ernő dr előadó az elnökségtől nyert megbízásból kifolyólag bemutatja és ismerteti a hozzászólások alapján újból átírt egyenruha szabályzattervezetét. Elnökség beható tárgyalás után kimondotta, hogy az országos választmánynak váci közgyűlésén az egyenruházat módosítása tárgyában hozott határozatát egész terjedelmében végrehajtja. Továbbá új sisakként az „Árpád“ sisak formát vezet be azzal, hogy a jelenleg használatban levő új szerzésig használatban maradnak. Rendszerezési a körkék gallér viseletét. Nyári zubbonyként kék-fehér csíkos anyagot használ továbbra is, de lehajtott gallérral és rejtett gombokkal. Kéthangú jelzőkürt helyett a brémai csontsíp használatát írja elő. Végül felkéri Erdély előadót, hogy a július hóban tartandó elnökségi ülésig az egyenruha módosítási tervezet végleges szövegét nyújtsa be, hogy az az országos választmánynál elé terjesztendő legyen.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy a Budapesti Tűzoltótestületek Szövetségének közgyűlése el-

határozta, hogy a gyöngyösi nagygyűlés alkalmából rendezendő országos versenyre színezüstből készített versenydíjat ajánl fel. Marinovich dr h. elnök a valóban értékes versenydíjat meleg szavakkal köszönte meg, majd javaslatára az elnökség kimondotta, hogy a felajánlott díjat a kismotorfeckendővel végzett verseny I. díjaként fogja kiadni.

Főtítkárral jelenti, hogy a számvizsgálóbizottság 1935. évi május hó 24-én az Országos Szövetség 1934. évi számadásait felülvizsgálta. A számvizsgálóbizottság jegyzőkönyvét és a zár számadást bemutatja. Elnökség a bejelentést tudomásul vette azzal, hogy a bemutatott zár számadást, továbbá az 1935. évi költségirányzatot az országos választmány elé terjeszti.

Vitéz Roncsik Jenő dr előadó bejelenti, hogy a január hóban kiadott pályázati hirdetmény eredményeképpen beérkezett 33 darab pályamunkát a bírálóbizottság felülvizsgálta. A bírálóbizottság az első pályakérdés megfejtéséért az első díjat Tomor Mihály győrásszonyfai önkéntes tűzoltóparancsnoknak, a második díjat vitéz Losonczy György bajai önkéntes tűzoltóparancsnoknak, a harmadik díjat Vizslovszky László géderlakai önkéntes tűzoltóparancsnoknak ítélte oda. Dícséretben részesíteni ajánlja: Tóth Gyula farmosi önkéntes tűzoltóparancsnokot, Mohos József kátolyi tűzoltóparancsnokot, ifj. Csicsok István mecsekszabolcsi tűzoltóparancsnokot, Bánfalvi Lajos szentesi, Mélykúti Elemér mélykúti, Szilávik Sándor vasadi, Keményfi György szigetvári, Daróczy Pál hajdúböszörményi, Havas Sándor rákosszentmihályi, Agoston Ödön pestszentlőrinci, Csutár László alsóvadászi, Barabás István ercsi önkéntes tűzoltó alparancsnokot, Hunyadi László kiskúnhalasi önkéntes szakaszparancsnokot, Kollár Péter kiszombori önkéntes tűzoltó segédtisztet, Tafferner Ferenc kispesti önkéntes segédtisztet és végül Kállóczy József remphollói tűzoltóparancsnokot.

A második pályakérdést teljesen kifogástalanul egyik pályázó sem oldotta meg, ezért a bírálóbizottság a díj kiadását nem javasolja, ellenben dícséretben részesíteni ajánlja: Homoki István nyergesújfalusi „Eternit-művek” gyári tűzoltó parancsnokát. Elnökség a pályadíjak kifizetését elrendelte. A dícséret iratokat az illetőknek szolgálati előjárója útján küldi meg az elnökség.

Vitéz Roncsik dr előadó bejelenti, hogy az elnökségtől nyert megbízás alapján a szövetség 60 éves történetét tárgyaló munka nyomdai elkészítését a debreceni városi nyomdában megrendelte 1000 példányban ívenként 126 pengőért. Elnökség a bejelentést tudomásul vette és írói tiszteletdíj, valamint nyomdai költségek kifizetését elrendelte.

Veszprémvármegyei Tűzoltó-Szövetségnek Kremó József, hajmáskéri tűzoltóparancsnok személyét ért sérelem tárgyában előterjesztett panaszát elnökség a belügyminisztériumhoz terjesztette fel.

Erdélyi dr előadó bejelenti, hogy Vas vármegye elszakított részéről Holcer Lajos volt tűzoltóparancsnok temetésére, Kőszegre igyekvő egyenruházott tűzoltókat a magyar határország nem engedte át a határon, annak dacára, hogy

ÉRTESEITÉS!

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség irodájában a szombati és ünnepnapok előtti délutánokon hivatalos irodai szolgálat további értesítésig nincsen.

Marinovich Imre dr, h. elnök új lakcíme: Budapest, VIII., Sándor-utca 6. Új telefon: 43-3-43.

szabályszerűen kiállított határátlépési igazolványt mutattak fel. Elnökség elhatározta, hogy átiratban világosítja fel a kőszegi tűzoltótestületet, miszerint az idegen egyenruhás tűzoltócsapatnak határon történt feltartóztatása fennálló jogszabály alapján történt.

Vitéz Roncsik dr előadó bemutatta a kerületi és járási tanfolyamok tanrendjének tervezetét. Elnökség felkérte Roncsik előadót, hogy a hozzászólások alapján tervezetét újból dolgozza át, hogy a tűzrendészeti törvény végrehajtási utasításának kiadásakor felhasználható legyen.

Főtitkár jelenti, hogy Kónya Imre kecskeméti tűzoltóparancsnok „Műszaki vélemények gyűjteménye“ címen szakkönyv kiadását vette tervbe, melyhez az Országos Szövetség elvi, hozzájárulását és erkölcsi támogatását kéri. Elnökség elhatározta, hogy mielőtt e tárgyban véglegesen állást foglalna kéri a munkának ki nyomtatás előtt való bemutatását.

Papp Ferenc előadó jelenti, hogy a kismotoros fecskendő szerelési szabályzata elkészült. Elnökség a bejelentést tudomásul vette és a szerelési szabályzatnak 2000 példányban való ki nyomtatását elhatározta. A szabályzatok eladási árát 50 fillérben állapította meg.

Főtitkár bemutatta az elnökség 1934. évi működéséről elkészített jelentését. Elnökség az elkészített jelentést jóváhagyólag tudomásul vette s annak a Tűzrendészeti Közlöny júliusi számában való közlését elrendelte. Egyidejűleg elhatározta, hogy a jelentést az országos választmány útján a közgyűlés elé terjeszti.

Elnökség elhatározta, hogy Bilics József parancsnok és Imre Mihály alparancsnok, továbbá a pinkamindszenti tűzoltóparancsnoknak, alparancsnoknak és szakaszparancsnoknak királyi díszéremmel való kitüntetésre vonatkozó javaslatot felterjeszti, míg Imre István testületi zászlótartó kitüntetését az elnökség nem tartja indokoltnak.

Rehák Tamás debreceni tűzoltóparancsnok kérelmére elnökség elhatározta, hogy „Motoros-fecskendő“ című könyvének 260 darab még el nem adott példányát a Szövetség megvásárolja és azt darabonként 4 pengőért fogja az igénylőknek kiadni.

Marinovich dr h. elnök bejelenti, hogy az Országos Szövetség előterjesztésére a kereskedelemügyi minisztérium a „MATEOSz“-nak megengedte, hogy augusztus hó 17-től 21-ig terjedő időben a nagygyűlésre és országos versenyre egyenruhában utazó tűzoltócsapatokat, teherkocsijaival Gyöngyösre és vissza szállíthassa.

Erdélyi dr előadó bejelenti, hogy a légítámadások elleni védekezés alkalmával szabályozandó vezénylés kérdésében összeállított javaslatát Teasdale előadó átnézte. Elnökség a tervezetet a légvédelmi törvény megjelenéséig várakozási állományba helyezte.

A szakonyi Önkéntes Tűzoltótestület kettő, a lengyeli Önkéntes Tűzoltótestület négy tagja részére királyi díszérem elnyerése iránt tett javaslatokat elnökség pártolólágg terjesztette fel.

Vesszősi József kiskunfélegyházi könyvkereskedő a polgári társadalom gáz- és légvédelmi tárgyú könyvet megküldötte azzal, hogy a hivatalos lapban ismertessék. Ismertetés megjelent a polgári lég- és gázvédelem című mellékletben.

Elnökség felkérte a jelenlévő Makrányi Gyula dr gyöngyösi tűzoltóparancsnokot, hogy az országos versenyre beérkező nevezéseket felülvizsgálás céljából legkésőbb július 17-ig az Országos Szövetséghez terjessze be.

Marinovich dr h. elnök felkérte az elnökséget, hogy a gyöngyösi nagygyűlés tisztújítására vonatkozó jelölések elkészítésére öttagú bizottságot jelöljön ki. Elnökség a kijelölt bizottságba Teasdale Ottó elnöklete mellett Erdély Ernő dr, Hirling Gyula, Kathona Mihály dr és Rosta Géza elnökségi előadókat választotta meg.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapesten 1935 június 15-én

Az elnöki széket Marinovich Imre h. elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy Károly titkár a mult ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Horváth Ferenc tűzoltóparancsnok (Pereszteg) 24 P, Szinger József tűzoltó (Mór) 32 P, Rohi István tűzoltó (Szekszárd) 38 P, Ferenc Lajos tűzoltó (Hegyhátszentpéter) 20 P, Czupon Gyula tűzoltó (Répcejánosfa) 16 P, Tóth István tűzoltó (Eszterháza) 14 P, Borgonai Pál tűzoltó (Dejtár) 14 pengő.

Elnökség a bejelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

Marinovich Imre dr elnök jelenti, hogy ifj. Pápai István hagykamarási lakos, tűzoltó pert indított az Országos Szövetség ellen az alapszabályok 18. § a) pontja alapján megtagadott járulék kifizetése miatt. Elnökség felkérte Dévényi Lajos elnökségi előadót, hogy a gyulai járásbírósnál tartandó tárgyalás lefolyásáról az elnökséget tájékoztassa.

Nagy Sándor főtitkár bemutatja a Segélyzőpénztár 1934. évi zárszámadását és 1935. évi költségvetését.

A számadást és költségvetést elnökség jóváhagyta és a közgyűlés elé utalta.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést bezárta.

FELHÍVÁS

a „Tűzrendészeti Közlöny“ előfizetőihez a folyó évi előfizetési díjak beküldése tárgyában

A Tűzrendészeti Közlöny, mint a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hivatalos lapja, a magyar tűzoltó-szakajtóknak legrégebb szerve, mely amellett, hogy az ország tűzoltótársadalmának érdekeit szolgálja, a hivatalos közleményeken kívül a tűzoltó-intézmény fejlődésének is szócsöve. Amidőn multévi előfizetőinket az előfizetés megújítására felkérjük, egyben figyelmüket arra a körülményre is felhívjuk, hogy az évi 6 pengő előfizetési díjnak a 23.297. számú Postatakarékpénztári csekkzámlára befizetési lap útján való beküldését minél előbb eszközölni szíveskedjenek, mert különben a lap küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

A Tűzrendészeti Közlöny-t a m. kir. belügyminisztérium 29.705—1934. B. M. sz. rendeletével (Belügyi Közlöny 1934. évf. 51. sz. 759. oldal) ajánlotta előfizetésre a vármegyék, városok és községek számára.

Aki csak teheti, tartsa fenn előfizetését, mert csak így áll módunkban a súlyos nehézségekkel küszködő testületünknek tagdíj fejében küldeni lapunkat.

A kiadóhivatal

HÍREK

FELHÍVÁS

az okleveles tűzoltótisztekhez

Felhívjuk az okleveles tűzoltótiszteket, hogy a részükre küldött „Személyi lap” felhasználásával személyi adataikat velünk sürgősen közölni szíveskedjenek. Aki személyi lapot nem kapott, az írja meg nevét és címét, hogy azt részükre pótlólag elküldhessük.

Jaroschek Ferenc, vitéz Radványi Frigyes és Werovszky Sándor bajtársaknak küldött leve-lünk kézbesítetlenül jött vissza. Aki címüket tudja, az közölje velünk.

Bajtársi üdvözlettel:

Budapest, 1935 július 20.

Miakich Ernő sk.,

szfőv. tűzoltóságédtiszt, Budapest, VII. Kun utca 2

Luncz Sebestyén sk.

Nagy Zoltán sk.

Raffaelli Győző sk.

Breuer Tibor sk.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérem révén a következőknek adományozta: Somlói Lajos tűzoltó, Dömötör János őrparancsnok, Pataki Lajos szakaszparancsnok, Kálmán János szakaszparancsnok, Fülöp Péter szakaszparancsnok, Tahin Mátyás alparancsnok, Pincker István szakaszparancsnok, Gerecsér Ferenc szakaszparancsnok, Baráth Lajos rajvezető, Horváth Lajos és Magyar Lajos parancsnok (Vasvár, önk.), Szafir Sándor dr főorvos, Ruszwurm Rezső dr főorvos, Schöck Emil orvos és Bakos Lajos intéző (Budapesti Önk. Mentőegyesület).

† **Niefergall Imre** a dunaföldvári önkéntes tűzoltótöredék volt parancsnoka váratlanul elhunyt. Parancsnoki működésében az erély, tudás, a szeretet és jószág vezette minden lépését. Bajtársi szeretettel őrizzük emlékét.

A Budapesti Tűzoltótöredékek Szövetségének elnöksége ezúton fejezi ki köszönetét mindazon testületek parancsnokságainak, amelyek néhai Mátrai Antal alelnök temetésén tisztí küldöttségeikkel és csapatokkal megjelenve, részvételükkel igaz bajtársakhoz méltó módon adtak kifejezést és ezzel a vég-tisztesség pompáját emelték.

Járásai tűzrendészeti felügyelők felmentése és kinevezése. Pest vármegye alispánja Hanisch György gödöllői, Kelemen János kalocsai, Bálint Ferenc dr kunszentmiklósi, Györffy Tihamér váci járási tűzrendészeti felügyelőket szüldigi kiváló munkájuk elismerése mellett ezen tisztüktől felmentette és Bálint Ferenc dr-t gödöllői, Pásztor Aladár dr-t kalocsai, Horváth Sándor dr-t kunszentmiklósi, Domokos Andort váci járási tűzrendészeti felügyelőkké nevezte ki.

Dévényi Endrét, Makó m. város hivatásos tűzoltóparancsnokát, a makói járás tűzrendészeti felügyelőjét, június 15-én a szegedi tűzrendészeti felügyelő Ferenc József Tudományegyetem jog- és államtudományi karán doktorrá avatták.

Ingenieur Johann Stanzig bécsi tűzoltóféltanác-sost, aki a magyar tűzoltóintézmény őszinte jóbarátja, a Makói Önkéntes Tűzoltótöredék tb. parancsnokává választotta meg.

Nyugdíjazás. Kecskemét th. város törvényhatósági közgyűlése Kónya Imre tűzoltóparancsnokot

fulyó évi július 1-től kezdődőleg saját kérelmére nyugállományba helyezte. Kónya Imre 38 évi szolgálata ideje alatt a kecskeméti tűzoltóságot országos viszonylatban is számottevő színvonalra emelte. Erdemeit Fáy István főispán a közgyűlésen nagy elismeréssel méltatta.

Markó István járási tűzrendészeti felügyelő királyi díszérmének átadása. Pünkösöd hétfőjén adta át a vármegye alispánjának képviselőjében Kiss Emil dr tb. főjegyző, vám tüzr. felügyelő Markó Istvánnak a 25 éves királyi díszérmét Kőrmenten. A kitüntetett határozott kívánsága volt, hogy semmi nagyobb szabású ünnepély ne legyen, hanem csakis az egyébként parancsnoksága alatt álló körmendi tűzoltóság és az ő családtagjai legyenek jelen. Ennélfogva az átadásnak családias jellege volt, azonban ennek dacára az ünnepélyes külsőségek között meleg szavak kíséretében adta át Kiss Emil dr a kitüntetést, amelyet Markó István könnyekig meghatva köszönt meg.

Királyi díszérmek átadása Viszákön. Június 10-én nagyszabású ünnepség keretében adta át Kiss Emil dr tb. főjegyző, várm. tüzr. felügyelő Galambos József vizsáki, Lukács Pál ispánki tűzoltóparancsnokoknak és Laczó József ispánki kürtösnek a királyi díszérmét. Környékről összesereglett 116 tűzoltó és több száz községi lakos jelenlétében.

Az ünnepély a Magyar Hiszekegy eléneklésével kezdődött, amely után Viszák község érdemes tanítója tartott üdvözlő beszédet és egyben felkérte Kiss Emil dr-t az ünnepi beszéd megtartására és a királyi díszérem átadására. Az átadás után Kevey István dr körmendi járás főszolgabírája üdvözölte kitüntetetteket a járás nevében, majd Galambos József köszönte meg maga és társai nevében a kitüntetést. Ezek után a Himnusz eléneklésével az ünnepség véget ért, majd a kitüntetettek előtt a jelen-volt tűzoltók elvonultak.

Végezetül az egybegyűlt tűzoltók gyakorlatokat mutattak be.

Tűz Tápióság. A múlt hó 22-én 12 óra 35 perckor a II. számú tűzjelzőállomás az Újtelepen tüzet jelzett. Az erre történt riasztásra percek alatt útban volt az első feckendő, majd utána a többi szer. Megérkezéskor a 13 m épület a tető alatt egész hosszában a hozzáépített 8 m istálló részben lángban állott. Tekintettel az egész épület zsúpozott voltára, a nagy szárazságra és erős szélre, a helyzet nem volt megnyugtató. Az idején szerelt három erőteljes sugár, a tűzoltók munkáját méltányoló közönség, mely a kiadott munkát híven teljesítette, ennél fogva rendelkezésre álló bő víz, megtette munkáját. Az istálló leégett, ellenben a lakóháznak a fedőanyaga (zsúp), szarufák részben, gerendák megmaradtak épségben. A lakóházban sem kívülről, sem belülről zár nem volt, úgyhogy egy szellőztetés után a helyiségekben mit sem lehetett tudni a tűzről. Biztosítva volt. Munkában állott két feckendő három sugárral, négy lajt, egy szerkocsi, 14 tűzoltó. A felszerelt tűzjelző-telefon nagy előnyét ismét volt alkalmunk tapasztalni. Mire a harangot félreverték, az első feckendő messze a tűznél vágatott. Látva ezt, berendezésünket két állomással bővítjük, melyekhez a készülékek már meg is érkeztek. Szél az épület irányában fujt s így az istálló végén épült kis libaólnál keletkezett tüzet percek alatt végigfuttatta az egymásbanyúló padláson.

Pécs szab. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetsége a 254.300—1928. B. M. számú rendelet alapján Pécsen 1935 augusztus 26-tól szeptember 7-ig bezárólag terjedő időben kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendez, melynek célja az, hogy Pécs szab. kir. város és Baranya vármegye

önkéntes, köteles és gyári tűzoltóságainak tisztjeit és vezetésre hivatott tagjait megfelelő elméleti és gyakorlati kiképzésben részesítse. A tanfolyamhallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után az előbb említett tűzoltóságoknál érvényes tisztí minősítést kapnak.

A tanfolyamra 1935 augusztus 19-ig kell jelentkezni. A jelentkezésre irányuló és Pécs szab. kir. város polgármesteréhez, mint a kerületi tanfolyam felügyelőjéhez címzendő kérvényeket Pécs szab. kir. város és Baranya vármegye Tűzoltószövetségéhez (Pécs, Tűzoltólaktanya, Rákóczi-út 5) kell beküldeni.

A tanfolyam költsége 90 pengő, amely összegben benne foglaltatik a hallgatók laktanyaszerű elszállásolásának költsége, napi háromszori étkezés és tandíj.

A m. kir. belügyminiszter 254.300—1928. számú rendelete szerint a tanfolyamra a szükséghez képest lehetőleg minden községnek, amelyben legalább két kiképzett tűzoltóvezető nincs, legalább egy hallgatót kell kiküldenie és a kiküldetéssel járó költségeket fedeznie. Ugyanezen rendelet folytán önkéntes, köteles és gyári tűzoltóságok tisztjei csak azok lehetnek, akik kerületi tűzoltótanfolyamot végeztek.

Esetleges érdeklődésre felvilágosítást Baranya vármegye Tűzoltószövetsége (Pécs, Tűzoltólaktanya) adhat.

A bajai kerületi tűzoltószaktanfolyam vizsgája és záróünnepélye július hó 7-én zajlott le a bajai tűzoltógyakorlótéren. A vizsgabiztosi tisztséget Marinovich Imre dr. h. államtitkár, a MOTSZ helyettes elnökének akadályoztatása folytán Kathona Mihály dr. elnökségi előadó töltötte be.

A tanfolyamnak mind a 28 hallgatója kivétel nélkül kiváló elméleti tudást igazolt. A gyakorlati vizsga során először rendgyakorlatokat, majd ötös és kilences fecskendőszerezést, végül pedig támadást mutattak be. Valamennyien igen nagy fegyelmességet, pontos munkát mutattak és sok hozzáértést tanúsítottak, behatárolva azt, hogy a tanfolyam aránylag rövid idejét milyen alaposan kihasználták. A bizonyítványok kiosztása előtt Szabó-Szabovljevics Dusán dr. alispán, mint a tanfolyam felügyelője, elismerését fejezte ki a tanfolyam gyakorlati és elméleti eredményéért és figyelmeztette a hallgatókat, hogy az ő feladatuk lesz Bács-Bodrog vármegye tűzrendészetét a mai kor színvonalára emelni, melyhez ő a maga részéről a legmesszebbmenő támogatását ígéri. Majd Kathona Mihály dr. elnökségi előadó köszönetét fejezte ki az alispánnak a tanfolyam létrehozása érdekében kifejtett fáradozásaiért, Baja thj. város vezetőségének, tűzoltóságának és felszerelésének rendelkezésre bocsátásáért, továbbá a hallgatók elhelyezéséért, Horváth Iván bajai főparancsnok, tanfolyamparancsnoknak a tanfolyam megszervezése és vezetése terén tanúsított fáradhatatlan munkásságáért, az előadóknak lelkes munkájukért, végül pedig a hallgatóknak lankadatlan buzgalmukért.

Mindenesetre nagymértékben hozzájárultak a bajai adottságok is a tanfolyam sikeréhez. A jól felszerelt és képzett városi tűzoltóság, a tágas s amellet azonban árnyas, szinte ideálisnak mondható tűzoltógyakorlótér, a sok ipartelep és egyéb intézmény, amelyeknek bemutatása főképp a megelőző tűzrendészetnek az ismertetését könnyítette meg nagyon, a Bajai Önkéntes Tűzoltótestületnek bajtársi támogatása, a hallgatóknak kényelmes elhelyezése, végül pedig Baja városnak kedvező földrajzi fekvése, illetve nyári üdülőhely mivolta mind egy-egy láncszem volt ahhoz, hogy a hallga-

tók nemcsak tudásban és tapasztalatokban bőségesen gyarapodva, hanem amellet a kellemesen eltöltött két hét emlékével is térhettek vissza otthonukba.

A hatvani Önkéntes Tűzoltótestület július hó 8-án ünnepelte fennállásának ötvenéves jubileumát. Az ünnepnap reggelén, vasárnap 7 órakor zenés ébresztő figyelmeztetett a nagy napra, melyet fényessé tett az a körülmény, hogy megjelent az ünnepélyen Heves vármegye főispánja, Hedry Lőrinc dr., a jubiláns egyesületnek örökös elnöke, Keglevich Gyula gróf, az Országos Szövetség elnöke, Marinovich Imre dr., a várm. szövetség képviselőjében Buzás Endre dr. vármegyei főjegyző, Lévy Mihály v. püspök, a járási főszolgabíró képviselőjében Bíró József dr. szolgabíró, Hatvan közönsége képviselőjében Várkonyi Sándor főjegyző, az ezen ünnepélyvel egybeeső kerületi tanfolyam több tűzoltótiszt-előadója és Hatvan társadalmának minden rétege.

A róm. kat. templomban végbement istentiszteleten Hirling János esperes, testületi lelkész mélyenszántó beszédet mondott a hitről, tudásról és szeretetről a jubiláris ünnepélyvel kapcsolatban.

A székház dísztermében egybegyűlt közönséget a MÁV-dalárda éneke után Keglevich Gyula üdvözölte, köszöntötte az előkelőségeket, a nagyközönséget, különös melegséggel a jubiláns testületet, elismerő szavakkal emlékezett meg az alapítókról: Csépany Géza, Kolozsváry László, Hirling János, Vályan Illés, Schulmeister Károly, Sztancsik Istvánról, kiemeli azt az önzetlenséget, melyet a tűzoltó tevékenységében kifejt, érzékenyülve mond köszönetet a gondviselésnek, hogy megérhette ezt a napot, melyen, miként 30 év előtt, elnökölhet e nemes testület közgyűlésében. Radvánszky Albert báró és Szinyei-Merse Jenő dr. távollmaradásukat kimentő levelüket mutatja be, meleg elismeréssel emeli ki Hirling Gyula hervadatlan érdemeit a tűzoltótestület naggyátétele körül.

Marinovich Imre dr. orsz. szövetségi h. elnök mint a belügyminiszter képviselője az ünnepélyen, a belügyminiszter üdvözlését tolmácsolta. Visszapillantást vet a magyar tűzoltás hetvenesztendős történetére és meggyőződéssel hirdeti, hogy a dicsőteljes multat még dicsőségesebb jövő követi.

Majd vitéz Lénárd Béla dr. az egyesület ötvenéves történetét olvasta fel.

Erdély Ernő dr. győri tűzoltófőparancsnok nagyhatalmú ünnepi beszéde után Lévy Mihály v. püspök, Hedry Lőrinc dr. főispán, Buzás Endre dr. vármegyei főjegyző, Várkonyi Sándor Hatvan főjegyzője és számos hatóság képviselője üdvözölte a jubiláns testületet.

Marinovich Imre dr. meleg és lelkes üdvözléssel adja át a szolgálati érmeiket Hirling Jánosnak, Várkonyi Sándornak, Stern Jakabnak, Molnár Józsefnek (utóbbi kettő 50 éve tűzoltó), Hulinay Józsefnek, ifj. Mayer Sándornak, id. Mayer Sándornak, Mayer Jánosnak, Mayer Imrének, Bökény Albertnek és Csépe Istvánnak.

Végül Hirling Gyula hatvani tűzoltóparancsnok záróbeszédében elismerését nyilvánította mindazoknak, kik részesei voltak az ünnepélynek, mely alkalomból Hatvan közönségének a tűzoltóintézmény iránti készségéért elismerését fejezte ki.

Tűzoltóverseny Tatabányán. Folyó évi június hó 29-én Tatabányán élénk érdeklődés mellett folyt le a Komárom és Esztergomvármegyei Tűzoltó-Szövetség közgyűléssel egybekötött vármegyei tűzoltóversenye, amelyen mintegy 400 tűzoltó vett részt. A versenyen megjelentek Frey Vilmos dr. alispán, Rehling Konrád bányaigazgató, az összes

főszolgabírák, a környékbeli községek jegyzői és még sokan az érdeklődők köréből.

A szép nagyszámban beérkezett csapatok reggel 8 órakor szentmisén, illetve istentiszteleten vettek részt, majd utána zászlóaljban felállva, díszmenetben vonultak el a versenyen megjelent előkelőségek előtt.

Azután megkezdődtek a versenyek. Egymásután érkeztek be a nívós szerelési és támadási gyakorlatok eredményei. Közben az új versenyszabályzat szerint a leszerelt csapatok parancsnokai egyéni írásbeli feladataikat dolgozták fel.

Igen szép és tanulságos programszám volt a helybeli bányászcsapat által bemutatott nagy támadási gyakorlat, amelyen három motoros fecskendő és a gázmentőcsapat is résztvett. Utóbbi a különféle gázmentőfelszereléseket egyenként működésben is bemutatta a jelen volt tiszteknek.

A „Népházban“ d. u. 2 órakor megtartott közgyűlés minden tekintetben beváltotta a versenyhez fűzött reményeket. Itt kerültek kiosztásra a szép csapat- és egyéni díjak. Reviczky Elemér szövetségi elnök buzdító beszéde után a bányakaszinó helyiségeiben díszbéd következett, ahol mindenki a legnagyobb elismerés és meglepődés hangján beszélt úgy a verseny megrendezéséről, mint annak lefolyásáról és az elért szép eredményekről.

A verseny részletes eredményei a következők: A mozdonyfecskendőnél 1. a tatai önkéntes testület, 2. a bánhidai erőmű csapata és 3. a bánhidai önkéntes tűzoltótestület.

A kocsifecskendőnél az első díjat, Reviczky vándorserlegét Alsógalla, a második díjat Lábatlan, a harmadikat Szőny s a negyediket az Eternit Művek csapata nyerte.

A versenyen résztvett többi csapatok a bemutatott szép gyakorlatokért elismerő okleveleket kaptak.

Zászlószentelés Jakabházán. A jakabházai önk. tűzoltótestület június 30-án ünnepelte zászlószentelési ünnepélyét, a zászlóanyai tisztet Bernrieder Katinka urasszony töltötte be. Az ünnepélyen megjelent a zászlóanyán kívül Kiss Emil dr. tb. főjegyző, vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Vargha Gábor dr. m. kir. udv. tanácsos, járási tűzrendészeti felügyelő, a szentgotthárdi szolgabírói hivatal képviselőjében Olajos József dr. tb. főszolgabíró és a környék lakossága nagy számban, köztük sokan Burgenlandból is. Ugyancsak jelen volt 15 tűzoltóegyesület 253 taggal.

Az ünnepély táborig misével kezdődött, melyet Bartl József esperesplébános tartott és ugyancsak ő szentelte meg a zászlót. Az ünnepi beszédet Vargha Gábor dr. m. kir. udvari tanácsos, járási tűzrendészeti felügyelő tartotta. Bernrieder Katinka zászlóánya hangos tetszéssel kísért beszéde után a zászlószögek beverése következett, majd a megjelent csapatok díszmenetben elvonultak a felszentelt zászló előtt.

Csinosodik a makói tűzoltólaktanya. Nehéz ma jót és szépet előteremteni. Nincs pénz és ennek folytán az alföldi városok tűzoltóságai — néhány boldog kivételtől eltekintve — bizony nagyon hátra vannak maradva.

A makói ósdi és rossz laktanyát is mindig javítgatják, csinosítgatják a hiv. tűzoltók. A múlt évben a laktanya falába elhelyezték a hősi halált halt makói tűzoltók emléktábláját. Az idén borostyánnal futtatták be a laktanya homlokzatát s virágoskertet csináltak a laktanya elé. A rozoga szertárt is kijavította a város az idén.

Az 1932-ben létesített tűzoltó-múzeum ez évben is sok tüzeseti emlékekkel szaporodott. A szorgos és kitartó munka talán csak meghozza egyszer a gyümölcsét: az új szertárt, az új laktanyát.

A Vasasbányatelepi Önkéntes Tűzoltótestület július 6-án lélekemelő ünnepség keretében avatta fel új otthonát, melyet a DGT bányai igazgatóság bocsátott a testület rendelkezésére. Az ünnepségen Stubna Győző bányafelügyelő, testületi elnök és Gombárovics Lajos körjegyző mondtak nagyhatású buzdító beszédet.

Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége által Vácnon rendezett kerületi tűzoltószaktanfolyam záróvizsgálója június hó 29-én zajlott le Ney Géza vármegyei főjegyző, Marinovich Imre dr. országos szövetségi h. elnök, Ruszthy-Ruszték Lajos polgármester és a nagy számban megjelent érdeklődő közönség jelenlétében.

A tanfolyam 34 hallgatója — kiknek javarésze közép-, sőt főiskolai végzettséggel bírt — úgy az elméleti, mint a gyakorlati vizsgán fényes sikerrel tettek tanúságot kétheti alapos munkájuk eredményéről.

A vizsgabizottság részéről Ney Géza vármegyei főjegyző és Marinovich Imre dr. országos szövetségi h. elnök a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a tanfolyam sikeréről, mely a hallgatók kiváló ügybuzgalmán felül kétségtelenül a Lukács Zoltán dr. tanfolyamparancsnok vezetése alatt működő elsőrendű előadói karnak tudható be, akik között Petheő János szentendrei polgármester, Káthona Mihály dr. városi főügyész, elnökségi előadók, Karnay Béla, Hajós Emil, Lantay István dr., Domokos Andor, Petheő Béla tűzoltóparancsnokok, illetve járási felügyelők tevékenykedtek.

A tanfolyam hallgatói június hó 23-án tanulmányi kirándulás keretében megtekintették a székesfővárosi tűzoltólaktanyát, ahol a főparancsnokság kiváló előzékenységgel bemutatta a legújabb tűzoltószerkeket és felszereléseket szakszerű magyarázatokkal kísérve. Ezután a pestszenterzsébeti tűzoltó laktanyában tettek látogatást, végül résztvettek a hallgatók az alsódabasi járás tűzoltóversenyén Ócsán, hogy a tűzoltóversenyek technikai lebonyolítását gyakorlatilag is elsajátíthassák.

Itt említjük meg, hogy a vármegyei tűzoltószövetség a folyó évben, második kerületi tűzoltó szaktanfolyam helyett, a már tanfolyamot végzett tűzoltótisztek számára Szentendrén továbbképző tanfolyamot rendez augusztus hó második felében.

A Pócsmegyer—Leányfalusi Önkéntes Tűzoltótestület 25 éves jubileuma és zászlószentelési ünnepségével kapcsolatban, augusztus 11-én, a járási tűzrendészeti felügyelő irányítása mellett körzeti tűzoltóversenyt rendeztek. A jubileumi és zászlóavatási ünnepség a délelőtti órákban zajlott le, míg maga a verseny délután 4 órakor kezdődött. A versenyszámok között ötös és kilences kocsifecskendő iskola- és gyorsszerelés, továbbá ötös és kilences mozdonyfecskendő iskola- és gyorsszerelése, valamint támadási gyakorlatok szerepeltek.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék Tűzoltó-Szövetsége idei kerületi tűzoltószaktanfolyamát Balassagyarmaton tartotta, melynek záróvizsgáján, június hó 30-án, a vizsgabiztosít tisztet mint elnök, Marinovich Imre dr. országos szövetségi h. elnök látta el.

A tanfolyamnak aránylag csekély létszáma (16 fő) lehetővé tette, hogy a hallgatók a legalapo-

sabb kiképzésben részesüljenek, melynek eredménye a záróvizsgán is fényesen kitűnt.

A kitűnően sikerült záróvizsga után Marinovich Imre dr országos szövetségi h. elnök beszédében a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a hallgatók páratlan munkateljesítményéről, a tanfolyam parancsnokának, Halmosy Andornak és a kiváló előadói karnak, Kassay Károly balassagyarmati parancsnok, Halvax Béla alparancsnok és Barkóczy István járási tűzrendészeti felügyelő és az országos központ előadójának, Lukács Zoltán dr pestvármegyei tűzrendészeti felügyelőnek szak-szerű, odaadó munkásságáról.

Járási tűzoltóverseny Ócsán. Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége június 23-án, vasárnap délután az alsódabasi járás tűzoltótestületei számára Ócsán tűzoltóversenyt rendezett az ócsai önkéntes tűzoltótestület jubileumi ünnepségeivel kapcsolatban. Az ünnepség fényét emelte, hogy azon megjelent a váci kerületi tűzoltószaktanfolyam is, előadóival egyetemben.

A felsorakozott csapatok istentisztelet és a hősi emlékmű megkoszorúzása után kezdtek meg népes, érdeklődő közönség jelenlétében a tűzoltóversenyt, melynek során a versenyen kívül indult helybeli jubiláló testület kiváló eredményt ért el, minek jutalmául a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség plakettjét nyerte el.

A verseny helyezési sorrendje a következő volt: Alsónémedi nyerte Ócsa község ezüst serlegét, Örkény nyerte az ócsai ref. egyház versenydíját, Alsódabas nyerte a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség plakettjét.

A leventecsapatok versenyében Örkény csapata nyerte az ócsai róm. kat. egyház díját. Ócsa csapata második lett.

A verseny befejeztével Lukács Zoltán dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő intézett buzdító szavakat a csapatokhoz, üdvözölte az ócsai jubiláló testületet, végül kiosztotta a versenydíjakat.

Járási tűzoltótanfolyamok. A Komárom-Esztergomvármegyei Tűzoltó-Szövetség folyó évi május 26-tól június hó 2-ig Nyergesújfalu községben, szép eredménnyel zárult járási tűzoltótanfolyamot tartott. A vármegyei alispán úr megbízásából a tanfolyamot Reviczky Elemér járási főszolgabíró, szövetségi elnök nyitotta meg, s ő volt a vizsgabizottság elnöke is. A tanfolyam parancsnoka László István vármegyei tűzrendészeti felügyelő, előadói Andréka Bertalan okl. tűzoltótiszt, Mallász Tibor honvédezredorvos, Meggyes Miklós szövetségi titkár, Dallos János, Kapronczay Ödön, Szoláry János és Homoki Zoltán tűzoltótisztek voltak.

A tanfolyamon, melynek anyaga a gáz- és légvédelmi alapismereteket is felölelte, délelőtt elméleti oktatás, délután pedig szorgyakorlatok voltak.

A tanfolyamot záróvizsga fejezte be, amelyen a vizsgabizottság elnökén kívül jelen volt a vármegye részéről Vizváry Viktor aljegyző, a helybeli elöljáróság részéről a községi főjegyző és bíró, a helybeli tűzoltótestület képviselőjében az elnök és parancsnok, a szövetségi titkár s többen a környékbeli parancsnokok közül.

A vizsga szép eredménye az előadók és hallgatók komoly és ügybuzgó munkájáról tett bizonyosságot.

Látogatási bizonyítványt 51 tűzoltó kapott, amelynek kiosztásánál az elnök, az előadók szép munkájáért elismerését fejezte ki, a hallgatókat pedig további ügybuzgó lelkes munkára serkentette.

Jubileumi ünnepség. Szépen sikertült ünnepség keretében tartotta meg a nyergesújfalui önkéntes tűzoltótestület fennállásának 50. évfordulóját.

Az ünnepi színt öltött kies fekvésű Duna menti

község lakosságának már kora reggel a tűzoltózenekar ébresztője hirdette a tűzoltóság ünnepét.

A helybeli, továbbá a környékbeli ipartelepek és községek tűzoltóságai egymás után érkeztek a szertár előtti térre, ahol szakaszba állva az egész tűzoltóság a község főutcáján emelt diadal kapu elé vonult, s Reviczky szövetségi elnök élén itt fogadta a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjében megjelent Marinovich Imre dr ügyv. elnök és Falussy Károly titkárt, kiket a vasúti állomásról lovasbandériummal a községi elöljáróság kísért be ideig.

Díszszemle után szent misén vett részt a tűzoltóság, amelyen az Eternit-művek helybeli gyártelepének tűzoltósága részére a központi igazgatóság által adományozott szép testületi zászlaja is föl lett szentelve.

A helybeli apát plébános lelkes beszédben emlékezett meg a tűzoltóság önzetlen munkájáról, majd megható ima keretében megáldotta a testület öreg zászlaját.

Szent mise után díszközgyűlés volt, melyen Kottra testületi titkár ismertette a testület 50 éves történetét, majd Marinovich Imre dr orsz. szövetségi elnök köszöntötte meleg bajtársi szeretettől áthatott szavakkal a jubiláló testületet és az új zászlaját föl-szentelt Eternit gyár szintén jelen levő tűzoltóságát, majd szép buzdító szavak kíséretében osztotta ki mindkét testület tűzoltóinak a szolgálati érmeiket.

Ezután Reviczky Elemér, úgyszintén mint járási főszolgabíró, úgyszintén mint szövetségi elnök üdvözölte az ünnepelő tűzoltóságokat.

Most Zsitvay József községi főjegyző, tűzoltótestületi alelnök emelkedett szólásra és szép szavak kíséretében méltatva az országos és vármegyei tűzoltószövetség vezetőinek érdemeit lelkes éljenzés közölte Eternit gyár színtén jelen levő tűzoltóságát, majd szép buzdító szavak kíséretében osztotta ki mindkét testület tűzoltóinak a szolgálati érmeiket.

Közgyűlés után díszelvonulás, majd pedig bankett következett.

A jól megrendezett szép ünnepség, mely minden mozzanatában a helybeli vezető férfiaknak a tűzoltó intézmény iránti nagy szeretetéről tett tanubizonyosságot — sokáig kedves, szép emléke lesz a jelenlétaknak.

A fotocellát újabban mint automatikus tűzjelzőt is felhasználják. A biztosítandó helyiségben (raktárak, múzeumok stb.) akként helyeznek el egy fotocellát, hogy azt egy világítótest és tükrök segítségével minden irányból fény érje és csak akkor reagáljon, ha ez az állandó fényimpulzus csökken vagy megszűnik. Tűz esetén a helyiségben sűrű füst keletkezik, a fényforrás elhalványul, a fotocella zárja az áramkört és hang- vagy fényjellel értesíti az ügyeletes tűzörséget.

Alkalmi vétel — eladás

Dömös község elöljárósága (Dömösi Önkéntes Tűzoltótestület) megvételre keres egy drb lófogatú, használt, jó karban levő öntözőkocsit utcai öntözés céljára. Elöljáróság.

Szirmabesenyő község árajánlatot kér egy drb egységes méretű, kétkerekű billenő mozdonyfecske szállítására.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII.	7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr.: Megelőző tűzrendészet, I. rész . . .	2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési závarai	1.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Mótoros fecskendők egységes gyakorlati szabályzata	—50 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat	—60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	1.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P
Az új tűzrendészeti rendelet (kódex) tervezete	1.— P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, rak-tározására és szállítására	—30 P
Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetőek meg.	

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, fűzve	4.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

Techlár Ernő: Credo	2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra)	1.— P

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története	—50 P

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányürlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.	
Éremszalag —70, igazolványlap —30 P.	

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabály-szerű névkimutatással a 23.297. számú postacekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerékpárok varrógépek alkatrészek	Ékszerek zseb- és faliórák alpacca evőeszközök
Diadal Áruház	Svájci óraház
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 26. SZ. TEL. 40-4-38	
Megkönnyített fizetési feltételek mellett részletre is	
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK	

A tűzoltótanfolyamok gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyező Pénztáránál

„Lion Brand” tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat
használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala 23.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.
Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.
Ismertetőt küld az egyedüli gyártó:
Eisner Gyula <i>tőferecegi</i> <i>kamaraí droguista</i> Budapest, VI., Andrassy-út 37. szám
1 kg. oldat 50 fillér; mely 5 m ² terület tűzmentesítésére elegendő.

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendő. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkszámlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FEGESKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS
TÜZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRAGYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-
fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és
szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T. Mindennemű
tűzoltófelszerelési cikkek
raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. = Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, hőtollákat, vízhardó- és öntöző-lajtákat, szorkocsikat.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szerkeket,
a legmodernebb szempontok figyelembevételével,
garanciával a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellettLEGELŐSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-,
SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM-
ÉS VAS ÖNTŐDÉJE ALAPITVA 1816. ÉVBEN**Seltenhofer Frigyes Fiai**

m. kir. udvari szállítók • SOPRON • m. kir. udvari szállítók

MORZSANYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.Gyárt: tűzoltó- és
sportterméket,zászlókat, zászlószege-
ket, mindennemű jelvé-
nyeket, felirati zománc-
táblákat, gumi-
bélyegzőket

Alapítva 1870

MEGJELENTAz új tűzrendészeti rendelet **P 1.-**
(kodex) tervezete . . . . .A tűzveszélyes és lobbanó folyadékok
tartására, raktározására és szállítására
vonatkozó rendelettervezet. Ára 30 fill.
Tűzrendészeti felügyelők, tűzoltó-
parancsnokok számára nélkülözhetetlen.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

Hazai
gyártmány!**Minden
kapható**

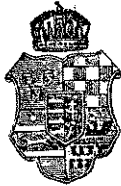
a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZG, FÉLEMELET

GYÁRT

RENDELEKET,**É R M E K E T,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐBŐR BENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utáztatokkal. Felvilágosítással szolgál aMAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ RT.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótötestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Felhívás. Felhívjuk a testületek és bajtársak figyelmét, hogy a Gyöngyösön tárgyalt és elfogadott új egyenruházzati és felszerelési szabályzat csak a Belügyminisztérium jóváhagyása után lép életbe, tehát mindaddig a régi szabályzat az irányadó és kötelező.

Elnökség

A gyöngyösi seregszemle

Írta: Lukács Zoltán dr

Gyöngyösön megbecsülik a tűzoltókat.

Csonka-Magyarország legmagasabb csúcsa, a Kékes-tető lábánál, a búbajos és regényes Mátra alján, a honfoglalásig visszanyúló, történelmi emlékekben gazdag Gyöngyös városa meleg szeretettel fogadta falai közé, első dicső királyunk, Szent István-ünnepi hetében a közel százezer főt számláló magyar tűzoltóságnak kiküldöttéit, hogy a tűzoltóintézmény fejlődése, továbbbi sorsa felett tanácskozzanak.

A nagygyűlés jelentőségét különösképpen fokozta az a körülmény, hogy tárgysorozatán szerepelt a belügyminiszter által a Szövetségnek hozzászólásra megküldött tűzrendészeti törvénytervezet tárgyalása és hogy ebből kifolyólag, amire eddig még nem volt példa, képviseltette magát a nagygyűlésen a magyar királyi miniszterelnök Tahy László miniszterelnökségi államtitkár személyében. A belügyminiszter képviselőjében Dekleva Rezső miniszteri tanácsos jelent meg és külön képviseltette magát a miniszterelnökség és a földművelésügyi minisztérium vitéz Kiss Lajos dr miniszteri titkár, illetve vitéz Fluck Gusztáv gazdasági főfelügyelő által.

Hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség háromévenként tartandó nagygyűlésének színhelyétől ezúttal Gyöngyös városát tűzte ki, nem tekinthető véletlennek. A Szövetség arra a helyre akart ellátogatni, amelyet legtöbbször látogatott meg a vörös kakas kísérteties réme, szerte a magyar hazában. Gyöngyösön gyakran emlegetnek átlagszámítást, mely szerint a hatszázéves város negyedszázadonként a tűz martaléka lett, elhamvadt és újjáépült, hogy ismét üszökké és rommá legyen. A szomorúan emlékeztető 1917. évi gyöngyösi tűzvész nyomaival közel húsz év után is gyakran találkozunk a városban. Az anyaváros háza termeiben számtalan

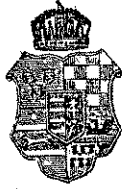
fénykép örökíti a királyi pár látogatását a tűzvész által elpusztított város üszkösödő romhalmazai között.

Talán ezek a régi emlékek, a már részben behegedt, de még sajtó sebek tudatalatti érzése indította a gyöngyösi közönséget, hogy a városba érkező vendégtűzoltókat igaz magyar vendégszeretettel fogadja. Mert Gyöngyös város közönsége szomorú tapasztalatokon okulva megtanulta szeretni és becsülni a tűzoltót, aki éjjelnappal szakadatlanul a köz szolgálatában áll és haláltmegvető bátorsággal, önfeláldozással, vakmerő elszántsággal teljesíti végtelenül fontos és veszélyes hivatását. Élete és munkája felolvad mások élete és munkája eredményének a védelmében. Minden pillanatban készen kell állnia a fenyegető elem megfékezésére. A kötelesség örök permanenciában tartja, hogy szükség esetén a tűzvész által megtámadott emberek és értékek mentésére siessen.

Eppen így Szövetségünk is mindig szeretettel tekintett és tekint Gyöngyös városára, mint a tűzoltóintézmény igaz barátjára, ahol a város jeles fiai: Kozmáry Dezső és tűzoltó bajtársai fejlesztették széppé és naggyá a tűzoltóságot és voltak mindig hű munkatársai az országos vezetőségnek.

A vendégek érkezése.

A fellobogózt és ünnepi díszbe öltözött városba augusztus hó 17-én, szombaton reggeltől késő délutánig egymásután érkeztek az ország különböző részéből a testületek kiküldöttei és a versenyző csapatok, amelyeket az állomáson a helybeli tűzoltótötestület rendezőse fogadott és kísért szálláshelyeikre. Megtéltek az összes iskolák, középületek. A szállodák természetesen nem voltak elegendők a hatalmas tömegek elhelyezésére, úgyhogy különösen a tisztikar tag-

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Orsz. Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakszövegeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Felhívás. Felhívjuk a testületek és bajtársak figyelmét, hogy a Gyöngyösön tárgyalt és elfogadott új egyenruháza és felszerelési szabályzat csak a Belügyminisztérium jóváhagyása után lép életbe, tehát mindaddig a régi szabályzat az irányadó és kötelező.

Elnökség

A gyöngyösi seregszemle

Írta: Lukács Zoltán dr

Gyöngyösön megbeesülik a tűzoltókat.

Csonka-Magyarország legmagasabb csúcsa, a Kékes-tető lábánál, a búbajos és regényes Mátra alján, a honfoglalásig visszanyúló, történelmi emlékekben gazdag Gyöngyös városa meleg szeretettel fogadta falai közé, első dicső királyunk, Szent István-ünnepi hetében a közel százezer főt számláló magyar tűzoltóságnak kiküldöttéit, hogy a tűzoltóintézmény fejlődése, további sorsa felett tanácskozzanak.

A nagygyűlés jelentőségét különösképpen fokozta az a körülmény, hogy tárgysorozatán szerepelt a belügyminiszter által a Szövetségnek hozzászólásra megküldött tűzrendészeti törvénytervezet tárgyalása és hogy ebből kifolyólag, amire eddig még nem volt példa, képviseltette magát a nagygyűlésen a magyar királyi miniszterelnök Tahy László miniszterelnökségi államtitkár személyében. A belügyminiszter képviseletében Dekleva Rezső miniszteri tanácsos jelent meg és külön képviseltette magát a miniszterelnökség és a földművelésügyi minisztérium vitéz Kiss Lajos dr miniszteri titkár, illetve vitéz Fluck Gusztáv gazdasági főfelügyelő által.

Hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség háromévenként tartandó nagygyűlésének színhelyéül ezúttal Gyöngyös városát tűzte ki, nem tekinthető véletlennek. A Szövetség arra a helyre akart ellátogatni, amelyet legtöbbször látogatott meg a vörös kakas kísérteties réme, szerte a magyar hazában. Gyöngyösön gyakran emlegetnek átlagszámítást, mely szerint a hatszázéves város negyedszázadonként a tűz martaléka lett, elhamvadt és újjáépült, hogy ismét üszökké és rommá legyen. A szomorúan emlékeztető 1917. évi gyöngyösi tűzvész nyomaival közel húsz év után is gyakran találkozunk a városban. Az anyavárosháza termeiben számtalan

fénykép örökíti a királyi pár látogatását a tűzvész által elpusztított város üszkösödő romhalmazai között.

Talán ezek a régi emlékek, a már részben behegedt, de még sajtó sebek tudatalatti érzése indította a gyöngyösi közönséget, hogy a városba érkező vendégtűzoltókat igaz magyar vendégszeretettel fogadja. Mert Gyöngyös város közönsége szomorú tapasztalatokon okulva megtanulta szeretni és becsülni a tűzoltót, aki éjjelnappal szakadatlanul a köz szolgálatában áll és haláltmegvető bátorsággal, önfeláldozással, vakmerő elszántsággal teljesíti végtelenül fontos és veszélyes hivatását. Élete és munkája felolvad mások élete és munkája eredményének a védelmében. Minden pillanatban készen kell állnia a fenyegető elem megfékezésére. A kötelesség örök permanenciában tartja, hogy szükség esetén a tűzvész által megtámadott emberek és értékek mentésére siessen.

Eppen így Szövetségünk is mindig szeretettel tekintett és tekint Gyöngyös városára, mint a tűzoltóintézmény igaz barátjára, ahol a város jeles fiai: Kozmáry Dezső és tűzoltó bajtársai fejlesztették széppé és naggyá a tűzoltóságot és voltak mindig hű munkatársai az országos vezetőségnek.

A vendégek érkezése.

A fellobogózott és ünnepi díszbe öltözött városba augusztus hó 17-én, szombaton reggeltől késő délutánig egymásután érkeztek az ország különböző részéből a testületek kiküldöttéi és a versenyző csapatok, amelyeket az állomáson a helybeli tűzoltótestület rendezősége fogadott és kísért szálláshelyeikre. Megteltek az összes iskolák, középületek. A szállodák természetesen nem voltak elegendők a hatalmas tömegek elhelyezésére, úgyhogy különösen a tisztikar tag-

jai magánházaknál is nyertek elhelyezést. A csapatok fogadása és elhelyezése példás rendben történt, amely a kifogástalanul működő rendezőség érdemének tudható be. Úgy az elszállásolás, mint az étkeztetés előre megállapított szigorú program szerint történt s úgyszólván Gyöngyös minden vendéglője és étterme állandó készlettségben volt, hogy a hatalmas tömegek ellátásában fennakadás ne álljon elő. A rendezőbizottságnak a tűzoltólaktanyában elhelyezett irodája a kongresszus egész tartama alatt előzenylen állott rendelkezésére az ügyes-bajos dolgait intéző vendégtűzoltóknak és érdeklődőknek. A városban való tájékozódást lényegesen megkönnyítette a térképpel ellátott tájékoztató kiadvány.

A kongresszus megnyitása.

Az országos tűzoltókongresszus ünnepélyes megnyitása több ezer főnyi közönség jelenlétében, szombaton este fél kilenckor, a zászlódszobába öltözött Hanisz-téren méltóságteljes külsőségek között folyt le. A különböző csapatok zárt rendekben, fúvós zenekar kísérete mellett vonultak az országzászló emlékműve elé, amelynek árbo-cára a Himnusz hangjai mellett vonták fel a díszes országzászlót, a csapatok vigyázz állása és tisztelgése közben. A csonka haza tűzoltósága róttá le kegyeletét és tiszteletét a Mátra-országzászló előtt.

Marinovich Imre dr. h. államtitkár, az Országos Tűzoltó-Szövetség h. elnöke a Gazdakör erkélyéről rendkívül meleghangú beszédben köszöntötte Gyöngyös városát, annak vezetőségét, majd üdvözölte az ország egybesereglett tűzoltóit és Isten áldását kérte a kongresszus munkásságára. A hatalmas éljenzéssel fogadott beszéd elhangzása után a leventezzenekar édes-bús magyar és irredenta nótákkal szórakoztatta a közönséget.

Emlékezzünk a hősookról...

Majd Makrányi Gyula városi tanácsnok, a gyöngyösi tűzoltóság parancsnoka lépett az erkélyre és rövid emlékezést hirdetett a tűzoltóság hősi halottairól. Ebben a pillanatban kialudt a tér világítása, reflektorok szórták végig az ősrégi Szent Bertalan-templomot és az országzászlót. Tisztelgésre harsant a kürt. A zenekar a Himnuszot játszotta, a hatalmas tömeg vigyázz-ba merevedett és amikor odaért a dallam: Balsors, akit régen tép... egyszer csak megkonduktak a város valamennyi templomának harangjai, a harctereken hősi halált halt vitéz tűzoltók emlékére.

Magasztos és szép volt ez az ünnepség, komoly és felemelő, méltó az országos kongresszus nemes céljához és a magyar tűzoltóság eszméihez.

Ünnepi istentisztelet.

Vasárnap reggel ünnepélyes tábori szentmisét mutatott be a Fő-téren Magnin Adorján prépost, gyöngyösi plébános, a kongresszusi ünnepség gyöngyösi rendezőbizottságának elnöke. Az oltárt az országzászló előtt állították fel és körülötte csoportosultak a tűzoltótestületek. Mise közben Magnin Adorján rövid beszédet mondott, köszöntötte a tűzoltókat Isten nevében, akinek kedvesek a tűzoltóerények, az egyház nevében, amely ezeket az erényeket hirdeti. Ugyanekkor Istentisztelet volt a különböző felekezetek templomaiban is.

Elnökségi ülés.

Az országzászló előtt tartott díszfelvonulás után a városháza tanácstermében a régi elnökség tartott ülést Marinovich Imre dr. országos szövetségi h. elnök elnökletével, amelyen a folyó ügyek tárgyalása után előkészítették az országos választmányi közgyűlés és a nagygyűlés hatáskörébe tartozó ügyeket és javaslatokat. (Részletek a szövetségi ügyek rovatában.)

Emléktábla a tűzoltóhősöknek.

Elnökségi ülés után a felsorakozott csapatok a tűzoltólaktanyába vonultak, ahol leleplezték a hősi halált halt gyöngyösi tűzoltók emléktábláját. A lendületes avatóbeszédet Makrányi Gyula dr. gyöngyösi tűzoltóparancsnok mondotta, a város nevében pedig Orosz Ernő h. polgármester vette át az emlékművet. Róth Imre dr. rendőrfőtanácsos a rendőrség, Vass József bankigazgató a frontharcosok, Deutsch Elemér pedig a hadirokkantok nevében megkoszorúzta a táblát, végül Marinovich Imre dr. mondott nagyhatású beszédet.

Támadási gyakorlat.

Délben a gyöngyösi tűzoltó és mentőegyesület óriási közönség jelenlétében végezte bemutatógyakorlatát a Téven háznál, melynek látványossága osztatlan tetszést aratott a gyöngyösi közönség körében.

Országos választmányi közgyűlés.

Délután a régi országos választmány tartotta rendes közgyűlését. Megalakult az igazolóbizottság Lukács Zoltán dr. és az országos versenybíróóság egyes csoportjai Papp Ferenc, Erdély Ernő dr., vitéz Roncsik Jenő dr., Kathona Mihály dr., László István, Rosta Géza elnöki vezetése mellett. A túlsúfolt tárgysorozat miatt, melynek tömegével még az esti óráig sem készültek el, a tárgyalás folytatását, melyen főleg az egyenruházati szabályzat szerepelt, hétfő délutánra tűzték ki.

Népünnepély, kivilágítás.

Ezalatt a csapatok zenészó mellett vonultak ki a sporttelepre, a népünnepély színhelyére. A gyönyörűen feldíszített sportpályán különböző sátrakban fardadhatatlanul szorgoskodtak a város úri hölgyei, akiknek óriási részük volt a minden tekintetben sikerült népünnepély erkölcsi és anyagi sikerében.

A kongresszus első napját nagy tűzijáték fejezte be a város mellett fekvő Sárhegyen. Náray Béla dr., a város tiszti főügyésze rendezte a tűzijátékot, amelyben a magyar feltámadás gondolatát fejezte ki. Két vagon rözséből rakták ki a hegy oldalán a Csonka- és Nagymagyarország körvonalait s előbb a csonka határok lobbantak fel, elhunyásukkor pedig a régi térkép vonalai nyolcszáz méter hosszúságban, messzire világítva, nagyon messzire.

Tűzijáték után a közönség nagyrésze még a legjobb hangulatban tovább szórakozott a népünnepélyen, amely csak a késő éjjeli órákban ért véget.

Országos tűzoltóverseny.

Hétfőn már a kora reggeli órákban kivonultak az ország minden tájáról Gyöngyösre érkezett csapatok a sporttelepre és lovassági laktanyába, hogy pártatlan versenybíróóságok előtt le-

folytatott tűzoltóversenyen, nemes vetélkedésben mérjék össze gyakorlati tudásukat és elméleti ismereteiket a nagy cél, a tűzvész leküzdése érdekében. A versenyekben, mint ismeretes kismotorfecsiskendővel, mozdonyfecsiskendővel és kocsifecsiskendővel szerelő csapatok vettek részt és a közönség állandó nagy érdeklődéssel figyelte annak egyes mozzanatait. A 64 versenyző csapatot figyelő szakember éles szeme első áttekintésre tapasztalhatta hogy a versenyen nagy általánosságban felmutatott fegyelmezett, bámulatos munka nem egy-kétnapi gyorstalpalás, hanem hosszú, céltudatos munka fáradságos gyümölcse. Ezt a felfogást erősíti meg az egyik versenybírószág elnöke, vitéz Roncsik Jenő dr. következő nyilatkozatában:

„A versenyző csapatokon a múlt versenyhez képest óriási fejlődés észlelhető. Mert míg régebben az iskolai és gyorsszerelésre fektettek csak súlyt, most már a taktikai feladatok megoldásával foglalkozunk behatóbban, mint amelynek a tűz tovaterjedésének megakadályozásánál van óriási fontossága. Eltekintve a vízhiánytól, azért is égnek le egész utcáorok a községekben, mert a tűzoltócsapatok taktikai felkészültség tekintetében nem állottak olyan magas fokon, mint ahogy azt a községek tűzbiztonsága megköveteli. A versenyeken mutatott eredmények tehát biztosítást adnak a jövőre, hogy a tűzoltócsapatok taktikai felkészültsége lehetőleg fogja tenni a kitörő tüzek elharapódzását és visszazoritja keletkező helyükre.“

Ugyancsak hasonló értelemben nyilatkoztak a versenyeredmények hirdetésénél a többi versenybírószági elnökök is. Ezt a fejlődést szem előtt tartva, a mostani versenyen elért V. helyezés felér a múlt verseny I. helyezésével is.

Az országos tűzoltóverseny eredménye.

Bár az országos tűzoltóverseny eredményét a Szent István-napi országos nagygyűlésen hirdették ki, az áttekinthetőség kedvéért itt közöljük.

I. Kismotorfecsiskendő-verseny.

Elnök: **Papp Ferenc.**

- I. Kiskúnhalas nyerte a Budapesti Tűzoltótestületek Szövetségének serlegét és Széchenyi József gróf vándorserlegét.
- II. Kiskőrös nyerte a M. Orsz. Tűzoltó-Szöv. serlegét.
- III. Hatvani cukorgyár nyerte a M. kir. Honvédség serlegét.
- IV. Budapesti önk. nyerte a Gyöngyösi Katolikus Legényegylet tiszteletdíját.
- V. Nagykőrös nyerte Breznai Imre tiszteletdíját.
- VI. Sashalom nyerte az Első Magy. Ált. Biztosító tiszteletdíját.
- VII. Gödöllő nyerte a Gyöngyösi Bank tiszteletdíját.

II. Mozdonyfecsiskendő-verseny.

Elnök: **Erdély Ernő dr.**

- I. Pestszenlőrinc nyerte vitéz Gömbös Gyula m. kir. miniszterelnök serlegét és a Breuer Szilárd vándorserleget.
- II. Hatvan nyerte a hatvani járás serlegét.
- III. Zagyvapálfalva nyerte Török Kálmán prelátus-kanonok serlegét.
- IV. Sátoraljaújhely nyerte Laczlau János tiszteletdíját.
- V. Vác nyerte Gröber Ferenc dr. tiszteletdíját.

- VI. Mátészalka nyerte a gyöngyösi járás tiszteletdíját.
- VII. Hajdunánás nyerte Gyöngyös város tiszteletdíját.

III. Kocsifecsiskendő-verseny.

a) csoport. Elnök: **Rosta Géza.**

- I. Nagyréde nyerte Szmrecsányi Lajos dr. érsek díját.
- II. Ócsa nyerte a Csanádvármegyei Tűzoltó-Szövetség díját.
- III. Egercehi nyerte Kecskemét város díját.
- IV. Kömlő nyerte Rosenfeld Samu tiszteletdíját.
- V. Mezőtárkány nyerte a szállodások és vendéglősök tiszteletdíját.
- VI. Maklár nyerte a Takarékpénztár tiszteletdíját.
- VII. Fűzesabony nyerte a gyöngyösi kereskedők tiszteletdíját.
- VIII. Tét nyerte a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület tiszteletdíját.
- IX. Battonya nyerte a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület tiszteletdíját.

b) csoport. Elnök: **vitéz Roncsik Jenő dr.**

- I. Kál nyerte a M. Orsz. Tűzoltó-Szövetség díját.
- II. Piszke nyerte Heves vármegye díját.
- III. Gyöngyöstarján nyerte a Trieszti Biztosító díját.
- IV. Átány nyerte a M. kir. Csendőrség tiszteletdíját.
- V. Jászárokszállás nyerte a Cserján Károly ügyész tiszteletdíját.
- VI. Poroszló nyerte az alsóvárosi egyh. énekar tiszteletdíját.
- VII. Réde nyerte Tóth Béla kereskedő tiszteletdíját.
- VIII. Szurdokpüspöki nyerte a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület tiszteletdíját.
- IX. Fót nyerte a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület tiszteletdíját.

c) csoport. Elnök: **László István.**

- I. Derecske nyerte a M. Orsz. Tűzoltó-Szövetség ezüst serlegét.
- II. Ecséd nyerte Puky Árpád polgármester díját.
- III. Tizsasás nyerte a Gyöngyös alsóvárosi Ifjúsági Egylet díját.
- IV. Egyek nyerte a vidéki rendőrfőkapitányság tiszteletdíját.
- V. Kartal nyerte a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület tiszteletdíját.
- VI. Abasár nyerte a Iparosok és Gazdák Szövetkezete tiszteletdíját.
- VII. Királyhegyes nyerte Fischer József kereskedő tiszteletdíját.
- VIII. Gyöngyössolymos nyerte Bogdán Lajos tiszteletdíját.
- IX. Dombrád nyerte Zemplén vármegye tiszteletdíját.
- X. Kompolt nyert 1 sorozat „Tűzrendészet“-et és résztvételi oklevelet.
- XI. Gyöngyösoroszi nyert 1 sorozat „Tűzrendészet“-et és résztvételi oklevelet.
- XII. Tura nyert 1 sorozat „Tűzrendészet“-et és résztvételi oklevelet.

d) csoport. Elnök: **Kathona Mihály dr.**

- I. Tokod nyerte a belügyminiszter úr díját.
- II. Békésszentandrás nyerte Jászberényi Lajos díját.

- III. Visznek nyerte Miskolc város díját.
- IV. Péj nyerte Gyöngyös város tiszteletdíját.
- V. Hort nyerte Eger város tiszteletdíját.
- VI. Tát nyerte Tölgyessy László tiszteletdíját.
- VII. Tiszafüred nyerte a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség tiszteletdíját.
- VIII. Cibakháza nyerte a Gyöngyösi Ipartestület tiszteletdíját.
- IX. Szücsi nyerte Bán Zsigmond tiszteletdíját.
- X. Alsónémedi nyerte Büchler Zsigmond tiszteletdíját.
- XI. Karácsond nyerte Borhy György tiszteletdíját.
- XII. Gyöngyöshalászi nyerte a MOTSZ tiszteletdíját.
- XIII. Nagylók nyert egy likórszervizt.

Egyéni díjat nyertek:

az egyeki, káli, kömlői, királyhegyesi, pizskei, poroszlói, redői csapatok vezénylői, az abasári, dombrádi csövezetők, az egyeki és kartali nyomó 1-es.

Az egyenruházati és felszerelési szabályzat tárgyalása.

Hétfő délután az országos választmány tartotta folytatólagos ülését, melynek kizárólagos tárgya az új egyenruházati és felszerelési szabályzat részletes bírálata volt. A több mint három órán át tartó tanácskozáson sorra vették a szabályzat minden egyes pontját, mód és alkalom adódott, hogy annak részleteihez mindenki hozzászólhasson. Az időközben lapunkhoz és a Szövetséghez beérkezett számtalan érdeklődésre való tekintettel itt is közöljük *a testületeket és bajtársakat, hogy az új szabályzat csak a belügyminisztérium jóváhagyása után lép életbe, mindaddig a régi szabályzat az irányadó és kötelező.*

Szakelőadások.

Az Apolló moziban a nagygyűlés tartama alatt tűzoltó vonatkozású mozgófényképeket mutattak be, melynek keretében szakelőadást tartottak: vitéz Roncsik Jenő dr. debreceni hiv. tűzoltófőparancsnok „A tűzrendészeti törvény megalkotásának szükségessége és a törvénytervezet ismertetése” címén, dr. Erdély Ernő győri hiv. tűzoltóparancsnok „A taktikai kiképzés eredménye a tűz eloltásánál” címmel és Petróczy István nyugállományú repülőezredes „A gáz-támadás elleni védekezés” címmel. Az értékes előadásokat nagyszámú érdeklődő közönség hallgatta.

Fáklyásmenet.

A fáradhatatlan rendezőség valóban felejtetlenné akarta tenni a tűzoltók gyöngyösi táborozását és a gyöngyösi tűzoltóság a vendég-tűzoltókkal kiegészítve fáklyás és lampionos menetben járta körül a várost az elnökség tiszteletére.

Nagygyűlés Szent István-napján.

A különböző felekezetek templomaiban tartott istentiszteletek után már a kora reggeli órákban hatalmas tűzoltósereg és nagyszámú érdeklődő közönség vonult a katolikus kultúrházba, betöltve annak legparányibb zugát is, hogy jelen legyen a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség XXV. országos nagygyűlésén és a lefolytatott or-

szágos tűzoltóverseny eredményének kihirdetésénél s a díjak átadásánál.

A nagygyűlésen, amelyen a miniszterelnököt Tahy László államtitkár, a belügyminisztert Dökleva Rezső miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztert vitéz Fluck Gusztáv gazdasági főfelügyelő, a miniszterelnökséget vitéz Kiss Lajos dr. miniszteri titkár képviselte, megjelent Hedry Lőrinc, a vármegye főispánja és számos hatóság képviselője. A teremben einhelyezkedett mintegy 1600 tűzoltótiszt és tűzoltó részvételével nyitotta meg Marinovich Imre dr. h. elnök az Országos Szövetség XXV. nagygyűlését és ennek során bejelentette, hogy a kormány rövidesen a Ház elé terjeszti a tűzrendészetről szóló törvényjavaslatot.

Tahy László miniszterelnökségi államtitkár a miniszterelnök üdvözlését tolmácsolta a nagygyűlésnek, majd kijelentette, hogy a kormány a tűzrendészetet új alapokra fekteti és a tűzoltóság érdekeit intézményesen biztosítja. Talán nem kell bővebben kifejteni, hogy a néma csendben, felelős szájából törtent kijelentésre milyen eggyet-eggyet éljenzés felelt. Hatvanöt év küzdelme és annyi csalódása végigviharzott a tűzoltólelkeken és feltámadt a remény, hogy talán most sikerül tető alá hozni a tűzrendészet törvényes szabályozását.

A nagygyűlés egyhangú határozata folytán hódoló tavrátot inteztek vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóhoz és József főherceghez, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség védnökéhez.

Tisztújítás.

A nagygyűlés elé utalt tárgysorozat letárgyalása után került sor a tisztújításra, legelőször is az elnöki állás betöltésére, mely időre az elnöklést Teasdale Ottó alelnök vette át. Az elnöki állásra javasolt Marinovich Imre dr. nevének említésére a tűzoltótestületek kiküldöttei egyhangú lelkesedéssel kiáltottak éljenzést a magyar tűzoltóság évtizedeken át fáradhatatlanul dolgozó lelkes harcosának megválasztása mellett és örömmel vették tudomásul az elnöki kijelentést, hogy Marinovich Imre dr.-t a nagygyűlés egyhangú közfelkiáltással elnökké választotta.

A küldöttség által meghívott ősz elnök a tűzoltóság spontán megnyilvánuló akaratától lelke mélyéig meghatva mondott köszönetet a nagygyűlés megtisztelő bizalmáért és ígéretet tett, hogy a jövőben elnöki minőségében is lanthatatlan harcosa lesz a tűzoltó eszmének minden erejével és tehetségével.

Elnöki székét elfoglaló Marinovich Imre dr. elnökle mellett most már gyors ütemben folyt le a tisztújítás, melynek alapján a tisztikar így alakult:

Elnök: dr. Marinovich Imre h. államtitkár.

Alelnökök: Vida Pál és Hirling Gyula.

Számvizsgáló bizottsági tagok: Aranyos István, Újfehértó, Bojtor István, Berettyóújfalu, dr. Szalay Lajos, Budapest.

Számvizsgáló bizottsági pótagok: Boros Imre, Vecsés, Horváth József, Budapest.

Választmányi tagok: Árvay Géza, Győr, dr. Alföldi Béla, Eger, gr. Teleky Sándor, Solt, Kész József, Villány, dr. Dobay Gyula, Szeged, Bónis Aladár, Miskolc, Horn József, Budapest, Kovács István, Velence, Király Miklós, Komárom, dr. Márki Barna, Gyula, dr. Makucz Jenő, Pécs, Reviczky Elemér, Esztergom, Mózes Imre, Abony, dr. Szauter Ferenc, Győr, Szöke Bene-

dek Ecséd, dr. Tulok József, Vasvár, dr. Fröhwald István, Szentgotthárd, Berenc György, Esztergom, Horváth Miklós, Bögöte, id. Köhler István, Budapest, Seltenhoffer Frigyes, Sopron, Reviczky István, Komárom, Taly László, Budapest, dr. Petró Kálmán, Eger, Zsindely Ferenc, Komárom, Szeder János, Budapest, dr. vitéz Endre László, Gödöllő, Szupper Ferenc, Sopron, Gy. S. E. V., dr. Dabasi Ödön, Monor, báró Vay László, Debrecen.

Tiszteletbeli tagok: Nagy Sándor, Budapest, Darvas László, Szerencs, dr. Erdély Ernő, Győr, Kállay Imre, Budapest, dr. Kathona Mihály, Kiskunhalas, dr. Kiss Emil, Szombathely, Stanzig János, Könyg István, Bécs, dr. Lampl Rudolf, Linz.

Ahogy ezen a névsoron végigtekintünk, láthatjuk, hogy azok kivétel nélkül évtizedes munkásai a tűzoltó ügynek, akiknek érdemei bizonyára ismertek a tűzoltók legszélesebb rétegei előtt.

Választások után osztották ki a versenydíjakat, melynek részleteit az országos versenyek cím alatt részletesen közöltük.

Napirendjét kimerítve, ezzel be is zárult az Országos Tűzoltószövetség mindvégig komoly mederben és méltóságteljes nyugalomban lefolytatott XXV. nagygyűlése.

Az új elnökség megválasztása.

A segélyzőpénztár közgyűlése után az Országos Szövetség új választmányára Mátraházán tartotta alakuló és egyben tisztújító közgyűlést Marinovich Imre dr. elnökelete alatt. Megválasztották a következő tisztikart:

Főtítká: Papp Ferenc.

Titká: Falussy Károly.

Pénztáros: Hajós Emil.

Szerkesztő: dr. Lukács Zoltán.

Elnökségi előadók: Bendegő László, Szombathely, Breznay Imre, Eger, Dévényi Lajos, Gyula, dr. Erdély Ernő, Győr, Halász János, Veszprém, dr. Kathona Mihály, Kiskunhalas, vitéz dr. Kiss Lajos, Budapest, vitéz László Árpád, Nyiregyháza, László István, Esztergom, vitéz dr. Roncsik Jenő, Debrecen, Posta Géza, Budapest, vitéz Zombory József, Sátoraljaújhely.

Elnökségi ülés a Kékesen.

Déltán az új elnökség a Kékes-tetőn lévő keresztnél tartotta alakuló ülését, amelyen Marinovich Imre dr. elnök mondott nagyhatású beszédet. Négy évtizeddel ezelőtt — mondotta — mint ifjú járt a Kékesen, ahonnan a gyönyörű kilátás Nagy-Magyarországra, ma pedig rabigába görnyedő elszakított területekre tekint. Az új elnökség a Kékes keresztjénél tarja első ülését abban a reményben, hogy megbízatása alatt, ha megint széttekint, Nagy-Magyarország területére néz és hogy a hazánk szent címerében lévő hármashalom ne csak a Mátra, hanem a Fátka és Tátra szabadságát is hirdesse. Kötelességeink — egyelőre békés. de ha kell, más eszközökkel is — a szent cél érdekében munkálkodni, mert ebbe a helyzetbe mi be nem nyugszunk, nem, nem, soha! A Himnusz elneklése után az elnökség a turistaszálló termében folytatta tanácskozáását, melynek befejezése egyben a három napon át tartó országos tűzoltókongresszus befejezését is jelentette.

Üdvözlő iratok.

A nagygyűlés határozatából kifolyólag intézett hódoló és üdvözlő táviratokra a következő válaszok érkeztek.

Méltóságos Marinovich Imre dr. úrnak,
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöke
Budapest.

A Kormányzó úr Öfömméltósága a magyar tűzoltók folyó évi augusztus hó 19-én, Gyöngyösön tartott nagygyűléséből távirati úton előterjesztett hazafias hódolatot köszönettel fogadni méltóztatott.

Erről Melőségodat, mint a nagygyűlés elnökét, örvendetes tudomásulvétel és szíves tolmácsolás végett értesítem.

Eger, 1935 augusztus 27.

Hedry főispán sk.

Marinovich Imre dr.

Gyöngyös.

A magyar tűzoltók nagygyűléséről küldött kedves üdvözetüket a legmelegebben köszönöm. Lelkes szeretettel üdvözlöm én is mindnyájukat. Áldásdús, önfeláldozó munkájukért pedig áldja meg az Isten mindnyájukat.

Budapest, 1935 augusztus 20.

József főherceg sk.

Hazafelé fujja...

A Kékesről este visszatérő elnökség már a vasuton, autón, motorkerékpáron haza igyekvő tűzoltókkal találkozott, akik kividulva énekelték: Fujja a szél fujja, hazafelé fujja nótát, vígan mutogatva a sok szép elnyert versenydíjat. A csendesebbek még összeszorított foggal, de már megenyhülve és szilárd akarattal tekintenek a jövőbe, hogy majd három év múlva ők is megmutatják. A város képe mint egy felforgatott hangyaboly, az ország ezer iránya felé veszi útját a hazatérő tűzoltósereg, elméleti és gyakorlati tudásban, tapasztalatokkal gazdagítva, lelkiük telítve a gyöngyösi kongresszus kedves emlékével. Lesz mit mesélni otthon és bizonyára lesz vita is a tűzoltóevakorlatok és a támadási feladatok megoldása felett.

Gyöngyös város közönsége hamar megbarátkozott a vendégtűzoltókkal, akik új színt, forgalmat és vídamságot hoztak az egyébként csendes kis városkába. A vendégek is jól érezték magukat Gyöngyösön, megismerkedtek ennek a sokat szenvedett városkának szorgalmas, vendégszerető lakosságával.

Meg kell emlékeznünk még a rendezőség nehez, de sikeres munkájáról. Makrányi Gyula dr. városi tanácsnok, az Önkéntes Tűzoltótötestület parancsnoka valóban elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki a rendezés irányításánál, úgyhogy az elhelyezés és étkezés körül különösebb panasz nem merült fel. Hogy ez az eredmény milyen hosszú és lelkiismeretes előkészítés gyümölcse volt, azt csak az ítélni meg igazán, aki már maga is rendezett tűzoltó nagygyűlést.

A Mátra hívös esti szele elővetette árnyékát a korai ősznek és a szélrózsa minden irányába szórta, hazafelé fujta a tűzoltókat, szívükbe zárva az emlékezés örök szövetnekét.

Az új versenyszabályzat főpróbája

Írta: Papp Ferenc

Idestova két éve lesz annak, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közkézre bocsátotta az új versenyszabályzatot. Nyomban a kibocsátás alkalmával a szaklapok útján közöltük a tűzoltóságokkal, hogy ezt az egészen új rendszert bevezetni hivatott verseny- és osztályozási szabályzatot csak kipróbálásképpen kívánja alkalmazni a győri versenyek tanulságai nyomán a Szövetség és csak akkor tekinti ezt a szabályzatot végelegesnek, ha az a próbát kiállja. A szaklapok útján és külön felhívásokkal is felszólított a Szövetség minden versenyt rendező szövetséget és testületet, hogy e szabályzattal szemben tapasztalt észrevételeit közölje a Szövetséggel, hogy ezek alapján, mint megannyi tanulság alapján igyekezzék a Szövetség megkeresni a versenyszabályzatnak azt a formáját, mely maradék nélkül eléri mind azt a célt, amelyet a Szövetség a versenyek tartása által maga elé tűzött.

Mindezekre a felhívásokra azonban — tudomásom szerint — a mai napig csak két észrevétel érkezett a Szövetséghez. Az egyikben Halász János veszprémmegyei tűzrendészeti felügyelő a vállalati tűzoltóságoknak a versenyek keretébe való részvételüknek biztosítását, a kocsi- és mozdonyfecskendővel való versenyeknek közös nevezőre hozását és végül a taktikai támadási versenyek vezénylőinek versenyében a szóbeli vizsgáztatás bevezetésének megfontolását ajánlja. Egy másik vármegyei tűzrendészeti felügyelő pedig csupán arról értesítette a Szövetséget, hogy ők még nem vezették be az új versenyszabályzatot. Ezt csak ezután hajlandók megtenni és akkor majd közlik megfigyeléseik eredményét.

Ezekkel az egész ország területére vonatkoztatott és a szétküldött megkeresésekhez viszonyítva igazán nagyon csekélynek mondható eredményekkel szemben annál bővebb tapasztalatot, gyakorlati megfigyelési lehetőséget és több kritikai megnyilatkozást hozott a győri országos verseny. Így ezt az országos versenyt lehet az új versenyszabályzat főpróbájának tekinteni.

Kétségtelenül és minden elfogultság nélkül meg lehet állapítani, hogy az új versenyszabályzat igen sok vonatkozásban jótékony hatást és értékes eredményt hozott és hogy e szabályzattól még további értékes eredmények is várhatók, de azt sem lehet letagadni, hogy vannak a versenyszabályzatban intézkedések is, amelyek nem érdemlik meg a véglegesítést, amelyek a próbát egyáltalán nem, vagy nem teljesen állották ki.

Kezdjük a kritikán. Azzal, hogy a versenyző csapatok részére egymás gyakorlatainak végignézését megengedte az új szabályzat, legelső sorban azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a tanulásra legfogékonyabb, ehhez legelőkészültebb és legtöbb érdeklődést mutató csapatoknak, a versenyző csapatoknak adja meg a lehetőséget a közvetlen szemlélés értékes tanulságainak megszerzésére. Ez kétségtelenül jó elgondolás volt a tanítani akarás szempontjából, de letagadhatatlanul sok előnyt biztosít azoknak a csapatoknak és vezénylőknek, akik a versenyen minél magasabb sorszámot nyertek és ezáltal alkalmuk nyílt az előtűző versenyző csapatok és vezénylők

hibáinak ellesésére és így jobb eredmény, magasabb képzettségi fok felmutatására. Igaz, hogy ez a magasabb képzettségi fok a versenyzés pillanatában már tényleg meg is van, ennél a később versenyző csapatnál és vezénylőjénél, de erősen vitás lehet, hogy így, a verseny tartama alatt szerzett kiképzési többletet és tanulási lehetőséget szabad-e ezeknek a később versenyző csapatoknak javára írni azokkal a csapatokkal szemben, amelyeknek csupán sorshúzás, tehát kedvezőtlenebb szerencse folytán korábban kellett készülségükkel a zsűri előtt számot adniok? De másrészt nagy kérdés az is, hogy szabad-e teljesen visszatérni a versenyek előbbi formájához, amelynél a versenyző csapatokat elzártuk ugyan attól, hogy a versenyző társaik gyakorlatait ne láthassák, de azt már nagyon nehéz volna megakadályozni, hogy valamely fenntartott titkos érintkezési lehetőség mellett, mégis meg ne tudják az előző versenyző csapatok bemutatni gyakorlatainak tanulságait?

Azért tértünk át a csapatok elzárásától a versenyek nyilvánosságára, mert a titkosság keresztülvitele teljesen sohasem sikerült és azért, mert így a versenyek tanító célját sokkal jobban elértük. Kérdés, szabad-e feláldozni ezt az utóbbi értékes eredményt az előbbi, teljesen keresztül nem vihető és százszázalékos igazságig helyes osztályozást mégsem biztosító titkosságnak újra való bevezetéséért? Ez még nagyon sok vitát fog felidézni, mielőtt eltalálhatjuk a mostaninál helyesebb megoldást, amely ha nem is az igazságos osztályozás, de a versenyek tanító hatása tekintetében kétségtelenül nagy haladást eredményezett.

A másik hibája a versenyszabályzatnak, amely nagyon gyorsan jelentkezett, a vezénylők írásbeli versenyének osztályozásánál található. Az idevonatkozó osztályozási lapon a vezénylő tulajdonképpen öt nézőpontból, úgymint: a helyzetrajz elkészítése, a támadási vezényszavak összeállítása az elvevénylőknek és csővezetőknek kiadandó utasítások, a tűz utáni teendők és a támadási feladat megoldásának indoklása, mint bírálati nézőpontokból kap a versenybíró elnökétől és két versenybírói tagtól egy-egy, vagyis 15 osztályzatot és ezekhez jön még a csapatok támadási versenyében a vezénylőt osztályozó versenybíró osztályozásának öt pont eredménye. Ezeknek az osztályzatoknak legkisebb összege tehát 0 és legnagyobb összege 40 pont lehet. Kétségtelenül elég szép távlat. A gyakorlat azonban azt bizonyítja, hogy ez a távlat a valóságban sokkal kisebb. Ebből a húsz osztályzathoz 15 ugyanakkor meglehetősen egységes elvek szerint születik meg, úgymint a zsűri elnökének és a két bírálóbizottsági tagnak a bírálata. Így nem hozható ki emellett a rendszer mellett az az igazi értékkülönbség, amennyi két vezénylő dolgozata között a valóságban jelentkezhet és jelentkezik. Hogy ennek a csapat vezénylője a képzettségétől függő sorsdöntő értéknek finomabb mérlegelése és megkülönböztetése nyomatékosabban érvényesülhessen, kívánatos volna, hogy a feladat megoldásánál pontonként ne csak egyszer lehessen 0—2 osztályzatot adni, hanem mind az öt megítélési pontnál annyszor 1-es vagy 2-es osztályzatoknak az összege kerüljön bele a megoldási lap osztályozási rovatába,

ahány kis vagy nagy hiba található a feladat megoldásában. Vagy az egységesebb osztályzatért egy-egy osztályozási pontot legalább három-három osztályzat összegét tartalmazza.

És most nézzük meg az új versenyszabályzat kedvező hatásait mutató változtatásait is. Vizsgáljuk meg ezeknek megnyilvánulását és hasznát.

Mindenekelőtt kétségtelenül nagy előnyt jelentett a versenyek színvonalának fokozása szempontjából az a rendelkezés, hogy az új szabályzat a versenyekre négy fokozatot állapított meg és különösen, hogy az országos versenyekre csak olyan csapatoknak a benevezését engedi meg, amelyek vármegyéjükben tartott járási, vármegyei vagy kerületi versenyen díjat nyertek. És ez a rendelkezés, mely szerint a vármegyei tűzoltószövetségnek a megyei versenyen első díjat nyert csapatnak az országos versenyeken való részvételben hathatósan támogatni kell.

Régebben a csapatoknak az országos versenyeken való részvételére az volt a döntő, hogy melyik csapatnak élelmes vagy áldozatkész vezetője tudta az országos versenyeken való részvételhez szükséges nagy áldozatot meghozni. Ennek volt azután a következménye, hogy az országos versenyekre olyan, kiképzettségi fok tekintetében egymástól nagyon távol álló csapatok vettek részt, ami a bírálatot szinte nehezítette. Míg a mostani versenyzési rendszer kétségtelenül egymáshoz közelebb álló képzettségi fokkal bíró verseny csapatok jelentkezését és részvételét eredményezi, ami kétségtelenül érdeme az új szabályzatnak és letagadhatatlanul fejlődést jelent a tűzoltói versenyek terén.

Új dolog, de legalább is haladást jelentő körülmény az országos versenyeknek a régebbi városi és falusi csapatok versenyével szemben a versenyeknél alkalmazott szerek szerinti három tagozódása, úgymint: kocsí-, mozdony- és kismotoros fecskendővel való versenyek csoportja. Ez az új tagozódás nagymértékben hozzájárult a versenyek iránti érdeklődés fokozásához. Ennek lehet tulajdonítani, hogy még nem volt a huszonöt országos verseny közül egyetlen olyan, mint a gyöngyösi, ahol több mint hetven csapat jelentkezett a versenyre. Ez az újítás tehát szintén a versenyszabályzat előnyére könyvelhető. Egész természetesen azonban, hogy a kismotoros fecskendők versenyében csak mint átmeneti intézkedés szerepelhet az az engedély, hogy itt még olyan csapatok is benevezhetnek, amelyek előzőleg vármegyei vagy járási versenyeken nem is vettek részt. Ezt mihamarabb, esetleg már a legközelebbi módosításnál meg lehet és meg kell szüntetni és ugyanazok az elvek szerint kell az országos versenyeknek ezt a csoportját is megrendezni, mint pl. a mozdony- vagy a kocsifecskendők versenyét.

A legjelentősebb és legértékesebb módosítás és haladás az új versenyszabályzatban a vezénylők taktikai versenyé. Ennek a tanítói nagy értéke elvitathatatlan. Legfeljebb az osztályozásában van szükség a fentiek szerinti módosításra. Azt a javaslatot azonban, hogy ennél a versenyenél a szóbeli vizsgáztatás lehetősége is vezettessék be, pártolni egyáltalán nem tudom, mert sem az az indok, hogy még vannak vezénylők, akiknek az írásbeli megoldás nehezükre esik, sem az az indok, hogy így gyorsabban lehet vezetni, nem ér fel az írásban való megoldásnál alkalmazható sokkal igazságosabb osztályozás értékével és e ver-

senyeknek azzal a kiválasztó hatásával, mely mindinkább az értelmiséget követeli a testületek kiképző tisztjeitől.

A csapatok taktikai versenyének az új versenyszabályzattal bevezetett az a módja, hogy a vezénylő kész feladatot kap, vagyis a megoldást is közli vele a feladattal egyidejűleg, csak átmeneti módja lehet a csapatok taktikai versenyének addig, amíg e versenyek nagyértékű kiképző hatása nyomán odáig nem jutottunk, hogy erre nem is lesz szükség. De mert ma még szükség van és mert ezeknek a taktikai csapatversenyeknek taktikai kiképző értéke oly elsőrendű, úgy gondolom, hogy e versenyek mostani nyilvános módját is fenn kell tartani addig, ameddig azt a módot fenntartjuk, hogy a feladat megoldását is közöljük a csapattal, és csak ha már erre szükség nem lesz, akkor lehet valamely új megoldásról gondolkozni, ami egyúttal visszavezethet a titkossághoz is.

Az új versenyszabályzat osztályozására vonatkozó részének az az újítása, mely mellett a réginél sokkal kisebb értéket tulajdonít a teendők gyors, mindinkább szabatos megoldásának, szintén beválnak tekinthető, mert észrevehetően csökkentette a versenyeknél szokásos kapkodást, amely valósággal átka a taktikailag képzetlen csapatok működésének.

Már nem annyira a szabályzat, mint inkább annak értelem szerinti való helyes alkalmazása hozott még igen jó hatást a gyöngyösi országos versenyeken. Ez pedig abban nyilvánul meg, hogy a versenybírók elnöke és az Országos Tűzoltó-Szövetség már jóval a versenyek előtt egységes elveket alkalmazott és vezetett be a versenyek osztályozásába, előre megállapítván és közölvén a versenybírókkal a megalakuló ülésen, hogy mit kell kis és nagy hibának tekinteni és hogy ennek megfelelően mit kell 1-es, és mit 2-ös osztályzattal osztályozni. Továbbá, hogy a 2-ös osztályzatot mindenkor indokolni kellett és hogy a versenybírók elnöke minden versenyszám után, az osztályozási lapok összegyűjtése alkalmával átnézte az osztályzatokat és ha abban hibát, hiányt látott, fel is hívta a versenybírókat a téves osztályzat korrigálására. Nagyrészt ennek a gondosan bevezetett egységes osztályozásnak lehet — azt hiszem — tulajdonítani azt a körülményt, hogy a gyöngyösi országos versenyeken nem mutatkozt olyan kirívó elégedetlenség a versenybírók sorozásaival szemben. Ami pedig a multban eléggé napirenden volt.

Végül még egy tanulságot kívánok itt leszögezni és ez az, hogy miként az élet halad, ahogyan halad a tűzoltói kiképzés módszere és foka, ugyanúgy kell haladnia és alkalmazkodnia ehhez a versenyszabályzatnak is, mely a tűzoltói kiképzés egyik fontos eszköze és a kiképzés iránti érdeklődés ébrentartásának egyik hatékony tényezője. A versenyszabályzatot tehát szinte minden országos verseny után módosítani, fejleszteni kell az országos versenyek tanulságainak felhasználásával. A tűzoltói kiképzés fejlesztéséhez járul tehát hozzá, ha csak egy téglával is, az, aki idevonatkozó tapasztalatait felhasználás céljából a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tudomására hozza.

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TŰZRENDESZET”
 füzeteket, I—VII. Ára 750 P
 Részletes árjegyzék a 143. oldalon

KERESZTES JÁNOS

1853—1935.

A gyöngyösi tűzoltókongresszuson egybeült tűzoltóság országos választmányi közgyűlést tartotta éppen, mikor az elnöklő Marinovich Imre dr országos szövetségi h. elnök, kezében távirati lapot tartva, megszakította a tanácskozást és mélyen megrendülve bejelentette a szomorú hírt, hogy

Keresztes János

a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség pénztárosa, igazságügyminiszteri nyug. s. hivatali főigazgató, az Igazságügyi Segédhivatali Tiszviselők Egyesületének alelnöke, a Signum Laudis és más kitüntetések tulajdonosa életének 82. évében, 1935 augusztus hó 18-án hirtelenül elhunyt.

Az országos választmány, — de az egész tűzoltó társadalom — mély megdöbbenéssel fogadta a gyász hírt és utasította az elnökséget, hogy a temetésen a tűzoltóságot méltó módon képviselje.

Temetésen a tűzoltóság részéről megjelentek a Budapesten lakó elnökségi előadók, a szövetségi iroda tagjai. A ravatalnál Marinovich Imre dr országos szövetségi elnök mondott szívbemarkoló gyászbeszédet és utolsó Istenhozzádot az általa annyira kedvelt tűzoltóintézmény részéről. Tűzoltóruhájába öltöztetve, tűzoltódíszszakasz kísérte utolsó útjára.

45 éve annak, hogy az akkor még fiatal, alig húsz éves Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség nagyobb változáson ment keresztül, amikor 1890-ben először utalták ki a Szövetségnek az állami költségvetésbe felvett szubvenciót. Ekkor alkalmazták Keresztes Jánost, mint irnokot a Szövetségnél, aki később mint irodatiszt, végül pénztáros, ezen idő óta minden megszakítás nélkül dolgozott utolsó percéig. Valóban utolsó pillanatáig, mert a gyöngyösi kongresszusra való indulása előtt tűzoltóruhában hagyott ki meleg szíve dobbanása. Jóban, rosszban kitartott a tűzoltó intézmény mellett, akkor is, midőn a forradalmak és pénzügyi válságok miatt a Szövetségünk minden vagyonát elvesztette, sőt Ő tette lehetővé, hogy a szövetségi iroda a legsúlyosabb időben zavartalanul folytathassa működését.

Négy és fél évtized alatt emberek jöttek, emberek mentek, csak Ő maradt állandó. A tűzoltóintézmény érdekében kifejtett új eszmék, heves viták egykori szószólói, már javarészt a temetőben megbékélve pihentek az örök csendességben, mikor még János bácsi javába mesélte, hogy „Tudjátok gyerekek, azok voltak a szép idők“.

Aranyos jó kedélye, az élet derűje kísérte végig életét még magasabb korában is. Tűzoltónagygyűléseken, összejöveteleken mindig központja volt a társaságnak és iskolázott szép hangjával még a győri nagygyűlésen is fel-tűnést keltett. A gyöngyösi nagygyűlésen is bizonyára gyönyörködött tűzoltóiban, — fenn a magasságban.

A szó legszorosabb értelmében nem volt tűzoltó, úgynevezett aktív tűzoltó, mert nem vonult soha tűzhöz a hívó kürt szavára, nem ol-

dott meg bonyolult taktikai feladatokat, csupán halkszavú, hangyaszorgalmú, hű irodai munkása volt a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek. Négy és fél évtizedes kapcsolata a tűzoltóintézménnyel kiművelte minden szépre, jóra hevülő lelkét, megértette a tűzoltó eszme leg-szentebb célját, a felebaráti szeretetet, amely a legnagyobb erőt képes adni, hogy kifejlessze bennünk az Isten gondolatai szerint való igazi ember-t. Ez a szeretet az, mely megérteti velünk, hogy midőn másoknak, testvérünknek szolgálunk, tulajdonképen önmagunknak tesz-szük a legnagyobb szolgálatot. Ezzel a megér-téssel szívvel, lelkével tűzoltó lett. Ezért érez-zük, hogy személyével bajtársunk, igazi derék tűzoltóbajtársunk tűnt el a magyar firnamen-tumon.

Lukács Zoltán dr

Tűzoltókat érdeklí,

- hogy a gyöngyösi országos választmányi közgyűlés elfogadta az új egyenruházati és felszerelési szabályzatot. Az új szabályzat azonban csak akkor lép életbe, ha azt a belügyminisztérium is jóváhagyta. Mindaddig a régi szabályzat irányadó és kötelező.
- hogy a gyöngyösi országos tűzoltóversenyen a kismotorfecskendő-verseny teljes sikert aratott és a Szövetség a jövőben is rendszeresíteni kívánja.
- hogy az Országos Tűzoltó-Szövetség pályáztatot hirdetett egy irodai gép- és gyorsírói állásra. Katonai szolgálatuknak eleget tett okleveles tűzoltótisztek egyenlő feltételek mellett előnyben részesülnek.
- hogy a felsőausztriai tűzoltóiskolában legénységi, altiszti, motorkezelői és tiszti tanfolyamokon kívül rendszeres lég- és gázvédelmi tanfolyamokat is tartanak.
- hogy a tűzoltótanfolyamok hallgatói a tanfolyam székhelyére és hazautazásra 50 százalékos vasúti kedvezményben részesülnek — Ausztriában és Csehországban.
- hogy az országos tűzoltószövetségnek a tűzoltótanfolyam hallgatók kedvezményes vasúti jegye tárgyában előterjesztett kérelmét a kereskedelemügyi minisztérium nem találta teljesíthetőnek.
- hogy a tűzrendészeti törvény tervezetét széleskörű bizottság tárgyalta. Talán őszszel már a Ház asztalára kerül a javaslat.
- hogy a szolgálatteljesítés közben gyilkosság áldozatává lett Petrika János mándoki tűzoltó özvegyének az Országos Tűzoltó Szövetség segélyzőpénztára 1000 P-t utalványozott.

A TŰZRENDÉSZETI KÖZLÖNY
ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
BUDAPEST, IV, BÁSTYA-UTCA 13. SZÁM

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ SZÖVETSÉG
MEGBÍZÁSÁBÓL SZERKESZTI ÉS KIADJA
LUKÁCS ZOLTÁN DR

1935 szeptember 15

ELŐFIZETÉSI ÁRA A TŰZRENDÉSZETI
KÖZLÖNNYEL EGYÜTT EVI 6—PENGÓ

Légítámadás!

A repülők harca földi célok ellen

Írta: Nagy Zoltán okl. tűzoltótiszt, pilóta

A lövőeljárás hátránya az, hogy csak korlátolt távolságig — a tüzéség lőtávolságán belül — alkalmazható, továbbá, hogy a vastag acélfalu lövedékekben aránylag kis mennyiségű gázanyagot lehet elhelyezni, tehát egy terület hatásos elgázosításához sok lövés szükséges.

A repülők földi célok elleni harcában a gép sajátosságainak és a gázharc elvének összeegyeztetésével a földi gáztámadás mindkét módszere alkalmazható. Ezek szerint a repülők gáztámadása:

1. fűvőeljárással (gázpermetezéssel),
  2. lövőeljárással (gázbombákkal)
- történhetik.

Gázfúvásához főként nagyteherbírású (bombázó) gépeket alkalmaznak. A repülőgépek törzsébe különleges gázfúvókészülékeket szerelnek be. Ezek, a földi gázfúvó tartályokhoz hasonló, kisebb-nagyobb gázpalackokból és a permetező készülékből állanak. A tartályokból a mérgező folyadékot (például mustárgázt), vagy a nagy nyomás alatt folyadékká sűrített harcgázt (például klórt) szénsavval, sűrített levegővel, vagy a motor kipuffogó gázával hajtják ki. A kibocsátott gáz (permet) a levegőnél nehezebb, tehát lassan alászáll. (A repülőgép személyzete a tartályok tömítetlenségéből előállható szivárgások miatt légzőkészülékkel van felszerelve. A gázpalackokat úgy építik be a repülőgépbe, hogy sérülések (találat) esetén ledobhatók legyenek.)

Gázfúvó eljárással a támadást repülőgépek csak kis magasságból (300 m-en alul) végezhetik, mert nagyobb magasságból alábocsátott harcágazok a levegőben annyira felhigulnak, hogy hatástalanokká válhatnak.

Az ellenséges légelhárítás miatt repülők csak éjjel, vagy saját vadász- és csatárepülők védelme alatt támadhatnak. Olyan területeken, ahol ellenséges légelhárítás nincs, a terep előzetes fertőzése, minden védelem nélkül, nappal is végezhető.

A repülőgépről végzett gázfúvásnak, a földi fűvőeljárással szemben előnye, hogy független a szállító eszközöktől és hogy a támadás megkezdésénél nem kell a kedvező, (az ellenséges állások felé fújó) szélirányra várni, mert a repülő, a gép irányának változtatásával az elgázosítás területét is szabályozhatja. A kifúvott gáz-

felhő ugyanis sáv formájában terül a gép mögött, szélcsendben lassan, függőlegesen alászáll, oldalszélben pedig a szél irányában el is húzódik. (200 m magasságból kibocsátott gázfelhő körülbelül 30 perc alatt éri el a föld színét!)

A támadás hatása elsősorban a kibocsátott harcágaz minőségétől és mennyiségétől (töménység), másodsorban az időjárástól (szél, csapadék, hőmérséklet) és a tereptől (fedettség, tagozottság) függ. Mustárgázból például egy négyzetkilométernyi terület tökéletes elgázosításához körülbelül 10.000 kg gázanyag-szükséges. Az így elért töménységnek egyharmada azonban ugyanazon a területen a tartózkodást elviselhetetlenné teszi.

A gázbombákkal való támadást általában bombadobások módjára hajtják végre. Mind nappal, mind éjjeli bombatámadás alkalmával a támadó egységek robbanó bombákon kívül, gázbombákat is dobhatnak. Általában a gázbombákra ugyanazok a tényezők hatnak előnyösen, mint a többi, élő célok-ellen használatos (repszhatású) repülőbombákra. Gázbombákkal való támadást nagy magasságból is véggezhetnek, mert ezeknél a pontos célzás inkább elhanyagolható. A gázbombával nem kell a célt okvetlenül eltalálni, elég ha azok — a szél felőli oldalán — a közelébe esnek.

Újabban olyan gázbombákkal is kísérleteznek, amelyeknek időzítő gyújtójuk van. Ezek a cél felett még a levegőben robbannak fel és gázanyagukat szétfecskendezik. A gáz a levegőben alászáll és felhőként lepi el a terepet.

A bombákkal való gáztámadás előnye, hogy a tüzéség lőtávolságán kívül is alkalmazható, ezenkívül, az, hogy a repülő gázbomba hatásosabb, mint a tüzéségi gázlövedék, mert azonos súly mellett több gázanyagot tartalmazhat.

A repülők fűvőeljárásával szemben előnye, hogy nagy magasságból, tehát nappal végezhető, hatása biztosabb és rendszeresebb, ezenkívül a bombákkal való légi gáztámadásnál a meglepetés is valószínűbb.

A repülők földi célok elleni harcának és harceszközeinek ismertetése után néhány szóval még a légierők egyéb harcászati feladatairól szeretnék megemlékezni.

A legfelsőbb katonai vezetés kezében a re-

pülő nemcsak a földi és légi célok ellen erős fegyver, hanem a felderítés legfontosabb eszköze is. Parancsnokok, összekötőtisztek, jelentések szállításával az összeköttetést is szolgálja. Kényszerhelyzetben lőszer, élelem stb. utánpótlására, járőrök, sebesültek szállítására is felhasználható. A tüzerrepülő a tüzérégi tűz gyors

és pontos irányítását végzi. Minden repülőgép ködösítésre is felhasználható. Általában: minden feladatot, ahol gyors, biztos, az akadályoktól független szállító, vagy harceszközre van szükség, azt a repülő oldják meg. Bátran állíthatjuk, hogy korszerű hadseregben a légierők a harc és vezetés elengedhetetlen tényezői!

Óvóhelyek létesítése és berendezése

Írta: Breuer Tibor okl. tűzoltótiszt

A polgári lakosság légvédelmének rendezése időszerűvé vált, tehát megindulnak a munkálatok is, amelyek passzív részről célszerűen, elsősorban az óvóhelyek létesítése körül forognak.

Az óvóhelyek rendeltetése, hogy a polgári lakosság azon része, amely nem vesz részt a cselekvő osztagok (tűzoltó, mentő, eltakarító és fertőtlenítő) munkájában, a gáz mérgező és a bombák repeszhatása ellen ott megfelelő védelmet találjon. Tehát két főkövetelményt állítunk fel az óvóhelyek létesítésénél: a gázbiztosságot és a bombabiztosságot. E két főkövetelmény mellett megkívánjuk még a gyors megközelíthetőséget és veszély esetén az óvóhely elhagyásának lehetőségét. E követelmények szem előtt tartásánál felmerül az a körülmény, hogy hol létesítsük az óvóhelyeket?

A gázbiztosság szempontjából ideálisabb volna az óvóhelyek emeleten való elhelyezése, tekintve azt, hogy a harcgázok legnagyobb része a levegőnél nehezebb lévén, a föld színét fekszi meg és így természetesen a mélyebben

fekvő helyiségeket is megtölti. A bombabiztosság ellenben az épületeknél megkívánja a nagy ellenálló-hatást, amely leginkább a pincéknél található, tehát ez utóbbit fogjuk felhasználni, mert a gázbitosság könnyebb feladat lévén, itt is keresztülvihető.

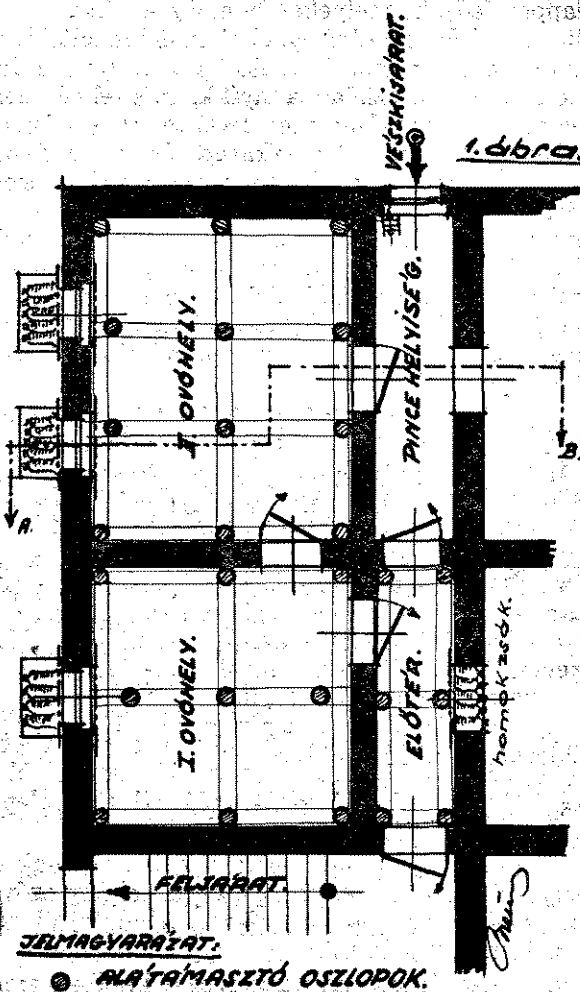
Azok a házak, amelyek megfelelő pincerész-szel rendelkeznek, némi átalakítással jó óvóhelyekké rendezhetők be. Melyek a megfelelő pincerészek? Elsősorban azok, amelyek erősfalazatúak, tehát két, főként utcai és udvari, földbe süllyesztett fal között fekszenek, továbbá magasságuk két és három méter közt mozog, légtartalmuk pedig 25—60 köbméterig terjed. Természetesen más pincerészek, ha magasságuk ugyanaz — ami lényeges és a későbbiek során látjuk —, de nagyobbak, gyöngébb falazatúak, kisebb biztonsággal ugyan, de azért használhatók.

Az 1. ábra egy óvóhely elvi elrendezését mutatja. A lényeg az, hogy ezek a helyiségek ne legyenek a lépcsőháztól távol, két kijáratuk legyen, amelyek közül az egyik okvetlen vész-kijáratnak tartandó fenn. Ez szükség szerint ablakból is kiképezhető egy vaslétra segítségével. Az óvóhely ellátandó egy gázbiztos előtérrel, amelynek célja megakadályozni, hogy a gáz-fertőzött levegő az óvóhelyekkel érintkezhessek. Az óvóhelyeket kisebb területekre készítjük, esetleg elfalazzuk egymástól, ezáltal kisebb felületű födémekeket képezünk, ami a bombabiztosságot nagyban növeli, mert az átszakadási lehetőség is kisebb, tehát a bomba hihetőleg az óvóhely fölött, nem pedig átszakítva a megerősített födémét, a helyiségben fog robbanni. E biztosságot nagyban növeli az emeletek száma is, mert a robbanás ereje esetleg nem hat a pincéig, miután egy négy-ötemeletes háznál a födémeke átszakítása után átlagos bombasúly mellett (100—200 kilós) a második és harmadik emelet között következik be. Természetesen az általános jellegű óvóhelyeknél nem számolhatunk ezerkilós bombákkal, mert alkalmazásuk ritka és átütőerejük igen nagy. Megközelítő számítással is bizonyítható, mert ha 4000 méter magasból ejtett 1000 kilós bombának a sebessége „v” 250 m/sec, akkor a földbe, melynek ellenállási együtthatója „w” 1/150, akkor „h” mélységre hatol be,

$$h = \frac{E}{314 \cdot d^2}$$

E... a zuhanó bomba energiája mkg.-ban.
d... a bomba átmérője centiméterben.

A kapott „h” mélység körülbelül kilenc méter lesz, tehát elképzelhető, hogy egy négy-ötemeletes háznál az összes födémekeket átsza-

kítja, jó esetben, miután a födémek átszakításánál fékezést szenvedett, a megerősített pincefödém felett robban, miáltal összedöntve a házat, az óvóhelyet annyira megrongálja, ha ugyan össze nem dönti, hogy a bentlévők azt elhagyni kényyszerülnek. Ezeket előrebocsátva tárgyaljuk a pincerészek egyszerűbb megerősítésének módjait.

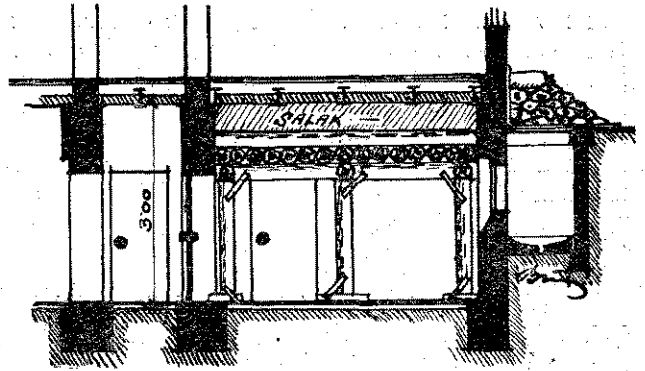
A legelterjedtebb födém szerkezetek a síkfödémek (vasgerendák közötti téglafödém, vasbeton síkfödém, csapos gerendafödém stb.), amelyeknek megerősítése igen egyszerű eszközökkel és könnyen keresztülvihető. Elsősorban a pincemagasság figyelembevételével megállapítjuk, hogy az erősítés a födém alatt vagy fölött készíthető-e. Ha a pince a kétméteres magasságot nem haladja meg, akkor az erősítés felső legyen, mert az alsó erősítés a pince magasságát 35—40 centiméterrel csökkentené, ami a benttartózkodást lehetetlenné teszi. Nem marad más hátra, mint a felső erősítés készítése. Ezen munkálatokat két részre osztjuk: a pincében és a pincefödém felett végzendőkre. A pincében a vastartókra, vagy a gerendák irányában merőlegesen nyers, tehát nem faragott fagerendákat fektetünk keresztül keresztül, egymástól mintegy 1—1.20 méter távolságra. Ügyelnünk kell arra, hogy a vastartók és gerendák felfekvési helyénél, tehát a fal mellett is legyen gerenda, vagyis azt ideiglenesen kiváltjuk. A fagerendákat kétméterenként alátámasztjuk erős, nyers faoszlopokkal, vaskapcsokkal megerősítjük és ezzel az alsó munkálatokat el is végeztük. Itt csak a födém alátámasztására volt szükség, mellyel a beomlás ellen biztosítottuk. A pincefödém felett ugyancsak a vastartók és gerendák irányára merőlegesen, szorosan egymásmellé nyers fagerendákat fektetünk olyképpen, hogy az az egész megerősítendő részt fedje. Erre merőlegesen, ugyancsak ilymódon fektetünk keresztgerendázatot, melyet vaskapcsokkal kötünk egymáshoz. Az így elkészített erősítést 30—40 centiméter salak- vagy homokréteggel fedjük, majd erősen ledöngöljük. Az alkalmazott gerendák átmérője 25—30 centiméter.

2. ábra.

A-B. metszet. Felső erősítés készítése.

Ha a pince magassága két és három méter között van, akkor az összes erősítési munkálatok a pincében végezhetők. A födém gerendáira merőlegesen, szorosan egymásmellé 25—30 cm átmérőjű fa-, lehetőleg nyers gerendákat fektetünk, melyeket a végeiken fagerendával váltunk ki. Az első gerendasor és a födém között 35—45 centiméter hézag legyen. Az első gerendasor alá, arra merőlegesen egy másik gerendasort helyezünk és a hézagot kitöltjük homokkal vagy salakkal. Az így létesített födémeket keresztgerendázattal látjuk el és megfelelő alátámasztó oszlopokkal biztosítjuk, melyeknek szilárdságát vaskapcsokkal növeljük.

3. ábra.

Alsó erősítés készítése süllyesztett pinceablak esetén

Az ilyen erősítési munkálatokat az óvóhely minden egyes részében nagy gondossággal végezzük, mert emberek életbiztonságáról és lelkiismeretünk megnyugtatójáról van szó. Nem szabad elhanyagolni a pincetalaj teherbírását sem, mert az oszlopok nagyobb rázkódtatástól súlylyedhetnek, miáltal szilárdságukból veszíven, kevesebb biztonságot nyújtanak. Ezért minden egyes oszlop alá megfelelő alátét deszkát, 2—3 colosat, terméskövet, téglát rakunk, miáltal megátoljuk annak süllyedését.

Tekintetbe kell venni továbbá a pincefalak szilárdságát a bomba robbanása által okozott légnyomás szempontjából is. Ha a fal nem fekszik a földben elég mélyen, úgy belülről megfelelő erősítést eszközölünk, amely lehet nyers gerendázattal és kellő kitámasztással ellátott deszkafal, vagy téglarészt, tehát kettős fal. Hangsúlyozom, hogy ez csak abban az esetben szükséges, ha a robbanás által okozott légnyomás a falat oldalról érheti, például amikor a bomba a házak között, az utcán robban.

A pinceablakokat kívülről 2—3 colos deszkalappal fedjük, melyeket homokzsákokkal terhelünk le, úgyhogy a zsákok teljes felületeikkel borítsák a pinceablak kontur vonalait. A pince bejáratát, ha szabadba nyílik, megfelelő széles és magas kettősfalú, homokkal töltött és homokzsákokkal erősített deszkarepeszfogó fallal látjuk el. Természetesen ez csak oly esetben szükséges, ha az egyúttal vészkijáratul is szolgál. Az óvóhely bejáratát és elválasztó ajtóit kereszt-pántokkal erősített és vaslemezzel burkolt erős nyers deszkaajtók legyenek, jó illesztési helyekkel és erős zárrakkal. Ezen két utóbbi követelmény a gázbiztosság szempontjából nagyfontosságú.

Lényeges és fontos tényként szerepel a befogadóképesség. Minden óvóhely befogadóképességét állapítsuk meg és azt feltűnő helyen, a személyek számának feltüntetésével jelezzük. A befogadóképesség számításánál irányadó legyen, hogy egy-egy személyre átlagban két és fél, három léghöbméter légtér jusson, rövidebb tartózkodási időre két léghöbméter is megfelel. Ne a legfelső határt állapítsuk meg, inkább egy kevés, 2—3% toleranciával számoljunk, így elkerülhetjük esetleg a túlszűfolttságot és emelhetjük a levegő tisztaságának nívóját. Nagyobb áldozat mellett a megfelelő szellőztetésről is gondoskodhatunk, mikor is a külső levegőt légszűrőn keresztül exhaustorral szívjuk be az óvóhelyiség termeibe.

Ezek letárgyalása után hátra van még a gázbiztosság kérdése és a berendezés. A legbiztonságosabban túlnyomással érhető el, ami legfeljebb egy-két tized atmoszféra. Minthogy a mai nehéz gazdasági viszonyok nem igen enge-

dik meg a motorok beszerzését, egyszerűen tömítéssel kívánjuk azt elérni. Minden ajtót, ablakot vaslemezzel vonunk be, felfekvés helyükön félcentiméteres filepárnázattal látjuk el, erősen leterheljük, vagy csavaros zárakkal rögzítjük, minden nyílást elzárunk légmentesen, a pince falazatát friss cementtel vakoljuk be. Ezekkel az egyszerű eszközökkel is elérhetjük a gázbiztonságot és az így elkészített óvóhelyeket nyugodtan adhatjuk át rendeltetésüknek.

Az óvóhelyeket ellátjuk padokkal, asztalokkal, kötszerszekrényvel, egy-két gázálarccal, homokos ládával, lapátokkal, bontószerszámmal és vedrekkel. Nem szabad megfélekedni klórmészről és vízről sem, mert esetleges mustárgázmérgezés fertőtlenítéséhez ezek nélkülözhetetlen

kellékek. A bontószerszámok és gázálarcok az esetleges beomlásoknál nagy segítséget jelentenek és a helyreállító munkálatok során szükségük oly nagymérvű, hogy nélkülözésük egyenlő a tehetetlenséggel.

Egy fagerendázattal megerősített és fentebb leírt óvóhely átlagos költsége, berendezéssel és anyaggal együtt, nem haladhatja meg a 2000 pengőt. A befektetés meghozza a maga gyümölcsét, különösen akkor, ha szem előtt tartjuk, hogy a polgári légvédelem: önvédelem. Óvóhelyeket a veszély pillanatában rögtönözni nem lehet, tehát azoknak már készen kell várnai a légitámadás elől menekülő embereket. Aki a fenyegető veszély tudatában nem készül az önvédelemre, az — elpusztul!

Kisebb közlemények

A drezdai „Vörös kakas“ tűzrendészeti és mentésügyi kiállítás gázvédelmi osztálya méreteiben hatalmas és minden részében újszerű volt.

A kiállítás Göring tábornok, birodalmi miniszter védnöksége alatt állott és Drezda városának, sőt az egész nemzet szakembereinek legkiválóbbjai fáradoztak azon, hogy ez alkalommal a gázvédelem terén egészen rendkívülit alkossanak. Ellentétben az eddigi, hasonló célú kiállításokkal, amelyek a gázvédelmet, csak bizonyos szervezetek (tűzoltóság, mentők, vöröskereszt, stb.) keretein belül, a szükséghez képest érintették, itt, — a drezdai tűzoltóparancsnoknak, Ortoloph-nak kezdeményezésére — az egész német gázvédelmi iparnak bevonásával, a gázvédelmi eszközöknek és anyagoknak rendszeres és hézagmentes gyűjteményét állították össze.

A főcsarnok két hosszanti fala mentén fülkék voltak egymás mellett, amelyek a gázvédelmi eszközöknek egy-egy csoportját foglalták magukba. A fülkék hátsó falán magyarázó feliratok és szemléltető táblázatok lógtak, amelyek az ott elhelyezett, különleges eszközök hatását, alkalmazásuknak módját és összeállításukat szemléltették.

Az első fülke a könnyű szűrőkészülékeket (Filtergeräte) tartalmazta, amelyeket főként mérgező por ellen használnak. A második fülkében már gázálarcok voltak, különféle szűrőbetétekkel és szűrőszelencékkel. (Gasmasken, Filtereinsätze.)

A harmadik fülkében a friss levegős légzőkészülékeket állították ki, a hozzájuk tartozó szívócsövekkel és fúvókkal együtt. (Frischluffgeräte.)

A negyedik fülkében a legújabb oxigénes légzőkészülékeket (Sauerstoffgeräte), míg az ötödikben a gázmérgezetek kezeléséhez szükséges belélegeztetőket, oxigénes készülékeket (Sauerstoffbehandlung) és pullmotorokat helyezték el.

A hatodik fülkében gázvédelmi segély- póteszközök, valamint vizsgáló és kísérletező anyagok voltak. (Hilfs- und Zusatzgeräte.) A fülkék bejárata előtt, a középső út két oldalán életnagyságú alakok álltak, például egy gázmérgezett, vagy egy munkás nyitott kohónál, vagy teljes gázvédő felszerelésű tűzoltó, bányász, stb.

A főteremben helyezték el azt a nagy mintaszekrényt is, amelyben a legújabb német, korszerű gázálarcokat, az „S“ álarcokat és szűrőbetéteket állították ki.

Az óvóhelyek és a szellőztetőberendezések számára a főteremből nyíló, külön csarnok szolgált, ahol három különböző nagyságú óvóhely volt. Az első 25, a második 50 nem cselekvő (passzív), míg a harma-

dik 30 cselekvő (aktív) polgár számára készült. Mindegyik óvóhely megfelelő szűrőkészülékkel és szellőztető berendezéssel is fel volt szerelve.

Ennél a kiállításnál mellőzték a légzőkészülékek és a gázvédelmi felszerelések fejlődési fokozatainak bemutatását, mindentől csak a legújabbat, a korszerűt állították ki, úgy hogy ez a kiállítás a mai német gázvédelem tökéletességéről és fejlettségéről nyújtott tiszta képet. (NZ.)

Könyvbismertetés

Légvédelmi Képes Káté a címe Petróczy István ny. ezredes új könyvének, amely a maga nemében egyedülálló szakmunka.

Petróczy ezredes a magyar polgári légvédelem megszervezésében: úttörő. Évek óta fáradozatlanul dolgozik, hirdeti a légvédelem sorsdöntő fontosságát, szóval, tettel, tollal egyaránt. „Veszélyben minden magyar város!“ jelmondatával felkereste összes nagyobb városunkat, eddig 546 előadást tartott. Most megjelent könyve már a harmadik légvédelmi tárgyú írása.

A Légvédelmi Képes Káté célja egyrészt, hogy a társadalom figyelmét a légvédelem terén elmaradottságunkra felhívja, másrészt, hogy a polgári légvédelem helyes alapfogalmaival mindenki — főként azokkal, akikre ellenséges repülőátadások idején fontos feladat hárul — megismertesse. A légvédelem nemcsak önvédelem és közérdek, hanem hazafias kötelesség, Légitámadások ellen sikeresen csak az a nemzet védekezhet, amely légvédelmét még a béke éveiben kiépíti és amelynek polgárai a védekezés módját ismerik.

Ezeket az alapismereteket és teendőket tanítja ez a Káté, olyan ügyes, olyan szemléltető módon, hogy azt, aki kezébe vette és átlapozta, feltétlenül gondolkodóba ejti és munkára sarkalja. A könyv tulajdonképpen egy sorozat tökéletes, megkapó rajznak a gyűjteménye, amellyel a kevés, de szakszerű és világos magyarázó szöveg szerves egészet képez. Külön dicséretet érdemel a munka friss, izig-vérig magyaros nyelve, amely az olvasót mindvégig leköti. A szerző a légvédelem idegen kifejezései helyett jó, helyénvaló magyar szavakat használ.

Kívánatos, hogy ez a kitűnő könyv ott legyen minden magyar tűzoltó kezében, mert nemcsak a közérdeket szolgálja, hanem a légvédelmi szakoktatásnak is kitűnő eszköze.

A sikerült képeket Györgyffy István iparművész rajzolta, a Káté a „Centrum“ budapesti könyvkiadó vállalat kiadásában jelent meg, ára 2 pengő 50 fillér. (NZ.)

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése

Budapesten 1935 július 27-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr h. elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Napirend előtt Marinovich Imre dr h. elnök kegyelettel emlékezett meg Mátrai Antal tűzoltószergyáros, országos választmányi tag elhunytáról. A megboldogult fáradhatatlan munkása volt a tűzoltóintézménynek, aki odaadó példás életével, áldozatkészségével mindenki szeretetét és tiszteletét kiérdemelte. Temetésén a tűzoltó bajtársak nagy serege jelent meg, ahol Marinovich Imre dr mondott búcsúbeszédet és elhelyezte a szövetség koszorúját. Elnökség határozatilag kimondta, hogy Mátrai Antal emléket az ülés jegyzőkönyvében megörökíti és erről az özvegyet átiratban értesíti.

Erdély dr előadó a legnagyobb részvétellel jelenti, hogy Grósz István bányamérnök, tanfolyamot végzett tűzoltótiszt Tatabányán bányatűznél, hivatásának teljesítése közben szenvedett égési sebek következtében meghalt. Elnökség a legnagyobb részvétellel hallgatta a bejelentést és elhatározta Grósz István emlékének az ülés jegyzőkönyvében való megerősítését és arról az elhunyt atyjának értesítését.

Hirling Gyula előadó a legutóbbi elnökségi ülés által kiküldött tisztújító-bizottság jelentését terjesztette be, mit az elnökség jóváhagyólag tudomásul vett és elhatározta, hogy az országos választmány útján a nagygyűlés elé terjeszti.

Bendefy előadó sajnálattal vette tudomásul Nagy Sándor szövetségi főtitkár lemondását. Indítványozta, hogy az elnökség a lelépő főtitkárt a tűzoltóintézmény érdekében kifejtett valóban értékes, odaadó és lelkiismeretes munkásságának elismeréséül, a szövetség tiszteletbeli tagjává való megválasztásra ajánlja. Elnökség a javaslatot örömmel vette magánvá és elhatározta, hogy azt a nagygyűlés elé terjeszti.

Elnökség, vitéz Roncsik dr előadónak a kerületi tanfolyamok és járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamok tárgyában beterjesztett tantervét a kódex-bizottsághoz utalta.

Marinovich dr h. elnök jelenti, hogy a debreceni városi nyomda a kért 260 drb. Rehák I. „Motoros fecskendők“ c. könyv helyett 289 drb-ot küldött. Elnökség a 29 drb többlet visszaküldését rendelte el.

Vitéz Roncsik dr előadó a hivatásos tűzoltóságok statisztikai adatainak összegyűjtését javasolja. Elnökség az indítványt magáévá vette azzal, hogy a kérdőíveket sokszorosítja és minden város polgármesterének megküldi.

Elnökség Papp Ferenc előadó tiszteletdíját az ásványolaj és kódex-rendelettervezetek, valamint a motoros fecskendők egységes gyakorlati szabályzatának megírásáért, illetve összeállításáért a mintegy 9.5 ívet kitevő munkánál 570 pengőben állapította meg.

Elnök bejelenti, hogy Vácson, Győrben, Hatvanban, Baján, Balassagyarmaton tartott kerületi tűzoltószaktanfolyamok véget értek. A hallgatók kiváló előmenetelről tettek tanúságot.

Papp előadó bejelenti, hogy a szegedi kir. kath. tanítóképző intézet 34 tanulója a kerületi tűzoltószaktanfolyamot elvégezte. Elnökség el-

határozta, hogy az intézet igazgatójának jegyzőkönyvi köszönését tolmácsolja önzetlen pártfogásáért, továbbá felterjesztéssel fordul a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez, a tanfolyamoknak az összes tanítóképzőintézetekben való rendszeresítése érdekében.

Békés vármegye tűzoltószövetsége különös érdemek jutalmazásaként a szolgálati éremszalagra pántok alkalmazását javasolja. Elnökség az indítványt a választmány elé terjesztendőnek mondja ki.

Elnök bejelenti, hogy Kónya Imre kecskeméti tűzoltóparancsnok nyugalomba vonult. Elnökség elhatározta, hogy Kónya Imrének érdemei elismeréséül a szövetség díszokmányt adományoz.

A Miskolci Önkéntes Tűzoltó és Mentőtestület bejelenti, hogy szeptember hó közepe táján tartja fennállásának 60 éves jubileumát. Kéri az elnökséget, hogy szeptemberi ülését Miskolcon tartsa. Elnökség a bejelentést tudomásul vette.

Elnök bejelenti, hogy a Békés vármegyei tűzoltószövetség augusztus hó 3—10-ig, Komárom és Esztergom vármegyei tűzoltószövetség augusztus hó 22—31-ig tűzoltótiszt továbbképző tanfolyamot rendez.

Elnök bejelenti, hogy a Közigazgatási Bírósághoz a szövetség panasszal fordult, mivel a bíróság döntésével ellentétes miniszteri végzés jelent meg illetékügyben. A Közigazgatási Bíróság ez ügyben úgy nyilatkozott, hogy hatásköre csak konkrét panaszok elbírálására terjed. Elnökség elhatározta, hogy az ügyet kivizsgálásra felterjeszti a pénzügyminiszterhez.

A Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület bejelenti, hogy az országos nagygyűlésre a meghívókat kinyomatta és a testületeknek szétküldte. Nyomdai és portóköltés 373P 64 fillért tett ki, mely összeget az elnökség utalványozta.

Elnökség a Gyöngyösi Önkéntes Tűzoltótestület kérelmére elhatározta, hogy a tulajdonát képező kocsifecskendőt a verseny tartamára a testület rendelkezésére bocsátja.

A vasasbányatelepi Önkéntes Tűzoltótestület kérelmére elnökség elhatározta, hogy a lak tanya díszítésére néhány tűzoltó vonatkozású képet bocsát a testület rendelkezésére.

Poldermann Lajos gyári parancsnok az egyéni felszerelés és rangjelzési szabályzat módosításának napirendről való levételét javasolta. Elnökség az indítványt nem tartotta teljesíthetőnek.

Szöke Benedek j. tűzrendészeti felügyelőnek a versenybíróóság alakítására vonatkozólag beterjesztett indítványát elnökség a versenybíróóság elnökéhez utalta.

Elnök ismertette a Hevesi Önkéntes Tűzoltótestület panaszát, amely szerint a gyöngyösi testület az országos versennyel kapcsolatosan 20 pengő nevezési díjon felül még 36 pengő kongresszusi és 7 P 50 fill elszállásolási díjat követelt. Elnökség megállapította, hogy kongresszusi díj minden körülmények között, míg az elszállásolási díj csak akkor fizetendő, ha a szállásra valóban igényt tart.

Bendefy előadó bemutatta jelentésminta tervezetét, mely az évi változást a községek tűzrendészetében összehasonlíthatóvá teszi az előző állapottal szemben. Elnökség vitéz Roncsik előadónak adta ki a tervezetet javaslattétellel.

Elnök bejelenti, hogy a belügyminisztérium a tűzrendészet fejlesztéséről szóló törvényjavas-

latát véleményezésre megküldte. Elnökség a javaslatot kiadta az előadóknak azzal, hogy észrevételeiket 3 napon belül tegyék meg és előadónak vitéz Roncsik dr-t kérte fel.

Elnök ismertette a mándoki tűzoltótestület panaszát a tűzoltói kiképzési jogkör megsértése miatt. Elnökség az ügy kivizsgálására Aranyos István tűzrendészeti felügyelőt kérte fel.

A jánosházai testület 6 tagjának királyi díszremmel való kitüntetésé ügyében elnökség az iratokat a Vasvármegyei Tűzoltószövetségnek küldte meg véleményezésre, mert az indoklás nem volt kielégítő.

Elnök bejelenti, hogy Varga György és társai, okleveles tűzoltótisztoktól beadvány érkezett, melyben bejelentik, hogy Birner István dr vm. árvaszéki ülnököt Tolna vm. főispánja vm. tűzrendészeti felügyelővé nevezte ki, holott az előírt képesítése nincs meg. Elnökség tudomásul vette, hogy a kérdés tisztázására felterjesztés intéztetett a belügyminiszterhez.

Elnökség elhatározta, hogy az állás nélküli okleveles tűzoltótisztek javaslatát pártolólág terjeszti a nagygyűlés elé.

Makrányi Gyula dr az országos versenyre jelentkező csapatok nevezéseit terjesztette be. Elnökség a nevezéseket átadta az irodának, hogy a benevezettek tagok-e és a segélyző pénztárba bevannak-e jelentve.

Hajós Emil titkár kérelmére elnökség nevezett hivatalos óráját egyelőre 3 hónapra egyhuzamban 9—3 óráig állapította meg.

Elnök bejelenti, hogy az 1938. évi nagygyűlésre Pécs és Kőszeg városából érkezett meghívás. Elnökség a kérelmeket a nagygyűlés elé terjeszti.

Erdély dr előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy az egyenruházati szabályzat tervezetét díjmentesen, a Tűzrendészeti Közlöny mellékleteként küldi meg a testületeknek.

Elnök indítványt tett az országos versenyek zsűri-elnökének megválasztására. Elnökség úgy határozott, hogy a nagyszámú jelentkezésre való tekintettel a kocsifecskendő versenyzőit négy csoportra osztja: Rosta Géza, Kathona Mihály dr, vitéz Roncsik Jenő dr és László István előadók elnöklété alatt, a mozdonyfecskenő-verseny elnökévé Erdély Ernő dr, a kismotorfecskenő-verseny elnökévé Papp Ferenc előadót választotta meg.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapest, 1935 július 27-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr h. elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy Károly titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Szlobodnyik János t. (Terény) 32 P, Horváth Sándor t. (Dombóvár) 20 P, Déri Péter t. (Zalalövő) 72 P, Konkoly János t. (Hidvégardó) 26 P, Stankovics Gyula t. (Szil) 28 P, Hintz Mátyás t. (Dunaszekeső) 12 P, Guba Sándor t. (Bagamér) 8 P, Negyedi József t. (Monor) 40 P, ifj. Gaál Károly t. (Kántorjánosi) 48 P, Sindler András t. (Békésszentandrás) 32 P, Wincze Gyula t. (Zalavég) 8 P,

Mészáros István t. (Füzesgyarmat) 60 P, Farkas Tivadar t. (Gyulaj) 42 P, Keresztúri János t. (Baktalórántháza) 38 P, Kocsis Imre t. (Tapolca) 8 P, Horváth Jenő t. (Tapolca) 8 P, Gergely Ferenc t. (Tapolca) 6 P, Zavaczky Lajos t. (Tapolca) 4 P, Horváth Vince t. (Tapolca) 6 P, Sinkó Vilmos t. (Tapolca) 10 P, Novák Antal t. (Tapolca) 8 P, Fodor Imre t. (Tapolca) 8 P, Bence István t. (Tapolca) 6 P, Szigeti Ferenc t. (Tapolca) 6 P, Nagy Gergely t. (Tapolca) 4 P, Sásdi József t. (Tapolca) 8 P, Aranyodi József t. (Tapolca) 8 P, Horváth Lajos t. (Tapolca) 6 P, Tóth Gyula t. (Tapolca) 8 P, Szigeti István t. (Tapolca) 10 P, Zsolnai József t. (Tapolca) 8 P, Tóth András t. (Tapolca) 8 P, Ábrahám Sándor t. (Tapolca) 20 P, Kiss István t. (Tapolca) 12 P, Hornyák József t. (Ibrány) 28 P, Aranyi István t. (Albertfalva) 16 P, Sindel András t. (Piliszentandrás) 32 P, Mészáros István t. (Füzesgyarmat) 60 P, Augusztin Ferenc t. (Bakonypeterd) 20 P, Huszár Pál t. (Rábatamási) 24 P, Bíró József t. (Tiszaroff) 14 P, Tolnai Géza t. (Alberti) 66 P, Csidor József t. (Répceszemere) 14 P, Papp Imre t. (Hajdudorog) 64 P, Pákecz János t. (Fityeháza) 32 P.

Elnökség a bejelentést jóváhagyólág tudomásul vette.

A Törökszentmiklósi Önkéntes Tűzoltótestület parancsnoksága előterjesztette néhai Zafir Miklós volt szertárnok családjának segély iránti kérelmét. A kérelmet már egy esetben az elnökség visszautasította, az ismételt kérelem indoklásában a szertárnok 40 éves önzetlen munkásságát emeli ki. Elnökség a kérelmet, mivel alapszabályba ütközik, teljesíthetőnek nem találta.

Titkár bejelenti, hogy az alsóoszlói tűzoltótestület Matolcsi István balesetét jelentette, de a biztosítási díjat csak a baleset megtörténte után küldték be. Elnökség a kérelmet visszautasította azzal, hogy a testület és a segélyző pénztár között jogviszony nem forgott fenn, mivel a biztosítás díja befizetve nem volt.

Titkár bejelenti, hogy Török István jákfai tűzoltó segélyt kér. Elnökség a kérést ellenőrző szakorvosi vélemény alapján elutasította, mivel a sérv nem tűzoltásnál keletkezett, hanem az régebbi, alkati megbetegedés következménye lehet.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségi ülése Gyöngyösön, 1935 augusztus 18-án

Az elnöki széket Marinovich Imre dr h. elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Vitéz Roncsik dr előadó ismerteti a hajdúszováti önkéntes tűzoltótestület 60 éves jubileumi ünnepélyének és díszközgyűlésének lefolyását.

Elnök bejelenti, hogy a belügyminiszter a drezdai tűzvédelmi kiállításra megfelelő hitel hiányában anyagi támogatást nem nyújtott. A kiállításon amúgy is megjelenő Szuppert Ferenc Győr-Sopron-Ebenfurti vasúti tűzoltóparancsnokot bízza meg a Szövetség képviselőjével. Elnökség a bejelentést tudomásul vette.

Elnök bejelenti, hogy „A Ranggal“ c. lapban Török Rezső aláírással „Falusi tűzoltó“ címmel egy a falusi tűzoltóságokra nézve sértő gúnyos vers jelent meg. Elnökség elhatározta, hogy a

Pályázati hirdetés

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége napi 3 (három) pengővel díjazott egy díjnoki állásra pályázatot hirdet.

Pályázók a gyors- és gépírásban való teljes jártasságukat igazolni tartoznak.

Országos tűzoltó tiszti oklevéllel bírókat és olyanokat, akik karpaszományos katonai szolgálataknak is tiszti képesítéssel eleget tettek, elsőség illeti meg.

A bélyegtelen pályázati kérvények folyó évi szeptember 30-ig alulírott elnökséghez (Budapest, IV, Bástya-utca 13. sz.) nyújtandók be.

Budapest, 1935 augusztus 30.

Papp Ferenc
főtitkár.

Dr. Marinovich Imre
(P. H.) elnök.

HÍREK

Kitüntetés. A Kormányzó úr öfőméltósága a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Hirling Gyula m. kir. kormányfőtanácsosnak, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség alelnökének, a tűzrendészet terén kifejtett eredményes munkálkodásáért legfelsőbb elismerése tudtul adassék.

Hirling Gyula, mint a hatvani önkéntes tűzoltótestület parancsnoka és a Hevesvármegyei Tűzoltó-Szövetség tb. elnöke, valamint az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének régi tagja, hosszú évek hangyaszorgalmával, rendkívüli érdemeket szerzett a tűzoltóságok szervezése és felvirágoztatása körül. Különleges szervezőképességének felismerése indította a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetséget is, mikor legutóbbi gyöngyösi nagygyűlésén a Szövetség alelnökévé választotta, hogy ezzel kiváló tehetőségét, páratlan munkabírást az ország egész területére vonatkoztatva, minél szélesebb körben gyümölcsöztethesse a tűzrendészet érdekében.

Valóban megérdemelt kitüntetéséhez őszinte jókívánatainkkal csatlakozunk.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmét újabban a következőknek adományozta: Bilics György tb. parancsnok és Imre Mihály alparancsnok (Pernye, önkéntés), Gajdos János parancsnok, Musza Sándor alparancsnok, Pata Imre szertáros (Fajsz, önk.), Nőé János parancsnok, Puskás József alparancsnok, Horváth István szakaszparancsnok (Pinkamindszent, önk.), Kada Menyhért és ifj. Seress István őrsparancsnokok, Palatinus Dezső őrzető (Török-szentmiklós, önk.), Hende Lajos parancsnok, Horváth István szakaszparancsnok, Kecskés Sándor tb. alparancsnok és Horváth József szakaszparancsnok (Olád, önk.).

Glósz Károly okleveles tűzoltótisztet Miskolc város törvényhatósága hivatásos tűzoltóparancsnokká választotta.

Beretvás Péter, kerületi tűzoltószaktanfolyamot végzett aszódi lakost, Pest vármegye alispánja megbízta az aszódi járás tűzrendészeti felügyelői teendőinek ellátásával.

† Pázmány József a pestszenterzsébeti önkéntes tűzoltóság parancsnoka, m. kir. postafőfelügyelő, a haditértményes koronás aranyéremkereszt, a Signum Laudis és egyéb kitüntetések tulajdonosa, augusztus hó 26-án elhunyt. Temetésén, mely a pestszenterzsébeti tűzoltóaktanyából történt, beszédet mondottak Marinovich Imre dr szövetségi elnök, Petheó János, a várm. tűzoltószövetség ügyv. alelnöke, valamint a testület c. parancsnoka, Richter Sándor.

Az elhunyt páratlan buzgalmat fejtett ki a pesterzsébeti tűzoltóság felvirágoztatása érdekében. Emlékét kegyelettel őrizzük.

Járásí tűzoltóverseny Siklóson. A baranyavári és siklósi járás tűzoltótestületei szépen sikerült járásí tűzoltóversenyt rendeztek augusztus hó 4-én, Siklós város vásárterén. Résztvett a versenyen összesen 9 csapat 120 főnyi tűzoltóval. A csapatok iskola-, gyorszerelést és jelképes támadást mutatnak be, a vezetőséggel együtt igen nagyszámban megjelent érdeklőközönség előtt.

A hatóság részéről megjelent Keresztes-Fischer Miklós siklósi járás és Tóth Dezső baranyavári járás főszolgabírája, úgyszintén Winternicz Ferenc siklósi járás szolgabírája és a két járás derék jegyzőinek kara.

A versenybírószám Makucz Jenő vm. tűzoltószövetségi ügyvezető alelnök vezetése mellett Szentkirályi Ede szövetségi főtitkár, tűzrendészeti felügyelő, Szántó Sándor dr, a pécsi önkéntes tűzoltótestület orvosa, Dittler Aurél járásí tűzrendészeti felügyelő, Lóhr Károly vasasbányatelepi parancsnok, Wáhl Károly, Zoltányi Kálmán pécsi önkéntes tűzoltótestület szakaszparancsnoka és Czompó Sándor selyei önkéntes tűzoltótestületi alparancsnok vett részt.

A verseny eredménye a következő volt: Az első díjat kilences szereléssel a siklósi járás által adományozott fedeles vándorserleget és a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte a siklósi önkéntes tűzoltótestület, a második díjat kilences szereléssel a siklósi önkéntes tűzoltótestület által adományozott díszes ébresztőórát és a tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte a dióviszlói önkéntes tűzoltótestület, a harmadik díjat kilences szereléssel a baranyavári járás által adományozott nyitott díszes serleget és a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte a villányi önkéntes tűzoltótestület. Az első díjat ötös szereléssel a Mátrai Antal tűzoltószergyára által adományozott márvány alapon álló szobrot és a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte Csarnótai önkéntes tűzoltótestület, a második díjat ötös szereléssel a Seltenhoffer Frigyes Fiai tűzoltószergyáros által adományozott tűzoltó éreszobrot és vm. tűzoltószövetség díszoklevelét a virágosi önkéntes tűzoltótestület nyerte, a harmadik díjat ötös szereléssel Siklós község által adományozott ébresztőórát és a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét a vajszlói önkéntes tűzoltótestület nyerte. Kémes, Tézenfa és Szaporca a vm. tűzoltószövetség díszoklevelét nyerte.

A díjak kiosztása előtt magasztos és szívhez szóló buzdító szavakat intézett a tűzoltóversenyen résztvett csapatokhoz Makucz Jenő, a vm. tűzoltószövetség ügyvezető alelnöke.

A baranyavári járás versenydíjait Tóth Dezső

ÉRTESEITÉS!

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség irodájában a *szombati és ünnepnapok előtti délutánokon* hivatalos irodai szolgálat további értesítésig nincsen.

Marinovich Imre dr, h. elnök új lakcíme: Budapest, VIII., Sándor-utca 6. Új telefon: 43-3-43.

főszolgabíró, a siklói járás verseny díjait Keresztes-Fischer Miklós-siklói járás főszolgabírája osztotta ki.

Végül megemlítjük, hogy a szép és közmegelegedéssel rendezett tűzoltóverseny nehéz munkáját Kész József járási tűzrendészeti felügyelő mellett, a siklói önkéntes tűzoltótestület tagjai közül különösen elismerést érdemel Mitier Béla tb. parancsnok végezték.

Tűzoltóünnepély Fajszon. Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége szeptember hó 1-én rendezte Fajszon a kalocsai járás tűzoltóversenyét, melynek keretében a vendéglátó testület fennállásának félszázados évemlékeztetőjét is ünnepelte.

Még a kései nyár öreg napja is kitett magáért és pazar pompával szórta sugarait az ünnepi köntösbe öltözött szép magyar falura, melynek apraja és nagyja már a kora reggeli órákban összesereglett, hogy igaz magyaros vendégszeretettel fogadja a mintegy 300 főt kitevő vendég tűzoltócsapatokat és az érkező előkelőségeket, melynek soraiban ott láttuk: Marinovich Imre dr. h. államtitkár, országos szövetségi elnököt, Uhlyarik János dr. h. járási főszolgabírót, vízvez. Galánthay-Glock Tivadar tábornokot, a kerület országgyűlési képviselőjét, Lukács Zoltán dr.-t, a vármegye tűzrendészeti felügyelőjét, Máthé-Tóth Jenő dr. kormánytanácsost, a kalocsai testület elnök-főparancsnokát, a járás jegyzőit karát és a nagyszámban megjelent környékbeli tűzoltótestületeket és érdeklődő közönséget.

A felsorakozott tűzoltó zászlóalj díszszemléje után a Lukács Zoltán dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő elnöksége alatt megalakult versenybírószám előtt kezdetét vette a járási tűzoltóverseny, melyben a járás 16 községének csapata kivétel nélkül részt vett. A versenyek során kitűnt, hogy a résztvevő tűzoltótestületek kiképzés és fegyelem tekintetében is kiváló fejlődést mutattak fel. Az egyes csapatok valóban váll-váll mellett küzdöttek, melynek legkésebb bizonyossága, hogy az ötös kocsifecskendő verseny 1. és 7. helyezette között mindössze 10 hibapont különbség mutatkozott.

Istentisztelet után a községháza előtt megtartott díszközgyűlésen Gajdosi Jenő parancsnok üdvözölte a vendégeket és ismertette a fajszói testület 50 éves múltját, míg az ünnepi beszédet Rajháthy községi főjegyző mondotta, majd a díszközgyűlés előtt leleplezték a fajszói önkéntes testület első parancsnokának néhai Gajdosi Györgynek arcképét.

Ezután Marinovich Imre dr. országos szövetségi elnök, ki elnöki minőségében ezúttal szállt ki először vidékre, emelkedett szólásra és mélyenszántó beszéddel üdvözölte a nagymúltú fajszói testületet félszázados évfordulóján és osztotta ki annak érdemes tagjai között az országos szövetség szolgálati érmeit.

A díszközgyűlés keretében hirdették ki a verseny eredményét is.

Ötös mozdonyfecskendő-szerelés: 1. Öregcsertő elnyerte a Fajszói Önkéntes Tűzoltótestület serlegét, 2. Géderlak elnyerte a Fajszói Önkéntes Tűzoltótestület díszóráját, 3. Sükösd elnyerte a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség oklevelét.

Ötös kocsifecskendő-szerelés: 1. Érsekcsanád elnyerte a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség plakettjét, 2. Hajós elnyerte a Fajszói Önkéntes Tűzoltótestület plakettjét, 3. Miske elnyerte a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség oklevelét.

Kilences kocsifecskendő-szerelés: 1. Öregcsertő elnyerte a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség plakettjét, 2. Fajsz elnyerte a Kalocsai Önkéntes Tűzoltótestület díszóráját, 3. Dunaszentbenedek elnyerte a Vármegyei Tűzoltó-Szövetség oklevelét.

Vezénylési díjat nyertek Öregcsertő és Érsekcsanád vezényelői ezüst cigaretta tárcát, illetve ezüst láncot.

Nem volna teljes beszámoló, ha meg nem emlékeznénk a verseny kiváló rendezéséről, hogy a napi-rend óramű pontossággal pergett le, ami a rendező testület, élén Gajdosi parancsnok és Rajháthy főjegyző érdeme. Hogy a verseny után rendezett tűzoltómulatságon pedig a vendégek hangulata tetőfokra hágjon, arról gondoskodott a jelenlévő bájos hölgykoszorú minden egyes tagja. Még a legkisebb, de egyben legbájosabb Rajháthy Julia bimbó virágszál is.

Továbbképző tanfolyam Szentendrén. Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége, a már kerületi tűzoltószaktanfolyamot végzett tűzoltótisztek számára augusztus hó 22—31-ig Szentendrén továbbképző tanfolyamot rendezett. A tanfolyam anyagának gerincét Petrőczy István és Demeter Géza ny. ezredek által szakszerűen előadott polgári lég- és gázvédelmi ismeretek és utasítások képezték, különösen szem előtt tartva a vidéki gócpontok és kisebb centrumok polgári lég- és gázvédelmének kívánalmait. Részletesen foglalkoztak a tűzrendészeti törvény végrehajtási utasítás (kódex), a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, raktározására és szállítására vonatkozó tervszelvényekkel, valamint a községek vízszervezési, megelőző tűzrendészeti és háztartási kívánalmaival, végül kismotorfecskendőknek a községekben való alkalmazási módjáról. Az elméleti előadásokon kívül számos gyakorlati bemutatót is tartottak.

A Törökszentmiklósi Önkéntes Tűzoltótestület augusztus hó 4-én ünnepelte fennállásának 60 éves jubileumát. Az ünnepséggel kapcsolatban Jász-Nagykún-Szolnok vármegye Tűzoltó-Szövetsége vármegyei, illetve Tiszántúli kerületi tűzoltóversenyt rendezett. A gyönyörű ünnepség keretei már szombaton kibontakoztak, amikor mind több és több vidéki tűzoltócsapat érkezett a községbe, megérkeztek a szomszédos vármegyék tűzrendészeti felügyelői is.

Vasárnap reggel közel 300 tűzoltó zászlóval vonult fel a templomba, ahol tisztjeik vezetése alatt, élükön Marinovich Imre dr. h. elnökkel szentmisét hallgattak. Szentmise alatt Török Dezső esperes plébános tartott ünnepi beszédet, melyben az ember-társain segítő tűzoltó fennsleges eszméjét hirdette, majd Isten bőséges áldását kérte a 60 éves testületre és annak minden egyes tagjára.

A helybeli testület vezetősége, Vass Lajos Rudolf vármegyei szövetségi titkár és vitéz Roncsik Jenő dr. Debrecen város hivatásos tűzoltófőparancsnokával, a községháza udvarát jelölték ki a verse-

Minden gondos parancsnokság, illetve községi előljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség **SEGELYZŐPÉNZTÁRÁBA**, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (napi 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszegezen felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

nyek megtartására, ahol a templomból visszatért tűzoltók díszszemléje után úgy a városi, mint a falusi csoportok részére előírt versenyeket már fél 9 órakor megkezdtek a csapatok.

A városi versenyen 5 csapat, Törökszentmiklós község tűzoltótestülete és négy város csapata vett részt. A vitéz Roncsik Jenő dr elnöklété alatt működő zsűri megállapítása szerint a versenyző csapatok a következő pontozás szerint nyertek helyezést, 1. Törökszentmiklós 21 ponttal, 2. Kisvárdá 55 ponttal, 3. Nyiregyháza 59 ponttal, 4. Karcag 90 ponttal és 5. Ujfehértó 106 ponttal.

A falusi, illetve a községek részére előírt versenyben 9 község testülete vett részt. Itt Falussy Károly, az országos tűzoltószövetség főtitkárának elnöklété alatt működött a tűzoltófőtisztekből álló zsűri, ennek alapos bírálata szerint a versenyben résztvevő csapatok a következőképp lettek osztályozva: 1. Egyek 18 pont, 2. Jászárokszállás 36 pont, 3. Cibakháza 63 pont, 4. Mesterszállás 70 pont, 5. Tiszaroff 79 pont, 6. Turkeve 85 pont, 7. Kunhegyes 85 pont, 8. Fegyvernek 109 és 9. Tiszapüspöki csapata 122 ponttal.

A jubiláló testület a zsűri által megállapított sorrendben bőven jutalmazta a versenyző csapatokat és a csapatok vezényelőit, valamint egy kiváló tűzoltót egyéni díjakkal tüntettek ki.

A versenyek befejezése után a városháza virágokkal gyönyörűen feldíszített tanácstermében tartották meg a 60. jubileumi díszgyűlést, amelyet Orosz András községi főjegyző, elnök nyitott meg és üdvözölte a szövetség és a szomszédos vármegyék kiküldöttjeit és a megjelenteket, majd indítványára táviratilag üdvözölték a jubileumi díszgyűlésről a m. kir. belügyminisztert.

Gulyás Flórián dr polg. isk. c. igazgató, a testület alelnöke, a Törökszentmiklói Önkéntes Tűzoltótestület történetét ismertette, megemlékezett az alapítóról, régebbi vezetőiről és a mostani vezetőségről. Utána Marinovich Imre dr ny. államtitkár tolmácsolta az országos tűzoltószövetség üdvözlését és átadta annak aranyozott babérszorúját a jubiláló testületnek, majd Szücs István önk. tűzoltófőparancsnokot üdvözölte 57 éves tűzoltói szolgálata alkalmából és részére egy elismerő díszoklevelet nyújtott át. Ezek után Marinovich Imre dr, az országos tűzoltószövetség elnöke a 40, 35, 30, 25, 20, 15, 10 és az 5 éves szolgálati érdemeket osztotta ki a tűzoltóság tagjai között, amelyeket üdvözlő szavak kíséretében adott át az arra érdemes tűzoltóknak.

A kitüntetések Timár Lajos h. parancsnok köszönte meg és egyben ígéretet tett arra, hogy önzetlenül fognak továbbra is munkálkodni embertársaikkal és a község vagyonának védelmében, hogy ezen ténykedésükkel is kivehessék részüket abból a nagy építő munkából, amit minden magyar ember folytat Nagymagyarország régi határainak visszaszerzéséért.

Ezután B. Kiss Márton parancsnok, Gulyás Mátyás gazdasági tanácsos és neje alapítványából pénzbeli jutalmakat osztott szét az arra érdemesült tűzoltók között. Majd Timár Lajos h. parancsnok, a testület működő tagjainak parancsnokuk által megnyilvánult szeretete kifejezése jeléül; B. Kiss

Márton megnagyobbított fényképét adta át a parancsnoknak, kérve őt arra, engedje meg, hogy ezt a képet a testület többi vezetőinek képmásai mellé helyezhessék el és hogy eddig tanúsított szeretetében tartsa meg továbbra is a testület tagjait. B. Kiss Márton parancsnok meghatódottan mondott köszönetet a nem várt figyelmességért és továbbra is a velük való együttérzésről biztosította bajtársait.

A díszközgyűlés alatt a Törökszentmiklói Dalárda a magyar Hiszekegyet, az Iparos Dalkör pedig a Nem, nem soha magyar imát, Orosz András elnök zárószavai után pedig a közönséggel együtt a Himnuszt énekelték el.

A közgyűlés végeztével az összes tűzoltók zászlók alatt tiszteik vezetésével katonás rendben a hősi emlékműhöz vonultak, hogy kegyeletüket leróják a magyar hazáért hősi halált halt bajtársaik előtt. Az emlékműre Marinovich Imre dr elnök helyezte el a hatalmas gyönyörű rózsakoszorút, mi közben kegyeletes szavakkal emlékezett meg a magyar katonákról, akik között számtalan magyar tűzoltó szerzett dicső nevet a magyar katonának és lett mártirja az önfeláldozó magyar hazaszeretetének.

Ezek után a Vigadóban 540 terítékes díszebéd volt a jubileumon résztvevők tiszteletére.

Színházak tűzrendészete című folytatólagos közleményünket anyagtorlódás miatt legközelebbi számunkban folytatjuk.

Alkalmi vétel — eladás

Eladó egy Seltenhofer gyártmányú 120 mm hengerbő teljesen jó karban lévő kocsifecskendő összes tartozékaival: Önkéntes Tűzoltótestület, Orosháza.

Tiszainoka község egységes kocsifecskendőt vásárolna. Árajánlatok, Tiszainoka község elöljáróságához küldendők.

Eladó mozdonyfecskenő. Zalaszentgrót község eladni szándékozik egy tűzoltófecskenőjét, melynek leírása a következő:

Lebillenthető mozdonyfecskenő olajos ágyúkerekekkel, személyszállításra is átalakítva. Gyártotta: Seltenhoffer Frigyes és Fia soproni cég. Kúpszelepes, munkahengere 100 mm, csavarzata egységes, szívó- és nyomótműveléssel, ez utóbbiban 15 tekeres fér el.

A fecskendő teljesen használható, kitűnő karban van, mi csak azért vált eladóvá, mert a község motorfecskenőt fog beszerezni s ennek következtében feleslegessé válik. Ára megegyezés szerint, de egy új fecskendőnek a felét sem fogja elérni.

Alulírott járási tűzrendészeti felügyelő a fentieket igazolom és a fecskendő megvásárlását minden tűzoltóegyesületnek a legmelegebben ajánlom.

Zalaszentgrót, 1935 szeptember 2. Szalay sk., járási tűzrendészeti felügyelő. 1

Dömös község elöljárósága (Dömösi Önkéntes Tűzoltótestület) megvételre keres egy drb lófogatú, használt, jó karban levő öntözőkocsit utcai öntözés céljára. Elöljáróság.

Szirmabesenyő község árajánlatot kér egy drb egységes méretű, kétkerekű billenő mozdonyfecskenő szállítására.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.,
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

Gumi tömítőgyűrűket gyártok és szállítok elsősorban kivitelben **tűzoltó szívó- és nyomótművelőkhez, valamint fecskendőkhez.**

Rendelés esetén pontos méret adandó, vagy mintagyűrű vagy bélyegző papírról nyomott ábra küldendő vastagsági mérettel **Legjobb anyag! Szolid árak!**

Simon József gumigyár

Veszprém, Gizollá-tér 7

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII. . . . . 7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . 2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész . . . . . 2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerkezt ki-próbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10.— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata . . . . . —.30 P
Mótoros fecskendők egységes gyakorlati szabályzata . . . . . —.50 P
Szolgálati szabályzat . . . . . 1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat . . . . . —.60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 1.— P
Éremszabályzat . . . . . —.60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —.40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . —.40 P
Az új tűzrendészeti rendelet (kódex) tervezete . . . . . 1.— P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, rak-tározására és szállítására . . . . . —.30 P
Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetők meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . 1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, fűzve . . . . . 4.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . 1.60 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra) . . . . . 1.— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története . . . . . —.50 P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként) . . . . . —.40 P
Díszokmányürlap . . . . . 2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként) . . . . . —.02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként) . . . . . —.40 P
Bőrburkolatban (darabonként) . . . . . —.80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzeszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű **kerékpárok** | **Ékszer**
varrógépek | zseb- és faliorák
alkatrészek | alpacca evőeszközök
Diadal Áruház | **Svájci óraház**
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38
Meghívott fizetési feltételek mellett részletre is
SAJÁT JAVÍTÓMŰHELYEK

A tűzoltótanfolyamok gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyező Pénztáránál

„Lion Brand”
tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat
használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala
22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.
Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.
Ismeretöt küld az egyedüli gyártó:
Eisner Gyula főhercegi kamarai drogulista
Budapest, VI., Andrássy-út 37. szám
1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő.

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendő. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV., Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkszámlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS
TÜZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRAGYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-
fecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és
szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T. Mindennemű
tűzoltófelszerelési cikkek
raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízherdó- és öntöző-lajtokat, szerkooskat.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket,
a legmodernebb szempontok figyelembevételével,
garanciával a legkedvezőbb
fizetési feltételek mellettLEGELŐ MAGYAR TÜZOLTÓSZER-, KÚT-,
SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR-, HARANG-, FÉM-
ÉS VAS ÖNTŐDÉJE
ALAPITVA 1816. ÉVBEN**Seltenhofer Frigyes Fiai**

m. kir. udvari szállítók

• SOPRON •

m. kir. udvari szállítók

MORZSANYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.Gyárt: tűzoltó- és
sportérméket,zászlókat, zászlószege-
ket, mindennemű jelvé-
nyeket, felirati zománc-
táblákat, gumi-
bélyegzőket

Alapítva 1870

MEGJELENTAz új tűzrendészeti rendelet **P 1-**
(kodex) tervezete . . . . .A tűzveszélyes és lobbanó folyadékok
tartására, raktározására és szállítására
vonatkozó rendelettervezet. Ára 30 fill.
Tűzrendészeti felügyelők, tűzoltó-
parancsnokok számára nélkülözhetetlen.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TÜZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.Hazai
gyártmány!

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

**Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZG, FÉLEMELET

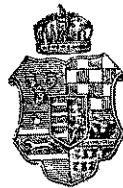
— GYÁRT —

RENDEJELEKET,**ÉRMÉKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a**MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST**

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-81

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LÚJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkúrlap minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakcikkek, ha közlésre alkalmasak, díjaznak

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:

Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótötestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Felhívás.

Felhívjuk a testületek és bajtársak figyelmét, hogy a Győnyörsön tárgyalt és elfogadott új egyenruházzal és felszerelési szabályzat csak a Belügyminisztérium jóváhagyása után lép életbe, tehát mindaddig a régi szabályzat az irányadó és kötelező.

Elnökség

A tűzoltóságok korszerű feladatai, korszerű szervezése és fejlesztése

Írta: Bendefy László.

Valamikor, a béke boldog éveiben, amikor a viszonyok nyugodt szilárdsága inkább biztosította a polgári jólét kifejlődését, e jólét megőrzése és állandó biztosítása végett alakultak meg a tűzbiztosító társaságok mellett az első tűzoltó egyesületek is. Ezeket az egyesületeket az előbbiekkel szemben, lévén azok pusztán a biztosító felek érdekei mellett inkább a saját egyéni céljaikat szolgáló üzleti vállalkozások, tisztán emberbaráti és közvagyonmentő alakulatoknak tekinthetjük.

Ezeknek élete és helyes működése már Nagymagyarország közgazdasági viszonyaira is óriási befolyással volt. Ez a befolyás a mi leromlott gazdasági és egészen elesett politikai helyzetünkben fontosságában csak nyert, mert a vagyonérték megóvása és mentése mai gazdasági viszonyaink között sokkal fontosabb, mint bármikor is volt.

Ha tehát a tűzoltóságok korszerű feladatait tesszük vizsgálódásunk tárgyává, ma is a régi, az eredeti célkitűzést találjuk az első helyen: a) menteni a veszélybe jutott emberéletet, b) első segínyt nyújtani az arra rászorultaknak, c) menteni a lehetőség határában belül az elemi csapások folytán bajba, veszélybe jutott állati életet és védeni az elemi csapások (tűz, árvíz stb.) ellen a szülőföldet, a lakóhelyet, községet és a közvagyon, illetve a polgárok vagyonát.

Ezekhez a régi célkitűzésekhez azonban az idők változása még újabb feladatokat is csatolt, melyeknek a megoldandó feladatok közé való bekapcsolását a változott viszonyokhoz alkalmazkodó szervezetünk el nem mulaszthatta.

Ez újabb feladatok közül első szükséglet gyanánt jelentkezett a háborút követő forradalom letörése után a szülőföld hatásosabb védelme céljából a tűzoltóságok társadalomvédelmi beszerzése s így a tűzoltóságok feladatköre bővült egy újabb ponttal: résen állani a község és állam, a társadalom biztonságát veszélyeztető irányzatok ellen.

Az ellenforradalommal ismét megszilárdult polgári kormányzat alatt azonban egy újabb súlyos szerencsétlenség nehezült az országra: a trianoni békeparancs, mely megfosztotta az országot nemcsak gazdasági területeitől, de egyúttal hadászati (katonai) határaitól és így önvédelmi lehetőségeitől is. A lefegyverzett s gúzsba kötött Csonkamagyarország így teljesen halálra ítélve áll egyedül és magárahagyottan ellenségeinek szuronyerdeje közepette.

A teljesen magárahagyott hon védelmét ekkor az abban az időben úgyszólván egyetlen erős és életképes országos szervezet, a tűzoltóság kapcsolta feladatai közé, midőn sok helyen felvette gyakorló szabályzatába a működő tagoknak katonai és lövészkiképzését is, ami legújában a harciz eszközök és harcmodor változása folytán a lég- és gázvédelemmel bővült.

Felteszem ezek után a kérdést: eme korszerű feladatok végrehajtása céljából szükség van-e a tűzoltóságnak korszerű megszervezésére?

A felelet nem is lehet kétséges. Szükség van! És pedig azért, mert az intézmény feladatköre annyira kibővült és célkitűzései — bár irányukban nem változtak, de az eredetitől mély-

ségben annyira eltávolodtak, hogy e változások szinte követőleg vonják maguk után a szervezet célirányos megváltoztatásának szükségét.

Egy másik fontos kérdés is merül azonban fel ezzel kapcsolatban: „Miképpen hajtsuk végre ezt a szükséges átszervezést, változtatást?”

Könnyen megállapíthatjuk ezt, ha végigpillantunk a magyar tűzoltóügy fejlődéstörténetén.

Nem nehéz feladat, mert hiszen csak 60—70 esztendőre kell visszapillantnunk. A magyar tűzoltóság fejlődésének folyamata itt folyt le, úgyszólván a szemünk elé, sőt ez a fokozatos fejlődés ma is tart s a fejlődés egyes folyamatait az ország különböző vidékeinek e szempontból való összehasonlítása által nagyon jól megfigyelhetjük ma is.

Mint minden új eszme, új gondolat, nehezen terjedt a tűzoltóság eszméje is. Kezdetben nem is voltak találhatók tűzoltóságok másutt, mint az ország legsűrűbben lakott részében, a Dunántúlon, itt is azonban csak a nagyobb városokban.

Ezek azonban annál nagyobb életerővel dolgoztak s belőlük kiindulva az eszme, mind jobban és jobban terjedt, először csak természetesen az egyes központok (Pozsony, Sopron, Szombathely, Győr, Pápa, Székesfehérvár, Pécs stb.) körül elterülő foltokban, majd e foltok nagybodása és lassú összefolyása következtében mind nagyobb és nagyobb területeken.

A Dunántúlon ilyformán gyökeret vert eszme hasonlóképp terjedt az ország egyéb részeiben is és pedig kezdetben mindenütt a sűrűn lakott részeken, úgyhogy az ország nyugati, északi és erdélyi részeiben már élénk tűzoltóélet fejlődött ki, amikor az Alföldön ennek még a nyomával is alig találkozunk. Az eszme életreválásával azonban a szervezkedés és fejlődés lassacskán itt is megindul, annyira, hogy a háború előtt már az Alföldön is meglehetősen fejlett tűzoltóélet mutatkozott.

A tűzoltóság intézménye az eszme kifejlődésének ebben a szakában természetesen tisztán társadalmi, vagyis önkéntes volt, mert hiszen nem is lehetett volna más. Minden új gondolatnak a társadalomban való meggyökereztetéséhez elsősorban odaadó, lelkes katonákra, hívekre van szüksége, kik hajlandók azt a bizonyos eszmét pusztán meggyőződésből, önzetlenül, önfeláldozóan szolgálni.

Ez a magas erkölcsi felfogás hívta életre hazánkban is, mint mindenütt másutt az önkéntes tűzoltóegyesületeket.

Azok a nagyszerű eredmények, melyek az önkéntes tűzoltóegyesületek működését nemzetgazdasági szempontból kísérték, felkeltették lassacskán nemcsak a társadalomnak, de az államkormányzatnak is e tevékenység iránt megnyilvánuló fokozottabb érdeklődését.

Ekkor ugyanis a már különféle vármegyei, majd országos szövetségbe tömörült önkéntes tűzoltóegyesületek hatékonyabb és erőteljesebb munkálkodása folytán a kormányzat, vagyis az államhatalom is segítségére siet az állami beavatkozást sürgető önkéntes tűzoltóságoknak és a nehezebben mozduló egyes vidékek könnyebb beszerzése végett kormányrendeletileg intézkedik a „kötelezett” tűzoltóságok létesítése iránt ott, ahol önkéntes alapon a tűzoltóegyesületeket megszervezni nem lehetséges.

A „kötelezett” alapon létrehozott tűzoltóságok azonban nem jelentettek különösebb fejlődést a magyar tűzoltóéletre nézve, mert legnagyobb részt csak papiros-tűzoltóságok maradtak,

melyek érdemleges tevékenységet alig fejtek ki.

A kormányrendelet tehát a „kötelezett tűzoltóság” intézményével nem érte el a célját, túllőtt rajta. A rendelet megtervezője bizonyára arra gondolt, hogy amilyen nagyszerű intézménnyé fejlődött a hadsereg az „általános katonakötelezettség” életbeléptetésével, ugyanúgy fog fejlődni a „kötelezett tűzoltóság” is az általános tűzvédkötelezettség behozatalával.

A feltevés elég kézenfekvőnek látszik s az elgondolás a gyakorlatban mégis csődöt mondott. Miért? Mert elfeledkezett a törvénytervező arról, hogy a hadseregnek is a fegyelmét s kitűnő szellemét az a kis „önkéntes” csoport adja meg, melyet a hadseregben mint mag, a tisztikar képvisel.

A kormányrendeletekkel megszervezett „kötelezett” tűzoltóságokból hiányzik az az „önkéntes” mag, melyből az intézmény csírája kihajtszon, hiányzik az a kovász, mely azt a nagy tömeg nyers tészta kellőképp megérlelhessen. Ezért bukott meg a „kötelezett tűzoltóság” intézménye a multban s ezért nem lehet életképes az a jövőben sem a régi formájában.

Annál értékesebb azonban a tűzoltóságnak az a másik két válfaja, melyet az „önkéntes” tűzoltóintézmény termelt ki magából. Nem hatalmi parancsszóra, állami beavatkozás folytán, hanem pusztán belső, lelki kényszerből, midőn, hogy feladatukat mentől tökéletesebben tudhassák az önkéntes egyesületek megoldani, a nagy városokban életre hívták kezdetben a „fizetett”, majd később a „hivatásos” tűzoltóságokat.

Úgy a „fizetett”, mint a „hivatásos” alakulatokat lényegükben szintén „önkénteseknek” tekinthetjük, mert hiszen egyik alakulat sem kényszereszközökkel toborozza tagjait, hanem kizárólag „önkéntes” jelentkezőkből. Érthető tehát az a pontosság és lelkiismeretesség, melylyel ezek az alakulatok szolgálatukat ellátják, mert hiszen ezeknek is minden tagja, épúgy, mint az „önkéntes tűzoltó”, pusztán hivatásszeretetből szolgál.

A magyar tűzoltóügy fejlődéstörténetének eme vázlatos rövid áttekintése után, melyben célzatosan nem tértem ki a magántűzoltóságok fejlődésének történetére (minthogy nem tartozik szorosan tárgyam lényegéhez), feltehetjük újból a kérdést: „Miképpen hajtsuk végre a tűzoltóságok korszerű átszervezését?” — mert éppen ennek a miképpennek a tisztázása okából volt szükségünk a tűzoltóság fejlődéstörténetének rövid áttekintésére.

Multunk tanulságaiból merítve, ma sem mondhatunk egyebet, mint azt, hogy tűzoltószervezeteink alapja és gerince ma sem lehet más, mint volt a multban: a hivatását oly szépen betöltött s a magyar tűzoltónévnek annyi értékes külföldi elismerést és megbecsülést szerzett önkéntes tűzoltóság.

Nem kell tehát ma sem egyebet tennünk, mint megszerveznünk országsszerte egységesen az önkéntes tűzoltóegyleteket és előrelátó gondossággal a lehető legjobban biztosítanunk azok életerős voltát és működőképességét.

Ezt kell cselekednünk, erre irányuljon minden törekvésünk. Erre kértük évtizedek óta a multban és erre kérjük ma is a hatóság támogatását, ennek a megvalósulását várjuk mi, Csonka-magyarország százezerfőnyi önkéntes tűzoltói az ősszel letárgyalandó tűzrendészeti törvényjavaslatról.

A gyöngyösi országos tűzoltóverseny

Írta: Erdély Ernő dr.

A tűzoltógyakorlatok célja: előkészítés az életre. Megszerezni a kellő jártasságot a szerek ismeretében, kezelésében, biztonságot a szerelésben s gyors körültekintést, helyes ítélőképességet a támadásban. Amíg az iskolaszerelés a legapróbb részletekig a gyakorlati szabályok pontos és helyes végrehajtását követeli, nem véve figyelembe a gyorsaságot, addig a gyorsszerelés a pontos keresztülvitel mellett a minél rövidebb idő alatt végrehajtott szerelést is megkívánja. A támadási gyakorlatok már az életet mutatják. Míg az első kettőnél minden részletet pontosan jelöl meg a szabályzat, addig a támadásnál úgy a vezénylő, mint az egyes szerelők jártasságán kívül azok taktikai érzékét, leleményességét is megköveteljük. A támadási gyakorlatnál nem adhatunk meg minden apró részletet a parancsban, rá kell bízunk a szerelőkre, hogy megtalálják a legeredményesebb módját a feladat rájuk eső részének megoldásában.

A tűzoltógyakorlatok legfelsőbb foka az országos verseny s itt is annak támadási része. Itt látjuk a legjobban, hogy mely csapatok a legalkalmasabbak úgy kiképzés, mint rátermettség szempontjából. Amíg az országos versenyek iskola- és gyorsszerelés csoportjában nagyjából az egyforma eredményeket találunk, az elért pontszámok alig különböznek egymástól, addig a támadásnál már kiemelkedik a tudás, helyes kiképzés, rátermettség és meglátszik az eredményen, hogy melyik csapat jött el a versenyre úgy, hogy 8—10 gyakorlatot tartott csak s melyik készült hónapokon át jártas kiképzőtiszt vezetése alatt s nemcsak a fogások gyors és helyes módjait tanulta meg, hanem a tűzoltók egész gondolkodását átgyúrta, hogy a versenyen megállhassák a helyüket. Meggyőződésből mondom: amelyik csapat ily országos versenyen szép eredményt ért el, az tényleges tüzeknél sem fog kapkodva dolgozni, hanem megfontoltsággal a helyes ponton támadja meg a tüzet s megvalósítja azt az elvet, hogy minél kevesebb erővel, minél rövidebb idő alatt állja útját a tovaterjedésnek és oltsa el a pusztítani akaró lángokat.

Versenyszabályzatunk fokozatos javításával arra törekedtünk, hogy ezt a célt szolgáljuk az egész vonalon. Örömmel állapítom meg, hogy a mi versenyrendezésünk messze felette áll a külföldi hasonló szabályzatoknak már ma is s ha az országos versenyeken szerzett tapasztalatokkal javítjuk, mintául szolgálhat minden országnak. Szabályzatunk 72. §-a a vezénylők taktikai versenyének keretében készített legjobb írásbeli megoldás közlését rendeli el. Amikor ennek a kötelezettségnek eleget kívánok tenni, nem akarok megállni az írásbeli feladat közlésénél, hanem le kívánom szűrni abból a szükséges tanulságokat, hogy részben a jövő évi versenyeknél, részben pedig a tüzek oltásánál hasznát vehessük a tanulságoknak.

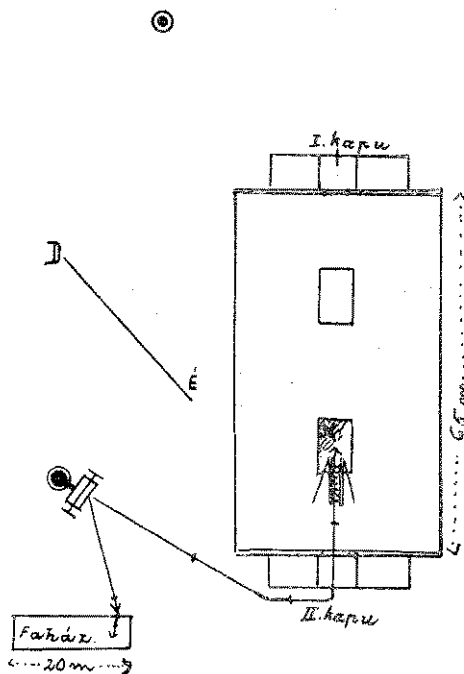
A gyöngyösi verseny mozdonyfecskendővel szerelő csoportjának feladata a következő volt:

Kigyulladt a nyolc méter magas, téglafalu, mennyezetnélküli, bádoggal fedett lovarda hátsó (északi) szellőzőnyílása. A fa fedélszéket erős vastartók kötik össze minden tíz méteren. Amikor a tűzoltók megérkeznek, két méter szélességben és három méter hosszban ég a szellőző s a tűz már a fedélszékre is átesapott. Tikkasztó nyári délután van, szélcsend, a pernye keleti

irányban száll. Rendelkezésre áll: 1 mozdonyfecskendő, 4 szívó- és 10 darab 20 méteres nyomótömlő, 2 sugárcső, 1 osztó, 1 kétrészes kihúzólétra, 3 bővíző, 4 méter vízfelszínű kút, 1 tiszt, 13 tűzoltó és a szükséges nyomólegénység.

Helyes megoldás.

1. Helyszínrajz.

2. A kiadandó támadási és egyéb parancsnak vezényszószzerű leírása.

Támadás mozdonyfecskendővel a faház előtt levő kútról (a kútra mutatva), a hátsó II. számú kapun keresztül kihúzólétrán át a szellőző északi része. Rajta! Balogh Lajos huszár értesítse telefonon a rendőrséget és laktanyaparancsnokságot. Indulj!

3. Az alvezénylőknek, csővezetőknek és segédcsapóknak, továbbá a szerelés után felszabaduló szerelősapóknak kiadandó parancsok és utasítások.

Nyomó 1. az esetleg második sugár szerelhetése céljából helyezzen azonnal osztót a nyomónyílásra. Csővezető, ha a lángokat levverte, hatoljon fel a segédcsővezetővel a tetőre s bontsa le a szellőző részben elégett és még nem égő részét, a sugarat N1 és N2 vegyék át. S1 és N1 emeljék le a kút kávját a házfelőli oldalon. S1, S2 és N2 második sugarat szereljenek a faház védelmére s időközönként tartásuk nedvesen annak tetőzetét és oldalát. S1 a második sugár szerelése után menjen a faházba egy vödör vízzel felügyeletre. Én a lovardában tartózkodom, helyettesem a fecskendőnél, S2.

4. A tűz eloltása utáni teendőkre vonatkozó (visszaszerelés, takarítás, bontás, őrség hátrahagyása, szerek helyreállítás és esetleges sérülések megállapítása, visszavonulás stb.-re) vezényszószzerű utasítások.

Gyors visszaszerelés, indulj! A visszaszerelés után N3, N4 a lehullott gerendákat, zsarátnokokat hordják ki az udvarra és vizsgálják át. C a szereket vizsgálja meg, hogy nem hiányzik-e semmi. Sc, S1, S2, N1, N2 egy óra hosszat itt

maradnak és felügyelnek, hogy nem maradt-e valahol parázs, ennek eltelte után, semmi gyanusát nem észlelnek, bevonulnak. Velük marad két vödör és a kihúzólétra. A többi: Szerre fel! Bevonulni. Az őrségre érve C a rendelkezésre álló szerelősámokkal a szereket megtisztogatja, a tömlőket megmosatja és felhúzza szárítóra, a fecskendőre száraz tömlőket tétet fel s az új készütséget biztosítja. A szükséges jelentéseket magam írom meg.

5. A fenti támadási terv indokolása.

Azért szereltetem először egy sugarat, mert azzal erőteljesebben tudom a tüzet megtámadni s gyorsabban is készen vagyok vele, mintha egy időben a másodikat szereltetem. Belülről kellett megtámadnom a tüzet, mert a külső bádogtető megakadályozza a kifelé terjedést, hűtenem pedig a bádogot nem kellett, mert nem fejlődhetett olyan nagy sugárzó hő. A faházat a később szerelt második sugárral időközönként hűtettem, a szellőzőről szálló kevés pernye ellen ez bőven elegendő. A sugárzó hőtől a nagy távolság — 30 m — miatt nem kellett tartanom. A három bővizű kútból a legközelebb esőt vettem igénybe, hogy kevesebb tömlőt használjak. A bontást a tova-terjedés megakadályozása és a teljes eloltás miatt rendeltem el. A kútkávát a szívómélység csökkentés miatt vétettem le.

*

A verseny lefolyásának sorrendjét is ismertetem okulás céljából.

A verseny előtti napon két zsűritaggal kimentem a helyszínre s ott kiválasztottuk a taktikai feladat tárgyát. Tíz perc alatt a helyszínt alaposan megtekintettem, a távolságokat felléptem s lakásomra menve az alaprajzot és a feladat megoldását 30 perc alatt elkészítettem. Szükségem volt tehát a helyszín megtekintésére 10 percre, a megoldásra 30 percre, ebből megállapítottam, hogy a megoldásra adott idő bőven elég, miután a terep nekem éppúgy ismeretlen volt, mint a versenyzőknek.

Az iskola- és gyorsszerelés befejezése után magam köré gyűjtöttem a vezénylőket, megmutattam nekik a taktikai feladat tárgyát képező lovardát, az égés helyét, kívül a vízszerezési forrásokat s adtam 15 pernyi időt a környezet alapos áttekintésére. Ez idő letelte után a lovarda belső részén — ahol az égést feltételeztük — asztalokhoz ültettük őket s lediktáltam a támadási feladatot abban a szövegezésben, amint fent közöltem. Megkérdeztem, kíván-e valaki valami felvilágosítást, azt megadtam úgy, hogy mindegyik vezénylő hallhassa s azután kezdődött az írásbeli dolgozat, amelyre teljes, a szabályzatnak megfelelően, egy órai időt adtam, hangsúlyozva, hogy aki előbb adja be, azt előnynek nem tekintjük.

Mielőtt a taktikai feladat gyakorlati megoldására térnék át, lássuk, hogyan oldották meg a vezénylők az írásbeli feladatot.

A dolgozatokat nem az elért eredmény alapján számoztam, hanem külön beosztás alapján, hogy csak a résztvevő maga ismerjen rá dolgozatára. Megállapítom, hogy a *helyszínrajzon* lépéseket egyik vezénylő sem alkalmazott. Pedig megelégedtem volna azzal is, ha az épület egyik oldalának hosszát lépi le s azt írja bele, hogy így tájékozást nyerhessünk a rajzból az épület nagyságára. A tíz dolgozathoz háromnál perspektívus ábrát találtam a célszerűbb alaprajz helyett s míg ezek közül a 1. számú gondos és ért-

hető munka, addig a 9. és 10. számú annyira gyenge, hogy komolyan foglalkozni nem is lehet vele. A 10. számú sem fecskendőt, sem tömlőt, sem létrát nem rajzolt bele, messziről jelezve, hogy készítője nem volt tűzoltó szaktanfolyamon vagy már nagyon régen, de mindent elfelejtett, amit ott tanult. Tíz dolgozat közül tehát kettő teljesen alkalmatlan. A többi már komoly munka. A 3. számú kivételével, amely teljesen helyesen oldotta meg a feladatot — bár rajza pongyola —, több kisebb hibát mindegyiknél találtunk. Meglepő, hogy még ma is mennyire szeretik a vezénylők a sugarakat a harmadik-negyedik tömlő végén megosztani. Nem gondolnak arra, hogy három egységes tömlő végén alkalmazott osztó után a két tömlővonalon olyan gyenge nyomást kapnak, hogy azzal eredményesen dolgozni nem is tudhatnak. Egyik dolgozat, a 7. számú, a második tömlő végén helyezi el az osztót s itt három-három tömlőt szerel s az egyik sugárral felmegy a létra tetejére, körülbelül 10 méter magasra, a másikkal a földről támad. Bizonyos, hogy a létrán levő sugárnak semmi nyomása nem lesz. Végre már komolyan kellene vezénylőinknek gondolni arra, hogy csak erőteljes sugárral lehet oltani s a cseppekben lehulló víz eredménytelenségét ismerniük kellene. Ne akarják a nagyvárosi tűzoltókat rosszul utánozni. A nagyobb tűzoltóságoknál bővebb tömlővezetékkel indulnak a motorfecskendőtől, ahol 10—12 vagy még nagyobb légkörnyomásuk van, itt vígan oszthatnak, lesz nem két, hanem négy sugárnál is eredményes oltóhatásuk. Gondoljanak a maguk falusi fecskendőjére, amely ily osztás mellett nem olt. Tegyenek kísérletet, gyujtsanak meg otthon, természetesen kellő távlatban minden gyúlékony anyagtól, egy farakást s próbálják meg szélszélű időben eloltani a két tömlő után megosztott tömlővonal két sugarával, meglátják, milyen eredménytelen lesz. Akik már tűznél próbálták ezt, azokat megtanította erre az élet.

Több dolgozathoz megállapítottam, hogy a megtámadott épületet nem nézték meg alaposan. Csak ezzel tudom magyarázni, hogy kívül szereltek létrát s az arra állított csővezető fecskendezte a bádogot. Így nem lehet oltani. Volt olyan dolgozat is, az 1. számú, ahol négy létrát szerelt, pedig a feladatban megadtuk előre, hogy csak egy létra áll rendelkezésre. Így könnyű volna a feladatok megoldása, ha magunk szabnók meg, hogy milyen szerek legyenek a tűz helyén. Ugyanez a dolgozat a bádogtetőt vágatta ketté. Nem hiszem, hogy az idővel számolt, mert a rendelkezésre álló legénységgel fél napi munkával sem tudta volna a rajzban alkalmazott megoldást végrehajtani.

Találtam olyan rajzot is, ahol az égő részt nem rajzolta bele. Ez figyelmetlenség. Volt olyan megoldás, ahol a csővezető kívülről ment fel létrán a bádogtetőre, onnan ment a szellőzőhöz s így igyekezett eloltani. Pedig a tűz belső tűz volt, kívülről semmi éghető nem volt látható. A védekezéssel, legalább is a faház megvédésével többen nem törődtek. Komoly hibának nem vehetem, mert oly kevés szikra szállhat a meggyuladt szellőzőről, hogy el kell fogadnom azt a megoldást is, hogy egy embert küld oda megfigyelésre. De legalább azt az egy embert oda kell küldeni.

Most lássuk a megoldás második csoportját, a *kiadandó támadási és egyéb parancsok vezényszövegezésű leírását*. Itt is találtunk súlyos hibákat. Nem parancsot adnak, hanem meséket monda-

nak. A parancs legyen rövid, világos, ne tartalmazzon felesleges, a szerelők által úgyszólván tudott részleteket. Induljon meg a „Támadás“ felhívással, jelölje meg a szert, vízforrást és irányt a felhatolási móddal és a „Rajta“ parancsszóra kezdődjék a szerelés. A többi már az utasításba való. Jó lélekkel állapíthatom meg, hogy teljesen elhibázott parancs csak egy volt, az 1. számú, de az azután egészen rossz. Okulásul ide iktatom: Jelképes tűztámadás a „rajcsúr“ (sic!) teteje. Vízszállítás a mellette levő bővíző kútból. (Három bővíző kút volt mellette, melyik?) Behatolás az ajtón. (Két bejárati ajtó volt.) Egy darab támasztó és egy darab támaszlétrát szerelni (honnan vette a második létrát?) jobbról és baloldaltól (?), az ötödik (honnan számítva?) összetartó vasszerkezetre, sugárcsővel felhatolása és a lángok leverése kívülről (?), áttörve a tetőlétráról (ez, úgy látszik, a harmadik létra) és vödörrel eloltani a zsarátnokot. Rajta, a szomszéd ház nincs veszélyben. (A feltűnő íráshibákat nem kifogásolom, kijavítottam.)

Megnyugtató, hogy csak egy ily gyenge parancs volt, a többi az alapelvek helyes alkalmazásával oldotta meg a kérdést, ha kissé bőbeszédűen is. Úgy érzem, hogy a vezénylők egy része nem érti a különbséget a *vezényszó*, tehát a támadás megindítása és a szerelés megkezdése után adott *egyéb parancsok* között, mert mindent egybe foglaltak. Különösen meglátszik a figyelmetlenség a harmadik kérdésre adott feleletknél, ahol az *alvezénylőknek, csővezetőknek, segédzámoknak és a szerelések után felszabaduló szerelősámoknak kiadandó parancsokat és utasításokat kellene közölni*. Az 1., 5. és 10. dolgozat itt semmit sem ír, a 7. számú csak ennyit: A csővezető átlocsolja az előtte levő részt s azután a tűzfészket támadja. A többi dolgozat a harmadik kérdést elég jól oldotta meg, de abban a legtöbben hibáztak, hogy nem parancsban vagy utasításban intézkedtek, hanem elmondották, hogy mit óhajtanak tenni.

A negyedik kérdésnél nagyon sok ingadozást láttunk, pedig már a kérdésben benn volt a felelet, hogy *a tűz eloltása utáni teendőkre milyen utasításokat kell kiadni*. Mégis ilyen feleleteket, 1. számú, kaptunk: A tűz eloltása után bevonulás a szertárba, veszély nincs. Vagy egy másik, 10. számú, dolgozatnál: Visszaszerelni indulj, a szereket összeszedni, helyre rakni, a hiányokat megállapítani. Egy harmadik, a 7. számú: A tűz eloltása után belülről a tűz környékén levő tetőt ismét jól átlocsoltatom a csővezetővel. Általában az őrség kijelöléséről, a szerek és tűzterület átvizsgálásáról, az új készültség beállításáról a legtöbb gondoskodott. Hibáztatom, hogy még ma is írnak ilyen utasítást: Két ember hátra marad, ahelyett, hogy megneveznék a két embert vagy megjelölnék beosztásuk szerint: csővezető, N vagy S ? számú szerelő.

Az *indokolást* két vezénylő teljesen elhagyta, az 1. és 10. A 6. számú pedig ezt írja: Így kellett cselekednem, mert belátásom szerint a helyzet így kívánja. Elég kurta. A többi indokolás elfogadható. Csak a jellemzés kedvéért említem meg, hogy a kívülről támadók közül csak egy találta, 4. számú, szükségesnek a bádogtetőn át történt szerelés indokolását. A rendelkezésre álló kevés szerrel védekezik.

Ha a két teljesen gyenge dolgozatot figyelmen kívül hagyom, általánosságban megállapíthatom a vezénylők készültségét. Hiányzik azonban a gyakorlat és a biztonság. Úgy érzem, hogy a tűzrendészeti törvény megjelenése után terve-

zett továbbképző tanfolyam ezen a nehézségen segíteni fog. Nincs elég alkalmuk vezénylőinknek taktikai feladatok megoldásával foglalkozni, ez igazolja a tájékozatlanságot. Úgy gondolom, célszerű volna, ha az országos szövetség a legközelebb kitűzendő pályakérdéseknél két-három taktikai feladatot is tűzne ki s ezek megoldását a versenynyomatványon követelné meg. Bizonyosan sok parancsnok venne ebben részt s a jobbák közlésével a többit is tanítani tudnók. Általában első kísérletnek a vezénylők vizsgáztatása jól bevált. Hogy inkább a hibák felsorolásával foglalkoztam, ezt azért tettem, mert a jó megoldást előre közöltem s így az okulás a jó és a hibás közti összehasonlításban megvan. Jól tudom, hogy a legközelebbi verseny írásbeli dolgozatai jobban fognak sikerülni s nemcsak a verseny színvonalát, hanem tűzoltótisztjeink taktikai érzékét és a tüzeknél biztos fellépését fogja eredményezni.

A taktikai feladat gyakorlati megoldása nem okozott nagyobb nehézséget. Az írásbeli dolgozatok beszédese után élőszóval kihirdettem a helyes eredményt. Elmondtam úgy a vezényszavakat, mind az utasításokat, az oltás utáni teendőket, sőt az indokolást is. A parancsokat kétszer is megismételtem s csak kis memóriára volt szükség, hogy azokat megjegyezzék. A végrehajtás pontos és eléggé megbízható volt. Három szembeszökő kis hibára kell azonban itt is rámutatnom. Első az, hogy vezénylő a parancs kiadása után nem ment rögtön az épület belsejébe, a tűz helyére, így fordulhatott elő az, hogy a csővezető több csapatnál 20—30 méter távolságban volt a tűz helyétől s várt, míg tömlőjét meghosszabbítják. Egyik sípolt ugyan hosszabbításért, sőt élő szóval is kért tömlőt, de a tömlőörök nem továbbították a kérést. Három-négy percet is késett emiatt a sugár elkészülése. Második hiba az volt, hogy a távolságokat nem becsülték meg kellően a szerelők, kifestették a négy tömlőt azután vártak, amíg a vezénylő a hosszabbításra kiadja a parancsot. Bár a vezénylőknek erre is kell gondolniuk, de ezt a szerelők maguk is elvégezhetik. Egyik csapatnál nagyon helyesen láttam, hogy az N1 az osztó felszerelése után rögtön két tömlővel ment, az elsőt a fecskendő mellett kifestette, az osztóra erősítette s a másodikkal már ment a negyedik tömlő végére. Példáját a N2 is követte s így a szerelésben másfél percet nyert, ami pontozásnál nagyon sokat számít. Különösen érződött a több tömlőszerelés szükségességének hátránya azoknál, akik az első kapunál szereltek, mert itt két tömlővel több kellett, mint az elsőnél.

A harmadik feltűnő hiba az volt, hogy a fecskendővel, ha a vezénylő nem volt ott, senkisémmel törődött. Helyette a vezénylő nem jelölt ki, maguktól pedig nem gondoltak rá, hogy valaki az intézkedést átvegye. Így eshetett meg, hogy a nyomóoldalt fordították először a vízforráshoz, az előkocsit pedig oly rövid távolságra vitték a fecskendőhöz, hogy a nyomólegénységnek nem lett volna helye, ahol felálljon. Megtörtént az is, hogy a váltót nem nyitották ki. Érzem, hogy ezek az utóbbi hibák a gyakorlati életben, tüzeknél ritkábban fordulnak elő, azonban amiképp a versenyenél késéseket okoznak, megtörténhetnek ugyanezek a tüzeknél is.

Dícséretére említem a vezénylőknek, hogy fellépésük mindig határozott volt. Nem tárgyaltak a szerelőkkel, mint különösen a szombathelyi országos versenyeken tapasztaltam (a győriről nem tudok nyilatkozni, mert akkor nem vehet-

Amint látjuk, az egy-egy lakosra eső tűzrendészeti költségek meglehetősen nagy különbségeket mutatnak az egyes vármegyékben. A tűzrendészeti törvény végrehajtási utasítása gondoskodni fog újra a községek tűzoltói felkészültségének megszervezéséről s ha a törvényt és a tűzrendészeti kódexet nem úgy hajtják végre, mint ahogy a 230.000—1925. B. M. rendeletet végrehajtották, amire minden remény megvan, akkor bizonyos idő után, amikor a megfelelő tűzoltószereket és felszereléseket beszerezték, ezek

a különbségek jórésztben meg fognak szünni és az egyes vármegyék között csak aránylagos kis különbségek lesznek.

A Központi Statisztikai Hivatal adatait, a községek számát és a községekben élő lakosság számát, valamint az általában kiszámított és egy-egy lakosra eső tűzrendészeti költségeket az előbbi táblázat mutatja, amelyből a vármegyék és a vármegyei tűzrendészeti felügyelők ismerete után még egyéb következtetéseket is lehet levonni.

Hozzászólás

„A falu tűzoltósága” című cikksorozathoz

Irta: Csohány József, a bánhorváti köteles tűzoltóság parancsnoka

Mielőtt a Tűzrendészeti Közlöny fenti címmel indított vitát véglegesen lezárná, szeretnék ahhoz néhány megjegyzést hozzáfűzni, már csak azért is, mert az eddigi cikkírók kizárólag önkéntes testületek parancsnokai voltak, s a „köteles tűzoltóságon rajta van a bélyeg” — írja Benkó bajtárs. Ennél a kitévelnél szabad legyen megjegyezni, mint köteles tűzoltóság parancsnokának, hogy fegyelem tekintetében csapatom minden más falusi önkéntes csapattal versenyez. Ne feledjük el, hogy a mai köteles tűzoltóság javarészenek atyja, bátyja, sőt nagyatya a legutóbbi világháborúban szintén „köteles” alapon vett részt és mégsem volt az egész háború alatt még egy nemzet, hol a fegyelem és hősiesség oly gyakori jelenség lett volna, mint éppen a szintiszta magyar csapatoknál. Azután pedig ne hagyjuk számításunkon kívül a magyar ember kényelmes, a régi szokásokhoz ragaszkodó természetét sem, mely minden újítást elintéz egy kézlegyintéssel. „Az apámnak jó volt, én is meg leszek anélkül”. Ahol tehát eddig nem volt önkéntes tűzoltóság, vagy nemtörődömségből, vagy mert a tűzések ritkasága nem kényszerítette annak megalakítását, most máról-holnapra nem is lehet azt megszervezni és oly helyeken igenis szükséges a köteles tűzoltóság.

Nem akarok én a fentiekkel vitát előidézni és nem is a megsértődés váltja ki belőlem ezeket, csupán azért tettem megjegyzést, mert tapasztalatom szerint a köteles tűzoltósággal is lehet eredményt elérni.

Körjegyzőségünk területén a 22—40 éve-sekből csak a legfiatalabb öt korosztály „köteles” (ebből felmentés nincs) községünkben így a létszám 33, (összlakosság száma 810 lélek), gyakorlaton megjelenik átlag 20—25 ember, a többi előre bejelenti elmaradását, engedélyt kér arra, vagy esetleg utóbb igazolja azt. A megjelentek arányszáma az összlétszámhoz viszonyítva teljesen kielégítő, figyelembe véve azt is, hogy sok bányász van közöttük, kik éjjel is dolgoznak, s reggel 6 órakor bányából fáradtan, vizesen kijöve, a tűzoltógyakorlaton való megjelenésre már igazán nem kötelezhető, sőt egyenesen céltalan volna.

Ismételnem kijelentem, fentieket nem vitázva, nem sértődésből mondtam el, inkább biztatásul azon községek részére, hol az önkéntes csapat megszervezése nem sikerült valamely oknál fogva, vagy a köteles tűzoltóság nem vált be. Ez utóbbiaknál semmi esetre sem a rendszer a hibás, hanem valahol másutt, talán a ve-

zetőegyénségben van a hiba. Igenis, köteles tűzoltósággal is lehet dolgozni, hiszen e tűzoltócsapatnál van meg a leghathatósabb fegyelmzési eszköz, a rendőrbírói kihágási eljárás.

Engem sokkal jobban érdekel a falusi vízszerezés. A körjegyzőségünkben előforduló tűzesetekből azt a tanulságot vontam le, hogy nálunk csak azért gyúlt meg valami, mert annak meg kellett égni. A károsult csak a legkritkább esetben „károsult” — legfeljebb nem oly mértékben kártalanított, mint azt ő szeretne volna. Érthető tehát, hogy a vízszállítás sem a legkifogástalanabb, sőt a tűzoltóságon kívül az oltási készség sem nagyon mutatkozik. Sok tűzesetnél a megégett tárgyak megmenthetők lettek volna, de nem volt víz. Hegyes vidék lévén, a kutak bővízőek, de mélyek, bővíző patakok a községek közepén folynak vagy a szélén, de mit sem ér, ha a tűz attól 150 méterre van, s a nyomótömlők hossza csak 80 fm. (100 fm. ugyan az előírás, de igen kevés helyen van meg kifogástalan, használható állapotban).

Másik hiba, s ez már általános, nem helyi jelenség, a tűzoltóvezetők hiánya. Ma ugyan már minden községben van legalább egy tanító, azonban nem mindegyik tanító alkalmas tűzoltóparancsnoknak. Esetleg már idősebb, nyugdíjazását váró, kényelmes ember, a lelkész nem találja állásával összeegyeztethetőnek, hogy suhanc fiúkat exerciroztasson, más intelligens ember, még csak iparos sincs a községben. Ki legyen a tűzoltóparancsnok? Kis István, Nagy Pál?

Igaz, mindketten voltak katonák, mindkettő derék, becsületes ember a maga nemében, de akármelyik is lesz a parancsnok, a másik és annak pártja irigykedni fog, ha meglátja rajta a három aranyrózsás parancsnoki zubbonyt, aztán meg a tűzoltó tudomány nem merül ki teljesen a „Szerelni — egy” vezényszó jó hangos elkiáltásával még a legkisebb községben sem. Valamit még ezen felül is meg kell kívánunk.

Honnan vegyen egy arravaló, megfelelő tűzoltóparancsnokot egy olyan kis község, hol az egyedüli intelligens ember egy idős, beteges tanító.

Az én nézetem szerint ily községben nem lehet önálló tűzoltóság, nem lehet önálló tűzoltóparancsnok.

Az ú. n. kisközségek, melyekből több, 2, 3, 4 alkot egy-egy körjegyzőséget, megelégedhetnek egy közös parancsnokkal. A körjegyzőségben, valószínűleg a székhely községben, bizto-

san akad egy tűzoltóparancsnok megfelelő ambíciózus, sokoldalú ember, aki a körjegyzőséggé szervezkedett községek külső tűzoltócsapatait egységesen irányítja, kiképezni, vezetni, munkásságát irányítani tudja. Ezt a parancsnokot tényleg megilleti a három aranyrózsás tűzoltóparancsnoki zubbony, mert úgy létszáma, mint gyakorlati tűzoltói tapasztalata és tudása lesz annyi, mint egy kisebb városi önkéntes parancsnoknak. A szövetkezett községek tűzoltószakaszainak élén egy-egy szakaszparancsnok fog állni, akik közül az egyik az alparancsnok, ennek van egy tisztí rangot viselő helyettese is. Így teljes a rangsor és a rend is. A gyakorlatok mindig az illető községben tartatnak, a vezetőparancsnok minden gyakorlati időben más-más községben vezet, illetve ellenőrzi a kiképzést.

Vész esetén, mivel a legközelebbi községek tűzoltóságainak parancsnoksága egy kézben van, sokkal könnyebb a megsegítés, amire különben még alább kitérek. E rendszernek megvan még az az előnye is, hogy egy gazdaságos, mert egy 3 községből álló körjegyzőségben 3 parancsnok helyett csak egy parancsnokot kell fizetni, ez ugyan csak mintegy 35 pengő összeget jelent, azonban mégis csak megtakarítás.

Vízellátás során először a székelyhídi módszerrel próbálkoztam meg. Kétségtelen, hogy vízszegény alföldi falvakban népesebb tanya-csoportokban, ez a vízszállítási rendszer igen jó szolgálatot tesz éjjel-nappal hónapokban, amikor a lakosság és a foglalkozók otthon vannak és ha már a nép annyira haladt értelmileg, (vagy néhányszor már a főszolgabíró megbüntette) hogy jelentőségével és szakszerűségével tisztában van. A legnagyobb veszélyesség idején, — aratásban — amikor a faluban csak a gyermekek, betegek és aggok, no meg néhány „nadrágos” ember van otthon, továbbá hordás, cséplés idején, ez a rendszer semmit sem ér, még ha az oltási készség meg is van. Nem pedig azért, mert ehhez ember és iga, — hozzá nem is kevés — szükséges. Mire ember, állat a hártárból kimerülten hazarohant, esetleg több kilométer távolságról, a falu hagyott része helyén már csak füstölő romokat lehet látni. Szükséges tehát, hogy olyan megoldást találjunk, amely ilyen esetben esetlegességeket nem enged megtörténni.

Fentebb említett körjegyzőségi kötelékben és méretben maradvá, egyedüli helyes megoldásnak a kismotor-fecskendő kínálkozik.

Talán van a jegyző úrak közül néhány, ki a cikkemet olvassa s e pontnál kételkedve csóválja fejét, tanácsom észszerűségén tamáskodva.

Kérem én tudom, hogy oly szegény községekről írok, hol az egyedüli intelligens ember a tanító, s oly helyekről, hol közelben nincs elegendő, a tűzoltóság céljainak megfelelő vízmennyiség. Sőt mindezt tudva, merem éppen a kismotorost, mint legjobbban megfelelő fecskendőtípust ajánlani. Az szokott lenni ugyanis a leggyakoribb kifogás, hogy drága és sok vizet

fogyaszt. Az utóbbi kifogásra csak annyit jegyez meg, hogy a szakemberek tapasztalata szerint a motoros-fecskendőkkel gyengébb sugarat tudok — ha kell — előállítani, mint a legkezdetlegesebb gólyanyakú, múzeumi fecskendővel.

Az ára pedig 3500 pengőnél kezdődik, tehát egy jóminőségű kocsifecskendő árával egyenlő.

Egy ily körjegyzőség teherbíró képességének megfelelő árú kismotorfecskendő a körjegyzőséggé társult községek által, motorkerékpár alvázon beszerelve, okvetlenül olcsóbbba kerül, mintha minden község csak még egy előkocsinélküli mozdonyfecskendőt is venne.

Ez a közösen beszerzett kismotoros fecskendő álljon a parancsnok lakhelye szerinti székhely község szertárában, (orvosi kör már van, ugyanúgy lehetne tűzoltói kör is), s a társközségek adnak hozzá felváltva 3—4 tagból álló állandó őrséget. Községenként 30—40 főnyi létszámot feltételezve, 3 község szövetkezése esetében minden hónapban 1 nap jut egy-egy emberre, ez nem oly nagy megterhelés. Ez az őrség tűz esetén kismotorosával azonnal a veszélyeztetett községbe siet (a riasztását sem ördögi mesterség megoldani a helyi viszonyok, távolságok ismeretében), hol vagy az oltást kezdi meg, vagy szállítja a vizet a tűzhöz már időközben kivonult helyi kézinyomású mozdony- vagy kocsifecskendőnek. Idősorrendbelileg a veszélyeztetett község önkéntes vagy köteles tűzoltósága a helyben levő mozdony- vagy kocsifecskendővel kivonul a tűzhöz, riasztja a központi kismotorost és a parancsnokot. Karbantartott géppel és állandó tényleges „készültséggel” mire a tűz színhelyére ér a helyi tűzoltóság, a kismotoros is megérkezik. S míg a helybeliek az első pillanatban kéznél levő vízkészletet felhasználják, már a kismotoros is teljesen akcióképes.

Fontos a tökéletes készület, a kismotoros és járóművének állandó üzemképes állapotban tartása, s hogy annyi nyomótömlővel legyen felszerelve, hogy a vízforrástól a legtávolabbi veszélyeztetett pontig elegendő legyen.

Ily szervezkedés és berendezkedés mellett minden magyar községet meg lehet óvni a tökéletes pusztulástól, ha a megelőző tűzrendészet intézkedéseit is betartjuk s annak elemi követelményeit az előjáróság betartatja. Sőt az is bekövetkezik, hogy egy-két eset után, ha a lakosság látja, hogy egy kis, szinte játékszernek tekinthető gépecske mily nagyszerűen elvégzi, amit ők eddig lustaságból, nemtörődömségből és talán szolidaritásból nem akartak megtenni, megritkúlnak a tüzesetek s ha mégis előfordul egy-kettő, az egész falu készséggel fog segédkezni az oltásnál.

A körjegyzőségekbe tömörült, kisteherbírási községek — nézetem szerint — csak ily egyesült formában tudnak hathatósan a tűzvész ellen védekezni, szervezzük tehát azok tűzoltóságait ily irányban addig is, míg felsőbb utasításra kell majd esetleg azt megtenni.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Budapest, IX. Üllői-út 1
Telefon 87-8-70

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség országos választmányi közgyűlése Gyöngyösön, 1935 augusztus 18 és 19-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr h. elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Aranyos István számvizsgálóbizottsági tag bejelenti, hogy a bizottság az 1934. évi pénztárkönyvet, a számadásokat, valamint az okmányokat átvizsgálta és a pénzkezelést mindenben helyesnek találta. Kéri a választmányt, hogy a hivatalos lapban megjelent zárszámadás alapján a felelős számadóknak a felmentvényt adja meg. Szalay Lajos dr a zárószámadás részletesebb közlését kéri a jövőben, hogy azon a bevételi és kiadási tételek összehasonlíthatók legyenek. Aranyos István felvilágosító szavai után a választmányi közgyűlés a zárszámadást elfogadta és a felmentvényt a szokásos fenntartással megadta.

Ugyancsak elfogadta az országos választmány a Falussy titkár által beterjesztett 1935. évi költségeloirányzatot.

Elnök megrendülve közli, hogy a szövetség pénztárosa, Keresztes János hirtelen elhunyt. Élete utolsó percében is a kötelességteljesítés útjára indult volna és eközben ragadta el a halál. Elnök megemlékezett szeretetreméltó egyéniségével párosult évtizedes munkásságáról és indítványára az országos választmány elhatározta, hogy Keresztes János pénztáros emlékét jegyzőkönyvben megörökíti és erről a családot jegyzőkönyvkivonattal értesíti, továbbá, hogy temetésén küldöttségileg vesz részt.

Falussy titkár bejelenti, hogy Csanád, Arad-Torontál k. e. e. vármegyék tűzoltó-szövetsége javaslattal fordult az országos szövetséghez, mely szerint Battonya 32 pengő, Almás-kamarás 16 pengő, Elek 48 pengő, Medgyesbodzás 32 pengő, Nagykamarás 16 pengő, Püspöklelle 48 pengő, Makó 150 pengő tagdíjhátraléka töröltessék, mivel ezek a tagtestületek 1934 jan. 1-től vármegyei szövetségbe tömörültek és ezen idő óta tagdíjukat pontosan fizetik és adósságuk abból az időből származik, amikor még mint közvetlen tagtestületek voltak szövetségünkben. Onga község a taglétszámból való törlését kérte. A választmányi közgyűlés úgy határozott, hogy Battonya, mivel hátralékát időközben kiegyenlítette, az országos versenyen részt vehet, a többi testület az illetékes alispáni hivatalon keresztül szólíttassék fel fizetési kötelezettségének teljesítésére.

Az országos választmány az illetékes vármegyei tűzoltó-szövetség jelentése alapján a következő megszűnt tagságok törlését rendelte el: Pusztamonostor, Besenyszög, Kőtelek, Jászapáti, Jászakisér, Kuncsorba.

Vitéz Roncsik dr előadó javaslatára az országos választmány elhatározta, hogy a tűzrendészeti törvény mielőbbi letárgyalása érdekében Marinovich Imre dr h. államtitkár vezetésével küldöttségileg jár el a miniszterelnök- és belügyminiszternél.

Falussy titkár ismerteti, hogy az 1938. évben tartandó nagygyűlésre Pécs, Miskolc és Kőszeg városok tűzoltóságaitól érkezett meghívás. A többség Kőszeg városát ily nagy tömegek befogadására és elhelyezésére alkalmatlannak és kicsinek tartja. Az országos választmány elhatá-

rozta, hogy a meghívásokat a nagygyűlés elé terjeszti.

Elnök bejelenti, hogy a Szeged—somogyitelepi Önkéntes Tűzoltótestület parancsnokságától öt indítvány érkezett. 1. Az állami tűzrendészeti felügyelet soronkívüli megszervezése érdekében. 2. A szövetség korszerű átszervezésére vonatkozólag. 3. Az 1925. évi 230.000 B. M. sz. körrendeletnek betartása érdekében. 4. Az egységes egyenruhaszabályzat napirendre tűzése. 5. A választmányi és nagygyűlés tárgysorozatára tűzendő összes ügyekre vonatkozó elnökségi indítványok, tervek és javaslatok az egyes gyűléseket megelőzőleg oly időben, módon és formában tétessenek közre, hogy azokkal kapcsolatban az ország tűzoltóságának alkalma legyen álláspontot foglalni. Alelnök felvilágosítására hosszabb vita után az indítványozó testület parancsnoka és megbízottja az 1—4. indítványait visszavonta. A választmányi közgyűlés az 5. indítványt elfogadta.

Marinovich Imre dr h. elnök üdvözölte az ülésen megjelent veneziai tűzoltóparancsnokot, az olasz tűzoltószövetség alelnökét. Az olasz vendég tolmácsa útján az egész olasz tűzoltóság üdvözlését adta át a magyar bajtársaknak.

Vitéz Roncsik dr előadó javaslatára a választmányi közgyűlés elhatározta, hogy a tűzrendészeti törvénytervezetet és az ásványolaj rendelettervezetet az összes vármegyei tűzoltószövetségeknek, vármegyei tűzrendészeti felügyelőknek és városi tűzoltóparancsnokoknak megküldik hozzászólásra.

Erdély dr előadó által előterjesztett elnökségi javaslat alapján az országos választmány a kocsifecskendő 4 csoportja részére László István, Rosta Géza, vitéz Roncsik Jenő dr és Kathona Mihály dr, a mozdonyfecskenő verseny csoport részére Erdély Ernő dr, a kismotorfecskenő verseny csoport részére Papp Ferenc előadókat küldte ki, mint versenybírói elnököket.

Kathona Mihály dr előadó a tisztújításra vonatkozólag előterjesztette az elnökség következő javaslatát: Az 1935. évi július hó 27-én tartott elnökségi ülésen az elnökség olyan javaslatot akart a választmány elé terjeszteni, hogy a nagygyűlést az alapszabályszerű választások megtartásától az új tűzrendészeti törvény végrehajtása tárgyában kiadandó utasítás megjelenéséig, — legfeljebb azonban egy év időtartamra — a régi tisztikart és választmányt bízta meg az ügyek vezetésével. Ennek a javaslatnak indoka az volt, hogy az elnökség értesült arról, hogy a törvény végrehajtási utasítása a Szövetség szervezetét is lényegesen érinti, s így a szervezeti változások keresztülvitelére újabb nagygyűlés válik szükségessé.

Újabb azonban arról értesült az elnökség, hogy a végrehajtási utasításra vonatkozólag magának az Országos Tűzoltó-Szövetségnek kell javaslatot előterjeszteni. Tekintettel arra a fontos érdekre, amely a végrehajtási utasítás kiadásához fűződik, az elnökség úgy érzi, hogy egy meghosszabbított mandátummal dolgozó tisztikar és elnökség nem viselheti a felelősséget az ország tűzoltóságával szemben, ezért javasolja a nagygyűlésnek, hogy a nagygyűlés tárgysorozatába felvett választásokat ejtse meg és a választmány utasítsa az elnökséget, hogy az egyes állásokra, valamint a választmányi tagságokra vonatkozó jelölést terjessze a nagygyűlés elé. Az országos választmány a javaslatot elfogadta.

Az országos választmányi közgyűlés 1935 augusztus hó 19-én folytatólagosan megnyitott ülésén, elnök üdvözölte a jelenlévő Dekleva Rezső miniszteri tanácsost és vitéz Kiss Lajos dr miniszteri titkárt, a belügyminiszter és a miniszterelnök kiküldöttjét.

Erdély dr előadó ismerteti az új egyenruházati szabályzattervezetét, melyet a Tűzrendészeti Közlöny augusztusi számának mellékleteként minden testület díjmentesen megkapott. A szabályzatot pontról-pontra letárgyalva az 1—4., 6—10., 12—16., 18., 20—32. 34—41., 43—55. és a IV. fejezettől végig az összes szakaszokat a választmányi közgyűlés változatlanul elfogadta, az 5. § első bekezdéséből a „vagy parancsnokság“ törlését, 11. §-ba a „sisakon magyar címer“ beszúrását, 17. §-ba „elhordási idő 3 év, melyet a választmány meghosszabbíthat“, 19. §-ba „Árpád sisak“ beszúrandó, 21. §-ba „börtök védi, melyben horganybetét van“, 33. §-ba „a galléron piros paroli fölött hordandó a rangjelzés“, a vászon zubbony búzavirág kék szávolyból“ helyett „füstszürke koverkot, anyagvizsgáló által megvizsgált és leírt anyagból készül“ beszúrva, a 42. §-ból a főtítkári rangjelzés nem 2—2, hanem 3—3 ezüst rózsza, a titkári rangjelzést pedig 2—2 ezüst rózsában állapítja meg. Ezekkel a módosításokkal a választmányi közgyűlés a szabályzatot elfogadta.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség XXV. nagygyűlése Gyöngyösön, 1935 augusztus 20-án

Az elnöki széket Marinovich Imre dr h. elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképeség megállapítása után megnyitotta.

A magyar Hiszekegy elmondása után elnök meleg hangon üdvözölte a megjelenteket, ezek közül is elsősorban a miniszterelnök személyes képviselésében megjelent Tahy László dr államtitkárt. Reámutat e képviselőt rendkívüli nagy jelentőségére, mert az országos szövetségnek közel hétvéztizedes fennállása óta ez az első eset, hogy a kormányelnök az országos szövetség nagygyűlésén külön képviselő útján megjelent. Rámutat a közel jövőben megalkotandó tűzrendészeti törvény jelentőségére és az országos szövetségben tömörült közel 100.000 tűzoltó háláját és köszönetét tolmácsolja és kéri a kormányelnök képviselőjét, hogy tolmácsolja magas megbízójának a szövetség mindenkor teljes szolgálatkészségét.

Üdvözlí továbbá a belügyminiszter képviselőjét Dekleva Rezső miniszteri tanácsost, a m. kir. miniszterelnökség képviselőjét vitéz Kiss Lajos dr miniszteri titkárt, a földművelésügyi miniszter képviselőjét vitéz Fluck Gusztáv m. kir. gazdasági főfelügyelőt, Hedry Lőrinc dr főispánt, a vármegyei törvényhatóságok, a városi hatóság és testületek részéről megjelenteket.

Tahy László dr államtitkár megköszönte a meleg üdvözlést és kifejezésre juttatta, hogy a tűzrendészeti törvény a legközelebbi jövőben tető alá kerül. Különösen elismerését fejezte ki az országos tűzoltószövetség tevékenységéért és dicsérőleg emlékezett meg Marinovich Imre dr h. elnök fáradhatatlan munkásságáról, melylyel a tűzoltóság nemes ügyének egy emberéle-

tet szentelt. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a nagygyűlésről megbízójának a miniszterelnök úrnak részletes jelentést fog tenni.

Orosz Ernő, Gyöngyös város h. polgármestere meleg szeretettel mondott köszönetet az országos tűzoltószövetségnek, hogy XXV. országos nagygyűlését Gyöngyös város falai között tartotta meg.

Az igazolóbizottság jelentése alapján elnök megállapította a nagygyűlés határozatképességét.

Falussy titkár által előterjesztett 1934. évi zárszámadást és 1935. évi költségeloirányzatot a nagygyűlés észrevétel nélkül jóváhagyólag tudomásul vette és az országos választmány részére a felmentvényt a szokásos fenntartások mellett megadta.

Az országos választmány megbízásából előterjesztett elnöki indítványra a nagygyűlés König Rudolf wieni tűzoltófőparancsnokot és helyettesét Stanzig Jánost, valamint Lampl Rudolf dr.-t, az osztrák tűzoltószövetség elnökét, továbbá Darvas László volt számvizsgálóbizottsági elnököt, Nagy Sándor volt főtítkárt, Erdély Ernő győri tűzoltófőparancsnokot, Kathona Mihály dr elnökségi előadót, Kállay Imre ny. tűzoltófőtisztet és Kiss Emil dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőt, az országos tűzoltószövetség tiszteletbeli tagjául megválasztotta.

Következő tárgy a tisztújítás volt, melynek során a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg a tisztikart a következő 3 éves időszakra:

Elnök: Marinovich Imre dr h. államtitkár.

Alelnökök: Vida Pál és Hirling Gyula.

Számvizsgáló bizottsági tagok: Aranyos István, Újfehértó, Bojtor István, Berettyóújfalu, Szalay Lajos dr, Budapest.

Számvizsgáló bizottsági póttagok: Boros Imre, Vecsés, Horváth József, Budapest.

Választmányi tagok: Árvay Géza, Győr, Alföldi Béla dr, Eger, Teleky Sándor gr., Solt, Kész József, Villány, Dobay Gyula dr, Szeged, Bónis Aladár, Miskolc, Horn József, Budapest, Kovács István, Velence, Király Miklós, Komárom, Márki Barna dr, Gyula, Makucz Jenő dr, Pécs, Reviczky Elemér, Esztergom, Mózes Imre, Abony, Szauter Ferenc dr Győr, Szőke Benedek, Ecséd, Tulok József dr, Vasvár, Frühwald István dr, Szentgotthárd, Berenc György, Esztergom, Horváth Miklós, Bögöte, id. Köhler István, Budapest, Seltenhoffer Frigyes, Sopron, Reviczky István, Komárom, Tahy László, Budapest, Petró Kálmán dr, Eger, Zsindely Ferenc, Komárom, Szeder János, Budapest vitéz Endre László dr, Gödöllő, Szupper Ferenc, Sopron, Gy. S. E. V., Dabasi Ödön dr, Monor, Vay László, báró, Debrecen.

Marinovich Imre dr elnök megköszönve a nagygyűlés bizalmát, ígéretet tett, hogy amíg a Mindenható egészségét megtartja és munkaképességet érez magában, a magyar tűzoltóintézménynek zászlaját lobogtatni fogja és minden magyar tűzoltónak szerető bajtársa lesz.

Végül a versenybírók elnökei tették meg jelentésüket az előző napon lefolytatott országos tűzoltóverseny eredményéről. (Az országos tűzoltóverseny eredményét folyó évi szeptember havi számunkban a 131. oldalon részletesen ismertettük.)

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyzőpénztárának évi rendes közgyűlése Gyöngyösön, 1935 augusztus 20-án

Az elnöki széket Marinovich Imre dr elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképeség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár által bemutatott 1934. évi zárszámadást és 1935. évi költségelőirányzatot a közgyűlés megfelelőnek találta és azt jóváhagyólag tudomásul vette. A felelős számadóknak a felmentvényt a szokásos fenntartások mellett megadta.

Elnök indítványára a közgyűlés határozati-lag kimondotta, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség számvizsgáló bizottságát megbízza az 1935. évi számadások vizsgálatával.

Elnöki indítványra a közgyűlés kimondotta, hogy a segélyzőpénztár ügyeinek intézésével háromévi időtartamra a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tisztviselőit bízza meg.

Falussy titkár előterjeszti, hogy Sebők Gyula sajtóalgóci tűzoltóparancsnok 1934 december hó 8-án beérkezett jelentés szerint, gyakorlaton elesett és baloldali lágyéksérvet kapott. Ezt az ügyet az elnökség letárgyalta és mivel az ellenőrző szakorvos véleménye szerint a sérv keletkezése, egy már korábban megvolt alkati bajnak következménye, a segély iránti kérelmet az alapszabályok 18. §-ának a) pontjára való hivatkozással teljesíthetőnek nem találta. Az elnökség ezen határozata ellen nevezett tűzoltóparancsnok a közgyűléshez fellebbezett. A közgyűlés Sebők Gyula sajtóalgóci tűzoltóparancsnok fellebbezését elutasítva, az elnökség vonatkozó határozatát jóváhagyta.

Falussy titkár jelenti, hogy Bakháza község előjárósága által 1934 július hó 20-án kiállított és beküldött baleseti jegyzőkönyvben foglaltak szerint Lénárt Ferenc tűzoltó tüzi kivonulás közben ballábjának alsó részét törte. Elnökség az alapszabályok 13. §-ában előírtak szerint 120 napig tartó munkaképtelensége idejére összesen 240 pengő segélyt utalt ki. Nevezett további segély iránti kérelmét az elnökség nem teljesíthette, mert erre az alapszabályok módját nem nyújtanak. Lénárt Ferenc az elnökséget perrel fenyegeti, ha kérését nem teljesítik. Közgyűlés az elnökség vonatkozó határozatát jóváhagyta, mert a szövetség kebelében működő segélyzőpénztára befizetett tagsági díj ellenében csak napisegélyt adhat, — legfeljebb 120 napra, ami jelen esetben meg is történt.

Egyéb tárgy hiányában az ülés vége ért.

† **Wallenfeld Mátyás** volt járási tűzrendészeti felügyelő, a Dunabogdányi Önkéntes Tűzoltótörség alapító parancsnoka, életének 84. évében elhunyt. Mintaképe volt az igazi önkéntes tűzoltónak, aki testületét nemcsak áldozatkészséggel saját költségén szerelte fel annakidején.

† **Kotsis Rezső** a Weiss Manfréd gyári tűzoltótörség alparancsnoka, a polgári hadi érdemkereszt, a magyar érdemérem és egyéb kitüntetések tulajdonosa, folyó évi október hó 3-án elköltözött az élők sorából. Az elhunyt 25 éven át önzetlen és fáradhatatlan munkásságát áldozta testületéért, akinek lapunk hasábjain is számos értékes közleménye jelent meg. Nyugodjék békében!

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljeftett különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszéremet újabban a következőknek adományozta: Freischmidt Ferenc őrparancsnok (Nagykanizsa, önk.), Oláh Lajos parancsnok és Németh Sándor szakasparancsnok (Szakoly, önk.), Kenyeres Pál alparancsnok (Balatonfüred, önk.), Szabó Viktor dr orvos és Keller József szakasparancsnok (Lengyel, önk.), vitéz Hargitay Károly alelnök (Bonyhád, önk.).

Kitüntetés átadás. Mint ismeretes, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség gyöngyösi nagygyűlésén König Rudolf wieni tűzoltófőparancsnokot és helyettesét, Stanzig Jánost a szövetség tiszteletbeli tagjává választotta. A szeptember hó 24-én lefolytatott lég- és gázvédelmi gyakorlat alkalmából (melyről a lég- és gázvédelmi mellékletünkben részletesen megemlékeztünk), tanulmányúton, Wienben időző magyar tűzoltótisztek csoportja, javarészt az Országos Tűzoltó-Szövetség vezetői, felhasználták az alkalmat, hogy a tiszteletbeli tagságról szóló díszoklevelet és szövetségi díszéremet megfelelő formák között, személyesen nyújtsák át a kitüntetetteknek. Az ünnepélyes átadás a bécsi központi őrség főparancsnoki szobájában történt, ahova a magyar tűzoltótisztek küldöttsége a légvédelmi gyakorlat után vonult fel, Marinovich Imre dr országos elnök és Teasdale Ottó budapesti h. főparancsnok, alelnök vezetése mellett. Marinovich Imre dr országos elnök nagyhatású beszédében utalt arra a bajtársi együttműködésre, amely a magyar és osztrák tűzoltóintézményt nemcsak a múltban, hanem a jelenben összekapcsolja. Köszönetet mondott azért, hogy ismételten lehetővé tették a magyar országos tűzoltó tisztképző tanfolyam hallgatóinak, hogy a wieni tűzoltóság intézményét és felszerelését tanulmányozhassák. Ezután feltűzte König főparancsnok és Stanzig h. főparancsnok mellére a szövetség díszérmét. A kitüntetettek meghatva mondtak köszönetet a kitüntetésért és ígéretet tettek, hogy a jövőben is méltók akarnak lenni a magyar tűzoltóság e nagy megbecsülésére.

A Soproni Tűzoltóegyesület gyönyörű napsütéses időben, nagy érdeklődéstől kísérve, vasárnap délelőtt tartotta zárógyakorlatát a tűzoltólaktanyában. A nagyszámú közönség élén ott láttuk Töpler Kálmán ny. polgármestert, a tűzoltótörség elnökét, Balsay-Blaschek Vilmos társelnököt, míg a város képviselőjében Schmidt Ferenc tanácsost. A tűzoltók élén Zügn Nándor erdőmester, főparancsnok és Zepkó Ferenc parancsnok álltak, míg a gyakorlatokat Witzmann Ferenc és Eszler József szakasparancsnok és Riedl Rezső őrparancsnok vezették. A mentési munkálatokat Obendorf Károly irányította. A zárógyakorlat ismét bizonyossága volt annak a lelkiismeretes munkának, ami a soproni kiváló vezetőtisztek irányítása mellett az elmúlt évben a tűzoltótörségben folyt. A legjobb képzettségnek adták tanujelét a tűzoltók. A gyakorlatok után felharsant a kürtszó és behozták az őrségről az egyesület zászlóját, amely előtt azután hét újonc tűzoltó fogadalmat tett. Az újoncokhoz a fogadalmátétel után Zügn Nándor parancsnok intézett szép szavakat, hangsúlyozottan figyelmeztetve őket a tűzoltó nehéz kötelezettségeire. Töpler Kálmán dr ny. polgármester, elnök ezután kiosztotta a szolgálati érmeiket. Miután a jól megérdemelt szolgálati érmeiket feltűzte a kitüntetettek mellére, Töpler Kálmán, meleg szavakkal üdvözölte a nehéz szolgálat becsületes elvégzőit és méltatta érdemeiket.

a tűzoltóegyesület szép multjába bekapcsolva. A mélyhatású beszéd után baráti összejövétel volt a tűzoltólaktanya tanácsstermében, ahol azután lelkesen ünnepelték a 25 éves jubileumát ünneplő Zügn Nándor főparancsnokot.

Kerületi tűzoltótanfolyam. Zala vármegye törvényhatósága folyó évi november hó 3-tól 17-ig Zalaegerszegen tizennégy napos kerületi tűzoltótanfolyamot rendez. A tanfolyam jelentkezési határideje október 15, a tanfolyam díja 80 pengő. A felvételi kérelmek és a tanfolyamdíj „Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség, Zalaegerszeg” címre küldendők a fenti határidőre.

Erdély Ernő dr előadása a drezdai nemzetközi tűzoltókongresszuson. Részletesen beszámoltunk lapunk legutóbbi számában a drezdai Rothe Hahn kiállítással kapcsolatos nemzetközi tűzoltókongresszusról, amely Poudroux tábornok elnöklése alatt tartotta meg ülését. Napirenden nyolc előadás szerepelt, köztük a második helyen Erdély Ernő dr országos elnökségi előadó előadása a film oltásáról. Mivel egyidőben volt a drezdai kongresszus a mi gyöngyösi nagygyűlésünkkel, Erdély dr előadását Drezdában Supper Ferenc soproni vasuti tűzoltóparancsnok olvasta fel s oly nagy sikere volt, hogy úgy Poudroux tábornok, mint Wagner berlini főparancsnok külön is elkérték az előadást. A német kormány a gondos munka elkészítéséért és az előadás megtartásáért Erdély Ernő dr-nak a német állami tűzoltódíszjelvényt adományozta értékes okirat kíséretében.

A budapesti Lang-gépgyár tűzoltósága a fővárosi tűzoltósággal karöltve augusztus hó 24-én tartotta idei vizes, illetve szivattyúpróbás támadási gyakorlatát. Tirscher László gyárigazgató a támadási gyakorlat helyéül a gyártelep mintegy 80 méter hosszúságú emeletes autó- és gépjavitó műhelyét tűzte ki. Tűzriasztásra elsőnek a gyári őrség vonult ki Sarkadi Henrik főmérnök, gyári tűzoltóparancsnok vezényletével és a saját, gyári villamos szivattyúról négy sugárral megindította az oltási műveletet. Percek alatt megérkezett a fővárosi tűzoltóság is Wunderlich Antal főtiszt és Miakich Ernő segédtiszt vezetésével, hatalmas készültséggel. Két tololétrát szerelve, csakhamar hat sugárral fogták meg a feltételezett tüzet. A jól sikerült támadási gyakorlatot a gyár igazgatóságán és kerületi előljáróság több mérnökén kívül a nagyszámban megjelent gyári tűzoltóparancsnokok, tisztek és érdeklődők nézték végig és elismeréssel nyilatkoztak úgy a gyakorlati lefolytatása, mint a gyár elsőrendű tűzvédelmi berendezése felől. Gyakorlat után Tischer igazgató ünnepi formák között mélyenszántó beszéd kíséretében üdvözölte a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmeire jogosult tűzoltókat, akiknek mellére a gyárigazgató kedves felesége tűzte ki az érmeket. Végül az igazgatóság magyaros vendégszeretettel a késő esti órákig kedélyes bajtársi hangulatban tartotta együtt a társaságot, melyen több beszéd hangzott el.

Járási tűzoltóverseny Újfehértón. A nagykállói járás önkéntes tűzoltótestületei szaktudásukat és felkészültségüket mérték össze szeptember hó 15-én Újfehértón tartott járási tűzoltóverseny keretében. Az érdekesnek ígérkező járási tűzoltóversenyen a hatóságok részéről megjelentek Tóth László dr vármegyei másodjegyző, Siposs Ferenc dr, a nagykállói járás főszolgabírája, Nánássy Andor dr kormányfőtanácsos, vármegyei tűzoltó-szövetség társelnöke, Bakó Pál dr vármegyei aljegyző, tb. főszolgabíró, vármegyei tűzrendészeti felügyelő, a községek vezető jegyzői és bírái. A versenybizottság vitéz Roncsik Jenő dr debreceni főparancsnok

elnöklése alatt, vitéz László Árpád nyiregyházi parancsnok, Mácza Endre kisvárdai járási tűzrendészeti felügyelő, Vass Lajos sárospataki járási tűzrendészeti felügyelő, Nagy Tamás hajduduházi parancsnok, Kondacs Pál rétközberencsi parancsnok, Bajdik András, Rajtik Pál nyiregyházi szakaszparancsnokok és Asztalos Sándor nyiregyházi segédtiszt részvételével alakult meg. A verseny a nagyszámban megjelent közönség lelkes érdeklődése mellett folyt le. A versenybírószám megállapítása szerint a versenyben résztvevő csapatok a következő helyezést érték el: 1. Nagykállói önkéntes csapat kitüntetve a vármegyei tűzoltószövetség vándorserlegével, 2. Újfehértó önkéntes csapata kitüntetve a Gergelyffy Endre dr vándorserlegével, 3. Kálmánháza önkéntes csapata kitüntetve az Újfehértói Takarékpénztár által adományozott serleggel, 4. Kálloszemlyén önkéntes csapata kitüntetve Mátray tűzoltószergyáros által adományozott bronz tűzoltószoborral, 5. Árpatak, 6. Napkor, 7. Bököny, 8. Balkány és 9. Szakoly önkéntes csapatai lettek, kik fegyelmzett magaviseletük és jó előmenetelük elismerésül külön-külön díszoklevéllel tüntettek ki.

A verseny befejezésével Nánássy Andor dr kormányfőtanácsos vármegyei tűzoltószövetség elnöke, nagyhatású beszédben köszönte meg a hatóságok érdeklődését, a főszolgabírónak, hogy lehetővé tette a mai tűzoltóverseny megtartását, megköszönte továbbá a csapatoknak, a fáradhatatlan szorgalommal párosult munkájukat, mellyel tanujelét adták a nemes és önzetlen-munka szeretetünek. Utána kiosztotta a versenybírószám által az egyes csapatoknak odaítélt díjakat.

Végül vitéz Roncsik Jenő dr főparancsnok, országos elnökségi előadó, egy emberéleten át önzetlenül teljesített munka megbecsüléséről tartott szívbe markoló lelkesítő beszéde kíséretében átadta Wacha József újfehértói szakaszparancsnok részére a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által megküldött XXX. éves szolgálati érmet.

A versenyek befejeztével a csapatok az elesett hősök emlékművéhez vonultak és azt Nánássy Andor dr vármegyei szövetségi elnök, rövid beszéd kíséretében megkoszorúzta, utána a csapatok az emlékmű előtt tisztelgéssel elvonultak.

A Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltótestület méltó dísszel ünnepelte meg szeptember 22-én fennállásának 25. évfordulóját. A kora reggeli órákban zenés ébresztővel, a Mauterer és Zigler fúvózenekarok járták be a községet, majd utána ugyancsak zenével fogadták a vasútállomásra érkező vendégeket. Az autón érkező, vármegyei főispán képviselőjében megjelent Schultz Gábor dr főszolgabírót és feleségét, mint zászlóanyát, valamint az ünnepély fővédnökét, Baross Endre dr országgyűlési képviselőt, gazdasági főtanácsost és feleségét, Pilisvörösvár község főjegyzője fogadta a község háza előtti téren felállított díszkapunál. Az ünnepélyen a helybeli előkelőségeken kívül megjelent még Petheő János szentendrei polgármester, Lukács Zoltán dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Újhelyi Tibor dr főszolgabíró, gróf Karácsonyi Imre, Zsarnóczay János jószágigazgató, továbbá Karnay Béla járási tűzrendészeti felügyelő és 22 község küldöttsége. Az ünnepi szentmisét Ohmüller Márton plébános a Templom-téren celebrálta és utána a krisztusi szeretet és önfeláldozás nevében felszentelte a zászlóanya által feldíszített zászlót. A felszentelést ünnepi közgyűlés követte, amelyen Szathmáry Zoltán parancsnok ismertette az egyesület 25 éves fennállásának történetét, kiemelve Niedermüller Márton első alapító tag érdemeit, akit a közgyűlés a testület dísztagjává választott meg. Ezután Lukács Zoltán dr vm. tűzrendészeti felügyelő buzdító be-

széd kíséretében osztotta ki a testület arra jogosult tagjainak az Országos Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmeit. Közgyűlés után tartott 150 terítékes díszében Schultz Gábor dr főszolgabíró a kormányzó, Baross Endre dr a község, Ohmüller plébános a zászlóánya és Baross Endre dr egészségére mondtak pohárköszöntőt.

A **Mogyoródi Önkéntes Tűzoltótestület** folyó évi június 23-án tartott ünnepélyes díszközgyűlése keretében osztotta ki Hanisch György járási tűzrendészeti felügyelő húsz önkéntes tűzoltó részére az ötéves szolgálati érmet és legnagyobb megelégedését fejezte ki az önkéntes tűzoltótestület eddigi eredményes működése felett. Majd lelkes szavakkal ismertette a magyar tűzoltó nemes hivatását. Az előjáróság részéről Örökös József, a frontharcosok részéről Kovács Pál köszöntötte a testületet. A szolgálati érmek kiosztását Kürtösy Vilmos parancsnok köszönte meg a tűzoltók nevében és ígérte, hogy továbbra is lelkes tagjai maradnak a testületnek, hogy hazafias szellemű munkájukkal továbbra is szolgálják a nemzeti vagyont megőrzését. A díszközgyűlés Kürtösy Vilmos parancsnok javaslatára Hanisch György felügyelőt, a Mogyoródi Önkéntes Tűzoltótestület iránt kifejtett eredményes munkájának elismeréséül tb. parancsnokának választotta meg, aki meghatva köszönte meg az iránta megnyilvánult bizalmat.

Fejér vármegye Tűzoltó-Szövetsége folyó évi szeptember hó 15-én tartotta Velencén 47. közgyűlését, amelyen megjelent a vármegye 36 tűzoltótestülete mintegy 400 tűzoltóval. Ezek közül 14 testület versenyt is rendezett s a versenybírószak elnöki tisztét Csik István műszaki tanácsos töltötte be. A községháza előtt sorakozott tűzoltók mindenekelőtt ünnepélyes formák mellett megkoszorúzták a Hősök emléktábláját, hol Vida Pál, a megyei tűzoltók öreg apostola hazafias szellemű beszéde kapcsán helyezte el a tűzoltók díszes koszorúját. A gyűlés Vida Pál elnöksége mellett folyt le és azon részt vett Lauschmann Géza dr főjegyző az alispán képviselőjében, azonkívül Kenessey Gyula dr sárbogárdi, Meszlenyi Béla adonyi főszolgabírák és Vajnich Aladár dr székesfehérvári szolgabíró. Ez alkalommal ülte meg a Velencei Tűzoltótestület 50 éves jubileumát, melyen Vajnich szolgabíró kiüntetésekkel adott át több tűzoltónak. A megyei szövetség gyűlésének keretében tisztújítás is volt, melynek során elnökké újból gróf Batthyány Gyulát választották meg, míg a báró Ivánka Géza lemondása folytán az alelnökségre Vida Pál volt titkárt kérték fel. A megüresedett titkári állásra Csik István mérnök, műszaki tanácsost választották meg. Az ülés végén Lauschmann Géza dr főjegyző kiosztotta azon pénzzutalmakat, melyeket Vida Pál a nevére létesült alapítvány kamataiból öt érdemes férfinak odaítélt, fejenként 30 pengőt. A versenyek délután folytak le, melynek során egyik csoportban első az adonyi csapat, a másik csoportban pedig a sárkeresztesi tűzoltócsapat lett.

A **Zalavármegyei Tűzoltó-Szövetség** szeptember 8-án vármegyei tűzoltóversenyt rendezett Zalaegerszegen, a Göcseji Hét keretében, melyen 24 csapatnak mintegy 300 főnyi tűzoltója jött össze. Brand Sándor dr szövetségi elnök intezett buzdító szavakat az egybegyűlt csapatokhoz. Elismeréssel emlékezett meg a felügyelők, parancsnokok és tanítók munkájáról, akik oly sokat fáradoznak a tűzrendészet fejlesztése körül. A verseny eredménye a következő volt:

9-es kocsifecskendő iskola- és gyorszerelésben.
1. Kisszentgrót. (Festetich herceg ezüstserlege és 10 darab aranyérem.) 2. Pórszombat. (A nasíci ezüstserlege.) 3. Gelse. (Vecsera Antal tűzoltótiszt

díszoklevele és 10 m nyomótömlő.) 4. Karmacs. 5. Galambok. 6. Szepetk. 7. Dabronc. 8. Túrje. 9. Zalaistvánd. 10. Zalaalövő. 11. Csáford. 12. Zalabesnyő. 13. Zalaudvarnok. 14. Pozva. 15. Csácsbozsok.

Mozdonyfecskenő 9-es iskola- és gyorszerelésben. 1. Keszthely. (Zala vármegye ezüstserlege és 10 darab aranyérem.) 2. Zalaszentgrót. (Horváth Lajos, Felsőörs, ezüstserlege.) 3. Gelse. (10 méter nyomótömlő.)

Kocsifecskenő 5-ös iskola- és gyorszerelésben. 1. Petőhenye. (Nagykanizsai ÖTE ezüstserlege és 6 darab ezüstérem.) 2. Kehida. (Bubits Tivadar tűzoltószobra.) 3. Karmacs. (10 méter nyomótömlő.) 4. Túrje. 5. Csácsbozsok. 6. Csáford. 7. Pozva. 8. Zalaudvarnok. 9. Zalaistvánd. 10. Gelse. 11. Zalabesnyő. 12. Zalaalövő. 13. Kisszentgrót. 14. Pórszombat.

Mozdonyfecskenő 5-ös iskola- és gyorszerelésben. 1. Keszthely. (Mátray Antal szobra és 6 darab ezüstérem.) 2. Zalaszentgrót. (Seltenhofer Frigyes, Sopron, szobor.) 3. Gelse. (Schütz Frigyes, 10 méter nyomótömlő.)

Petőhenyei kistűzoltócsapat: 1 darab hamutálca (Túrje), 1 írőkészlet (Káuzli), 1 darab kürt (Pál és Indra).

A **Géderlaci Önkéntes Tűzoltótestület** szeptember hó 29-én nagyszabású tűzoltónapot rendezett. Kora délután a község gyakorlóterén szereléshez készen csillogott a kétkerekű mozdony és négykerekű kocsifecskenő. A község fontosabb épületein, öleletes rajzokkal díszített felhívás ismertette a tűzoltónap műsorát. Pontosan 4 órakor, a vendég dunaszentbenedeki csapat, a helybeli testület és tűzoltózenekar kísérete mellett, zárt szakaszban vonult a községháza udvaráról a gyakorlóterre. Az előjáróság, a vidéki vendégek és a teljes számú helyi intelligencia elfoglalta helyét s míg az érdeklődők apraja-nagyja, mintegy 300 főnyi tömeg, a gyakorlóterre hullámozott, a zenekar térzenét adott. Majd egymás után, a közönség hangos tetszésnyilvánítása mellett peregték le az ötös és kilences iskola- és gyorszerelési gyakorlatok. A bemutató után, a két testület tisztelegve vonult el a Hősök szobra előtt és a nép kíséretével a községi nagyvendéglőbe ment, hol kezdetét vette a tűzoltóbál. A táncmulatság reggel 4 óráig tartott, amikor a község színe-java jó hangulatban, egy kellemesen eltöltött nap emlékével és — ami a legfőbb — léleket talán a tűzoltóság iránti megbecsülés és szeretet meleg érzésével indult otthonába a hívős őszi reggelen. A tűzoltónap tehát erkölcsileg sikerült. Anyagilag? Tizenkét tűzoltónak tavaszra nyári nadrágja lesz!

Színházak tűzrendészete című folytatólagos közleményünket anyagtorlódás miatt legközelebbi számunkban folytatjuk.

Alkalmi vétel — eladás

Eladó egy Seltenhofer gyártmányú 120 mm hengerből teljesen jó karban lévő kocsifecskenő összes tartozékaival: Önkéntes Tűzoltótestület, Orosháza.

Tiszainoka község egységes kocsifecskenőt vásárolna. Árajánlatok, Tiszainoka község előjáróságához küldendők.

Szirmabesenyő község árajánlatot kér egy drb egységes méretű, kétkerekű billenő mozdonyfecskenő szállítására.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII.	7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr:	
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . .	2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerkek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Mótoros fecskendők egységes gyakorlati szabályzata	—50 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat	—60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	1.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . .	—40 P
Az új tűzrendészeti rendelet (kódex) tervezete	1.— P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, raktározására és szállítására	—30 P
Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetőek meg.	

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, füzve	4.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

Techlár Ernő: Credo	2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra)	1.— P

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története	—50 P

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányúrlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék mokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalm-csekkszámaink szerint elosztva, a következő szátagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerékpárok varrógépek alkatrészek	Ékszer zseb- és falórák alpacca evőeszközök
Diadal Áruház	Svájci óraház
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40 4-38	
Mégkönyvített fizetési feltételek mellett részletre is	
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK	

A tűzoltótanfolyamok gondos parancsnokai biztosítják hallgatóikat személyenként 20 fillérért a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyző Pénztáránál

„Lion Brand”
tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat

használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala 22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.

Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.

Ismertetőt küld az egyedüli gyártó:

Eisner Gyula főfőregény
kamara droguista
Budapest, VI, Andrássy-út 37. szám

1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendő. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkzámlájára.

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-fecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.

Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízfordó- és öntöző-lajtókat, szerkocsikat.

Gyártja a tűzoltás körébe tartozó összes szereket, a legmodernebb szempontok figyelembevételével, garanciával a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

Seltenhofer Frigyes Fiai

m. kir. udvari szállítók

• SOPRON •

m. kir. udvari szállítók

LEGELSŐ MAGYAR TŰZOLTÓSZER-, KŰT-, SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR, HARANG-, FÉM- ÉS VAS ÖNTŐDÉJE ALAPITVA 1816. ÉVBEN

MORZSANYI J.

BUDAPEST

ESKŰ-ÚT 5. SZ.

Gyárt: tűzoltó- és sportérméket,

zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumi-bélyegzőket

Alapítva 1870

MEGJELENT

Az új tűzrendészeti rendelet P 1.- (kodex) tervezete . . . . .

A tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, raktározására és szállítására vonatkozó rendelettervezet. Ára 30 fill. Tűzrendészeti felügyelők, tűzoltó-parancsnokok számára nélkülözhetetlen.

FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

Hazai gyártmány!

Minden kapható

a

Párisi Nagyaruház-ban**WALTHER E.**

BUDAPEST, IV.

HARISKÖZ, FÉLEMELET

GYÁRT

RENDEJELEKET,**ÉRMEKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**

MINDEN CIKK: ELSŐRENDŰ HAZAI GYÁRTMÁNY

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST

GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkzáma-jára lehet beküldeni. Csekkürlap minden posta-hivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Bástya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakcikkek, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség irodája:
Budapest, IV, Bástya-utca 13. — Telefon: 84-7-94

Tűzoltótestületek a lapot tagdíj fejében kapják

Törvényünk alapvető pillérei

Írta: Szalay Lajos dr budapesti önkéntes tűzoltóparancsnok

Ez év augusztusában tartott gyöngyösi nagygyűlésünkön a m. kir. miniszterelnök személyes képviselőként megjelent Tahy László dr miniszterelnökségi államtitkárnak az a bejelentése, hogy a m. kir. kormány egyik legközelebbi feladatának tűzte ki az évtizedek óta sürgetett tűzrendészeti törvény megvalósítását, őszinte örömmel töltötte el az ország tűzoltó társadalmát, mert a legerősebb jogforrás erejében bízva, reméli a még sokfelé elhanyagolt tűzrendészet hatékonyabb fejlesztését, tűzoltótestületek szervezését és nem utolsósorban a tűzoltószerkek és felszerelések beszerzésére, pótlására szükséges anyagi feltételek megteremtését.

Csak természetesnek vehetjük tehát, ha a tűzoltóságok köréből átlagon felüli érdeklődéssel tekintenek a tűzrendészeti törvény és az ennek alapján kiadásra kerülő végrehajtási utasítás (tűzrendészeti kódex) elé, hogy milyen rendelkezéseket foglal majd magában?

Az érdeklődőkön és kérdezősködőkön felül azonban rendszerint akad olyan is, aki „jól értesült forrásra” hivatkozva, ma az önkéntes, holnap a köteles tűzoltóság, holnapután a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelet intézménye felett húzza meg a lélekharangot vagy a nagy részben jól bevált járási tűzrendészeti felügyelőket igyekszik kiakolbolítani, természetesen mindezt a törvény, illetve a végrehajtási utasítás keretében, nem számolva azzal, hogy legnagyobb részben híobbi hírei nyomán, mint hangyabolyt, felzaklatja a minden nyugalomra rászorult tűzoltó intézményt.

Hatvanöt év zivatarában megedzett intézményre, ma talán még jobban, mint akkor, vonatkozik e szép eszme alapítójának, néhai Széchenyi Ödön grófnak az a megállapítása, hogy „mindenek előtt önkéntes tűzoltóságok létesítendők, mert községeink csak ennek a költségét bírják el és ez az intézmény már csak azért is figyelmet igényel, mivel kulturális jelentőségén kívül etikai beccsel is bír”. Vita tárgyát sem képezheti, hogy az országban működő tűzoltó tes-

tületeink közül a legtöbb önkéntes, hogy ez kerül legkevésbé a községnek és erkölcsi nevelőhatással is bír. Mai világban, mikor oly kevés a pénz és oly ritka az etika, az önkéntes tűzoltóságot nem nélkülözhetjük és annak szétszórása többé helyrehozhatatlan bűn volna.

Egyes különböző településű, foglalkozású és különösebb adottságú községekben, ahol az összetartozás érzése még nem fejlett ki a lakosok között kellően s ezért az önkéntes tűzoltóság meg nem valósítható, ott továbbra is szükség van a köteles alapon működő tűzoltóságokra. Szükség van azért, hogy az egy községbe tartozó lakosokat egymás megsegítésére nevelje, hogy egy később alakuló önkéntes testület csiráját elvesse, hogy az esetleges széthúzó önkéntes testületet fegyelmezze (köteles tűzoltóság életbe léptetésének lehetőségével), de gyakran szükséges anyagi erők teljes hiányában a köteles tűzoltói szolgálat helyett fizetendő váltságdíj szempontjából. A kétféle testület 1888 év óta fennálló, egymást ellensúlyozó és nem csekély mértékben ambíciót nevelő szerepét ma sem nélkülözhetjük. Szabályozás csak az irányban volna szükséges, hogy a kötelezett tűzoltói szolgálatra összeírott egyének tűzoltói szolgálatukat valóban teljesítsék, a magukat megváltani kívánók pedig a váltságdíjat tényleg befizessék, mert ezt követeli az egyenlő elbánás elve.

Vörös fonálként húzódik a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelet rendszeresítésére irányuló törekvés Lindner Gusztáv dr 1876-ban kinyomatott első tűzrendészeti törvényjavaslatától kezdve, jóformán minden nagygyűlésünk tárgysorozatán végig, az 1935. évben megjelent 230.000 B. M. rendeletben való megszervezésig. Alig pár hónapja jelent meg a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története című munka vitéz Roncsik Jenő dr debreceni tűzoltófőparancsnok, országos szövetségi elnökségi előadó tollából, aki a 409. oldalon a következőket írja:

„A szövetség további célja e kérdésben az,

hogy szerveztessék meg végre az országos tűzrendészeti felügyelői állás, minden vármegyében hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelő irányítsa a munkát."

A csak néhány helyen megszervezett hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelet eredménye még a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett is tapasztalatilag bizonyítható s annak jótékony hatása túl a vármegyék határain is érzékelhető. A hivatásos felügyelet visszafejlesztése nem lehet azonos fogalom a tűzrendészet fejlesztésével.

Bajos volna elképzelni azt is, hogy járási felügyelők a jövőben csak a törvényhatóság tisztviselői lehetnek, hiszen éppen a járásokban alig van törvényhatósági tisztviselő. A szolgabíró önmagának nem lehet szakértője, a járási iroda-

tisztikar viszont túlságosan függő viszonyban van szolgálati alárendeltségből kifolyólag ahhoz, hogy szakvéleményét esetleg az eljáró felettesnek véleménye ellenére fenntarthassa.

Íme, a józan ész szavával, minden csavaros okfejtés nélkül, halomra megdőlnék a szállongó hírek. Egyébként a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a felsőbb hatóságokhoz intézett felterjesztéseiben ismételtelen kifejtette azokat az irányelveket, amelyeket a tűzrendészet fejlesztése körül szükségesnek tart.

Bölcs kormányzatunk pedig, évtizedek óta megelégedésre működő szakközegének, az Országos Tűzoltó-Szövetségnek javaslataira támaszkodva bizonyára megtalálja azt a megoldást, mely az ország tűzrendészetét hatalmas lépésekkel viszi előre a haladás útján.

A tűzoltóságok kedvezményes vasuti utazása

Írta: Dévényi Endre dr

„A versenyekre utazó csapatoknak kellően indokolt kérvényére kedvezményes jegyet ad a kereskedelemügyi miniszter, esetleg magánvasutak is“, ezt mondja egyik szakkönyvünk.

„A versenyekre utazó tűzoltók vasuti kedvezményben részesülnek az 1923. évi 59.445—IX. B. M. számú rendelet alapján“, tanítja a másik.

Közelebbi magyarázatot egyik sem ad. *Ezért fordul elő, hogy rendszeren egészjegygyel utaznak a tűzoltóságok és gyakran, például ha országos versenyre utaznak, emiatt adósodnak el.*

Éppen ezért érdemes és kell ezzel a kérdéssel foglalkozni, hiszen nem lehet minden versenynél a kedvezmény megadásáért a miniszterhez fordulni, ha viszont az idézett rendeletben bízunk, könnyen csalódás érhet bennünket.

A tűzoltók általában azt hiszik, hogy a versenyekre utazásnál 50 százalékos kedvezmény jár és hogy ezt mindig megadják. Ez a felfogás téves. A tűzoltóságoknak 33 százalékos kedvezményt szoktak adni csupán, ezt is csak 25 fő együttessége vagy előzetes írásbeli kérelem alapján.

A legutóbb megrendezett gyöngyösi országos verseny igazolványa a vasuti kedvezményre vonatkozóan ezt tartalmazza: „Jogosít kedvezményes vasuti jegyre“. Tovább így magyarázza: „Ennek az igazolványnak tulajdonosa jogosult a MÁV-vasutakon I. osztályon II. osztályú jeggyel, II. osztályon III. osztályú jeggyel, III. osztályon pedig fél II. osztályú jeggyel utazni“.

Ennek alapján sokan ráfizettek az utazásra, sokan pedig, a „taktikusabbak“, mások által mások részére biztosított utazási kedvezmény kockázatos igénybevételére kényszerültek. (Szent-istváni kedvezmény.)

Ez az állapot nem megnyugtató és nem is méltó a magyar tűzoltó intézményhez. A kedvezményt a tűzoltóságoknak jogszabály útján kell biztosítani és fel kell vétetni a kedvezményt a MÁV Személyi Díjzabásá-ba is. Hiszen ha a sportegyesületek, turisták, a síszövetség, cserkészek, kubikosok, tanulók kedvezményes utazását biztosítják, akkor a tűzoltó intézmény közkatónáiról sem lehet mostoháiban intézkedni.

A kedvezményes vasuti jegy tényleges, országos érvényű megadása illetékes szakemberek előtt, kellőképpen indokolt kérelmezés esetén nem lehet kétséges, hiszen a vasutasoknak okoz leg több esetben rossz napot, ha versenyre utazó

tűzoltók az olcsóbb utazás kedvezményét, mint jogosat, keserű kifakadások közt követelik.

Jelenleg, ha 25 vagy ennél több főből álló csapat utazik valahová, a 33 százalékos kedvezményt a jegyváltásnál is megkapja. *De ezt a kedvezményt a magánosok is megkapják, ha 25-en utaznak.* Ha kevesebb főből áll a csapat, a 33 százalékos kedvezményt is csak előzetes írásbeli engedély alapján biztosíthatják.

Az alkalmi alakulatokkal nem szabad egy csoportba sorozni a magyar tűzoltó intézmény 100.000 harcosát. Nem lehet és nem szabad az egyes parancsnokok ügyességét és rátermettségét még azzal is próbára tenni, hogy ki mennyi utazási kedvezményt tud csapatának biztosítani. (Hiszen elég baj az, minden kedvezményünk, ha szükségünk van rá, vitássá tehető.)

Ha díjmérséklési kérelemmel fordultunk a vasutak vezetőségéhez, kérelmünket mindig gyorsan és kedvezően intézték el. *Nem valószínű tehát, hogy ha a MOTSZ irányú kérelemmel fordul a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, kérelmét elutasítják.* Hiszen arra, hogy a kedvezményt a tűzoltóságok vissza nem élnek, kellő biztosítékot tud nyújtani a magyar tűzoltótisztigárda.

A kedvezmény kérésénél a tanulmányi kirándulók részére biztosított kedvezmény megadását kell kérni, azzal az eltéréssel, hogy míg ott legalább 10 tanuló szükséges az 50 százalékos kedvezmény megadásához, addig a tűzoltóságoknál 6 fő legyen (1 vezénylő és 5 szerelőtűzoltó) a legkisebb létszám.

Ezt a kedvezményt biztosítsa a MÁV és a többi vasút minden előzetes kérelem nélkül is, ha:

1. A hatoscsoporthoz tartozó csapatoké.
2. Az utazók mindegyikének arcképes tűzoltóigazolványa van.
3. A tűzoltók felettes hatóságaiktól, avagy a versenyt rendező egyesülettől az utazás célját igazoló bizonyítványuk van.

A versenyek rendezése, a versenyeken résztvevő tűzoltók számának növelése belevág a MOTSZ munkatervébe. A szövetségnek ezt a törekvését a tűzoltótestületek komoly igyekezettel támogatják. Ezért megérdemlik, hogy a szövetség segítsen rajtuk.

Téli foglalkozási tervezet községi tűzoltótestületek számára

Tomor Mihály győzrasszonyfai önk. tűzoltóparancsnok díjnyertes pályaműve

Jelige: „A tűzoltómunkát szeretni kell!”

Munkánkhoz a szeretet ad erőt, lelkesedést, kitartást, hogy azt sikeresen végezhessük. Bármi pályán működünk is, hivatásunk magaslátán csak akkor állunk, ha azt a munkakört, ahova a sors állított, igazán szeretjük. Ugyanez áll a tűzoltó munkára is. Igazi tűzoltó csak az lehet, aki a tűzoltó munkát szereti. De e munkát csak akkor szerethetjük igazán, ha ismerjük. S nem annyira a gyakorlatokon, mint inkább az elméleti előadásokon ismerhetjük és szerethetjük meg a tűzoltó munkát. Mert az elméleti előadások alkalmával egy új világ nyílik meg a tűzoltó előtt, itt kezd megérteni, amit eddig érthetetlenül nézett, itt kap feleletet arra, amit eddig csak parancsszóra tett és itt szerez lelkesedést, kitartást a további munkához s ezáltal válik öntudatos tűzoltóvá. De első követelmény az, hogy a parancsnok szeresse a tűzoltó munkát. Ha ez a szeretet lakozik szívében, lángol az arcán, kifejezésre jut a szavain át, akkor ez a lelkesedés, szeretet átsugárzik a tűzoltók szívébe, lelkébe és így szétárad a falu lakosai közé. Ezen az úton érjük el azt, hogy a közönség is megbecsüli a tűzoltó munkát és tiszteli majd a tűzoltókat.

A tervezet összeállításakor a falusi viszonyokat vettem tekintetbe. Zárójel közé magyarázatot írtam, hogy elgondolásaimat világossá tegyem.

1934 november 4. Tűzoltó ünnepély. Célja: elméleti előadások ünnepélyes megkezdése, a közönség figyelmének felkeltése a tűzoltók munkájára, a tűzoltók lelkesítése. (A közönséget az ünnepélyre meghívjuk, de elsősorban a tiszteletbeli és pártoló tagokat.) Program: hazafias és tűzoltó dalok, tűzoltó induló. Szavaló kórus. Szavaltatok: Dévényitől, Félrevert harangok című kötetéből, esetleg hazafias versek. Beszéd: tűzoltói hivatásról, a tűzoltó önfeláldozásáról, a tűzoltóság fontosságáról, a tűzoltó munka szeretetéről, a tűzoltó munka megbecsüléséről stb. (Éneklők, szavalók a tűzoltók, szónok a parancsnok, esetleg plébános, jegyző stb., mint az egyesület tiszteletbeli tagjai.)

1. November 8, este 6—8 óráig. A tűzoltóságok szervezése. Önkéntes, köteles, hivatásos, vállalati tűzoltóságok. (Fizetett tűzoltók.) Önkéntes tűzoltóegyesület részletes ismertetése. (Ott, ahol önkéntes tűzoltóság működik.) Hogyan alakul meg? Kik lehetnek a tagjai? Milyen tagjai vannak, alapító, tiszteletbeli, pártoló, működő. Tisztikara; altisztek, elnök, jegyző, pénztáros, szertáros. Alapszabályok felolvasása, magyarázata. Intéző szervek: közgyűlés, választmány, számvizsgáló bizottság, parancsnokság.

Köteles tűzoltóság megalakítása, felmentés. (Ott, ahol az működik.)

Vármegyei Tűzoltó - Szövetség, Országos Tűzoltó - Szövetség. Tűzrendészeti felügyelet. (Csak röviden.)

(Óra végén beszélgetés ezekről, esetleg vizszakérdezés.)

2. November 15, este 6—8-ig. Egyéni és csapatfelszerelések. Csapatfelszerelések csak felsorolva. Egyéni felszerelések: sisak, övek, bal-ták, jelzősíp, szívaccstáska, füstvédő álarc, mentőkötél, csőkötél, tömlőtartókötél, mentőszeg; kürt. (Mindent bemutatunk, ami nincs, azt képben.) Egyenruha: zubbony (nyári, téli), nadrág, téli-

kabát, köpeny, sapka. Szolgálati szabályzatból: Általános szolgálat. (Felolvasva magyarázattal.)

3. November 22, este 6—8-ig. Rangjelzések, egyenruhaviselés, ügykezelés. Egyéni felszerelés és egyenruhaviselés. Előléptetés, kitüntetés. Magyar országos tűzoltótisztai tanfolyam. Kerületi tűzoltószaktanfolyam. Testületi kiképzés. Megemlítve a hivatásos tűzoltók egyenruhája és rangjelzése. Szintén megemlítve az új egyenruha tervezet önkéntesek számára.

Ügykezelés. Különbféle naplók.

Szolgálati szabályzat. Gyakorlatok, előadások. (Felolvasva magyarázattal.)

4. November 29, este 6—8-ig. Fecskendő. A fecskendő rövid története. Tűz, víz, levegő. A légnyomás. Toricelli kísérlete. A légnyomás alapján működő készülékek: görbe szívornya, lopo, Heron labdája, szívókút, nyomókút és szívó-nyomókút. A fecskendő.

Szolgálati szabályzat: képesítő vizsgák, szabadságot, büntetések.

5. December 6, este 6—8-ig. A fecskendő alkatrészei. Mi a fecskendő? A fecskendő alkatrészei: henger, dugattyú, szelepek, közlekedőcsatorna, nyomó és szívó légkazán, nyomónyújtvány, visszaeresztő csap, szívónyújtvány, szívó-váltó csap, dugattyúrúd, nyomókar, forgótengely, nyomórúd, ütkező, víztartó medence. Különbféle fecskendő szerkezetek. A tanultak átisméltése.

6. December 13, este 6—8-ig. A fecskendő felszerelési tárgyai. Nyomóoldaliak: nyomótömlő részletes ismertetése (csavarok, kapcsok, apa-, anyacsavar, egységes nyomótömlő), sugár-cső (lövőke), sugárosztó, töltő ívcső). Szívóoldali: szívótömlő, szűrő a kosárral, kútkötél. Egyéb felszerelési tárgyak: fakapalács, olajozó, tömlőkötő stb.

Az egységes fecskendő követelményei. Kiseb nem egységes fecskendők: targonca, hordozható (raktári), lokomobil, puttony, mankó-fecskendő. Hordozható kis motoros fecskendő.

Vészvonat, vízhordó kocs, vászonveder. Tömlőmotola és kosár. Szerkocsi. (Mindez csak röviden megemlítve, inkább képben bemutatva.)

7. December 20, este 6—8-ig. Tűzoltószerek gondozása. A szertár. A fecskendő gondozása. Működési zavarai. Mászó, mentő, bontó, világító eszközök. Támasztó-, dugó-, bot-, kötél-, tető-, párkány-, horog-, tolólétra.

Mentőeszközök: sisak, öv, balta, mentőkötél, mentőszeg, mentőtömlő, ugróponyva. Bontó eszközök: csáklya, fejsze, vasvilla. Világító eszközök: lámpa, fáklya. A tanultak átisméltése.

8. December 23. Vallás-erkölcsi oktatás. Közelgő ünnepek hangulatának felhasználásával a vallásos és erkölcsös életéről, jellemes férfiról előadás. Esetleg egy-két ének, szavaltat. (Utána a római katolikus tűzoltók szentgyónásukat és szentáldozásukat közösen elvégzik.)

9. 1935 január 3, este 6—8-ig. Vízszerezés, tűzjelzés. Vízszerezés. A víz fontossága. Természetes vízforrások. Kutak: artézi, gémes, húzós, kerek, nyomó és szívó-nyomó kút. A kutak befagyása. A kutak összeírása, feljegyzése. Vízgűjtők, kapitányvíz. Vízvezeték alapelve, tűzcsapok, tűzcsap-táblák. (Csak röviden.) Vízszállítás fecskendővel, vizes lajttal, vészvonattal, vedrekkel. A vízszerezés fontossága.

Tűzjelzés: régi és mai tűzjelzés. Tűzjelzés

falun. Az éjjeli örök szerepe. Tűzjelzés városon. (Csak röviden.)

11. Január 17, este 6—8-ig. Megelőző tűzrendészet, a tüzek keletkezési okai. A tűz és az égés. A tüzesetek okai: öngyulladás, robbanás, villámcsapás (villámhárító), surlódás, sugárzó hő (nap sugárzó hője), esés, ütés. Emberek által okozott tüzek: szándékos gyújtogatás (biztosítási csalás), gondatlanságból előidéztet gyújtogatás, gyermekek játéka. Állatok mint gyújtogatók. Ismeretlen okok. (Példák a tapasztalatból.)

A tüzek megelőzése. Tűztávlat, élőfák sora, megfelelő építkezés. Építkezési anyagok, falak, tűzfal, tetőfedési módok, kémények, kéményseprés. Impregnálás. Fűtés, világítás falun és városon. (Megemlítve csak.)

12. Január 24, este 6—8-ig. Hatóságok teendői. Tűzoltói taktika. Hatóságok teendői: Tüzesetek előtti szemlék. Tűzrendészeti felügyelő a községben. Tűzutáni szemlék. Tűzvizsgálat. Tűzkárjelentés. (Rendeletet alkalomadtán.) Tűzoltói taktika: Alapfogalmak. A tűzoltás célja. A tűz és az égés. A hő foka és mennyisége. Égés, robbanás, lobbanás. Láng, izzás, füst. A tűz tovaterjedése. Anyagok csoportosítása. (Ezek egy része már előfordult, de kapcsolatban a többivel ismét megemlítjük.)

A tűz oltásának módjai. A hő elvonása, gázzal oltás, folyadékok oltása, haboltás, poroltás, havas oltás. (Röviden, inkább képen bemutatva.) Oltás vízzel. A víz előnyei, oltóhatása, vízkár. (Részben ismétlés.)

13. Január 31, este 6—8-ig. A tüzek osztályozása. Többféle csoportosítás. Nyílt, zárt tüzek. Nagy, kis, közép tüzek. Keletkezési okok szerinti csoportosítás.

Előkészület az oltásra. Készenlét, szerek, szertár, tűzjelzés, vízszerezés. Kivonulás, a szerek elhelyezése, fecskendő-közbeiktatás. A tűzoltás tizparancsa.

A támadás előkészítése. Szemle a tűznél. A szerek kijelölése. Emberélet megmentése. Állatok mentése. Tárgyak mentése. A vezénylő tizparancsa: 1. Ki és mi van veszélyben? Mi és hol ég? 2. Mivel támadhatjuk meg a tüzet és mivel védekezünk? 3. Mentések. 4. A szerek megnevezése; elhelyezése, vízforrás. 5. Támadási irány és mód. 6. A csővezető működésének szabályozása. 7. A tűz területének elzárása, rendfenntartás. 8. Erők szaporítása, apasztása, a tartalék elhelyezése. 9. Órség hátrahagyása. 10. Tűzvizsgálat.

14. Február 7, este 6—8-ig. Támadási parancs. Mit foglaljon magában a támadási parancs? Gyakorlás. Az oltás módjai. A tűz megtámadása. Nyomásvesztés a tömlőben. A lövőke szabályozása. Tömlőkapcsolás. Kötött és szórt sugár. (Lángsugár.) Az oltás és a csővezetés irányítása. A belső támadás. Az égés ereje. A sugarak elhelyezése. Épületrészek beomlása. Felváltás; a tűzterület elzárása. Az erők szaporítása, csökkentése. Tartalék. Alvezénylők. Fecskendő elhelyezése nagy tűznél. A vezénylő helye. A parancsok kiadásának módja. Oltási munkálatok. A csővezető biztonsága. A füst elvezetése. A segítségül érkezett szerek felhasználása. A tömlők fektetése.

Szolgálati szabályzat: Tűzvész helyén való szolgálat.

15. Február 14, este 6—8-ig. A csővezető. Milyen legyen, mire figyeljen, hova álljon, hogyan védekezzen a hő, füst ellen? A csővezető fontos szerepe. Segédcsővezető. Takarítási mun-

kálatok a gyakorlati életből vett tapasztalatok alapján. Beszélgetés megtörtént tüzesetekről. Az ott szerzett tapasztalatok. Tanulság a jövőre. Támadási napló. Fegyelmélettség a tüzeknél.

A közönség szerepe a tűznél. Mit tudjon, mit tegyen és miben segíthet a tűzoltóknak? A közönség hibái e téren.

16. Február 21, este 6—8-ig. Alkalmazott tűzoltás. Pincetüzek. Szoba-, bolt-, raktártüzek. Padlás-, tetőtüzek. Padló-, mennyezet-, kéményégés. Mezőgazdasági tüzek: pajtaégés, kazaltűz, istállóégés, erdőégés (ellentűz), trágyaégés, kálászások égése. (Példák az életből, saját tapasztalatunk.)

17. Február 28, este 6—8-ig. Alkalmazott tűzoltás. Fatelepek égése. Templomtűz. Gyári tüzek. (Gyári tűzoltóság.)

Mozgó tüzek: kocsiségés, vasuti kocsis- és hajóégés. Tüzek nagyobb tömegek által látogatott vagy lakott helyiségekben: kórházégés, fogház, színház, mozgófényképszínház égése, cirksz égése, pályaudvarok égése. Szesz, olajok, zsiradékok égése. Villamos- és gázvezetékek közelében előforduló tüzek. (Ezekből természetesen csak annyit tanítunk, amennyit a helyi viszonyok megkövetelnek.) Ismétlés.

18. Március 7, este 6—8-ig. Gázvédelem. Magyarország sorsa és a mai élet követelményei. Támadás repülőgépekkel. Robbanó, gyújtó, gáz és ragályos betegségek bacillusaival töltött bombák. Robbanó és gyújtó bombák hatása. Különböző gázok: ingerlő, mérgező, maró gázok és ezek hatásai, tulajdonságai.

19. Március 14, este 6—8-ig. Gázvédelem Védekezés módjai: Ellentámadás repülőgépekkel. Egyéb védekezés: megfigyelő órsók, kódosítás, a világítás beszüntetése, kötött léggömbök alkalmazása. Tömegek védelme: gázbiztos helyek. Egyének védelme: különféle gázálarok, gázvédő ruha. Más országok felkészültsége és Magyarország elmaradottsága e téren. A tűzoltóság szerepe a gázvédelemben.

20. Március 15-én. Hazafias ünnepély. Cél: A hazaszeretet ápolása. Program: Irredentaversek, szavaló kórus, irredenta-dalok és beszéd.

21. Március 21-én, este 6—8-ig. Első segélynyújtás baleseteknél. Ajulás, tetszhalott-állapot (mesterséges légzés), gutaités, nyavalyatörés, napszúrás, megfagyás, villámcsapás és villamosáram által okozott sérülések, fulladás (különböző okból), mérgezések: gáz, maró savak, alkohol-, gombamérgezés. Egési sérülések különféle változatai, gyógyításuk. A tanultak ismétlése.

22. Március 28-án, este 6—8-ig. Első segélynyújtás baleseteknél. Sebek, vérzések (háromféle vérzés), zúzódás, ficam, csonttörés (fedett és nyílt). Sérültek szállítása. Balesetek okai a tűzoltóságoknál.

Szolgálati szabályzat: Tisztek, altisztek, tűzoltók kötelessége.

Kürt- és sípjelek. A jövő tűzoltósága. Ismétlés.

23. Március 30-án, vasárnap. Elméleti vizsga. Cél: A tűzoltók elméleti tudásának bemutatása a közönségnek. Alakítsuk át egy kis ünnepélyé és így szívesen jön a közönség is. Egy-két ének, majd a tűzoltók felelete, végül ismét ének. Az egyesület elnöke pedig pár szóval megdicséri buzgó munkájukért. De talán még jobb megoldás, ha az elméleti vizsgát később tartjuk meg, például a nyár elején a gyakorlati vizsgával kapcsolatban. Utána a tűzoltóknak majálist vagy egy mulatságot is rendezhetünk sok fáradozásuk jutalmául. Erre is meghívhat-

juk a tiszteletbeli és pártoló tagokat, hogy a működő tagokat még jobban megismerjék, megszeressék és ezáltal megbecsüljék.

Habár órarendszerűen az 1934—35. év őszi és téli hónapjaira jelöltem ki az anyagot és naponkénti beosztást is adtam, ezzel csak példát akartam mutatni, mint kell egy időszak keretébe az oktatást elhelyezni. De talán minden faluban más nap és más óra lesz alkalmas erre, mint ahogy én is helyi viszonyokat vettem tekintetbe, sőt úgy és azt írtam tervezetembe, amint az nálunk történik.

Lesz falu, ahol sok egy időszakra ez az anyag. Viszont több napon át a tűzoltók fáradtságát sem vehetjük igénybe. Ezért a helyi viszonyokat tekintve, hagyjuk el a nem fontosakat. Vagy vegyük az első évben röviden az anyagot és a következő évben bővítjük ki az elmaradottal. De azt is megtehetjük, hogy felosztjuk az anyagot több részre és egyik évben az első részt bővebben, a másik részt rövidebben ismertetjük, a következő évben az utóbbit is részletesen dolgozzuk fel. Vagy vegyük részletes tárgyalás alá a legfontosabbakat (önkéntes tűzoltóság szervezete, felszerelése, a fecskendő, tűzoltói taktika), a többiből pedig csak annyit tanítunk meg, amennyire időnk lesz.

Előadásaink érdekesek és a gyakorlati élettel kapcsolatban legyenek. A parancsnok az előadásokra mindig készüljön! Bátorítsa fel a tűzoltókat arra, hogy előadásaihoz hozzászóljanak. Sőt kérdezze ki őket, mit láttak, tapasztaltak, mi a megjegyzésük, vagy mit nem értettek meg az elmondottakból. Így látja, hogy miben elmaradtak, mit kell pótolni velük. Szinte minden előadást azzal kezdjük, hogy az előbbi előadáson tanultat kikéredzzük. Persze nem úgy mint az iskolásokat a tanítójuk, mert azt nem veszik szívesen, hanem megbeszélés, beszélgetés formájában. De lehet ez az oktatás befejezője is.

Gondoskodjunk egy kis szórakozásról is az előadások után. Ilyen szórakoztatás lehet dalok tanítása. Ünnepekre úgyis készülni kell dalokkal. Ne csak hazafias dalokat tanítsunk, szívesen fogadják a szerelmes tárgyú dalokat is. Ezzel is műveljük, finomabb éneklésre szoktatjuk őket. De mondhatunk el egy-egy tréfát is, vagy mesélhetünk valami érdekeset, hogy tűzoltóink mosolyogva, jókedvűen távozzanak az előadásokról.

Mindamellettt követeljük meg a fegyelmet. Az elméleti oktatás éppen olyan tűzoltófoglalkozás, mint a gyakorlati. Ezen is pontosan tartozik megjelenni minden tűzoltó és elkésést, hiánvást előre igazolni tartozik. Előadás alatt is kellő tisztelettel viselkedien minden tűzoltó fellebbvalóival szemben. A jókedv és a fegyelem nem ellenkezik egymással.

Az bizonyos, hogy olyan parancsnokot találunk. kiből mind ez megtalálható, nehéz, de minden faluban akad olyan. kiből ezek a tulajdonságok jórészt megvannak. Csak ki kell választani, s buzdítani a tűzoltómunkára, s ha már lelkét átjárta a tűzoltóügy iránti szeretet, akkor majd biztosan halad azon az úton, amelyen minden parancsnoknak járni kell.

Felvetődik még az a kérdés, hogy hol tartunk ezekkel az előadásokkal? Ha volna a tűzoltószertárral kapcsolatban örszoba, legalkalmasabb az lenne. De faluhelyen ilyen nincs, vagy ha van is, igen kicsi. Esetleg a kultúrház, de legalkalmasabb az iskola. De vajon átengedik-e az iskolát ezen célra? Ha a tűzoltók buzgó munkájáról az iskola igazgatója, plébánosa meggyőződött,

akkor át is engedi az iskolát, hisz ez is népművelés. Mert ezáltal is csiszolódik az ész, nemeseedik, a szív, finomodik a lélek. Egyébként a falu plébánosának, tanítójának, jegyzőjének ügyis valami kapcsolatban kell lenni az egyesülettel, mint tiszteletbeli vagy pártoló tag. S akkor semmi akadályja nincs az iskola átengedésének. De a falu lakósaikat is, mint pártoló tagokat kapcsoljuk az egyesülethez. Igaz, a pártoló-tagság tagsági díjjal jár, ami a mai világban mindenkinek nehezebbre esik. De ha ellenszolgáltatást kap érte az a falusi, akkor megfizeti. Felszólalhat a közgyűlésen, ünnepeleinkre, tűzoltóvizsgáinkra, színdarabjainkra személyesen hívjuk meg, s ott jobb helyet biztosítunk számukra. Így lesz kapcsolatba a tűzoltóság a falu lakosaival, így egymást segíteni, támogatni fogják, ami a tűzoltóügynek válik javára.

Talán úgy tűnik fel, mintha eltértem volna a tárgytól. Csak munkatervezetet kellett volna adnom és én mégis ennyi mindenről szólok. Én azonban úgy érzem fél munkát végeztem volna, ha a tervezeten kívül az utat és módot meg nem jelölöm, amelyek segítségével községekben az elméleti előadások sikerét elérhetjük.

Hogy milyen fontos a tűzoltók elméleti kiképzése, azt tapasztalhatjuk a falusi tüzeknél. Csak a fecskendőt szerelni tanulták meg a tűzoltók, s azt hiszik, hogy már jó tűzoltókká lettek.

A tüzeknél tapasztalható fegyelmezetlenség is inkább az elméleti kiképzés hiányának a következménye. Minden tűzoltói tevékenységnél meglátszik az elméleti oktatás hiánya. Ha tehát jó tűzoltókat akarunk, lássunk buzgósággal az elméleti oktatáshoz, mert csak így nevelhetünk öntudatos tűzoltókat. S ha a közönség ilyen tűzoltókat lát, nagyra értékeli a tűzoltómunkát. Így lesz átfogó ereje munkánknak. Ekkor elértük célunkat. Így válik egy maroknyi csapat községe, társadalma, egyháza és hazája javára.

Munkám elején a szeretetről szóltam. Szeretet a kezdés, szeretet a vég. Szeretettel kezdett és végzett munkának szeretet lesz az aratása. Nem számít, hogy a szeretet rózsái között apró tövissek is vannak. El tövissek nem sérthetik meg úgy a szívünket, hogy kiölje belőle a szeretetet. A tűzoltómunkát szeretni kell.

65. M. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK

Főnyeremény **40.000** aranypengő
17.000 nyeremény 250.000 ar. P értékben

Nyeremények:

20.000 ar. P

10.000 ar. P

2-szer **5.000** ar. P

4-szer **2.500** ar. P

6-szor **2.000** ar. P

10-szer **1.000** ar. P

és még számos nagyobb és kisebb nyeremény, melyek mind készpénzben fizettetnek ki.

Húzás december 5-én.

Sorsjegyárak:

Egész ar. P **3.—**

Fél ar. P **1.50**

Kapható minden sorsjegy- és főárusítónál, valamint az összes dohánytözsdeknél. Postai rendeléseket a pénz előzetes beutalása után azonnal teljesít a Székesfővárosi M. Kir. Pénzügyigazgatóság, Budapest, V, Szalay-utca 10.

Színházak tűzrendészete

Írta: *Parenthesy Géza* okl. tűzoltótiszt,
Debrecen sz. kir. város hiv. tiszt-gyakornoka

a) az épület elhelyezése, a hely kiválasztása.

A színházat lehetőleg úgy kell építeni, hogy az szabad téren, minden oldalról utcával határolva legyen. Fontos ez főképpen a közönség, a színház személyzetének — esetleges tűzvész esetén — menekülés lehetősége és a tűzoltóság támadási szempontjából, mert baj esetén több oldalról lehet az épületet támadni.

Fenti szempont figyelembe vételével azonban nem mindig lehet az építést így kivitelezni, rendszerint anyagi okokból (telkek kisajátítása, azok magas áron való megvétele, kisajátítási eljárás hosszadalmassága stb). Azért lehetőleg az épületet úgy kell elhelyezni, hogy 2 oldalról határoló utca szélessége 18—18 méter legyen, míg a másik 2 oldalt határoló utcák legalább 11 méter szélesek legyenek. Ha azonban a színház befogadó képessége nem lesz nagyobb 600 léleknél, akkor saroktelekre is építhető az s akkor legalább 15 méter széles utcák kell, hogy határolják az épületet. A saroktelekre épülő színházat a szomszédos telek felől legalább 45 cm-es tűzfalal kell határolni. E falat, ha mellette színpad, vagy zsinórpadrás van, a szomszédos épület tetőszerkezetétől 1.50 méterrel magasabbra, más esetben pedig 45 cm-rel magasabbra kell építeni. A Németországi Építési szabályrendelet kimondja, hogy színházépítés esetén annak homlokzata főútvonalra essék, s a szemben levő épületektől 20 méter távolságra legyen. Ez a távolság lehet azonban 15 méter abban az esetben, ha az épület minden oldalról utcával határolt. Még ez a távolsági határ is csökken akkor, ha a befogadó képesség nem több 800 léleknél s a színpad területére nem haladja meg a 250 négyzetmétert.

Az építésnél azonban arra kell fősúlyt fektetni, hogy az épületnek minél több és minél szélesebb kijárata legyen, hogy a nézőtérrel a közönség meg nem zavart előadások alatt is 4 perc alatt ki tudjon menni, továbbá, hogy a színpadot a nézőtérrel füst és tűzmentesen le lehessen zárni. Ha ezek a követelmények nincsenek meg, hiába épült a színház szabad téren, hiába van széles utcákkal határolva, ha maga az épület nem felel meg a tűz-, élet- és vagyonbiztonság követelményeinek.

Az újabb külföldi építkezéseknél láthatjuk, hogy a szabályrendelet megengedi a színház építésénél a zárt egységben való építést (zárt épületsor) akkor, ha elől a szemben levő épületektől 20 méter távolság betartható s a nézőtéri oldalon mindkét részen legalább 9—9 méter széles udvar legyen, melyet az utcával és a színpad háttámaszú udvarrészrel 4—4 m széles kijáró kössön össze. Ugyanígy kijáró szükséges a színház háta mögött levő utcára is, hogy a színház közönsége és alkalmazottai két ellenkező irányban hagyhassák el az épületet. Az újabb külföldi építkezéseknél tekintetbe veszik a nézőtér gyors kiürítését is s ezért a már említett külső méretezéseket szigorúan alkalmazzák. Ezekben az Építési Szabályrendeletekben előírják még a tető fölé érő vaslétrák alkalmazását, ugró ponyvák, mentőtömlők egy meghatározott helyen való elhelyezését úgy, hogy esetleges tűz esetén azok biztos helyen a tűztől mentve legyenek s alkalmazásuk ne ütközzék akadályba. Ez

különben nálunk is használatban van s csaknem minden színház fel is van szerelve.

Nem engedhető meg a színház épületében lakások, üzletek építése s a színház épületében csak az annak felügyeletével megbízott házmester lakhat, de ezt a lakást is úgy kell építeni, hogy az füst- és tűzmentesen elválasztva legyen a színpadi résztől.

Végül még megemlítem, hogy a színház épületét villámhárítóval kell ellátni, melynek jóságáról évenkénti vizsgálattal kell meggyőződni. A villámhárító építésénél tekintetbe kell venni, illetve számolni kell a villám áramerősségével. A villám erősségét csak a legutóbbi időben tudták számítani és mérések alapján, hozzávetőlegesen kiszámítani s ezek a számítások azt mutatták, hogy egy villámcsapás áramerőssége 10.000 és 150.000 amper között váltakozzik. A Westinghouse gyár nemrégén épített egy hatalmas berendezést a mesterséges villám előállítására s annak mérésére.

Egy angol feltaláló szelemesen használta fel a rádióaktív anyagok ionizáló hatását, villámhárító készítésére. Az ő készüléke egy csúcsban végződő fémrudból áll, melyen három meghajított kar van. Az egész villámhárító rádióaktív sókkal van bevonva. A rádióaktív anyagok hatására, a környező levegő vezetővé válik és így megakadályozza, hogy a felhőzet és a föld között nagy feszültségkülönbség léphessen fel. Ha nincs feszültségkülönbség, akkor nincs veszély. Ennek a villámhárítónak a hatásköre kb. 800 méter átmérőjű.

b) Színpad.

A színpadi részt a nézőtérrel egy tűzfal választja el, melynek a tető síkja fölé legalább egy méterrel kell kiemelkednie. Ezen van a színpadi (proscenium) nyílás, melyet a nézőtérrel légmentesen zárható vasfüggönnyel lehet elválasztani. Azonkívül a földszinten csak egy-egy vasajtót szabad megengedni, de ezeket is csak, ha önműködő zárral vannak ellátva. Más nyílásnak a zsinórpadrás és nézőtér közötti részen lenni nem szabad.

Nagy színházaknál láthatunk még úgynevezett hátsó színpadot is, mely rész az egyes felvonások díszleteinek tárolására szolgál, de ha a darab úgy kívánja, akkor a színpad mélyítésére is használják. Ezek magassága a tulajdonképpeni színpad nyílásig ér, míg a kettő között levő zsinórpadrásnak olyan magasnak kell lennie, hogy a díszleteket, különösen a háttérket, teljes egészükben, felgöngyölítés nélkül úgy lehessen felhúzni, hogy azt a közönség ne láthassa.

A színpadon a díszlet raktározás szigorúan tilos, mert ez igen nagymértékben növeli a színpad amúgyis tűzveszélyes voltát. Általános elv az, hogy színpadon csak egy nap előadás díszletei lehetnek. Ugyanez az elv áll a folyosókrá is. A folyosókon nem szabad bútorokat tartani, mert a közlekedést nagy mértékben akadályozná.

A zsinórpadrás állandó kezelését az úgynevezett zsinórmester végzi. Hogy ezt a munkáját akadálytalanul láthassa el, a színpadi rész mindkét oldalán híd fut végig, melyet vagy a tetőszerkezethez, vagy az oldalfalakhoz erősítenek. Ezeket a hidakat tűzbiztos anyagból kell építeni

s a tapasztalat azt bizonyítja, hogy legjobban felel meg erre a célra a gyújtó, síma felületű keményfa. Jobb mint a burkolat nélküli vas, mert a vas a hőben igen hamar deformálódik.

A zsinórmesternek állandó szabad mozgást kell a hidakon biztosítani, s egy éles késsel kell felszerelve lenni, melyet akkor használ, ha a zsinórpádlás díszletei vagy hátterei között tűz keletkezik. A késsel elvágja a tartó kötelet, miáltal az égő rész a színpadra zuhan, hogy a többi függő díszleteket meg ne gyújtsa.

Legtöbb kellemetlenség van a süllyesztővel, mert ott sok alapépítményt kell készíteni, tekintettel az abban elhelyezett emelőszerkezetre, melynek segítségével hozzák működésbe a süllyesztőt. Itt fordul elő legtöbbször a díszletezők részéről az a hiba, hogy a süllyesztőbe bútor-darabokat, vagy egyéb használati tárgyakat raktároznak; s az ott összeviszszaságban haladó elektromos vezetékek között rövidzárlat állhat elő, mely a közelébe eső tárgyakat meggyújtva, tűznek lehet az okozója. Ezért különös figyelemmel kell lennünk, hogy süllyesztőt raktár céljaira ne használhassák.

A színpad építésénél is általában arra kell ügyelni, hogy az tűzsufolt ne legyen s az ott megforduló személyek mindegyikére, legalább 2 m² terület essék. Idegeneknek, vagy színészeknek, kiknek nincs közvetlen jelenetük az előadáson, a színpadon tartózkodni nem szabad.

A színpadot környező helyeken szokás elhelyezni az öltözőket, műhelyeket, raktárakat stb. Az építő technika azonban ma már számít arra, hogy ezeknek a helyiségeknek közvetlen a színpad közelében kell lenni, de mégis attól elválasztva — úgy helyezi el, hogy a színpad és a helyiségek közé folyosót épít, mely közvetlen összeköti a mellékhelyiségeket a színpaddal. E folyosó mintegy védőfalat képez a színpad és a mellékhelyiségek között. A folyosóról közvetlen kijáratok létesítendők a szabádba.

Csupán a műhelyek elhelyezésénél kell vigyázni arra, hogy azok ne legyenek közvetlen összeköttetésben a színpaddal vagy a színház más helyiségével. Ha pedig az építkezés úgy kívánja, hogy a műhelyeket az emeleti részen kell elhelyezni, akkor tűzbiztos fallal kell elválasztani a színpadi résztől s a tűzfalat vasajtóval vagy más nyílással áttörni nem szabad.

A színpad tűzvesélyességét növeli az ott használt nyílt láng (dohányzás, gyertya, fáklya stb. használata).

Mivel a tűz főfészke a színpad a fent felsorolt nyílt láng használatát a lehetőséghez képest csökkenteni kell. A színpadon való dohányzás is csak az ügyeletes tűzoltó jelenlétében engedhető meg. Az ügyeletes tűzoltók közvetlen a színpad mellett kétoldalt az úgynevezett első utcában állanak, s ezek belátanak a színpadra s így tudják ellenőrizni az ott végbemenő eseményeket. Gyertya, fáklya használata ma már teljesen ki lehet küszöbölni s igen előnyösen lehet alkalmazni az elektromos gyertyát vagy fáklyát. A legveszedelmesebb tűzkeletkezés hely egyike még a mozgó elektromos vezeték és a magasfényű izzólámpák használata.

Ha az előadás alatt nyílt láng, lövés van alkalmazva a darabban, azt előre be kell úgy a rendőrhatalóságnak, mint a tűzoltóságnak jelenteni. Megnyújtott gyertyát, fígarettát, szivart eldobni nem szabad, bent a színpadon a meggyújtott gyufaszálát vagy viszáza kell tenni a dobozba vagy pedig a vízzel telt hamutartóba kell

elhelyezni, ha pedig kihozza magával a színpadról, köteles a legközelebbi tűzoltó őrszemnek átadni.

RENDELETEK

A m. kir. pénzügyminiszter 154.557—1935. XI. a. számú rendelete az önkéntes tűzoltótörszervezetek beadványainak illetékmentessége tárgyában.

154.557—1935. XI. a.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek,

Budapest
IV, Bástya-utca 13. sz.

A közvetlenül nálam előterjesztett beadványra értesítem a Szövetséget, hogy az önkéntes tűzoltótörszervezetek közhatóságokhoz és hivatalokhoz intézett beadványaira és irataira nézve — ideértve a táncvigalmak iránt benyújtott kérvényeiket is — a peres eljárás kivételével, az illeték díjjegyzék 89. tételének XII. a) pontjában foglalt rendelkezés alapján az illetékmentességet megállapítom és a megfelelő eljárásra az alárendelt hatóságokat egyidejűleg utasítottam.

Budapest, 1935 szeptember 18.

A miniszter helyett:
olvashatatlan aláírás sk.,
államtitkár

KÜLÖNFÉLE

Az első „mozitűz“ Budapesten volt, ezelőtt harminc-négy évvel, a régi Velence-kávéházban, 1901-ben. A kávéház akkori társtulajdonosa vetítógépet hozatott Párisból, ahol a Lumier-testvérek már 1895 óta tartottak mozgófénykép-előadásokat.

A Velence-kávéház nagytermében úgy helyezték el a vetítővásznat, hogy azt a vendégek mindkét oldalról nézhették. Így ugyan az egyik csoport „balkezesnek“ látta a képet, de akkor még igénytelenebb volt a mozi látogató közönség.

A vetítőkamrát a terem egyik végében bádogg „spanyolfalakból“ állították össze. A mozigépen alsó filmdob akkor még nem volt, a lejátszott filmszalag a gép alatt egy vesszőkosárba pergett. Összefüggő film híján 20—25 méteres jeleneteket tudtak csak bemutatni. Az előadást cigányzenével kísérték, sőt bizonyos fokig a filmet „szinkronizálták“ is. A megfelelő zörejeket és hangokat a találékony gépkezelők a legkülönbözőbb szerszámokkal maguk állították elő. Így, mikor a búr háborúban készült felvételeket vetítették, harci lármát csaptak, sőt, hogy a hatás teljes legyen, pisztolyokból vaktöltéssel lövöldöztek is. Ebből lett azután a baj, mert egy tüzes papírfújtás a lejátszott filmszalaggal telt kosárba esett és azt felgyújtotta.

A kávéházban persze nagy riadalom támadt. A megrémült cigányok bevették a kávéház ablakát és azon ugráltak ki az utcára, sőt még a nagybögőjüket és a cimbalmukat is „kimentették“.

Szerencsére komolyabb baja senkinek se történt. Az eset után csak Neumann, a gépkezelő és a fizetőpincér búsult, az előbbi azért, mert bajusza és szakála lepörkölődött, a másik pedig azért, mert a nagy zűrzavarban sok vendég — fizetés nélkül távozott.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség országos választmányi közgyűlése Gyöngyösön, 1935 augusztus 20-án

Az elnöki széklet Marinovich Imre dr országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképeség megállapítása után megnyitotta.

Elnök bejelenti, hogy az alapszabályok szerint az országos választmánynak meg kell választania az elnökségi előadói kart, az országos szövetségi főtitkárt, titkárt, pénztárost és a hivatalos lap szerkesztőjét. A kiküldött jelölőbizottság javaslata alapján egyhangúlag választotta meg a következő tisztviselőket:

Főtitkár: Papp Ferenc.

Titkár: Falussy Károly.

Pénztáros: Hajós Emil.

Szerkesztő: Lukács Zoltán dr.

Elnökségi előadók: Bendefy László, Szombathely, Breznay Imre, Eger, Dévényi Lajos, Gyula, Erdély Ernő dr, Győr, Halász János, Veszprém, Kathona Mihály dr, Kiskúnhalas, vitéz Kiss Lajos dr, Budapest, vitéz László Árpád, Nyiregyháza, László István, Esztergom, Petheő János, Szentendre, vitéz Roncsik Jenő dr, Debrecen, Rosta Géza, Budapest, vitéz Zombory József, Sátoraljaújhely.

Elnök javaslatára az elnökségi előadók napi-díját és az irodai tisztviselők tiszteletdíját az országos választmány változatlanul meghagyta.

Elnök javaslatára az országos választmány elhatározta, hogy a Keresztes János elhalálozásával megüresedett tisztviselői helyre gép- és gyorsíró segéderőt állít be. Országos tűzoltóképző tanfolyamot végeztek és akik katonai szolgálatuknak tisztiminősítéssel tettek eleget, előnyben részesülnek. Elrendelte továbbá a pályázati hirdetménynek a hivatalos lapban való közzétételét.

Kathona Mihály dr elnökségi előadó javaslatára az országos választmány elhatározta, hogy 1936. évi rendes közgyűlését Kiskunhalas városában fogja tartani.

Alföldi Béla dr javaslatára az országos választmány határozatilag kimondotta, hogy a jövőben az országos szövetség tisztségeire kijelöltek névsorát a választókkal — a választásokat megelőzőleg — alkalmas módon közölni fogja.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Gyöngyösön, 1935 augusztus 20-án

Napirend előtt az elnök a Kékes-tető keresztjénél emlékezett meg az elmúlt időkről, amikor Csonka-Magyarország ezen jelenlegi legmagasabb csúcsán a szemlélő Nagy-Magyarország határaitban gyönyörködhetett. Párhuzamot vont az elmúlt boldog és jelenlegi szomorú idők között és annak a reményének és hő óhajlásának adott kifejezést, hogy a megpróbáltatások elmúltával ismét az integer magyarhaza boldogságteljes jövője következzen be. Tántoríthatatlan meggyőződése, hogy a tűzoltóságok a jelenlegi irányban folytatva munkálkodásukat, hozzájárulnak ennek a célnak megvalósításához.

Vitéz Roncsik dr előadó indítványára elnökség elhatározta, hogy a tűzrendészeti felügyelőkre vonatkozó adatokat a vármegyék alispánjaitól bekéri. A beérkezett kérdőívek feldolgozására az elnökség vitéz Roncsik Jenő dr, Erdély Ernő dr és vitéz László Árpád előadókat kérte fel.

Vitéz Roncsik dr előadó indítványára elnökség elhatározta, hogy a tűzrendészeti törvény mielőbbi megalkotását emlékiratban kéri a miniszterelnöktől és belügyminisztertől.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése Budapest, 1935 szeptember 14-én

Az elnöki széklet Marinovich Imre dr országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképeség megállapítása után megnyitotta.

Elnök üdvözlö a gyöngyösi nagygyűlés után ezúttal első ízben elnökségi ülésre összejött új elnökség tagjait, külön köszönti az elnökségbe újonnan beválasztott Breznay Imre, Halász János és vitéz László Árpád elnökségi előadókat.

Erdély Ernő dr előadó napirend előtt meleg szavakkal köszöntötte a szövetség újonnan megválasztott elnökét, Marinovich Imre dr.-t, mint melegszívű embert, akit az egész tűzoltóvilág osztatlan szeretetének spontán megnyilatkozása emelt ebbe a díszes tisztségbe. Melegen üdvözölte az új alelnököket és a főtitkárt és kérte, hogy legyenek önfeláldozó segítő társai az elnöknek a szövetség vezetésében.

Az alelnökök nevében Hirling Gyula, az új előadók nevében Halász János, végül Papp Ferenc főtitkár köszöntö meg pár szóval a kitüntetett bizalmat.

Marinovich Imre dr országos elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Keresztes János szövetségi pénztáros gyászos elhunytáról, mely nemcsak a szövetségnek, de az egész tűzoltótársadalomnak mély gyászja. Méltatta Keresztes János 45 éven át végzett hangyaszorgalmú, lelkiismeretes munkáját és működését. Jelenti, hogy a szövetség testületileg jelent meg végtiszteségén, ahol a szövetség nevében koszorút helyezett a ravatalra és mondott búcsút szeretett tisztviselőjétől. Megboldogult emlékére a szövetség elnökségi tagjainak teljes számú részvételével és mély gyászba borult kedves leányainak meghívásával gyászmisét tartott. Indítványára elnökség Keresztes János érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta, miről a gyászba borult család tagjait jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendelte.

Mély részvétellel jelenti be az elnök, a pestszenterzsébeti önkéntes tűzoltóság parancsnokának, Pázmány József váratlan elhunytát. Méltatja az elhunytnak a pestszenterzsébeti tűzoltólaktanya és másház megépítése, a testület tűzoltószereinek motorizálása érdekében kifejtett kiváló munkásságát és érdemeit. Bejelenti, hogy a szövetség képviselőiben az elnök és titkár vettek részt a temetésen. Indítványára a megboldogult emléket az elnökség az ülés jegyzőkönyvében megörökítette.

Elnök felolvassa Heves vármegye főispánjának levelét, mellyel a Kormányzó úr öfömlétsága a magyar tűzoltóknak Gyöngyösön tartott nagygyűléséről távirati úton előterjesztett

hazafias hódolatának szíves köszönettel történt fogadásáról értesít.

Felolvassa továbbá József főherceg, Gömbös Gyula miniszterelnök és Kozma Miklós belügyminiszter köszönő sorait, melyben ugyancsak a gyöngyösi országos nagygyűlés alkalmából küldött üdvözléseket köszönik meg.

Elnökség tudomásul vette a vasvármegyei tűzoltószövetség bejelentését, miszerint a szövetség 60 éves jubileumával egybekött szövetségi közgyűlését október hó 20-ára halasztotta el.

Főtítkár bemutatja a gyöngyösi önkéntes tűzoltótestület parancsnokságának köszönő sorait, hogy a szövetség a nagygyűlést a testület 65 éves jubileumával összekapcsolva Gyöngyös város falai között tartotta meg.

Erdély dr előadó előterjeszti Supper Ferenc jelentését a drezdai tűzvédelmi kiállításról.

A jelentéssel kapcsolatban elnök indítványára az elnökség köszönetet mondott Erdély Ernő dr előadónak, a tűzvédelmi kiállítás előadássorozatára beküldött celluloidraktár égéséről szóló szakfelolvasásáért, mellyel nemcsak magának, de a magyar tűzoltóságnak is sikert és dicsőséget szerzett.

Főtítkár előterjeszti Moson vármegye tűzoltószövetségének átiratát, melyben tagdíjhátralékáról kimutatást kér. Ezzel kapcsolatban javasolja, hogy a szövetségi tagdíjak nyilvántartására a jövő évtől kezdődőleg új, áttekinthetőbb könyvet fektessenek fel. Elnökség hozzájárult a javaslatához.

Elnökség köszönettel fogadta Bendefy Lászlónak „A tűzoltóságok korszerű feladatai, korszerű szervezése és fejlesztése” címmel megküldött értekezését, mely a gyöngyösi nagygyűlésre előadásul készült, de a műsor zsúfoltsága miatt ott elmaradt.

A vasvármegyei tűzoltószövetség községnév változásokat jelentett be, melynek a tagdíjnyilvántartón való átvezetését az elnökség elrendelte.

Főtítkár javasolja a szövetségi irodában lévő elavult írógép mellé egy új gép beszerzését, az ajánlatokat bemutatja. Elnökség az ajánlatokat Erdély dr előadónak adta ki javaslat-tételre.

Főtítkár bemutatja a miniszterelnökségnek a nagygyűlés rendezéséhez kiutalt 1000 P segély elszámolásának tudomásulvételét tárgyazó leiratát.

Főtítkár bemutatja Kőszeg város polgármesterének az 1938. évi országos tűzoltószövetségi nagygyűlésnek Kőszegre való meghívása tárgyában megismételt és indokolt átiratát. Ezzel kapcsolatban László István elnökségi előadó szóval is előterjeszti írásban már beterjesztett indítványát. Elnök bejelenti e tárggyal kapcsolatban, hogy Pécs szab. kir. város nyomban a nagygyűlés után beterjesztette a hatósági hozzájárulást, míg Miskolc városa ennek ezideig nem tett eleget. A tárggyban megindult széles vita után az elnökség elhatározta, hogy a legközelebbi országos választmányynak az 1938. évi nagygyűlés színhelyéül Pécs szab. kir. városát hozza javaslatba. S minthogy az 1938. évi országos választmányi ülés színhelyéül már Kiskunhalas város van kijelölve, azon változtatást nem kíván, a további választmányi ülések helyének kijelölése ügyében magát lekötni nem akarja.

Főtítkár bemutatja Budapest székesfőváros tűzoltóparancsnokságának átiratát, miszerint a fővárosi tűzoltóság Ausch Rezső és Szilvay

Kornél főtiszteket küldte ki az elnökségbe előadóként.

Elnök beterjeszti a debreceni városi nyomda 4490 pengő 60 fillérről szóló számláját a Szövetség történetének 1100 példányban történt kinyomtatási költségéről. Elnökség az összeget kiutalta.

Főtítkár előterjeszti a versenyszabályzat módosítására vonatkozó javaslatát. Szélesebb vita után elnökség elhatározta, hogy hozzászólásra felhívja a versenyben résztvevő összes testületek parancsnokságát és a versenybírók tagjait. A válaszok beérkezése után a versenybírók elnökei értekezletre hívassanak össze, akik a versenyszabályzat változtatására vonatkozó előterjesztésüket olyan időben hozzák az elnökség elé, hogy a tavaszi versenyek kezdetéig a szükséges módosítások keresztülvihetők és kellő módon köztudomásra hozhatók legyenek.

Főtítkár javaslatára elnökség elhatározta, hogy a versenybírók elnökeit felhívja, hogy a versenyszabályzat 72. §-ának tegyenek eleget, még pedig szakcikk keretében, mely valóságos taktikai értekezés legyen.

László István előadó javasolja, hogy a Szövetség tegyen előterjesztést, melynek alapján mód nyíljon arra, hogy közös szerűk létesítéséhez igénybevétele útján is lehessen szerezni magánterületet. Elnökség az indítványt nem találta időszerűnek.

Erdély dr előadó előterjeszti a bécsi légvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatban írásban is beadott indítványát. Elnökség felhatalmazta Erdély dr előadót, hogy ez ügy további előkészítése céljából Bécsbe utazzon és felhatalmazta a szűkebbkörű elnökséget, hogy a beérkező jelentés alapján a további intézkedéseket, esetleg kiküldéseket tegye lehetővé.

Elnök előterjeszti egy díjnoki állás betöltése ügyében kibocsátandó pályázati hirdetmény szövegét. Elnökség a hirdetménynek a szeptemberi lapszámban való közzétételét elrendelte.

Erdély dr előadó beterjeszti az egyenruházati szabályzatban a gyöngyösi orsz. választmány határozatai alapján keresztülvezetendő változások szövegét. Elnökség a szabályzatnak a belügyminisztériumhoz való felterjesztését elrendelte.

Erdély dr előadó előterjeszti, a nagygyűlés határozata alapján szükségessé vált alapszabály és az ugyanezzel kapcsolatosan az éremszabályzatban szükségessé váló módosítások szövegét a dísztagságokkal kapcsolatban. Elnökség az előterjesztést elfogadta.

Teasdale Ottó alelnök ezzel kapcsolatban szóvateszi a gyöngyösi nagygyűlésen a tiszteletbeli tagok választásával kapcsolatosan előfordult szabálytalanságokat. Az új dísztagság alapításával nem ért egyet, az elnevezést sem tartja helyesnek.

Lieszkovszky Vladimír vm. tűzrendészeti felügyelőnek gázvédelmi gyakorlatokon jelekkel való vezénylésre vonatkozó javaslatát az elnökség Teasdale alelnöknek adta ki javaslat-tételre.

Falquet Lajos tanár Telecommande riasztó szerkezet ajánlására vonatkozólag elnökség felhívta nevezettet, hogy a szerkezetet mutassa be.

A pestszentlőrinci Önkéntes Tűzoltótestület óvását elnökség az illetékes vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek adta ki vizsgálatra.

Szalay Lajos dr, a számvizsgálóbizottság elnöke előterjeszti a szövetségi pénztáros elhalálozása és így a pénztárnak az új pénztárnok részére a pénztár átadása alkalmából megtartott könyvvizsgálatról felvett jegyzőkönyvet. Elnökség a javaslat értelmében határozott.

Teasdale Ottó alelnök szóváteszi a gyöngyösi nagygyűlés egyes részleteinek rendezési hibáit és hasonló esetek kiküszöbölésére javasolja, hogy nagygyűlések előtt az elnökség rendeljen ki a helyszínre jóelőre egy előadót, akinek ily rendezési hibák kiküszöbölése legyen a feladata és kötelessége. Ugyancsak szóváteszi a versenydíjakkal kapcsolatosan a versenyt rendező testületnek azt a kívánságát, hogy minden versenyző testületnek díjat kívánt juttatni és a versenydíjak szétosztásánál rendszertelenségek mutatkoztak.

Elnökség elhatározta, hogy a jövőben a versenyt megelőző elnökségi ülésen részletesen szabályozza a nagygyűlés és versenyre vonatkozó kérdéseket.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Segélyzőpénztárának elnökségi ülése Budapest, 1935 szeptember 14-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Falussy titkár a múlt ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismertette.

Segélyben részesültek: Antal Gyula alparancsnok (Kenderes) 10 P, Illés Lőrinc tűzoltó (Kisapáti) 30 P, Hassza Lajos tűzoltó (Szakony) 20 P, Ceglédi István (Nagyszénás) 30 P, Földi István tűzoltó (bpesti önk.) 10 P, Korpás József (bpesti önk.) 8 P, Kovács János tűzoltó (Jászárokszállás) 114 P, Kecskés Pál tűzoltó (Tomor) 25 P, Keller Fülöp tűzoltó (Bátya) 34 P, Buzgó József parancsnok (Berekböszörmény) 28 P, Szabó Lajos tűzoltó (Berekböszörmény) 24 P, Teichengraber Bertalan tűzoltó (bpesti önk.) 8 P, Pintér Lajos tűzoltó (Gérce) 62 P, Moldován Pál tűzoltó (Komádi) 72 P.

Elnökség a bejelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

Meghívó

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Tűzoltó-Szövetsége folyó évi december hó 14-én, szombaton 11 órakor tartja rendes őszi közgyűlését, ezt megelőzőleg pedig választmányi ülését a vármegyeháza kistermében.

A közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT.

Elnöki megnyitó.

Titkári jelentés.

Költségvetési előirányzat tárgyalása az 1936. évre.

Indítványok.

Elnökségi és esetleges egyéb indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal az elnökséghez nyújtandók be.

Budapest, 1935. évi november hó 9-én.

Cserba dr	Erdélyi dr	Petheő
h. titkár	alispán, elnök	ügyv. alelnök

H Í R E K

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszéremet újabban a következőknek adományozta: Simon Pál parancsnok, Lovász Miklós szakaszparancsnok (Kaba, önk.), Kovács Ferenc rendfenntartó, Szabó Antal szakaszparancsnok, Oray András szakaszvezető, Hermán Gyula kürtös, Dobson János szakaszparancsnok, Farkas József pénztáros, Balogh György rendfenntartó, Mészáros Mihály alparancsnok, Lendvay József szakaszparancsnok, Horváth Gyula szakaszvezető, Szücs Ferenc szakaszvezető és Kozma Ferenc rajvezető (Jánosháza, önk.).

Miniszteri elismerés. A m. kir. belügyminiszter a miskolci önkéntes tűzoltó és mentőegyesület kebeléből Horváth István parancsnoknak, Csomós Bertalan szertárnoknak és Stumpf Gábor zászlósoknak a tűzoltás és mentés terén négy évtizeden át kifejtett hűséges, fáradhatatlan és önzetlen munkásságukért legteljesebb elismerését fejezte ki s az erre vonatkozó okiratokat — kézbesítés végett — Miskolc thj. város főispánjának megküldötte.

Breznay Imre hevesvármegyei tüzr. felügyelőnek, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tiszteletbeli tagjává történt megválasztásáról szóló híradásunk előző számunkból nyomdahiba miatt kimaradt, amit pótlólag most legnagyobb örömmel közlünk.

Tar község tűzoltótestülete a Gyöngyösön megtartott országos versenyen, a kocsfecskendő csoportban 10. helyezést nyert és Büchler Zsigmond gyárigazgató tiszteletdíját kapta.

Felkérem mindazon vidéki parancsnok bajtársakat, akik a „Tűzoltó Évkönyv“ körleveleit megkapták, hogy a kérdőíveket kitöltve, a szerkesztőség címére sürgősen eljuttatni szíveskedjenek, annál is inkább, mert a kérdőívek feldolgozása hónapokat vesz igénybe, az Évkönyvet viszont már karácsonyra szeretnénk megjelentetni. Bajtársi üdvözléssel Dósa Balázs, járási tűzrendészeti felügyelő.

A Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület ezévből is megrendezi téli munkaprogramja keretében szakelőadásait úgy a saját tagjai, mint az érdeklődő bajtársak részére.

Ezen program keretében fel van véve első részként a tűzoltás teljes szakanyaga, míg folytatásként a polgári légvédelmet kimerítő előadások képezik a második részt.

A testület parancsnoksága ezen előadások nyilvános megtartásával módot akar nyújtani egyrészt a továbbképzésre, másrészt azon testületek tagjai részére kíván módot adni az elméleti ismeretek rendszeres elsajátítására, kiknek nem áll módjukban azokat saját testületük keretében megszerezni. A honi légvédelem teljes anyagának felvételével főleg annak szükségességét óhajtja kidomborítani, módot adva az érdeklődő bajtársaknak a szükséges tudnivalók megismerésére, hogy azután hasznos segítő társai lehessenek azoknak, kik annak idején majd szűkebb körükben a polgári légvédelem megszervezését vállalják.

Minden előadás után az előadó a hallgatókkal megbeszélést folytatnak, hogy az előadott tárgyak anyaga teljesen tisztázott legyen és a hallottak jobban megrögződjenek.

Az előadások az alant közölt sorrendben és időben (vasárnapokon fél 10 órai kezdettel) a központi

tűzoltóaktanya előadástermében (VIII, Kun-utca 2) lesznek megtartva.

Felkéri a testület parancsnoksága a testületek vezetőit, hogy tagjaiknak figyelmét az előadások látogatására felhívni szíveskedjék s ezzel a kitűzött cél elérésében a parancsnokságot támogassák.

Kívánatra az előadások sorrendjét a parancsnokság készségesen megküldi az érdeklődőknek.

1935 november 24. *Fischer Dezső dr* szakasparancsnok: A tűzoltóság szervezete, szolgálata.

December 1. *Versegly Ferenc* alparancsnok: Tűzjelzés, vízszerezés eszközei és módjai.

December 8. *Falussy Károly* alparancsnok: Fecskendők, azok működése, kezelése és üzemzavarai.

December 15. *Hollub János* műsz. tanácsos: Kémia, fizika, elektromosság a tűzoltással kapcsolatban.

December 22. *Versegly Ferenc* alparancsnok: Modern vegyi oltóanyagok, készülékek és tűzoltási segédszerek.

December 29. *Falussy Károly* alparancsnok: Megelőző tűzrendészet, tűzbiztos építkezés.

1936 január 1. *Szalay Lajos dr* parancsnok: Általános taktika.

Január 12. *Szalay Lajos* parancsnok: Különleges taktika.

Január 19. *Gerle Sándor dr* ügyész: Tűzrendészeti jogszabályok.

Január 26. *Előadók vezetik*: Támadási feladatok, gyakorlatból vett példákkal.

Február 2. *Versegly Ferenc* alparancsnok: A jövő háború légi veszélyei, a polgári lakosságra. (A repülés általános ismertetése. A repülőket által alkalmazott különféle harci anyagok és azok hatásai.)

Február 12. *Práeger J.* malommérnök: Polgári légvédelem megszervezésének lényege és módoszatai.

Február 16. *Falussy Károly* alparancsnok: Aktív és passzív légvédelmi eszközök, óvóhelyek. (Ködösítés, elsötétítés, burkolás, stb.)

Március 1. *Szalay Lajos dr* parancsnok: Műszaki légvédelem. Fertőtlenítés, helyreállítás, eltakarítás.

Március 8. *Kéhler Dénes* főv. hiv. tiszt: Egyéni gázvédő eszközök, azok használata, kezelése és rakározása.

Március 22. *Kiss Ferenc dr* főv. tűz. orvos: Első segély nyújtás, légi támadások okozta sérülésekkel kapcsolatban.

Március 29. Laktanya bemutatása.

Április 5. Ipartelepek vagy színház látogatás.

Kiszombori tűzoltóverseny. Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vármegyei Tűzoltó-Szövetsége, a Kiszombori Önkéntes Tűzoltótestület rendezésében, f. évi szeptember hó 29-én tartotta meg a szokásos vármegyei tűzoltóversenyét, amelyre 12 csapat 170 tűzoltóval nevezett be. A kiszombori rendezőség a'apos felkészültséggel mindent megtett a verseny zavartalan lebonyolítása érdekében. Schiffer Imre elnök és Majoros Rezső torontáli járási tűzrendészeti felügyelő fáradhatatlan munkájának volt kö-

A Székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy a címükre küldött állami sorsjegyeket, ha meg kívánják tartani, a melékelt postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával azok árát mielőbb fizessék be. Akik a részükre küldött sorsjegyeket nem kívánják megtartani, szíveskedjenek a küldött portómentes küldésre jogosító visszboríték felhasználásával visszaküldeni ahhoz, akitől kapták. Az állami sorsjáték jótékony célt szolgál. Akik a megtartani nem kívánják, birtokukban levő sorsjegyet vissza nem küldik, a jótékony célt károsítják meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

szönhető, hogy a 12-féle versenyszámból álló verseny szépen, minden zökkenő nélkül folyt le.

Verseny után a királyhegyesi csapat szerepelt a Gyöngyösön lezajlott orsz. versenyen is nagy sikert aratott, gázálarokban végrehajtott támadási és mentési gyakorlattal.

A díjakat komjáti Tárnay Ivor alispán osztotta ki buzdító, lelkesítő szavak kíséretében, újlálag hangsúlyozott bizottságot adva a tűzoltóság iránt tanúsított szeretetéről.

A Kiszombori Önkéntes Tűzoltótestület példát adó módon kitett magáért. Annyi értékes díjat gyűjtött egybe, hogy bármely nagyváros díszére válhatott volna. De olyan községben, ahol úgy szeretik a tűzoltóságot, mint Kiszomboron, természetes volt, hogy sok díjat adományoztak. Itt kell megemlíteni, hogy a Mezőhegyesi Önkéntes Tűzoltótestület elnöke Baka Géza műszaki tanácsos nem kevesebb mint 10 darab gyönyörű díjat adományozott a Szövetségnek e verseny céljaira.

Kedves és megható volt az a jelenet, mikor Tárnay Ivor alispán a verseny rendezése körül fáradhatatlan munkálkodó Liszkovszky Vladimir vármegyei, Dévényi Endre dr és Majoros Rezső járási felügyelőknek a Kiszombori Önkéntes Tűzoltótestület emlékplakettjét átadta.

A verseny részletes eredménye:

Tiszti elméleti verseny: 1. Kiss Endre makói titkár, 2. Mátó Zoltán királyhegyesi parancsnok, 3. Horváth Lajos mezőkovácsházai parancsnok, 4. Rejtő József battonyai szkp., 5. Áldok János földéaki szkp.

Legénységi elméleti verseny: 1. Varga Ferenc mezőhegyesi, Nagy Lajos battonyai, 2. Ökrös János mezőhegyesi, Breuer Ferenc battonyai, 3. Diós Antal makói, Szántó Péter mezőhegyesi, 4. Német András mezőhegyesi, Tunner Mihály battonyai, 5. Hegyi György makói Kerekes Sándor mezőhegyesi tűzoltók.

Támadási verseny végrehajtásában: 1. Makó, vezénylő Sóss Antal dr, 2. Mezőhegyes, vezénylő Bokor Béla, 3. Battonya, vezénylő Rejtő József, 4. Földeák, vezénylő Ádok János, 5. Apátfalva, vezénylő Csikota József.

Mozdonyfecskendő 9-es iskolaszerezés: 1. Makó, 2. Battonya, 3. Királyhegyes.

Kilences gyorsszerelésben: 1. Makó, 2. Battonya, 3. Királyhegyes.

Ötös iskolaszerezésben: 1. Makó, 2. Mezőhegyes, 3. Battonya.

Ötös gyorsszerelésben: 1. Mezőhegyes, 2. Battonya, 3. Makó.

Kocsifecskendő 9-es iskolaszerezés: 1. Apátfalva, 2. Földeák, 3. Csanádpalota.

Kilences gyorsszerelésben: 1. Ambrózfalva, 2. Apátfalva, 3. Csanádpalota.

Ötös iskolaszerezésben: 1. Apátfalva, 2. Ambrózfalva, 3. Királyhegyes.

Ötös gyorsszerelésben: 1. Apátfalva, 2. Királyhegyes, 3. Csanádpalota.

Támadási feladat elméleti megoldásban: 1. Mátó Zoltán parancsnok Királyhegyes, 2. Bokor Béla Mezőhegyes, 3. Körmendy szkparnok Szőreg, 4. Sóss Antal dr szkparnok Makó.

A legénységi egyéni szerelési verseny egységes kocsifecskendővel történt, két szívó és két nyomó tömlőszereléssel. Szekeres Lajos kiszombori tűzoltó szerelési ideje 1 perc 21 mp., visszaszerelés 1 perc 48 mp. volt hibapont nélkül.

Mezőkovácsháza, Óföldeák, Pítvaros és Szőreg csapata egy-egy oklevelet nyert.

A Vármegyei Tűzoltó-Szövetség által alapított és a tűzoltó ügy iránt annyi megértést tanúsító al-

ispánról nevezett „Tarnay Ivor serleg“-et, mint a versenyen legtöbb pontot elért egyesület a Makói Önkéntes Tűzoltótestület nyerte.

A Makói Önkéntes Tűzoltó-Szövetség által 1934. évben adományozott vándor-zászlót, amely a támadási verseny végrehajtás első helyezettjének díja, ez évben a Makói Önkéntes Tűzoltótestület nyerte.

A díjkiosztás után Majoros Rezső járási felügyelő Dévényi Endre dr makói parancsnoknak, mint a legtöbb díjat nyert csapat parancsnokának meleg szavak kíséretében értékes díjat adott át.

Végül a kiszombori hősi szobor talapatára a Makói Önkéntes Tűzoltótestület tiszti küldöttsége helyezte el a tűzoltóság koszorúját.

A Vasvári Önkéntes Tűzoltótestület szeptember hó 9-én ünnepelte meg fennállásának félszázados évfordulóját, mely alkalommal 11 tűzoltónak királyi díszérmet, 23 tűzoltónak pedig szolgálati érmet adtak át.

Az ünneplő tűzoltók mise után megkoszorúzták az országzászlós Hősi emléket, melynél Pataki Lajos mondott beszédet. Tíz óraker a Kultúrházban kezdődött díszközgyűlést a Rákosdy Róbert által vezényelt leventezenekar a Híszkeggyel nyitotta meg. Novák Béla dr elnök üdvözölte a vendégeket és nagyhatású ünnepi beszédében meleg hangon méltatta az egyesület kiváló alapítójának és örökös főparancsnokának, Barabás István ny. iskolaigazgató, a Vas megyei Tűzoltó-Szövetség tb. elnökének nagy érdemeit; aki személyesen nem jelenhetett meg az ünnepélyen, hanem levélben üdvözölte az összes ünneplőket, további szép jövőt kívánt az egyesületnek és meleg kézszorítással köszöntötte a kitüntetett tűzharcosokat.

Bakos János tűzoltó Finta Sándor „Bibliás magyar“ című költeményét szavalta el. Baán Géza parancsnok a jubiláló egyesület történetét ismertette nagy vonásokban. Ezután Kiss Emil dr vármegyei tűzrendészeti felügyelő beszéd keretében nyújtotta át a királyi díszérmet a kitüntetett tűzoltóknak.

Bezerédj László tűzrendészeti felügyelő 23 tűzoltónak az Országos Tűzoltó-Szövetség szolgálati érmét adta át. A kitüntetettek nevében Tahin Mátyás alparancsnok mondott köszönetet.

Az Alagi Önkéntes Tűzoltótestület október hó 13-án tartotta zárógyakorlatát, mely alkalommal jól sikerült támadási gyakorlatot mutatott be a község-háza ellen. A zárógyakorlat keretében Bakos Sándor parancsnok buzdító beszéd közben adta át az Országos Szövetség szolgálati érmeit az arra jogosult tűzoltóknak. Tízéves érmet kapott Szabó András, Bajerle József, ötévest kapott Ruthard László és Géczy Zoltán.

A Miskolci Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület október hó 13-án ünnepelte fennállásának hatvanéves évfordulóját. A jubiláris ünnepélyt reggel 9 óraker toronyzene és ünnepélyes díszfelvonulás vezette be. A díszfelvonulást jubiláris díszközgyűlés követte a városháza nagy tanácstermében. Tíz óraker már zsúfolásig megtöltötte a városháza nagy tanácstermét az érdeklődők sokasága. Az elnöki emelvényen Halmay Béla dr polgármester, tőle jobbra Marinovich Imre dr ny. államtitkár, a Magyar Országos Tűzoltóegyesület főparancsnoka, a polgármestertől balra pedig homrogi Lichtenstein László főispán ült. A terem jobboldalán félkörben a Miskolci Önkéntes Tűzoltó- és Mentőegyesület díszszázada helyezkedett el. Az ünneplőközönség soraiban ott láttuk a hatóságok képviselőit, a vidéki tűzoltótestületek és különböző társadalmi alakulatok kiküldötseit, valamint a miskolci közönség színejavát. A Híszkeggy elhangzása után Halmay

Béla dr polgármester üdvözölte Marinovich Imrét, az Országos Tűzoltó-Szövetség elnökét és Hirling Gyulát, az Országos Szövetség alelnökét.

— Szeretettel üdvözlöm azokat — mondotta —, akik polgártársaik életének és vagyonának védelmében csatasorban állanak éjjel-nappal és készek arra, hogy a fenyegető vést polgártársaik feje felől elhárítsák és ha kell, a cél érdekében, életüket is áldozzák.

Halmay Béla polgármester nagy tetszéssel fogadott szavai után Duszik Lajos főesperes tartotta meg a jubiláris közgyűlés díszbeszédét.

— Fel kellene állítani — mondotta Duszik főesperes — a névtelen tűzoltónak is az emlékét. Ide kellene zarándokolni mindnyájunknak, hogy meg-hajtsuk magunkat a glóriás névtelen tűzoltók előtt.

A nagy tapssal fogadott beszéd után Kárpáti Gyula ügyvezető, t. parancsnok ismertette évi jelentését. Ezután Marinovich Imre dr, az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöke koszorúzta meg a miskolci önkéntes tűzoltóegyesület zászlaját:

— Ebben az ünnepélyes órában — mondotta — százezer tűzoltó nevében köszöntöm a jubiláló egyesületet. Nehéz napok előestéjén állunk. A gáztámadás elhárítása a polgári lakosság feje felől egyedül a tűzoltóság feladata. És ehhez a nagy feladathoz ad nekünk erőt elődeinknek kötelességtudása.

Dr. Legeza László, a Magyar Vörös-Kereszt Egyesület nevében üdvözölte a jubiláló egyesületet, Kárpáti Gyula t. parancsnok pedig az üdvözlő táviratokat olvasta fel.

A díszközgyűlést pontban déli 12 óraker nagy „támadási gyakorlat“ követte a Horthy Miklós-téren. A látványosságban gazdag támadási gyakorlatot hatalmas közönség nézte végig.

A Miskolci Önkéntes Tűzoltó és Mentőegyesület jubileumával kapcsolatban díszes emlékkönyvet adott ki, melyben felvonul lelki szemeink előtt ennek a nagymultú nemes testületnek hat évtizeden át kifejtett lelkes törekvése, munkája és fáradozása, számos, országos viszonylatban is elismert egykori tisztjeinek, derék legénységének és alapító, pártoló tagjainak önzetlen, áldozatos erőfeszítése, mely serkenti a mai és jövő nemzedéket újabb nehéz munkára a százesztendőös állomás felé.

A történetet a parancsnokság megbízásából írta és összeállította Kárpáti Gyula ügyvezető t. parancsnok, aki engedje meg, hogy az 1934 szeptember havában írt könyve bevezetéséből a következő sorokat emlékezetébe idézhessük.

„Háborúelőtti időkben egy ilyen évfordulót nagy fénnel, pompával ünnepeltek meg, de ma, csonka hazánk anyagilag is megnyomorított tűzoltói, csak munkával ünnepelhetünk. Egyet azonban mégis szükséges megünnepelnünk. Azt az egyet, aki mindig jelen volt mindenütt, ahol felütötte fejét a vörös kakas és oltotta a tüzet, nem törődve semmi veszedelemmel. Nyomó Péter vagy Szívó Pál! Köztűzoltó, altiszt vagy parancsnok, mindegy melyik, mert ügyis halhatatlan a „Névtelen tűzoltó“. Ők adták egyetünk fejlődéséhez, történetéhez erejük javát s kitartanak mellette 60 év óta ma is. Négy esztendeig hiányzottak csupán sorainkból, hogy mint „Névtelen katona“ védjék a hazát.“

Ugyanis a fenti könyv megjelenése előtt néhány évvel, 1931 novemberében jelent meg a Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség története Lukács Zoltán dr írásában, akinek előszava meglepően egyező a fentiekkel, azért szíves összehasonlításra azt is idézzük.

„Régen az ilyen évfordulókat nagy fénnel, pompával ünnepelték, de ma, csonka ország gazdaságilag is megnyomorított tűzoltói, csak munkával ün-

nevelhetnek. Mégis a személyeknél szükséges volna egyet különösen kiemelni. Azt az egyet, aki jelen volt minden községben, városban, jelen volt mindenütt, ahol felütötte fejét a vörös kakas és oltotta a tüzet, nem gondolva soha testi épségére. Nyórák János vagy Szívó Pál? Köztűzoltó, altiszt vagy parancsnok, mindegy a nevük, mert úgyis halhatatlan a „Névtelen Tűzoltó“. Ők adták a szövetség történetéhez erejük javát és kitartottak mellette 30 hosszú év alatt. Csak négy esztendeig hiányoztak sorainkból, hogy mint „Névtelen Katona“ védjék hazánkat.“

Az idézett szöveg szerint mindössze néhány, legnagyobb részben szükség szerű változtatás történt csupán, pl. hogy szövetség helyett egyesület, 30 év 60 év szerepel.

Úgy véljük, hogy hivatalos lapunk szerkesztője, Lukács dr. aki ma is büszkén vallja magát Miskolc város szülőföldének, joggal elvárhatta volna, hogy ha már a forrást a szövegen felül nem ítélte közlésre érdemesnek Kárpáti parancsnok úr, legalább az eredeti szellemi terméket, melyben tudomásunk szerint első ízben utal a névtelen tűzoltó glorifikálására, idézőjel között hozza.

A Ganz és Társa villamosági-, gép-, vagon- és hajógyár Rt. kocsigyári tűzoltótestülete október hó 13-án, vasárnap tartotta meg a kőbányai gyártelepen nagyszabású zárógyakorlatát. A gyakorlaton az Országos Szövetséget Teasdale Ottó alelnök, Budapest szlovén h. tűzoltófőparancsnok, a fővárosi tűzoltóságot Eriesbek György és Sturm István főtiszt képviselte. A vállalat igazgatósága Feszéröl Raichl Jenő igazgató és Door Mihály h. igazgató jelent meg.

A gyakorlat díszfelvonulással, jelentéssel kezdődött, majd Erdélyi Béla, a gyári tűzoltóság lelkes parancsnoka jelt adott a tűzoltógyakorlatok megkezdésére. Vízvezeték szerelést, Hidroroppor-fecskendő iskolaszerelést, benzín- és villamos motorfecskendő szerelést mutatott be a jól begyakorolt és mintaszerűen felszerelt tűzoltócsapat. Ezután Teasdale alelnök buzdító szavak kíséretében kiosztotta a szolgálati érdemeket, majd megkezdte a vízes támadási gyakorlatot. Négy órság négy sugárral támatta meg a kijelölt gyárépületet. A szerelés gyors és hibátlan volt.

A Ganzgyári tűzoltók zárógyakorlatokon újra megmutatták, hogy ott, ahol a lelkesedés és az ügyességet a gyári igazgatóság megértő támogatásával párosul, még a mai nehéz időkben is lehet kiváló eredményt felmutatni.

A gyakorlat befejezése után a gyár színháztermében 120 főre terített asztal várta a tűzoltókat és vendégeiket, akik meleg, bajtársias hangulatban a délutáni órákig maradtak együtt. (N/2)

Az Isaszegi Önkéntes Tűzoltótestület október hó 13-án ünnepelte fennállásának negyvenéves jubileumát. Az ünnepnap reggelén istentiszteleten vett részt a jubiláló testület, melyen Sztrizs József esperes mélyenszántó, gyönyörű beszédet mondott a hívekhez és a testülethez a lélek és test fegyelmzéséről és a tűzoltói hivatás áldozatáról és nagybecsű fontosságáról. Kiemelte a negyvenéves fennállás Istennek és embernek áldozott munkáját, végül Isten áldását kérte a testület munkáira és minden működő tagjára. Délután jubileumi díszközgyűlés volt a község ház tanácstermében, melyen megjelentek a járás főszolgabírája képviselőjében Bálint Ferenc dr. szolgabíró és járási tűzrendészeti felügyelő, Hanisch György volt járási tűzrendészeti felügyelő, Hajlamás János gödöllői főjegyző, önkéntes tűzoltóparancsnok és a környéki testületek nagyobb küldöttségei. Megnyitást előtt az isaszegi daloskör a magyar Híszkegyet énekelte, majd

Csorna Lajos községi főjegyző, önkéntes tűzoltótestületi elnök üdvözölte a megjelenteket, aki méltatta a negyvenéves múlt jelentőségét szép tartalmas beszédben és meleg elismeréssel emelte ki a testület két élő alakját, Hanisch Gy. volt járási tűzrendészeti felügyelőt és Czvach József helybeli parancsnokot. Sándorfi János alparancsnok, egyesületi titkár a negyvenéves multról írott jelentését olvasta fel. Utána Bálint Ferenc dr. szolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelő tolmácsolta vitéz Endre L. főbíró üdvözlését és bensőséges szavakkal üdvözölte a testület vezetőit és működő tagjait, majd átadta a testület alparancsnoka által készített bekeretezett díszokleveleket Hanisch György volt járási tűzrendészeti felügyelőnek és Czvach József parancsnoknak a testület megalakítása és fejlesztése terén negyven éven át végzett munkálkodása elismeréséül, melynek alapján a testület örökös tiszteletbeli parancsnokaivá választottak. Ezenkívül még Czvach József parancsnoknak a negyvenéves, Futó J. rajvezetőnek a tízéves és Makovini P. tűzoltónak az ötéves szolgálati érmet adta át meleg szavak kíséretében. Ezután Hanisch György emelkedett szólásra és könnyekig meghatódva mondott köszönetet a kitüntetésért és meleg szeretetért. Zalatnai D. péceli önkéntes tűzoltóparancsnok ünnepi üdvözlő beszéde után Csorna Lajos községi főjegyző, testületi elnök szép zárószavai és végül az isaszegi daloskör magyar Himnusza zárta be a díszközgyűlést. Ezután kezdetét vette a jubileumi évzáró gyakorlat a község háza előtti téren, az isaszegi önkéntes tűzoltótestület bemutatásában, Sándorfi J. alparancsnok vezénylete alatt, majd Gödöllő önkéntes tűzoltótestülete tartott bemutatást kézi és motoros szerekkel, szintén nagy sikerrel. Bemutatást végeztek még a rákoscsabai tűzoltók és a szadai önkéntes tűzoltótestület. Kis házi verseny is volt még tömlőfektetésből, díjakkal. Végül riasztásos együttes támadást hajtottak végre Isaszeg és Gödöllő tűzoltótestületei a helybeli állami iskola emeletes épülete ellen. Lefúvás után szerekkel díszfelvonulás volt a Hősök szobra előtt.

A Felsőgödi Önkéntes Tűzoltótestület október hó 13-án rendkívüli közgyűlést és zárógyakorlatot tartott. Úgy a zárógyakorlaton, mint a közgyűlésen megjelent Domokos Andor járási tűzrendészeti felügyelő, valamint Vác város 20 tagú tűzoltó küldöttsége. A gyakorlaton Alsógöd község tűzoltósága is részt vett egy vészvonattal való támadás bemutatásával. A felsőgödi testület „Turul“ szövetségi tagokból újonnan alakult szakasza ötös iskolaszerelést mutatott be, mely gyakorlatot két hét alatt sajátítottak el annyira, hogy a kivitelért gyakorlott tűzoltók is elismerésüket fejezték ki.

Kőrösladányban rendezte Békés vármegye tűzoltószövetsége szeptember hó 1-én vármegyei tűzoltóversenyét. A Hősök emlékművénél tartott istentiszteleten illetve misén az összegyűlt versenyző csapatok a zászlóikkal vettek részt. Fehér Lajos pápai kamarás, a mise keretében méltatta az önkéntes tűzoltóság fontos feladatát. A táborig mise után beszéd kíséretében a Hősök szobrát koszorúzta meg Dévényi Lajos vm. tűzrendészeti felügyelő. Majd a Himnusz és díszmenettel ért véget a Hősök szobra előtti ünnepség, ahonnan a csapatok a versenytérre vonultak. Tíz órakor vette kezdetét a vármegyei verseny, amely kocsi- és mozdonyfecskendő sorozatból állott.

A kocsi- és mozdonyfecskendő 5-ös gyorszerelés első díját a vésztői, a másodikat a kőröstarcsai, a harmadikat a gyulavári testület kapta, a sorozatban díjat kapott még a fűzesgyarmati és a bucsatelepi önkéntes tűzoltó csapat.

A kocsifecskenő 9-es gyorszerelésben első lett a vésztői, második a füzesgyarmati, harmadik pedig a bucsatelepi önkéntes tűzoltó testület. E versenysorozatban eredményesen szerepelt még a köröstarcsai és a gyulavári versenyző csapat is.

A mozdonyfecskenő 5-ös gyorszerelésben első díjat kapta a körösladányi, másodikat az endrődi, a harmadikat pedig a gyulai csapat. Szép helyezést ért el még itt a gyomai, szeghalmi és mezőberényi versenyző csapat is.

A mozdonyfecskenő 9-es gyorszerelésben első lett a mezőberényi önkéntes tűzoltótestület, második az endrődi, a harmadik pedig a gyulai csapat. Díjat kapott még e sorozatban a gyomai, a körösladányi és a szeghalmi önténtes tűzoltótestület versenyző csapata is.

A verseny eredményét Dévényi Lajos vm. tűzr. felügyelő hirdette ki, aki a csapatokhoz lelkes beszédet intézett és a vármegyei tűzoltószövetség nevében és képviselőként köszöntötte meg az önkéntes tűzoltótestületeknek értékes, hazafias munkásságát. Majd kiosztotta a versenydíjakat, valamint a körösladányi és gyomai tűzoltótestület arra jogosult tagjainak szolgálati érmeit. Szolgálati érmet kapott ifj. Merán János gróf díszelnök, Böszörményi Béla parancsnok, Branyiczky Imre körösladányi alparancsnok, Biró Béla gyomai alparancsnok, 24 körösladányi és gyomai tűzoltó.

Dévényi felügyelő beszédében méltatta ifj. Merán János gróf nagybirtokos, továbbá a körösladányi jubiláló testület tisztikarának érdemes, értékes és a nemzeti vagyonvédelem szempontjából fontos munkásságát.

A verseny után díszmenet volt, amelyen 220 főnyi tűzoltó vett részt.

A sárvári tűzoltónap. Verőfényes reggelen tűzoltózenére ébredt október 20-án, vasárnap Sárvár népe. A tűzoltók fúvószekere a ébresztővel vezette be a Sárvári Önkéntes Tűzoltótestület hatvanéves jubileumának ünnepségeit.

A tűzoltók 8 óra után felvonultak a katolikus templomba, ahol Huszár Mihály apátplébános, országgyűlési képviselő celebrált ünnepi szentmisét. Misközben magasszárnyalású szentbeszédben méltatta a tűzoltóság érdemeit.

Mise után a Fő-utcán Marinovich Imre dr ny. államtitkár, az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöke, a bécsi osztrák tűzoltószövetség kiküldöttei és a többi tűzoltóvezetők tartottak díszszemlét az ország különböző részeiből összejött 512 tűzoltó felett.

Fél 10 órakor az összes sárvári egyesületek tűzoltósága és a közönség a tűzoltószervezet udvarán gyűltek össze, ahol a Vasmegyei Tűzoltó-Szövetség tartott közgyűlést. A gyűlés a Hiszekegygyel kezdődött. Utána Horváth Kálmán dr alispán, a Szövetség elnöke nyitotta meg a gyűlést. Ezután Bendeffi László tb. alelnök, főtitkár terjesztette elő jelentését, majd Horváth Kálmán dr alispán kegyeletes szavakkal emlékezett meg a sárvári tűzoltók volt agilis elnökéről, Pásztóy Dezső dr járási főszolgabíróról, akinek érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg.

Ezután az indítványok következtek. A Szövetség több indítványt terjesztett be. Így, hogy a tömlőket és egyéb tűzoltófelszereléseket a vármegyei szövetség útján szerezzék be az egyesületek, mert így olcsóbban jutnak hozzák, amellyel a felszerelések ellenőrizve is lesznek. Másik indítvány arról szólt, hogy keressék meg a vármegyei népművelési bizottság abból a célból, hogy a jövőben a népművelési programba a tűzrendészetet is vegyék fel. A harmadik indítvány arról szólt, hogy keressék meg

a belügyminisztériumot, hogy hivatalos ünnepélyekre az országos és vármegyei szövetséget is hívják meg. Negyedik indítvány: biztosíttassék az új tűzrendészeti törvényben, hogy a gyakorlatokról és szemlékről elmaradt tűzoltók felelősséggel tartoznak, illetve kihágásilag büntethetők legyenek. Az indítványokat egyhangúlag elfogadták.

Utána a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg Markó István tűzrendészeti felügyelőt tiszteletbeli alelnöknek, Kiss Elemér dr és Tulok Lajos dr ny. főszolgabírókat választmányi tagoknak és a bécsi, valamint a vármegyei tűzoltóság közt kifejlődött jóviszony kifejezésül Karl Kantner bécsi szövetségi elnököt tiszteletbeli tagjává.

Ezután vette kezdetét a sárvári tűzoltótestület jubileumi díszközgyűlése, amelyen résztvett Ferenc bajor királyi herceg is feleségével, Erzsébet Izabella királyi hercegné asszonnyal. Galba Vince járási főszolgabíró, egyesületi elnök nyitotta meg a díszközgyűlést és üdvözölte a királyi fenségeket és az egyesület vendégeit. Megnyitó beszéde után Erzsébet Izabella királyi hercegné asszony, zászlóánya, jubileumi szöveget vert a zászlóba. Majd Galba főbíró átnyújtotta Kiss Emil dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek a Sárvári Tűzoltóegyesület díszoklevélét, amit a kitüntetés megatva köszönt meg.

Utána Marton Gyula titkár ismertette az egyesület hatvanéves múltját, majd Galba főszolgabíró üdvözölte az egyesület legöregebb tűzoltóját, Szelen Frigyes kárpitos mestert, aki hatvan éven keresztül működő tagja volt az egyesületnek. Ezután Kiss Emil kiosztotta a tűzoltóknak a szolgálati érdemeit.

Végül a tűzoltószervezet falán elhelyezett tűzoltó hősi emléktábla leleplezése következett. Az ősz emlékeztet, Marinovich Imre dr szép beszédben emlékezett meg a világháború csataterein elhalt hősi halottairól. A beszéd hatása alatt könnyek csordulnak ki a szemekből, amikor lehullt az emléktábláról a lepel és a tűzoltószekerek gázszindulója után Marinovich államtitkár elhelyezte az emléktáblán az Országos Tűzoltó-Szövetség aranyozott koszorúját. Majd megkoszorúzták a hősi emléktáblát. Marinovich Imre dr országos elnök a jubiláló egyesületnek emlékeztetül egy másik aranyozott koszorút nyújtott át a szövetség emléklapjával, üdvözölve a testületet. Sárvár polgársága nevében Huszár Mihály apátplébános, országgyűlési képviselő köszöntötte gyönyörű szavakkal a tűzoltóegyesületet. Végül Kecskeméthy István vezetőjegyző vette át meleg szavak kíséretében a hősi emléktáblát.

Délben a Berzei vendéglőben közös ebéd volt, amelyen kb. 200 tűzoltó és egyéb ünneplő közönség vett részt.

A Makói Önkéntes Tűzoltótestület volt elnökének Makón szobrot állítottak. Návay Lajos dr földéaki földbirtokos, Gánád megye alispánja, országgyűlési képviselő, a képviselőház elnöke, hosszabb időn át volt a Makói Önkéntes Tűzoltótestület elnöke. A véres és szomorú forradalmi időkben a forradalmárok magukkal vitték mint túszt Kiskunfélegyházára és ott kivégezték. A mártírsorsú nagy politikusnak Tarnay Ivor alispán fáradhatatlan közreműködésével a vármegyei közönsége a vármegyei háza előtt szobrot állított. Az országgraszoló ünnepségen, amelyen a belügyminiszter képviselőjében Preszly Elemér államtitkár jelent meg, a makói testület egész csapata jelen volt.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr., Pest-Pilis-Solt-Kiskőrös várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

- A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII. . . . . 7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók.)
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése . . . . . 1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr.:
Megelőző tűzrendészet, I. rész . . . . . 2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész . . . . . 2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai . . . . . 2.— P
VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai . . . . . 1.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye . . . . . 10.— P

SZABÁLYZATOK:

- Tűzoltógyakorlati szabályzat . . . . . 2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kiegészítése . . . . . —.30 P
Mótoros fecskendők egységes gyakorlati szabályzata . . . . . —.50 P
Szolgálati szabályzat . . . . . 1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat . . . . . —.60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal . . . . . 1.— P
Éremszabályzat . . . . . —.60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETTEK:

- 230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet . . . . . —.40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról . . . . . —.40 P
Az új tűzrendészeti rendelet (kódex) tervezete . . . . . 1.— P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, rak tározására és szállítására . . . . . —.30 P
Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyam-parancsnokság útján 50%-os kedvezményekkel rendelhetőek meg.

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

- Erdély Ernő: Tűzesetek nyomozása . . . . . 1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, fűzve . . . . . 4.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról . . . . . 1.60 P

SZÍNEMŰ ÉS ZENEMŰ:

- Techlár Ernő: Credo . . . . . 2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólamra) . . . . . 1.— P

KÖNYV:

- Ortutay József: Néhai József főherceg élete . . . . . 3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Ország Tűzoltó-Szövetség története . . . . . —.50 P

NYOMTATVÁNYOK:

- Alapszabály önkéntes tűzoltótestületek részére (darabonként) . . . . . —.40 P
Díszokmányúrlap . . . . . 2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként) . . . . . —.02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként) . . . . . —.40 P
Bőrburkolatban (darabonként) . . . . . —.80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

- V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályszerű névkimutatással a 23.297. számú postacsekk útján előre küldendő be.

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmával a beküldendő pénzösszegeket szíveskedjék csekkszámaink szerint elosztva, a következő számokra előre befizetni: Országos Szövetségi tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyző pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű **kerékpárok** | **Ékszer**
varrógépek | zseb- és falórák
alkatrészek | alpaca és vőeszközők

Diadal Áruház | **Svájci óraház**

BUDAPEST, VII., HÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38
Mogkőnyített fizetési feltételek mellett részlete is

SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK

A tűzoltótanfolyamok gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyző Pénztáránál

Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX. Üllői-út 1
Telefon 87-8-70

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-feoskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.

Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

Gyárt: kézi és motorfeoskendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízfordó- és öntöző-lajtókat, szerkooszikát.

MORZSÁNYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.

Gyárt: tűzoltó- és sportérméket,

zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumi-bélyegzőket

Alapítva 1870

„Lion Brand”

tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat

használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala 22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.

Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.

Ismeretét küld az egyedüli gyártó:

Eisner Gyula főborecegi kamarai droguista
Budapest, VI, Andrásy-út 37. szám1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

Hazai
gyártmány!**Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZG, FÉLEMELET

GYÁRT

RENDELEKET,**ÉRMEKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**

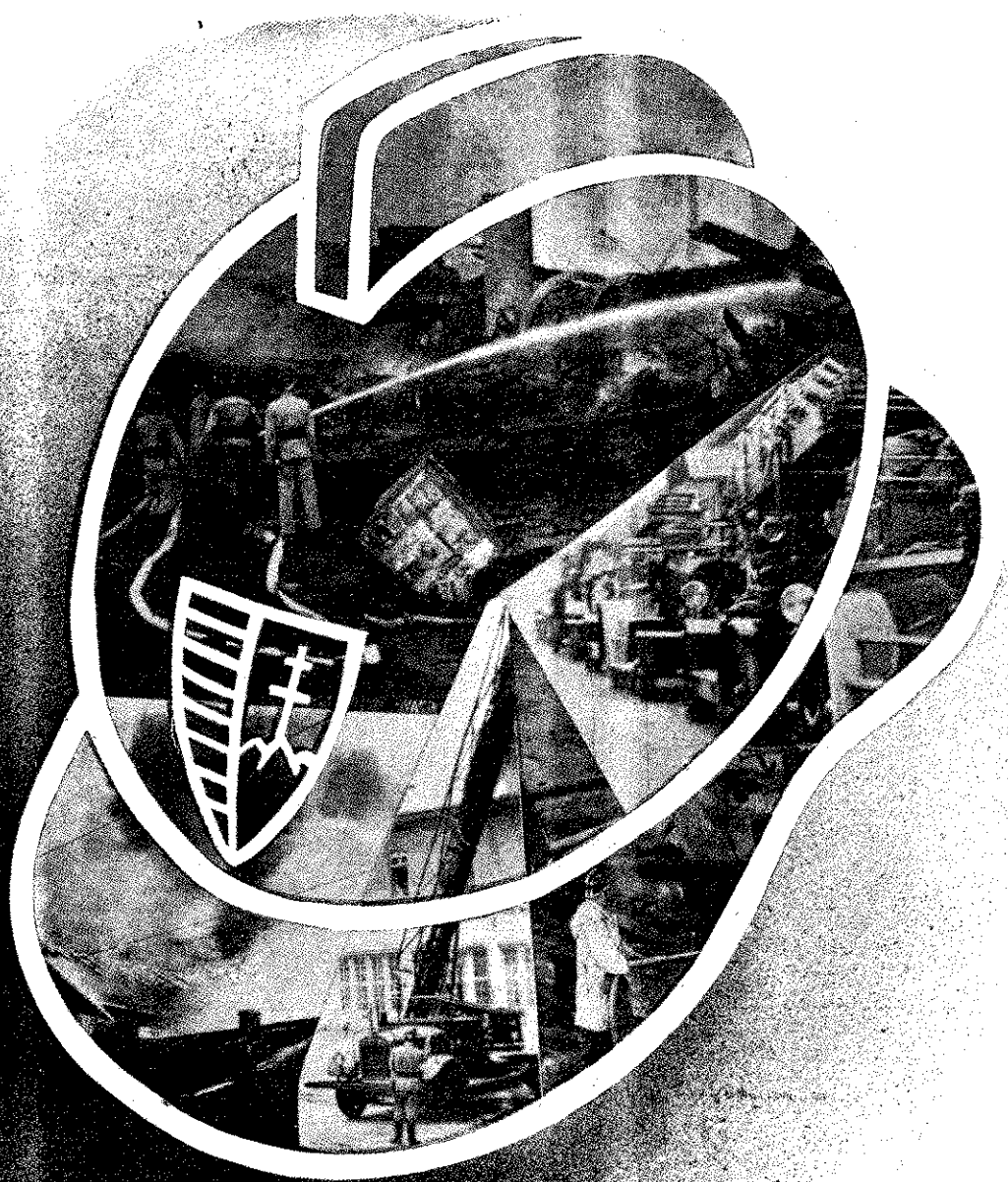
a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ RT.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendők. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) 23.297. számú csekkszámlájára.

TÜZRENDESZETI KÖZLÖNY

HUNGARY
1935. XII.

Tűzrendészeti Közlöny

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekkürlet minden postahivatalban kapható.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST
IV, Básiya-utca 13

Előfizetési ára egész évre 6 pengő a Polgári Lég- és Gázvédelem c. melléklettel együtt. — A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Dear Colleague!

In the Christmas copy of the official paper of the Hungarian Firemen's paper, the Firemen's News, many declarations of foreign fire-brigade leaders will be published on the subject „what means future development in fireman-work?“

In one illustrated article there is shown that certain Hungarian fire-brigades of the province, owing to the difficult financial state caused by the cruel Treaty of Trianon, are constructing their auto appliances by house-work, some of which being available not only for extinguishing by water but also by powder and foam, further for technical saving purposes.

The paper further deals with certain dispositions concerning the fire-system of the Week-end colonies, with the recent directions of fire-extinguishing tactics, with the fire-extinguishing system on behalf theatres, as well as with the ancient laws on the subject of fire-affaires etc.

In the Supplement there are many articles on civil air and gas protection subjects, dealing particularly with the task of the firemen for the same purpose, with the fire-risks caused by bombs in the forest further articles treating of war-gases.

The envelope represents a Hungarian fireman helmet composed of photos taken from fire-cases, below Hungarian girl is saluting the comrades. On the back of the envelope the function of the „Szilvay“-dry extinguisher, invented by the Budapest fire-brigade lieutenant Cornel Szilvay, is represented.

Happy Christmas!

Chez Confrère!

Dans le numéro de Noël du journal officiel de l'Association des Pompiers Hongrois, la Gazette des Pompiers, plusieurs déclarations des chefs des corps de pompiers étrangers seront publiées sur le problème: „En quoi consiste le développement de la pompierie?“

Un article illustré traite de l'activité des postes de pompiers de la province, qui, à cause des mauvaises conditions financières causées par le cruel Traité de Trianon, fabriquent leurs machines automobiles eux même, pour faire face aux exigences d'un travail moderne, et ces machines ne sont pas utilisables seulement pour l'extinction par eau, mais aussi par poussière et écume et on les peut bien employer aussi pour le sauvetage technique.

Il y seront en outre des articles sur les instructions au sujet de combattre les incendies dans les colonies de Week-end, sur les nouvelles directions de la tactique d'extinction, sur les règlements de pompierie aux théâtres, sur quelques lois anciennes traitant du combat des incendies etc.

Le supplément s'occupe des problèmes de la défense civile contre les attaques aériennes et à gaz, des risques imminents aux forêts par des bombes, des gazes employés dans la guerre etc.

L'enveloppe représente une casque de pompier hongrois, composée des photos pris des incendies, en bas une fillette hongroise saluant les camarades, au dos de l'enveloppe se trouvant illustrée la fonction de l'extincteur sec „Szilvay“ inventé par le lieutenant de corps des pompiers de Budapest, M. Cornel Szilvay.

Bonnes fêtes de Noël!

Lieber Kamerad!

Die amtliche Zeitschrift des ungarischen Landesfeuerwehrverbandes der „Tűzrendészeti Közlöny“ bringt in der diesjährigen Weihnachtsnummer Äusserungen mehrerer ausländischen Feuerwehrführer über das Thema: „In was sehen sie die zukünftige Entwicklung des Feuerwehrwesens“.

Ein illustrierter Artikel berichtet, wie sich die durch den Trianoner Frieden in schwierige Wirtschaftslage geratenen ungarischen Feuerwehren ihre Autogeräte selbst bauen, damit sie nicht im Ringen der Völker zurückbleiben. Unter diesen Geräten dienen einige nicht nur zum Löschen mit Wasser, sondern sind auch als Staub- und Schaumlöcher, sowie als technische Rettungsgeräte verwendbar.

Weiter bringt diese Nummer Verordnungen über dem Feuerschutz der Weekendsiedlungen, die neuesten taktischen Richtlinien des Feuerschutzes der Theater und die älteren Feuerschutzverordnungen.

In der Beilage für den zivilen Luft und Gasschutz behandelt sie die Aufgaben des Luftschutzes die Gefahren der Brandbomben und der Giftgase.

Das Deckblatt zeigt einen Feuerwehrhelm welcher aus Abbildungen von Bränden zusammengestellt ist. Unten rechts grüsst ein ungarisches Mädchen die Kameraden. Die Rückseite zeigt die Erfindung des Budapester Feuerwehreroffiziers, die Kornél Szilvaysche Trockenlöschmaschine in Tätigkeit.

Frohe Weihnachten!

Karácsonyi gondolatok

Írta: László István

A végéhez közeledő 1935. év rendkívüli év, melyben a készülő tűzrendészeti törvény és kódex tágabbra nyitotta a jobb jövőbe vetett reményeink kapuját . . .

Jézus születése életet és világosságot hozott az emberiségnek.

Életet, mert az Ige megtestesülése ki ragadta az emberiséget a végenyészet örvényéből, a halál árnyékából . . . világosságot, mert Jézus bölcsőjénél a bűn kizárólagos uralma megszakadt, s a született isteni Gyermekek egy új világnak reggelét nyitotta meg, mely az üdvösség halhatatlan országába vezet . . .

Úgy érezzük, hogy a tűzrendészeti törvény és kódex a mi részünkre is új életet és világosságot fog hozni.

Életet, mert a tűzrendészeti törvény, megszüntetve az eddigi bizonytalanságot, szilárd alapokra fekteti az ország tűzrendészeti ügyét, s így megerősíti annak továbbfejlődési lehetőségét . . . világosságot, mert a kódex mindenre kiterjedő határozott rendelkezései megmutatják azt az utat, amelyen az európai viszonylatban is első között álló tűzrendészetünket mindnyájunk nagyobb boldogulására még tovább javíthatjuk . . .

A karácsony a boldogság-ünnep. Ezt hirdetjük örömszóval és át is éljük csendes érzéssel.

A lelkiünkben élő igazság azt mondja, hogy az emberi szív mélységében nincs nagyobb boldogság, mint amit az Üdvözítő hozott az emberiségnek: a béke . . . Csendben született; a békeboldogság nem kíván vásári lármát. Minden, ami fenséges, a csendes mélységek honából tör elő. Csak akkor ragyog, mikor már kész; akkor ejt csodálatba, mikor már megjelent; csak akkor érezzük nagyságát, mikor már meghódított minket . . .

Hisszük, hogy a csendben készülő tűzrendészeti törvény és kódex is előbb-utóbb megszületik s eredményezni fogja azt a változást tűzrendészetünk terén, melyet mindnyájan óhajtunk s mely eredmény a ma még hitelent is meg fogja hódítani . . .

De a karácsony a szeretet ünnepe is. Szemben nem is jellemezhetjük e nap jelentőségét. A szeretet hatalma nagy! A belőle kiáradó melegség verőfénye újra ébredést fakaszt mindennütt. Az elnyomottakat felszabadítja . . . a csüggedőkbe erőt önt . . . a küzdelemre lelki bátorsággal vértéz fel. A paloták és kunyhók lakóit lelki értékük szerint osztályozza . . . Krisztus a szeretet nevében jött e földre, s annak fényével elárasztotta az egész beteg világot, hogy benne megújhódjék minden, hogy legyőzhetetlen hatalommá emelje azt a lelkiség világában . . . hogy vele, benne, általa fölmagasztalja az embert . . .

Mi tűzoltók, kiknek hivatása, munkája, egész élete a szeretet melegéből áradó verőfényből született, s állandóan abból táplálkozik, kell, hogy a szent karácsony tanítását különösen is átérezzük. A mi otthonunkba a szent este szeretetének melege éreztesse hatását. Kell, hogy az abból kiáradó melegség új erővel frissítse fel elfáradt idegeinket, hogy a netán csüggedők abból új erőt merítsenek, hogy a hitet vesztettek új hitet nyerve, induljanak harcba örök elleneségünk: a tűzvész ellen, . . .

Istennek dicsőség, egymásnak segítség!

Ennél szebb jelszava nincs egy testületnek sem, mert ez Krisztus tanításából nyeri erejét, s az ő békéje ad neki egységes összhangot.

Karácsony a mi tanubizonyosságunk, hogy a szeretet kísérelő szelleme a béke és az igazság, mely munkánknak sikert és győzelmet biztosít!

Díszes köntösben

a szerény mindennapi helyett, bővebb tartalommal, kopogtat ma a Tűzrendészeti Közlöny a magyar tűzoltókhöz, ünnepi hét áhítatos csendjében.

Allandó törekvése az Országos Tűzoltó-Szövetségnek és e lap szerkesztőjének, hogy a magyar tűzoltóság lapja minél tartalmasabb, jobb, érdeklődéskeltőbb és díszesebb legyen, még ha az súlyos anyagi áldozatot és időtrábló megterhelést is jelent. Ezáltal reméljük az érdeklődést felkelteni, a szakképzést fejleszteni, és a tűzoltótestületeket a Szövetséghez közelebb vonni.

Ha végig tekintünk lapunk ezévi tartalomjegyzékén, kipróbált erőinken túl, számos új név ötlük szemünkbe; szárnypróbálgatók, a jövő ígéretei városokból és kicsiny falvakból, akik — ahelyett, hogy a mindenki által ismert és elismert súlyos helyzetét a tűzoltóttestületeknek már nem tudom hányadszor ismételnék — friss leleményességgel mutatnak rá egy-egy kis nyitható részen át a nehézségek áthidalására és a fejlődés lehetőségére, legyen bár ezer akadályon át.

A felvetett kérdésekhez beérkezett számos hozzászólás, a pályakérdésekre beküldött több mint félszáz megoldás, a szerkesztőhöz érkező tömérdek érdeklődés és javaslat, mind biztató remény számunkra, hogy helyes úton járunk az érdeklődés felkeltésére és újólag munkára hívjuk, serkentjük azokat is, akik már elfásulva félre tették a baltát.

Mult évben a hazai illetékes tényezőkhöz intéztünk körkérdezt, hogy „miben látják a tűzrendészet fejlődését?” Túloldalon a külföldi nagyvárosok tűzoltóságának vezetői nyilatkoznak e kérdésről. Sajnos, a tollforgatás külföldi bajtársainknak se kenyere, sokan maradtak adósk a válasszal.

Ünnepi köntösben, ünnepi szívvel kívánunk minden áldozatos lelkű, jobbsorsra törekvő magyar tűzoltónak.

BOLDOG KARÁCSONYT

Miben látja a tűzrendészet fejlődését ?

Poudroux tábornok, A tűzvész elleni védekezés az egész emberiség közös érdeke, ezért valószínűleg szükségyszerűen állandóan együttműködés érdekében.

A Nemzetközi Tűzoltó-Szövetség hivatalos lapja, a „La Revue Internationale du Feu“ ezért állandóan ismerteti és közli a világ legelső tűzoltási szakembereinek műveit, másrészt igyekszik minél szorosabban fűzni a különféle nemzetek tűzoltószervezetét egymáshoz kötő szálakat.

Ami az egyes országok tűzoltószerveit illeti, azoknak mindenekelőtt a különböző országok és területek sajátos viszonyaihoz kell alkalmazkodniuk. Ugyanis a védekezés és a küzdelem aszerint módosul, amilyen formában a veszély jelentkezni szokott. Már pedig a tűzveszély más és másféle módon nyilvánul meg a nagyvárosokban, a nagy ipari központokban és a falvakban. Annak a néprétegnek, melyből a tűzoltólegénység toborzódik, vidékenként más az életmódja, az elhelyezkedése, a sűrűsége. Egyik helyen szétszórtan élnek, tehát nehezebb a kiképzésük, a gyülekezésük, az együttműködésük, az együttlétezésük. A rendelkezésre álló víz mennyisége is erősen különböző aszerint, hogy hegységről, síkságról, avagy vízparti helyről van-e szó. Végül az egyes vidékek, kerületek és községek pénzforszási is erősen különbözőek.

Ezek alapján és figyelembe véve a munkamegosztás általános elvénél, a tűzoltószervezetek hivatásos, ipari és önkéntes tűzoltócsoportokra osztandók. Ez a felosztás azonban nem jelenthet szétválasztást. Ellenkezőleg, a módszerek, valamint az anyagok egységesítése elkerülhetetlen a sikeres együttműködés érdekében.

Azokban az országokban, ahol a tűzoltószervezet a legtökéletesebben ki van fejlesztve, mindenütt találkozhatunk is fenti elvek gyakorlati megvalósításával. Ezekben az országokban a központi szervezet szabályzatai a fizikai és szellemi együttműködés módjait részletesen ismertetik.

Véleményem szerint ezt a módszert kell követni valamennyi ország tűzoltószervezetének.

*
*

Mario Pacani Jövőben a tűzoltóintézmény továbbfejlesztésénél különösen a városok és ipari gócpontok légítámadások elleni védelmét kell figyelembe venni.

Az ilyen irányú védelmet a nemzeti keretek között elképzelhető legmagasabb fokra kell emelni.

E cél érdekében egységesíteni kell a vezetést, a riasztójeleket és működési módokat, valamint a tűzoltásnál használatos felszereléseket és anyagokat. Ez nemcsak háború esetén fontos, hanem mindenféle egyéb nemzeti katasztrófák esetén is.

Nem lehet tehát szó egymástól független községi szervezetekről. Az egyes szervezetek gazdasági tekintetben függetlenek lehetnek ugyan, azonban technikai szempontból egyetlen központi vezetőség irányításánál lesznek alávetve.

Bizonyos, hogy gazdasági természetű okok ellentmondanak annak, hogy a tűzoltószervezeteknek kizárólag hivatalos tagjai legyenek. Lehetnek önkéntes tagjai is, akiket a központi szervezet ellenőriz, fegyverez és lehetőség szerint anyagilag is támogat.

Ezeket óhajtván közölni, a nemes magyar nemzet tűzoltóival, kik oly közel állanak a mi olasz szíveinkhez, legőszintébb, testvéri és bajtársi üdvözléteinket küldöm a Velencei Királyi Tűzoltószövetség nevében.

*
*

Tűzoltó Főparancsnokság Levelére válaszolva, melyben véleményem

London

iránt érdeklődött a tűzoltóintézmény adminisztratív fejlesztési lehetőségeit illetően, legnagyobb sajnálatomra kénytelen vagyok közölni, hogy ennek a kérdésnek a megvizsgálásával országunkban jelenleg éppen egy kormánybizottság foglalkozik s ezért sajnos, én ezidőig nem vagyok feljogosítva arra, hogy ebben az ügyben véleményt mondjak.

*
*

A. Friis főparancsnok A tűzoltó intézmény jövője a technika jövő fejlődésével kapcsolatos.

Koppenhága

Miként a tűzoltóság nagy készséggel a műszaki tudományok haladását kihasználni képes, mint például a motoros kocsik, mely a tűzoltóság szolgálatában, mint különleges jármű, olyan magas színvonalat ért el, mely már alig fejleszthető, éppen úgy, a tűzoltás műszaki fejleményei, hab és vegyi oltószerek stb. további kifejlesztése ugyancsak alkalmazást nyer. A rádiótechnika majdan csaknem az egyedüli összeköttetés lesz, az utcai tűzjelzőállomások és a tűzörsegek között. Már megvan valósítva a megbízható rádió-összeköttetés a kivonuló tűzörsegek és a tűzoltólaktanyák között, úgyhogy menetközben az örségeknek átirányítása már lehetővé van téve. A repülőgép is már nem hosszú idő múlva értékes segédeszköze lesz nagy tüzeknél a vezénylő parancsnokságnak különösen a megfigyelő szolgálat szempontjából. Mind ez a haladás könnyen előrelátható, mert ezek már is kísérletek tárgyát képezik.

A legfontosabb jelenség mindazonáltal a különböző építési szerkezeteknek a tűzzel szemben való értékelése; amiként a terhelési statika kifejlődött és az építési technikánál nagyjelentőséggel bír a szerkezetek kiválasztásánál és méretezésénél, így fog majdan a különböző anyagoknak tűzállósága szempontjából való értékelése is bekövetkezni és az építő technikus az építési anyagokat nemcsak terhelés szempontjából, hanem tűzállékonyság szempontjából is értékelni fogja. Hogy ez a cél mint észszerű tűztechnikai számítási eljárás eléressék, a tűztechnikai tudományok további fejlődését teszi szükségessé.

*
*

Zaps dr főparancsnok Ha már huszonöt év előtt, helytálló volt az a felfogás, hogy: „A legtöbb tűzvészt tintával oltják“ tudniillik a tűzoltóságok és más közbiztonsági szervek megelőző intézkedéseivel, úgy mind sokkal több történt az utóbbi időkben annak az elvnek érvényrejutásáért, hogy: „jobb a kárt megelőzni, mint megtéríteni“. A siker kétségtelenül a közigazdaságnak válik javára, amelynek szempontjából minden tűzvész a nemzeti vagyon pusztulását jelenti.

Hamburg

Huszonöt évnél hosszabb ideje annak, hogy Schwartz dr a tűz- és robbanó veszedelmek tudományának nagymestere azt a találó kijelentést tette: „Egy tűzvész keletkezési okának megállapítása ép olyan fontos, mint a tűzvésznek előlása“. Lényeges föltétel etekintetben:

1. annak átvitele a néptudatba, hogy a gyújtogató, mint közveszélyes gonosztevő és népi károsító sem szánalmat, sem kíméletet nem érdemel;

2. de szükséges a tűzoltóságoknak külön kiképzése a tűz keletkezési okának megállapítása tekintetében is.

A tűzoltóságnak hatásos oktató- és mentőszerekkel való lehető tökéletes felszerelése, valamint célszerű riadójárművekkel való ellátása magától értetődő követelmény. De egy ily módon felszerelt és jól kiképzett tűzoltóság is csak akkor képes feladatát teljesen megoldani, ha „tintával is sikeresen olt“ és komolyan törekszik arra, hogy minden tűzvésznek keletkezési okát kiderítse.

* * *

Tűzoltóparancsnokság

Stokholm

A tűzoltóság oltó és mentő működése aszerint csökken, amint a munka helye, ahol az végzendő a föld színétől túlságosan magasan van, avagy a föld színe alatt végzendő; előző esetben az a hatás, mely mellett az a teljesítmény sikeres lehet 30 méternyire tehető a föld színe fölé, az utóbbi esetben pedig ugyancsak 30 m a föld színe alá. Ez azt jelenti, hogy tűzoltás és mentés szempontjából, ez a méret tartandó szem előtt épületek tervezésénél.

* * *

König főparancsnok

Wien

Az iparnak és forgalomnak technikai fejlődése Wienben és valószínűleg valamennyi városban arra kényszeríti a tűzoltóságokat, hogy a kizárólagos tűzoltásról és a tüztől való mentéstől eltérve segítő- és mentő csapatok alakuljanak, hogy a technikának és a közlekedésnek minden viszonylatában egyaránt embereknek, állatoknak, értékeknek és vagyonnak mentője legyen.

Ezeknek a feladatoknak fokozatos mértékben való teljesítése a tűzoltócsapatok kötelességévé teszi, hogy a legnagyobb szorgalommal a szükséges ismeretek megszerzésére törekedjenek. A tűzoltóságok vezénylőinek pedig kötelességévé válik a nyert tapasztalatok alapján, nemkülönböztetve tudományos kutatás felhasználásával a segítő- és mentőtestületeket a személyi és dologi vonatkozásban szerzett tapasztalatok alapulvételével kiképezni és ily módon az emberi tudást a köznevelő szolgálatába beállítani.

A tevékenységnek saját működési területén túli kiterjesztése, a siker teljességét megghiúsíthatja.

A jó tűzoltóparancsnok

január hónapban

- Isten nevével kezdi az újévet. Templomba vonul tűzoltóival és fogadalmat tesz, illetve vesz tűzoltóitól, hogy az új esztendőben fokozottabb buzgalommal teljesítik kötelességüket intézményünk és ezáltal a magyar haza javára.
- Elméleti oktatást tart tűzoltói számára. Különösen foglalkozik a megelőző tűzrendészet, a tüzelési szabálytalanságok, kéménytűzek, a téli vízkészlet és riasztás kérdésével.
- Felülvizsgálja a tűzoltószereket, különös tekintettel a fagy által okozható károkra és hogy a szertárkapu nincs-e hóval eltorlaszolva.
- Elkészítetteti a testület működéséről szóló évi jelentést és a leltárt.
- Megújítja tűzoltóinak balesetbiztosítását. Részletes utasítás lapunk januári számában olvasható.
- Beküldi a testület tagdíját a vármegyei tűzoltószövetséghez, vagy ha ilyen még a vármegyében nincs, akkor közvetlenül az Országos Tűzoltó-Szövetséghez.
- Előfizet a Tűzrendészeti Közlönyre, illetve megújítja az előfizetést.
- A testület felszerelési alapjának gyarapítására műkedvelői előadást és farsangi táncmulatságot rendez.
- Felhívja tisztjeinek figyelmét a Tűzrendészeti Közlöny decemberi számában megjelent pályakérdésre és a pályázatnak március hó 15-ig való beküldésére.
- Tudósítást küld a Tűzrendészeti Közlöny részére a községben történt tüzesetekről és a tűzoltóságot érintő eseményekről.
- Köteles tűzoltóságnál a tűzoltói szolgálatra kötelezettek végleges jegyzékét a község elöljáróságától kikérni és szorgalmazza a működő köteles tűzoltói szolgálat megváltásának a község elöljárósága által való közhírré tételét.

Minden gondos parancsnokság, illetve községi elöljáróság beiratja tűzoltóit a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség SEGÉLYZŐPÉNZTÁRÁBA, amely tagonkénti és évi 20 pengőfillér tagdíj ellenében minden tűzoltói szolgálatban történt balesetért az illetőt (naponta 2 pengő) segélyben részesíti. — Az összeg a névsor kapcsán az 57.453. sz. postacsekk útján előre fizetendő be. Előfordult eset azonnal bejelentendő és a munkaképtelenség tartama aztán orvosilag, bélyegtelen iraton igazolandó. A segélyösszeget felül más költségek nem térítetnek meg. Évközi létszámváltozás a befizetett létszámon belül díjtalanul jelenthető.

Újabb autószerkek Pest vármegyében

Karnay Béla budafoki, Hadházy László kiskunhalasi parancsnokok, Géczy László rákospalotai, Jónák Ernő újpesti hivatásos tűzoltótisztek jelentései alapján
ismerteti: Lukács Zoltán dr

A „Tűzrendészeti Közlöny“ 1933. évfolyamának decemberi számában részletesen beszámoltam a Pestvármegyei Tűzrendészeti Felügyelőség azon törekvéséről, hogy az amúgy is jórészen csak papíron szereplő, készenléti lófogatok vajudó kérdését városokban és nagyobb községekben autószerkekre való áttéréssel gyökeresen rendezze.

Ha nem tűzoltószemmel vizsgáljuk a kérdést, könnyen megérthető, hogy a közigazgatási hatóságok, a takarékoság elvétől indítva, hasznosítani kívánták a készenléti tűzoltófogatokat, hivatkozva az amúgy is kevés tüzesetre. Tűzrendészeti vizsgálatoknál, az őrségnaplók jelentéséből kitűnik, hogy a „készenléti lovak“, az éjszakát kivéve, állandóan a határt járták, aminek katasztrófálissá válható hátrányát viszont nem szükséges tűzoltók előtt részletesen indokolni.

Ebből a fonák helyzeből a hagyományos tűzoltóeleményesség megtalálta azt az utat, amely a készenléti lovak hiányát áthidalja és amelyen haladva, tűzoltószereit aránylag csekély költséggel tovább fejlesztheti. Mint egyetlen megoldás, a lófogatú szerekről az autószerkekre való áttérés mutatkozott, mert egyrészt az autószer állandó készenlétkben áll a szertárban, másrészt fejlődést is jelent, mert gyorsaságával kisebbre tudja csökkenteni a riasztástól a beavatkozásig terjedő időt.

Első pillanatra talán úgy tűnik fel, hogy ez a megoldás nem számol a mai nehéz gazdasági helyzettel. Azonban, ha pontos számítást teszünk, az eredmény kétségtelenül az autószer javára billenti a mérleget. Természetesen nem gondolok itt nagyobb teljesítményű, beépített fecskendővel bíró új autószerkekre, melyek beszerzési ára 25.000 pengő körül mozog, mert, különösen ma, kevés város bírná el ennek terhét. Ez nem is elengedhetetlen feltétel, mert a fejlődés iránya a több, kisebb teljesítményű, fűrésszel működő autószerkekre mutat.

A magas közúti adó és benzinárak mellett gazdaságossá vált a kisfogyasztású autók használata, anyyira, hogy mind több és több nagyfogyasztású autót állítanak le, mert bár jórészt kifogástalan karban vannak, üzemi használatuk azonban a nagy üzemanyagfogyasztás és magas adó miatt nem fizetődik ki. Az ilyen nagyfogyasztású leállított autószerkeket aránylag olcsón szerezhetik be a tűzoltóságok, ahol a nagy üzemanyagfogyasztás nem játszik szerepet, hiszen csak tűzi és gyakorlati kivonulásnál használják, adózás szempontjából sem nagy teher, mert a tényleges adónak csupán 10 százalékát fizetik.

Az így vásárolt autószerkeket aránylag csekély költséggel átalakítja bármely tűzoltószergyár hasznos tűzoltószerré, bár, mint később látni fogjuk, nem egy tűzoltóság saját céljainak és viszonyainak legmegfelelőbbben házilag alakította át autószerkét.

Így lesznek a raktárakban félretett, autószerkekből megmentett és nemzetgazdasági szempontból már értéktelen gépkocsikból a nemzeti vagyon hivatásos őrei.

Újabb az alatt ismertetett tűzoltóságokon kívül, Albertfalva, Gödöllő, Kúnszentmiklós községek. Nagykőrös és Szentendre városok

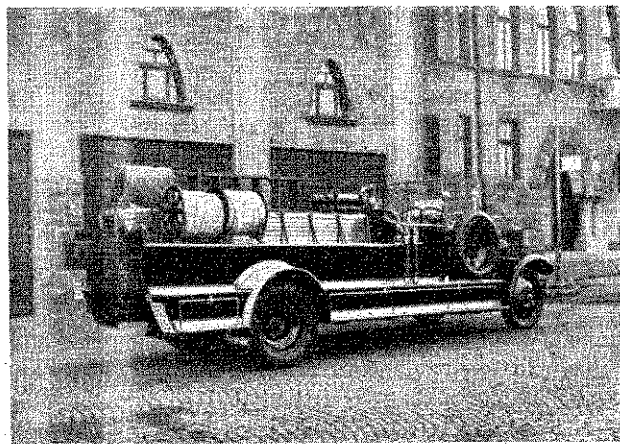
alakítottak át autószerkeket. Pest vármegyén kívül Nógrádban Salgótarján és Balassagyarmat városokban építettek autószerkeket.

Két évvel ezelőtt lapunk hasábjain bőven ismertettem, hogy milyen nagy körültekintéssel kell eljárni az alváz vásárlásánál és mennyi különleges szempontokra kell ügyelni az építéskor, illetve az építésnél. Ezúttal néhány különböző jellegű város saját céljainak megfelelő, különleges célra készült autószerkét mutatom be és azok építésénél felmerült tapasztalatokat ismertetem.

Budafok.

A Budafoki Önkéntes Tűzoltótestület választmányja a parancsnokság javaslata folytán elhatározta, hogy lovasszereit eladja és annak vételárából, valamint e célra évek óta gyűjtött alapból, oly autószerkét készít házilag, mely az önkéntes testület tűzhöz kivonuló egysége, de egyben a tűzoltóság műszaki szerkocsija is.

E célból a parancsnokság egy használt kéttonnás, négyhengeres, 40 lóerős „Berliet“ gyorsteherkocsit vásárolt 1600 pengőért. A vásárolt teherkocsi alváza igen jó állapotban volt, túlméretezett rugókkal, valamint ikerkerekekkel elátva. A teherkocsi a vételkor új, címeres „Cordatic“ exportgumikkal volt felszerelve és így a vétel igen jutányos. Az alváz javítása után a városi hivatásos tűzoltóság és az önkéntes testület együttes munkájával elkészítette a szerkocsit. A szerkocsi felépítménye, illetőleg faanyag a kőris és szil.

A szerkocsi a városi tűzoltóság ugyancsak „Berliet“ alvázra épített autószerkekből mintájára és alakjára épült. A felépítmény teljesen zárt és felemelhető ülésekkel van ellátva, lépcsők alatt könnyen nyitható és zárható fülkékkel, az esetleges szivótolók, tábori ásók és apró szerelvények részére. A kocsi hátsó részén ugyancsak két zárt fülke, csákányok, lapátok, emelőrudak stb. részére, azonkívül a középső részen egy hosszúkás nyílás, melyben egy összerakható háromlábú bak és a műszaki mentéshez szükséges faanyag nyér elhelyezést. A szerkocsi felső részén 3 darab 2 méteres dugólétra, 2 darab szárazporoltó és ideiglenesen a König-féle füsttálcára légvezetőcsöve. E dob könnyen leszerelhető és helyére egy későbbi időben vásárolandó kismotoros nyér majd elhelyezést. Az ülések alatt csigaszorok, a lómentéshez szükséges

felszerelések és szerelvények, 2 darab marok-emelő, 2 darab hidraulikus emelő, fűrészek és egyéb apró műszaki felszerelések foglalnak helyet.

Mint már említettük, a parancsnokságot az a cél vezette, hogy oly szert készítsen, mely nemcsak műszaki szerkocsi, hanem a testület önálló tűzoltószerre is legyen. A szerkocsit tehát úgy építettük meg, hogy a felső részén a jelenlegi légvezetőcső helyén később egy kismotorfecskendő elhelyezhető legyen. Addig is az ülések végén könnyen leemelhető motolán 200 m tömlő, valamint a vízvezetékszereléshez szükséges kulcs és sugárcső nyert elhelyezést. (Budafokon a vízvezeték nyomása 3.5—8.5 légkör között változik.) A keresőlámpa leemelhető és 20 m hordozható vezeték segítségével az eset színhelyére vezethető.

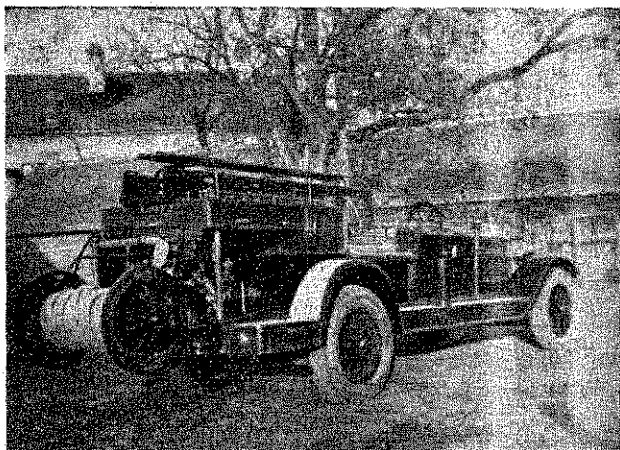
Az egész műszaki szerkocsi felszereléssel együtt, úgy mint az a fényképen látható, 4600 P-be került. Azokat a munkákat, amelyeket szerzőnk, vagy egyéb felszerelés hiányában elkészíteni nem tudtunk, a parancsnokság irányítása mellett helybeli iparosokkal végeztetük el.

A műszaki szerkocsi már kb. egy éve áll szolgálatban és eddig is kiválóan hasznos szolgálatot tett és minden tekintetben használhatónak bizonyult.

Kiskunhalas.

A kiskunhalasi tűzoltóság rövid pár éven belül immár a második, házilag készült autómotor fecskendőjét állította szolgálatba.

A fényképen látható autószer egy használt hatszemélyes 519-es „Turini” Fiat-kocsi alvására épült. Hathengeres 80 HP motorral. Az eredeti felépítményből csak a vezetői ülés maradt meg, míg a hátsó része teljesen lebontatott. A helyére került új felépítmény egy 650 literes víztartányból áll, mely flexibilis csővel állandó összeköttetésben van a hátul elhelyezett 400 pereliteres, leszerelhető kismotorfecskendővel. A víztartány és motorfecskendő fölött a kezelőlegénység — négy ember — részére van férőhely, a szekrényben pedig a legszükségesebb felszerelési tárgyak, tömlők, gázálcok és szerszámok nyertek elhelyezést. Azonkívül négy szakasz angol dugólétrát visz magával, továbbá egy darab csákllyát, mely két részből áll és patentrúgós zárral pillanatok alatt szerelhető össze. Elhelyeztünk a szeren egy szintén házilag készült fényszórót is,

mely a világításhoz szükséges áramot az autó akkumulátorból nyeri. A kézitűzoltókészülékek és áttéti darabok a szívótömlőtartó szekrények tetején vannak elhelyezve.

Az új szer felépítésénél általában a helyi

viszonyokat vettük tekintetbe s az előző szer építésénél szerzett tapasztalatokat teljes mértékben fel is használtuk. A cél az volt, hogy erős vontatómotorral ellátott gyors, mozgékony és minden útviszonyok mellett menni tudó szert építsünk, tekintettel arra, hogy a város jórésze még kikövezeve nincs. A 650 liter vizet semmi körülmények között sem hagyhatuk el, mivel a városnak vízvezetéke nincs és a kutak vízben szegények. Nem lehet eléggé felbecsülni, hogy mit jelent még 650 liter víz is egy kezdő stádiumban levő tűznél. Figyelembe kellett még venni a készenléti kis létszámot is s ezért iparkodtunk minden olyan körülményt kiküszöbölni, mely a gyors és eredményes beavatkozást a legcsekélyebb mértékben is késleltetné. Az összes felszerelési tárgyakat rúgós tartókba helyeztük el és így fölöslegessé vált minden csatos-szíjjas kikötés és rögzítés. A szer a hozzáfűzött reményeket teljes mértékben beváltotta a gyakorlatban.

Az autószerék építése a mostani nehéz gazdasági viszonyok mellett fényűzésnek látszik. Valójában azonban éppen megfordítva van, mivel előnyéről — a lovas szerrel szemben — nem is beszélve, fenntartása sokkal kevesebbe kerül, mint a lovas szeré. Kiskunhalas m. városnál egy kétlovas fogat évi fenntartása — kocsis fizetésével együtt — 2500 pengőbe kerül, ezzel szemben egy autószer évi fenntartása aránytalanul kevesebbet emészt fel.

Az autó építése: vételár, anyag, átalakítási munka és festéssel együtt 2200 pengőbe került. Amint látjuk, egy pár ló egyévi fenntartási költségének összegét nem merítette ki, tehát már az első esztendőben amortizálódott az egész ára, egy lófogat évi fenntartási költségéből.

Rákospalota.

Tűzoltóságok célja a kártszenvedettnek hasznára lenni s így kötelességünk hogy a segítő munkánkkal lehetőleg a kárt ne növeljük. A tűz-

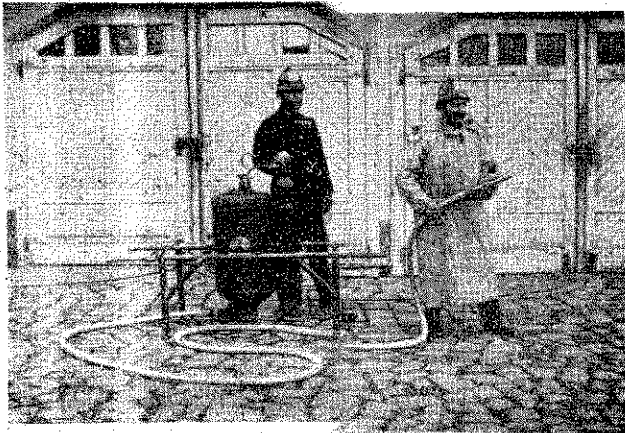

oltásoknál e vezérlő gondolat mind nagyobb és nagyobb gondot okoz tűzoltóságainknak, mivel zárt helyiségekben támadt tűz eloltása, az ott rendszerint felhalmozott anyagok minőségénél fogva csak nagy vízkárral eszközölhető, vagy vízzel egyáltalán nem oltható. Ezt a kérdést a főváros fényesen megoldotta a „Szilvay-féle poroltóval”. Azonban a vidéki városok részére ez nem teljes megoldás, mert a szernek az értékével arányban oly magas ára van, melyet a fővároson kívül a mai viszonyok mellett egyetlen magyar város tűzoltósága sem bír előteremteni.

Zárt helyiségekben támadt tüzek, vagy vízzel nem oltható tüzek legnagyobb része — ha már a tűzoltóság segítségét kéri — kézioltókészülékekkel el nem oltathók. Ilyen tüzek ered-

ményes és kisebb károkozás melletti oltására — ha nem is oly tökéletes és sokoldalú mint a „Szilvay-poroltó” — nagyon megfelelő az ú. n. „D típusú Total” (ha ilyen nagyság más cégnek is van, az is megfelelő) poroltókészülék, mely nagyságánál fogva nemcsak egyszerűen kezdődő, hanem már kifejlődőben levő szoba-, bolti stb. tüzek oltására teljesen megfelelő.

Ezt a készüléket gyakorlatban Pest vármelege egyik városi tűzoltósága, Rákospalota már alkalmazta, 1934-ben, háziulag készült második autószerére szerelve. E nagytípusú poroltókészülék alakjára, berendezésére és működésére nézve teljesen olyan, mint a kézi készülék, csak arányosan nagyobb méretben. Összehasonlításképpen nagyságára nézve ismertetjük az „J típusú Total” kézi oltókészüléknek felel meg. Súlyja megtöltve kb. 200 kg, üresen 110 kg, tehát kb. 90 kg oltóanyagot tartalmaz, melyet hét méter hosszú gumitömlőn és ennek végén levő 13 milliméteres lövőkéjú slúgárcsővön keresztül lövel a tüzre. Működésében, mint a kézi oltókészülék, bármikor lezárható. Rákospalota m. város tűzoltósága e nagytípusú készüléket négy-lábú csőállványra helyezte. A készülék a portartály keresztengelyének irányába felerősített két tengely végén van az állványra felfüggesztve. Elbillenés ellen a tartály alsó kiömlő részén és az állványon levő biztosító nyíláson keresztül dugott tört szeggel biztosítható. Működésre kész állapotba hozható hosszte engelyének irányában elbillentve és a felfüggesztő egyik tengelyvég csapágába fűrt biztosító nyílásba helyezett csapszeggel történik. Az állvány négy lábára erősített görgők segítségével a szerrel lehúzó és kemény talajon könnyen mozogatható. Az egész készülék a szerre helyezett „U” vasban csapszeggel az állványnál fogva rögzíthető. A gumitömlő zárható villákban a ké-

szülék köré helyeztetett. A készüléket az állványból kihúzott négy fogantyú segítségével négy tuzoltó könnyűszerrel a tüz közelébe, a támadási helyre viheti.

Az élet halad a maga útján. Az emberek munkája, szorgalma a jobb sorsért való küzdelem folytán állandóan változik a tűzoltó körül minden, amivel talán holnap már mint tomboló vésszel nézhet szembe. Az élet haladásával lépést kell tartanunk, mert a ma tűzoltóságának nem elég, ha motorikus fecskendők és öntözőgépek vannak, mert sok esetben egyáltalában nem, vagy csak nagy vízkárral lehetséges. Úgy érzem, hogy a tűzoltók előtt a fejlődő technikai élettel felmerült tűzoltási nehézségek leküzdése vidéki városokban, sőt nagyobb községekben is elérhető.

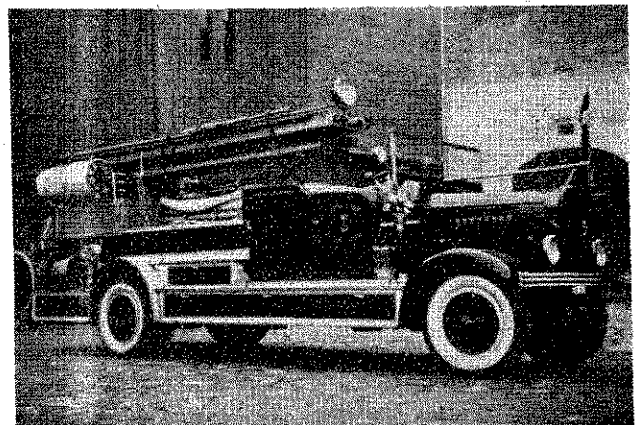
Újpest.

1931-ben az Újpesti Önkéntes Tűzoltótestület 46 pengőért árverésen vásárolt egy jókarban levő Benz-gyártmányú, 30 lóerős, 600 kg teherbírási személyautót, melyet háziulag 2800 pengő összköltséggel kismotorfecskendő és hat tűzoltó szállítására alkalmas gyors tűzoltóautóvá alakított át. A munkálatokat a hivatásos tűzoltók végezték, hivatásos tűzoltótisztek vezetésével.

1932-ben 8500 pengőért vett a város az I. sz. autófecskendővel teljesen azonos gyártmányú, két darab N. A. G. 3.5 tonnás, jó állapotban levő alvázat, ugyanolyan 60 lóerős motorral. E két autót fél-félévi, teljesen házimunkával, további 12.000 P költséggel olyan két autófecskendővé, illetve mentőszerautóvá alakították át, amely minden tekintetben époly alkalmas, tökéletes és üzembiztos, mint a gyárból 32.000 P-ért vásárolt autófecskendő. A II. autófecskendő még annyival tökéletesebb is, hogy egy 10 kilowattos, 220 voltos egyenáramú dinamóval is föl van szerelve, melyet szintén az autómotor hajt meg, úgy mint a turbinafecskendőt, egy második kapcsolószekrény segítségével, továbbá a már használatban levő tűzoltóautó szerkezeti hibái, melyek a használatban jelentkeztek, éppen a házi építkezés következtében kiküszöbölhetők voltak.

A vásárolt használt alvazak teljesen szét lettek szerelve, a hibás és kopott alkatrészek kicserélve, illetve kicserélve, a karosszéria pedig teljesen újonnan készítve, annak legegységesebb része is: torpedó, vezetőülés, gépház, létraállvány, modern kivitelű sárhányó, fővárosi típusú lökhárító, irányjelző és szélvédő.

Külön ki kell még emelni a III. sz. autószerkocsit, mely amellet, hogy műszaki mentések céljaira nagy gyárvárosunk szükségletéhez mérten tökéletesen van felszerelve, egy 400 1/2-es Mátrai-féle hordozható kismotoros fecskendővel is el van látva. Ez a szer annyiban különbözik az előző két nagy autófecskendőtől, hogy a turbinafecskendő és a 800 l-es víztartály helyére a fővárosi mentőszerautón levő műszaki mentéshez szükséges gerendák és pallók nyernek elhelyezést. A felszereléshez tartozik még a löemeléshez szükséges háromlábú emelőbak, csigasor, láncok, kötő- és emelőkötelek, valamint négy darab tíztonnás, modern csavarorsós emelő, két darab tíztonnás, modern különféle faék, egy kihúzó létra, négy darab háromlábú, öttonnás csavaros emelő, 20 darab különféle faék, egy kihúzó léeletra, négy

készlet (12 darab) angol dugólétra, egy nagy fényező 50 m kábellel, négy darab Niire-akkumulátoros kézi villanylámpa és a szükséges kisebb-nagyobb szerszámok.

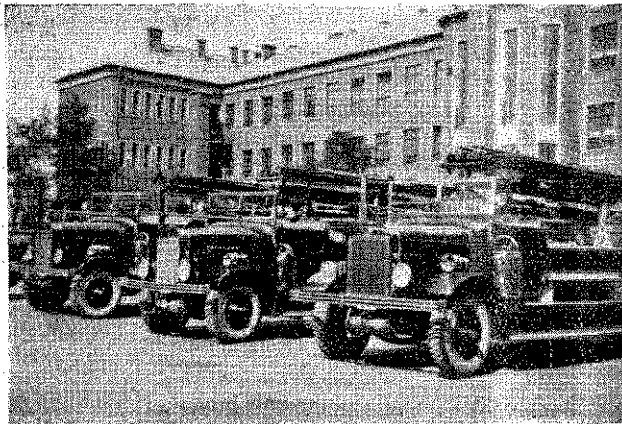
A kivonulásoknál a két első autófecskendő

állandóan szerepel a nagy tüzek gyakori volta miatt, ezért a fenti III. sz. mentőszerautó a II. készlet céljaira a többi fecskendőhöz hasonlóan, föl van szerelve tömlőorsóval, 1000 m 2 és 2.5 zollos 24 atm.-ás nyomótömlővel, a fenti aggregáttal, mely a komplett felszerelésen kívül el van látva nyomóoldali felszereléssel, mint a nagy fecskendők. Ezenkívül két darab nagyobb és két darab kisebb kéziporoltó Totál-készülék és ezek töltéséhez tartalékpor, három darab töltött szénsavas palack, egy darab König-füstsívak fúvóval és 40 m légzőtömlővel, egy drb Dréger-légzőkészülék, egy drb Mercur-gyártmányú tömlős gázálarc, gumicsizma és kesztyű, egy drb nagyobb méretű puttonyfecskendő stb.

A felszerelések ugyanolyan mennyiségben vannak a két első autón, kibővítve a nagy tüzekhez szükséges felszerelésekkel, ú. m. egy-egy ugróponyva, egy-egy mentőtömlő, úgyhogy mind a három szer külön-külön is képes mint önálló egység működni, a szereken levő 3000 m 2, 2.5 és 4 zollos nyomótömlő azonnali pótlására a szer-tárakban rendelkezésre áll ezenkívül 4000 m 24 atm.-ás nyomótömlő.

Az üzemben levő négy tűzoltóautón és motoros fecskendőkön kívül a közvetlen szomszédságban levő, a tűzoltóparancsnok vezetése alatt álló köztisztasági autózüzemben bármely pillanatban rendelkezésre áll öt darab 5—5000 literes vízszállító autó és öt darab teherautó.

Jelenleg háziépítés alatt van egy darab hat-ülékes Ford-személyautó a kéménytüzek és

kiseb esetek céljaira, melynek beszerzése a két nagy autó vásárlása kapcsán történt. Ezenkívül átalakítás alatt áll egy 11.000 P-ért vásárolt 24 m-es, forgótornyos Magirus-tolólétra, egész különleges vontatási megoldással. A létra alváza ugyanis autó- (ill. pótkocsi-) alvássá lesz átalakítva, gumiabroncs-kerekekkel, elektromos kihúzás és állítással. A vontatást egy 800 P-ért vásárolt, használt, egészséges alvázú és alkatrészekkel bíró Rába-típusú, 35 LE 2 tonnás autóval oldjuk meg, mely egy hétszemélyes, csukott, áramvonalas karosszériájú traktorral lesz átalakítva, egy beépített váltóáramú generátorral. A vételár és átalakítás összköltsége 1500 P. A fenti megoldással a létra úgy használható, mint bármely autólétra és amellet a traktor egyedül a különleges kapcsolószekrény segítségével mint gyors személyszállító autó, mely a tűznél átázott tűzoltólegénységet a csukott karosszériája folytán a téli időjárástól védetten, a laktanyába szállítja és a fölvaltó pihent erőket a tűzhöz viszi. Ezenkívül épül egy autópótkocsi 5000 liter víztartánnyal, melyre egy aggregát-fecskendő lesz szerelve, majd egy második teherszállító pótkocsi, mely egyúttal tömlőszállításra és egyéb üzemanyag-pótlásra is felhasználható.

Miről írnak a szaklapok?

Vármegyei Tűzoltó Közlöny a versenyszabályzat módosításához szól hozzá. (Bojtor.) Apróságok cím alatt a makói Dévényi főleg a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség működését bírálja.

Zalai Tűzrendészet a tűzoltóság tekintélyének rombolóiról és az égő magyar falvakról értekezik, miközben oly sötét hátteret fest, mintha Magyarország egyáltalában nem volna működő tűzoltótestület, legfeljebb gyászkeretben. Jól tudjuk, hogy a tűzoltóságok nagyrésze anyagi bajokkal küzd, de hol van más intézmény, egyén, amely ettől mentes. Csonka-Magyarországon több tűzoltótestület van, mint egykor. Zala megyében évenként átlag 80 tűzoltótisztet képeznek ki tanfolyamokon. Tűzkárstatisztikánk esőcsökkenő irányzatú. Hibák szörványosan mindenütt előfordulhatnak, de szabad-e ezt általánosítani? Ez volna célja a tűzoltó szakcsajtónak, hogy a dolgozókból is kiölje a reményt? Alig hisszük!

Tűzoltók Lapja (felvidéki) ismerteti a tűzoltóságok légi védelemmel kapcsolatos feladatait. Értekezik a színházi tüzesetekről, az állatok tűzből való mentéséről. Tűzoltói tanácsadó egészíti ki a mindinkább fejlődő színvonalú lap tartalmát.

Revue Internationale Du Feu Erdély Ernő dr győri tűzoltóparancsnoknak a cellulid raktározása tárgyában annakidején a Tűzrendészeti Közlöny hasábjain közölt és a drezdai Nemzetközi Tűzoltókongresszuson felolvasott tanulmányát ismerteti.

Der Brandschutz a tűzoltószerek és eszközök egységes méreteire való törekvésekről értekezik.

Die Fabriksfeuerwehr a filmipar tűzveszélyéről és annak megelőző intézkedéseit tárgyalja.

Zeitschrift des Österreichischen Feuerwehrverbandes a célszerű első tűzoltóbeavatkozás fontosságát és a követendő irányelveket tárgyalja. Ismertetést közöl a linzi tűzoltóiskoláról és a tűzoltójárművek forgalmi jeladásáról.

Tűzoltókaj érdekli,

- hogy Németországban 30.000 önkéntes tűzoltótestület kebelében közel kétfélmillió tűzoltó teljesít szolgálatot. Ezzel szemben a Mecklenburgi Tűzoltó-Szövetséghez tartozó 1945 községben mindössze 165 önkéntes tűzoltótestület működik.
- hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hatvanéves története elkészült. A művitéz Roncsik Jenő dr debreceni tűzoltóparancsnok szakavatott tollal dícséri. Ára 5 pengő.
- hogy a legutóbbi elnökségi ülés elhatározta, hogy a tűzoltóságok kiképzését előmozdítandó, taktikai feladatokat és diaposzitivumokat készített.
- hogy az elnökség a jövő évi karácsonyi közlöny mellékleteként tűzoltóévkönyvet kíván kiadni. Az évkönyv szerkesztésével Lukács Zoltán dr szerkesztőt bízta meg.
- hogy a benzint, motoralkot szállító tartánnyal kocsik használata és a benzinkutak töltésének szabályozása tárgyában a fővárosi tűzoltóság javaslata alapján a polgármester rendeletet adott ki.
- hogy Frankfurtban egy nagyobb textilgyár égése alkalmából a szabadnapos tűzoltókat rádió útján hívták be szolgálatra.

Poros papirosok

Közlö: *vitéz Roncsik Jenő dr*

Régi könyveket, öreg írásokat lapozgatva, ismét találtam néhány különlegességet, amely talán érdekelné fogja a Tűzrendészeti Közlöny olvasóit. A közlöny ezévi márciusi számában már közöltem néhány régi dolgot, azokat egészítem ki most az alábbiakkal, amelyek tulajdonképpen adalékok a tűzrendészet történetéhez.

Sámson felperzseli a vetéseket. Elmenvén annakokáért Sámson, foga háromszáz rókákat és égő üszköket vévén, egyiknek a farkát a másikhoz kötö és egy-egy üszögöt tón minden két-két rókának a farka közé. Annakutána tüzet gyujta az üszögökbe és kibocsátá azokat a filiszteusoknak vetéseibe és felgyujtá mind a gabona-kalangan-yákat, mind a vetéseket, mind a szőlőhegyeket és mind az olajfáknak erdeit. (Szent Biblia, Bírák könyve, XV. rész, 4. és 5. vers.)

Az első magyar kézifecskendők. Magyarországon valószínűleg a várakban használtak először kézifecskendőket, legalább is a várak leltárában találtam erre az első adatokat, így Eger vár 1490. évi leltárában a következő elnevezéssel: „Fechkendew cupreum 1“, tehát a várnak csak egy rézfecskendője volt. (Országos levéltár, Dl. 26.048.) Huszt vár leltárában a fecskendő az 1549 február 18-i leltározás szerint a következőképpen van felvéve: „Instrumenta duo, alterum aeneum, alterum ligneum, aquam experimentia ad restinguenda incendia, vulgo Fachkandyw“, tehát a várnak két fecskendője volt, az egyik rézből, a másik fából. (Országos levéltár, U et C Fasc. 75., Nr. 39.)

Mi volt a tudományos felfogás a tűzről a XVII. század közepén? A tűz, mely a föld, víz és a levegőég s egyéb testek menedékeiben lesz, a legvékonyabb részeknek gyülekezete, melyek csak magokon lévén a testes dolgok szoros menedékiben, az előtte levő testeket keményen mozgatják és a mű érzékenységünköt tapasztalhatóképpen illetik meg, ennek lángja mindenkor felfelé tart, mivel az ő küssebb keménysége miá a levegőégnél könnyebb és mivel a középben levő lángnak részeinek legkevesebb keménysége vagyon, keményebben mozgattatnak, mint a külsők, melyek a körülálló levegőégtől meglássítatnak, annakokáért ez hegyes és füstí a tetéből mégyen ki. Mivel pedig a víznek részei az égő testnek menedéki közé könnyen be szénlik magokat, honnan osztán a tüzet kirekesztik, magoknak a mozgásra elég illendőségök nem lévén, noha ha nagy tűzbe kevés mérték el öntetik az ő részeinek témérdeksége miá, a tűznek sebességét meg öregbíti. A testeknek vékonyabb részeiből leszen a láng és azoknak sebessége meglássudván, a füst, a keményebbekből penig a szén. (Apáczai Cseri János: Magyar Encyklopaedia. Utrecht, 1653.)

Hogy csoportosították a tüzesetek okait a XVIII. század végén?

1. Villámcsapás.
2. Tűzgolyó. (A mai elnevezéssel: gömbvillám.)
3. Tűzfarkas. (A részletes leírás után ítéve: kályharobbanás.)
4. Mocsárból, gödrökből feltörő kékes láng.
5. A napnak nagyítóüveg, üvegben levő hólyag stb. által összegyűjtött sugarai.
6. Dörzsölés. (Fúrásnál, gépeknél.)
7. Öngyulladás. (Szén, széna, takarmányne-műek, olajos kender, gyapju, olajos rostos anyagok.)

8. Közönséges tűz, amit acél és kova össze-ütésével is lehet gerjeszteni. (Krügelstein, Johann Friedrich: Vollständiges System der Feuerpolizeiwissenschaft. Leipzig, 1798.)

Magyar gőzfecskendő-szabadalom 1826-ból. Tudjuk, hogy az első gőzfecskendőt Braitwaite és Ericsson építették Angolországban, 1829-ben. Ezt megelőzőleg azonban már 1826-ban Szabó Pál és fiai, Pál és János bécsi fecskendőkészítő mesterek, Brigittenau 148. szám alatti lakosok szabadalmaztattak egy fecskendőt, amely kis változtatással gőzfecskendő is. A szabadalom leírása megtalálható Johann Föllner Quedlinburgban, 1826-ban megjelent munkájában. (Schutz, Rettung und Hilfe in Feuersgefahr.) A szabadalmon később változtatásokat és javításokat eszközöltek. (Föllner: Die Feuerspritzen-Fabrikant. Quedlinburg, 1834.) A magyar fecskendő-találmányokról megemlékezik Csaplovics János is 1829-ben megjelent munkájában (Gemälde aus Ungarn) s azt írja: Remekházy vízemelő-gépet és új módszerű fecskendőt talált fel, Szabó Pál is feltalált egy új fecskendőt, amelyből a víz megszakitás nélkül ömlik és kétszer olyan magasra megy, mint az eddigiekből.

Milyen tűzbiztonsági kikötések mellett lehetett Budán és Pesten 1855-ben színi előadást tartani? Minden színház köteles a következő oltóeszközöket készenlétben tartani: bőr vagy kenderből készült, jól beszurkozott veder 40, tűzoltóhorog 8, tetőlajtórja 8, nehéz ácsbalta hosszú nyéllel 4, bádóg vagy sodronyrostélyal borított lámpa 6, vízkád 8.

A színpadhoz vezető járásokat és közöket elrekeszteni nem szabad.

Minden színháznál, melyben előadás van, saját éji őr tartandó.

A közönség kijárásához vezető valamennyi ajtót az előadás alatt elzárni nem szabad.

A vízkádak az épület minden részében, kivált a színpadon, kellően felosztandók, tálben pedig a befagyás meggátlása végett éles lúggal el-látandók.

A színpadon néhány kézifecskendő, csákány, fűrész s egyéb, a tűz elnyomására alkalmas eszköz is kéznél legyen.

Minden próba és előadáskor ácsoknak és kéményseprőknek kell jelen lenniök.

Tűz-szabály Pest és Buda fővárosok számára, kiadta báró August cs. k. helytartósági osztályi alelnök, Budán, 1855 május 10-én.

Néhány gyakorlati tűzoltási utasítás 1862-ből. A tűzoltók a vészhelyre érkezvén, ha a tűz még egészen el nem harapódzott, — első teendőjük, hogy a földélnék még lángba nem borult részét leszakítsák és eltávolítsák. Az ügyes tűzoltás jele az, ha a gerendák nincsenek felszag-gatva és összevissza fektetve, hányva, hanem az épület váza eredeti állapotában áll a földélnék lesza-kítása után is.

A pincébe rohanásnál világot, vagy fáklyát kell elől vinni. Ha a gyertya, vagy a fáklya kialudnék, annak a jele, hogy a pincében beszíhat-lan és fulasztó lég van s ez esetben az oltóknak visszatérni kell.

A vízontócsőnek vezetése kizárólag a szivattyú-mester dolga. A földélnék dolgozó embereket időnként át kell fecskendeznie, hogy azok a tűz forrását kiállhassák, a szivattyúzást azon-

ban óvatossággal történjék, nehogy a dolgozók a vízsugarak rohamai által a földéletről lesepertessenek.

Nagyon eltévesztett tűzoltás az, midőn oda irányozzák a vízontó csövet, hol a láng legmagasabban lobog, minthogy ily esetben a víz többnyire nem hat le magáig a tűzig, mert a magas lángok által a vízsugár szétszaggattatik s többnyire gözalakban a lángokkal együtt felszáll.

Annak, aki kézbeli fecskendőt kezel, elhatározott bátor embernek kell lenni, ki, ha a lépcsőkön felhatolni nem lehetne, létrán, sőt betört nyílásokon is be merjen hatolni. Soha sem szabad szél elébe állania, de mindég ellenkező oldalon kell helyet foglalnia.

(Utasítás az Aradi Polgári Önkényes Tűzoltókar öt osztályának részére kiütendő tűzvész esetében. Arad, 1862.)

A kémia szerepe a tűzoltásnál

Írta: Szalay Lajos dr, a budapesti önk. tűzoltótestület parancsnoka.

Az élet lüktető tempóját a civilizáció eszközei szabják meg, mely eszközökhöz úgy az egyedeknek, mint a közületeknek alkalmazkodniuk kell, különben messze lemaradnak. Ez a tempó a háborús idők után hihetetlen módon gyorsult, mert a mult század és a századeleji tudományos eredményeit a háború és a háború utáni idők realizálták. Az elvont tudományok mellett különösen a természettudományok fejlődtek és ezeknek gyakorlati eredményeit a technika használta fel, mely mérföldes csizmával haladt a fejlődés útján. Nem kell hivatkoznunk a rádióra és repülőgépre, melyek már a tökéletesedés legmagasabb fokát érték el és amelyek elfoglalták a maguk helyét az értelmiség hétköznapi életében és összevonták az idő és a tér fogalmát.

Egész természetes tehát, hogy ezen gyors fejlődés a tűzoltóságokat is újabb és újabb problémák elé állítja, amelyekkel megbirkózni csak úgy tudnak, ha alapos felkészültséggel vállalkoznak kötelességeiknek teljesítésére. Tehát folytonos tudásgyarapítással fejlesztik a tűzrendészetet és annak intézményeit. A fejlődés különösen a kémiai technológia terén erőteljes, ami érthető is, mert hisz a technika fejlődéséhez anyag szükséges és ezt a kémia szolgáltatja. De míg a mechanikai hatásokat az ezzel foglalkozó közvetlenül érzékelheti érthető módon, addig a kémiai anyagok tulajdonságai, hatásai az anyagban rejtett módon vannak meg és csak előzetes megismerése útján szerezhet tudomást a kémiai anyag tulajdonságairól. Azért szükséges, hogy a tűzrendészettel foglalkozók akkor, amidőn közigazgatási tűzrendészeti funkciót teljesítenek, nemkülönb, amidőn a tűzoltás taktikai részét oldják meg, tisztában legyenek kérdéses anyagok azon tulajdonságaival, amelyek mint tűzoltót érdeklők.

A kémia a be nem avatottak részéről meg lehetőségen titokzatos tudomány. Azonban akkor, midőn az alapelveket megismerjük és megértjük, rájövünk arra, hogy a titokzatosság leple lehull és nem marad más, mint az alapelveken felépülő logikus kövekeztetés. Azonban azoknak is szükséges tudni, akik nem foglalkoztak és nem foglalkoznak kémiával behatóbban, az anyagok azon általános tulajdonságairól, amelyek tűzveszélyesség elbírálásánál fontos szerepet játszanak. Ezen tulajdonságok részben fizikai, részben kémiai tulajdonságok s amelyeknek megismerése alapján a tűzoltó tisztább képet nyerhet az anyag tűzveszélyességéről. Alantitokban egy-néhány, tűzoltók részére fontosabb fizikai és kémiai fogalmat említek meg, amelyeket, jóllehet már valamennyien ismerünk, de annak ismétlésével mégsem vég-

zünk felesleges munkát, mert ezen épül fel a tűzoltóknál szükségelt anyagismeret.

Az anyag ritkán egynemű test, többnyire menyisége, vagy pedig szerkezeti elrendeződésétől függ az anyag tulajdonsága. Az anyagok háromféle halmazállapotban fordulnak elő. Eszedig szilárd, folyékony és légnemű állapotban. Legtöbb anyag az egyik halmazállapotból átvihető egy más halmazállapotba. Például szilárdból cseppfolyóssá és gázneművé és fordítva. Ezen halmazállapotváltozásokhoz rendszeren hőhozzáadás, vagy hőelvonás szükségeltetik. Rendszeren a hőhozzáadás (tűz által) a szilárd állapotból cseppfolyós és gázállapotúvá változtatja az anyagot. Tehát, mint látjuk, ezen tulajdonságánál az anyagnak figyelemmel kell lenni a tűzoltónak ott, ahol az anyag melegítve lesz, hogy a melegítés mily halmazállapotot vált ki, hogy ezáltal az előállott anyag tűzveszélyessége ellen a megfelelő óvintézkedést előírhasssa. Így például viasz, kátrány szilárd állapotú, zsírok melegítésre megolvadnak, tehát folyékony állapotot vesznek fel, gondoskodni kell tehát oly rendszabályról, amely a folyékony állapotú, éghető viasz, zsír stb. tűzveszélyességét csökkenti, vagyis tűzhelyen való kiömlés esetén ne kerüljön a nyílt tűzhely tűzterébe. Ha a továbbmelegítést folytatjuk, úgy gőz, illetve gázállapotba kerülnek, tehát ott, ahol számolni kell egy beállható túlhevítéssel, úgy gondoskodni kell arról egyrészt, hogy ezen éghető gázok ne gyűlhessenek össze, tehát elvezetésről, továbbá, hogy égő és gyújtó lánggal ne érintkezessenek. Azt hiszem, a fentiek alapján elég érthetően tudtam a halmazállapot és annak változásainak fontosságát megvilágítani, úgyhogy rátérhetünk egy másik fontos anyag tulajdonságára, amely tulajdonképpen szintén a halmazállapottal függ össze és ez egyrésztől az anyag szerkezeti minéműsége (tömörsege) és a fajsúlyára vagy sűrűségére. Gyakorlatból magunk is tudjuk azt, hogy a szilárd halmazállapotú anyagok közül azok, amelyek tömörebbek, fajsúlyuk nagyobb, kevésbé tűzveszélyesek, mint a lazább szerkezetűek és a kisebb fajsúlyúak. Egyszerű gyakorlati példa erre a keményfa és a puhafa tűzveszélyességének összehasonlítása. De egyúttal megállapíthatjuk azt is, hogy az éghető anyagok közül mindig kisebb tűzveszélyességű a szilárd halmazállapotú, azután következik a cseppfolyós halmazállapotú és végül mindig leg-tűzveszélyesebb az éghető gáz- vagy gőznemű anyagok.

Fontos továbbá a fajsúly ismerete a gőzök-nél és gázoknál már csak azért is, mert, mint tudjuk, a levegőnél nehezebb gőzű vagy gázú anyagok lefelé hatolnak, míg a levegőnél könny-

nyebb fajsúlyú gőzök, gázok mindig felfelé törekcsenek. Ennek megfelelően kell a helyiség szellőztetéséről gondoskodni és viszont ennek megfelelően történhetik a tűzveszélyes gőzöket és gázokat termelő helyiségek emeletes vagy földszintes elhelyezése. A fajsúly ismerete azonkívül kapcsolódik az oltás taktikájához is, mint tudjuk, azon folyékony anyagokat, melyek vízzel nem keverednek és fajsúlyuk kisebb, mint a vízé, oltást nem tudunk végezni, mert lévén a víz nehezebb, mint az égő anyag, az a víz tetején fog elhelyezkedni, ott tovább ég, sőt a víz folyásával az égő anyag tovább megy, a tűzveszélyt még növelheti.

A kémiai anyagok változásának mindig valamely külső ok az okozója. Energiát kell, hogy kapjon, hogy a változás végbemenjen. Ilyen energianyerés a melegítés, amely, mint legaktívabb energiaforrás, egyúttal a legradikálisabb változást idézi elő az anyagban. Ezen változás, amennyiben majd a később tárgyalta feltételek jelenlétében történik, úgy legtöbbször tüztünetmény mellett megy végbe. A tűzveszélyességi fokozat megállapításához azonban van egy fizikai állandó, amely nagyszerűen osztályozza a tűzveszélyességet. Ez az állandó úgynevezett gyulladási pont. Vagyis az a hőmérséklet, mely mellett az anyag állandó lánggal ég még akkor is, ha a változást előidéző energiaforrást (gyújtás) elvonjuk tőle.

A további bomlást, égést azután már a bomlás alkalmával okozta hő szolgáltatja. A gyulladáspont egy és ugyanazon anyagoknál, nagy megközelítéssel, egyforma. Tűzveszélyesség szempontjából pedig, minnél magasabb a gyulladáspont, annál kedvezőbb és fordítva, minnél alacsonyabb gyulladáspontú az anyag, annál tűzveszélyesebb az. Nagyon sok anyagra a gyulladási hőmérsékletek meg vannak adva, tabellákba foglalva közkézen forognak, magam részéről, helyszűke miatt ettől eltekintek, mégis érdekesség szempontjából megemlítem, hogy például a benzín, benzol már minusz 15 °C-nál gyulladnak, míg ásványolajok, kenőolajok 200—250, sőt 350 fokon. Tehát nem kell nagy fantázia ahhoz, hogy a benzín és ásványolajok tűzveszélyességét összehasonlíthassuk.

A gyulladási pont elérése előtt már észlelhetünk egy időszakos égést, időszakos fellobogást, azonban, ha a melegítést megszakítom, úgy az égés is megszűnik. Ami annak a jele, hogy még nem adtam teljes mértékben át az a hőt, mely szükséges a teljes megbontásához az anyagnak. Azt a hőmérsékletet, melyen ez a lobbanási jelenség beáll, lobbanási pontnak hívjuk. Önként adódik, hogy ez mindig alacsonyabb, mint a gyulladási pont. Minden esetre kitűnő jelzője a bekövetkezendő gyulladásnak.

Mint már fentebb említettem, az anyagok úgynevezett elemi alkatrészekből, az elemekből állanak és ezen elemek mennyiségi és szerkezeti elrendezésétől függ egyúttal az anyagok kémiai tulajdonságai. Ilyen elemi alkatrész a szén (karbon), amely egyúttal hidrogénnel, néha oxigénnel, de esetleg más elemekkel adja az éghető anyagok hosszú sorozatát. Azon anyagok, amelyben szén nincs, gyakorlati szempontból éghető anyagnak nem mondható, jóllehet azok között is van egynéhány olyan anyag, amellyel tűzveszélyesség szempontjából foglalkozni kell. Széntartalmú vegyületeket rendszeren a természet építi fel, szerves életből nyerik létüket, épp azért ezeket szerves anyagoknak nevezzük, megkülönböz-

tetésül azoktól, amelyekben nem a szén játssza a főszerepet, hanem a többi elemek, amelyeket szervetlen anyagoknak hívnak. Óriási a száma a szerves anyagoknak és így bizony meglehetősen igénybe veszi az azokkal foglalkozók tudását. Nem speciálisan a kémiával foglalkozóktól nem kívánható meg ezen anyagok tulajdonságainak ismerete, a tűzoltóknak azonban mégis szükséges tudni azon alapvető tulajdonságukat, amelyek tűzveszélyesség szempontjából számba jöhetnek. Tudnunk kell azonban ekkor magának az égésnek fogalmát, azok hatását.

Azt már tudjuk, hogy az éghető anyag égéséhez előzőleg hő szükséges, hogy az meggyulladjon, égjen, kiegészíthetjük ezt azzal most, hogy égés csak akkor állhat elő, ha levegő, helyesebben a levegőnek 21 százalékát képező tápláló elem az, oxigén jelen van. E két feltétel nélkül, gyakorlati tűzoltó szempontból égés nincsen. Ebből adódik tehát, hogy az égést megakadályozhatjuk, megszüntethetjük vagy a gyulladási pont lecsökkentése által (hűtés) vagy pedig levegő, illetőleg oxigéntől való elzárása által.

Az égés lefolyása következőképpen magyarázható: az anyaggal közölt meleg által annak szerkezete meglazul, kapcsolat közöttük megszakad, helyébe a sokkal aktívabb oxigén lép. Így a szénből oxigénnel széndioxid lesz, a hidrogénből víz, esetleg még többi alkatrészek, mind egyesülnek az oxigénnel. A fent említett vegyületek, bármilyen kezdeti halmazállapotú volt is, az anyag, mint gáz-, illetőleg gőzállapotban távoznak el. Nem szükséges levegő vagy oxigén külön jelenléte az olyan anyagnál, amelyben az oxigén megfelelő mennyiségben már magában az anyagban megvan. Ezek meggyújthatók a levegő teljes kizárása mellett is. Ilyen anyagok a robbantóanyagok, melyeknek összetétele úgy van összeállítva, hogy az elégésükhöz szükséges oxigén vagy magában a vegyületben bennfoglaltatik, vagy pedig egy oxigént leadó vegyülettel van keverve. Az elsöre példa a lőgyapot, míg az utóbbi esetre a fekete puskapor, mely szénből, kénből és az oxigént leadó salétromból áll. Ezen robbantóanyagok rendszeren laz szerkezetű vegyületek, melyek nemcsak hőhatásra gyulladnak, hanem elég nekik egy mechanikai energia, ütés, súrlódás stb. Ezen anyagokat esetenként külön-külön kell tanulmány tárgyává tenni és aszerint a szükséges védelmi előírásokat megtenni.

Az égés fentleírt egyszerű magyarázata a gyakorlatban sokkal komplikáltabb módon történik. Ennek oka az, hogy ritkán fordul elő olyan körülmény, hogy az égést tápláló oxigén elegendő mennyiségben jelen legyen. Ilyenkor az égés lefolyását egy gázgyárhoz lehet hasonlítani, amelynél a bomlás csak fokozatosan történik meg. A nagymolekulájú szénvegyületekből nem lesz a legkisebb molekulájú szénsav, hanem közbenső termékek. Azért megfigyelhetjük, hogy égésnél az égő anyagból gázok törnek elő és az anyag felületén gyulladnak azok meg, lángot alkotnak, de megfigyelhetjük azt is, hogy a lángképződés mellett mindig képződik korom is, amely el nem égett szén, ami épen mutatja azt, hogy tökéletes égés nem történt.

Folyadékok melegítéskor gőzzé változnak, amely éghető anyagoknál szintén égők maradnak. Ha ezen éghető gőzök a levegővel a gőzök tulajdonságainak megfelelő mennyiségben vannak elkeveredve, úgy azok robbanó keveréket alkotnak, mely teljesen hasonló hatásúak, mint az éghető, ill. robbanó gázok. A tűzveszélyes folya-

dékoknál tűzveszélyességű fok megállapításánál fontos a folyadék párolgási, valamint forrponis ismerete. Minél alacsonyabb valamely folyadék párolgási és forrasi hőmérséklete, annál tűzveszélyesebbek. Folyadékoknál meg kell jegyeznünk, hogy az égés nem a folyadékban történik, mert hisz ott az égéshez szükséges mennyiségben nincs jelen elegendő oxigén, hanem mindig a felületről eltávozó gőzök égnak, mely gőzök már keveredve vannak az oxigénnel és így válnak azok égővé. Súly helyezendő annak ismeretére, hogy vajjon az égő folyadék vízzel keveredik-e vagy sem, mert amennyiben nem keveredik azzal, úgy az oltása is vízzel legtrikább esetben sikerül. De a vízzel keveredő égő folyadék oltása is nehéz vízzel, mert az égő folyadék csak akkor alszik el, ha az nagyon erős mérvben felhígul. Nagymennyiségű folyadék égésénél ezt az időpontot megvárni alig lehet türelmes tűzoltónak.

Legveszedelmesebb anyagok az éghető gázok. Mert ezek levegővel keverődve, pillanat alatt égnak és hatásában pedig robbanóak lesznek. A levegővel keveredve, különböző határértékek vannak megállapítva és pedig a legalacsonyabb érték, vagyis az a minimális mennyiség, amely ha levegőben van, robbanás beáll és maximális érték, amidőn az a maximális mennyiség van megadva, amelynél még robban. Ezen értékeknek megadása azonban nem mentesít bennünket a veszélytől az esetben, ha az értékek alatt vagy felett van a mennyiség, mert gyengébb lefolyású égés esetleg csak lobbanás, mindenkor be fog állni. A robbanás oka az, hogy a gáztartó edény vagy helyiség gázzal és levegővel normális nyomása már meg van töltve, a meggyulladás pillanatában az égéshő által a gáz térfogata és ezzel a nyomással is oly mérvre emelkedik, hogy azt a nyomást a gáztartó edényfelület ellenálló ereje nem tudja legyőzni, az — magyarán mondva — széjjelmegy. Tudnunk kell ugyanis azt, hogy a gáz térfogata hőfokunként az eredeti térfogatának $\frac{1}{273}$ részével terjed ki, illetőleg nyomása szintén az eredeti nyomás $\frac{1}{273}$ részével emelkedik hőfokunként.

Fel kell még hívni a figyelmüket arra is, hogy sokszor nemcsak az éghető anyagok rejtenek tűzveszélyt, hanem külön-külön teljesen tűzveszélytelen anyagok, ha egymásra hatnak, tűz, esetleg robbanóveszélyessé válnak. Tehát minden esetben nemcsak a kérdéses anyag tulajdonságát kell vizsgálnunk, hanem ki kell terjedni figyelmünknek arra is, hogy a kérdéses anyag kezelési útján nem érintkezhet-e oly anyaggal, mellyel együtt azután veszélyessé válhatik.

A rendelkezésemre álló hely nem elég arra, hogy egy behatóbb tanulmányt írjak az anyagok összes tűzveszélyességi lehetőségeiről, röviden csupán fel akartam hívni az érdeklődők figyelmét arra, hogy mily fontos szerepet játszik, éppen úgy, mint a hétköznapi élet minden fázisában, úgy a tűzoltóság életében is a kémia. Tehát hogy a problémával megbirkózzunk, szükséges azt megismernünk. Sajnos, a tűzoltóság életében megiehető módon el van hanyagolva e nélkülözhetetlen tudományág, mely nélkül pedig nincsen ismeret és nincs haladás. Tűzoltók, kik oly szívvel-lélekkel szeretnek tanulni, hivatásuk becsületes betöltése érdekében hiszem, hogy etekintetben sem fognak visszamaradni és pótolni fogják lehetőség szerint az elmulasztottakat és ezzel biztosítják a fejlődés útját.

A tűzoltói taktika új iránya

Írta: Erdély Ernő dr

A magyar légitámadás elleni védekezés legkiválóbb mestere, az első komoly magyar katonai repülő, Petróczy István repülőezredes, akinek szakmunkái messze a határon túl ismertek és közkedveltek, megírta kiváló könyvét: Veszélyben minden magyar város címmel. A címlapjára is rányomatta nagy betűkkel: „Budapestre és minden magyar városra fenyegető veszély leselkedik, ha nemzetünk nem ébred e veszély tudatára és nem gondoskodik kellő időben a védelemről”. Tán egy órára megdöbentette az ország polgárságát a fenyegető veszély nagysága, de csak egy órára, mert utána ismét nem történt semmi. Néhány lelkes testnevelési felügyelő, néhány kiválóbb tűzoltóság megindított 10—40 órás légvédelmi tanfolyamot a városokban, néhány tűzoltótiszt tartott gondos előadást, de komoly, egységes és eredményt felmutató intézkedést nem láttunk sehol. Hiába alkották meg az 1935. évi XII. törvénycikket a légitámadás elleni védekezésről, hasztalan jelennek meg a sajtóban elhelyezett figyelmeztető cikkek; a magyar légitámadás elleni védekezés ott van, ahol a világháború megszűnése után, mert a közben történt intézkedések nemzetvédelmi szempontból nagyon sokat nem jelentenek. A polgárság érthetetlen közönnyel szemléli az eseményeket s nem gondol komolyan arra, hogy a veszély bekövetkezhetik. Pedig Petróczy ezredes hivatkozott munkájában meggyőződéssel írja: Még sohasem fenyegette nemzetünket — a honfoglalás óta — ily közvetlen veszély, amely órákon belül törhet ránk anélkül, hogy társadalmunk e veszély nagyságát még csak sejtene is.

Ha a városi polgárságot vádoljuk meg a közönnyel, jogos és indokolt, de ott legalább valami intézkedés mégis történik. Hisz erre az évre minden város költségvetésébe illesztették bele megfelelő összeget a légitámadás elleni védekezésre, hallgattak előadásokat, tán szakkönyveket is olvastak, sőt egyes helyeken néhány száz ember részére bomba és gázbiztos fedezéket is építettek. Nem sokra jutunk vele, de mégis történt valami. Nem védhetjük meg ezzel a polgárság elenyészően kis százalékát sem, de gondolnak a kérdésre.

Mi történt falun? Semmi. Valahogy átment a köztudatba, hogy a légitámadás veszélye csak a városokat fenyegeti, a falu nyugodtan szemlélheti a támadások lefolyását, sőt Petróczy légvédelmi kitéjének is csak az utolsó mondata írja, hogy „a legkisebb falut és tanyát is érheti légitámadás, ha ezt az ellenség katonai okokból szükségesnek tartja”. Nos én vallom, hogy az Európában esetleg meginduló légiháború katonai okokból szükségesnek fogja tartani a falvak megtámadását nemcsak azért, mert abban a hitben van, hogy a városok részben maguk védekeznek kellően, részben pedig megvédik azokat a légelhárító ütegek, hanem azért is, mert itt érheti el legjobban a célját, a hátország ellenálló képességének megtörését. Lássuk miért.

A légitámadásnál három bombafajt használnak: robbantó, gyújtó és gázbombákat. Kapcsoljuk ki az elsőt és harmadikat és számítsunk csak a gyújtóbombák használatára. A gyújtóbombákat két csoportra osztjuk: az erőshatású gyújtóbombákra, amelyeknek súlya 1—5 kg darabonként, ezeket ritkábban használják, mert hatásuk csak nagyobb épületeknél indokolt és a szörö-

gyújtóbombákra, amelyeknek súlya 0.2—1 kg-ig terjed s alkalmas házak, pajták, magtárak, majorok elpusztítására. Egy repülőgép 1000 kg hasznos terhelést számítva 2000 darab ilyen szórógyújtóbombát képes magával vinni. Egy repülő osztály 27, kereken 30 repülőgépből áll, tehát egy osztály 60.000 darab gyújtóbombát vihet magával és dobhat le. Ha csak arra számítunk, hogy a környező utódállamok a csehek, románok és jugoszlávok egy-egy repülő osztályt indítanak ellenünk, akkor 180.000 gyújtóbombával támadhatják meg a magyar falvakat s az ellenséges területről elindulva egy órán belül végrehajthatják pusztításukat. Száraz számokat sorakoztatok. A magyar falvak ötödrésze (húsz százaléka) van beépítve, tehát a ledobott bombákból 36.000 esik épületre, pajtára, szérűre s oly helyekre, ahol könnyen tüzet okozhat. Ha csak a fele gyújt a házakra esett bombáknak, akkor is 18.000 tüzzel kell számolnunk, amely egyenlő arányban elosztva az 1079 nagyközség és 2275 kisközség között, minden magyar községben egyidőben öt helyen idéz elő tüzet. Mintha új tatárjárás érné az országot, olyan siralmas képet nyujtana a magyar falu. Mindenütt pusztulás, a felhalmozott élelmiszerek, gabona, takarmány a lángok martaléka lenne. Elképzelhető-e kétségbeesettebb veszély, mint amit ez jelentene. Nincs élelem s a hajléktalanná vált falu népe indulna a városok felé...

Számíthatunk-e arra, hogy ily támadás esetén megállja a helyét a magyar tűzoltóság mai felkészültségével és mai kiképzésével? Számíthatunk-e arra akkor, amikor az elmúlt nyáron keletkezett tüzeknél egész falvak pusztultak el, pedig egyidőben csak egy helyen keletkezett a tűz s az oltásra az egész környék tűzoltósága bevonult? Számíthatunk-e arra, amikor a fecskendők javítási költsége emelkedett, a tömlők ára alig három hónap alatt harminc százalékkal szökött fel s mi még a régi áron sem tudtuk hiányos készletünket kiegészíteni? Fájó érzéssel állapíthatom meg, hogy nem. Szabad-e ezt összetett kezekkel néznünk s nem kell-e minden erőnket megfeszítenünk, hogy a fenyegető veszélyt elhárítsuk? Bizony itt tenni kell, de gyorsan.

Két csoportra osztom a teendőket. Az egyik, tűzoltófelszerelésünk lelkiismeretes kiegészítése. Annyi ideje hallunk már a tűzrendészeti törvényről, hogy rövidesen várható vagy ennek, vagy a tűzrendészeti kódexnek megjelenése s ez gondoskodni fog arról, hogy minden községnek meglegyen a megfelelő tűzoltósága, felszerelése s a megelőző tűzrendészeti intézkedések — különösen a mezőgazdasági termények betakarítása —, lelkiismeretesen, a tűzrendészeti követelményeknek megfelelően végrehajtassék és ellenőriztessék.

A másik csoport a tűzoltóságok taktikai átképzése a légitámadással előidézett tüzek eloltására. Minden taktikai könyvünk arról szól, hogy a tűzoltóság hogyan támadja meg a keletkező tüzet, de különös útmutatás arról, hogy egyidőben több helyen keletkező tüzek esetén hogyan viselkedjék, legfeljebb a faluk, utcáinak egészénél van, de itt sem azzal a részletességgel, amelyet az a fontos kérdés megkíván. Az új taktikai irányt ezt feltétlenül megköveteli, erre szorgalmasan készülnünk kell s úgy az elméleti, mint a gyakorlati kiképzést ebben az irányban is ki kell egészítenünk.

A testületeknek szakaszokba, illetve rajokba történt felosztását gyakorlatilag keresztül kell

vinnünk. Nem elég, hogy a megfelelő számú altisztünk van őrsparancsnok és rajvezető megnevezéssel, hanem ezt a beosztást végre is kell hajtaniunk úgy, hogy ez állandó is maradjon. Az új szervezeti szabályzat szerint a legkisebb működési egység az őrség, amely egy őrsvezetőből és két tűzoltóból, tehát három főből áll. Ez azonban csak őrszolgálatokra, őrszolgálatokra elég, tűzoltásnál különállóan alig tud fellépni. Két őrség alakít egy rajt, amely egy rajvezetőből, két őrsvezetőből és négy tűzoltóból áll. Ez már önállóan működőképes alakulat, tűznél egységesen és eredményesen tud fellépni s az esetleges légitámadások folytán keletkező tüzekhez ki tud egyedül vonulni. A légitámadások okozta tüzek elhárítását tehát a rajokra kell alapítani. A rajbeosztást véglegesen és a tűzoltók csoportosításával kell végrehajtani úgy, hogy minden tűzoltó tudja, hogy rajához kik tartoznak, ki annak a vezetője s a gyakorlatoknál, mint egybefüggő alakulatként kell működnie. A raj különállóan tartsa gyakorlatait s egy fecskendő- és egy létraszerelést végezze minden szerelési formában. A négy tűzoltó és az egyik őrsvezető legyenek a fecskendő-szerelők, a másik őrsvezető és a rajvezető a létraszerelők. A rajvezető a szerelési parancs kiadása után menjen a második őrsvezetővel a létrához s azt szerelje. Ha a hét főből egy hiányzik, akkor a szerelést végezzük két szívó-, egy nyomóoldali szerelővel és a csővezetőkkel, akik azt el is tudják végezni. Ha még egy ember hiányzik, akkor a létraszerelést végezze egy ember, hisz nem oly nagy feladat s így a fecskendő és létraszerelést öt tűzoltóval is tudjuk végeztetni. Gyakoroljunk ezt 5—6—7 emberrel iskola-, gyorsszereléssel és támadással. Eleinte lassabban fog menni, de később már hosszabb tömlővonal kifejtése esetén sem okoz nagyobb nehézséget. Megpróbáltam öt emberrel négy szívó-, négy nyomótömlő és angoldugólétra-szerelését s egy percen belül sikerült is. Bármennyire híve vagyok annak, hogy a szerelés minél gyorsabban foganatosíttassék, ez az egy perc, illetve a félpercnyi késedelem a repülő támadásnál keletkezett tüzeknél nem fog számítani.

Testületeink rendes létszáma az új szervezeti szabályzat szerint két szakaszban 34—36 fő. Ez elég arra, hogy négy rajban a tüzeket egymástól függetlenül megtámadhassuk. Ha a kiképzést erre az alapra helyezzük, akkor az előzetesen tartott rajgyakorlatok után a testületi gyakorlatokat már egy vezényszó, vagy inkább egységes ellenőrzés alatt négy rajban tarthatjuk meg s a támadási feladatokat is úgy adhatjuk, hogy négy helyen keletkezett tüzek eloltását vesszük alapul. A rajok mindig a maguk egységében maradnak meg — mint ma a katonaságnál — s így végzik a támadást még akkor is, ha egy-két tagja nem jelent meg a gyakorlaton. Próbáljuk ezt előbb elméleti feladatoknál, azután a gyakorlótéren vagy a község házainál.

Külön megoldandó feladat, mi legyen a teendő olyan községekben, ahol csak egy fecskendő van s így hiába alakítunk négy rajt, támadni csak egy fecskendővel tudunk. Véleményem az, hogy egy fecskendő sohasem elég a községben s a legtöbb helyen találunk is egy második targoncafecskendőt, amit eddig tűzoltói célra nem vettünk figyelembe, de a kényszerítő szükség az azzal való gyakorlatozásra is rászorít. A taktikai elv az, hogy ahány fecskendőnk van, annyi támadó rajt alakíthatunk, míg azok a rajok, amelyeknek nem jut fecskendő, mint védekező rajok szerepelnek. Lássuk mint alakul a

gyújtóbombákra, amelyeknek súlya 0.2—1 kg-ig terjed s alkalmas házak, pajták, magtárak, majorok elpusztítására. Egy repülőgép 1000 kg hasznos terhelést számítva 2000 darab ilyen szórógyújtóbombát képes magával vinni. Egy repülő osztály 27, kereken 30 repülőgépből áll, tehát egy osztály 60.000 darab gyújtóbombát vihet magával és dobhat le. Ha csak a környező utódállamok a csehek, románok és jugoszlávok egy-egy repülő osztályt indítanak ellenünk, akkor 180.000 gyújtóbombával támadhatják meg a magyar falvakat s az ellenséges területről elindulva egy órán belül végrehajthatják pusztításukat. Száraz számokat sorakoztatok. A magyar falvak ötödrésze (húsz százaléka) van beépítve, tehát a ledobott bombákból 36.000 esik épületre, pajtára, szérűre s oly helyekre, ahol könnyen tüzet okozhat. Ha csak a fele gyújt a házakra esett bombáknak, akkor is 18.000 tűzzel kell számolnunk, amely egyenlő arányban elosztva az 1079 nagyközség és 2275 kisközség között, minden magyar községben egyidőben öt helyen idéz elő tüzet. Mintha új tatárjárás érné az országot, olyan siralmas képet nyujtana a magyar falu. Mindenütt pusztulás, a felhalmozott élelmiszerek, gabona, takarmány a lángok martaléka lenne. Elképzelhető-e kétségbeesettebb vesztély, mint amit ez jelentene. Nincs élelem s a hajléktalanná vált falu népe indulna a városok felé...

Számíthatunk-e arra, hogy ily támadás esetén megállja a helyét a magyar tűzoltóság mai felkészültségével és mai kiképzésével? Számíthatunk-e arra akkor, amikor az elmúlt nyáron keletkezett tüzeknél egész falvak pusztultak el, pedig egyidőben csak egy helyen keletkezett a tűz s az oltásra az egész környék tűzoltósága bevonult? Számíthatunk-e arra, amikor a fecskendők javítási költsége emelkedett, a tömlők ára alig három hónap alatt harminc százalékkal szökkent fel s mi még a régi áron szadtuk hiányos készletünket kiegészíteni? Fájó érzéssel állapíthatom meg, hogy nem. Szabad-e ezt összetett kezekkel néznünk s nem kell-e minden erőnket megfeszítenünk, hogy a fenyegető veszélyt elhárítsuk? Bizony itt tenni kell, de gyorsan.

Két csoportra osztom a teendőket. Az egyik, tűzoltófelszerelésünk lelkiismeretes kiegészítése. Annyi ideje hallunk már a tűzrendészeti törvényről, hogy rövidesen várható vagy ennek, vagy a tűzrendészeti kódexnek megjelenése s ez gondoskodni fog arról, hogy minden községnek meglegyen a megfelelő tűzoltósága, felszerelése s a megelőző tűzrendészeti intézkedések — különösen a mezőgazdasági termények betakarítása —, lelkiismeretesen, a tűzrendészeti követelményeknek megfelelően végrehajtsák és ellenőriztessék.

A másik csoport a tűzoltóságok taktikai átképzése a légitámadással előidézett tüzek eloltására. Minden taktikai könyvünk arról szól, hogy a tűzoltóság hogyan támadja meg a keletkező tüzet, de különös útmutatás arról, hogy egyidőben több helyen keletkező tüzek esetén hogyan viselkedjék, legfeljebb a faluk, utcáinak égésénél van, de itt sem azzal a részletességgel, amelyet az a fontos kérdés megkíván. Az új taktikai irány ezt feltétlenül megköveteli, erre szorgalmasan készülnünk kell s úgy az elméleti, mint a gyakorlati kiképzést ebben az irányban is ki kell egészítenünk.

A testületeknek szakaszokba, illetve rajokba történt felosztását gyakorlatilag keresztül kell

vinnünk. Nem elég, hogy a megfelelő számú altisztünk van őrparancsnok és rajvezető megnevezéssel, hanem ezt a beosztást végre is kell hajtánunk úgy, hogy ez állandó is maradjon. Az új szervezeti szabályzat szerint a legkisebb működési egység az őrség, amely egy őrvezetőből és két tűzoltóból, tehát három főből áll. Ez azonban csak őrszolgálatokra, újrátalakra, elzoltásnál különállóan alig tud fellépni. Két őrség alakít egy rajt, amely egy rajvezetőből, két őrvezetőből és négy tűzoltóból áll. Ez már önállóan működőképes alakulat, tűznél egységesen és eredményesen tud fellépni s az esetleges légitámadások folytán keletkező tüzekhez ki tud egyedül vonulni. A légitámadások okozta tüzek elhárítását tehát a rajokra kell alapítani. A rajbeosztást végrehajteni s a tűzoltók csoportosításával kell végrehajteni úgy, hogy minden tűzoltó tudja, hogy rajához kik tartoznak, ki annak a vezetője s a gyakorlatoknál, mint egybefüggő alakulatnak kell működnie. A raj különállóan tartsa gyakorlatait s egy fecskendő- és egy létraszerelését végezze minden szerelési formában. A négy tűzoltó és az egyik őrvezető legyenek a fecskendő-szerelők, a másik őrvezető és a rajvezető a létraszerelők. A rajvezető a szerelési parancs kiadása után menjen a második őrvezetővel a létrához s azt szerelje. Ha a hét főből egy hiányzik, akkor a szerelést végezzük két szívó-, egy nyomóoldali szerelővel és a csővezetőkkel, akik azt el is tudják végezni. Ha még egy ember hiányzik, akkor a létraszerelést végezze egy ember, hisz nem oly nagy feladat s így a fecskendő és létraszerelést öt tűzoltóval is tudjuk végeztetni. Gyakoroljuk ezt 5—6—7 emberrel iskola-, gyorsszereléssel és támadással. Eleinte lassabban fog menni, de később már hosszabb tömlővonal kifektetése esetén sem okoz nagyobb nehézséget. Megpróbáltam öt emberrel négy szívó-, négy nyomótömlő és angoldugólétra-szerelését s egy percen belül sikerült is. Bármennyire híve vagyok annak, hogy a szerelés minél gyorsabban foganatosíttassék, ez az egy perc, illetve a félpercnyi késedelem a repülő-támadásnál keletkezett tüzeknél nem fog számítani.

Testületeink rendes létszáma az új szervezeti szabályzat szerint két szakaszban 34—36 fő. Ez elég arra, hogy négy rajban a tüzeket egymástól függetlenül megtámadhassuk. Ha a kiképzést erre az alapra helyezzük, akkor az előzetesen tartott rajgyakorlatok után a testületi gyakorlatokat már egy vezényszó, vagy inkább egységes ellenőrzés alatt négy rajban tarthatjuk meg s a támadási feladatokat is úgy adhatjuk, hogy négy helyen keletkezett tüzek eloltását vesszük alapul. A rajok mindig a maguk egységében maradnak meg — mint ma a katonaságnál — s így végzik a támadást még akkor is, ha egy-két tagja nem jelent meg a gyakorlaton. Próbáljuk ezt előbb elméleti feladatoknál, azután a gyakorlótéren vagy a község házáinál.

Külön megoldandó feladat, mi legyen a teendő olyan községekben, ahol csak egy fecskendő van s így hiába alakítunk négy rajt, támadni csak egy fecskendővel tudunk. Véleményem az, hogy egy fecskendő sohasem elég a községben s a legtöbb helyen találunk is egy második targoncafecskendőt, amit eddig tűzoltói célra nem vettünk figyelembe, de a kényszerítő szükség az azzal való gyakorlatozásra is rászerít. A taktikai elv az, hogy ahány fecskendőnk van, annyi támadó rajt alakíthatunk, míg azok a rajok, amelyeknek nem jut fecskendő, mint védekező rajok szerepelnek. Lássuk mint alakul a

helyzet oly községekben, ahol csak egy fecskendő van. Ennek a raja a keletkezett tüzek közül azt választja ki, illetve a parancsnok ezt a rajt rendeli oda, ahol a tovaterjedés veszélye a legnagyobb. A másik három raj védekezésre megy a következő beosztással: Az egyik raj a takaróponyvát kapja három vizesvederrel és szikracsapókkal s megszállja a tűz közelében levő meggyulható épületeket, letakarja ponyvával s a ponyvát állandóan vízzel hűti. Az égő részt sorsára bízva. Ilyen rendkívüli esetben fel kell áldoznunk egyes részeket, hogy a tűznek vésszé való fajulását megakadályozzuk. A tapasztalat igazolja, hogy a kigyult kazal negyedfél órai égés után külső részén elszenesedik s csak a belsejében lappang tovább a tűz. Ha ezt az égést nem bántjuk, gyakran órákig is belső lánggal ég, anélkül, hogy a tovaterjedés veszélye fenyegetne. Mivel minden községben, tehát ott is, ahol csak egy fecskendő van, két takaróponyvát kell tartani, tehát a harmadik raj ugyanazt a feladatot végzi, mint a második. Ha van a községben puttony vagy mankófecske, azt az egyik védekező rajnak adjuk, hogy a mentés könnyebb legyen, esetleg támadhasson is vele kisebb tüzet. A negyedik raj a felváltó szerepét tölti be. Amikor az első raj a tüzet lokalizálta, a tovaterjedést biztosan megakadályozta, átveszi a bontási és takarítási munkálatok szerepét, míg a fecskendő első raj megy a többi tüzek közül a legveszélyesebb oltására s ezt a menetet folytatjuk addig, amíg a tüzeket mind el nem oltottuk.

A vezénylő taktikai érzékének és gyakorlati tudásának ott kell a legjobban megnyilvánulnia, hogy helyesen válassza ki azt a helyet, amelynek oltása a legfontosabb. Nem a közönség hangulata, az épület tulajdonosának személye, hanem a falu biztonsága szabja meg, hogy melyik legyen az első. Természetesen az, amelyiknek lángját, pernyéjét a szél a falu felé viszi. A cseréppel vagy palával fedett házak égése kevésbé fenyeget a tűz átvitelével, mint a náddal vagy faszindellyel fedetté. A kazlakról könnyebben csap át a tűz, mint a pajtákra, amelyeknek összeomlása gyakran betakarja az alatta égő részt s csak lassú izzással perzselődik tovább.

Minden helyzetet külön kell mérlegelni s ennek megfelelően dönteni. Óvakodjék a vezénylő attól, hogy — elegendő tömlő esetén — egy fecskendővel két ház égését akarja egyszerre megtámadni megfelelő elosztással. Így kap ugyan két sugarat, támad is két helyen, de oltani egyik helyen sem fog. A megosztott kézifecske-sugár csak védelemre elég, az oltásra nem. Tartsuk szem előtt, amit a taktikai alapismeretknél tanultunk s éppen az ilyen nagy veszélyeknél alkalmazzuk községünk javára előnyösen.

Ha a községnek két fecskendője van, már könnyebb a helyzet. Egy időben két veszélyesebb helyen támadhatjuk meg a tüzeket s a másik két rajt rendeljük az előbb ismertetett védekezésre. A vezénylő ne maradjon egy helyen, hanem ismerje minden rajnak kibontakozási vonalát s a szükség szerint változtasson az első támadási terven. Jól jegyezzük azonban meg, hogy a már kifektetett tömlővonalat áthelyezés esetén nem szabad kifektetve tovább hurcolni. Ez sok ideig tart s a tömlőt is jelentékenyen rongálja. Az alapelvet, amit Deák Ferenc újragombolandó mellényével szoktuk tanítani, ne felejtjük el. Tömlővonal áthelyezésénél mindig egyes tekercsbe — ha már víz volt benne — összetekecseljük a tömlőt, átvisszük az új helyre s ott újra kigurítjuk. Ugyanez áll a fecskendőkre is.

Egy-két méterre még elhúzzhatjuk leszerelve a fecskendőt, de már ennél nagyobb helyváltozás esetén szabályszerűen vissza kell szerelni s az új helyen újra leszerelni.

Ha a községben több fecskendő van, akkor a főszűrt a rajoknak az egyes fecskendőkhez történő beosztására helyezzük s a támadási parancs kiadásakor arra is ügyeljünk, hogy a nagyobb erővel működő — motoros — fecskendőket a veszélyesebb tüzekhez rendeljük a kezelésükben jártasabb rajjal.

Eppen a légitámadások folytán keletkezett tüzek eloltásánál nagy segítséget jelent a községről, annak nevezetesebb és veszélyesebb épületeiről készített támadási napló, valamint az ezzel együtt készítenő községi tűzvédelmi térkép. Nem elég ennek adatait egyszer feljegyezni, hanem azokat állandóan ki kell egészíteni és ellenőrizni. Az őszi folyamán minél több gyakorlatot tartunk a község házain, ismerjük meg az épületeknél felhasználható vízforrásokat és megközelítési módokat s szoktassuk hozzá a rajvezetőket, hogy tisztí felügyelet alatt önállóan is tudjanak működni.

A gyújtóbombák oltását ne kíséreljük meg. Azokat vízszaggal alig lehet eloltani, inkább a bombák által keletkezett tüzek oltására törekedjünk. A régi kátrányolajjal kevert szénkénegekben oldott foszforbombákat már csak azért sem lehet eloltani, mert a foszfor önmagától újra meggyullad, amint levegőhöz jut. Természetesen ezeknél arra is ügyeljünk, hogy úgy a foszfor, mint az égésnél keletkező foszforpentoxid mérgező hatású, tehát közelében csak gázalaccal dolgozzanak a tűzoltók. Rézszulfátoldattal ugyan lehet a foszfort oltani, mert a felületét bevonó rézfoszfit az öngyulást megakadályozza, azonban ez a bevonás csak rövid ideig hat, mert a rézfoszfit lekopása vagy ledörzsölése esetén a szabad lett foszfor levegőn újra meggyul. A három rész vasoxid és egy rész alumíniumpor keverékéből és celluloid, gyanta vagy olajjal vegyített termitbombákat a keletkező 2000 fok hő miatt nem lehet vízzel eloltani, de azért sem, mert a termit pillanatok alatt ég el s mire oltóeszközzel odértünk, már inkább annak külső burkában levő benzol vagy más pirofor anyag ég. Ugyancsak a keletkező nagy hőség miatt nem lehet a 40 rész magnéziumot és 60 rész alumíniumot tartalmazó elektronbombákat eloltani, sőt az oltás gyakran különösebb veszéllyel is járhat.

Természetesen én az oltásnál mindig a községi tűzoltóságok fecskendőivel számolok, amelyeknek határfoka a gyújtóbombák ellen kicsiny, de még a városi motorfecskendő sugara is csak kivételesen s nagymennyiségű víz rádobása esetén adhat kedvező eredményt. Ha módunk van rá, takarjuk le a rendelkezésre álló homokkal, földdel, ezt tartsuk állandóan nedvesen, így valamelyes eredményt érhetünk el.

A gyújtóbombák által keletkezett tüzek eloltása új feladatok elé állítja a tűzoltóságokat. Mai szervezetségünkben erre gyengék vagyunk s megfelelő megerősítésre szorulunk. Várjuk ezt a megerősítést szerekben és emberekben. A taktikai átképzést, tűzoltóink gyakorlatainak erősítését elvégezzük magunk is. Tartsuk napirenden a kérdést még akkor is, ha a megoldásra várunk kell. Készüljünk egyelőre a magunk erejével az új veszedelemre, a magyar tűzoltóság már sok veszélytől mentette meg hazánkat a határon belül is, kívül is, az új nehézségeknek is meg fogunk becsülettel felelni.

Emlékezzünk régiekről

Írta: Lukács Zoltán dr

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség hatvanéves története. 1870—1930. Írta vitéz Roncsik Jenő dr debreceni tűzoltófőparancsnok, elnökségi előadó. Kiadta a MGT Sz., 1935. 550 old. 73 kép. Ára 5 P.

A régi Pest utcáin, 1870 december 5-én, zimankós, zord időben tizenhét tűzoltótestület megbízottja igyekezett az újonnan felavatott Nemzeti Tornacsarnok épületébe, hogy eleget tegyen a pesti Nemzeti Torna- és Tűzoltóegylet (később Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület) meghívásának.

A tanácskozás egyetlen tárgya volt, hogy döntsenek az Országos Tűzoltó-Szövetség megalakításáról. A megjelent tűzoltó testületek, névszerint: Debrecen főiskolai, Arad, Budapest gőzmalmai, Sopron, Nagyvárad, Pozsony, Temesvár, Nagyszombat, Varasd, Budapest önkéntes, Nyitra, Pécs, Pest városi, Záhgráb, Kassa, Békésgyula képviselői kimondották a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség megalakítását és a Rösch Frigyes által beterjesztett alapszabályt némi módosítással elfogadták s azt felsőbb hatósági jóváhagyásra felterjesztették.

Azóta a tűzrendészet ügye, a tűzoltóság intézménye szorosan egybeforrott a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség nevével. A Szövetség emelkedő vagy lanyhuló hullámai mindenkor híven tükrözik vissza a tűzoltóintézmény fejlődését vagy hanyatlását. Eppen ezért nem érdektelen betekinteni a Szövetség immár 60 évet meghaladó történetébe, melyet az elnökség megbízásából vitéz Roncsik Jenő dr, debreceni tűzoltófőparancsnok, elnökségi előadó írt meg hallatlan nehéz kutató munka után kiváló szakértelemmel és a lehetőséghez képest teljes tárgyilagossággal.

A történet lapjain felelevenedik a mult, benne a tűzoltóeszmé első apostolai, Széchenyi Ödön gróf, Rösch Frigyes, Füllmann Alajos alakjai, akik a német mintára behozott és ezzel a vicclapok céltáblájává lett löször forgós sisakjaiban valóban elismerésre méltó, komoly és alapvető munkát végeztek a tűzoltóintézmény meghonosítása és a testületek központi szövetségbe való tömörítése érdekében.

Ma is nehéz, sőt mondhatjuk hálátlan munkára vállalkozik az, aki a tűzoltóintézmény szerkerét előbbre akarja vinni, elképzelhetjük tehát, hogy milyen nehézségekkel kellett megküzdeni azoknak, akik töretlen talajon mint úttörők igyekeztek bevinni a köztudatba a tűzoltótestületek szervezésének és működésének nemzeti vagy nemzető szerepét.

Már a Szövetség első nagygyűlése a komoly munka jegyében indult, melytől az ott elhangzott indítványok egytől egyig alapvető fontossággal bírtak. Elég sajnós, hogy az öt indítvány közül olyanok, mint a tűzrendészeti törvényjavaslat és a biztosító intézeteknek a tűzoltói költségek bevonására irányuló javaslata, 65 év után, mai napig se kerültek végleg tető alá.

1870—1935-ig 25 nagygyűlés zajlott le Magyarországon, 25 magyaros, kételkedve reménykedő, sírva vigadó ünnepe, találkozója, versenye, seregszemléje és komoly tanácskozása a magyar tűzoltóságnak. Bámulatos az a szellem, küzdelem, erő és szívós kitartás, mely a történet lapjaiból felénk árad. Hogy 65 év küzdelme, sok sikertelensége, számos visszautasítása, a gyilkos közöny és gúny ellenében miként lobogtatja,

ürömmel színültig telt lelkében is fennen, nem csüggedve, a tűzoltóság zászlaját a magyar tűzoltó.

Olvassák el ezt a történetet a kicsinyhitűek és fiatal óriások, akik ma, egy nekik tetsző irodalmi szólam kedvéért képesek papírra vetni és fizetési osztályba sorolt, biztos állásukban Istent kísértve kijelenteni, hogy „ebben a vidéki, keserű életű végvárban borzalmas tűzoltói életet élni“, vagy akik ma, az Országos Szövetség „anyáskodó szeretetét hiányolják“ annak dacára, hogy az önkéntes tűzoltóságok sokat emlegetett fillérein az Országos Tűzoltó-Szövetség vezérkara két alkalommal is kiszállt éppen városába és egyik alkalommal biztos állásba segítette, másik alkalommal pedig helyzetét megszilárdította.

Olvassák el a kétkedők, a minden kákan csomót keresők és megtanulhatják belőle, hogy a magyar tűzoltóintézmény ennyi tagadás, rosszindulat és gáncsvetés ellenére, a méltán megérdemelt hatósági támogatás hiányában is, 65 év küzdelmével kivívta magának azt a helyet, amit más nyugati államokban — talán jóval kevesebb küzdelemmel és nagyobb támogatással — elértek. Támogatás hiányában, személyes sérelemért könnyű a baltát odavágni, de vajjon hol állna ma a tűzoltóintézmény, ha a régi, szakállas és löszörforgós sokat gúnyolt, de talpig derék tűzoltók is ezt tették volna?

De olvassák el azok is, akiknek kezük munkára kész, lelkük hittel van tele, mert megtanulják ebből, hogy nem méltatlan ősök utódai és hogy a tűzoltónak több tövis akad útjába, mint homlokára babér.

A nagygyűlések, mint állomások, fejezetekre bontják a Szövetség történetét és e tekintetben a szerző nagyon helyesen, követte néhai Markusovszky Béla példáját, aki a Szövetség első húsz évének történetét anak idején már megírta.

A szerző alaposágára és fáradhatatlan kutatására jellemző, hogy az első húsz év történetében számos új, az első kiadványban nem ismert adatot tár elénk. Történeti szemlélete sokkal tárgyilagosabb ez időre vonatkozta, mint az elődé, azonban a tárgyilagos bírálat kedvéért el kell ismerni, hogy Markusovszky lebilincselő, közvetlen és élvezetes stílusát egyetlen tűzoltószakírónk se közelíti meg.

A tökéletes időrendi felsoroláson túl, a kötet II. részében a szerző sorra veszi bonckés alá és tárgyalja a Szövetség nagyobb jelentőségű felmerült problémáit, mint egységes szervezet, egyenruha, rangjelzés, gyakorlati és szolgálati szabályzat, az egységes feckendő és csavarpár, a hivatalos lap, a kerületi és vármegyei szövetségek, szolgálati érem és királyi díszérem, a segélypénztár, a szakképzés és tanfolyamok, a tűzrendészeti felügyelet kiépítése, a tűzrendészeti törvény, a biztosító társaságok megadóztatása, a tűzoltó-otthon, tűzoltóversenyek kérdéseit, azok felszínre vetésétől napjainkig. Ezzel a munkával egyrészt, szinte keresztmetszetben vetíti szemünk elé a fontosabb elvi kérdések kifejedését, fejlődését, másrészt megbecsülhetetlen előnyt jelent a kutató vagy szakíró számára a csoportosított adatok kész tárháza.

Az eddig megjelent tűzoltórendészeti vonat-

kozású könyvek és nyomtatványok jegyzéke és a könyvben szereplő nevek útmutatója kovácsolja nagyszerű egészé a több mint félezer oldalas munkát, mely valóban méltó gyümölcse a vitéz Roncsik Jenő dr által folytatott több mint tízéves, nehéz kutató munkának, márványnál,

ércnél maradandóbb emlékműve a több mint 60 éves Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség eredménydús működésének, elismerés a Szövetség hangyaszorgalmú vezetőinek, szerény tűzoltóinak és örökzöld babér a kötelességteljesítés közben elpusztult „Névtelen“ tűzoltóhősöknek.

Gyújtóbomba-veszély a magyar erdőségekben

(Az erdőségek légvédelmének meteorológiai alapjai)

Írta: Aujeszky László dr kir. osztálymeteorológus

A magyar erdőségek különleges gyújtóbomba-veszélyeztetettsége

Jeles haditechnikai szakemberek megítélése szerint az erdőségek gyújtóbombával való megtámadása igen hálás cél az ellenséges légi erő számára. A jövő hadviselésében tehát nagy valószínűséggel bőségesen fogják alkalmazni.

Vannak azonban még különleges körülmények is, amelyek az erdőségek légi megtámadását háború esetén éppen Magyarországon igen valószínűvé teszik, még sokkal valószínűbbé, mint volna más ország területén.

Első és legfontosabb forrása a magyar erdőségek fokozott légi veszélyeztetettségének a trianoni béke rendelkezéséből származó lefegyverzettségünk és kiszolgáltatottságunk. Magyarország a békszerződés értelmében nem szabad a légi támadások komoly leküzdésére alkalmas repülőflottát tartania; de még ha megengedték volna is ezt nekünk, súlyos gazdasági viszonyaink között kellő légi erők nem tudtunk volna szert tenni.

Országunk kis terjedelme és kedvezőtlen alakja is kiszolgáltat minket bármely szomszédunk légi támadásának. A repülő erők hatásgara ma már sokezer kilométerre emelkedett. Nincsen ország Európában (talán az egy Oroszországot kivéve) amelynek bármely pontját a szomszédos hatalmak légi erői meg ne támadhatnának. A távolabbi országrészek elérése nagyobb államokban is csak néhány órába kerül, Magyarország teljes átrepüléséhez azonban — észak déli irányban — nem órákra, hanem csak percekre van szüksége a korszerű repülőgépeknek.

Az eddig említett két tényező általános légvédelmi helyzetünk súlyosságára vezet. Erdőségeink számára azonban még különlegesen veszélyes körülmények is fennforognak. Ilyen mindenekelőtt a trianoni Magyarország fahiánya, amely háború esetén fokozott mértékben fog reánk nehezedni és erdőkincsünk pusztítgatását az ellenség számára különösen hálás hadieszközzé fogja avatni.

Igen kedvezőtlen színben jelenik meg erdőink légi veszélyeztetettsége, ha azt meteorológiai szempontból vizsgáljuk. Ismeretes, hogy erdőségek csak bizonyos meghatározott időjárási viszonyok közt fejlődhetnek naggyá: száraz levegő, csapadékmentes idő, élénk és lökéses légáramlás, erős napsütés és bizonyos esetben főhjelenségek szükségesek ahhoz, hogy az erdőtűz veszedelmessé fajulhasson. Éppen ezért sok olyan erdőterület van, amely éghajlati okokból alig van kitéve az erdőgyújtás veszedelmének: csak ritkán és rövid időre van olyan időjárása, amely komoly tüzesetek keletkezését megengedné. Sajnos, a trianoni Magyarországnak ebben a tekintetben is igen rossz a helyzete.

Nálunk oly gyakran és oly huzamosan is uralkodik veszélyes, tűzkeletkezésre alkalmas időjárás, hogy erdőségeink néha még a mozdonyból kipattanó parányi szikrától, vagy a hanyagul eldobott cigarettától is tüzet fognak. Pedig ne felejtjük, hogy mindezen kis gyújtókok sorsa nagyon alá van vetve a meteorológiai véletleneknek és veszedelmességük éppen azért össze sem hasonlítható azokkal a hatalmas, nagyterjedelmű és azonnal óriási hőmennyiséget fejlesztő tűzforrásokkal, amelyeket a gyújtóbombák képviselnek. A legkisebb gyújtóbomba ártalmatlanná tételére kerekén egymillió kis-kalória hőelvonásra van szükség, körülbelül ötvenezerszer erősebb hőhatásra, mint a cigarettavég eloltásához. De nemcsak méretbeli különbségek vannak a kétféle gyújtóforrás között. Lényeges eltérés például az is a gyújtóbombák javára, hogy a békebeli apró gyújtókok csak akkor veszedelmesek, ha igen könnyen égő környezetbe esnek; a gyújtóbombák ellenben égés közben, izzó állapotban szétfolynak és szétsercegnek, úgyhogy abban az esetben is gyújtani képesek, ha nem a leggyűlékonyabb pontra hullotak le. Kétségtelen ugyan, hogy alkalmatlan időjárásban még a gyújtóbomba okozta tűz is önmagát határolja el és minden külső beavatkozás nélkül kialszik (amennyiben a bomba kihűlése után annak szűkebb környezete elég, a többi pedig nem fog tüzet); ámde említettük, hogy az ellenség nem ilyen időjárás alkalmával fog támadni és bőséges alkalom van rá, céljainak sokkal kedvezőbb meteorológiai helyzetben indítani meg a gyújtótámadást.

Mindezeket összegezve, hazánkban úgy meteorológiai, mint gazdasági és haditechnikai okokból oly kedvezőtlenül alakul az erdőségek légi veszélyeztetettsége, hogy erre a kérdésre a legéberebb figyelmet kell fordítanunk.

Mit tehetünk az erdők légvédelme érdekében?

A köztudatba is kezd már átmenni, hogy a légi támadást mai eszközeinkkel nem lehet megakadályozni és a légvédelem feladata pusztán arra szorítkozik, hogy a támadás következményeinek katasztrofális jellegét megszüntesse, illetőleg a lehetőségekhez képest csökkentse.

Fokozottan áll ez a megállapítás az erdők légvédelmére. Mert ha már az is nehézségekbe ütközik, hogy egyes, viszonylag kifelületű ipartelepek légi támadását fegyveres erővel — légvédelmi tűzérsséggel, vagy saját repülő bevetésével — lehetlenné tegyünk, akkor egészen reménytelen volna az a törekvés, hogy a gyorsmozgású ellenséges támadó erőket nagykiterjedésű országfelületek megközelítésétől el akarnók zárni. Ilyesmire a legfelkészültebb ország hadereje sem vállalkozhatna, bennünket pedig a

békeszerződés is eltiltott az aktív légvédelem leg-hathatósabb eszközeitől.

Ilyen körülmények között a védekezésnek abból kell állania, hogy a lehulló bombák pusztítását igyekezzünk megakadályozni.

A gyújtóbombák oltása vízzel egyáltalában nem, homok- vagy földszórásossal pedig csak abban az esetben lehetséges, ha a tűzoltói beavatkozás másodpercek alatt bekezdhető. Ezért az erdők légvédelmében a feladat nem maguknak a bombáknak, hanem a bombák által okozott tüzeknek a megfékezése. A bombák maguk ugyanis elég gyorsan kiégnek és az oltószemélyzet megjelenésekor legtöbbször már ártalmatlanokká váltak. Közvetlen környezetük általában menthetetlenül áldozatul esik a tűznek és az oltószemélyzet feladata már csak a tüzeset elszigetelésében áll.

A gyujtótámadással létrehozott erdőégések lényeges tekintetben fognak eltérni az erdészet gyakorlatban megszokott (vigyázatlanságból és gondatlanságból származó) tüzektől: éspedig annyiban, hogy a békebeli erdőtüzesetek egyetlen tüzfészek körül (rosszul eloltott tűzrakás, eldobott cigaretta) fejlődnek ki, míg a háborús erdőégés egyszerre az erdő egész igen sok pontján, általában többszáz helyen egyidőben fog fel lángolni.

Ha optimisták akarunk lenni és feltételezzük, hogy erdőségünk főleg nem egész repülőraj, hanem csak egyetlen magános bombavetőgép jut el, és azt is feltételezzük, hogy a gép teherbírásának nagyrészét nem is gyújtóbombák szállítására, hanem a lakosság közvetlen megtámadását szolgáló gáz- vagy repeszhatású bombák emelésére használja ki, akkor is igen szomorú kép tárul elénk. Még ha a támadó gép csak ezer darab félkilogrammos gyújtóbombát hoz is magával és azokat szabálytalan cikázó repülés közben nagy terület felett kiszórja, akkor is a tüzkeltő szerek nagy tömege hull erdőségünkbe. Feltételezhető, hogy a bombák tíz százaléka az erdőszélére esik és a fennmaradónak csak harmadrésze tud valóban tüzet kelteni. Még ebben az esetben is néhány perc leforgása alatt háromszáz tüzfészek keletkezett az erdőszélben. Minden további lényeges repülőgép (vagy ugyanannak a gépnek egy-két óra múlva új bombateherrel való visszatérése) ezt a számot lényegesen felemeli. Ha pedig egy vagy több repülőgép kizárólagosan erdőgyújtási céllal indul útnak, akkor ez a szám rögtön meg is sokszorozódik.

Nem túloztunk tehát, amikor azt mondtuk, hogy az erdők ellen indított gyújtóbombatámadásnak módjában áll többszáz közeli és egyidejű erdőtüzet létrehozni. A legkisebb oltási késedelem a tüzek egyesülésére és olymértékű nagyáffejlődésére vezethet, amely — bizonyos időjárási helyzetekben — a tűz megfékezését szinte emberfeletti feladattá teszi.

Kitűnik ebből, hogy a háborús erdőtüzek leküzdése nagyobbarányú és fejlettebb szervezetet követelő feladat, mint az erdőszélkecske békebeli tűzvédelme. Az erdőszélkecske felfedezésétől a legnagyobb energiájú erdőmentési beavatkozásig csak a legrövidebb időnek szabad eltelnie. Ezért háború idején szükségesnek mutatkozik, az amerikai erdőbirtokosok békebeli példáját követve, alkalmasan elhelyezett figyelő őrségek létesítése. Ezek magas kilátópontokról állandóan szemmel kísérik az erdőszélet. Jó távcső és tá-

bori telefonkészülék nélkül nem felelhetnek meg hivatásuknak. *Sipos Béla* javaslata szerint* az erdőszél minden négyzetkilométerére legalább egy tűzörnek kell esnie. A tűzörködő riasztása esetén a tűzoltásra készenlétben tartott személyzet azonnal a veszedelem színhelyére siet. Természetesen az oltószemélyzetet oly helyen kell központosítani, ahonnan az erdőbirtok bármely része a lehető legrövidebb idő alatt elérhető. Jó utak, esetleg völgyáthidalások stb. még békében előkészítendőek erre a célra.

Mint minden más gyujtóok, úgy természetesen a gyujtóbomba is csak akkor idézhet elő erdőtüzet, ha bizonyos időjárási feltételek ezt lehetővé teszik. Tartós szárazság, napsütés és szél szükségesek ahhoz, hogy erdőtűz keletkezhesen. Amerikában az erdészeti meteorológiának külön ága fejlődött ki, amely a tűzkeletkezésre alkalmas időjárás előrejelzésével foglalkozik. Főleg a légnedvesség értéke az, amely ebből a szempontból döntően fontos. Kísérletileg bizonyítható volt ugyanis, hogy az erdőtalaj tűzveszedelmes anyagainak százalékos nedvességtartalma pontosan követi a légnedvesség járását. Ezen az alapon az erdészeti meteorológusnak módjában áll előre jelezni, hogy a következő egy-két napon kell-e erdőtüzekről tartani. Kedvező (nedves, esős, szélcsendes) időjárás esetén az őrségek készenléti szolgálatán könnyíthetünk, ami nagy segítséget jelent úgy a mentőszemélyzet létszáma, mint annak esetleges másirányú védőszolgálatokra való felhasználása tekintetében.

Igen fontos körülmény, hogy az erdővédő személyzetet bizonyos fokig a lakosság gázvédelmére is felhasználhatjuk. Ugyanis légi gáz- és gyujtótámadás egyidőben nem valószínű, amennyiben e két támadási alaknak ellentétes meteorológiai követelményei vannak. A gyujtótámadáshoz minél élénkebb légmozgás kell, a gáztámadáshoz lehetőleg szélcsend. Ezért ugyanaz a legénység, amelyet szeles időben erdőmentési célokra tartunk készenlétben, szélcsendes napokon a gázvédelmi feladatok ellátására vehető igénybe.

Hogy a kellő létszámú oltószemélyzetet kiköböl és hogyan fogják kiállítani, amikor a lakosság fizikailag alkalmas tagjai aktív katonai szolgálatot fognak teljesíteni, a nem alkalmas emberanyagtól pedig semmit sem remélhetünk: ez az a rendkívül súlyosnak, szinte áthidalhatatlannak látszó nehézség, amelybe nemcsak az erdők légvédelmében, hanem a polgári légvédelem egész területén lépten-nyomon beleütközünk. A légi támadások lehetősége roppant arányú készenlétet követel az ország lakosságától, amely békebeli gyakorlatok alkalmával rövid időre valahogyan még megvalósítható, de háborús körülmények között minden valószínűség szerint komoly nehézségekre fog vezetni.

A tűzvédelem két főeszköze a megelőzés és az oltási munka. Az erdők tűzvédelmében a megelőzés elsősorban az erdőterület kellő tisztításában, az éghető anyagok lehető eltávolításában, mindenekfelett pedig a gyors közlekedést biztosító jó erdei utak előkészítésében áll. Az erdőtüzek oltása, bármely okból származnak is azok, egyformán történik. A háborús erdőtüzek nagyobb arányai miatt azonban nagyszámú, kellően előképzett és igen nagy mozgékonyágú oltószemélyzet szervezését kell szorgalmaznunk.

Hétfégi (weekend) telepek és csónakházak tűzrendésze

Irta Benedek Mihály dr székesfőv. tűzoltófőtiszt

Az elmúlt esztendőben a magyar sportszerető közönség átvette az angoloktól a hétfégi pihenés szokását, mert a magyar ember erősen hajlik a természet szépsége és a természetben rejülő lelket és testet üdítő előnyök iránt.

A vasár- és ünnepnapokon a várost elhagyni és a szabadban a természet szépségeit élvezni, nálunk már régen divott, de ki gondolt volna arra, hogy már előző napon megjelennek a kirándulók és így nem adatott annak szükségessége sem, hogy hálófülke-telepeket kell e célra létesíteni.

A közelmúlt években azonban annyira szokássá vált nálunk a hétfégi pihenés és sportolás, hogy sokan vállalkozásként ilyen célokra telepeket létesítettek, előnyös jövedelem reményében. Bérleti díjként a közepostálya való tekintettel, csakis alacsony összegek jöhettek számításba s így e vállalkozók kénytelenek voltak az építési költségeket ennek megfelelően a legkisebbre szorítani. Ez eredményezte azután a fából készült weekend-telepeket. Ezek az építmények kezdetben nagyobb barakszerű tálománnyal voltak, fülkékre osztva, egy iroda vagy örlakással. A fülkék olyan méretben készültek, hogy azokban csak egy ágy, egy asztal és egy szék fért el. Céljuk csak az éjjeli pihenést szolgálják, mert nappal az emberek a vízen, vagy a közeli terepen tartózkodnak.

A weekend-telepek nagyrésze a víz mellett épült, mert a fürdési lehetőségen kívül az egyéb vízisport is számításba jön, azonban erdőkben, hegyek közt is vannak hétfégi (weekend) telepek.

Budapest külső területe különösen szerencsés adottságú, mert a Duna mellett olyan területek vannak, ahol ilyen telepek az építkezési fejlődést még jó sokáig nem akadályozzák.

A Dunán látható sok ezer mindenfajta csónak mellett elképzelhető, hogy milyen rohamosan épültek a weekend-telepek és csónakházak (garázsok).

A hétfégi kirándulásokkal sok benzinmotoros autó, sőt nagyon sok benzinmotoros csónak és azok üzemanyaga került a fából épült weekend-telepre. A vízisport és elsősorban az evezőssport magyaránú fejlődésével e telepek terjeszkedni voltak kénytelenek és így azok egész közel kerültek egymáshoz. Budapesten az óbudai Dunaparton, a Rómaifürdő irányában valóságos weekend-város épült, melyben sok faház is található. Az evezősök csónakjaik megőrzésére emeletes csónakházak (garázs) is létesültek. Sok esetben benzinüzemanyaggal töltött far- és oldalmotorok is kerültek be e csónakházakba.

Ily nagyméretű és egybeépült telepeknél tűzvédelmi szempontból lényeges, hogy az egyes épületesoportok közt széles közlekedési utak legyenek. A vízparton pedig olyan kiépített út készüljön, hogy azon tűz esetén a tűzoltójárművek akadály nélkül a vízhez jussanak.

Budapesten a III. kerületi weekend- és csónakház-telepeken kívül az V. kerületben a Dunaparton és a Népszigeten is épültek ilyen telepek, melyek valóságos várossá fejlődtek ki. A népszigeti weekend- és csónaktelepeken hátrányosabb a helyzet mint a rómaiparton, mert a sziget széles védtöltéssel van ellátva, melyre tűz

esetén ráhajtani tűzoltójárművekkel nem lehet és így az épületek csak a sziget közepén haladó egyetlen úton érhetők el. Ennek az akadálnak elhárítására a budapesti tűzoltóság több olyan hordozható benzinmotoros fecskendő szerzett be, melyet két emberrel a partról a víz színéhez lehet szállítani és több sugárral a tűzoltást támogatni. E szigeten időközben már sok tűzbiztos épületet emeltek.

A weekend-fülkék bérleti ételek elkészítése céljából petróleum- és szeszfőzőket, vagy oldal- és farmotorokat tárolnak a fülkékben, sőt sok ember titokban dohányzik, fáradt lévén, elalszik, könnyen tüzet okozhat. A múltban előfordult weekendtelepi és csónakházi tüzek alkalmával nemcsak a nagyértékű csónakállomány az épületekkel együtt pusztult el, hanem sokszor a bent alvó emberek élete is komoly veszélyben volt.

A fentiek alapján külön-külön ismertetem A) weekend-telepek, B) csónakházak tűzrendészetét.

A) Weekend- (hétfégi) telepek.

A helyi hatóságok, mint elsőfokú tűzrendőri hatóságok, eddig is az évenként megtartott szemléken a rendelkezésre álló szakemberek meghallgatásával szabályozták a telepek tűzrendészeti viszonyait és az azokban folyó életkörülményeket.

Annyi bizonyos, hogy a meglévő faépületeket lerombolni nem lehet, mert ez óriási áldozatokat követelne az egyes teleptulajdonosoktól, amit ők meghozni nem tudnának. Azonban mód van arra, hogy a meglévő faépítmények bevakolásával, a tetőhéjazatoknak tűzbiztos héjazatokkal való kicserélésével tűzbiztosabbá tegyük az építményeket. Az újabb engedélyek kiadásánál pedig csak tűzbiztos anyagból készült épületek engedélyeztessenek. A régi épületekből keletkezett telepek zsúfoltságát megszüntetni azzal lehet, hogy bizonyos távolságra a legrosszabb épület lebontásával téréközöket létesítsünk. A téréközök nemcsak közlekedési utaknak lesznek alkalmasak, hanem tűz esetén annak tovatérjedését fogják akadályozni. A weekendházi tűzrendészeti előírások a következők volnának:

1. a meglévő és fából készült weekend-házak, melyek sűrű és közel egymáshoz épültek, falaik kívül-belül vakolandók;
2. tetőhéjazatok tűzálló anyagból készíten-dők;

3. az épület hosszában egy-több, a tetőszerkezetet is túlhaladó „tűzfal” építendő. Különösen áll ez a régi faépítményeknél, ahol sűrűbben kell e tűzfalakat alkalmazni;

4. az egyes épületek közt legalább 10 méteres közlekedési utak hagyandók, melyek egyúttal tűztávlatokat képeznek, hogy tűz esetén egyik épületről hőkisugárzás folytán a másik épületre a tűz át ne terjedhessen;

5. világításnak elektromosáram vezetendő be. E szerelés a magyar elektrotechnikai egyesület szabványai szerint készíten-dő. Azonban, ha elektromos erőforrás rendelkezésre nem áll, megengedhető a teljes zárt és kifogástalan szerkezetű kőolaj- vagy gyeftyalampa világítás is. E lámpások olyanok legyenek, melyek szét nem eshetnek, fel sem boríthatók;

6. fülkében a főzés, nyílt láng használata és a dohányzás szigorúan tilos;

7. amennyiben főzéssel számolni kell, úgy tanácsos az épület végében egy külön kis konyhafülkét létesíteni, mely mint közöskonyha rendelkezésre álljon a lakóknak. Ez a fülke még a régi faépületeknél is okvetlenül körfalazandó, hogy a tüzeléstől bekövetkezett esetleges tűz a lakófülkékre tovaterjedni ne tudjon. Kéménye is tűzálló anyagból építendő.

8. a közös konyhatüzelőanyagja egy körülépített fülkében tartandó. Hacsak egy kisebb weekendháztól van szó, úgy a tüzelőanyag az épülettől távol, a szabadban is tárolható.

9. a kirándulók, illetve weekendlakók autói, azok tűzveszélyességére való tekintettel az épületek mellé nem állíthatók. Miután ilyenkor több benzinmotoros gépjármű is van a weekendtelepen, indokolt több kocsi befoglalására az épületek végében tűzbiztosan elkülönített közös garázs építése, melyre a garázsokra fennálló tűzrendészeti hatósági előírások alkalmazandók;

10. az evezősök oldal- vagy farmotorjai a csónakról éjszakára leszerelve, kizárólag az autogarázsban helyezendők el. Fülkébe ilyeneket bevinni szigorúan tilos;

11. ha vízvezeték van, úgy az épületek között több ponton tűzcsap szerelendő fel. Ennek hiányában, vízzel telt hordók két-két vederral tűzoltás céljából kéznél tartandók. Vízkészletet feltétlenül biztosítani kell, akár kárutak ásásával, akár azok fúrásával, vagy esővíz felfogásával;

12. a weekendtelepen szükséges kisebb csónakjavítások, motor- és egyéb ipari, épületjavítások célját szolgáló kisebb műhelyek vagy anyagraktárak, valamint az elektromos világítási berendezés főbevezetési berendezések részére egy teljesen külön tűzbiztos helyiség irandó elő, mely a lakófülkéktől tűzbiztosan elkülönítve építendő;

13. benzin- és olajanyagokat a weekendépületektől távol egy külön épített tűzbiztos „benzinkamrában“ kell raktározni;

14. a kirándulók és hétfői lakók által magukkal hozott tartalék benzin- és olajkészletüket a benzinkamrában tartoznak elhelyezni;

15. tűzjelzésre, illetve a lakók felriasztására egy harang vagy más erős jelzőberendezés létesítendő, hogy a fülkében pihenő vagy alvó emberek is értesüljenek a tűzről, kellő időben a fülkéket elhagyni és a tűzoltásban segédkezni tudjanak;

16. hacsak egy lehetőség is van, a legközelebbi tűzoltósággal telefonikus összeköttetés létesítendő;

17. a fenti kikötések a lakókkal való közlés céljából felirati táblákon a telep több feltűnő pontján kifüggesztendők.

B) Csónakházak (garázsok).

Vannak partraépültek és tutajra helyezettek.

A partraépültek között sok a fából készült és emeletmagasságú csónakgarázs. Az épület anyagán kívül a benne tárolt nagyszámú lakkozott csónak erősen növeli azok tűzveszélyességét.

A csónaktárolók általános tűzvédelmi követelményei a következők:

1. a tüzelés, fűtés, világítás, építési mód (bevakolás, tetőhéjazat), benzin, olajok tárolására a benzinmotoros gépjárművekre vonatkozó rendelkezések ugyanazok, mint a weekend-telepeknél;

2. az őrlakás, iroda vagy egyéb kézraktár a csónakgarázstól tűzbiztosan elválasztandó,

azok kéményei és határoló falai az épület faszervezetin és tetőszerkezetén keresztül haladóan a tetősík fölé építendő;

3. e helyiségek kijárata közvetlenül a szabadba kell nyílnia;

4. e helyiségekből a csónaktárolóba nem szabad közvetlen ajtóknak nyílni, hanem egy közbeiktatott folyosó szükséges, melynek átjáró nyílásai vasajtóval látandók el;

5. a csónakházban benzin, olajat és más tűzveszélyes anyagokat a legrövidebb időre sem szabad tartani;

6. tűzveszélyes anyagok a csónakházaktól távol, egy külön kamrában raktározandók;

7. tűzjelzés, riasztás, vízkészletek biztosítására ugyanazok a kikötések alkalmazandók, mint a weekend-telepeknél.

A tutajra épült csónakházak eddig kizárólag fából készültek, mert a tűzálló építési anyagok nagy súlya miatt szükséges vízkiszorító alváruk aránytalan nagy helyet és költséget igényelne. Azonban az a véleményem és tagadhatatlan tény, hogy az újabb forgalomba hozott és kitűnően bevált, könnyűsúlyú és tűzbiztos építési anyagokból — mint az Eternitlapok, csövek és grozit stb. elnevezésűek — épült csónakgarázsok, különös tűzvédelmi szempontból jobbak az eddigi faépítményeknél.

A tutajra épült csónaktárolók (garázsok) tűzveszélyessége miatt is ugyanazt a szigorú álláspontot kell fenntartani, mint a parti csónakfaházaknál. Ez oknál fogva a következő tűzrendészeti kikötések irandók elő:

1. a tüzelés, fűtés, főzés, műhelymunkák, világítás, lakás, iroda, dohányzási tilalom és benzin-, olajanyagoknak a csónakházban való beraktározására vonatkozó rendelkezések ugyanazok legyenek, mint a weekend és a partraépült csónaktárolóknál felsoroltam;

2. benzin- és olajüzemanyagok kizárólag egy a csónakháztól távol a vízfolyás irányában elhelyezett külön tutajon tárolandók. A csónakgarázsban ilyen üzemanyagok semmi körülmények közt nem tarthatók. A csónak beszálló, illetve kikötő tutajra pedig csak a benzinanyag vihető, mely a motorok töltéséhez szükséges, de az is csak robbanásmentes bádgedényben és a csónakháztól távol a tutaj végében;

3. ha a csónakház olyan parton van kikötve, ahol más épület nincs, vagy legalább is messze-távolságban, akkor a benzin tárolására a parton egy rendes, előírással benzinkamra létesítendő;

4. ha kizárólag tutajra kényszerülnek, akkor a benzin egy a tutajra rögzített kerekeknélküli hordokban vagy hasonló vastartányban (melynek ürtartalma nem lehet több 300 liternél) tartandó;

5. a tartány felett, a hatóságtól elismert kimérő szerkezet legyen, kézi hajtású szivattyúval. Motorikus meghajtású szivattyú alkalmazása tilos;

6. az egész szerelvény mindenegyes összeillesztési helyén teljesen légmentesen legyen tömítve, hogy a benzingőzök el ne távolódhassanak. Gumi vagy bőrtömítés alkalmazása tilos, mert azokat a benzin elpusztítja;

7. a szerelvény megvilágítása csak egy külön póntról, távol a szerelvénytől zárt formában történhet;

8. a benzintároló-tutajon nyílt láng használata, a tüzelés és dohányzás a legszigorúbban tilos;

9. a benzinkezelést egy állandó személynek

kell végezni, aki mint felelős személy a helyi hatóságnak bejelentendő;

10. a benzintárolási engedély bevezetésére az időközi vizsgálatok eredményének feljegyzésére egy nyilvántartó-könyv vezetendő, mely bármikor a hatóság kívánságára bemutatandó;

11. a tűzrendőri engedélyt megelőzi az építési engedély, mely nem érinti az egyéb engedélyeket, mint a vízjogi, sportbeli, rendőri, stb.

12. tűzoltásra a benzintároló-tutajon benzintűz oltásra alkalmas kézi tűzoltókészülék tartandó és egy köbméter száraz homok két lapáttal;

13. tűzoltás céljából a csónakházban belül több ponton vízzel telt hordó két-két vederral, kívül a körfolyosón és tutajon csak kötelekkel ellátott vedrek helyezendők el, melyekkel a folyóból víz meríthető;

14. végül nem hagyható figyelmen kívül egy olyan csónak és több mentőöv állandó készenlétben tartása, mely a rendőri intézkedéseken kívül nem közvetlenül szolgálja a tűzrendészeti intézkedéseket, azonban közvetve, mert tűz esetén az ott működő és esetleg vízbe esett tűzoltók kimentését szolgálja.

Az eddig ismertetett intézkedések igazolására rámutatok a multban előfordult ilyen weekend- (hétvégi) telepek és csónakházak égésére, ahol nemcsak a bent tárolt csónakok száza és az egyéb felszerelési anyagok pusztultak el, hanem komoly veszélyt jelentett az ott lakó sportolókra is. De megfosztotta a tűz a sportolókat a további sportlehetőségektől is azért, mert sokan tűz ellen bebiztosítva nem voltak és újabb csónakok azonnali beszerzésére sem pénz, sem kész csónakok nagy mennyiségben rendelkezésre nem állottak.

Örömmel állapítható meg, hogy az időközi tűzrendészeti vizsgálatok folytán az állapotok lényegesen javultak. Megemlíthető a multban előfordult ilyen tüzek közül a Poseidon-féle Evezős Egylet csónaktároló égése, ahol biztosítás nélkül az épülettel együtt 100-nál több csónak égett el. Megállapították, hogy a csónakházba raktározott far- és oldalmotorok üzemanyagától keletkezett a tűz.

Ugyanígy égett le az Elektromosművek Sportegyesület nagyméretű csónakháza, melyben közel 80 darab csónakot pusztított el a tűz. Az újpesti rakparton a híres Weiser-féle csónakház is hasonló körülmények között pusztult el.

Ott, ahol nagy tömegek fordulnak meg és különféle rendű és műveltségű ember benzinnel, tüzzel, gyújtóval manipulál, ott igen könnyen keletkezhet tűz.

Szigorú rendet kell tartani az eddig ismeretett helyeken, mert nem lehet közömbös az, hogy a csónakházban egyszerre többszáz csónak pusztuljon el, és több személy tűzhalált szenvedjen. A vagyon pusztulása nem egyedül egy magánvagyon megszűnése, hanem minden egyes pengőnk értékét jelentő vagyontárgy egyúttal nemzeti vagyonunkat is jelenti.

Ezt a gondolatot teljes lelkiismeretből szolgálni nemcsak a hatósági személyeknek kötelességük, hanem minden egyes honpolgárnak is. Azt mondja a sport jelmondata „Ép testben ép lélek“ és így erős a meggyőződés, hogy a sportszerető honfitársaink lesznek a jövőben is az elsők, akik segítő kezet nyújtanak a nemzeti-vagyon mentő tűzrendészeti hatóságok intézkedéseinek végrehajtására. Ebben pedig ismerve a multat, kétség sem merülhet fel.

Tűzrendészeti vonatkozású régi törvényeink

Írta: Breznay Imre

Most, hogy a tűzrendészeti törvény mégis csak tető alá kerül végre-valahára, nem is lesz talán érdekesség nélkül, ha föllevenítjük régi törvényeinket, amelyek a tűzrendészettel kapcsolatosak.

Kimondottan tűzrendészeti törvényünk ugyanis — mint általában ismeretes — nincs. Általános érvényű rendelkezést is csak egyet ismerünk a régmultból, mégpedig a *II. József tűzrendészeti pátensét*, mely 1788 július 26-án kelt és a „kerítetlen helyiségekre“ vonatkozik, vagyis a falvakra. Ennek szinte korszerű átírása a száz évvel későbbi keletű 1888-as (53.888—1888. B. M. sz.) rendelet, mely a fejlettebb viszonyokhoz alkalmazkodik. S végül az utóbbinak megerősítése a 230.000—1925. B. M. sz. rendelet, mely rövidebbre fogja az előbbi rendelkezéseket és pótolja az időközben előállott hiányokat.

Első törvényünk, mely *megelőző tűzrendészeti jelentőségű, Szent István 11. törvénykönyvének 8. fejezetében olvasható*. Ez úgy intézkedik, hogy vasárnap mindenki köteles templomba menni („concurrant omnes die dominico ad ecclesiam“), *kivéve azokat, akik a tűzhelyet őrzik* („exceptis illis, qui ignes custodiunt). Itt is inkább a római Vesztaszüzek teendőire kell gondolnunk, akik azért őrizték a szent tüzet, hogy ki ne aludják. Lehet azonban, hogy a tűzvéstől való tartózkodás indította Szent Istvánt arra, hogy a tűzhely őrizetéről gondoskodják. A fejezet büntető része azután inkább azokra vonatkozik, akik ok nélkül maradtak el a templomból, mert azokat megcsapatták és megnyiratták, „... qui remanebit, vapulet, et depiletur“). Abban az időben ugyanis nagy megbecsülés volt, ha valakit megnyirattak.

Megelőző tűzrendészeti törvényünk van még III. Károly korából. Az *1723. évi törvények között a II. dekretum 109. artikulusa* így szól: „A Királyi Helytartó Tanács feladata lesz, hogy a tűzvédek megelőzésére a megyék és városok részéről minden gondosabb óvintézkedés megtörténjen.“ (A „De praecavendis incendiis“ c. artikulusa ugyanis így szól: „Ut ad praecavenda incendia omnes meliodes praecautiones per comitatus et civitates instituantur consilio regi Locumtenentiali incumbet.“)

Ugyancsak tűzrendészeti tartalmú az 1844. évi IX. tc. is, mely a közmunkák szabályozásáról intézkedik. 20. §-ában ugyanis ezt mondja: „A rendkívüli esetekben, amilyenek... tűzveszély elhárítása, ... az érdekelt szomszéd lakosok és birtokosok mindnyájan, polgári állapotjokra való tekintet és beszámítás nélkül, munkára alkalmas minden szekereikkel, marháikkal és cselédjeikkel, a szükséges munkát megtenni kötelesek.“

Szent István II. törvénykönyve egy másik tűzrendészeti vonatkozású rendelkezést is tartalmaz. A 30. fejezet ugyanis kimondja, hogy aki más ember épületét ellenségeskedésből felgyújtja, állíttassa helyre az épületeket és valami házieszköz odaégett, fizesse meg és annak felette adjon 16 tinót, mely összevéve hatvan ezüst pénzt ér. („Si quis per inimicitias alterius aedificia cremaverit igne, decrevimus: ut aedificia restituat et quidquid supellectilis arsum feureit,

persolvat, et insuper sedecim uvencos, qui valent sexaginta solidos.“)

Láthatni e szövegből, hogy itt már inkább a büntetőtörvények körébe tartozó *gyujtogatás* eseteiről van szó. S ettől kezdve nincs is más intézkedés, mint csupán olyan, mely a gyujtogatásra vonatkozik s a gyujtogatókról szól.

A Werbóczy Hármaskönyve I. rész XIV. artikulusa 7. §-ában *hűtlenségnek* minősíti a gyujtogatást és jószágvesztéssel sújtja („... casus isti vocantur infidelitatis... Item incendarii publici villarum et possessionum“), vagyis a falvaknak és majoroknak nyilvános gyujtogatói hűtlenségi esetet jelentenek. De hasonló álláspontra helyezkedik a Hármaskönyv III. rész 32. §-a, azután az 1464. évi II. tc. 6. §-a, az 1492. évi CVII., s az 1495. évi IV. tc. 6. §-a is.

Nem ilyen kesztyűs kézzel bánik azonban a gyujtogatókkal III. Károly, aki már *tűzhalálal* bünteti őket. II. törvénykönyvének II. artikulusa 13. §-ának szövege ez: „A nyilvános *gyujtogatókat pedig élve kell megégetni*, valamint a *magángyujtogatókat is*, kik előre megfontolt gonosz szándékkal a háztetőkre vagy az aratott terményekre és vetésekre tüzet vetnek s azokat elégetik s így másokat megkárosítanak, súlyosabb körülmények között hasonló büntetéssel, könnyebbek között pedig enyhébbel, de mindenesetre életvesztéssel büntessék.“ („Incendarii autam publici vivi cremabuntur, pariter et privati ex praeconcepte malitia voluntaria ignem tectis, aut etiam messis, vel segetibus injicientes, eademque comburantes, et ita alios damnificantes; pro rerum circumstantiis gra-

vioribus, pari poena, in levioribus vero attamen amissione vitae plectendi venient.“)

A gyujtogatók büntetésére ez a gyakorlat hosszú időn át megmaradt s még a *katonai törvények* is hasonlóképen intézkedtek e tekintetben. Így például a II. Rákóczi Ferenc „hadi artikulusai s hasonló értelemben minden más ezred is. Itt csak annak a huszárezrednek idevonatkozó rendelkezését említem meg, amely 1722-ben három más ezredből alakult s 1739 április 20-án kimondotta: „Az ki kisz akarattal tüzet tiszzen velünk egyetértő s tartó országokban, Tüzel igetessik megh.“

1923-tól nincs szó törvényeinkben a gyujtogatókról s csak az 1848. évi V. törvénycikkben kerül szóba ismét. Ennek 2. §-a szerint: „gyujtogatás miatt fenyíték alatt lévőknek“ sem cselekvő, sem szenvedő választói joguk nincs. Ezt a törvényt azután az ugyanez évi XXIV. tc. a Jász-Kún-kerületek, a XXVI. a Hajdú-kerületek, majd a XXIII. a szabad királyi városok, a XXVII. a Fiume és Buccari, végül a XXIV. tc. minden község és rendezett tanácsú város választásaira is kiterjesztette.

Tény végül az, hogy azóta is minden oly törvényünk, mely bármi vonatkozásban van a büntető törvényekkel, a gyujtogatást éppen olyanak bélyegzi, mint a rablást, gyilkosságot, hamis esküt, vagy hamis tanúzásra való rabírást stb. Ez újabb keletű törvényeket azonban *Papp Ferenc* „Tűzrendészeti Közigazgatás Kézikönyve“ című munkájában (81—101. lapokon) részletesen ismerteti és magyarázza.

Színházak tűzrendészete

Írta: *Parenthesy Géza* okl. tűzoltótiszt,

Debrecen sz. kir. város hiv. tiszt-gyakornoka

Színpadi tüzeknél főtörekvés, hogy a tűz tovaterjedését a nézőtér felé minden körülmények között megakadályozzuk. A vasfüggöny gyors leeresztése után, felhívjuk a közönség figyelmét a távozásra, valami egyéb okot hozva fel, hogy a pánikot elkerüljük. Így a közönség 3—4 perc alatt rendben elhagyhatja a színházat. A leeresztett függönnyel közben sugárral hűtjük, hogy a sugárzó hőtől át ne tüzesedjék, ha nincs annak hűtőberendezése. Minden erőnkkel azon legyünk, hogy a közönség gyanuját eltereljük a tűztől, nehogy pánik keletkezzen. Általában a tapasztalat azt bizonyítja, hogyha a közönség látja a tűzoltókat, hamar megnyugszik és sok esetben alig akarja helyét elhagyni, hogy jobban lássa a tűzoltók munkáját. A fentemlített mellett azonban tekintettel kell lenni a színpadi részen lévő színészek s a többi személyzet menekülési lehetőségére is, hogy a tűz bennük kárt ne tegyen. Ilyen esetekben látszik meg az ügyeletes tűzoltótiszt rátermettsége, higgadt, nyugodt munkája, gyors és biztos beavatkozása, bátor fellépése, mely biztosítja a közönség zavartalan menekülését és csírájában fojthatja el vagy határolja a keletkező tüzet.

Általában arra kell törekedni, hogy minden eszközzel megakadályozzuk a pánik kitérését.

A színpad közvetlen s egyik legfontosabb tartozéka a *vasfüggöny*.

Mivel a színpadon igen sok könnyen gyúlékony anyag van elhelyezve, a mai modern épít-

kezés föltétlen megkívánja, hogy a nézőtér vasfüggönnyel legyen elválasztva a színpadtól, mert ez megakadályozza a tűz tovaterjedését és a szűrő láng kifejlődését. A bécsi Ring Színház és a csikágói Írók Színház égésénél a vasfüggöny hiánya volt a tulajdonképpeni ok, hogy a tűz oly sok halálos áldozatot követelt.

A vasfüggönnyel hullámos lemezből készítik s jól záró vasrámába ágyazva helyezik el, hogy az füst- és tüzmentesen zárjon.

A vasfüggönnyel nagyon fontos annak hűtése is, mert a vas nagyobb felmelegedés következtében alakváltozást szenved.

A ma használt függönyoldó egy kellő átmérőjű lyukgatott vascső, mely a függöny felső szélére van felerősítve. Ezt vagy a tartány vagy közvetlen a vízvezeték táplálhatja s egy nyitó, illetve zárószerkezet segítségével, mely szintén a színpadonkívül nyer elhelyezést, víz folyik a vasfüggöny mélyedéseibe s megakadályozza annak a felmelegedését s ezáltal az egész vasfüggöny deformálódását.

Újabban kísérleteznek vashullámos függöny alkalmazásával is ilyen például a Vogl-féle, továbbá azbeszt-függönnyel is, ezek azonban a gyakorlatban nem váltak be.

A vasfüggönyre alkalmaznak ajtót is, ez azonban csak befelé nyíló lehet, hogy a színpadon keletkező nyomás azt ki ne nyithassa. Vastaps esetén ezt az ajtót csak tűzoltó kezelheti.

A vasfüggöny felhúzása és leeresztése ré-

gebbi színházaknál kézihajtással történt, újabban azonban víznyomásra vagy elektromos hajtásra rendezik be. Fontos a vasfüggőnyél, hogy másodpercenként legalább 0.25 mp. gyorsasággal mozogjon, hogy a nézőtérre sem tűz, sem füst ki ne terjedjen.

A debreceni Csokonai Színháznál a vasfüggönyhúzó egy külön vasráccsal elzárt helyen vannak, honnan csak akkor tudnak kijönni, mikor a vasfüggöny teljesen le van eresztve. A vasfüggöny felhúzásával az elkerített rész kijáratí ajtaja önműködően becsukódik s csak a függöny leeresztésével nyílik ki. Miután tűz esetén mindenki először saját életét igyekszik menteni, nem állhat elő az az eset, hogy a függönyleeresztők, illetve kezelők menekülnek el először anélkül, hogy a vasfüggönnyt leeresztették volna. A vasfüggönnyt úgy kell megépíteni, hogy az ne csak a színpadról, hanem kívülről is kezelhető legyen és fel kell szerelni egy; a vasfüggöny mindenkori állását jelző készüléket is.

Színpadi tűz esetén a színpadon légnyomás nagyobbodás áll elő, mely igyekszik magának valamire utat törni. Ha a tűz a tetőn vagy máshol utat tör magának, légnyomás kisebbedés áll elő, így a vasfüggöny építésénél arra is figyelemmel kell lenni, hogy mindkét esetben helyt álljon a légnyomás változásnak. Ezért az anyagmegválasztásnál nagy figyelemmel kell lenni, hogy négyzetméterenként legalább 45 kg nyomást kibírjon a vasfüggöny, mert kísérletek alapján megállapítást nyert, hogy a vasfüggönyre tűz, illetve légnyomás változás alkalmával négyzetméterenként 35 kg nyomás esik.

Magyarországon az első vasfüggönnyt a Nemzeti Színházban szerelték fel 1884-ben, míg Németországban csak 1896-ban kezdték alkalmazni.

Színpadi tüzeknél fejlődő füst- és égési gázok elvezetésére úgynevezett *füstlevezető* nyílásokat alkalmaznak. Ha a színpad teteje nem vízszintes, hanem ferde irányú, akkor az oldalfalakra is alkalmazhatják a nyílásokat. A füstlevezető méreteit, kísérletek alapján körülbelül megállapították, hogy az legalább egytizedrésze legyen a színpad alapterületének és úgy kell elkészíteni, hogy az legalább 35 kg-os nyomásra önműködőleg kinyíljon. A nézőtérben elég ha a füstlevezető a nézőtér alapterületének 3 százalékát képezi. Mindkét füstlevezető-készüléket úgy kell elhelyezni, hogy azokat két-két különböző helyről lehessen kezelni.

A színházak építésénél, illetve berendezésénél elengedhetetlen feltétel, hogy tűzbiztonsági és tűzoltói berendezése legyen a színháznak. Ezek elhelyezése főképpen a színpadi részen, továbbá a ruhatárban a legfontosabb. A ruhatárban annak nagyságához mérten kézi-tűzoltó-készüléket kell felszerelni, ezenkívül a színpadi részen levő kellék, díszlet, ruhatárakba, öltözőkbe, műhelyekbe stb. a színpad nagyságához megállapított számban, könnyen hozzáférhető helyen.

A színpadra ezenkívül kádakat, vedreket és megnedvesített pokrócot, valamint ládában homokot kell elhelyezni a színpad nagyságához mérten kellő számban. A vizes pokróc a színes ruháján, pokrócon vagy fület ábrázoló faháncsban keletkezett tűz csirájában való elfojtására szükséges. A színpadon tömlővel ellátott tűzcsapokat kell elhelyezni kellő számmal, hozzáférhető helyen s ezeket a helyeket bútorral vagy egyéb felszerelési tárggyal eltorlaszolni nem szabad. De nemcsak a színpadi részen, hanem a

nézőtér minden emeletsorán is több helyen, továbbá a zsinórpadról is a színház összes tűzveszélyes helyiségében is fel kell szerelni tűzcsapokat. A színház épülete körül a tűzcsapokat az épülettől olyan távolságra kell felszerelni, hogy tűz esetén a fecskendőkből tűzcsapból való táplálása akadályozva ne legyen. A színházban felszerelt tűzcsapokat fel kell sülyeszteni, hogy a közlekedést ne akadályozzák, a nézőtér részén pedig üveglappal kell ellátni.

A vezetékeket emeletsoronként feszmerővel kell ellátni, hogy a nyomás állandóan ellenőrizhető legyen. Nagyobb színházaknál még nyomásfokozó szivattyúkat is alkalmaznak, hogy szükség esetén el tudják látni a színház vízszükségletét. Nagyobb színházaknál úgynevezett zápor-készüléket is szerelnek fel. Ez nem egyéb, mint a színpad felső részén a díszletek felett elhelyezett csőhálózat, ahol a csövek rózsákkal vannak ellátva. A színház padlástérében elhelyezett víztartánnyal van összekötve a zápor-készülék. A víztartányt oly nagyra kell készíteni, hogy a benne levő vízmennyiség a zápor-készüléket a függönyloccsóval együtt legalább 10 percig akadálytalanul tudja táplálni.

A zápor-készüléket úgy kell felszerelni, hogy megindításakor mindig a színpad elejét áraszsa el vízzel s mintegy esőfüggönnyt képezzen az esetleges szúróláng ellen. A zápor-készülék mindig két egymástól teljesen független helyről legyen kezelhető. Minden évben egyszer ki kell próbálni a készüléket.

Zápor-készülék helyett ma már sok helyen alkalmazzák a Sprinkler-berendezést, melynek hátránya, hogy később jön működésbe, mint a zápor-készülék, előnye, hogy önműködő. Amerikában általában kedvelik a színházak tűzoltó-berendezésénél.

A színpad tűzbiztonsági tétele s általában a tűz keletkezése, illetve annak tovaterjedésének megakadályozására alkalmazzák a díszletek impregnálását. Az impregnálás egyévi időtartamra nyújt biztonságot s annak leteltével újra kell a tárgyakat impregnálni. Az impregnálást forrasztólámpával vizsgáljuk és ha a díszlet nem ég, illetve nem izzik, akkor az impregnálás jó. Kísérleteztek azbesztből készült díszletekkel is, ez azonban nem vált be.

c) Nézőtér.

A színház építésénél igen nagy súlyt kell helyezni a nézőtér elhelyezésére s nagyon fontos annak építési módja, beosztása, az ülőhelyek, padok, páholyok, kijáratok stb. elhelyezése.

Legelső követelmény, hogy a nézőtér a színpadi résztől teljesen tűzmentesen legyen elválasztva, illetve baj esetén a vasfüggönnyel zárható legyen. Az építésnél elsősorban a színház befogadóképessége állapítandó meg, s figyelemmel kell lenni a hatóságoknak arra, hogy az építési vállalkozó részéről ez be is tartassék. A befogadóképesség megállapításánál ülőhelyek esetén egy személyre 0.65 négyzetméter területet kell számítani. A széksorokat úgy kell elhelyezni, hogy azok távolsága támlától-támláig a csapószékeknel 80 cm, rendes székeknel 90 cm legyen. A székek legkisebb szélessége 50 cm. A pad, illetve széksorok távolságát a hátsó széksor

Parancsnok Úr!

Elméleti oktatásnál használja a
„TÜZRENDESZET”
 füzetét, I—VII. Ára 750 P.
 Részletes árjegyzék a 206. oldalon

ülőkájának hátsó széle és az előtte levő széksor támlájáról lebecsátott függőleges közötti távolság az irányadó.

A pad vagy széksorok közötti közlekedési utakat, a kijáratok irányában csak egyenes vonalban szabad alkalmazni. A közlekedési utak szélessége 1.50 m, a középső úté 2.50 m lehet. A székeket csak úgy lehet elhelyezni, hogy egy sorban csak 16 ülés lehet, csak az egyik oldalon levő közlekedési út esetén soronként pedig csak 8 ülőhely helyezhető el. A közlekedési utak a kijáratok ajtóba torkollanak, melyek méretezését úgy kell készíteni, hogy minden 75 személyre legalább 1.40 m széles kétszárnyú, önműködőleg rögzítve maradó ajtó legyen. Minél szélesebbek a kijáratok ajtók, lépcsők, folyosók, annál könnyebb a közönségnek az eltávoztása. A színházban alkalmazott ajtók általában kifelé nyílnak, kivételt képeznek a páholy ajtók, melyek befelé nyílnak, mert kifelé nyílás esetén igen sok helyet foglalnak el a folyosók szabad részéből.

A kijáratokat nagy és könnyen olvasható felírással kell ellátni, s a folyosókon a kijáratokhoz vezető utat nagy vörös nyíllal kell jelölni.

A nézőtéri kijáratokat úgy kell megoldani, hogy a közönség minden egyes csoportjának meg legyen a maga kijárat, anélkül, hogy a másik csoportot a kimenetelben akadályozná. A kijáratok nagyságát mindig a nézőcsoport nagyságához kell számítani. Az emeletsoroktól levezető lépcsőket úgy kell méretezni, hogy minden 120 személyre legalább 150 cm széles, karfával ellátott lépcső jusson.

Ha színházban álló helyek is vannak, akkor azokat az ülőhelyektől teljesen el kell különíteni s az állóhely részére, teljesen külön kijáratot kell biztosítani.

Az ajtókat az előadások alatt kulccsal vagy riglivel bezárni, a folyosók, előterek, lépcsőházak ablakaira vasrácsot alkalmazni tilos.

Minden emeletsornak külön ruhatárát kell felállítani, de úgy, hogy a ruhatár a folyosóból semmit el ne vegyen s ellentétes közlekedést ne idézzen elő.

Minden színháznak meglegyen az alaprajza, melyet hatóságilag kell láttamozni s attól csak hatósági engedéllyel lehet eltérni.

A színházban általában a dohányzás tilos. Ma már külön tűzmentes dohányzókat építenek, illetve rendeznek be. A nézőtéren és folyosókon látható helyeken a dohányzási tilalmat jelző táblákat kell elhelyezni. (Folytatjuk.)

Pályázati hirdetmény

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Elnöksége a múlt évben kiírt pályázatok sikerétől indítva elhatározta, hogy az önkéntes, köteles és vállalati tűzoltótisztek továbbképzése érdekében pályakérdéseket tűz ki s a beérkezett pályamunkákat díjazza is és pedig az I. díjat nyert pályamunkát 30 pengő, a II. díjat 20 pengő, a III. díjat 10 pengő pályadíjjal. A helyes megfejtést legjobban megközelítő, pályadíjat nem nyert munkákat dícséretben részesíti, mire vonatkozó iratot az illető szolgálati előjárója útján küldi meg az elnökség.

Ezúttal három pályakérdést tűz ki és pedig az első kettőt kizárólag önkéntes és köteles tűzoltótisztek számára. A hivatásos tűzoltótiszti oklevéllel rendelkező tisztek mindkét pályázatból ki vannak zárva.

A hivatásos tűzoltótisztek pályakérdésre minden tűzoltótiszttel, tehát hivatásos tűzoltótiszti oklevéllel rendelkező is pályázhat.

Az elnökség felhívja az ország összes érdekelt tűzoltótisztjeit, hogy a közölt pályázati feltételek szigorú betartásával, az alább felsorolt két pályakérdésre idegen kézzel írt, jelíges pályázataikat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség címére (Budapest, IV., Bástya-utca 13.) 1936. évi március hó 15. napjáig postán küldjék be.

A pályázathoz a pályázó neve lezárt borítékban csatolandó és kívül a borítékon a pályázó jelíge fel tüntetendő. Egyszerűség okából kívánatos a borítékre azt is rávezetni, hogy „Dícséret esetén a levél felbontásához hozzájárulok”.

Az I. díjat nyert pályamunkát a Tűzrendészeti Közlöny is közölni fogja. A pályamunkák felett a Szövetség elnöksége által kiküldendő bizottság javaslata alapján az elnökség dönt. Az eredmény legkésőbb az országos választmány ezidei közgyűlésén és a Tűzrendészeti Közlönyben kerül kihirdetésre. A pályázati határidő után beérkezett vagy a fent körülírt feltételeknek nem megfelelő pályamunkákat az elnökség bírálata alá nem fogja bocsátani.

I. Pályakérdés

(Kizárólag önkéntes és köteles tűzoltótisztek számára.)

Taktikai feladat

X. község tűzoltófelszerelése egy mozdony, egy kocsifecskendő kifogástalan karban, két darab 500—500 literes vízhordó kocs, két darab kétrészes kihúzólétra (9 méter), két darab támasztólétra (4 méter), négy takaróponyva, 120 méter jó tömlő, 60 méter gyakorlótömlő, a 300 lakóháznál nagyobb község-

ÜSTÖKÖS

TOTAL

LÉGHABOLTÁS,

TOTAL

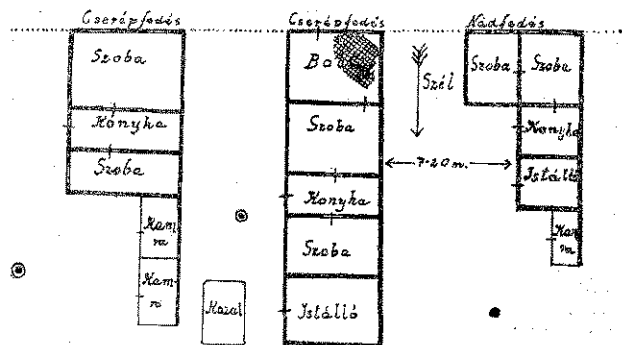
kézi poroltókészülékek, eredeti **DRÄGER**, minden arc- és fejnagysághoz illő, gumi-trikószövetből és bőrből készült gázálarok és oxigénnel táplált füst- és gázvédő lélegzőkészülékek egyedárusítója:

BUDAPEST, V,
VIGSZÍNHÁZ-UTCA

5

LIGETI ÉS BIRÓ

gekbe elrendelt bontó- és világítószerek. Az önkéntes tűzoltóság létszáma 3 tiszt, 25 tűzoltó. A községben nagyobb malom van, amelynek egy mozdonyfecskendője és 80 méter nyomótömlője van. Körjegyzői és csendőrségi székely. Ötven főből álló leventecsapat van a községben, de ezek nem részesültek tűzoltói kiképzésben.

Kigyulladt december 24-én, este 11 órakor a főutcán levő fűszerbolt, amelyben a szokott árukon kívül egy petrolummal telt vashordó is van. A mennyezet tűzbiztos. A tűzoltóság a parancsnokkal és 12 tűzoltóval, egy mozdonyfecskendővel érkezik meg s ekkor a bezárt boltajtón erős füst tödul ki, a betört abalakon lángok is kicsapnak.

Tessék a taktika szabályai alapján: 1. a helyszínrajzot elkészíteni; 2. a parancsokat kiadni; 3. az utasításokat elrendelni; 4. az oltásutáni teendőkről intézkedni és 5. a támadási tervet indokolni.

II. Pályakérdés

(Kizárólag önkéntes és köteles tűzoltótisztek számára.)

Taktikai feladat

Három 6×12 alapterületű, 6 méter magas kazal egymástól 6 méter távolságban van elhelyezve. A tűzoltóság megérkezésekor a középső kazal fele áll lángban. Kifogástalanul működő fecskendő egy sugara áll rendelkezésre. A tűz március közepén, délután 2 órakor keletkezett.

Mi a csővezető részletes teendője: 1. megérkezéskor; 2. a támadás megkezdésekor; 3. a szomszédság védelmének; 4. bontásnál; 5. takarítás-munkánál; 6. bevonulás után.

III. Pályakérdés

(Minden tűzoltótiszt számára. Tehát hivatásos tűzoltótiszt oklevéllel is pályázhatnak.)

A magyar cukorgyárak tűzbiztonsági leírása

Miben rejlik a cukorgyártás tűzvesélyessége? Részletesen ki kell dolgozni a cukorgyár tűzbiztonsági előírását a gyártási folyamat minden egyes mozzanatában s a gyár minden egyes helyiségére vonatkozólag. Milyen tűzkeletkezési lehetőségek fordulhatnak elő, miképpen lehet azokat megelőző tűzbiztonsági intézkedésekkel meggátolni?

Ne feledje el

tűzoltóinak biztosítását megújítani, névsor és tagonként

20 fillér

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyző-pénztára címére: Budapest, IV, Bástya-utca 13 (csekk száma száma 57.453)

RENDELETEK

A m. kir. belügyminiszter 120.250—1930. VIII. számú rendelete a vármegyei tűzoltó-szövetségek tagdíjának befizetése tárgyában.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye alispánjának, Szolnok.

Előterjesztésére a következőkről értesítem Alispán urat: Az 1925. évi május 4-én 230.000. B. M. körrendelet 9. szakaszának utolsó előtti bekezdése szerint „a községi önkéntes tűzoltó-egyleteket a legteljesebb hatósági támogatásban kell részesíteni”. Ugyanezen szakasz utolsó bekezdése szerint pedig a községi önkéntes tűzoltó-egyleteket az egyéb tűzoltó-testületekkel együtt vármegyei szövetségekké kell tömöríteni. Mindkét rendelkezés tehát parancsoló, melynek következtében a tűzoltótestületek a közigazgatási hatóságok rendelkezését joggal vehetik igénybe akkor, amikor saját erejük erre nem elegendő. Ebből folyólag, figyelemmel arra, hogy a vármegyei tűzoltó-szövetségek csak úgy állhatnak fenn, ha a tagdíjjárulékok a testületektől tényleg befolyóznak, nyilvánvaló, hogy abban az esetben, ha a testületek ezek megfizetésére anyagi erejük gyengeségénél fogva nem képesek, ezen járulékok a községekre jogosan átháríthatók, mivel a fent hivatkozott rendelkezés szerint a községi önkéntes tűzoltótestületeket a legteljesebb hatósági támogatásban kell részesíteni s mivel ily támogatás hiányában a vármegyei szövetségek fennállása válik lehetetlenné. Ezen az alapon felhatalmazom Alispán urat arra, utasítsa a községeket és a megyei városokat, hogy az önkéntes tűzoltótestületek hátralékos tagsági díjait az ezen testületek részére előirányzott segélyből, a köteles tűzoltóságok tagdíjait pedig a költségvetésben erre a célra felvett összegek terhére közvetlenül a szövetséghez fizessék be.

Budapest, 1932. évi április 21.

A miniszter rendeletéből:

Dr Kontz s. k., min. tanácsos.

A m. kir. belügyminiszter 185.178—1935. VIII. a. számú rendeletével (Belügyi Közlöny 1935. évi 50. szám) a Tűzrendészeti Közlönyt ismételtén ajánlja a vármegyék, a városok, a községek és törvényhatósági tűzoltószövetségek figyelmébe.

„Tűzrendészeti Közlöny” cím alatt a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, mint a belügyminiszter szakközege, havonként megjelenő szaklapot ad ki. E szaklap a tűzrendészet és a tűzoltói intézmény időszerű kérdéseivel foglalkozik, ezenkívül a tűz ellen való eredményes védekezés tekintetében is hasznos tanácsokat ad.

Tekintettel a tűzrendészet jószágához fűződő országos érdekre, a belügyminiszter a „Tűzrendészeti Közlöny”-t nemcsak a községek, hanem valamennyi tűzrendészeti hatóság és a törvényhatósági tűzoltó-szövetség figyelmébe ajánlja.

A lap, melynek ára évi 6 pengő, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél (Budapest, IV., Bástya-utca 13) rendelhető meg.

A Szövetség kötelekébe tartozó tűzoltótestületek a szaklapot díjtalanul kapják. (185.178—1935. B. M. sz.)

Budapest, 1935. évi december hó 3-án.

Tomcsányi dr sk., államtitkár.

MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK

KÖBÁNYAI-ÚT 21 — TELEFON 46-0-29

BUDAPEST, X.**FLORIÁN II.****JELŰ BENZINMOTOROS TŰZIFECSKENDŐ.**

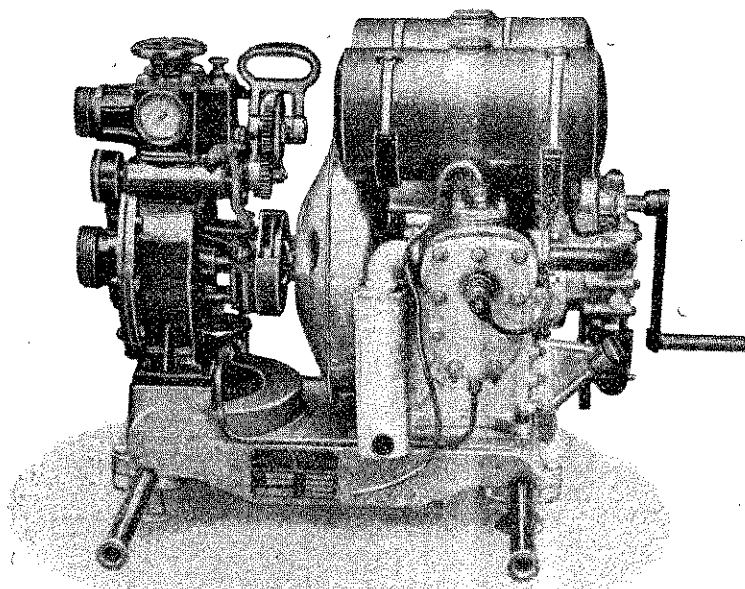
A legideálisabb
hordozható
tűzoltóberendezés

Felülmúlhatatlan
teljesítmény

A legalaposabban
átgondolt kivitel

Egyszerű és minden
tekintetben
tökéletes

Legnagyobb
üzembiztonság

Kis súly

Ez a hazai gyártmány szerkezeti felépítésénél fogva a legelőnyösebb módon egyesíti magában a tűzoltószakemberek kívánságait és a tűzifecskenőgyár gyakorlati tapasztalatait.

**KÖN. UNGARISCHE STAATLICHE EISEN-,
STAHL- UND MASCHINENFABRIKEN**
X, KÖBÁNYAI-ÚT 21, BUDAPEST (UNGARN)

***Benzinmotor-Feuerlöschpumpe
FLORIAN II.***

Das idealste, tragbare Feuerlöschaggregat.
Unübertroffene Leistungsfähigkeit.
Bestdurchdachtteste Konstruktion.
Zweckmäßige Anordnung aller Einzelteile.
Einfach und in jeder Hinsicht vollkommen.
Grösste Betriebssicherheit.
Geringes Gewicht.

Jeder Feuerfachmann wird mit Befriedigung feststellen, dass bei dem konstruktiven Aufbau dieses Fabrikats alle seine Erfahrungen und Wünsche in vorteilhaftester Weise berücksichtigt wurden.

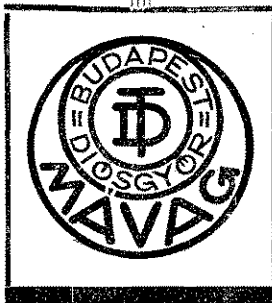
**FORGES, ACIÉRIES ET ATELIERS DE CON-
STRUCTION ROYAUX DE L'ÉTAT HONGROIS**
BUDAPEST, X, KÖBÁNYAI-ÚT 21

***Pompe à incendie, type FLORIAN II.
à moteur à benzine.***

Installation portable, la plus idéale.
Accomplissement insurpassable.
D'une construction la plus soignée.

Simple et parfait de tous les points de vue.
La plus grande sûreté de fonctionnement.
De petit poids.

Chaque pompier constatera avec contentement qu'à la construction de ce produit toutes ses expériences et exigences ont été considérées de la façon la plus avantageuse.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnökségi ülése

Budapest, 1935 november 9-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Napirend előtt László István előadó indítványozta, hogy az elnökség felirattal forduljon a belügyminiszterhez a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelet fenntartása érdekében. Elnökség a javaslatot elfogadta és a felterjesztés elkészítésével az elnököt bízta meg.

Elnök bejelenti, hogy a MABI a Szövetség régi alkalmazottainak baleseti és betegbiztosítási díja fejében 1718 pengőt követel. Elnökség az ügyet Katona Mihály dr előadónak adta ki tanulmányozásra.

Elnök ismerteti, hogy a Centrum Házépítő Rt. a „Tűzoltó Otthon“ telke után érdeklődött. Elnökség úgy határozott, hogy csak konkrét írásbeli ajánlat alapján tűzi a kérdést napirendre.

Elnök ismerteti a m. kir. pénzügyminiszter 154.557—1935. sz. leiratát a tűzoltótestületek beadványainak bélyegmentessége tárgyában. Elnökség a rendeletnek a Tűzrendészeti Közlönyben való közlését határozta el.

Elnök bejelenti, hogy a Szövetség meghívást kapott a szeptember hó 24-én tartott bécsi légvédelmi gyakorlatra, amelyen vezetése alatt számos elnökségi előadó vett részt. Az ott tapasztaltaktól indítva felterjesztéssel fordult a miniszterelnök és belügyminiszter urakhoz, rámutatva elmaradottságunkra e téren és sürgette a légvédelmi törvény végrehajtási utasításának mielőbbi kiadását. Elnökség a bejelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

Erdélyi dr. előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy a Tűzrendészeti Közlönyben elhelyezett hírdetések hátralékos díját bírói úton hajtja be.

Vas vármegye Tűzoltó Szövetsége Kantner Károlyt, az ausztriai tűzoltó-szövetség parancsnokát tiszteletbeli tagjává választotta és kérelemmel fordult az Országos Szövetséghez, hogy a belügyminiszteri jóváhagyást eszközölje ki. Elnökség a kérelmet teljesíthetőnek találta.

A Hajdúszováti Önkéntes Tűzoltó-Testület panasza tárgyában elnökség elhatározta, hogy felvilágosításért megkeresi Hajdú vármegye alispánját.

Titkár jelenti, hogy a Miskolci Önkéntes Tűzoltó-Testület október hó 19-én tartotta fennállásának 60 éves jubileumát. Az elnökséget mindkét helyen Marinovich Imre dr országos elnök képviselte.

Vitéz Roncsik dr. előadó javaslatára elnökség elhatározta, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség c. művet az elnökség tagjainak díjtalanul bocsátja rendelkezésre.

Elnökség Márkus Imre bélapátfalvi kéményseprőmester panaszát Borsod vármegye tűzrendészeti felügyelőjének adta ki jelentéstételre.

Elnökség tudomásul vette titkárnak azt a bejelentését, hogy a belügyminiszter az Országos Tűzoltó-Szövetség 1933. évi zárszámadását jóváhagyta.

Titkár jelenti, hogy Zala vármegye november hó 3—17-ig kerületi tűzoltószaktanfolyamot rendezett. Elnökség a záróvizsgán való megjele-

nésre Marinovich Imre dr országos elnököt kérte fel.

Titkár jelenti, hogy a nógrádverőcei tűzoltó-testület három tagja részére királyi díszérmet igényelt. Elnökség a kimutatást azzal küldte vissza, hogy a jogosultak érdemeit tüntessék fel a kimutatásban.

Elnökség az ongasi testület tagdíjmérséklési kérelmének ügyében elhatározta, hogy megkeresi a vármegye alispánját.

Titkár jelenti, hogy a Géderlaci Önkéntes Tűzoltó-Testület parancsnoksága szertárának csinosítására néhány taktikai képet kér. Elnökség a kérelmet nem teljesíthette, mert ilyen nem rendelkezik.

Kathona Mihály dr. előadó ismerteti a „Falusi tűzoltó“ c. versre vonatkozólag a „Reggel“ című hétfői lap főszerkesztőjének levelét, amely szerint távol állott tőle, hogy az általa mindig nagyrabecsült önkéntes tűzoltóságok munkáját kisebbítse. Elnökség a választ tudomásul vette.

Erdélyi dr. előadó ismerteti az írógépekre beérkezett ajánlatokat. Javaslatára az elnökség elhatározta, hogy Kovács A. és Társa cég által ajánlott Royal írógépet vásárolja meg, mely összeg fele részben a folyópénztárt, másik részben a segélyező pénztárt terhelik.

Elnök ismerteti, hogy a Fővárosi Irodalmi Társulat ajánlatot tett a Szövetség 60 éves története című mű terjesztésére. Elnökség úgy határozott, hogy az ajánlattal nem kíván foglalkozni.

Vitéz Roncsik dr. előadó jelenti, hogy a tűzrendészeti kódex tervezet kidolgozására kiküldött bizottság a tervezet megelőző tűzrendészeti részét letárgyalta. Indítványozza, hogy a már letárgyalt részt az elnökség újból sokszorosítsa és hozzászólás végett küldje meg az előadóknak. A hátralévő szervezeti részt a bizottság akkor tárgyalja le, amikor a tűzrendészeti törvény végleges lesz.

Vitéz Roncsik dr. előadó időközben távbeszélő útján arról értesült, hogy a miniszterközi bizottság újra tárgyalta a tűzrendészeti törvénytervezetet és abból kihagyta a sérelmezett kötelező tűzoltói szolgálatot és a törvényhatóságokra bízta, hogy milyen tűzoltóságokat szervezzenek. Vett értesülése szerint a jövő hét folyamán miniszterközi bizottság kívánja tárgyalni úgy a törvény, mint a kódex tervezetét, miért is indítványozza, hogy a kódexbizottság a tervezetet november hó 14-ig készítsse el és azt 10 példányban terjessze fel a belügyminiszterhez.

Teasdale alelnök a kódextervezet elkészítésére szánt 3—4 napos határidőt kevesli, mert gyors munkával nem lehet ezt a fontos ügyet elintézni. Kérdezi, hogy vállalja-e az elnökség a felelősséget, mely a hirtelen munkából kifolyólag az ország tűzrendészeti tere és a magyar tűzoltó-intézményre háramlik?

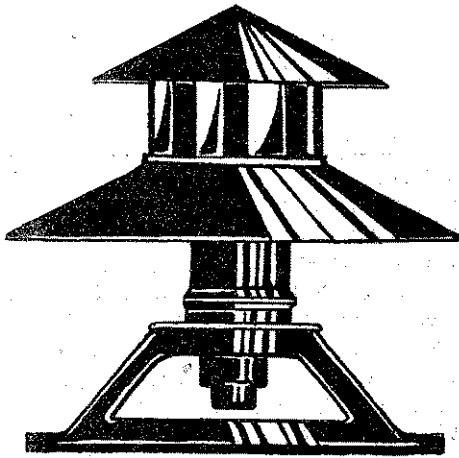
Vitéz Roncsik dr. Szalay, Erdélyi dr. és Benedei előadók hozzászólása és részletes vita után elnök a vitát bezárja és az elnökség állásfoglalását a következőkben foglalja össze:

a) A tűzrendészeti kódexnek megkívánt átdolgozása csakis a végleges tűzrendészeti törvényjavaslat ismeretében alapján történhet, azért az elnökség feliratban kéri a belügyminisztert, hogy a tűzrendészeti törvényjavaslatnak az általános tűzoltói kötelezettség elejtésével készülő új szövegét egész terjedelmében bocsássa rendelkezésre.

b) Nyomatékosan hangsúlyozza az elnökség, hogy a tűzrendészeti törvény átdolgozását a leg-

V
I
L
L
A
M
O
S
Z
I
R
É
N
Á
K

tűz, víz, légi támadás,
elemi veszély, idő jelzésére
minden nagyságban.
Egyedüli magyar gyártmány!
Leszállított árak!
Kérjen árajánlatot!

Jankovich János

magyar műszaki és villamossági vállalat
Budapest, I, Döbrentei-utca 13

nagyobb jelentőségű reformmunkának tekinti, amelyen hazánk egész tűzrendészetének és a magyar tűzoltóintézménynek jövő sorsa fordul

c) Megállapítja az elnökség, hogy a dícsőséges multtal bíró, közel hét évtizedes önkéntes alapon nyugvó szervezet a jövőben is fentartandó és kell, hogy ez képezze gerincét az új törvénytervezetnek.

d) Megállapítja az elnökség, hogy a tűzrendészeti intézmény egészséges fejlődése csakis szakértő és hivatásszerűen azzal foglalkozó tűzrendészeti felügyelet mellett biztosítható. Miért is az országos, kerületi és törvényhatósági tűzrendészeti felügyelet véglegesen kinevezett, köztisztviselői jelleggel felruházott, képesített, hivatásos felügyeleti szervek által gyakorlandó, amelyeknek anyagi eszközei a biztosító társulatok révén befolyó és abból létesítendő tűzoltóalapból fedezetet nyernek.

e) Végül megállapítja az elnökség, hogy fentiek szem előtt tartásával a tűzrendészeti kódexnek átdolgozása a megszabott határidőre meg nem történhet. — Elnökség elhatározta, hogy az a)-tól e) pontok alatt foglaltakat a miniszterelnök és a belügyminiszter tudomására hozza.

Lukács dr szerkesztő előterjesztésére az elnökség hozzájárult ahhoz, hogy a Tűzrendészeti Közlöny karácsonyi számát nagyobb terjedelemben és díszesebb kivitelben jelentethesse meg.

Bereznay előadó indítványára elnökség elhatározta, hogy a Szövetség kiadványait a jövőben stílár javításra részére kiadja.

Teasdale alelnök bejelenti, hogy a tűzoltótisztek és tűzrendészeti felügyelők számára január hóban Budapesten lég- és gázvédelmi tanfolyamot tartanak az Országos Légvédelmi Parancsnokság közbenjöttével.

Elnök jelenti, hogy a szövetségi pénztáros elhunytával megüresedett díjnoki állásra a beérkezett pályázatok eredményéhez képest a felté-

teleknek legjobban megfelelő Nagy Zoltán okl. tűzoltótisztet alkalmazta. Elnökség a bejelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

A szerzői tiszteletdíjak és az elnökségi tagok költségmegtérítésének szabályozására kiküldött bizottság javaslatait az elnökség jóváhagyólag tudomásul vette és annak az országos választmány elé való terjesztését elrendelte.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést beárta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Segélypénztárának elnökségi ülése Budapesten, 1935 november 9-én

Az elnöki széket Marinovich Imre dr országos elnök foglalta el, aki az ülést a határozatképesség megállapítása után megnyitotta.

Elnök bejelenti, hogy ifj. Pápai Istvánt a Segélypénztárral szemben indított keresetével az I. bíróság elutasította. A Segélypénztárt képviselő Mednyánszky Miklós ügyvédet felkérte, hogy a szóban lévő peres ügyet kísérelje figyelemmel és annak jogerőre emelkedéséről az elnökséget értesítse.

Falussy titkár jelenti, hogy özv. Nyiri Gyuláné, kinek férje 8 éven keresztül a sárétudvari önkéntes testület működő tagja volt, segélyért folyamodott. Nyiri Gyula halálának oka a tűzoltói szolgálattal semmi összefüggésben nem volt, ezért az alapszabályok nem nyújtottak módot az elnökségnek a kérelem teljesítésére.

Falussy titkár a mult ülés óta segélyben részesített tagtestületek tűzoltóinak névsorát és a részükre folyósított összegeket ismerette:

Segélyben részesültek: Hipságh Gyula tűzoltó (Fertőszéplak) 32 P, Marton Ede tűzoltó (Kisrákos) 28 P, Szécsi András tűzoltó (Tiszafüred) 48 P, Varró Mihály tűzoltó (Teresztyene) 56 P, Pallósi Kálmán tűzoltó (Nyöger) 28 P, Vajda Péter tűzoltó (Furta) 20 P, ifj. Juhai Gábor tűzoltó (Ujfehértó) 92 P, Fegyveres László tűzoltó (Neves) 46 P, Odor Sámuel tűzoltó (Gérce) 42 P, Kárász János tűzoltó (Szentes) 16 P, Ari István tűzoltó (Nyirbogát) 20 P, Tóth János tűzoltó (Zalaistvánd) 30 P, Nemkin István tűzoltó (Felsőzsolca) 24 P, Tóth János tűzoltó (Nyírmada) 26 P, Kovács István tűzoltó (Homorogd) 16 P, Ábel Zakariás tűzoltó (Békésámson) 42 P, Légrádi Béla tűzoltó (Salgótarján) 16 P, Polner Rezső tűzoltó (Nagykörü) 24 P, Szilvás István tűzoltó (Nagykörü) 38 P, Kerekes László tűzoltó (Krasznokvajda) 62 P, Gáspár Gáspár tűzoltó (Nagyrosvágy) 16 P, Zsedény János tűzoltó (Magyargencs) 20 P, Daróczi Gyula tűzoltó (Nagyrábé) 42 P, Németh Lőrinc tűzoltó (Vaspör) 42 P, Kristóf Károly tűzoltó (Hidvégardó) 24 P, Papp János tűzoltó 24 P, Sopronyi Lajos tűzoltó (Tuskevár) 238 P, Zsolnay József tűzoltó (Tapolca) 28 P, Mohácsi József tűzoltó (Miskolc) 28 P, Ficere Lajos tűzoltó (Mezőkövesd) 20 P, Juhász János tűzoltó (Legénd) 20 P, Bali János tűzoltó (Fadd) 20 P, Papp Mihály tűzoltó (Felsőgöd) 28 P, Mészáros János tűzoltó (Makó) 50 P, Szécsi János tűzoltó (Anacs) 40 P, Szilágyi Károly tűzoltó (Devecske) 56 P.

Elnökség a bejelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést berekesztette.

KÜLÖNFÉLE

N Z

Új tűzmentesítő szert mutattak be október hó 25-én délben a fővárosi tűzoltóság Orczy-úti gyakorlóterén. Az új tűzmentesítő szer, a Flamort, forgalombahozói szerint fa, mülemez, papíráru, szövethemű, müelyem és kábelek megvédésére igen alkalmas.

Ezeknek az anyagoknak a kikészítése a tűzmentesítő anyag oldatában való áztatás, vagy többszöri bekenés útján történik. A gyár eredetileg poralakban hozza forgalomba a tűzmentesítő szert, amelyet azután víz és alkohol keverékében kell feloldani. A bemutatók szerint ez a tűzmentesítő anyag csak 29 fill.-be, ugyanakkora területű deszkalapon impregnálása csak 35 fillérbe kerül.

A tűzmentesítő szer hatásának bemutatására két teljesen egyenlő nagyságú és alakú, körülbelül egy köbméter ürtartalmú faházikót építettek. Az egyiket közönséges nyers, míg a másikat 36 órán át Flamortba áztatott deszkából készítették. A házikók alá gyalúforgácsot tettek, leöntötték benzinnel, majd egymásután mindkettőt meggyújtották. A házikókat nyolc percig hagyták égni, azután vízvezetékí sugárral eloltották.

Az egyes deszkadarabok beégésének adatait egybevetve, a szakértők megállapították, hogy a tűzmentesítő szerrel átitatott részek jól ellenálltak a tűznek, nehezebben fogtak lángot és csak a felületükön szenesedtek el.

Ezután a Flamort tűzmentesítő anyag hatását mutatták be szövetheműeken. Ezeknél a hatás sokkal szembeötlőbb volt, mert az előkészített anyagok forrasztólámpa lángjába tartva sem égtek, csak lassan szenesedtek.

Kié az önkéntes tűzoltóruha? Ezt döntötte el a makói járásbírósa a napokban. A ... i önkéntes tűzoltótestület hét tagot kizárt, illetve eltávolított a működő tagok sorából. A kizárt tagok többszöri felszólítás ellenére sem szolgáltatták be az egyenruhát. A parancsnokság és a választmány ekkor felhatalmazta az elnököt, hogy a testület ügyésze útján az engedetlen tagok ellen az egyenruhák kiadása iránt polgári pert indítson. A perfelvétel megtörtént. A ruhákat a rendőrség elkobozta. Az első tárgyaláson a kizárt tagok kifejtették, hogy egyenruha, bár azt a testület vette, a sajátjuk, mert egy 1926-ból származó jegyzőkönyv kimondja, hogy „a téli ruhák ötévi szolgálat után a testületi tagok tulajdonává válnak“ s mert „a testületi tagokat jogosan megillető ügyeleti díjből a ruhák árát annak vásárlása idején levonták“. A testület részéről kihallgatott alelnök és parancsnok határozottan cáfolták a tényleg meghozott parancsnoksági határozat jogosságát, sőt igazolták a pénztárkönyv alapján, hogy az ügyeleti díjből a ruhák árát nem vonták le. A második tárgyalás után kihirdetett ítélet a parancsnokság jelenlegi állásfoglalását igazolta, mert kimondotta, hogy az 1926-ból való határozat nem jogerős, mert azt a választmánynak is le kellett volna tárgyalnia és a közgyűlésen is el kellett volna fogadtatni, mivel a testület anyagi érdekeiről volt szó. Jóhiszemű volt bár az alperesek erre való hivatkozása, de nem volt jogos. A ruhák árának levonását sem tudván igazolni, így a bíróság kimondotta, hogy a hét öltöny a testület jogos tulajdona. Tanulság: az egyenruha, melyet a testület vásárol, sohasem lehet a tagok tulajdona. 2. Ne hozzunk olyan parancsnoksági határozatot, mely alapszabályellenes. 3. Az ügyeleti díjak sohasem a tagokat, de az egyesületet illetik. D. E. dr.

HÍREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta:

Zügn Nándor parancsnok (Sopron, önk.), Nemes István parancsnok, Aller Ferenc alparancsnok (Köny, önk.), Stima Gyula parancsnok (Hajdúdorog, önk.), Vaicsai Antal gépész, Király Mihály csővezető, Berecz Ferenc csővezető, Dán Zsigmond tűzoltó, Varga József I. oszt. tűzoltó (Budapest, hiv.), Kovács Imre csővezető (Fehérgyarmat, önk.), Dióssy József tb. parancsnok (Cibakháza, önk.).

Síremlékavatás. Néhai Markusovszky Béla székesfővárosi tűzoltófőtiszt, a Tűzrendészeti Közlönynek 20 éven át briliánstollú szerkesztője, vagy ahogy akkor nevezték, lapvezére, az önkéntes tűzoltóságok kedvenc oktató Béla bácsija, több mint egy évtizeden át jeltelen sírban aludta örök álmát a farkasréti temetőben. Budapest székesfőváros nemes áldozatkészséggel elhatározta, hogy a tűzrendészet egykori kiváló harcosának díszes síremléket emel, melyet december hó 7-én, délelőtt ünnepélyes keretek között avattak fel. Budapest székesfőváros polgármesterét Ambrózy Kálmán dr tanácsjegyző képviselte és tiszteletadásra kivonult a fővárosi tűzoltóság díszsáza. A fővárosi tűzoltóság és egyben a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség képviselőjében Ausch Rezső tűzoltófőtiszt jelent meg és megható beszéd kíséretében emlékezett meg a néhai derék bajtársról, akinek emléke mindenkor oly mélyen gyökerezett a tűzoltók lelkében. Az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöksége elhatározta, hogy a síremlékre babékoszorút ábrázoló bronzplakettet helyez soha el nem múló kegyelete jeléül.

† Horváth József a Csu. önkéntes Tűzoltó-Szövetség parancsnoka november hó 25-én elhunyt. A boldogult 35 éven át volt hűséges és kötelességtudó tagja, a legutóbbi 5 évben lelkes parancsnoka testületének. Emlékét kegyelettel őrizzük!

Lieszkovszky Vladimir makói lakost, Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vármegye főispánja hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelővé nevezte ki. Lieszkovszky, mint tiszteletdíjas vármegyei felügyelő, évek óta működött a vármegyében és a tűzoltóságok szervezése és kiképzése terén jelentős eredményt mutatott fel. Kinevezéséhez őszinte jókívánatainkat fűzzük és további hatékony működése elé bizalommal tekintünk.

A Kinotechnikai Társaság meghívására december hó 4-én a műegyetemen tartott ülésen Wunderlich Antal székesfővárosi tűzoltófőtiszt rendkívül értékes előadást tartott a mozgófényképszínházak tűzrendészetéről. Széleskörű tudással és nagy felkészültséggel ismertette a mozgófényképszínházak tűzveszélyét, illetve ennek megelőzésére alkalmas biztonsági megelőző rendelkezéseket, szempontokat és eszközöket. Az életből vett gyakorlati példákkal igazolta ezeknek a rendelkezéseknek célszerű és hasznos voltát, továbbá alátámasztotta statisztikai adatokkal is, mely szerint a legutóbbi 25 év alatt a budapesti mozgófényképszínházakban előfordult 72 tüzeset közül egy sem követelt halálos áldozatot, sőt legtöbbször a közönségnek nem is jutott tudomására a tűz. A mindvégig érdekfeszítő felolvasást nagy érdeklődő közönség hallgatta, majd tartalmas vita fejlődött ki a kérdés felett. A közönség soraiiban ott láttuk Szabó Gusztáv műegyetemi r. tanárt, a Kinotechnikai Társaság elnökét, a hatóság részé-

ról Duday Alajos elöljárót, a műszaki ügyosztály képviselőjét, a XI. kerületi rendőrkapitányság vezetőjét, Marinovich Imre dr. h.-államtitkárt, a MOTSZ elnökét és számos magasrangú tűzoltótisztet, valamint a mozgóképszakma több ismert tagját és a Társaság nagy számban jelen volt tagjait.

Pest vármegye Tűzoltó-Szövetsége december hó 14-én tartotta rendes őszi közgyűlését a vármegyeháza kistermében. A hivatalos elfoglaltsága folytán megjelenésében akadályozott alispán helyett Marinovich Imre dr. h.-államtitkár, az Országos Tűzoltó-Szövetség elnöke kéretett fel az elnöki szék elfoglalására. Napirend előtt Petheő János vm. szövetségi alelnök üdvözölte a Szövetség közgyűlésén, országos szövetségi elnöki minőségben első ízben megjelent Marinovich Imre dr. h.-államtitkárt, aki köszönettel adózott az őszinte ragaszkodás közvetlen megnyilvánulásáért. A titkári jelentésből kitént, hogy a vármegye tűzrendészeti állapota, a súlyos gazdasági helyzet dacára, örvendetes fejlődést mutat, mely jórészen a vármegyei szövetség által Vácson és Szentendrén ingyenesen rendezett tanfolyamoknak és az alapos tűzrendészeti felügyeletnek tudható be. A titkári jelentéshez hozzászóló Marinovich Imre dr., az Országos Szövetség ügyvezető alelnöke elismerőleg nyilatkozott a Szövetség munkájáról, kiemelve a vármegyebeli tűzoltótestületeknek a gyöngyösi országos versenyen való kiváló szereplését, mely két első, egy második és számos egyéb helyezést elnyerését eredményezte, nemkülönben az év folyamán a vármegyében mintegy 10 helyben rendezett járási verseny sikerét és elismeréssel állapította meg, hogy a vármegyei szövetség és Lukács Zoltán vármegyei tűzrendészeti felügyelő céltudatos munkájával a vármegye tűzrendészeti állapotában lényeges fejlődés mutatkozott. A titkár által előterjesztett 1936. évi költségvetés előirányzatot a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadta. Az ősszel Bécsben tartott lég- és gázvédelmi gyakorlatról Lukács Zoltán dr. tartott értékes előadást, majd több javaslat letárgyalása után ért véget a közgyűlés.

A Fejérvármegyei Tűzoltó-Szövetség szorgalmazása folytán a közeli napokban fejeződött be ez évben a negyedik tűzoltószertár építése Tabajd községben. A célszerű emeletes szertárt vasárnap délután avatta fel Vida Pál szövetségi alelnök, a szomszédos alcuti és dobozi tűzoltócsapatok, valamint a község közönségének élénk részvétele mellett. Az ünnepélyt istentisztelet előzték meg, amelyek után Pásztor Dezső dr., a község vezető jegyzője mondott megnyitó beszédet és ennek kapcsán átadta a szertár kulcsát Grill Géza helybeli parancsnoknak, ki válaszában megköszönte a község áldozatkészségét. Csik István mérnök vármegyei tűzrendészeti felügyelő vezetésével díszmenet zárta be a lélekemelő ünnepélyt. Ugyancsak vasárnap délután Vereb község tartotta meg tűzoltócsapatának 50 éves fennállási ünnepét verébi Végh Endre felsőházi tag elnökletével. A díszközgyűlés keretében Somogyi András öreg tűzoltó 50 pengő jutalmat kapott, majd több tűzoltót buzdító beszéd kíséretében Vida Pál alelnök szolgálati érdemmel tüntetett ki, kiknek nevében István Tibor jegyző köszönte meg a kitüntetését.

Körségi tűzoltóverseny Kisvárdán. Folyó évi augusztus 25-én tartották meg a nyírbátori és kisvárdai járási önkéntes tűzoltócsapatok versenyüket Kisvárdán, nagy érdeklődés mellett. Délelőtt tíz órakor a nyírbaktai járás négy tűzoltótestülete versenyzett 39 tűzoltóval. Kiosztásra került két díj. Délután 2 órakor kezdődött a kisvárdai járás verseny 15 testület, 134 tűzoltóval. A verseny levezetését Mácza Endre jár. tűzr. felügyelő végezte,

míg a zsűri elnöke vitéz László Árpád parancsnok volt. A versenyeredményeképp 1. díjat egy ezüst serleget (vándordíj) a dombrádi önkéntes tűzoltótestület, 2. díjat a nyírkarászi, 3. díjat a rétközberencsi, 4. díjat a dögei önkéntes tűzoltótestület nyerte el. A versenydíjak kiosztásánál Borbély Sándor dr. főszolgabíró meleg szavakkal üdvözölte a nyerteseket, valamint az összes megjelent csapatokat és méltatva a tűzoltóság szép és nemes hivatását, buzdította a csapatokat, hogy továbbra is a legnagyobb lelkesedéssel szolgálják ezt az emberbaráti és hazafias intézményt, a polgárok és haza érdekében. A verseny befejeztével a csapatok díszmenetben vonultak el.

A Bonyhádi Önkéntes Tűzoltótestület november hó 16-án tartott ünnepélyén Perczel Béla alispán adta át vitéz Hargittay Károly főjegyzőnek a tűzoltás és mentés terén 25 éven át szerzett érdemei elismeréséül adományozott királyi díszérmet. Bár az ünnepélyt a kitüntetett kérelmére házi ünnepélynek tervezték, mégis megjelentek ott a tűzoltósággal és a képviselőtestülettel együtt Bonyhád összes vezető emberei. Schreck Ádám dr. községi orvos, egyesületi elnök ismertette előbb vitéz Hargittay érdemeit, majd Perczel Béla dr. alispán gyönyörű beszédben méltatta Bonyhád fejlesztésére, a társadalmi egyesületek felvirágoztatására irányuló példás munkásságát, amelynek egyik eredménye, hogy az 1919. évi felfordulásból átmentette és az 1924. évben dr. Schreck Ádám és Knábel Vilmos közreműködésével felvirágoztatta és a vármegye egyik legjobban felszerelt és kiképzett egyesületévé tette a bonyhádi tűzoltóságot. Lelkes ovációk közben tüzte fel ezután az alispán a királyi díszérmet vitéz Hargittay mellére.

FÜST-

és gázvédelmi
felszerelések,
gázálarok,
belégző-
és oxigén-
készülékek
és minden,
a füst-
és gáz-
védelemmel
kapcsolatos
berendezések

GÁZVÉDELMI KFT.

Budapest, IV, Váci-utca 40

Telefon: 83-7-88

Bemutató bárhol és bármikor
teljesen költségmentesen

Alkalmi vétel — eladás

Az 50 házból álló Cseledoboka község egy a részére előírt tűzifecskendőt venne. Lehet használt is. Ajánlatok december végéig a sombereki körjegyzőséghez.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr.,
Pest-Pilis-Solt-Kiskún várm. tűzrendészeti felügyelője

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG KIADVÁNYAI**SZAKKÖNYVEK:**

A „Tűzrendészet“ I., II., (I/II.), III., VII.	7.50 P
(Ezen füzetek egyenként is kaphatók).	
I. Erdély Ernő: A tűzoltóságok szervezése, felszerelése, szolgálata, ügykezelése	1.— P
II. Vitéz Roncsik Jenő dr: Megelőző tűzrendészet, I. rész	2.— P
Megelőző tűzrendészet II. Alkalmazott rész	2.— P
III. Erdély Ernő: A tűzoltás szabályai VII. Köhler: A fecskendő és tartozékai és Erdély: A tűzoltószerek kipróbálása, gondozása és működési zavarai	1.— P
Papp Ferenc: Tűzrendészeti közigazgatás kézikönyve, füzve	20.— P
Kötve :	22.— P
Teasdale Ottó: A tűz és robbanás veszélye	10.— P

SZABÁLYZATOK:

Tűzoltógyakorlati szabályzat	2.— P
A tűzoltógyakorlati szabályzat kivonata	—30 P
Mótoros fecskendők egységes gyakorlati szabályzata	—50 P
Szolgálati szabályzat	1.20 P
Új tűzoltóverseny-szabályzat	—60 P
Egyenruházati és rangjelzési szabályzat, színes ábrákkal	1.— P
Éremszabályzat	—60 P

BELÜGYMINISZTERI RENDELETEK:

230.000/1925. B. M. sz. Tűzrendészeti kormányrendelet	—40 P
254.300/1928. B. M. sz. kormányrendelet a tűzoltótanfolyamokról	—40 P
Az új tűzrendészeti rendelet (kódex) tervezete	1.— P
Rendelet-tervezet a tűzveszélyes és lobbanó folyadékok tartására, rakározására és szállítására	—30 P
Fenti kiadványok tanfolyamok részére a tanfolyamparancsnokság útján 50%-os kedvezménnyel rendelhetőek meg.	

Elnökségi ülés határozata alapján utánvétellel a beküldendő pénzüsszegeket szíveskedjék mokra előre befizetni: Országos Szövetségi kiadványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

EGYÉB SZAKKÖNYVEK:

Erdély Ernő: Tüzesetek nyomozása	1.50 P
Rehák Tamás: Mótoros fecskendők és szerek, füzve	4.— P
Papp Ferenc: Külföldi tűzoltóságokról	1.60 P

SZÍNŰMŰ ÉS ZENEMŰ:

Techlár Ernő: Credo	2.— P
Barabás István: Tűzoltóinduló (zongorára és két énekszólámra)	1.— P

KÖNYV:

Ortutay József: Néhai József főherceg élete	3.— P
Markusovszky Béla: A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség története	—50 P
Vitéz Roncsik J. dr: A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség 60 éves története	5.— P

NYOMTATVÁNYOK:

Alapszabály önkéntes tűzoltótörszervezetek részére (darabonként)	—40 P
Díszokmányürlap	2.— P
(Egyszerűbb 1.— P)	
Osztályozási lap tűzoltóversenyekhez (darabonként)	—02 P
Tűzoltóigazolványtok vászonburkolatban (darabonként)	—40 P
Bőrburkolatban (darabonként)	—80 P

SZOLGÁLATI ÉRMEK:

V. éves 2.—, X. éves 3.—, XV. éves 6.—, XX. éves 7.—, XXV. éves 11.—, XXX. éves 12.—, XXXV. éves 15.—, XL. éves 16.— P.	
---	--

Éremszalag —.70, igazolványlap —.30 P.

Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 1.— P

Az érmek ára és a netáni tagdíjhátralék, a szabályozott névkimutatással a 23.297. számú postacsek útján előre küldendő be.

semmit sem küldhetünk, a megrendelés alkalmá-csekkszámaink szerint elosztva, a következő szá-tagdíjak, szolgálati érmek, szakkönyvek, nyomtatványok, Tűzrendészeti Közlöny előfizetése, hirdetések és minden egyéb befizetés 23.297, Segélyező pénztári tagsági díjak 57.453. A csekklap hátlapján az összeg rendeltetése feltüntetendő

Világhírű kerékpárok varrógépek alkatrészek	Ékszer zseb- és falórák alpacca evőes.
Diadal Áruház	Svájci óraház
BUDAPEST, VII., HÖKÖLY-UT 26. SZ. TEL. 40-4-38	
Megkönyveltetett fizetési feltételek mellett részletre is	
SAJÁT JAVITÓMŰHELYEK	

A tűzoltótanfolyamok gondos parancsnokai
biztosítják hallgatóikat
személyenként 20 fillérért
a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
Segélyező Pénztáránál

Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX, Üllői-út 1
Telefon 87-8-70

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

KÖHLER ISTVÁN

BUDAPEST, X., KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- ÉS TŰZOLTÓFELSZERELÉSEK GYÁRA

GYÁRT: modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltó-feoskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

ALAPÍTVÁ 1896

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA R.-T.

Mindennemű tűzoltófelszerelési cikkek raktárról kaphatók

BUDAPEST, I, FEHÉRVÁRI-ÚT 98. — Központi iroda és gyári telefon: 59-0-01.

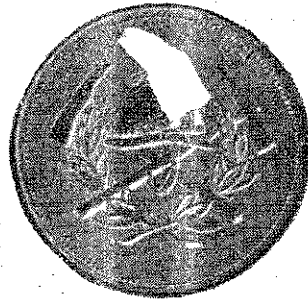
Gyárt: kézi és motorfeoskendőket, mindenféle létrákat, mottolákat, vízhardó- és öntöző-lajtokat, szerkocsikat.

MORZSANYI J.BUDAPEST
ESKÜ-ÚT 5. SZ.

Gyárt: tűzoltó- és sportérméket,

zászlókat, zászlószegeket, mindennemű jelvényeket, felirati zománctáblákat, gumi-bélyegzőket

Alapítva 1870

„Lion Brand”

tűzmentesítésre szolgáló impregnáló oldat

használatát Budapest székesfőváros Polgármesteri Hivatala 22.492/1934. sz. rendeletével engedélyezte.

Ezt használták a Budapesti Nemzetközi Vásár és az Őszi M-zőgazdasági Kiállítás egész területén, valamint a budapesti nagyobb színházaknál. Irattárak, színházak, mozik, éttermek berendezésének tűzmentesítésére nélkülözhetetlen.

Ismeretét küld az egyedüli gyártó:

Eisner Gyula főbercegi kamarai droguista
Budapest, VI, Andrassy-út 37. szám1 kg. oldat 50 fillér, mely 5 m² terület tűzmentesítésére elegendő.**FELTEN ÉS GUILLEUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 58-8-80

Hazai
gyártmány!**Minden
kapható**

a

**Párisi
Nagyáruház**-ban**WALTHER E.**BUDAPEST, IV,
HARISKÖZ, FÉLEMELET

GYÁRT

RENDELEKET,**ERMEKET,****ZOMÁNCJELVÉNYEKET**MINDEN CIKK:
ELSŐRENĐŰ HAZAI GYÁRTMÁNY**MINIMAX**

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utáztatokkal. Felvilágosítással szolgál a

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 23-7-31**CORVIN ÁRUHÁZ RT.**

BUDAPEST VIII, BLAHA LUJZA-TÉR 1-3

FIGYELMEZTETÉS. Szolgálati érem-igénylésnél a kérvények jó előre, de legalább egy hónappal az óhajtott határidő előtt beküldendők. A kérvénnyel egyidejűleg az igényelt érmek, éremszalagok és éremigazolványok ellenértéke is befizetendő a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség (Budapest, IV, Bástya-utca 13) 23.297. számú csekszámlájára.

Az 1935. évfolyam tartalomjegyzéke

	Oldal		Oldal
a) Vezércikkek:			
Bajtársak! Olvasóink! (Lukács Zoltán dr) — — —	1	Megjegyzések „A falu tűzoltósága“ című közleményhez (Labiner Gyula) — — —	58
Tíz esztendő mérlege (Lukács Zoltán dr) — — —	17	Megjegyzések „A falu tűzoltósága“ című közleményhez (Várkői Alajos) — — —	72
Marinovich Imre dr (Lukács Zoltán dr) — — —	33	Vezénylés kar-, illetve fényjelzéssel (Erdély Ernő dr) — — —	82
A tűzoltó szakoktatás rendszere (Lukács Zoltán dr) — — —	49	Még egyszer a falu tűzoltóságáról (Benkő Dezső) — — —	84
Szent Flórián napján (Lukács Zoltán dr) — — —	65	A kerületi tűzoltótanfolyamokból leszűrt tapasztalatokról (vitéz Roncsik Jenő dr) — — —	86
A 40 éves Vas megyei Tűzrendészeti Közlöny (Lukács Zoltán dr) — — —	81	A költségvetésről (Lukács Zoltán dr) — — —	89
Jelentés a MOTSZ elnökségének 1934. évi működéséről (Nagy Sándor) — — —	97	A gyújtogatásról (Bíró Áron) — — —	114
Gondolatok a 25. nagygyűlés alkalmából (Marinovich Imre dr) — — —	113	Színházak tűzrendészete (Parenthesy Géza) — — —	118
A gyöngyösi seregszemle (Lukács Zoltán dr) — — —	129	Az új versenyszabályzat főpróbája (Papp Ferenc) — — —	134
A tűzoltóságok korszerű feladatai (Bendefy László) — — —	145	Keresztes János (Lukács Zoltán dr) — — —	136
Törvényünk alapvető pillérei (Szalay Lajos dr) — — —	161	A gyöngyösi országos tűzoltóverseny (Erdély Ernő dr) — — —	147
Angol, francia és német üdvözet a külföldi bajtársaknak (Lukács Zoltán dr) — — —	177	A tűzrendészet költségei (vitéz Roncsik Jenő dr) — — —	150
Karácsony (László István) — — —	178	Hozzászólás „A falu tűzoltósága“ című cikksorozathoz (Csohány József) — — —	152
Díszes köntösben (Lukács Zoltán dr) — — —	178	A tűzoltóságok kedvezményes vasuti utazása (Dévényi Endre dr) — — —	162
b) Jegyzőkönyvek a M. O. T. Sz. üléseiről			
Budapesten, 1934 december 15-én, elnökségi ülés	8	Téli foglalkozási tervzet (Tomor Mihály) — — —	163
Budapesten, 1935 február 9-én, elnökségi ülés	41	Miben látja a tűzrendészet fejlődését (Külföldi körkérdés) — — —	179
Budapesten, 1935 május 4-én, elnökségi ülés	90	Poros papirosok (vitéz Roncsik Jenő dr) — — —	185
Budapesten, 1935 június 15-én, elnökségi ülés	121	A taktika újabb irányai (Erdélyi Ernő dr) — — —	188
Budapesten, 1935 július 27-én, elnökségi ülés	137	Emlékezzünk régiékről (Lukács Zoltán dr) — — —	191
Gyöngyösön, 1935 augusztus 18-án, elnökségi ülés	138	Hétvégi telepek tűzrendészeti előírásai (Benedek Mihály dr) — — —	194
Gyöngyösön, 1935 augusztus 18 és 19-én, választmányi közgyűlés	154	Régi törvények (Breznay Imre) — — —	196
Gyöngyösön, 1935 augusztus 20-án, országos nagygyűlés	155	Színházak tűzrendészete (Parenthesy Géza) — — —	197
Gyöngyösön, 1935 augusztus 20-án, országos választmányi közgyűlés	168	e) Tűzoltótechnikai cikkek és ismertetések:	
Gyöngyösön, 1935 augusztus 20-án, elnökségi ülés	168	A villámhárító vezeték anyaga és méretezése (Aujeszky László dr) — — —	23
Budapesten, 1935 szeptember 14-én elnökségi ülés	168	Modern kémiai oltószerek (Szalay Lajos dr) — — —	35
Budapesten, 1935 november 9-én, elnökségi ülés	202	Bautechnischer Luftschutz ismertetése (Aujeszky László dr) — — —	40
c) Rendeleték:			
A m. kir. belügyminiszter 200.705—1934. számú rendelete a Tűzrendészeti Közlöny ajánlása tárgyában	10	A villámhárító vezeték anyaga és méretezése című cikkhez utolsó hozzászólás (Prohászka Lipót) — — —	56
A m. kir. belügyminiszter 172.466—1935. számú rendelete a magyar országos tűzoltótisztképző tanfolyamra való jelentkezés és felvétel tárgyában	10	Modern kémiai oltószerek (Szalay Lajos dr) — — —	57
A m. kir. kereskedelmi miniszter 37.929/III. 1935. számú rendelete, hogy a gyöngyösi nagygyűlésre egyenruhában utazó tűzoltókat a MATEOSZ szállíthassa	92	A győri celluloidraktár meggyújtása (Erdély Ernő dr) — — —	67
A m. kir. pénzügyminiszter 154.557—1935. számú rendelete az önkéntes tűzoltótörségek beadványainak bélyegmentessége tárgyában	167	Biztonsági benzin, benzinpótlók és a szilárd benzin (Nagy Zoltán) — — —	74
A m. kir. belügyminiszter 120.250—1930. számú rendelete a vármegyei tűzoltószövetségi tagdíjak befizetése tárgyában	200	Világítás (Géczy László) — — —	83
A m. kir. belügyminiszter 185.178—1935. számú rendelete a Tűzrendészeti Közlöny ajánlása tárgyában	200	Újabb autószerek Pest vármegyében (Lukács Zoltán dr) — — —	181
d) Tűzoltói és tűzrendészeti oktatócikkek:			
Miben látja a tűzrendészet jövő fejlődését (Körkérdés) — — —	2	Kémia szerepe a tűzoltásban (Szalay Lajos dr) — — —	186
A hivatásos tűzoltók felszerelési szabályzatának tervezete (Jakobinyi József) — — —	3	Gyújtóbombák veszélye a magyar erdőségeken (Aujeszky László dr) — — —	192
Tűzbiztos építkezés (Bíró Áron) — — —	25	f) Tűzesetek és egyéb veszedelmek:	
Házinyomda és tűzveszélye (Szolnoki Sándor) — — —	27	Újságtűzek — mindenünnen (Szolnoki Sándor) — — —	58
A falu tűzoltósága (Benkő Dezső) — — —	36	Ökörítő (Lukács Zoltán dr) — — —	71
Néhány szó a kéménytűzekről (Dévényi Endre) — — —	37	Tapolca tűzkatasztrófiája (Fülöp László) — — —	116
Poros papirosok (vitéz Roncsik Jenő dr) — — —	38	g) Egyéb közlemények:	
Kéményseprőkódex a tűzrendészet nézőpontjából (Papp Ferenc) — — —	51	Pályázati hirdetés — — —	8
		Útmutatás a MOTSZ segélyzőpénztára ügyében való mikénti eljárásra — — —	10
		Fogas kérdés? — — —	30
		Széchenyi-vándordíj alapítólevele — — —	41
		Levél a szerkesztőhöz (Lengyel György) — — —	73
		A pályakérdések eredményhirdetése — — —	117
		Levél a szerkesztőhöz (Tóth Gyula) — — —	118
		Melléklet „Az új szervezési, felszerelési szabályzat tervezete“ (Erdély Ernő dr) VIII. számhoz	199
		Pályázati hirdetés — — —	199
		„A jó tűzoltóparancsnok“, „Tűzoltókat érdekli“, „Miről írnak a szaklapok“ rovatát a szerkesztő írja, „Különfélé“-t: Nagy Zoltán.	